

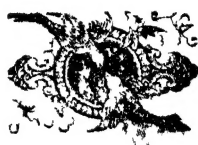

જેહાંગીર કરાણીવાલું ૪૨૪૬ રાગસ્તાન

જે મધે

નજદીક ૧૫૦૦ રાગ રાગણીઓ, લાવણી,
હુસારી, તથા નામીયા શાહેરોની
ઉમદા ગજલોનો

મોટો સંગ્રહ કર્યો છે.

મુદ્રા :

પ્રગટ કરનાર તથા છાપનાર
જેહાંગીર બેજનજી કરાણી.
નોં ૩૭ તથા ૧૮ પાગની અન્નર મોડ કોટ

કીંમત રૂ

૪૨૭૬

જેહાંગીર કરાંણી વાલું

રાગસ્તાન

જે મધે

નજદીક દાઢ હજાર રાગ રાગણીઓ, લાવણી,
હોરી, તથા નામીયા સાહેરોની ગજલોનો
મોટો સંગ્રહ કર્યો છે.

સુખર્ષ:

જેહાંગીર બેજનજી કરાંણીએ પોતાના
“સ્ટેનડર્ડ પ્રીટીંગ પ્રેસ”માં છાપી પ્રગટ કર્યું છે.
નંબર ૧૭ તથા ૧૮ પારસી બજાર સીટ, કોટ.

કીંમત રૂ. ૨.

ખુલા સો.

આજ લગી આપણા રાગશાસ્ત્ર જાણનારા વીદ્વાનો-
એ જાન ને ઉરદુ રાગ રાગણીઓના ધણાક સંગ્રહ પ્રસીદ્ધ
કર્યા છે તે સંગ્રહ અશુદ્ધ ભાષામાં હોયા સાથ અપુરુષો,
એથી અમને એક અઝો રાગસ્તાનનો ગ્રંથ પ્રસીદ્ધ કર-
વાને લગ્યાવ્યા, તે સાર અમોથી જોટલી પણ અછી તરતીએ
જુદી જુદી રસીથી ચીજ જમાવ કરવાને બન્યું તેમ
જેહમત ખેંચવાને લગારે બેદરકારી વાપડી નથી અને
જોટલી બની છે તેટલી મેહનતે એક અઝો રાગસ્તાન
ગુજરાતી ભાષા જાણનારી પ્રજા હજુર મેળવાની હીમત
કરી છે; તે માટે અમારી સમપુર્ણ ખાતરી છે કે તે પુર્ણ
પસંદગી પામવા વના રહેનાર નથી. જે શક્ષના શરીરના
સાસમાં સંગીત શાસ્ત્રના સુર તાન ને અલાપ ધ્રુમવાનો
લાહવો ધીકતો હશે અને જેની જીભ ઉપર રાગ વીદ્યાનો
ચમત્કાર નાયતો હશે તે ઇશ્વરને પામવાનું શાસ્ત્ર જાણે છે
એમ કહેવાશે; સખ્ય સંગીત શાસ્ત્ર સંબંધે ઇશ્વરની ચોખી
બગતી થાય છે. રાગ શાસ્ત્ર એજ ઇશ્વરની વીદ્યા છે, જે
પ્રતાપે આ પૃથ્વી ઉપરનો મણુખ્ય બ્રહ્માનંદ પામી રહે છે.
રાગ શાસ્ત્રનો પુર્વિન બ્યારે કોઈ રાગ રાગણી લલકારે છે
ત્યારે તે મણુખ્યને રીજવવામાં જોટલો પાર પડે છે તેટલોજ
દેવ દેવતાઓને રીજવી શકે છે. પુર્વિન સંગીત શાસ્ત્રી
પોતાની રાગ વીદ્યાથી દેવ દેવતા ને મણુખ્ય તો શું પણ
મુંગા પશુ પંખી તેમ નાગ નાગણોને રીજવી વસ કરે છે
અને માદસાગરની મછળ્યાંઓને પોતાના સુંદર હલકના
સમપુર્ણ તાન સુર અલાપ ઉપર નચાવી વસ રાખે છે.
એવી બલવાન તે ઇશ્વરના ધરની માનવી જાત ઉપર ઉત-

રેલી પેહેલી બક્ષેશ જે રાગ વીધા, તે ઉપર કયો શક્ષ આ-
શક પડશે નહીં, તેવી ઇશ્વર વીધા ઉપર અમારો આહ
ઉપજ્યાને ધણા વર્ષ થયાં, તેમ તેની નાદર ચીન્નેનો સંગ્રહ
જાહેર પાડવાને ખ્યાલ પણ અમારા દીલમાં મુદતનો આવ્યો.
હતો તે હાલ પાર પાડવાની ફતેહ માટે આનંદ પામ્યે છીએ.

અમારી રાગસ્તાનમાં નીચે પ્રમાણેની રાગ રાગણીઓ
પ્રસીદ્ધ કરી છે.

રાગ ભેરવ—રાગ માલકોશ—રાગ હીંડોળ—રાગ
દીપક—રાગ શ્રીરાગ ને રાગ મેઘ, એ છ મોટા રાગ જે
સંગીત શાસ્ત્રનો પાયો છે, તે લીધા છે. તેની નાદર ચીન્ને
જેટલી પણ રાગ વીધાના પુર્વાનોથી અમારી જાણમાં
આવી છે તે સઘળી લીધી છે, જે માહે ધૃપદ, ચતરંગ,
સારંગમ, તેલાના, ખ્યાલ, હુમરી, અસ્વારી, તરપા ને પદ
વગેરે સઘળી ચીન્નેનો અછો જટ્ટો આપવાને અમારી બ-
નતી કોશિશ કરી છે.

રાગણીઓમાં હાલના કાલમાં ગવાતી ને વખણાતી
સઘળી રાગણીઓ અચ્છી ચોકાસીથી લીધામાં આવી છે.
તે નીચે પ્રમાણે છે.

ભેરવી, ટોડી, ગોડી, ગુણકણી, કોકળા, રામકલી,
દેશાખ, લલત, ખીલાવલ, પટમંજરી, દેશ, કમોદ, નટ, કેદારા,
કાનરા, માલશ્રી, મારાવી, ધનાશ્રી, બસંત, અશાવરી, તંકા,
મલ્હાર, ગુજરી, ભોપાલ, દેશાકરી, વીભાસ, સારંગ, ખટ, છાંયા,
ઝીઝોટી, જજેવંતી, સોરઠ, પુરખી, સરપરદા, મુલતાની, લુપ,
શંકરો, પુરીઆ, ખમાચ, પરજ, જંગલો, આવન, સીંધુરા,
સોહીની, પ્રભાત, કલ્યાણ, ચમન કલ્યાણ, હમીર કલ્યાણ, શામ
કલ્યાણ, ભુપાલી કલ્યાણ, કમોદ કલ્યાણ, પીલુ, બેહાગ,
કાલીંગટો, કાશી, સીંધ, જલ્લો, કેસુરી, કોસીઆ,
દેવગીરી જ્ઞેનપુરી બાહ

અમારાં રાગસ્થાનમાં જે રાગ રાગણીઓની યીજ પ્રગટ કરી છે તે ગાવાનો સમય આખ્યાથી સધળી શોકીન ગાનારી આલમને ગાયન વીધાનો અમુલ્ય પાંચો સમજશે. અને જે ઉસ્તાદથી તાલીમ લઈ ગાયન વીધાની પુર્વનિતા મેળવશે તેને એ ગાવાના સમાની સમજ ઓર સમપુર્ણ ગાયનકાર કેહવાડશે. જ્યારે રાગ ઉત્તમ થયો હોતો તે વખતે પૃથ્વી ઉપર ધડ્યાળ હતું નહીં અને વખતના ભાગ ઓકસ થયા હતા નહી તે વખતે રાગ ગાવાના રાત દીવસના ભાગ કરયામાં આવ્યા હતા. પણ હાલે તો વખત રાત દીવસ મળી ચોવીસ કલાકમાં વેહેંચાયો છે તે પ્રથમ રાત દીવસ મળીને આઠ પોહોર ઠરાવ્યા સાથ નકી કરી નીચે લખ્યે છીયે.

† દીવસનો પેહલો પોહોર—સવારના ૯ થી ૯ વાગા લગી નીચે પ્રમાણેના રાગ રાગણી ગાવામાં લાવવો:

બેરવ, ખટ, રામકલી, ગુણકણી, ગુજરી, ગંધાર, દેવગરી, બેલાવર, બેરવી, મધમાધ.

દીવસનો બીજો પોહોર—સવારના ૯ થી ૧૨ વાગા લગી નીચે પ્રમાણે રાગણી ગાવામાં લાવવો.

સરપરદા, ડોકબા, તોડી, પટમંજરી, દેશાખ, અસાવરી.

દીવસનો ત્રીજો પોહોર—બપોરના ૧૨ થી ૩ વાગા લગી નીચે પ્રમાણેના રાગ રાગણી ગાવામાં લાવવો: સારંગ, નટ, પુરખી.

દીવસનો ચોથો પોહોર—બપોરના ૩ થી ૬ વાગા લગી નીચે પ્રમાણેના રાગ રાગણી ગાવામાં લાવવો:

શ્રીરાગ, મારાવી, ગૌરી, શામકલ્યાણ, બેરારી.

રાત્રનો પેહલો પોહોર—સાંજના ૬ થી રાતના ૯ લાગા લગી નીચે પ્રમાણેના રાગ રાગણી ગાવામાં લાવવો:

હમીર કલ્યાન, યમન કલ્યાન, લુપાલ, કાનરા.

રાત્રનો ખીજો પોહોર—કલાક ૯ થી ૧૨ વાગા
 લગી નીચે પ્રમાણેના રાગ રાગણી ગાવામાં લાવવો:
 વાગેશ્રી કાનરા, અડાનો, અમાચ, કેદારો, જેજેવંતી.

રાત્રનો ત્રીજો પોહોર—કલાક ૧૨ થી ૩ વાગા
 લગી નીચે પ્રમાણેના રાગ રાગણી ગાવામાં લાવવો:
 બેહાગ, સોહીની, શોરઠ, હીંડોલ.

રાત્રનો ચોઠો પોહોર—કલાક ૩ થી ૬ વાગા
 લગી નીચે પ્રમાણેના રાગ રાગણી ગાવામાં લાવવો:
 પરજ, કાલંગરો, લલત, માલકોશ, વીભાસ.
 કાશી રાગણી, ગાનારને મન જ્યારે પણ ઈચ્છા થાય
 ત્યારે ગાવામાં કસો બંધ નથી.

બસંત રાગણી, તેની રૂતુ ઉપર ગાવાનો હીંગામ
 કહેવાય છે તે વગર ખીજ વેલા ગાવાને ના ઠરી છે.

હોરી, ફાગણ માસમાં ગાવામાં આવે છે, ખીજ વેળા નહી.
 મેઘ, મલાર રાગ, વર્ષા રૂતુમાં જ ગવાય છે, ખીજ વેળા નહી.
 ગજલ, મન ચાહે તે વખતે લલકારી ગાવાની મનાઈ નથી
 એ રીતે રાગ શાસ્ત્ર બંધન છે. અને 'કંઠ વના કસાન
 કદારો', તેમ સુર વના ગાયન બેસુર, જેને ગાવાનો શોખ
 થતો હોય તેણે અમારું રાગસ્તાન ખરીદી તેનો અભ્યાસ
 ઉસ્તાદ ગવૈયા પાસ કરવાથી રાગનો ચેરાગ કેવો બલવાન
 ઉભવ પ્રગટે છે તેનો કાંઈ ખ્યાલ આવશે; બાકી ગાતું
 બાબરજીને ત્યાં જીજીતી ધાંણી ને મમરાના ફટાકા જેવું
 જીજીવું. અમારી રાગસ્તાનમાં કેવા કેવા જીના ને નામીયા
 ઉસ્તાદો કે જેઓના સુર તાન અલાપ ઉપર ભરતખંડ
 શીદ થઈ ગયલું અને જેઓની કથા કાહાણી આજ પણ
 જગોજગોએ વીશ્વમયતા પમાડતી ચાલી રહેલી, તેવા માહાન
 ઉસ્તાદ તાનસેન, બેજુબાવરા, ગોપાલનાયક, તાનતરંગ,
 સુરદાર, તુલસીદાસ, કપીરજી, વગેરેની અચ્છી ચીજોને

સંગ્રહ આખ્યામાં શ્રમ ખેંચવાની કસી બાકી રાખી નથી અને ગજલોના સંગ્રહમાં છેક જુનામાં જુના ગજલ બનાવનારથી તે હાલના હર્ષઆત સાહેર લગીના નામનીશાન જેવામાં આવશે. જફર, નજર, આતશ જેવા ધણા નામીયા સાહેરોની ગજલો, જે ગાયનનો એક મોટો શૃંગાર કહવાય છે, તે ચુંટીને આપી છે. આ સઘળી ચીજોનો સો બસો કે પાંચસોથી નહીં પણ હજારોથી જમાવ પ્રસીદ્ધ થયો છે અને દામ કરતા નામ પંકાવાનો જસ ખાટવાની હોંસ હોંસલ કરવા ચાહી છે.

અમારા સંગ્રહના લગભગ ૬૦૦ સફા છે અને તે ઉપર બનતી જેહમત ખેંચાઈ છે. વખતનો ભોગ અપાયો છે અને સરસ ચીજના સંગ્રહની કાલજી રખાઈ છે, તે સાથે તેની કીંમત ૩૨) તે શું ખીસાત ગણાય; તે અમારા શોકીન ખરીદદારો પોતે વીચારી લેશે તો અમને અમારા કામનો પુરતો બદલો મળ્યો એટલો અમોને હર્ષ ઉત્પન્ન થશે.

સાકળ્યું.

રાગ રાગણીના સ્વરૂપ, સફા.
તથા સમજણ ... ૧-૧૪

પેહલો રાગ—ભેરવ

ભેરવ ... ૨૦-૨૫

ભેરવી ... ૨૫-૪૭

રાગબીજો—માલકોસ.

માલકોસ ... ૪૮-૫૧

તોડી ... ૫૨-૫૬

ગોડી ... ૫૭-૬૨

ગુણકલી... ૬૩

કોકળા ... ૬૪

ત્રીજો રાગ—હીંડોલ.

હીંડોલ ... ૬૫-૬૬

રામકલી ... ૬૬-૬૯

દેશાખ ... ૭૦-૭૧

લલત ... ૭૧-૭૫

ખીલાવલ ... ૭૫-૮૦

પટમંજરી ... ૮૦-૮૨

ચોથો રાગ—દીપક.

દીપક ... ૮૩

દેશ ... ૮૪-૯૩

કમોદ ... ૯૩-૯૪

નટ ... ૯૪-૯૬

કેદારા ... ૯૭-૧૦૨

કાનરા ... ૧૦૨-૧૧૦

પાંચમો રાગ—શ્રી રાગ.

શ્રી રાગ... ૧૧૧-૧૧૬

માલશ્રી ... ૧૧૬-૧૨૦

મારાવી ... ૧૨૧-૧૨૩

ધનાશ્રી ...	...	...	૧૨૭-૧૩૧
બસંત ...	...	...	૧૩૨-૧૩૮
આસાવરી ...	...	...	૧૩૮-૧૪૩
છઠો રાગ—મેઘ			
મેઘ ...	...	...	૧૪૪-૧૪૮
તંકા ...	...	...	૧૪૮-૧૫૬
મલ્હાર ...	...	...	૧૫૭-૧૬૮
ગુજરી ...	...	...	૧૬૯-૧૭૧
બોપાલ ...	...	...	૧૭૧-૧૭૪
દેશાકરી ...	...	...	૧૭૪-૧૭૭
વીલાસ ...	...	...	૧૭૮-૧૮૮
સારંગ ...	...	...	૧૮૯-૧૯૪
ખટ ...	...	...	૧૯૫-૧૯૭
છાંયા ...	...	...	૧૯૮-૨૦૧
ઝીંઝોટી ...	...	...	૨૦૨-૨૧૧
જજેવંતી ...	...	...	૨૧૨-૨૧૯
સોરઠ ...	...	...	૨૨૦-૨૨૫
પુરબી ...	...	...	૨૨૬-૨૨૯
સરપરદા ...	...	...	૨૩૦-૨૩૧
મુલતાની ...	...	...	૨૩૨-૨૩૩
ભુપ... ...	...	...	૨૩૪-૨૩૫
શંકરો ...	...	...	૨૩૬-૨૩૭
પુરીઆ ...	...	...	૨૩૮
ખમાચ ...	...	...	૨૩૯-૨૪૧
પરજ ...	...	...	૨૪૧-૨૪૫
જંગલો ...	...	...	૨૪૬-૨૪૭
શ્રાવન ...	...	...	૨૪૮-૨૪૯
સીંધુરા ...	...	...	૨૬૦-૨૬૨
સોહીની ...	...	...	૨૬૨-૨૬૫
પ્રભાત ...	...	...	૨૬૬-૨૬૯
કટ્યાણ ...	...	...	૨૭૦-૨૮૦
યમન કટ્યાણ ...	...	...	૨૮૧-૨૮૭

હમીર કલ્યાણ	...	...	૨૮૭-૨૮૧
શામ કલ્યાણ	...	...	૨૮૧-૨૮૩
હુપાલી કલ્યાણ	...	...	૨૮૪-૨૮૫
કમોઢ કલ્યાણ	...	...	૨૮૫
પીલુ	...	...	૨૮૬-૩૦૦
બેહાગ	...	...	૩૦૧-૩૧૮
કાલીંગડા	...	...	૩૨૦-૩૨૪
કાફી	...	...	૩૨૫-૩૩૨
સીંધ	...	...	૩૩૨-૩૩૪
છટલો	...	...	૩૩૪
કેસુરી	...	...	૩૩૪
કોસીઆ	...	...	૩૩૫
ભીમપલાસ	...	...	૩૩૫
દેવગીરી	...	...	૩૩૬
જોનપુરી	...	...	૩૩૬
આહાર	...	...	૩૩૬
લાવણી કાફી	...	...	૩૩૭-૩૪૮
હોરી ભેરવી...	...	...	૩૪૮-૩૫૨
હોરી સીંધુરા	...	...	૩૫૨
હોરી ટોડી	...	...	૩૫૩
હોરી લલત	...	...	૩૫૩
હોરી દેશ	...	...	૩૫૪
હોરી કેદારો...	...	...	૩૫૫
હોરી કાનરા...	...	...	૩૫૫
હોરી ધનાશ્રી	...	...	૩૫૬
હોરી આશાવરી	...	...	૩૫૬-૩૫૭
હોરી કાફી	...	...	૩૫૮-૩૭૨
હોરી પીળુ	...	...	૩૭૨-૩૭૩

સાકળ્યું.

૪

સફા.

હોરી બેહાગ	...	...	૩૭૩-૩૭૪
હોરી કાલીંગડા	...	...	૩૭૪
હોરી ખટ ...	...	...	૩૭૫
હોરી ખમાચ	...	...	૩૭૫-૩૭૭
હોરી ઝાંઝોટી	...	...	૩૭૭-૩૭૮
હોરી સોહુની	...	...	૩૭૯
હોરી પરજ ...	...	...	૩૭૯
હોરી હોંડાળ	...	...	૩૭૯
હોરી જોગ્યા	...	...	૩૮૦
હોરી યમન કલ્યાણ	...	...	૩૮૧
હોરી જંગલો	...	...	૩૮૧
હોરી દીપચંદી	...	...	૩૮૦
હોરી ખીલાસ	...	...	૩૮૧

ગજલ.

ગજલે જફર...	...	...	૩૮૨-૪૨૯
ગજલે આતેશ	...	...	૪૩૦-૪૩૯
ગજલે નાસીખ	...	...	૪૪૦-૪૪૮
ગજલે નજર	...	...	૪૪૮-૪૫૧
ગજલે આબાદ	...	...	૪૫૧-૪૫૨
ગજલે સાદીક	...	...	૪૫૩-૪૫૪
ગજલે તુરાબ	...	...	૪૫૪-૪૫૬
ગજલે તમન્ના	...	...	૪૫૭-૪૫૮
ગજલે અજમત	...	...	૪૫૮-૪૬૨
ગજલે દરદ ...	...	...	૪૬૨-૪૬૩
ગજલે કીશન	...	...	૪૬૩-૪૬૪
ગજલે અલફી	...	...	૪૬૪-૪૬૫
ગજલે નેઆજ	...	...	૪૬૫-૪૬૬

ગજલે આકૃત	...	...	૪૬૬
ગજલે કીરોજશાહ	...	...	૪૬૭
ગજલે મોહકમ	...	...	૪૬૭
ગજલે સોજ...	...	...	૪૬૮
ગજલે સૌદા...	...	...	૪૬૮
ગજલે સાદાન	...	...	૪૬૯
ગજલે બકા ...	...	...	૪૭૦
ગજલે હેરત...	...	...	૪૭૦
ગજલે મીર ...	...	...	૪૭૦
ગજલે બલહાર	...	...	૪૭૧
ગજલે કૈાસર	...	...	૪૭૧
ગજલે મોમીન	...	...	૪૭૨-૪૭૩
ગજલે અમાનત	...	...	૪૭૪
ગજલે શોફ ...	...	...	૪૭૫
ગજલે કલનદર	...	...	૪૭૫
ગજલે મહમદ	...	...	૪૭૬
ગજલે વલી ...	...	...	૪૭૬
ગજલે હુસરત	...	...	૪૭૬
ગજલે વાહુદ	...	...	૪૭૭
ગજલે સજર...	...	...	૪૭૭
ગજલે મુનેસ	...	...	૪૭૮
ગજલે જમીમુએ	...	...	૪૭૯
ગજલે મોહમદ	...	...	૪૭૯
ગજલે મોજ ...	...	...	૪૮૦
ગજલે રૂસ્તમ ધરાની	...	...	૪૮૧-૫૨૯

અ

અગમ ગગમ ગત નીગમ તું અગાય દેવા ...	૧૫
અરુણ નૈન રાજત પ્રભુ બોરે. ...	૨૨
એક તેજ પરવરદેગાર, દુજે તેજ ખોરશીદ ...	૨૬
આએ કરીમ કરમ કરેસે બન આવત સુખસંપત્ત...	૨૬
અરે મન કાયકો સોચ કરે ...	૨૮
એ જતી નએના સમાલ, ...	૩૦
અબ મોરી છાંડ દે કલાષ કોણુ ગાંઢકો છોડા ...	૩૧
અબ તોરી બાંકી ચીત્ર બન મન બસ કર લીનો ...	૩૧
અબ ના બળવો શાંભ, મુરહ્યાં રે ...	૩૩
અરે હો મએં ભુલી લોકો, બહારે મએં ભુલી લોકો...	૩૪
અંબુઆકી છયાંરે, ઠંઠોલીયાં ના કરોરે...	૩૪
એસી પ્રીત કહાંસે લગાઈ બાલમાં ...	૩૫
આગનમે મત સોયરી સજની ...	૩૮
આદમ આદમ યાદમ દમદા ધસ ...	૪૨
આજ બધાવરી ...	૪૪
આળુ નીકે બને નંદ નંદા ...	૪૭
અતર અરગળ અખીર સુગંધ અનેક...	૪૯
ઓ માઈ સન કરાર રહીરે રહીરે ...	૫૦
આવન કેહ ગયે પીયા અળુ ન આયે...	૫૦
અહભુત એક અનુપમ બાગ ...	૫૫
એરી હું તો આસ ન ગયલી પાસ ન ગયલી ...	૫૭
આજ ધર આયા પ્રીતમ પ્યારા ...	૫૮
આંગનસે બાલમ કએસે ગયોરે ...	૫૮
આજ ધર આયા મેરા પ્યારા ...	૬૦

ઝોદતન નાદીમ તનુમ તનુમ	...	...	૬૮
અબકો જો પાઉં તો હીરદૈ માઝ દુરાઈ	...	...	૬૮
અહો પ્રભૂ આશરા તેરા	...	...	૭૨
ઐસેહી ઐસે ચૈન ખીહાની	...	...	૭૪
અબ મોરી રામ રામ કહીયો કહીયોરે...	...	...	૭૬
અહે અલેલાલે એલેલીલી એ લાલે	...	...	૭૭
એરી સખી શ્રાવણુ આયો બરખી રત આઈ	...	...	૮૫
અરજ સુણો માહારાજ	...	...	૮૭
ઓ લોલી મારવારન થારો દેશ રેરો	...	...	૯૧
આજ રહુંગી રાત પના મારો આજ રહુંગી રાત...	...	...	૯૨
એ મેં શુદર પીયાકો કેસે પાવું	...	...	૯૩
અબ બન આયોરી મા સરસ બના	...	...	૯૪
એક તો લાલને લાડની લડાઇ	...	...	૯૫
એ જગ જોગી ભોગી રોગી કાંઠાં જગે	...	...	૯૮
એરી એ નયન, એ નયનને બેર કીયો...	...	...	૯૯
ઝોદ તનદેરેના તનદેરેના તદાની	...	...	૧૦૧
અકબર આયોરે આલીરી	...	...	૧૦૩
એરી હૈં યા મગ નીકસી આય	...	...	૧૦૪
આવો મોરે બમના...	...	...	૧૦૭
ઝોદતન દીરતન દીઅનરે	...	...	૧૦૮
ઐસેહી ઐસે રેની ખીહાની	...	...	૧૧૫
ઓ મન કાહેકુ શીરે તું દારે દારે	...	...	૧૧૭
આજુ અંજન દીયો રાધીકા નૈનકો	...	...	૧૨૦
ઓ દાનીધીમ ઉતતન ઉતતનદરના	...	...	૧૨૩
અબસે સુનીઓ બનકે કએસો	...	...	૧૨૫
એ બાલમવા મોરારી	...	...	૧૨૬
એ હો ગીરધારી મોરે બદન ગુલાલદારી	...	...	૧૩૩
આઇ રત બસંત બાહાર	...	...	૧૩૪

આઓ રતન' આઓ નન કરના ...	...	૧૩૬
અનગન બેલરીઆં સુન મોરા ભંવરાંરે...	...	૧૩૬
આંબુવા મોરી લો બનધન કુલે ...	...	૧૩૭
એતી ભોરી બતીઅન પર મન લાગ રહેએ	...	૧૪૦
આસા એક એલેકસે લાગે ...	...	૧૪૨
આલીરી ગરજત ધન તપકત બન ...	...	૧૪૪
એરી માઈ ઉમડ ધુમડ આયોરે ...	...	૧૪૫
આયો શાવણુ માસ, પીયા નહી આયો રે	...	૧૪૬
આજ કાલી ઘટા મારે મંદર છાંએ રહી	...	૧૪૭
આયા મેઘા તેરી મોસમકી ઘટા છાંએ રહી	...	૧૪૭
આવન કેહ ગયે પીયા પેઆરે ...	...	૧૪૮
આજ ક્ષીજ લુમી નખ રંગ સોભાવની...	...	૧૫૧
અતીહી અરૂન પીય નેન તુમ્હારે ...	...	૧૫૨
આળુ હરી રૈની ઉનીદે આયે...	...	૧૫૪
આજ ઔર છખી નંદકીશોર...	...	૧૫૫
આયો સખી મેઘ શીખી બોલતમે આઓ	...	૧૫૮
અએ બદરા કારે કારે ...	...	૧૬૦
આઇ મોહસમ બરસાદ ...	...	૧૬૩
અરે હો મે લુલી લોકો ...	...	૧૬૪
અરૂચી કુંડલ લટ બેસરી ...	...	૧૬૫
અપને નગરકી બાત, રે ઓ મેં કાણુસે પુછું ...	...	૧૬૬
એસી કહો નીડરી મુરલીસોં કીપાં ...	...	૧૬૭
આયે રંગ બર મેરે લાલહું રીઝી આવન પર	...	૧૬૮
અતી બ્યાકુલ બઈ ગોપીકા હુંઢતી ગીરીધારી	...	૧૭૩
આયે મોહન માહરાજ, ...	...	૧૭૫
આલીરી પીયા દરસ મેં કેસે પાઊંરી ...	...	૧૭૫
આળુ હરી રૈન ઉનીદે આયે...	...	૧૭૬
આવત લલન પીયા રંગ બીને ...	...	૧૭૬

અરણ્ય ઉદય નીચે લાગત સુમુની	...	...	૧૮૨
એક રસના કહા કહોં સખીરી	...	...	૧૮૨
અતીહી કઠીન કુચ ઉચ્ચ દોહુ	...	...	૧૮૨
અંખીયન બહે ટેવ પરી	...	...	૧૮૬
આજ બની લાડીલી પ્રીતમ	...	...	૧૮૭
અતીહી અરણ્ય હરી નયન તીહારે	...	...	૧૮૮
અટહી જઘડવા કરહી મોરી સાસુ	...	...	૧૮૫
અનીઆરે ઉછઆરે દુગ મતવારે	...	...	૧૮૫
અરી આજ સખી બન તેં બનેં	...	...	૧૮૭
એતી કહીઓ ન જય	...	...	૧૮૮
આજ મનાએ લખરે સોવત રૂશી નાર...	...	...	૧૮૮
આખનમેં બસે જીયરેમેં	...	...	૨૦૦
એતના કોઉ કહો જાએ મેરી...	...	...	૨૦૨
અંચર માર પ્રાણુ લીઓ	...	...	૨૦૩
આશા દેદે રાખો હમારો મન...	...	...	૨૦૩
એ ખીદેસ બાલમ ધન ન અકેલી	...	...	૨૦૪
એક રે જાની મોરા તોરા જીયરા	...	...	૨૦૫
અએસી પ્રીત કાએકુ લગાઇ બાલમા	...	...	૨૦૫
અંખીયાં જો લખ ગધરે, નાહાન મોરારે...	...	...	૨૦૬
અબહીં દેખે નવલ કીશોર	...	...	૨૧૦
અબ મુરલીપતી ક્યૌં ન કહાવત	...	...	૨૨૪
આવતી હો તેરે અંગનમે કુલનકી બાસ	...	...	૨૨૮
એ જગ દરશન મેલા હે	...	...	૨૩૦
આગ લગી જીયા બાગમે પીયા પ્રાણુ લગી	...	...	૨૩૧
અબતુમ કબ સુમીરોગે રામ	...	...	૨૩૩
એરી આજ સખીરી મય ક્યા કહું અપને	...	...	૨૩૪
અરનન ધર ધરેરે મારે જીજંગ બારી આપ બરહી...	...	...	૨૩૬
આજ દેખા ખીરીરી પીયા પ્રેમ પાવે	...	...	૨૪૨

ઝોડતન દેરેના દીમ તનન તનના	૨૪૩
ઝેસી ચતર નાર કર કર સીંગાર, ઠારી અપને દાર... ..	૨૪૭
ઝાજ કાઢાન મોહલીની પાંશુરી બજાએ કે	૨૪૭
ઝબ મોઝે જાને દે પીયરવા... ..	૨૪૮
ઝે ગારી આલીને નીજરા બર મારા રે	૨૪૯
ઝમ મઝે કઝેસે આઉં, રાજહો તેહારે પાસ	૨૫૦
ઝેમ લારો માતો આવે	૨૫૧
ઝાંગ ઝાંગ રંગરાંણી અતહી સેહાંની... ..	૨૫૨
ઝાધ ગીરોંડા ખેલેરે આઈ	૨૫૬
ઝેરી ઝે કાગા પીયા પાતી લે જઈઓ	૨૫૬
ઝાજકી માણુકઠારીયાં, મોહનજી	૨૫૭
ઝબહીસે ઘેરે ઘેરે આયોરે	૨૫૮
ઝાજ પીયા ઝાજ પીયા પેઆરે આયે સ્વપ્નમે	૨૬૦
ઝાલીરી મારી વો નંદરો ખીહારી	૨૬૩
ઝરે મન કાયકુ સોંચ કરે	૨૬૩
ઝાપહી દીલકી આપહી જાણે	૨૬૪
ઝરે મન ધીરજ કીડ ના ધરે	૨૬૬
ઝાજ મોરે આંગન બોલે છે મોર	૨૬૮
ઝાજ ધન ગાજનમે નૈના મનાઈ ગરહુ લગાઈ... ..	૨૭૨
ઝૈસે તેરે મોહલમે આયોરી લાલ	૨૭૩
ઝે તકત હો તેહારી આસ દાસ જનમકે	૨૭૩
ઝાલીરી હુતો અકેલી અલબેલી	૨૭૩
ઝાધરી મેં તોરે નગરીઆં	૨૭૪
ઝેનીએ ઝાજ રંગ હે રંગ હે	૨૮૦
ઝાનાંદ બયો માધ મેરે પ્રાણુકો આધાર... ..	૨૮૩
ઝવગુણ ન કીજાએ ગુણી સુનો	૨૮૪
ઝપને કહાનકે હુઢન ચલતી હારીકાં ખીંદ્રાબન	૨૮૫
ઝાંગ ઝાંગ રંગ બરે આયે હૈં	૨૮૬

અચલ રાજ રહો તેહારો માધો માહારાવ	...	૨૮૯
આલીરી હું તો અકલી અલખેલી	...	૨૯૧
અખ મોરી એ ગત બધીલી	...	૨૯૪
ઓ ના મીસે રે છનકી હૈં મેં દાસી	...	૨૯૫
એજી મત છાંડોરે લાગી પ્રીત	...	૨૯૭
અજળ તરેહલી સએન સએન મીઆંવે...	...	૩૦૦
આલીરી અલખેલી સુંદર નાર તોરે પ્યારે	...	૩૦૪
અખહુ લાલન મહીકોરે, અખહુ લાલન મહીકો	...	૩૦૫
ઓદતન દ્રેના દ્રેના દ્રેના દીમ	...	૩૦૮
અરે મન જુઠે હે સખ યાર...	...	૩૧૧
અધર ધરી મુરલી શ્યામ બખવત	...	૩૧૩
અખ દારે તેં હરત ન શ્યામ...	...	૩૧૫
એરી માઈ સાંવરો ગોવીંદ હાથ લકરીયાં	...	૩૧૮
અખ હમ આનંદકો ધર પાયો...	...	૩૧૮
ઓ બેગી આપ્યો દીલદાર મત રહીયો રે	...	૩૨૨
અલખેલે સૈયાં હમસે કરો ના પ્રીત	...	૩૨૬
એસી બંશીઆં સામને બખાઈ રે	...	૩૨૬
આ જા બે મદ પી; મદ છકી કલાલનવા વે	...	૩૨૭
એ તો કપહુ ના આવે બાંકે યાર મીઆં	...	૩૨૭
આસરા માનુ દમદાવે મેહેરમ યાર	...	૩૩૦
એક નાજુક મીલ ગએ કામનીયા	...	૩૩૪
આઇ રત બસંત બાહાર	...	૩૩૬
અજળ બના તન ઝાજ સીફત મેં કીયા કહું ઉનકી...	...	૩૪૨
અગર તુજ બહાન ચોરી યા મીસે શહેતાની	...	૩૪૩
આપ એકલ આધાર જુગ સખ સાર ટકાવે	...	૩૪૬
અબતો બસંત બઈ મતવારી...	...	૩૪૯
આધરી સખ ગોકુલ બનબન...	...	૩૫૩
એરી હું તો ઝુમર પરી આજ રંગમે	...	૩૫૩

અઅ હું કાઢા કરોરી	...	...	...	૩૫૮
અઅ જગ કેસે સોએ રહી, હેરી જગ કેસે સો રહી...				૩૫૯
આજ હોરીકો રંગ ન પૂછો ધૂમ મચી	...		...	૩૬૩
આજ ક્ષીજમે ગોરી હસાઈ	...	...	...	૩૬૬
આજ ફાગનકી નેહ બંધાઈ	...	...	...	૩૬૬
એ દેખોરી નંદલાલકી હોરી	...	...	...	૩૬૬
અઅ ચાહત રસકી ચોરી, લાલા	...	...	...	૩૬૭
એ દીન ચાર ઉમંગ જગ સારે	...	...	...	૩૬૯
આ ક્ષજમે હર હોરી મચાઈ...	...	...	...	૩૬૯
આયો ફાગણુ માસ...	...	...	...	૩૭૩
એ હોરી ખેલનકો સખીરી સખકે મનમે ચાયે	...		...	૩૭૩
અઅ ના જાગી ક્ષીજમે	...	...	...	૩૭૪
આજ આય દેખોરી સજની	...	...	...	૩૭૫
આજ મેં ખીન હોરી ખેલે તુંસે નહી જાગી બનવારી				૩૭૭
એસી ધુમધામસે ખેલ રહે હોરી	...	...	...	૩૭૭
આજ નગરમે હો હોરીરે ખેલત શ્રી ક્ષજરાજ લાડલો				૩૭૮
અઅકો ફાગ મોયે એશોરી આયો	...	...	...	૩૮૦
આયા ન અગર નામાઓ પયેગામ કીસીકા	...		...	૩૮૫
અકલ પર નાજ હએ કુંદરત પ નજર કીસકો હએ...				૪૦૫
આજ તેરી તેજુએ શમશીર કુછ કહેતી તો હએ	...		...	૪૧૧
અશકકો ટુક દેખકર અએ દીદએ તર ખેચના	...		...	૪૧૪
અશકે ખુનીને મેરે જબકે બહોત સર ખયેચા	...		...	૪૧૪
આનકે હમ દુનીયામેં પ્યારે જયેસે યે વયસેહી રહે...				૪૨૯
આખીલે પાંઉકે કીઆ તુને હમારે તોડે	...		...	૪૩૮
અએ જુતું મુજ જારકા ફરખા બદન હો જાએગા				૪૪૦
અશકે ખુની રંગ નાલાં રાગ હએ	...	...	...	૪૪૧
આપ હએં દોસ્ત તો દુશમન કયા હએ...	...	...	...	૪૪૩
અઅર મીજગાં હએ જુદાઇમે ઘટા બરસાતકી	...		...	૪૪૭

અગર ખુલખુલકે તાલોંસે હમારા ગુલબદન ખીગડા ૪૫૨
 અયે એસમજ સમજ કે યે મશહુદ કૌન હૈં ... ૪૫૩
 અરકસે મોંહયે જો ઉસકે નેકાબ કુબ ગયે ... ૪૫૪
 અબ તો વો દીલફરીબસે-કામ પડા જો હો સો હો ૪૫૬
 આનેકા તેરે પાસ ૪૩ ક્યા મેં બહાતા... ... ૪૫૯
 અગર ગફલતસે બાજ આયા જફાકી ૪૭૩
 આખેર શીતને અંગીજને લાલુચ દે દીલ મારારે... ૪૮૩
 આજ ચમનમેં ચાંદની, સાકી સુરાહી શરાબકી ... ૪૮૫
 અજલકે કુચમેં જબકે મીલ અપન દોનો સાથ ચલેંગે ... ૪૯૦
 આતશમે આશનાને ડાલે જસસે મએં હરદમ ખીમાર થા ૪૯૪
 આજ ઇસ ગમમે મીલાવે કોઈ મેરી મઆશુક ... ૪૯૭
 આજ પીયાને પરદેસસે પ્રેમ પુરાંત ભેજે... ... ૫૦૬
 અનદલીબ મસ્ત દેખ ચમન ગુલમે જાત જલતી થી ૫૦૮
 આતશે ઈરક સલગા ચમનમે નુર બોલતી હે ... ૫૧૧
 અખતક ના દેખી ઉમીદકે બોસ્તાં લાલા ગુલનદામ... ૫૧૭
 અબકી બહાર જો આઇસો દેખી બહાર કબી આઈ નહીં ૫૧૮
 એકહી નીજારસે એ મુજ હાલત માશુકને બનાઈ ... ૫૨૦
 એક નેવાસે બાજુ ચાર દેખી અજલકી સારી ખુવારી હે ૫૨૧

છ

ઇસ તન ધનકી કૌન બડાઇ ૧૨૮
 ઇંદ્રકી સ્વારી પપૈઆ નકીબ કીનો દેશ દેશ ... ૧૪૪
 ઇંદુ કુમુદની સમેટી અર ચકવની ૧૮૧
 ઇંદ્રકી અસવારી પપઇયા નકીબ કીનો ૨૧૩
 ઇતના ના કીજાએ અરમાન ૨૫૧
 ઇતની ખીનતી મોરી, એ ઉનસોં કહીઓ જા ... ૩૦૬
 ઇન સાંવરીયાકી લટક ચાલ આજ ૩૩૫
 ઇરાદા હાએ જો તેરે ફત્લકા તુમે ફાતેલ... ... ૪૨૨

ધશકુંને જીસદમ દયારે દીલમે આહુકા દીઆ	...	૪૨૩
ધદે નૌરોજ હએ ઈશરતકા સરનજાંમ કરે	...	૪૩૫
ધશકુંકે દરીઆકી મોજે દેખ કર મએ બહે ગયે...	...	૪૬૩
ધશકુંમે તેરે કાહે ગમ સીરપર લીઆ જો હો સો હો...	...	૪૬૫
ધશકું થા ક્યા થા જો જીરસે દીલ અટકતાહી રહા	...	૪૬૮
ધનાયત કીયે મઆશુકુંને આજ જોખન બહાર	...	૪૮૭

ઉ

ઉઠો મેરે કહાંન કુંવર નંદકે દુલારે	...	૧૯
ઉઘો મનકી મનમે રહી	...	૪૨
ઉઘોજી પ્યારે શ્યામ બયે બેપીર	...	૪૩
ઉનકુ ક્યા કમી જ્યાંહાં ધડી ધડી પળ સદા રંગ	...	૫૩
ઊડ જા પંખેર દીન રહે ગયા થોરા	...	૫૭
ઉઠો પ્યારે ભોર, કરત કલોલ, અખતુગ તું ક્યું રહે	...	૭૨
ઉઘો બેઆકુલ બઈ, ખખર નહી તનકી	...	૭૬
ઉઘટત શ્યામ નીતંતી નારી	...	૧૦૨
ઉમડ ધુમ ધુમડ બરસન આયીલો	...	૧૪૬
ઉમડ ધમ ધુમડ ગરજે	...	૧૬૨
ઉઠો મેરે કહાંન કુંવર નંદકે દુલારે	...	૨૫૫
ઉઠરે અલબેલી નાર, જાડ દે રે આગના	...	૨૬૬
ઉઠ રે જોખન માતી ગોરી	...	૨૬૭
ઉમડ ધુમડ આયોરી ધન ગરજત	...	૩૦૨
ઉતમ ગાએ ગાએ સુનાએ સખ ગુણીઅન મીલ	...	૩૦૩
ઉજારી બઈરી રાત	...	૩૨૦
ઉસ માહકે શીરકુંતમે જો તારે નીકલ આએ	...	૪૪૬
ઉત્ર સખ મુક્તમે ખોયા કીયે નાદાન રહે	...	૪૫૮
ઉસ કાકુલે પેચાંને મોઅબરકા તેરે યાર	...	૪૮૦

ક

કપડીકી પ્રીત ખુરી ...	...	...	...	૨૮
કલ્યાં ઝૂલી મોહીના ચમન ઉઠ ભધ રૈન ...	...	...	...	૨૯
કેસે ભરં પનીયાંરી ગુધ્યાં, પનધટવા રોકો ના	...	...	...	૩૩
કેસે કે ભરં પનીયાંરે ગુધ્યાં પનધટવા રોકે	...	...	...	૩૩
કરવટીયાં લેને દે ...	...	...	...	૩૮
કૈસી છુટે દૈયાં બાલાપનકી પ્રીત	...	...	...	૩૮
કંછુ કહે ના ગયે સમજ મોરે રામરે જોખન હમસે...	...	...	...	૪૫
કુંછ ખુજ ફરકન લાગી સુન મોરી આલી...	...	...	...	૫૮
કહાં તુમ ધતનેંહીં કો ગરબાની	...	...	...	૬૯
કવન બતરીઆં ગઇલા મા...	...	...	...	૭૬
કેતે ગુણ રહેઓ રે ઉદાસી ઓ ભવરા તું...	...	...	...	૭૭
કુંજ ભવન રાધા મનમોહન ...	...	...	...	૭૮
કાન્હ પ્યારા કહું પાયોરી	...	...	...	૮૦
કેસરીયા બાલમરા ...	...	...	...	૮૬
કલીયાં ખીનન જાઈ રાજા...	...	...	...	૮૮
કર ના પકડ ઓ રાજ	...	...	...	૮૮
કુવા પાણીડા ભરે, મત ભર મોરી ગોરી ...	...	...	...	૯૧
કાંધ જોલો માહરાજ	...	...	...	૯૧
કાંધ જાનુ બઝેરન બનસી ફેર બજારે...	...	...	...	૯૧
કલીઅન સંગ કરતી રંગ રલીઆં	...	...	...	૧૦૫
કેસે મધવા ભરી લેના જાએ...	...	...	...	૧૦૬
કૃષ્ણ નામ રસના રટત, સોધ ધન્ય કલીમે	...	...	...	૧૧૨
કહા તક દેખ્યેરી આલીરી	...	...	...	૧૧૭
કાયકુ રે જલાવત પ્યારી મોરી	...	...	...	૧૨૧
કાહા જાનોરે વાહુ લોકવા	...	...	...	૧૨૬
કરમ ગતી ટારેહુ નાહી ટરે ...	...	...	...	૧૩૧
કોશુમ દારઓ, ઓર માલ કોશુમકી	...	...	...	૧૩૩

કાહેકુ જોખન આયો મોરેરી અંગમાંઈ...	...	૧૩૪
કાચેલીઆં બોલે આયીરી રત બસંત ...	...	૧૩૫
કાંચેલ બોલે, બમરવાં ગુનજારે ...	...	૧૩૫
કાહેકુ માન કરત હે બસંત રતવારે ...	...	૧૩૭
કાન ખબરીઆં લે અરે મોરી ...	...	૧૪૦
કાષ કયા જાણે પરાય મનકી ...	...	૧૪૨
કાંઈ મારે દેરે આવના, રત હરાંઈ બાવના ...	...	૧૪૯
કાન્હર કારો નંદ દુલારો ...	...	૧૫૦
કરમદી ખુંદને બીજેયાં મારા ચોલા ...	...	૧૬૦
કેસે કાચલીઆં બોલન લાગી...	...	૧૬૦
કાઈ પુછે ઇસ બાદરસે ...	...	૧૬૩
કરકે કંઠનવા મોરી છાંડે કલાઈ ...	...	૧૬૪
કહું ન પાયે શ્યામકૌ ખુજતી બન બેલી ...	...	૧૭૩
કંચુકીકે બંદ તરકી તરકી દુટે ...	...	૧૮૦
કહી ન પારે તેરી બદનકી આપ ...	...	૧૮૧
કટી પીટ પટ મુખ મુરલી મુકુટ ...	...	૧૮૮
કરત હો મએસું નેહાકી હએ ...	...	૧૯૮
કાંહાં મોસે બેર પરોરે સપઆં ...	...	૧૯૯
કાનન બતીયાં સુન હું ન માનત ...	...	૧૯૯
કાયેકુ રશી જાયે ...	...	૨૦૩
કીત્યે ગુજરી રૈનવે મહીરા ચાર ...	...	૨૦૭
કુંજ સદન તે મદન છતી ઉઠે ...	...	૨૦૯
કબે આવેગે પીય ધર મેરે ...	...	૨૧૩
કયું કર ગાઉં સોરઠ રાગ, મો કયું કર ગાઉ ...	...	૨૨૦
કાએ બીરમાયાવે મેઠે ચારકા જમાલ ...	...	૨૩૮
કાલી કામરીવાલાસે મીલ જનાવે ...	...	૨૪૨
કાન્હ ચતુર ચતુરંગ ગાવે ...	...	૨૪૪
કેસે જોરાજોરી, મોરી બઈયાં મરોરીરે...	...	૨૪૭

કાંઈ લટક લટક ચલત મોહન	...	...	૨૪૯
કાહે બળવો બીન સાંવરે મનમોહત	...	...	૨૫૫
કામણી કંઠ ચલ્યો પરદેશ	...	...	૨૬૨
કેઆ સોઈ ઉઠ જાગરી સજની	...	...	૨૬૩
કાહુસે પ્રીત ન કરીએ	...	...	૨૬૪
કેઆ રે શોયા ઉઠ જાગ રે બોલે મન...	...	...	૨૬૬
કાંઈ તકશીર વે મેરમ ઢોલાવે	...	...	૨૭૫
કમલ નૈના કામનીઆં	...	...	૨૭૫
કબહુ પીય હરણી તદૈ લગાવૈ	...	...	૨૭૬
કલ્યાણુ ઉતરી બાગમેં, કેસે દેખન આઝિ	...	...	૨૮૧
કેસે તું ચેટક તોનાર જંત્ર મંત્ર નાર	...	...	૨૮૩
ક્યા મુખ લે ધર જાવું	...	...	૨૯૬
કદર પીઆ રે લાગે તુમસે નએણા	...	...	૨૯૭
કેઉં રે ખરા હીંદુસતાની	...	...	૨૯૮
કોનશી તલધ્યાંમે નાહુંરે બગલા પાણી જકોર ગયો...	...	...	૨૯૮
કાએ રૂસે બલમાં મોરા ખેંચીરે કમાન...	...	...	૨૯૯
કીસકા કોન સંગાથી રે બાબા	...	...	૩૦૦
કહો કેસે રેન બેહાની, પીયા બીના જીઆકી	...	...	૩૦૨
કહો કેસે રેન બીટાનેકો, પીઆજી કહો...	...	...	૩૦૭
કવન ડંગ તોરા હે સજની, તું તો છતરાજી હોત	...	...	૩૦૭
કાન્હા મોરી રે ગગરીયાં ફેરી રે	...	...	૩૧૦
કાયા ચલતે પ્રાણુ કેસે રોયે રે	...	...	૩૧૮
કુરી ગુંદી મેદીઆંરે, સઈઆ સાધિ ચારદી વે	...	...	૩૨૦
કોઈ કછુ કહોરે મન લાગારે...	...	...	૩૨૩
કરમ ગત નાહી તદે	...	...	૩૨૩
કરીમ રહીમ તુંઈ પાક અલલા	...	...	૩૨૫
કદર પીયા નૈયાં મોરી કેસે લાગે પાર...	...	...	૩૨૬
કનધઆ જરા બનશી બળ જા રે	...	...	૩૨૬

કાશ્યુ ગત બધલી મોરી	૩૩૦
કેસે બોલેરે, પપીઆરા પાપી ડરે મોરા જીઆરા ...	૩૩૧
કન્હયા જો આવે મોરી ગલીઅનમે	૩૩૧
કયા ચેટક દે ગયો, વે ઇઆર માનુ	૩૩૩
કચુ એસી મંત્ર પઠ રંગ છોડકો રે આલી ...	૩૫૦
કાએ સનુમ પીચકારી મારી	૩૫૯
કૌસરકા જામ ભરદે	૩૬૧
કાએકુ બોલાવન બેન બજાઇ... ..	૩૬૮
કાબુલમે ખુન ફાગ મચાઇ	૩૭૧
કાંઠાં પ્રીત મધ પી આએ હો	૩૭૪
કેસે ભરન જાળી પાણી, સાંવરા મેં કેસે ...	૩૭૬
કેસી લાજ બીન બજે બંસી	૩૭૭
ક્યા ક્યા વો હમેં દેખતે હએં ધયાનસે બયેઠે ...	૩૮૫
કબ બનાયેસે બને હએ કોઈ તદબીરકી બાત ...	૩૮૮
કતલ કરનેકો આશકકો નેગેહ તલવાર કાશી હએ... ..	૩૯૦
કીસીને ઉસકો સમજયા તો હોતા	૩૯૧
કુશતા હું કીસકે તુરરએ અંબરે શમીમકા ...	૩૯૩
કી મીકરાજે સખા કયું ગુલે તરકે તુકડે ...	૪૦૪
કૌન વાહાં જાએ જાહાં તફતા જીગર જલતેહએં... ..	૪૦૭
કુદરત ખોકે ગર સારી દીલે બેકીના બન જાળી ...	૪૧૩
ક્યા વરદે જર્બી મેં કહુ ઉસ માહજર્બીકા ...	૪૧૭
ક્યા કહુ કયું કે તેરે કુચેમે હો કર આયા ...	૪૨૪
કીસી પરદેનશીકા હૈ શોકેલકા કોઇ તરેહ અબ એસી બતા ...	૪૨૪
ક્યા ખેજા આઇ ચમનમેં શજરે ગુલ જાતા રહા ...	૪૨૫
ક્યા કહુ દીલ માયલે જુલફે દેતા કયું કર હુવા ...	૪૨૬
કુએદે જુલફેંમે તેરે જો કે દોઆ મેરે બાદ ...	૪૩૧
કૌન અયે ખુત હએ તુ ખોદા જાને	૪૪૫
કીસકો શીરકૃતમેં ખાહીશે મુલ હએ	૪૪૬

કલાલે ગરદું અગર જેહાંમે જો ખાખ મેલીકો જામ કરતા	૪૫૦
કંતે આશક કીસી માશુકસે કુછ દૂર ન થા ...	૪૬૨
કરકે વાદા જો સનમ આપ બદલ જાતે હવે ...	૪૬૭
કોનસી જાએ જેહાં જાકે છુપાઈ તુજકો ...	૪૭૦
કહો ખુલખુલકો લે જાવે ચમનસે આસીઆ અપના	૪૭૬
કોઈ મેરે ચાર ન રહે	૪૮૬
કીસ જા હુંડુ તેરી તસવીર	૫૦૦
કોન જાને ક્યા ગુજરતી હે શમેપે પરવાનાકુ ક્યામત	૫૦૮
ક્યા એ બાજરમે જવાહીરકી કસોટી ના ચક્મ હે	૫૧૨
કર બંદગી તુ દીન રેન રબકી રાહસે,...	૫૧૩
કરે કોન બચાં ગઝબકે આજ કમનસીબીને ભારી ફૌજ...	૫૨૨

ખ

ખરજ રીખખ ગંધાર મધિમય ધધવત ...	૧૬
ખેલીયે આગનમે છગન મગન કીજાએ કલેવા ...	૧૬
ખુશાલ જમાનેકુ ક્યા હુવા રે... ..	૧૯
ખેતી કરો હર નામકી, મનવા વે ...	૪૬
ખેલી લે રંગ છેલા શામ હોતી હે ...	૬૩
ખરજ રેખખ ગંધાર મધીઅમ ...	૧૦૩
ખખચ્યાં લા દે માશુકકી, પ્હોંચા પૈગાંમ ...	૩૨૧
ખેતી કરો હર નામકી મનવા વે ...	૩૨૪
ખેલીએ ફાગ, સજન સંગ આજ ...	૩૫૦
ખેલત હવે હોરી સખીયાં ફાગનમાં ...	૩૫૮
ખેલત ફાગ લાલ લલના સંગ ધુમ મચી... ..	૩૮૦
ખીંચકે ફાતીલ જખતેરી શમશીર આધી રહે ગઈ ...	૩૮૬
ખારે હસરતકુબરતગ દીલમેં ખટકતા જાયગા ...	૩૮૯
ખુલેગા ખત કે ખુલનેસે મેરા ભેદ ચૌર ભેદી પર...	૪૧૧
ખાતી હમેશાં ગમ હવે લહુ પીતી જાન હહે ...	૪૧૨
ખુદાને જખકે તુઝે મહેજખીં બનાયા થા ...	૪૨૩

ખાહાં તેરે હર રંગમેં અએ યાર હમી થે ...	૪૩૭
ખુદાને કીસ ગળજી બીતર હમકો આન ડાલા હએ...	૪૬૪
ખાકબાજી તીફલગીમે ધર બને ઔર તુટ જએ...	૪૭૦
ખુબ તુર જલેસે શીકલ તેરી સનમ મહતાબ બની હએ	૪૮૩
ખતા હુઈ વફાકી સારી કૌન પુછે કૌન હાંસલ હે...	૫૧૯
ખતા હે મીયાં જે કીયા એક વખત નાગબચા દીલખની	૫૨૬
ખામ ખ્યાલપેલગ રહી ચમન સો દીલદારી હેદીલખનકી	૫૨૮

ગ

ગુદ લાવો રે માલનીયાં	૩૭
ગાવે સમ સૂર તીન ગ્રામ	૫૨
ગઢ ન લંક સમ સરે	૫૩
ગાયેહું મંગલચારધજો ઔર દેખતહી તન તાપ થુખયે	૬૬
ગોરી હટ જી ન કરીએ	૧૦૦
ગ મધ ની ધ પ મ ગ પગ	૧૦૨
ગોરે ગોરે મુખપર બેસર સોહે	૧૦૭
ગનનનનનનન ગરજે	૧૪૫
ગુલાલની ધર ગયે જાની સાંઝકી અંધેરી ...	૧૫૬
ગવારીની કતીહી વરનો દેહુ	૧૯૧
ગોવીનદા ખીના કો જાને મનકી	૨૧૦
ગુણીઅનકી રસના ઔર બાસના	૨૧૩
ગાશીલ મત રહેના બેટા, સીરપર જમ મારે સોટા ...	૨૨૯
ગરેસા ધપ સાસારે ગગરે	૨૩૪
ગગસા ગમપ ગમ ની ધ મપ ધમ ગ... ..	૨૩૯
ગોવીંદ ગીરીરધર હલધર ખીષધર	૨૫૨
ગાગરીઆં મત ફેરો કનૈયા	૨૬૪
ગરજત ધન તપકત બન ભીંજ બસન... ..	૨૮૮
ગુગરવા મોરા બાજે બાજેરે	૩૦૯
ગતી સુગંધ નીર્તતી ધજનારી	૩૧૫

ગાવત સ્યામ સ્યામા રંગ ...	...	...	૩૧૬
ગુરૂ ગતી લીલા કીન હુ ન જાની ...	...	...	૩૧૭
ગોરી ચલી કુસમળી બારીરે...	...	...	૩૨૧
ગુઈયાં નૈનાં લાગે અખ કૈસે છુટે ...	...	...	૩૨૭
ગુલ ચમનમે બીજુ છુપા બડા ઝેરી હયે ...	...	...	૩૩૭
ગુજર જોખન માતી હો હો કયે કયે બોલે ...	...	...	૩૪૩
ગોરસ ચાહો તો પીયો મેરે ખ્યારે ...	...	...	૩૪૭
ગુલાલ દારી આંખોમે સાંવરા ખટકે ...	...	...	૩૭૭
ગોલાસો ગુલાલ લાગે આફતસો અખીર લાગે ...	...	...	૩૭૯
ગાવેવસંતઋતુ ખેલેધમારડારે અખીર સખ મીલકે નાર	...	...	૩૮૦
ગંજ સકરકે દવાર હોરી મચ રહી ...	...	...	૩૮૧
ગમ ચક્રબચક જો હવા પલટ નહીં દીલકો મેરેકુરારહ્યે	...	...	૩૮૨
ગરચે વોહ ખાંજર બકક આ કર મકાં પર શીર ગયા	...	...	૪૦૨
ગણત હ્યે શમાકે નાલેંસે મેરી ગો બરાબર હ્યે ...	...	...	૪૦૯
ગમે દીલ કીરસે કહું કોઇબી ગમખાર નહીં ...	...	...	૪૨૭
ગમ નહીં ગર રૂ સીલાહી હો ખુદાકે સામને ...	...	...	૪૪૩
ગોરે બદનપ ઉસકે નહીં પયેરહન સફેદ...	...	...	૪૪૪
ગમે દુરીસે છ જલતા હ્યે અશક આંખોંસે ...	...	...	૪૫૭
ગુજરકે તનસે જો દમ ગયા સો ફીર ના ફીરા ...	...	...	૪૫૯
ગુલર ચમનમે વફતે સયેર એક તોડ લે ડાલી ટુલોંકી	...	...	૪૭૯
ગમકેજનાજેમેશીરશીરફેરાકુકેજગલસારાઆયાહૈજનત	...	...	૪૮૯
ગુલસ્તાંમે દેખી જખ ખુલખુલ રોતી ...	...	...	૫૦૩
ગુલપે બહાર આયી ના આયી કાંટા ખુનખારા બાફી હે	...	...	૫૧૫

ધ

ધુમત મત્ત ગજ જ્યો ચલત ડગમગે ...	...	...	૧૭
ધર જાને દે છાંડ દે મોરી બધઆં ...	...	...	૧૦૭
ધુંધટકા પટ બોલ રે ...	...	...	૧૦૯

ચ

ચતરંગ ગાઈએ સુનાઈએ ગુરનકુ ...	...	૨૫
ચલતકી ખેરીઆ જાદુ કર ગયો ...	...	૩૧
ચલ જારે ખીદેસી જાનીરે ...	...	૬૦
ચતરંગકો ગાવે રસ રંગતસે ચારતીવર કોમર દેખ...	...	૮૩
ચતરંગ રસ સન મીલ સુરસું ગાવે ...	...	૮૪
ચતરંગ સખ મીલ ગાઓ ...	...	૧૦૩
ચીતૈ રાધારતી નોગર વોર ...	...	૧૨૮
ચીતકો ચોર અવહી જો પાઉં ...	...	૧૨૯
ચીરૈયા ચુહ ચુહાની, સુની ચકઈકી ખાની ...	...	૧૮૦
ચીરખ ચુહ ચુહાની ચંદકી જોતી ...	...	૧૮૫
ચક્ષોરી સુરણી સુનીયે કાન્હ બજાઈ ...	...	૧૮૫
ચંચલ લે ચલીરી ચીત ચોરી ...	...	૧૮૭
ચલી જા નનદીઆં, લાગું તોરે પઈઆં...	...	૧૯૦
ચતરંગકો બેદ ગુણીઅનમે ગાએ ...	...	૨૦૨
ચલ ઉઠ ચલે જાં દે ચાર સાંતુ ...	...	૨૦૮
ચંગે કામ, હોય આસાન તતછન પારસી ...	...	૨૬૩
ચતરંગ સખ મીલ ગાઓ ...	...	૨૭૦
ચતુરંગ રસ સૌ ગાવૈરી ...	...	૨૭૧
ચતરંગ રસ સન ગાવખ ...	...	૨૮૨
ચમેલી કુલ ચંપા ગુલાબ ગુંડ લાવો ...	...	૨૮૯
ચોસર ક્યું ન ખેલે, પીયાકે સંગ એરી નાર ...	...	૩૬૩
ચશમે પુરનમ ક્યા ઉઠાવે ખાકઅબ રસ્તમકા રોખ...	...	૪૧૭
ચુપ હો ક્યું કુછ મુસે ફરમાવો ખુદાકે વાસ્તે ...	...	૪૩૩
ચમનમે ગુલને જો કલ દાઅવએ જમાલ કીયા ...	...	૪૭૦
ચશમે જાનાને દેલેજારકો સોને ન દીઆ ...	...	૪૭૧
ચમનમે આખ હયે ક્યા ખુશનુમા બહાર બસંત...	...	૪૭૭
ચમનમે બસંત બન આખ ક્યા ખબસુરત શીરી ...	...	૪૮૪

ચાંદસી મુખ ગોલ તુમારેમે ખીજલી ચમકતી હએ... ૪૯૭
ચમનમે આજ મસત હોકે ખોલાય જનીને હમકુ... ૫૨૫

૬૭

છુરીઆં ન મારો રે, બલા મોકુ છુરીઆં ... ૩૦
છોડ દે કાના અબ સાંજ ભઈ ... ૫૯
છોટીલી છોટીઆં અંખીઆં ... ૧૦૬
છતીઅન ધરકે, ઠરકે રતીઅન ... ૧૫૦
છેલ છખીલા બાંક તરવરીયા... ૨૦૩
છંદ ભરી રે જોઅનમાતી પ્રીરે, રસભરી ... ૨૪૦
છાંડ લંગરવા મુરક ગદ્ય બાંહીરે ... ૩૨૮
છાંડો મોરી લલીત લલન લરચાઈ ... ૩૫૨
છખીલે છેલ ખેલે હોરી આજ રંગ હએ ... ૩૭૩

૭૮

જોઅન કોન બાટ ગયે, છુંડો રે પગીઓ પગા ... ૧૯
જાગ્યે ગોપાલ લાલ પ્રકટ ભયો ... ૨૦
જાગૈહું મેરે જગર ઉમરે ... ૨૨
જાગ્યે ગોપાલ લાલ જનની બલી જામ ... ૨૨
જનની જગાવતી ઉઠો કન્હામ ... ૨૪
જનમ સારો ખોલે ખેલનમે ... ૩૪
જો દીનસે મીલીએ શામ શામ ... ૩૫
જગાકે જોઅન લુટા, હો જગાકે જોઅન... ૩૬
જગાકે જોઅન લુટારે ... ૩૮
જે ગંગે ગંગે શ્રી ગંગે ... ૪૨
જસસૌ ન બૂશણ—ખિચારસૌ ન મંત્રી ચોર ... ૪૯
જાઓ શખી હરકુ ક્યાંહાં દેખના ... ૬૭
જાગની શુભાનીલાલ, પંખી બન ખોલે ... ૬૭
જાગની બોલે સજન, મોર બધ કર બજન ... ૬૭
જોગી જંગમ જટી સેવરા ... ૭૧

ભગી તોરે સંગ રંગીલી રે રાત	...	...	૭૧
ભાન ખુજકે રહીઓ મેરા	...	...	૮૮
જરા નથેનોસે નથેના મીલા	...	...	૯૨
ભકે ફરશકો જગ તરસત	...	...	૯૮
જુગનવા ચમકે પીઆરીકે ગરવા	...	...	૧૦૦
ભકે રસરૈની આજુ ભગે હો લાલ ભાઇ	...	...	૧૧૦
ભનતી હોં જૈસે યુનની બરે હો	...	...	૧૧૫
જાંહાં કેરતાર દેત સખ બેદકે	...	...	૧૨૩
ભેગન્યાં બઈ રે સોહેરી બલમા	...	...	૧૩૯
જતન ખીન મુર્ગાને ખેત ખીગાડા	...	...	૧૪૧
જ્યોં જ્યોં મૈં નીહોરે કરો ત્યોં ત્યોં	...	...	૧૬૫
ભ દીન તેં મુરલી કર લીની	...	...	૧૬૫
જમુના જલ કીડત નંદ નન્દન	...	...	૧૭૨
ભાગ્યે પ્રજરાજ કુંવર કમલ કોસ પૂલે...	...	...	૧૭૯
જબજબ તેરી સુરતી કરત	...	...	૧૮૩
જેતી કહી જો ના સુની પીઆ	...	...	૧૮૯
હુઆરે ડારે ડારે જાયે	...	...	૨૦૩
ભન લેઓરી ભન લેઓરી	...	...	૨૦૬
જો તુમ સુનહું જસોદા ગોરી...	...	...	૨૧૧
જો જન શરણુ ગયે તે તારે...	...	...	૨૧૮
ભની છ ભની બાલમવા એસે પહરવા તીહારી...	...	...	૨૩૭
જમના કીનારે કાહના બંશરી બજાવે	...	...	૨૫૦
જો નહી મીલીયે હમારે બાલમ	...	...	૨૫૬
છઅરા લગાએ છઅ ભતરે...	...	...	૨૫૬
જગકે રહેસે ક્યા બયો, ભકે રામ હૈ રખવારે હો	...	...	૨૬૧
ભ દીન પાણીસે પીંડ બન્યો હો	...	...	૨૬૨
ભ દીનસે મેરે મીત્ર સીધારે...	...	...	૨૬૫
ભગ રે ગુમાની લાલ, પંખી બન બોલે	...	...	૨૬૭

જગત જગત બતી રતીઆં ...	...	...	૨૬૮
જાગ રે સ્થાની નાર મંદીર ઘંટ બાજે...	...	...	૨૬૮
જલ કમલ છાંડી જા રે, બાલા, નાગ ચ્હારો	...	...	૨૬૯
જાગની બોલે સજન અબકી પ્રભાત ઓર હે	...	...	૨૬૯
જો લો દેખો તાહીં પ્યારેકાં મોઝે ના પરત કલ	...	...	૨૭૨
જબ યાદ આયે પીતમ બતીઆં	...	...	૨૮૩
જોબનકે ગુમાનમે ભુલી શીરત ડગર ડગર	...	...	૨૮૪
જસોદે આજ મુખારકબાદી આવે	...	...	૩૦૪
જનકે હમ દાસી ઓ ના મીલે	...	...	૩૨૦
જાદુ જાદુરે સાંવલીઆ જાદુ દાલીયા	...	...	૩૩૩
જાંદગી હોગી થોરી બાંદગી કરો સાધુ સંતો	...	...	૩૪૦
જાત ખીના નહીં ભાંત પડે તુ સુનના ચાતુરે	...	...	૩૪૪
જાની ચમન એકદીન શીર ખેજાન હોયગા	...	...	૩૪૮
જા ન જાઓરે આજ ગોરી પનીઆં બરન	...	...	૩૬૦
જલવા જો ઉસને દેખાયા મેરા જા જાનત હાએ	...	...	૩૮૩
જલાયા આપ હમને જખત કર કર આહેસુજાકો	...	...	૩૮૪
જબ સુના આ કર ફરી વોજાએ મહેશીલ ફીર ગયા...	...	...	૩૯૯
જુજ બાદા હમે બાદા પરસતીમેં ન સુના	...	...	૪૧૦
જબ તેરે ખીમારકે ગરદનકા મનકા ઢલ ગયા	...	...	૪૧૩
જસ તરફ આહકા શૌલા મેરા ઝુકતા હોગા	...	...	૪૧૫
જો ગયેરકા તેરે ઘરમે પલંગ ખીચ્છેગા	...	...	૪૧૬
જો કુછ તેરે હાતોંસે હુવા મુજપ સીતમ હૈ	...	...	૪૨૬
જખીં સાઈકો સંગે આસતાને ચાર ખેહતર હાએ...	...	...	૪૩૨
જો બોસા લેનેમેં કલ મુજસે શીરીં દહન ખીગડા...	...	...	૪૪૦
જાર અપને જરમકો કમરે ચારને કીયા	...	...	૪૪૪
જુકરે કામત શીકરે આરીજમેં મુકરર ચાહીયે	...	...	૪૪૫
જુદા કીસસે કીસીકા કોઇ હખીખ ન હો	...	...	૪૪૮
જુહી ગયેરસે વો હંસા ખેલખેલા	...	...	૪૫૫

જરકી મહોળ્યત જરકે તક બેજર તો જગમે ખાર રહે ૪૬૩
 જેહાંદારે ફના યારો બકા અલાહી અલા હએ ... ૪૭૭
 જમ બર દે સાફી શય આતી હએ સોભા જાતી હએ ૪૮૬
 જુદાઇમે રાજી થી સો અબ્બલ મહોળ્યત ઝુંકરનેસેન ડરી? ૪૮૮
 જુદગાનીકા મત બરોસા કીજીએ દીલદાર મેરા... ૪૯૧
 જો આશક સમજે મોળ્યત સો ફેરાકે માશુકસે સર કુટે ૪૯૨
 જલ ચુકે જાન જુદાઇસે ઝ્યા દીલજાની જાન સતાવેગી ૪૯૪
 જલાતી મશકસે યાદે મઆશુક આવન થી ... ૫૦૨
 જો ખીલી હે ગુલ અનદલીયસે સો ખીલા મેરા જાનના જાનદૈ ૫૦૨
 જો દેખે સો મતલબકે મીયાં સખ સખલનકે જાની હે ૫૦૬
 જાનીકુ હુંડતે શીરતે થે આજ મસ્ત હો ગુલસ્તાંમે ૫૧૨
 જ્યાં દેખો બહાં પરવરદેગારને અલ આલમ બસાઈ હે ૫૧૩
 જો આખ થે નુર પુર આલા ઉનને ઝો એક શય ઝલકાઇ ૫૨૧
 જો કુછ હુવાસો હોકમ હકકા આજકી નૌબત ન્યારી હે ૫૨૩
 જખલાગ થાતખ દીલમે સનમકે મોળ્યતકી ખુબ શરમ થી ૫૨૬
 જો કુચ હે સો ફીસમતકી યારો નરદ હમારી શીરી હે ૫૨૭
 જખનીકેદમ દસ્તાવદીલ મીયાં જેહાંન સારી ફાની હે ૫૨૮

ઝ

ઝુલત સખી હીંડોલે કારો કહાન ... ૬૫
 ઝર લાગી સખી વાવનકી ... ૧૪૭
 ઝમ ઝમ બદરવા બરસે ... ૧૫૯

ઠ

ઠાકોરવા બંદી હમ તો તુમહારી દાસી ... ૧૪૦
 ઠાકે સ્થામ જમુના તીર ... ૧૭૦
 ઠાકોર રે આઈઝો રાજ મારો રાજ ... ૨૫૪

ડ

ડોળ્યાં લે આવો મોરીરે, મૈં તો ચલી પીયાકે નગરવા ૩૦
 ડશૌરી નયણુ નનહીઆં સો ... ૧૭૨

ત

તન નાદર તાદીમ તનનના તદરેદાની એલલોમે	...	૨૦
તુંધ ગત અગમ અપાર	... ..	૨૬
તલપ જીઅરા રહે પીઆકુ મીલ પ્યારી...	...	૨૭
તદાની દાની દરા દરા દીમ તનોમ	... ..	૨૯
તદનુમ તદનુમ તનદેરેના ઓ દાનાતુમ...	...	૨૯
તોહે નીપટ લાજ ના આવે રે	... ..	૩૨
તેરી નૈનોંને મુજકો દીવાના કીયા	... ..	૩૯
તેરી ગત અપાર મોપે બરની ન જાત...	...	૪૮
તેરી ગત અપાર, જુઆન બરની ન જાત	... ..	૪૯
તેં કાહુ દેખ્યોરી, નંદકો નન્દન મટુકી ઝટક	પટક	૫૪
તુમકો કમલ નયન કપ્પી ગળત	... ..	૬૨
તોહે સમજાવત હું પચેહોરી	... ..	૬૪
તુંહીં પીય બાવતી નાહીન આન	... ..	૬૯
તુમ ન્યાય કહાવત કમલ નૈન	... ..	૭૮
તનન દીરદીર તોમ તન દેરેના	... ..	૮૯
તતુમ તતુમ તન દેરનાં તન દેરનાં	... ..	૯૦
તદરેદાની દીમ તનોમ તનદેરેના	... ..	૯૦
તેરેરી નયન સુહાવન હો નેક...	... ..	૯૮
તોમ તનદેરેના નીગોમ તદરેદાની	... ..	૧૦૮
તહંધ જાહુ જહં નીશા બસે હૈ	... ..	૧૧૩
તેરી મેરી કરતે જનમ ગયો...	... ..	૧૧૮
તુમ અબ્બ હરીકો દોષ લગાવતી	... ..	૧૨૦
તુમ તનનન નીતનીતીલાના	... ..	૧૨૪
તે જન પુકારે હરી પૈ જાય...	... ..	૧૩૦
તબ્બ લગી સબ્બ સયાન રહે	... ..	૧૭૧
તેં બગર ધર અગરો પાસારેઓ	... ..	૧૭૪
તેં અકઝોર જગાઈ રે	... ..	૧૭૯

તાનુમ દેરેનુમ દેરેનુમ તદ્દરેદાની ઓદન તનુમ તાનુમ	૧૭૯
તેરે મુખડી નીકાઇ મોપેં બરની ન બાધ...	... ૧૮૬
તુમસે મોરો નેહ બધલવા ...	... ૧૮૫
તુમ તાદેરેના તદ્દરેદાની નાદ્રે ...	... ૧૮૯
તોમ તોમ તનન તને દેરના ...	... ૨૦૦
તાનુમ દેરેના તદીઅનરે તારે...	... ૨૦૦
તા તેં મુરલીકે બસ શ્યામ ...	... ૨૦૧
તુજ ખીન સધઆ નીકસ જીઅરા બયરે ...	... ૨૦૮
તુમકો કૈસે શ્યામ લગે ...	... ૨૧૧
તોરે દરસનકી બલીહારી ...	... ૨૨૬
તીલક ચમકાય દામની ...	... ૨૨૬
તુમ તમ દેરેના તદીઅન રે ...	... ૨૨૭
તોમ તનન દ્રેદ્રે તનદેરેના દીમ દીમ તનન નેપ્રોમ...	... ૨૩૭
તુંસે ના બોલું રે મ્હારા કંઠા બાલમરા...	... ૨૪૨
તેરે મોંઘટ પર મોરલી શાવે શાવલીયા...	... ૨૪૩
તન નીતલુમ તનન દેરેના ...	... ૨૪૩
તરસધઓ સારી રાત સેજ સૈયાં ના બાધઓ	... ૨૪૬
તનુમ તનન દેરે તન દેરે તાદીઆરે ...	... ૨૫૩
તનુમ તનુમ તન દેરેના તદ્દરેદાની ...	... ૨૫૮
તમ બગો ના પીઆ, રેન રેહ ગધ યોરી	... ૨૬૭
તુરંગ દોરાવત આયવાછો સુધડ બનામા...	... ૨૭૫
તેહારો મન મૈલન હો, ડાલું ગલે ખીચ બૈયાં	... ૨૮૫
તુમ આવો મોરે ઘેર ...	... ૨૮૫
તુમહી બસતહો પ્રીતમ ખ્યારે તનમે ...	... ૨૮૮
તાંનુમ તદેરના તનન દીરદીર ઓદતનદેરે	... ૩૦૮
તનદેરના તાન દીમ, નાદીર દીર તુમ...	... ૩૨૫
તુમ તાનાદેરેના દાની ગરેસાની ધપ મગ રેસા	... ૩૨૬
તેરે નૈના મતવાલે સુલતાને આલમ ...	... ૩૨૮

તેહારે ધુધરવાલે બાલ-અત બવરાસે કારે	...	...	૩૨૮
તુમારે દોરેમે હમને સાકી	...	...	૩૩૪
તકતક મારે પીચકારી	...	...	૩૪૯
તોરે જીયામે કપટ રે કન્હૈયા મોપે રંગ ન ડારો...	...	...	૩૫૧
તુમ ખેલો પીયા સંગ હો હોરી રે	...	...	૩૫૫
તેરી રચના મોહન જગ સારી	...	...	૩૬૮
તેરે સાની અગર કોઈ બશર હોવે તો મેં જાનુ	...	...	૩૮૯
તેરે ગલીસે આશકું જાર ઉઠકે રહે ગયે	...	...	૩૯૮
તુ સરે બજમે જેહાં ચેહરા બર અફરોખતા હયે	...	...	૪૧૨
તમાશાએ ચમનસે સયેરે કુએ યાર ખેહતર હયે	...	...	૪૩૨
તફરકા હોતા હે એસાબી ગુલનદામ કહી...	...	...	૪૪૯
તુજે કુચબી ખોદાકા તરસ હયે અયે સંગદીલ તરસા...	...	...	૪૫૦
તેરે ફેરાકુંમે સનમ ગુજરી સો હમપે એકલી	...	...	૪૬૨
તેરા હુસ્ન હમ ખાખમે દેખતે હયે	...	...	૪૮૧
તારીફ માશુકી તાલીમે જીગરમે હૈ સો દુખ પાયા ન જાયગા	...	...	૪૮૮
તરીફ હયે એ ફાની જેહાંકા કોઇ જીતા હયે કોઇ મરતા	...	...	૪૯૫
તકલીફ જે થી હમારી ફુરકી સો તફદીર શીતે અંગીજ થે	...	...	૫૧૧
તફદીરકી યારો તારીર મગદુર કીસીકી શીરાવે કાંઠાં	...	...	૫૧૫
તુને જે કુચ દેખા સો ફકત માશુકું નુર દેખા	...	...	૫૧૯
તેગ ચલાઇ માશુકુંને કાતેલ આશકુંકી ખુનરેજ હે	...	...	૫૨૪

૬

દોનું દસ્તોંમેં મહેંદી લગાદે પરી	...	...	૩૭
દીલ ફેર દે પરી વો હમારા હમેં	...	...	૩૭
દરવજવામે ટટીઆં લાગ રહી...	...	...	૪૧
દાની ધેતલાન ધેત તનન	...	...	૫૧
દીન નીકે બીતે જાતે હયે	...	...	૫૧
દીલબર મેરા તુ પંછી શીઆના	...	...	૫૬
દેખી સખી મેરા મન ન રહે ક્યામ બીના	...	...	૭૦

દરશન કેસે પાઉ મોરી આલી	...	...	૮૪
દેશરે પધારો મારુજી	...	...	૮૯
દેશ કોઇ પીયાકો બતા દીખે રે	...	...	૯૧
દેરના તાદીમ દીમ તદીમ	...	...	૧૦૦
દાનીરે તદેરના દેરના દેરના	...	...	૧૦૧
દીર દીર દીર દીર દીર દીર	...	...	૧૦૧
દુલહન તોરી આછી લાગે છબકે ચલણુ...	...	...	૧૦૬
દાલત મહલ મહલ પહે ટહલ હમ	...	...	૧૧૦
દામકો ગુલામ ગીદી તું ક્યા જાણે બદગી	...	...	૧૧૫
દેખ બદરયા સાવનકે	...	...	૧૪૫
દાદરાકી બોલહુસે બાદરા ગરજે	...	...	૧૪૬
દેખી સખી તીસ બાન એક ઠોર	...	...	૧૫૦
દે ભૈયા બવરા ચક દોરી	...	...	૧૫૨
દેખી સખી પાંચ કમલ દૈશમ્ભુ	...	...	૧૫૩
દેખી સખી ચાર ચંદ એક ઠોર	...	...	૧૫૪
દાનમ ચતુરંગ દલ બાજધયે, એ ચંદ્રકે...	...	...	૧૫૭
દાદુરવા બોલાધરે બદરિયા ગરજધરે મા...	...	...	૧૬૦
દાદચ્યાં બોલાઈ રે બાદરીઆં...	...	...	૧૬૨
દેખી ચૈસી ચતુર સુધર સુધર નાર	...	...	૧૬૪
દેખો મેરે ભાગકી સુખ ધરી...	...	...	૧૭૭
દોનો દસ્તોમે મએદી લગાકે પરી	...	...	૨૦૪
દ્રીગ લોચન મદ માતીઆં	...	...	૨૦૭
દીલ લગા રેડા ચાર તુજ	...	...	૨૦૭
દદ સુત સમુદ્ર સમાન બરો નીત	...	...	૨૧૨
દ્રેદ્રે તુમ તન તુમ તન તદારે...	...	...	૨૧૪
દમકે દામીની દર મોહે લગે ઉમંગે	...	...	૨૧૫
દેશ કોઇ સહીઆંકો બતા દીખે રે	...	...	૨૨૨
દરા દરા દીર દીર દીમ તાન...	...	...	૨૨૨

દાનીતોમ તન દ્રેતુમ દદનારે તનન દીમ તનન દ્રીદ્રી તુમ	૨૩૧
દો હટ્ટો નેના હમારે	૨૩૩
દ્રીદ્રીદ્રી તાન દ્રીદ્રીદ્રી તાન દ્રીદ્રી તનનન તનનનનન...	૨૩૭
દરા દીમ તનુમ તનુમ તનદ્રે	૨૩૮
દરસન ખીન અંખીયાં તરસન રહી	૨૪૫
દધુ બેચન મએ ના જાઉરે દધઆં	૨૪૬
દીર દીર તનુમ તનન તન દેરેના	૨૫૩
દાની નીત્તુમ તનનદીમ તનદેરેના	૨૫૪
દેખોરી એક બાલા જોગી, દ્વાર મેરે આયા હએરી	૨૬૧
દાદરવા બોલા લાખ એરી એરી એરી મા	૨૭૫
દુલહીન માંગ સંવાર લે સારી	૨૭૮
દમ પર દમ હર દમ પર દમ કરંયાદ ખુદાકી	૨૭૯
દ્રીદ્રી તાંનરે તના તદાંની ઓદન તન તન તેદાની	૨૮૦
દીલ યુંધ ચાહે, મન યુંધ ચાહે	૨૮૪
દેરના દેરના દીમ તદીમ તનન દેરે	૨૮૬
દેખા સખી કનૈયા રોકે	૩૦૬
દીમ ઓદ તનન તનન દર ના	૩૦૮
દેરેદીમ તાદીમ તનદેરેના	૩૦૮
દામકો ગુલામ ગીદી, તું કેયા જાણે બંદગી	૩૧૨
દરશ ખીન તરશત મોરી અંખીઆં	૩૧૨
દોહીં ધડીકી સાંસ કરે મન લાખ બરસકી આસ	૩૧૭
દીપક ખીના મંદીર અંધારો	૩૧૯
દાતાર તેરો ધ્યાન ધરો	૩૨૪
દેહન સૈયદ મરદાને અલીજી	૩૩૩
દુલહન ચલ તોએ પીયાને બોલાધ	૩૭૮
દેખ કર મીસલે અલીફ વો કહે રઅના સીધા	૩૮૭
દીલ યે ઉમડા ઉમે તહેરીરકે દમ બંદ હુવા	૩૮૮
દીલસે એક નાલએ મૈજુકો જહાં ખીચ લીયા	૩૮૯

દીલોળાં દીલો છમાં જો હો લેના અએ સનમ લે લો...	૪૦૭
દીલા હસ જુલુકે કુએમે ગર જનાબી હોવેઆ ...	૪૧૫
દેખાઇ હુરનને કુદરત ખુદાકી આકે જોખન પર...	૪૩૧
દીલ બહોત તંગ રહા કરતા હએ, રંગ ખેરંમ રહા કરતા હએ	૪૩૪
દીખાએ હુરનકી અપને જીસે કે યાર બહાર ...	૪૩૬
દેખલાએ દાગે દીલને ગુલેસતાં નએ નએ ...	૪૬૬
દેખ દસતારે બસંતી સાકીએ સરશારકી ...	૪૭૬
દેખી જૈસી મૈને સનમ યહાં વફાકે બાદ દગાખાજી ...	૪૮૮
દીલ જાનકે તરફસે લાએ હે પયેઆમ...	૪૯૧
દીલસે અબ દીલદારકી હરીઆલી જાતી હએ ...	૫૦૧
દરદો ગમ તેરી નવાખી એક ચમન હએ ...	૫૦૪
દેખી ગુલરતાં દરમ્યાં માહતમસે ગુલ ગીફતાર ...	૫૧૮

થુ

થારી આંગણુ આએ મતવાલે મારજી ...	૯૦
થારી રાજા રાણીરે લટકાંમનીઆંસે આવે ...	૧૪૯
થારા નેણા મારી ડારી છે ઝંકાર ...	૨૨૧

ધુ

ધપધ મપ ગમ ધપમ ગરેસા ...	૨૫
ધીમદર ધીમદર ધીમદર ટીલીલાના ...	૬૮
ધીરા મોંસે બોલો ધીરા મોંસે બોલો ...	૮૬
ધધ પપ મગ મપ નીસા નીની ...	૧૦૨
ધની સુક મુની બાગવત બખાન્યો ...	૧૦૯
ધન રાધીકાંકે ચરન... ...	૧૭૭
ધર અધર મધુર બંસી બખાય ...	૨૦૫
ધનીઆંમે રહીઆં સંછઓરી... ...	૨૨૧
ધોલન મંડીર આયા આદાવેમકી કરો મેજખાની...	૨૫૪
ધીરે બહો નદીઆં	૨૫૮
ધન તેરા જોખન મીઠા સથણુ લાગે પ્રેમકે ...	૨૬૦
ધન મેરે મૌલા સાહેબ, ધન તેરી સાહેબી ...	૨૬૮
ધ મ ગમ ગરે ગમ રે ગરેસા ધનીરેસા ...	૨૭૦
ધધની ધપ મપ ધધપ ગગ... ...	૨૮૭

ન

નાચત વૃષભાન સુતા હંસ સુતા	૧૭
નારી દુરત નથેના રટનારે	૨૩
નીત દરપે તેરે આના, શીર શીરકે મન લે જાના	૨૮
નેયાં કેસે લાગે પાર, સૈયાંરે ખવૈયાં	૨૮
નર બાંકે ગયે રે	૩૦
નઘઅર છુટો જાએ, જાએ બાબુલ મોરારે	૩૧
નયનવા લગાયે જાદુ દારા રે, ગોરી તુને નયનવા	૩૧
નજર લાગીરે મોહકો રામ	૩૫
નીત દરપે તેરે આના શીર શીરકે ચલે જાના	૩૬
નદીઆં તટ ઠાડો રે... ..	૩૯
નીર્તિત ગુપાલ સંગ રાધીકા વની	૪૫
નીતી ધધ મગ સાનીધ નીસા	૪૮
નાદકે ખીસ્તાર કરકે સુનાવે	૪૮
નાદ નગર બસાયો, સુરપતી મહેલ છાંયો	૫૨
નેવજ્યાં ઝાંઝીડી આન પડી મજેદાર	૫૪
નીર્તિત અંગ અભુષણ બાજત... ..	૬૦
તુરી મન સમરન નીશદીન રટરે	૭૧
નેના નીંદ બરે હો ગોરી તેરે નૈના	૭૩
નાદર તુમ તરધીમ તનનનનનન તનન... ..	૭૭
નીરે મગ મધપ ધપ ગરે નીરે પગરે... ..	૯૩
ની ઓધતન દરેના દીમ તાના તદીયનરે	૧૦૧
નયે કલીયનકો નયા રસ, નયે રત, નયે ફલ	૧૦૫
નવલ નીકુંજ નવલ નવલા મીલી	૧૦૯
નાહક એત લગાયો બાલમ	૧૧૪
નીલ પટ પહીરે કંચન ગાત પ્રાત અરસાલ	૧૫૧
નીરખી ત્રીભુવન ધની પ્રેમ પુરન	૧૫૪
નયો પવન નયો બાહુર નઈ હાય મેંહડી	૧૫૮

નિશિદિન બરપત નૈન હમારે...	...	...	૧૬૭
નેન પ્રાણકે બેન રટત શ્રી રસના	...	...	૧૭૫
નીકે આયે ગીરીવરધારી નાગર	...	...	૧૭૭
નૈના મેરે ધુધટમે ન સમાત...	...	...	૧૮૬
નયનની નીંદ ગઈ રૈની દીન પળ પળ...	...	...	૧૯૨
નયનીદા મોતી મારો મન નીકો લાગે...	...	...	૨૦૨
નીરદયકી પ્રીત કરે ન કોઈ ...	...	...	૨૦૪
નીદરીયાં ન આવે સારી રૈન...	...	...	૨૦૫
નીસારે ધનીરે ગ મ પ મ ગ મ	...	...	૨૧૨
નીતમ તોમ તનોમ તનનનન...	...	...	૨૧૪
નાદીરદીર તોમ તાનાના નાદીમ	...	...	૨૧૪
નહી જાનેદા મેડે હાલવે ...	...	...	૨૨૧
નીસા ગમ પગમ ધગમ ગરેસા	...	...	૨૩૨
નેન કજરવા કાઉ કહે સેર ગુદ લાવો રે	...	...	૨૩૮
નીસા ગગ મમ પપ સા રે સાનીગ	...	...	૨૩૯
નૈનકો કમલ કહો, મૈ તો મુરજાય આલી	...	...	૨૪૦
નીંદીયાં બેરન દુખ દે ગયો આલી મએકાર	...	...	૨૪૪
નીપટ કથન મુસે હટ કીની સંધ્યાં ...	...	...	૨૪૫
નૈન સલોને રાધા તેરે ...	...	...	૨૪૯
નીસદીન ત્હ પેઆરી પીયાકી જગ સંબારે	...	...	૨૫૧
નેન બેરારી હો રહે...	...	...	૨૬૭
નાજુકરો મારો છ, સેજરીઆં તોરી ના ચહકુ	...	...	૨૭૬
નવળ સુની સુની નવળ પીય નવ કુંઝ હેરી	...	...	૨૭૭
નન્દ નંદન આરઆર રખની પંથ જોહરી	...	...	૨૮૦
નેતોને જુલમ કીઓ એરે આલી હો ...	...	...	૨૯૬
નદીયાં કીનારે કાન્હાં બાંસરી બજાવે રે	...	...	૨૯૯
ની સા ગમ પ મગ મગ રે સા	...	...	૩૦૧
નીત છઆ ધરાંરે, મન રામ નામ	...	...	૩૦૩

નએના બર તેહારેરી રૂમજીમ આવત...	...	૩૦૩
નેન લગાએ જલમ જોર સીપઈઆ સધ્યાં	...	૩૧૦
નેનન કજરા હારો સધ્યાં	...	૩૧૧
નીતંત રયામ નાના રંગ	...	૩૧૬
નીતંત હેં દોહ રયામા	...	૩૧૬
નયનીદા રે માદન મોતી	...	૩૨૦
નાજાં વે મધ પા	...	૩૨૯
નેહાવે જોરાજોરી દા ચોલીદા નાલવે ગુમાનીદા	...	૩૨૯
નેના લગી સોં લગી પરીયોસે	...	૩૩૨
નીસા ગમ પગરેસા નીસા	...	૩૩૫
નીરે મમ મધપધપ ગરે નીરે પગરે	...	૩૩૬
નગુરેસે બહાર્થ કરતે નહી ખુરાઈ નદ્યાને	...	૩૩૮
નગર તુમારા રખો મુસાફર ચલે વતન અપને	...	૩૪૧
નીરગુન પોરકા દરજી કીયા તન જમા તૈયારે	...	૩૪૩
નેના જોરે સાંવરે સલોનેસે લાગે	...	૩૬૦
નારી બડી તોને વારી, રે ખીજ નારી...	...	૩૬૦
નાર ગારી દે ગાવે માહી	...	૩૬૬
ન પુછો દીક્ષ કહાં પૌંહયા કીસીકો કયા કહી પૌંહોંયા	...	૩૯૫
ન દરવીશોંકા ખીરકા ચાહીયે ન તાજે શાહાના	...	૪૦૩
ન રફીઓંસે તુ લીપટ કર બયેઠ	...	૪૧૮
નજર કીસ વાસતે તુ અપની ઓ ફાતેલ ચોરાતા હએ	...	૪૧૯
નહીં હએ સઅજએ અત આરજે મહમુએ પુરફન પર...	...	૪૪૧
ન તેરી ગાત ખુરી હએ ન તેરી બાત ખુરી	...	૪૪૭
નીજેહકે સામને ઉસકા જોહીં જમાલ હુવા	...	૪૪૯
નામ જહેરીને હમે કાટકે સારા ઉલટા...	...	૪૬૧
નેગાહે માશુફમેં દેખી શામ મુનબરી...	...	૪૮૫
નરએસ તેરી નાહીદ અખતર અજબ દમ હએ	...	૫૦૩

પ

પ્રથમ આદેશ નાદ બહારે અતઃ સધન બેસતાર...	૧૫
પ્યારા મુસે બોલો કયું નહી હો ગઘ ભોર ...	૧૮
પાહીમાં મીન લોચને દેવી	૨૭
પ્રીતકે નામ મત લે... ..	૨૮
પીયાકી નગરીયાં કીતી દુર, બતા દો ભોગો ...	૩૪
પ્યારી શ્રીવાલુજ મેત્રી નૃત્યન પીય સુખન ...	૪૬
પ્રાનનાથ પ્રભાત બયો જગો બહી જાગી...	૪૬
પાવન બીડી બનાય બનાય તડપ ...	૫૦
પવનકો તોલ કરે, ગગનકો મોલ કરે ...	૫૨
પ્રભૂ મોરે દાતા હો... ..	૫૩
પીયા બીન મોહો કધુ ન સોહાવે ...	૫૮
પીયા મોરે ગએ હજુહુ ન આએ ...	૫૮
પીયા મોસું કરત રસીલી બાત ...	૫૯
પ્યારી તોરી અંગીયામેં ધુત્રોંકી બાંસ ...	૫૯
પ્યારે બનરેમેંબી માલન હુધ આવે ...	૫૯
પ્યારી તોરી નગરીમેં બોલા જોગી આયા ...	૫૯
પ્રાણુ જોત જોગી બીહંગમે મૈખ મુખી પાપી પ્રાણુ	૬૬
પ્યાલા મુજે બર દે... ..	૬૭
પીયા મોમુ રશ રહે, હીતરહીત બોલત...	૭૨
પીયા બીન કેસેકે બરીએ મા ધીરજ ધરીએ ...	૭૬
પ્રીતમસેં કદી પ્યાર ન જાય... ..	૮૮
પુરહનકે પાત રસીલે પવન રસ ડોલે હો ...	૯૨
પ્રસાદ બયો પ્રસાદ શાહેકો	૧૦૪
પીઅરવા મોરે ધર આપ્યો	૧૦૬
પપ ગમ ગમગરે પમગરે સાનીસા ...	૧૧૧
પ્રથમ મુની ઔકાર... ..	૧૧૧
પ્યારે તનુમ તનદરના દીમ તન ...	૧૧૨

ધ્યારે તુમ અનુકુલ કહાવત ...	...	... ૧૧૭
પ્રાતઃ ઉઠ ચલીરી જનક મનક પર ...	...	... ૧૧૭
પીયા પ્રીય નાહી મનાયો માને ...	...	... ૧૨૩
ધ્યારી તેરે રૂપ સાગર ...	...	... ૧૨૪
પીયાકી લાજ મેં કેસે કરે મા ...	...	... ૧૨૫
પ્રીયા મુખ દેખે શ્યામ નીહારી ...	...	... ૧૩૧
પરકુલીત બનમેલી માર્છ સુગંધ ચહું દેશ ...	...	... ૧૩૩
પ્રાણપતી આએ રે પ્રાણપતી આએ ...	...	... ૧૩૪
પરદેશ મત જાઓ નન કરે... ...	...	... ૧૩૮
ધ્યારી એમ રૂત શાવનકે ...	...	... ૧૪૪
પ્રીતકો નામ ન લે સો ખીરહન રે ...	...	... ૧૪૮
ધ્યારી પીય સંગ મધુરસ આખે ...	...	... ૧૪૯
પ્રાત સમે નંદ નંદન શ્યામ ...	...	... ૧૫૩
પીયા બીન લાગે ખુંદ કટારી ...	...	... ૧૫૭
પાપી પપેએરા કાહુ ના ખીરજે ...	...	... ૧૫૯
પપેઆ પેઆરે તીઆજીકી બોલી ન બોલ ...	...	... ૧૬૦
પ્રથમ મણી ઝોંકાર ...	...	... ૧૭૧
પીયા નીરખત ધ્યારી હંસી દીન્હોં ...	...	... ૧૭૪
પ્રભાત બયે આએ લાલ છાંડહુ અટપટી ...	...	... ૧૭૬
પ્રભાત સમે બયો સવાલીઆ હો જગો ...	...	... ૧૮૦
પ્રાત સમે નવ કુજ દ્વારે લલીતા ...	...	... ૧૮૩
પ્રીય બીનુ જાગ રૈતી ગઇ ...	...	... ૧૮૩
ધ્યારે બોલી ભામીની આણુનીકી જામીની ...	...	... ૧૮૪
પલ ન લાગી મોરી અખ્યાં ...	...	... ૧૯૦
પીયા મોરે ગર આઇલો રે મા ...	...	... ૧૯૦
ધ્યારી નવેલી લાડલી લાડકી લાડ ...	...	... ૧૯૮
પહુઆદો હમકો કોઈ ઉનતક ...	...	... ૨૦૪
પાંડવ કોણ કુમત તોએ તોએ લાગી ...	...	... ૨૧૦

પતીયાં લીધું, અંખીયાં ભર આવે ...	...	૨૧૫
પ્યારી તેરે આનન દગ આલશ ...	...	૨૧૮
પ્રથમ રાગ સુર સાધ ...	...	૨૩૦
પવનકો તોલ કરે, ગગનકો મોલ કરે ...	...	૨૩૨
પસા નીસા ધની પધનીપધ પમગમ ...	...	૨૪૦
પીઆરી શામ ખીરોગ, ખીરોગી મત કરોરે ...	...	૨૪૬
પનીઆં જાગી મોહે મત રોકા ...	...	૨૪૭
પ્રીતમ પ્રીત લગાકે સુરત મોરી કાંઠાં...	...	૨૪૮
પ્યારેસે લાગે નેણા, લાગે મોરે નેણા ...	...	૨૫૫
પીયા આવે તખ સેજાં મોરી મોતીઅન ખીછાઉ...	...	૨૬૦
પીઅરવા તેહારી નેક નજર પર ...	...	૨૭૪
જલખનસે મગ જરૂં, એરી એમાં ...	...	૨૮૪
પીહરવા તેહારી નેક નજર પર વારવાર...	...	૨૮૫
પરીઓપા પ્યારે મોરે આજકી રેન જી ન જગાવો...	...	૩૦૫
પીયા ખીન ચંદ લાગ્યો દુખ દૈન ...	...	૩૦૬
પતીયાં કેસેકી ભરં છોટી નનદી રે ...	...	૩૦૭
પ્રીતી કામન કરલો જીઅરા બેરાગી બધલોરે ...	...	૩૦૮
પ્યારી ચીત ચૈન દે, માયું ઓ ચીત ચૈન મેં ...	...	૩૧૦
પલક ન મોરી લાગી રે હો પીઆ ખીન ...	...	૩૧૧
પ્યારેસે લાગે નૈના ...	...	૩૨૧
પીયુકે ચીત્ર ખન પીતમ પ્યારે ...	...	૩૨૮
પીચકારત મારત હોરી દૈયાં ...	...	૩૬૨
પીયા નહીં આવે દુજી હોરી આઈ ...	...	૩૬૪
પહીલો અપનો નામ બતાવો ...	...	૩૭૫
પ્રોથે પ્રાન ખાન રસીયાકે નેન ...	...	૩૮૧
પસે મગ મેરી મજાર પર જો દીયા કીસુને જલા દીયા	...	૩૮૭
પીલા ન ગયેરકો સહેબાએ મીશકબુકી ધુંટ ...	...	૩૯૬
પરવા અમે ઉલટતમે જરૂર કુછ નહીં અપની ...	...	૪૧૮

કુ

કુલીનકો મહલ કુલીનકી સબ્યા	...	...	૫૬
કુલ લા દે માલનીયાં	...	...	૧૦૬
કુલવા બીને મોરે શાહકી બારી	...	...	૨૨૭
કીર ભરકી મેનું આગ	...	...	૨૩૦
કાગન આઈ લાઈ દીલ્હી પત	...	...	૩૫૨
કાગવા માગન આયોરી	...	...	૩૬૨
કાગનકે દીન ઉધાર, સખરી, પ્યારે	...	...	૩૬૯
કીરલાદ મર ગયા યુંહી સર તોડ સંગ...	...	...	૩૮૮
કીલા હોતેસે તેરે કોઈ આંખે હમ ચોરાતે હએ	...	...	૪૦૯
કરેન દાસનસે ગબરો મુસલમાંકા ચલન બીગડા	...	...	૪૩૦
કુચે મેલરકા પયેદા કરે હમારા આંદ	...	...	૪૩૬
કીર ના આઈ વો મેરે મેહફલમે	...	...	૪૫૫
ફેરાકમે ફસના ફકત આશક રંગો રાગ હે	...	...	૪૯૦
ફલકજીર બાજાર ચમનમે કલીયોંકા	...	...	૫૦૫

બ

બદોત દીન પીછે દરસણુ પ્યાદે તેહારે...	...	...	૧૮
બાંકે નૈનુવાલીયાં, સાંધ તોરા બલા કરેંગા	...	...	૩૯
બીનતી જો મેરી રધુનંદસે	...	...	૪૨
બતા દેરી મોકુ માઇ બતા દેરી મોકુ	...	...	૫૧
બીરારે બટુઆ સંધેસા લેતે જાઇઓ	...	...	૫૫
બીરાજત એક અંગ છતી બાત	...	...	૫૬
બલખજી ચરણકી દાસીરે	...	...	૬૦
બેબી બની મૃગા નેણીકી અંગતે કંચન	...	...	૬૩
બાસ બસાવે પીયાકે અંગમે...	...	...	૭૧
બાજન લાગીરી બંસરી બજ નંદલાલકી	...	...	૮૫
બરખત નૈના પીઆ બીન	...	...	૮૬
બતા માજી પ્યારો દેશ રહી હજી	...	...	૯૦

બૈરાગી બયે રે નેના	...	...	...	૯૫
બડેકી માનીયે જો કાની	...	...	...	૯૫
ખીરહતી માનુ સર જુ કુમારી	...	...	...	૯૬
ખીન બજત બનકુઝ ગોપીઅન...	...	...	...	૯૭
બાસ શાંમ ફુલનકી મન બેહકાવત	...	...	...	૯૭
બાંકે ખીહારી, કુંડલ દુત સરવાન બંક...	...	...	...	૯૮
બન ઠત કાંઠાં ચણે હો	...	...	...	૧૦૦
બેલી ચાર વે મીયાં...	...	...	...	૧૦૭
ખીરાજત રાધા રૂપ નીધાન	...	...	...	૧૧૦
બરણુ બરણુ બાદર મન હરણુ	...	...	...	૧૧૬
બેઠોજી બેઠોજી બગલ ખીરાને નેના	...	...	...	૧૨૫
ખીધના મુરલી સૈતી બડાઇ	...	...	...	૧૨૮
બાજી હો વૃન્દાબન રાની	...	...	...	૧૩૦
બંસી બજાય બસંત બહારમે...	...	...	...	૧૩૨
બોલન લાગી લાગી રે કોએલીઆં	...	...	...	૧૩૪
બન ધન કુલે આલી એ રત બસંત	...	...	...	૧૩૫
બસંત કાંઠાંસે આચીરે	...	...	...	૧૩૬
બાલમ હાં હાં મોરારે	...	...	...	૧૩૬
બરજો ના માંને આંધરે	...	...	...	૧૩૭
બેલરીઆં અનગન કુલે	...	...	...	૧૩૭
બાગ બતાયરી	...	...	...	૧૩૮
બદરવા હાલે રહ્યા રે	...	...	...	૧૪૫
બદરા ડરાવે, પીયા ના આવે...	...	...	...	૧૪૮
બરસાદમે કોઇ ઘરસે ન નીકસે	...	...	...	૧૫૮
બરપાકી આઇ બહાર રે તૂં મત જા	...	...	...	૧૬૧
બાજત તત વિતત ધન શિષર	...	...	...	૧૬૧
બેદરદી ઘર ક્યોં નહીં આતા...	...	...	...	૧૬૧
બરી બરી બુદ મા, બરી બરી	...	...	...	૧૬૨

બાદલી તું બરસ હમારે દેશ...	...	...	૧૬૩
બની વૃષભાન જનકી બેટી ...	...	...	૧૭૦
બીદેઆધર ગુણીઅનસે ...	...	...	૧૭૮
બારો કાન્દૈ ચારો મોહી બાવે...	...	...	૧૮૮
બાવરી જો બાંસુરી સોં લરૈ...	...	...	૧૯૩
બાંકે રે સીપૈયાં તોરી ચાલને...	...	...	૨૦૬
બનકી કુંજની કુંજની ડોલની	...	...	૨૧૭
બસે મેરે ન્યનતીમેં નંદલાલ...	...	...	૨૧૭
બોલત કોક કલા નીધાન ...	...	...	૨૧૮
બોત દીન બીતે અજહુ નહી આયે	...	...	૨૨૦
બાજનીકી જાયો બાજ, લાજહુ લોપટાય રહે	...	...	૨૨૫
બનસી ધુનસે બજાએ બાજત	...	...	૨૪૦
બાલાપણમે બેરાગણુ કર ગયોરી	...	...	૨૪૮
બજાવે કીશન કાનારે, ઓ પીયરા બાંશરી	...	...	૨૫૦
બાંકે બનવારી અધર પર મુરતી રવ	...	...	૨૫૩
બીસર ક્યું ગયે પુરાની પ્રીત...	...	...	૨૬૨
બતું જમાનેસે એસી જક્ષા	...	...	૨૬૭
બાશુરી બજાઈ આજ રંગસે મોરારી	...	...	૨૮૦
બનરા આઘલો માઈ હેરી આજસો	...	...	૨૮૪
બુંદ પવણુ પુરવાહી બહે	...	...	૨૮૮
બાંસ વંશ વંશી સબ બસ્ય જગત સ્વામી	...	...	૨૯૦
બીહસી રાધા કૃષ્ણ અંક લીન્હી	...	...	૨૯૨
બાલ દીયો શીર શોહન મોહન	...	...	૨૯૩
બનરે બલધ્યાં લગીગી, આજ સોહાગકી રાત	...	...	૨૯૪
બજની પએલીઆં મોરીરે હોજી કકરીલા હએ ધાટ...	...	...	૨૯૮
બીરહનવે બાંસરી બજાવે કીસન પ્યારા	...	...	૨૯૯
બાનકે બન આયેરી લાલ	...	...	૩૦૨
બાદર આએરી લાલ પીયા બાન લાગે...	...	...	૩૦૪

ખાતુ ખીના ચૈન સમ્ય પાય નહી	...	...	૩૦૪
ખાલમરે મેરે મનકે મીનતે હોવન દેરે મીત પીહરવા	...	...	૩૦૬
ખાખુકે મંદીર ખાજ, સખ સોહે, મુરખ જાગરે	...	...	૩૦૮
ખીધના યહ સંગતી કયોં દીની	...	...	૩૧૫
ખાગંબર ઓઢે સાંવરો અહો યા મેં જોગીઆરો	...	...	૩૨૫
ખીકદરા ના જાણી મોરી કદર	...	...	૩૨૬
ખાલમજી પરદેશવા મેં કખ જાને દેકંગી	...	...	૩૨૮
ખીન દીનવા ધવન લીનો જાયરે	...	...	૩૩૦
ખજન લાગી ખંસરી શામકીરે	...	...	૩૩૦
ખન ઉપ ખન સખ હુંદ શીરી	...	...	૩૩૪
ખૈઈમાન હોકર સજન મત મારો ખોલીઆં	...	...	૩૪૫
ખીજમે મચ્યો ધમસાન	...	...	૩૫૩
ખહોત સેહી તોરી અખ ના સહુંગી	...	...	૩૫૬
ખીદ્રાંખન અંદ ખેલે ફાગ	...	...	૩૫૮
ખહાનીતી જાની ન માની	...	...	૩૭૮
ખાખુલ તોરી નગરયાં છુટી	...	...	૩૮૧
ખહડકે પરીસે શકલ મેરે દેલરખાકી હએ	...	...	૩૮૦
ખુએ વફા જો ગુલશને ફુન્યાસે ઉડ ગઈ	...	...	૩૮૭
ખોસોંકે હમ જો યારસે કલ છુટમેં પડે	...	...	૪૧૧
ખાજીએ ઈશિક જુજ અંદુહો ગમો રજ નહીં	...	...	૪૩૩
ખાલાએ ખામ ખાના વો આલી જનાખ હએ	...	...	૪૩૮
ખુલખુલે શયેદાને પુછા ગુલસે યું રોકે બહાર	...	...	૪૪૮
ખફાકે તરફ જો આદમ ગયા સો ફીર ના ફીરા	...	...	૪૫૪
ખયેહી હયે દીલગીર ક્યું તેરા દીલરખા આઝવેગા...	...	...	૪૬૭
ખદલા તેરે સીતમઠા કોઈ તુજસે ક્યા કરે...	...	...	૪૬૮
ખુલખુલ સખ રોતે આયે ખાગમે રો દીજયો	...	...	૪૬૯
ખાખસે વહેશદ હુમ હએ ખેતનાઈ આપકી	...	...	૪૭૨
ખેનસીખોપે આએ દીલ તુ અખસ રોતા હએ	...	...	૪૭૫

બહાર આઈ હૈં બદે બાદે હએ ગુલગુંસે પૈમાના ... ૪૭૮
 બાદે સખા લાઈ જહરી પેગામે જનીકી ... ૪૮૨
 બાદકંઘએક માહસે શામજે એ શીકલ જહલક રહી હએ ૪૮૪
 બોલે જો દીલ ખીયાલસે છુટે ખામુશ ન રહે જખ... ૪૮૫
 બીન લેલા મજનુકે જગર સીલગ જાન બીગડા... ૪૮૭
 બાતમે નીગાહ રખ્યો જુઝાંસે સમશીર ચલતી હએ... ૪૯૮
 બાગમે તડકતા હએ ખુલખુલ ગુલ મીલાના મુશકેલ... ૪૯૮
 બીવફા થે તખ વફા હરદમ ચશમસે ક્યું સમજતે થે ૫૦૭
 બજ્રમમે માશુકને તુફાન ઉઠા ક્યું દીલ સતાયા હે, ૫૧૧
 બંદાકે બનાતેવાલે યાર, બંદાપે ગજખ ક્યું લાયે,... ૫૨૨
 બહોત મુદતસે મેરે યાર તુપે આજ દીલ ધનતેજાર હે, ૫૨૪

ભ

ભોર ભાલો પેઆરે મતવાલે... ... ૧૮
 ભમર મોસે અલગો રહીયોરે... ... ૩૬
 ભોર ભએ આયે હો લલન નીકી ભતીયાં ... ૪૬
 ભોરની કુઝ ભવન તેં ભામીની ... ૪૭
 ભલા સાંવરેને જાદુ ડાલા ... ૫૯
 ભજ જન ભજ પ્રાણપતી ... ૬૫
 ભાજ ભાજરે ગર્પતી તોપર અકબર શાહ હે રીશાનો ૬૬
 ભુંગીકે ભજું ચરન કમલ પદ ... ૭૮
 ભટકત કોન શીરે ગોસંઘયાં મોરે ... ૧૧૯
 ભંવરારે કુલે દરમ બેલરીઆં... ... ૧૩૭
 ભુજ ભરી લખ હીરદૈ લાય ... ૧૭૩
 ભોરહી છખીસો પ્રીખીન ખીન... ... ૧૮૨
 ભજન ગાવત હું નંદ દારે ... ૨૦૯
 ભલે તુમ આયે મેરે પ્રાત ... ૨૦૯
 ભલે આયે ભોર ગીરવર ધરન ... ૨૩૪
 ભલા આખલો મએ તોરે મંદરવા ... ૨૪૭

બજ લે બજ મન તું બગવાન	...	...	૨૮૬
બલા મોયનીકુ હુંઠન જના	...	...	૩૨૧
બજન ખીન ધીક ચતુરાઈ જન	...	...	૩૨૪
જીવતી દીવસે નહીં યાદ રે જાની તેરી...	...	...	૪૭૬
બયો ગીરદેશીમે પાયામાલી સારી મીયાં મોહ્યતને...	...	...	૫૧૪

મ

મેરે તો અલ્લા નામકો આધાર	...	...	૧૪
માધુરી મોરલી મદુસુદન મોહન મુખસે બાજી	...	...	૧૪
મેં ન જાણું એસી જાનત મેરે મનરી બતીઆં...	...	...	૧૫
મીરગા નેણી ચંદ્ર બદની ચમક બદની...	...	...	૧૫
મોહનજી ગત તોરી, બાજી બાંસુરી	...	...	૧૮
મંગળ બદન કમળ કર મંગળ જનહીં સદા સંભાર...	...	...	૨૧
મુશકેલ આશાન કર ઝો રહેમનવાજ	...	...	૨૭
મોપે રે સીતમવા કર ગયો રે	...	...	૨૯
મૈ તોરી રે તું મેરા દીલજાની	...	...	૩૧
મધ રોકે ઠાડે ક્રીષ્ણ મોરારી	...	...	૩૨
મોહુ આય મીલે ગીરધારી	...	...	૩૩
મેરા જીયા ગબરાવે તોરે લીએ	...	...	૩૫
મેંદી આઘ રે મોલાદે વાસ્તે...	...	...	૩૬
મત જાએ સાગર પાની, ખીતી જાએ જવાની...	...	...	૩૬
મએ કૈસે મનાઈ મોરે બાલમકો	...	...	૩૭
મધસે ભરી હટ જાય	...	...	૩૯
માનીવે અસંત ચારદી ચીરા જરીદા શીરબંધ્યા તોરા	...	...	૪૦
મોલા યા જગમે શરમ રખ મેરી	...	...	૪૧
મએ તો ઠાડી જપુ રામ માલારે	...	...	૪૩
મેરો મન બસ કર લીનો જાય રે	...	...	૫૧
મંદીલવા મોરે બાજન લાગીલો	...	...	૫૪
મોરારે બેપારી સૌદાગર આયારે	...	...	૫૫

મુરજ લગવા ખખર લે આ...	...	...	૫૭
મએતો દહીંગી ગાલીરે સાંવરીઆ	...	...	૫૮
મલુક સંધેસા લાયા વે, તાથે મેરા	...	...	૬૧
મુરલી મોહે કુંવર કન્હાઇ	...	...	૬૧
મનરે તું રામ ખીના દુખ પાવેગો	...	...	૬૨
મુરલી કુંજનીની કુંજની બાજતી	...	...	૬૨
મેં જાની જહાં રતી માની	...	...	૭૪
મૃદુ કપોલ લોલ યુગલ કુણ્ડળ કૃત શોભંમ	...	...	૭૪
મેરે દુઃખકો ઝોર નહી	...	...	૭૯
માય મોહનાકી મુરલી મેં મોહની બસતુ હૈ	...	...	૮૧
મોહન મન મોહી લીયો લલીત જૈનુ બજારી	...	...	૮૨
માંની શીખ માંની રાજ હો...	...	...	૮૭
મારજી આંદની રાત, સેલરીયાં ક્યું નાં આલો	...	...	૮૭
માનુ પીયા મદ રંગ થકી	...	...	૮૭
મારકે મોરે પીયા	...	...	૮૭
મોરે ધર પુલી કેસર ક્યારી રે	...	...	૯૧
માધો નહીન દુરતી જો હીરદૈ બસતી	...	...	૯૬
મોરલીવાલેસે મેરો મન લાગ રહ્યો	...	...	૯૯
મોહી મોહી મોહીની મોહી તલક બાંન...	...	...	૧૦૦
મોખારક્યાદીઆં	...	...	૧૦૭
મેલીસી ગોદરીઆં બાપુ ધોવ ક્યું નઇ જાણીરે	...	...	૧૧૩
મનરે તું રામ ખીના દુખ પાવેગો	...	...	૧૧૪
મદન ઝોર સો જાની મુસાયો...	...	...	૧૧૬
મુરલી મોહની બધ...	...	...	૧૧૮
મુરલી નીદરે શ્યામકો શ્યામહી નીદરાઇ...	...	...	૧૨૦
મેરે તો મૈલા નામ એક ખુદા	...	...	૧૨૧
માન મત લુટ મોહીના	...	...	૧૨૧
મીલહુ શ્યામ મોહી ચુક પરી	...	...	૧૨૧

મુરલી બાઈ આળું તે અનુપ ...	... ૧૨૨
મેરે મેહબુબકી સુરત મેરે મન માની ...	... ૧૨૪
મોરા મન હર લીનો, મગવા જાત હડીલી ...	... ૧૨૬
મીત્ર કહે મેરે મીત્ર ઇમાની ...	... ૧૨૬
મએ ગુલામ, મએ ગુલામ, મએ ગુલામ તેરા ...	... ૧૨૮
મન મૃગ બેધૈ મોહન નયન બાન સોં ...	... ૧૨૯
મુરલી તહં ગોપાલકી બાવતી ...	... ૧૨૯
માની મનાયો મોન રહી ...	... ૧૩૦
મુરલી આપ સ્વારથીની નારી ...	... ૧૩૧
મૈલા જાને ના જાને જો જાને સો ઓ જાને ...	... ૧૩૧
મેં કીન સંગ ખેલું ફાગવારે... ...	... ૧૩૮
મેરે આગન જોગી જૈન બજાવતરી ...	... ૧૩૯
મેડા દેલજની પેઆરા, મેં તેડે સદકે... ...	... ૧૪૦
મહલ મહલ અબ ડોલત હૈ... ...	... ૧૪૧
મુરલી શહામહી મુડ ચડાઈ ...	... ૧૪૨
મૈં અપને બલ સ્હતી શ્યામ સંગ ...	... ૧૪૩
મધુ બનકે મોરલા બોલે ...	... ૧૪૫
માછરી શમ ધને તયે દામણુ દમકત ...	... ૧૪૬
મધુ પવન ગેરાંઈ બાદલ લાગે પેઆરે ...	... ૧૪૮
મારૂં સુનો તો કહુ મારે દેરે આવના... ...	... ૧૪૯
મોરા જીયા પીયા સમર ગરજે ...	... ૧૪૯
મહોશમે બરસાદ રહે... ...	... ૧૫૯
માઘોબનકે મોરવા બોલે ...	... ૧૬૧
માન ન કરે રે બાવરી ...	... ૧૬૩
માછ ટુંઢલી ટુંઢલી, કાલી ઘટા... ...	... ૧૬૩
મારી ચુંદરીઆંને દાગ લાગો રે ...	... ૧૬૩
મોહુસોં નીહરઇ ઠાની હો મોહન ...	... ૧૬૭
મેરો તો અધાર વુંધ એક પરવરદેગાર... ...	... ૧૭૫

મેરે મન લીનો લોભએ ઈન મુરજનવા...	...	૧૭૯
મંગલ કરન હરન મન આરતી આરતી...	...	૧૮૪
મંગલ આરતી કીજે ભોર ...	...	૧૮૪
મ પ ની સા રે સાની સાની...	...	૧૮૯
મીલ બથેઠા મોરે સયાં ...	...	૧૯૦
મુરલી તૌ અધરની પર ગાજતી ...	...	૧૯૨
મુરલીઠો મન હરીસોં માન્યોં...	...	૨૦૦
મન ધીર ધરત હો દીન ગીન ગીન ...	...	૨૦૪
મઝડીયાં છાંડ ગૈયાં વે મૈકી કરાંનીવે રાવલા ...	...	૨૦૭
મેં જાને હૈ જુ લલન તહીં ન સીધારીએ ...	...	૨૧૫
માધ મેડી છુટ પરી મોતીયનડી માલા...	...	૨૨૨
મારા રે બીદેશી સંધ્યા હો...	...	૨૨૩
મુરલી બચન કહતી જનુ ટૌના ...	...	૨૨૪
મુરલી હમ સોં બૈર દુઘાયો ...	...	૨૨૪
મુરલી નહી ધરત ધરની કર તેં કહુટરત નહી...	૨૨૫	
મુરલી પ્રકટ કીન્હી જાતી ...	...	૨૨૫
મેં તેડે વારીઆં જાવા ...	...	૨૨૬
મુરખ ગધ બૈલા મરોરી રે ...	...	૨૨૭
માધ રાધા મોહન સહજ સનેહી ...	...	૨૨૮
મેરે નેન બરા ડહે નીસદીન...	...	૨૩૨
મોપર શુદીષ્ટકી નજર કરો યા હજરત...	...	૨૩૬
માધ મેરો બરજો ન માનત ...	...	૨૪૧
મુખ બતલા જારે ...	...	૨૪૧
મેં દુંડી નાગરવેલ ...	...	૨૪૧
માનો માનો માનો રે પીયા ...	...	૨૪૫
મધ ચલત કાંહાંત કર અટકી ...	...	૨૪૫
મોરો સંધ્યાં કરે ચતુરાધરે ...	...	૨૪૬
મોકુ નીદીઆં ન જગાવો શામ દેજાગી ગાલી ...	૨૪૬	

મન મોહી બમન ધારા લરકાને	...	...	૨૪૮
મીલના મેરી જોખના	...	...	૨૫૧
મેરા મન લાગા હાં હોરી	...	...	૨૫૧
મારી હેલીએ નંદકો બેહારી મુસે રસ રહોરી	...	...	૨૫૪
મેરી પાતી લે જાધયો	...	...	૨૫૮
મોહન મીલન માધુઅન ગધરી	...	...	૨૬૦
મેં તોરે કારણુ બેરાગણુ બન જાઉંગી...	...	...	૨૬૧
મનવા લાગી ગઈલા	...	...	૨૬૫
મીલાને મેરી લાજ રખી	...	...	૨૭૧
મુશકેલ મોશે નીકાલો દલીદ્ર તાલો	...	...	૨૭૨
મેરા અલબેલા, મીત્ર પ્યારવા તું યાર મોરાવે	...	...	૨૭૪
મુશકેલ કરો આસાન અલાહી મેરી	...	...	૨૮૩
મોરલી મધુર ધુન બાજે	...	...	૨૮૪
મારે ડેરે આજ સુનતો એ ગુમાની મેજ	...	...	૨૮૫
મુરલી તપ કીયો તનુ ગારી	...	...	૨૮૭
મીન-જલ તુહીં નામ ધરે	...	...	૨૮૮
મેં કેસે ધાધરી બરે, કનૈયા...	...	...	૨૮૯
મુરલી નહી કરત સ્યામ અધરની તેં ન્યારી	...	...	૨૯૦
મુશકેલ કરો આશાન ચેસ્તી મેરી	...	...	૨૯૧
માંજરી જો પીવે તો સ્વાનહુકો પ્રાન લેવે	...	...	૨૯૩
મએ તો આપ આઈ સરન તેહારે	...	...	૨૯૭
મેરી અંખીયાં તુમ સંગ લાગ ગધયાં...	...	...	૨૯૭
મેરી રાધા હેરા ગધ કુંજનમે	...	...	૨૯૯
માનદાખી નાહી શાનુ કીવેગીલા	...	...	૩૦૦
મેરે રી નેનનકો માપ મનમોહનજીકી	...	...	૩૦૩
મેદી લાવન દે રે, મેરા હસ્યા બન રે	...	...	૩૦૫
મેરી સંઘઆં જોઠણીઆં નહી માને	...	...	૩૦૬
મોહુ નીકી લાએ સુરત તેહારી	...	...	૩૧૦

મૈં તો પીયાકો ટૂંડન જાણી ...	...	...	૩૧૦
મેં તો હરી ગુલુ ગાવત નાચુંગી ...	...	...	૩૧૩
મુરલી સ્યામ કહાં તેં પાઈ ...	...	...	૩૧૩
મુરલી હરીકી બાવૈરી ...	...	...	૩૧૪
મોહન મોલીની રસ બરૈ ...	...	...	૩૧૭
મોકા પીયા મીલનકો જાનેદે ...	...	...	૩૨૨
મોહે નજર પરન નંદલાલ ...	...	...	૩૨૨
મચલેરી લોટત આંગનમે પાર અંજ રજ અંગ બરે ...	...	...	૩૨૨
મોરી કર પકડ ન ગધ અંગરી ...	...	...	૩૨૭
મીરગ મીરગની દોનો જનાવર ઘેરા પારધીને ...	...	...	૩૪૭
મદકે છેલ મતવારોને ...	...	...	૩૫૦
મેં તો આપહી રંગમે ખોરીરે કનઈયા... ..	...	...	૩૫૧
મેંતો આઈ લાજકી બરીરે ...	...	...	૩૫૧
મોરા સૈયાં ખેલન જાની ...	...	...	૩૫૪
મોહે અખ કસે નીકસન હોરે દૈયાં ...	...	...	૩૫૫
મોહે સાંવરેને ગારી દઈ, એ દઈ ...	...	...	૩૬૧
મેં કાન જતનસેં ખોલું ...	...	...	૩૬૨
મેં ખીરહાદી જલી નનદીયાં તુમ ન જલાઓ ...	...	...	૩૭૯
માએરી લાલકી લાલ પગરીયાં ઉપર કાએકુ ...	...	...	૩૮૦
મેરે બાદ કીતનેહી સાલકે યારો કલજો ...	...	...	૩૮૩
મેરી આંખઅંધ થી જખતલગવો નજરમેં તુરે જમાલ ...	...	...	૩૮૫
મેરે ફાસીદસે પોંચા મુરગે દીલ હો નામખર પહેલે ...	...	...	૩૮૬
મુઝે દા અએ દીલકો મેરે પાસ વો યાર આવેગા ...	...	...	૩૮૪
મેરેઆંખોસે મુરલે અખ જખ આંસુ ટપકતે હએ ...	...	...	૪૦૬
મગર પર કાનકે મીના ખરંગ લાજવરદી હએ ...	...	...	૪૧૩
મેં હું વો સોખતા જાં ઉન ખુતે ગુમરાહોંકા ...	...	...	૪૧૫
મેરા દુશમન અગરએ જમાના રહે ...	...	...	૪૧૯
મેરે દીલકી હકીકત અશમે નમ કુચ્છ ઓર કહેતી હએ ...	...	...	૪૨૦

મીજગાંકી હએ બલા તેરી કાશીર ઉલટ પુલટ	...	૪૨૦
મુરએ દીલ મત રાએ યાંહાં આંસુ બહાના મના હએ	...	૪૨૫
મૈ હું આશક મુજે ગમ ખાનેસે ઈનકાર નહીં	...	૪૨૭
મએ ન ફરીયાદી બુતોંકા હું ખુદાકે સામને	...	૪૪૩
મીલા આજ મુજકો વો ચંચલ છખીલા...	...	૪૫૧
મેં આશક હું દીલસે જહુહે સનમ પર...	...	૪૫૩
મુરગાને કફસ સખ કરતે હએ નગમાં...	...	૪૬૬
માથુક નહીં આઈ તો ફેર કામ હએ કીસકા	...	૪૮૭
મયેને ફાસદસે પુછા આજ માથુક	...	૪૯૩
માથુકને હસકે ઈશારા કર દુખેકુ આજ દુખાયા હએ...	...	૪૯૩
માથુકને છીનકે દેલ મહોખતકી	...	૪૯૪
મુશકીલસેબી મુશકીલ ગુજરી જખ પોંહયા	...	૪૯૫
મોહન આગન ખંસી બળવત હે	...	૪૯૬
મહોખતકો નખચીર ગુલ અવલ દેખ	...	૪૯૮
માને સો છતે જેહાં સારી પલકમે તેજ જર બનકે	...	૫૦૭
મીલા આજ હારે સરગદાન ચમન મુજકો દીલખન હે	...	૫૦૮
મકદુર નહી હે મલકાંમે ખોંએ પાસ અનલ હક...	...	૫૦૮
મકદુર નહી મલકમે જહીં ખાંધેખ્યાલ તુર ઉલ અનવાર	...	૫૧૦
મેરે પીયાને લુટા છયા ન કચુ કાહ ઔર એ કાહ	...	૫૧૩
મેરે ચાર ન મીલે મુજસે તો જેહાંકી મુજે પરવા નહી	...	૫૨૫

૫

યલમનુ ચેલી યલાલે યલમનુ ચયેલી યલાલે	...	૨૦
ચાર સૌવચ્યા તે તો મન લાનો રે	...	૩૨
યા રખા સુન લીછયો મોરી અરછ	...	૪૧
યા રખ યા દીલખની	...	૭૮
ચેહો નંદલાલ આજ દેખ્યો મૈ વીશાલ ખ્યાલ	...	૮૫
યા કરીમ તુષ નામ નમસકાર	...	૯૯
યહી ખાંસુરી માઈ સબે ચુરાયે	...	૧૧૩

માર બીજું કાપૂં ધારે દારે ખરી	...	...	૧૬૨
યહ મુરલી સખી ઐસી હૈ	...	...	૧૬૬
યમન ગાયન કર ગુન રામકે...	...	...	૨૮૨
યહ મુરલી ઐસી હૈ માધ	...	...	૨૮૭
યારદા માતુ નીતદા નેહારા વે...	...	...	૨૯૨
ય દોહ રાજત રતી રન ધીર	...	...	૨૯૩
યાદી જાતી શ્યામ નહીં જાણી	...	...	૩૧૪
યા બ્રીજમે હોરી ખેલે કાંમની	...	...	૩૬૩
યું દેલા ઉસ શરીરપર હો ફકીર	...	...	૩૯૩
યાર ફરીના હએ પુરજોર હએ વો યાર નયા	...	...	૩૯૪
યે જાનતે સખ ગુનચેબી હએ ઔર ગુલેતરબી	...	...	૪૨૮
યેહ કીશ રશકે મસીહાકા માકાંહયે	...	...	૪૩૮
ચહે રંગીલા દર્દકા દીવાન બનેના	...	...	૪૭૫
ચહે દમ, દમ નામ બનામ દેખા જેહાન કોન	...	...	૪૮૧
વહાં તેરા નહીં હૈ ઠયુ ઉતારા	...	...	૪૯૬
યા સાફી લા દે પયમાના શરાબકા	...	...	૫૦૩
યારા મુજકુ તેરા ગાજબ બરસાના ચાહ હૈ	...	...	૫૨૨

૨

રૈન જાગી પીય સંગ રંગ બીની	...	...	૧૬
રામ બજ રામ બજ બજો મન ખાવ રે	...	...	૨૦
રતી સંગ્રામ ખીર રસ માતે...	...	...	૨૪
રાત સૈયાં સંગ સોઈ નહી	...	...	૩૨
રામ મૈં તો જોગન બન ઐઠી	...	...	૩૪
રામા મોહે જગાએ હારી	...	...	૪૧
રાજનકો રાજ માહરાજ ધીરાજ	...	...	૪૯
રોમ રોમ કરબ રેખ તલપ	...	...	૫૦
રસીક સીર બોર હેરી લગાવત	...	...	૫૬
રેના જાગી, મોરા પીયા નહી આએ	...	...	૬૩

રે મન સુમરન કર રે તું	૭૨
રાધે છીરકત છૂંક છખીલી	૭૪
રામ નામ શમરણુ કરો	૮૫
રાત સૂરા રંગ લાગા, રંગ લગા દે	૮૬
રાજ બાહાદુરરા રાહો કાષ્ઠ બણે	૮૭
રમાંપત નોમ સુમર બવ તરના	૯૩
રાજકુલારે અનુઆઈ મયે સુધર બના મા ...	૧૦૮
રહીરી મીતીની માનુ ન કીજૈ	૧૦૯
રૈનીકે રીઝેકી બાત કહો	૧૧૯
રાધા શ્યામ હૈ નેહની હરી રાધા નેહી ...	૧૨૨
રામ રાય મનકી આસા પાઊં... ..	૧૪૩
રતી સંઆમ વીર રસ માને	૧૫૬
રત સરસ બઈ સાવનકી	૧૫૭
રૈની રસ રાસ સૂખ કરત વીતી	૧૬૬
રેન ઉનીદી નાર નીશ જગી પ્રીતમ સુરજનવા...	૧૬૯
રાધા યે ઢંગ હૈરી તેરે	૧૭૦
રાધે છીરકતી છેલે છખીલી	૧૭૨
રસીક લાલકે સંગ સંગ જગીરી	૧૮૩
રૈની જગે રતી રસ પાગે અનુરાગે	૧૮૪
રતન જડીત કનક થાલ મધ્યે	૧૮૫
રાધે તું અતી રંગ બરી	૧૮૬
રાધીકા રવન છીરીધરન ગોપીનાથ	૧૯૫
રમજુમ જુમકોઆંવાલા નીમાડા લાલ પ્યાલા ...	૨૦૮
રાધીકા શ્યામ તન દેખી મુસકાની	૨૩૫
રોજ દૈયાર મેને જાઅરા તરસે	૨૪૨
રામા મોરી જોગલી પકડલીની કાએરે	૨૪૫
રંગસે રાજેબાજ ફાંમ	૨૫૦
રાજ કાઈ અમલા કરો ધીરે રે ધીરે પગ કયોં ધરોરી	૨૫૪

રંગીલે બનરે મેદી લાવન દેરે	...	...	૨૭૬
રચ્યો રાસ રંગ રચામ...	...	...	૨૭૮
રે હો જશોદે આજ મુખારક...	...	...	૩૦૨
રમતા જોગી આયારે બાબુ, રમતા જોગી આયા	...	...	૩૦૯
રાધા સંગ ગીરીધર જુલત, રાધા સંગ	...	...	૩૧૩
રામચંદ્રા દીન ન કટત તુમ ખીન	...	...	૩૧૭
રામા નીત થારો ગોપાલ રામા મોહું જમના જવા દે...	...	...	૩૨૧
રખસે મીલા રહોરે સાંધ	...	...	૩૨૩
રતનારે નેણા વાકે	...	...	૩૨૪
રે ગુમાની ચારવે નાજ ના કર	...	...	૩૩૦
રધુ વીરસે જા કહીઓ મોરી...	...	...	૩૩૧
રાજી જનવે ફકીરોંદા	...	...	૩૩૩
રંગ ભર લાઘ છાંધ આઈ નંદા ન તાઘ	...	...	૩૫૪
રાધે અધર ચુબન દે હોરી દીનનમેં	...	...	૩૭૪
રાત ભર સુજકેસે ગમે ચારને સોને ન દીયા	...	...	૪૦૨
રૈનકે ગુલશને બાહાર ગુલ જો કમ હોતી ચલી	...	...	૪૦૫
રે ફશીકા કરે કીસ મોહસે ધરાદા શીશા	...	...	૪૦૯
રેહા કરતાહએ દર્દ એક રાત દીન બેચાર પહેલુમેં	...	...	૪૩૪
રેકે હુવે થે આપ કઈ દીનમે મન ગયે	...	...	૪૪૨
રહેતા હએ ગમે દીલસે મુગે જાનકા ખટકા	...	...	૪૫૫
રેસ્તાખેજી કીઈ એસી જફાખોર હો ગુલ...	...	...	૫૧૬

લ

લલીત બદન ગલીત કુસુમ બલીત કેસ...	...	...	૧૭
લોઠકે ઐશ ગયે સારે હક બંદગીકા	...	...	૧૯
લાલન આયરી રૈની ગવાઈ	...	...	૨૩
લાલુવાલા જોબને કીસદે રાત રેણુ જોબન	...	...	૪૦
લાડીલા બનાબન આયા આવો મોરે ધર	...	...	૫૩
લાલન અનંત રતમાન આયે...	...	...	૬૫

હારીરા ખનરા બાળુખન તોરા બાસી ...	... ૭૩
હાગન હગન નૈન પીયાકી કારી કતારી ...	... ૮૭
હોઠ ચવાવક પ્રીતી કરું સખી ...	... ૧૨૫
હેખો કોન મીઠાવે જાકો આંક પરે ...	... ૧૨૭
હાલન મુરલી નેક બજાઈયે ...	... ૧૫૦
હાલ ઉનીદે બયે ...	... ૧૫૩
હલના આએ હો રૈની ગવાઈ... ...	... ૧૫૫
હેહરા હાગોઈ આવ, આવે હો નનહલ એ ...	... ૧૫૯
હાલ રસમસે નયન આળુ નીશી જાગે... ...	... ૧૭૬
હાલન જાગત રૈન બીહાની ...	... ૧૭૭
હાડતી હાડીલી નવરંગ અપને ...	... ૧૮૩
હલચાવત જીયરા મોરા પેઆરે સુરજનવા ...	... ૨૩૪
હાગીલો મોરા નેહા... ...	... ૨૪૨
હગ ગયી નેનાદી તેરી ચ્હોંટ, તીરછીયાંવે ...	... ૨૪૮
હંગર તુરક છ ન છુઓ ...	... ૨૮૫
હગન મોરી હાગી, પીઆં સંગ દીનરેન ...	... ૨૯૫
હંગર ઢીઠ મગનગ રોકત બલજેરી ...	... ૩૦૫
હૈલા હટ બાંધી આયે જલાવે મજનું ...	... ૩૨૮
હે ગયો મેરા ચીર મુરારી ...	... ૩૩૨
હાજ રખલે શ્યામ હમારી ...	... ૩૫૯
હીખા જો ખત મેં વો કયું નામાખરસે ...	... ૪૦૦
હીખે અશઆર વફતે ફેકર જખ ગેસુકે જોખન ...	... ૪૫૨
હખ હસ ગુલે રઅનાકા અફીફે યમની હએ ...	... ૪૭૯
હગી હે સો જાને માશુકકી ઓ ફાતેલ ચશમ ...	... ૫૧૦
હગી જાન મોખતકે હેવાલ મઆલુમ તુજે હે સારા... ...	... ૫૧૭
હગી હમઅખતી જો જાવેદાન મીયા શીરી ફાતેલ... ...	... ૫૧૮

વ

વૃન્દાવન હરી ર/સ હપાયો ...	...	...	૭૮
વે તો નવેલી નાર કા જાણે ...	...	...	૯૫
વે તેરી ગત અધાત, કહુપે લીખી ન જાત ...	...	...	૧૧૬
બહાં કીજી ન બરશે મેહા ...	...	...	૧૬૪
વરણો શ્રી વૃષભાન કુમારી ...	...	...	૧૬૯
મજકી ખોરી ઠાઠો સાંવરો હુટૌના ...	...	...	૨૦૧
મજ નવ તરણી કદંબ મુકતમણી ...	...	...	૨૧૬
વઢી બઢી ખાત લાગી કરન ...	...	...	૨૧૮
વઃવા સાંઈ મેરા જી સચા ખેલ તુમારાજી ...	...	...	૨૨૯
વો યુવ તો હમસે બજમમે શરમાએ જાએગે ...	...	...	૪૦૫
વો દાશે ઈશ્ક દીલે નાતવાંને ખાયા ...	...	...	૪૦૮
બહે ન આએ ચાર લાએ યુ' ન થા ...	...	...	૪૨૧
વો જો હમમે તુમમે કરાર થા તુમે ...	...	...	૪૭૨
વક્ષાઇસે વાજેય થા સો તેરે ફેરાકમે ...	...	...	૪૮૧
બહે જાતી હએ સો કૌન રશ્કે કુમર હએ ...	...	...	૪૮૬
વાયદા ક્યું કરતા હએ મેરા જી નીકલ જાતા ...	...	...	૫૦૧
વખતે બહાર આઈ પીલા દો સાફીયાં પીયાલા ...	...	...	૫૧૪

શ

શ્રી વીઠલેસ બીઠલેસ રસના જપ મેરી...	...	...	૨૩
શ્રી વીઠલનાથજીકે ચરણ શરણું ...	...	...	૨૩
શ્યામ નૃપતી મુરલી બઈ રાની ...	...	...	૬૨
શ્યામા શ્યામ અંકમ ભરી ...	...	...	૬૯
શ્રવ કરી હૌ જબ મેરીસી ...	...	...	૮૦
શ્રી ગોજાલ લાલ પીઆરે મુખરા બતાકે જા ...	...	...	૮૧
શાહે અકબર છત્રપતી પાદશાહ માહા બલી ...	...	...	૧૦૫
શ્યામ કુંજ બૈઠારી ગઇ ...	...	...	૧૧૯
શખી આજ કાયલીઆં બોલે...	...	...	૧૫૮

શ્યામા શ્યામ સુમગ જમના જલ ...	...	૧૬૭
શ્યામા શ્યામકે ઉર ખસી ...	...	૧૭૦
શ્યામા શ્યામ અંકમેં બરી ...	...	૧૭૧
શ્યામા શ્યામ સેજ ઉઠી યેઠે અરસપરસ ...	...	૧૮૭
શ્યામકે ભુજન ખીચ રાખી હૈ ...	...	૧૮૭
શ્યામા તુ અતી શ્યામહી ભાવૈ ...	...	૧૯૩
શરદ રજની રૂચીર સુખદયાંદની ...	...	૧૯૬
શ્યામ જલ સુજલ વ્રજ નીરી ખોરૈ ...	...	૨૨૩
શ્યામ મુખ મુરલી અનુપમ રાજત ...	...	૨૨૮
શ્યામ સુન્દર રૈની કહાં જાગે... ...	...	૨૩૫
શખ મેં તાલે ખેલી બંન રે તેહારી સાથ ...	...	૨૫૦
શાનીરેસા ની ધપધમ ની ધ પ પ ગ ...	...	૨૫૨
શુભ દીન બાજે મંદીર રામા ...	...	૨૫૫
શુના ન મીલા ન પીયુ મીલે... ...	...	૨૬૨
શનમ શનમ નૂર શનમ મૌલા ...	...	૨૭૪
શેઠ બના મેં દેશ છાંડકે ...	...	૩૦૪
શુધ આવે શુધ જાવે બાલમકી રે ...	...	૩૦૭
શ્યામ સુહાગીની મુરળી ...	...	૩૧૪
શ્યામ ગયે તીચ માન કીયો ...	...	૩૧૪
શુભરણ મન કર ઓ પીયાકો... ...	...	૩૨૫
શાંગ ચલા દીઆ બલાવે ...	...	૩૨૯
શુરંગ સુન્દરીઆં દે રંગાએ બાલમવા... ...	...	૩૩૬
શામ સુન્દર તુમસે ખેલું હોરી... ...	...	૩૫૩
શામ હોરી ખેલે રાધાસે ...	...	૩૫૩
શખ ગુજર ગઘ ગોક્તગુમે ચારસે દોદો પહેર ...	...	૩૮૮
શીકલ તેરી દેખી માહરોયે મલેક હૂર બની હોએ... ...	...	૪૮૨
શખ જો દેખી તેરી તસવીર હમામકે ખીચ ...	...	૪૯૯
શખ હસનાં દેખા કર માશુકને આશક મસ્તાના ...	...	૫૦૫

સ

સારી ગમ પધની સમ સુર મો મનમે	...	...	૧૪
સધનં બન છાયેરી...	...	...	૧૪
સખ મીલ ગાવો બળવો મીરદંગ	...	...	૧૮
સધન બન છાયેરી દુમ બેલી...	...	...	૨૫
સાજન સીધારો કોન નગરીઆં	...	...	૩૦
સૈયાં મેં તો ના પયનુંગી આસમાની ચુરીઆ	...	...	૩૩
સૈયાંને મોરે પતીયાં ક્યું ન પઠાઈ	...	...	૩૬
સખીયા કીતી તરી કડેં મન ધરણી	...	...	૩૭
સુનો રે રખા મેરી અરણ રે...	...	...	૪૧
સખ નીસી જગી	...	...	૫૪
સાધુ દીન બરનેકુ આઝે	...	...	૫૫
સાંધ સાંધ વે રાખો લાજ હમારી	...	...	૬૦
સખી મુરલી બધ પટરાની	...	...	૬૧
સારંગ સારંગ ધરહી મુલવડુ	...	...	૬૯
સંમૂદ્રા રે સમજત નાહી	...	...	૭૦
સખ નીશી જગી હો લાલન...	...	...	૭૨
સુની આધીસી રાતી મોહન મુરલી બળવે	...	...	૮૧
સુરતજી ન બુદ્યો પીયા હારી	...	...	૮૯
સુનો તુમ યાર પરદેશી બચન	...	...	૯૦
સુરતીયાં રે લાગ રહી હરસુ...	...	...	૯૨
સુરત બીસાર ડારી રે સજના રે જખ...	...	...	૯૪
સરદ સોહાઈ માધ જો મન ભાવન સુખ ધાઝે	...	...	૯૮
સખ બીધ પ્રવીણ સુર અંધ જાણે	...	...	૧૦૪
સોહે સેરા, આઈયે માલન	...	...	૧૦૪
સો ખ્યારી બનરી	...	...	૧૦૫
સુધડ ચતૂર મોરા પીયા સુદરવા	...	...	૧૦૮
સંગ સોબીત વૃષભાતુ કીશોરી	...	...	૧૧૯

સખી મોહી મોહનલાલ મીલાવે	...	...	૧૨૨
સાથન માહરીને સુંદરે રંગ લાગેઓરે	...	...	૧૨૬
સાધો એ મુરદોંકા ગાંમ	...	...	૧૨૭
સુનત શ્યામ ચક્રીત બયે બાની	...	...	૧૨૯
સમજ મન દમહી દમકા મેલા	...	...	૧૪૦
સરક બાલમવા મોરી બિંદિયા હિરાની	...	...	૧૬૪
સુખ જો બરસાતકા કીસમતમે મેરે વા યા બદા	...	...	૧૬૮
સુંદરી તું કહુ સમજત નહીરી	...	...	૧૭૫
સીસ મુકુટ મણી ખીરાજે	...	...	૧૭૮
સાચી કહી વાકી કોહુ ન માને	...	...	૧૯૧
સુનહુરી મુરલી અધર બખાષ...	...	...	૧૯૨
સખીરી મુરલી લીજે ચોરી	...	...	૧૯૨
સરસ સર રંગ બીને નખલ હરી	...	...	૧૯૬
સુરત ખીસારીરે બાલમવે	...	...	૧૯૯
સાંવરે રાવરે મેરે ગુન અવગુન	...	...	૧૯૯
સજની અબ મોહી સમુજ પરી	...	...	૨૦૧
સુનહુરી મુરલી ઉતપતી	...	...	૨૦૧
સાથીડાવે ચાર મારા કીને ખીરમાયારી...	...	...	૨૦૩
સેજરીયાં ખીગાની છ ના જાયો	...	...	૨૦૬
સાજન બેગાના હુવા જાય, મોરી નનદીરે	...	...	૨૦૬
સધન કુંજ તે ઉઠે ભોરહી	...	...	૨૧૬
મુમરો શ્રી ખીઠ્ઠેશ કુમાર	...	...	૨૧૭
સા રે ગ મ પ ની ધ મ પ ધ મ	...	...	૨૨૦
સજની મૈં લોખન્યણુ પારસ પાહાણુ	...	...	૨૨૧
સુરત હર નામસે અટકી	...	...	૨૨૩
સાધનહી જીવતીન મન રાખી	...	...	૨૨૪
મુગર બના ગાવો સબ મીલ દીદાર બક્ષ પીયા ખ્યારે	...	...	૨૩૮
સાસા નીધપમગ મગરેસા	...	...	૨૩૯

સો ખ્યારી બનરી રી	... ૨૪૧
સમજત નાહી પનઘટ પીયા મેં હારી...	... ૨૪૬
સખી સાવરો રે સખી સાવરો	... ૨૪૯
સાનીધ નીધપમ ધપ પમ ગમગરે	... ૨૫૩
સાવરે બજાઈ મુખાં જૈન	... ૨૫૪
સઈયાં મોરી પકડ લેવો અબ	... ૨૫૯
સંગ મીળે ન સંગ... ..	... ૨૭૩
સુમીરણુ તોરા-તું કરીમ	... ૨૭૫
સજની શ્યામ સદારી ઐસે	... ૨૭૯
સારેગ પમગરે ગમપધ નીધપમ મપમગ પમગરે...	૨૮૧
સીસ મુઘટી શ્રવન કુંદલ બાલ તીલક, ...	... ૨૮૮
સૃજાય રહી સૃજત નહી ઉલજે	... ૨૮૯
સુગર બના ગાય બજાય	... ૨૯૪
સૈયાં હો ગરજ નહી તુમકુ	... ૨૯૬
સો મેરી ગુઘયાં કેસે બેળુ પાતી કદરકુ મેં	... ૨૯૭
સાગમપતી સાનીધપ ગમપમગરેસા	... ૩૦૧
સુર સાચ સાધ સમરાગ પરન	... ૩૦૧
સુરજનવા ધર આ, ધર આ તુમારે મીલનકો	... ૩૦૭
સાધો એ મુરદોંકો ગાંમ	... ૩૧૨
સાલુરો ભીંજે છે	... ૩૨૦
સીપઈઆં તોરી બારીરે	... ૩૨૨
સખીરી મએ પતીઆં કેસે જાજીગી	... ૩૨૭
સમજ સજના, નામ ખુદા બજના	... ૩૨૯
સખી કોઈ શામસે મીલાદે મુજે	... ૩૩૪
સખ બેરાગ લીયો મા	... ૩૩૬
સાંવરેને બનસી બજાધરે	... ૩૫૫
સાંવરે મત મારો પીચકારી બાવરે	... ૩૬૫
સાંવરો અજહુ નહી આયો	... ૩૬૫

સાંવરેસે કહીઓ મોરી	...	...	૩૭૦
સાંવરે હજુ નહી આયો દ્રીગન દ્રીગન	...	...	૩૭૦
સોજી ન સોને ન દજીગી કનઇઆ	...	...	૩૭૨
સાંવરા કોન ખેલે તુમસે	...	...	૩૭૫
સુદર ક્યું નચીત બૈકરી બાવરી	...	...	૩૭૮
સુશીયોમેં હું ના રીનદોમેં ના મયેખાશેમેં હું	...	...	૩૮૨
સોખતે ગુલ એક ખુલખુલબી...	...	...	૩૮૨
સાંકીઆં મરતે અજલકો	...	...	૩૮૬
સીનેમે એક ધુવાં કઈબાર ઉઠકે રહે ગયા	...	...	૪૦૦
સવ આફરીં કે મેરે દીલને દાગ લે તો લીયા	...	...	૪૦૧
સોજસે દાગે અલમસે પહેલે બેજા જલ ગયા	...	...	૪૦૩
સરીશક દીદએ પુરનમસે યું ઠલક કે ગીરે	...	...	૪૧૦
સામના તુજસે જો અએ નાવુક શીગન હો જાએગા...	...	...	૪૩૦
સાફીયાં દે મુજે શીતાબ શરાબ	...	...	૪૪૨
સજન તુમ જુઠ મત બોલો	...	...	૪૬૪
સાખીત સાની હન તુરસે હએ તુર	...	...	૪૮૮
સાફી સાગર પીલા મુજે નહીં ચયેન અબી	...	...	૫૦૧
સોતી થી ગીરયાં બરી પરી જવાન અમનપે	...	...	૫૦૪
સનમકી આશનાઇમે શીરી ફાતેલ ઓ સનમ	...	...	૫૧૬
સરોદે ખુલખુલને ખેજાન પીટાઇ વહાં શીર ફજા આઈ	...	...	૫૧૬
સોઈ મુજકુ તેરા અજબ સતાના યાદ હે	...	...	૫૨૦

હું

હેલ મોરી આલી પનીયાં કેસે જાઉરી...	...	...	૩૨
હો બૈરાગી મોરા રામ	...	...	૩૩
હો પનગટવા હરકો જાએ	...	...	૩૫
હો મએં જગાએ રહી	...	...	૩૬
હરદમ તેરો આધાર	...	...	૪૦
હાં કોઈ નહી હમ રે આપના	...	...	૪૦

હો લૈલી લૈલી કરત ફરે મજનુવે	...	...	૪૦
હકીકતકે મોહોલેમે ચતરનર રોજ તું આતા જા	...	...	૪૩
હું તો અનખોલીરી આલી તેરે કાહાન	...	...	૭૦
હે દધ્યાં મોરી છતીયાં ઉમંગે જુજ ફરકત જાત...	...	...	૭૩
હેં દેખો કંવલ નેન કંવલ તોએ ડારડાર	...	...	૭૫
હોકાર અપાર જગત આધાર	...	...	૭૫
હરી મુરલીકે હાત ખીકાને	...	...	૭૯
હે તન બનાય બરસત અગ્ની	...	...	૮૩
હેં ધન ધન દીપક તું સેજ સેતારે પ્રકાશ	...	...	૮૩
હે રાત પીયા કારણ ખેડી	...	...	૮૮
હેરી થારો કોન પતીહારો મન લોભીરે...	...	...	૯૩
હે ખીધી એક, દુએ રવીસસ...	...	...	૯૪
હો બનરી, હો ખીરજ બધુ	...	...	૯૭
હે રાજ જ્યાં જ્યાં જાઈએ	...	...	૧૧૧
હે રાજ રામ નર ઇંદ્ર નરે સકલ ગોર...	...	...	૧૧૨
હેરી તોરી મુરત નહી દીન ચારકી	...	...	૧૧૨
હે આઘ મધુ રત મધુપે ગુનજર કરત	...	...	૧૩૨
હેં દેખી ઇંદર લીલા ઇંદર સોભા ઇંદર કેસો	...	...	૧૩૮
હો હો કરકે ખોલે, ગુજર જોબન માતી	...	...	૧૩૯
હોં તૌ હુંદી શીરી આઘ માછરી સીંગરો...	...	...	૧૪૧
હું તો અન ખોલીરી આલી	...	...	૧૭૪
હરી હરી હરી સુમીરન કરો...	...	...	૧૯૧
હરી તોહી બારંબાર સમ્હારૈ...	...	...	૧૯૪
હો નીજરે દીયાં હાંવે નૌનોદી	...	...	૨૦૭
હજુએ ન આએ મોહન પીઆ પેઆરે રે	...	...	૨૦૮
હે નેનાં મોહે સજન નીહે	...	...	૨૧૪
હમારો અંબર દે હો મુરારી...	...	...	૨૧૯
હાકમ હાદી હકીમ કરીમ મહલા કરમ કીએ	...	...	૨૨૬

હરી હરી છાંડકે, દુસરી ન કીજે ખાત...	...	૨૭૫
હોંજ મેરી જન તેરા કજરા ગુલ રહા ...	...	૨૪૩
હંશ જો આહે માન શરોવર ...	...	૨૬૫
હેશાનખલ રેહનોમાહ ...	...	૨૭૨
હેરી લાલ મીલે, હેરી અનુપ સુંદર ...	...	૨૭૪
હરવા મોરા દે, મૈ ગારી દૈંગી ...	...	૨૭૫
હમસે, બહાના શીર, હા ...	...	૨૭૬
હરથી મુરલી નાદ શ્યામ કીન્હો ...	...	૨૭૮
હે આલી આવનકો કીનોરી ...	...	૨૮૩
હો ગયા દધ્યાં રાગ મેડા જોગી ...	...	૨૮૮
હારે કાઈ ખાંસરીરી બજરે ...	...	૨૮૮
હોરે મેરા પ્યારા નહી આયારે ...	...	૩૦૦
હો નીજરા નૈનાદા, અસાદે જન સલાંમત ...	...	૩૦૦
હે ચંદ્ર લગો દુખ દેન માધ... ...	...	૩૦૫
હઠ ના કરો પીયા મોસોં આજકી રૈન જગાવો ...	મીયાં ૩૦૬	
હમારી સુધ પીયાને કયું ના લઈ ...	...	૩૦૭
હીરાં લાવન દે રે ...	...	૩૦૮
હમારી મંદરીઆં કઝેસે સુની ...	...	૩૦૮
હરસે લગા રહો રે બાઈ ...	...	૩૨૩
હો મીયાવે જનને વાલે તૈન અક્ષાદી ...	...	૩૨૮
હોનીજરોનતો ઘકર આરવે ...	...	૩૩૩
હોરી હમારી—આજ નનદીયાં મેરી ...	...	૩૫૦
હોરી ખેલો કુંવર વજરાજ બહીયાં મેરી ન ઝઠકો ...	...	૩૫૪
હોરી ખેલન ન જાની ...	...	૩૫૪
હોરી ખેલન નહીં આય નંદલાલ ...	...	૩૫૬
હોરી મેં ગોકુલ ધ્રુમ મચાઈ ...	...	૩૫૬
હો બ્રજ રંગ મચયોરી ...	...	૩૬૨
હો રાધા સંગ ખેલે હોરી ...	...	૩૬૨

હોરી ખેલે હે આજ નંદ નંદન	...	...	૩૬૬
હોંદમે કેસો ફાગ મયોરી; જોરાજોરી	...	...	૩૭૧
હોરીકે દીનનમે મોસું છેલને લાગ લગાઈ	...	...	૩૭૪
હોરી ખેલત યવન મદમાતી	...	...	૩૭૬
હોરી ખેલ કીદર તુમ આયે	...	...	૩૭૮
હેરી જસોદા તુંસે કશંગી લગાઈ	...	...	૩૭૯
હમીપર સાફ કીજીએ દસ્તે શમશીરે સીતમ પહેલે	...	...	૪૦૪
હયે હમારે ખાક પર નેરા સુરાએ નકશે પા	...	...	૪૧૭
હમ રોએ અયેસા જો તુને હમકો રોલા દીઆ	...	...	૪૨૨
હસરતે શાદી નહીં જાને ગ્રમ આલુદકો	...	...	૪૩૯
હીંમતે આલી તો દે યા રખ મગર જર ચાહીયે	...	...	૪૪૮
હમ બગલ મુજસે અગર વો ગુલબદન હો જાએગા	...	...	૪૫૧
હર શએમે જલવા ફરમા અએ યાર	...	...	૪૬૯
હએ જુલ્લએ તનસે દરો દીવાર બસંતી	...	...	૪૭૪
હમઈ જાને શીકસ્તગી હમારે મનકી	...	...	૪૮૭
હર જાએ હર ખ્યાલમે મઆશુક ચાહનેહાર	...	...	૪૯૨
હમે મોબત તેરીકી ચાન ગુજરીમે ઓ એકરાત યાદ હે	...	...	૫૦૭
હે તેરો નામ સારી જોહાન આધાર	...	...	૫૦૯
હવા હે જો દમ હે જો સાસ હે જો બહાર હે,	...	...	૫૨૦
હક નાહક હક રહા જબ મીયાં ના ધનસાફ રહા ન યાર પરઠ			

રાગ માળા.

અખ તુ ઉઠ ચલ હીલ મીલ નાર ॥ ૧૬૬ ॥

ભૈરોઈ છાંડ દે રામકલી તોહે રામ કીયું તેરો ગુણુકવી
ગંધરખ આયેરી તોહે મનાવન દેવગરી કીયું શીર જો પડેગી
તુજકુ ખેલાવલ સરાપરદે લગાએ અહલૈયાકી કુક બાએ શુહે
શુહે બસતર પેહેર દેશાખસે દેશકાર હો ટોડી તેરી બતીઆ
જનકર સીંધ સમાન હો લાચારીસે પટમંજરી ભૈરવી હોય
આશા બરજુ રહે પીયા તેરી ખટદરશન દેખે વે તેરો તુ નહી
કો ગુજરીગો ધઆર. ॥

અખ તુ ઉઠ ચલ હીલ મીલ નાર ॥ ૧ ॥

મધ મધુરેસે બૈન સુનાય માધવબસ કર બર હાંસી હોત
તેરી સારંગ તેરોઈ સોતનકેતુ બરનેની સામટ પીઆરી જબ
મેહ નેહ બરસેંગેજબ પીયા ગોરરી ધન ધન ધનાશ્રી પુરીઆકી
ભીમપલાસી પુરવ તેરોહી સોહાગ માલવ બહોત કર તરીબન
સેનકર શ્રીરાગ ગાવે નેન નચાવે ગોરી તોસો પચહાર. ॥

અખ તુ ઉઠ ચલ હીલ મીલ નાર ॥ ૨ ॥

કર હમીરી હોત કલીઆણુ એવનીમોસી ભુપાલ સો મીલ
નટનાટ કરરંગ મારવાકુ નીકાલ કમોડ માન મન કાહાનર આયે
તોહ મનાવન બાગે શ્રીનાયકી કીયું હોત અતહી શયાણી
કોશી કોરંગ કર સુધરાઈ છાંડ દે દરબારીસોં હોત કર અડાનો
પત દે રહી સોરઠ રટ કીન માન નીરવાર. ॥

અખ તુ ઉઠ ચલ હીલ મીલ નાર ॥ ૩ ॥

પરજ પીયા તોપેજજેવંતી હોય રહે માફકી બીનતી સુન
ખંબાયાયચ લગાઈયે ગાઈયે ધયુંહી બેહાગ રેન તેરો હોત બેહા
ગરો હો રહે બેહગમસી રાધા નગર ચલ સોના દાસીતેરી શંકર
આમરન કર કાલંગર તેરો ઢંગ શોહીણી હે કારી સો બચ કર
લલીત ગયે સુખ લઈ આ હોબઠચારી છોડતુ હીલમીલ કીજીયે
બાહાર હોંડોલ ઝુલોડોહ માલકોસ ખોત હોય દીપક સંમાર. ॥

અખ તુ ઉઠ ચલ હીલ મીલ નાર ॥ ૪ ॥

જે હાં ગી ર ક રાંણી વા હું

રાગસ્તાન.

પેહેલો રાગ—ભેરવ.

રાગ ભેરવની “સારંગમ” અથવા શુરની તાણુ.

ગ મ ની ધ પ ધ મ ગ ર ગ પ મ ગ ર ગ પ મ
ગ ર સ ધ સ ની સ ધ સ ની ધ ની પ ધ ધ મ ગ
પ મ ધ ની ધ ની ધ પ. (બીજી બેગ બાવરા પ્રમાણે)

ધ ની સા રી ગ મ પ (સોમા તથા નારાયણ પ્રમાણે.) ધ
ની સા X ગ મ X

ભેરવ રાગનું ગાવું સરદ રતુમાં એટલે આસો તથા કારતક માસમાં છે. તેની પાંચ રાગણી છે, આઠ પુત્રો છે, અને આઠ પુત્રોની અકેકી ભારજ છે. (છએ રાગની, રાગણી, પુત્રો, ભારજ, એજ સંખ્યાએ છે.) એ રાગ મલરકાંને વખતે ગવાય છે. તેની મુરતીનું સરૂપ મહાદેવ જેવું છે: એહેરો સારી હળનો છે, પણ ભલુત લગાડેલી છે; તથા માથાં ઉપર જટા વધારેલી છે, તેમાંથી ગંગા વહે છે; હાથમાં ત્રીશુળ છે, પાસે એક નદી વહે છે, અને હાંદુના ખીજ દેવતાઘ લોકોની મુરતીઓ પાડેલી છે: એ મહાદેવજીનાં મુખમાંથી ભેરવ રાગ રેલે છે.

૧: ભેરવી.

ગાવાનો વખત સહવારનો: રત પતઝડીની. સ્વરૂપ, સામળાસ એહરાની પ્રુખસુરત નાચીકા: છુટા કેશ: આખદાર

એહરો : સુંદર ઢપ તથા ડોળની : પોપાક સુફેદીની ઉપર ગુલ-
અનારી રંગવાલો બજેલો : ગળામાં ચંપા ફુલનો હાર : પાહડ-
ના કંથુરાપર બેઠેલી : આસપાસ સોસનનાં ફુલ ખીતી રહ્યાં છે :
મહાદેવની પુંખ કરે છે : જાંઢજમજીરો પાસે છે, ને સારા
રાગો ગાય વળડે છે. હરખા તથા તીલક, એ બે એના પુત્ર છે.

૨ : બેરારી.

વખત સાંજ પડતાંનો : રત ઉપર પ્રભાણે. સ્વરૂપમાં,
સુંદર અબહરા : કાળા કેસનાં ખુશ્બોદાર ઝુલફાં ; હાથે
આબુખંધ અમરતી ; પાર જાતનાં ફુલોથી કાન સણગારેલા :
પોતાના જીવાન નાયક સંગાત ગળાંલોટીનો હાવભાવ કરી
રહી છે : તેમજ વખતોવખત પંખાએ કરી તેનાં મુખ
પરથી માંખો ઉરાડે છે.

૩ : મધમાધ.

વખત ને રૂપ બેરવી પ્રભાણે. તેના જેવીજ એખી ધણી
ખુબસુરત, ને સ્વરૂપ પણ તેવુંજ : પોશાક પીલો : શરીર
ઉપર ફેટલીક જગે ફેસરતી લેહર : બેરારીની પેઠે પોતાના
માથુક સાથે ખેલ કરે છે. સોહુ, એનો પુત્ર.

૪ : સીંધવા.

ખીરારીને જીઓ તેવી એ છે. સુંદર સ્ત્રી, લાલ કપડાં
પેહરેલી, હાથમાં ત્રીશુલ, બપોર્યાનાં ફુલથી કાન સીણુ-
ગારેલા : કોધ બરેલી દેખાય છે ; પોતાના મોહનને આવવાની
ઉમેદવારીમાં માળા ફેરવતી ફેરવતી મહાદેવ સ્મરણ કરે છે.
એના પુત્ર, બલનેહ તથા મધ છે.

૫ : અંગાલી.

વખત તથા રત સીંધવી મુજબનાંજ. સારું સ્વરૂપ,
અલોપ થઇ ગયલા જેવું : જોગણની માફક મ્હોડાં ઉપર
બહુત ચોપડેલી : માયાના ચોટલાનો અંખોડો આંધેલો.

હાથા હાથમાં ત્રીશુલ : જમણા હાથમાં કમલ કુલ : કેસર્યા
રંગનાં કપડાં પેહરેલાં : શરીરે સુખડનો લેપ કરેલો : કપાલે
કસ્તૂરીની રેખા ખેંચેલી. એનો પુત્ર પંચમ.

ખીજો રાગ માલકોશ.

રાગ માલકોશ તથા સુરની તાન.

સ ની ધ ની ધ મ ધ સ ની સ ગ ની સ ની ધ
સ ની મ ગ મ ગ મ ગ સ ની ધ સ સ સ ની સ
ની સ ની ધ મ ગ સ ની સ ગ મ.

ની સા રી ગ મ પ ધ (સામા પ્રમાણે.)—મ X ધ ની
સા રી ગ (નારાયણ પ્રમાણે.)—સા રી ગ મ પ ધ ની.

એ રાગ ગોલાખી ટાહડમાં, ઠંડીના હીંધામમાં, શીશીર
રતુમાં, એટલે કે માહ તથા ફાગણ મહીનામાં, ગવાવાનો
તાલુકો રાખે છે : એનો વખત, રાતના છેલ્લા પોહરનો છે :
મહાદેવ અથવા હીંદના કનૈયા કાહનનાં મુખમાંથી નીકળે છે :
સ્વરૂપે, કદાવર, લાલ રંગવાળા, મ્હોટા દરજ્જાનું માણસ :
આસમાની રંગનાં કપડાં પેહરેલાં : હાથમાં સોટા લછ
પોતાનાં જોખન ઉપર ખુશી થાય છે : એનું ગળું, કાં
તો મોતીની માળાથી અથવા મનુશનાં તાળવાં (ખોપરી-
ન તો કપાલ) થી સણગારેલું છે : કેટલીક નાયીકાઓની
સોખતમાં રંગરસનો અનભાવ, તથા જીવો ખેલવાની હાર,
છત, રમતો છે. એની પાંચ રાગણીઓનાં સ્વરૂપ :—

૧ : ટોડી.

વખત, અપોર અગાઉ. રંગે, ગોરી, અસીલ, કુંવારી :
લેખાસ, રંગમાં નામરમાની તથા સફેદ : કપુર તથા કેસર
વડે અંગે લેહર પાડેલી ખીનનાં વજંતર ઉપર ગાયન

ગાય છે; તેણીના રાગ તથા આવાજથી, હસ્યાળાં મેદાનનાં જંગલી હરણો એવાં તો છક થઇ ગયાં છે કે મુંડીઓ નીચે નાખી દઇ તેણીનો સરોદ શ્રવણ કરે છે. એણીના પુત્રો, માઈ તથા મેવાડ નામના છે.

૨ : ગોડી.

વખત, પાછલા પોહરનો, અસુરો. સ્વરૂપ, એક જવાન છોકરીના જેવું: સાંવળા રંગની, મીઠી વાણીની, સફેદ લીલાસની, કાનમાં કરણપુલ ધરેલી તથા આંખામોહરના ઝુમખા ધાળેલી. એણીનો અવાજ, જાણે દ્રાક્ષમાંથી રસ ગળે છે: ગાવાની અદાની રીત, જાણે પ્રેમ પ્રીત અને મધુપાનનો ખેલ. એવી ઠાકીને લુસ થઇ ગયેલી લાગે છે કે જાણે પોતામાં ગાવાની શક્તિ નથી કે ગાય. એણીનો પુત્ર, બરહંસ.

૩ : ગુણકલી.

વખત, દીવસનાં દહાડો ઉગતાં. સ્વરૂપ સ્ત્રીનું; કેવું કે, પોતાનો મોહન નથી તેની માહેતમ અને જારી કરતી ભોડી ગયલા હાલે છે; બાલ વીખરેલા કરી, સુતી પડેલી, પોતાના નીરાશ થયેલા હાલ ઉપર રડતી, કદમનાં ઝાડ તળે અઢીંગીને બેઠી છે. એણીના પુત્રો, પરબલ અને ચંદ્રક.

૪ : ખંખાવતી.

વખત, અરધી રાત ગુજર્યા પછીનો. રૂપ, એક રંગીળી, દેખાવથી, કંચની કે જેણીની શમ્ભવાણી તથા મુખવાચા ઉપર રીઝી જઈએ: એણીની, બસ રાત દહાડો ખુશીમાં ને હર્ષમાં આનંદે ગાયચ, નાચેચ, ને વજત્રો ઉપર ખેલ કરેચ: લીલાસ, લીલો: માહેલા ભાગનાં કપડાં ગુલેઅનારી રંગનાં: શરીર ઉપર ઉમદા ઝવેર પેહરેલાં: કપાલને, સીધી લેહર ઠાઠી સણગારેલું, એણીનો પુત્ર, નદ છે.

૫ : કોકબા.

વખત ઉપર પ્રમાણેનો. સ્વરૂપ, મહમાતી, કામણગારી કા-
મીનાનું : શોખ ચશમ, બેલા નઝર, અથવા ફાટેલા ડોળાથી,
એવી લુછાઇથી જુએ કે જાણે ધણીજ છટેલ છે એમ
જણાઇ આવતાં વીકળ ન લાગે : કપડાં, યોળાયલાં,
ઝીખાયલાં, પીખાયલાં, ફાટેલાં : દીલ રોળાયલું, ઘોળાયલું :
કુલના હાર સુંઠાઇ ગયલાં ને ટુટી ગયલાં : નેત્ર, સુસ્તી
ખાધેલાં : નયનમાં રાતના ઉજગરાની છારી બંધાયલી
સાફ જણાઇ આવે : અને રસીઆ સાથની પ્રીતની
કેફનો ખુશી ભરયો ભલુકો તેણીનાં કામણ્યાં મ્હોડાં ઉપર
ઝંકી રહેશે.

ત્રીજો રાગ હીંડોળ.

૧ : ત્રીજો રાગ, હીંડોળ સંપૂર્ણ છે; ભેરવ, માલકોપ,
લલત, તથા બીલાવલથી મનેશે છે. તેનો સારેગમ અ-
થવા સુરતાલ:—

ધ સ ધ પ મ, ધ સ ની ધ સ, ર ની સ ગ ર
સ, ની ગ ર પ ધ પ, ગ ર ગ પ મ ગ સ, મ ગ ર
સ ધ મ ગ ર ગ મ ર સ, ધ સ ધ ની, ર સ ની ર
ની ધ પ ધ પ, ધ પ ની ધ પ મ ગ મ ધ ગ ર સ
ની ર સ, ગ મ ધ પ, ધ સ ની ધ સ, મ મ ગ મ
ર સ, ગ મ ધ ની પ મ.

મ × ધ ની સા ગ × (સોમા પ્રમાણ).—સા × ગ
મ × ની (નારાયણ પ્રમાણ).—સા × ગ મ પ × ની.

એ રાગ, બસંતના બાહરના ખુશ હીંંગાંમની રૂતમાં
એટલે કે હીંદુ પંચાંગ પ્રમાણેના ચૈત્ર તથા વૈશાખ મહી-
નામાં ગાવો. એને માટે કહે છે કે તે બ્રહ્માનાં શરીરની

નાબી એટલે ડુડીમાંથી નીકલેલો છે : તે તેવો છે કે જેવો એક ખુબ્બ ગબ્બ જવાન, પ્રકાશીત દીપતો, અને નુરાની રંગવાલો, તમાશા ભરેલો, હીંડોળામાં બેઠો હોય ; અને તેના હજુરની અબ્હરાઓ ઝુલો ઝુલાવી, રંગ રસ રમતી, રાસ ફીડાની લીલા મહળાવતી હોય : એવી રીતે તેણીઓ તેનો કાળ ગમન કરાવતી છે ; અને રંગ રાગનાં ગાન તાન ગુણતાન ધુમાવતાં વજત્રો વજડી જીવ બેહલાવતી છે : એથી હીંડોળ રાગ પોતેએ ધણા ખુશી થાય છે, અને કંથ કામીનાઓનો પરસારસનો પ્યાર પણ પુરતી ઉઘટમાં આવી કરે છે,—એની પાંચ રાગણીઓનાં સ્વરૂપ :—

૧ : રામકલી.

વખત પરોઢયાનો : સ્વરૂપ, મોહી લેનારી સ્ત્રીતું : ચે-હરો, નુરાનીદાર પેશાનીનો : કપડાં, કપુદી એટલે આકાશી રંગનાં : જસ્યાન ભરેલી, જડાવ ભરેલી : કપાળે લાંબી કરતુરીની રેગ ખેંચી છે, એવી રીતે કે તેને લીધે ભવાં જુદાં થયાં છે : અને પોતાના આશક નાયકની આવવાની ઇચ્છા કરતી, વાત જોતી બેઠી છે ; નાયક આવતાંને વાર તેણીને પગે પડે છે, અને રાતની થયલી તકસીર કીજે તે-ણીના એખલાસને આધારે મારી ચાહે છે : પેલી, તેને તાણા મારે છે ; અને નાયક મીનતજરીથી માગી લેછ તોએ રોશ મુકી થંડી પડતી નથી. એણીના પુત્રો : ચંદ્રબીંબ અને મંગળ.

૨ : દેશાબ.

વખત, સારી પેટે દહાડો ચઢ્યા પછે ; પણ સહવારનો જેટલો વખત ગણાય છે તેટલાની અંદરજ. રૂપે, વાઘજી જેવી, ત્રીયારાજની ઓરત સારીત્રીજ સમાની, જે કે મર-દોને હજુનારી તથા મારનારી કહેવાય છે તેવી : ફાડીખા-નારી વેહેશી સીક્કલની અને વાંકાં શરીરની : હાથમાં અ-

જઠાહની ફેણ સમાની ખુનની પીનારી, નાગી તક્ષવાર પક-
ડેલી : છાતીના દંડ ને બાજુનાં ગોટલાંતો એક કુસ્તીગર
તાલીમખાઝનાં જેવાં ગંઠાયલાં, બેવડાયલાં, અને મચી જ-
માયલાં, તથા તેઓના ઉપર બહુત ચોપડેલી ; અને આય
ઓય હમણાંજ કે પોતાના પંઝાની ચુંગાલ મારી શત્રુને
પીસી નાખે, તેવી મસ્તાન બની રહી છે : આશકો તેણીને
મળવાથી ખુશી થયા કરતાં હર ખાધ જાય તેવા વધારે
લાગતા ; તેમના જીવ સીકે ઓરવાયલા અને દીલ ખીલે
ટંગાયલાં જેવાં. એ દેશખ રાગણીની સુરતનો રાગમાલાના
દરમ્યાનમાં એવો ચીતાર ચીતર્યો છે કે જાણે નકરો તાલી-
મખાનાનો પુરો ઉસ્તાદ. એ મરદાનગી ભરેલી રાગણીના
પુત્રો, શોભા તથા આનંદ.

૩ : લલત.

વખત તથા રૂત ધણાંખરાં ઉપર પ્રભાણે, સ્વરૂપે, ખુ-
બીવાલી નાયકા ; ગુલાબનાં જેવી ખીલેલી, મોઢરાં તથા
ગુલછડીનાં ઠાંણે ગોરી ; સુંદર, બનબનેલી, ઠણઠણેલી, અને
પોશાક પેહરેલી છે : પેહરવેશ ગુલેઅનારી રંગનો : સર્વ
કરતાં સરસ તેણીનું ગળું : ખુશનુમાં કદવાલી છે ; ઉપર
શોભાવંતા ઊંચી કીમતનાં અલુષણ ઓળવ્યાં છે : હંસા-
મોર સમાની લાંબી ફાંકડી ડોક, જે કે ગળાંની બધીહા-
રીને લીધે ઓરજ રીતે શોભાયમાન બની છે, તે વધારે
ખુશસુરત એમ લાગે છે કે, અમૃત સુવાસણાંના ઉત્તમ
પુષ્પોના હારથી અછી ઢાંચમે તેણીને સજાગારી છે. તે-
ણીના પુત્રો વીનોદ ને પ્રધાન.

૪ : બીલાવલ.

વખત, રૂત, દેશખ રાગણીમાં બતકાવ્યા મુજબનાં. એ
રાગણી એવી છે કે જેવી કાળી બ્રમર બ્રમણતા ભંવરા

જેવી દાસીના જેવી; કીરમજી કપડાં પેહરેલી સુંદર સાહાયતા
જેવી; વીધીવીધીનાં ધરેણાંઓ પેહડી વાયદાની હવદની
જગે બેસી, પોતાના આશકને આવવાની મોહબ્બત બરેલાં
ભીતરથી વાર જોતી હોય તેવી. એણીનો પુત્ર, ગોરો.

૫: પટમંજરી.

વખત, ધમધમ બોલતી, ગંભીર, ગરવી, અને બયભીત
મધ્ય રાત્રીનો. સુહની પડેલી; પ્યારના હાદેશાની મારેલી;
ગમ તથા વાખાના ચક્રમાં ચુર થયેલી; રખડતી રઝઝતી;
પોતાના મનમોહનને દુઝંતી; આકુળ વ્યાકુળ અને નાસ-
બર તથા બેદીક્ષ છોકરાનું સ્વરૂપ જોયું, અને પટમંજરી
રાગણીનો દેખાવ જોયો બરાબર છે. પોતાનાં ડરામણી
બુદ્ધાધ અને હેબતનાક એકલપણાં માટે, તેણી માહેતમ-
પોશ વીક્ષાપની ધુનમાં ધુંવાય છે. હૈયાંના બળત્રાંચી
ઝુમાધને, અને દીક્ષના ઝક્ષાપાથી કરમાધને, ધડધડ ધડકતી
ત્રાસેલ છાતીપરના કુલના હાર સુકી ગયા છે. નાચીકાનો
ઝુકરાપો અંત વગરનો છે.

ચોઠો રાગ દીપક.

તે ધ્રીષમ શ્તુમાં ગવાય છે; સંપુર્ણ છે; દીપકનો સારે-
ગમ અથવા સુરતાન નીચે મુજબ છે:—

સ ની ધ પ, ની ધ સ ની, રે સ ની ધ સ, ની ગ ર
મ ગ, રે સ ની સ ર મ, ગ ર ગ સ, પ સ ની સ ની, ર સ
ની ધ, ની ધ પ મ પ, ગ ર સ ર મ, ગ ર ગ ર સ, ગ પ
ધ પ મ, પ ની સ ની ધ ની પ મ ગ ર, સ ર સ ની,
સ મ ગ ર, ગ સ ની ધ પ, ની સ પ ની સ ની ધ પ
ધ પ, પ મ ગ સ.

એ દીપક રાગ, બરાબર બપોરી મધ્યાનના હીગામે ગવાય છે; અને તે સુર્ય નારાયણનો પુત્ર કહેવાય છે. એનો રંગ નારંગ્યો, અથવા અગનીનાં બરડાં જેવો ઝાંઝલ મારતો, અને તાપ તપતો, કળખો છે. પોશાક કીરમજી; ગળાંમાં મ્હોટાં મોતીની માળા; મહસ્ત, મકના, દંતુશળવાલા, મ્હોટા, જખરા, સુંઢાળા, હુંડાળા, હાથી ઉપર, વાહન અથવા આસન કર્યું છે; અને ધણીક સ્ત્રીઓ તેની સેવામાં તપરપણે હાજર છે. એનું ખીજું સ્વરૂપ આ વરતાયું છે કે, તે બત્તી જુજવીને પોતાનાં મકાન અંધારું કરે છે કે તેની મજાદ કાઢના જેવા કે જાણ્યામાં આવે નહીં. એ રાગની રાગણીઓનાં સ્વરૂપ:—

૧: દેશી.

વખત બપોર અગાઉ, ધુપકાળમાં. સુંદર સ્ત્રી જેવી છે; લાલ મ્હોટું છે; લીલો પોશાક લટકાવ્યો લાગે છે; ઊંચાં નવ રત્નનાં અમુદ્ય અભુપણુ આરોગ્યાં છે; સાજથી સણુગરાઈ રહી છે; ચતુર સુત્રડ પોતાની જુવાનીની ખીલેલી જોખનવંત ગરમીમાં ગદગદી ગદ છે; મનકામના તથા ચીત્તવાંછીત ઇચ્છાનું જોર એટલુંતો ઢગઢગ ઢગઢગ તીલખડું હટું કે અનખોલાવે પણુ ધસી ધાંમીને દીલ્જની પાસે આહીને આવતી છે.

૨: કમોદ.

વખત ધણો ખરો ઉપર પ્રમાણે. સરૂપ દેખાવળી, રૂપાલી સ્ત્રી: આખદાર રંગનું કપડ પેટેડેડું, ઉપરનાં વસ્ત્રો સફેદ, અંદરનાં લાલ, એવી રીતે મોહખતના જોશથી વ્યાકુળ ચીતથી બેચીત થઇ, ગમગીન એહરે નાયક આવવાની વાટ જુએ છે, કે ધણો વખત વહી ગયો તે મલ્લો નથી, તેથી કેમ થશે: એવા વિચારમાં લીન છે. એનો પુત્ર કવી છે.

૩ : નટ.

વખત પાછલા પોહરનો. ગુલાબનાં ફુલ જેવી રંભા ;
જેખન ભરેલી ઇંદ્રને ત્યાંની અપસરા ; સણગાર સજેલી
સજની : ગાઝી પુઠે બાહુરીથી ઘોડસ્વાર બનેલી ; નાગી
સમશેહર ધરેલી : શત્રુઓ ઉપર ફાવેલી.

૪ : કેદારા.

રૂત ધુપકાળની; વખત મધરાતનો. દેખાવે અતીત
જોગી; લંબી જટા; ખ્યાલ રંગનો પોશાક; બાલમાં એક
સર્પ વીટાલેલો છે, જેમાંથી ગંગાજી વહે છે. કપાળ હે-
ળાળી, એટલે કે બીજના ચાંદથી, સણગારેલું છે; અને
પોપચાં ઢાંકી ધખારા ભર્યો બેઠો છે; તથા મ્હોટાં આદર-
સનમાનથી મ્હાદેવજીની ભક્તી કરે છે. એનો પુત્ર રામ.

૫ : કાનરા.

વખત સાંજનો. એક મકબુલ પુરૂષનો અવતાર.
કપાલે કપુરની રેગ : જમણે હાથે તલવાર ધરી, ડાબે
હાથે હાથીના દાંત ઉખાડી કાઢી, હાથમાં પકડે છે : અને
એક બાટ સામો ઉભો તેની સ્તુતી કરે છે. એના પુત્રો
બે વીહલ અને હીમાલ નામના છે.

પાંચમો રાગ શ્રીરાગ.

હીમંત રૂતમાં ગવાય છે. તે સંપૂર્ણ છે; તેનો સાર-
ગમ અથવા સુરતાન:—

ગ ર સ ની, ધ પ ધ ની, ધ ર પ મ ધ મ ગ પ મ ગ,
ર ગ રૈ સ ની રૈ ગ ર ગ સ પ મ ધ સ, ની રૈ સ રૈ ની ધ
સ પ મ ધ સ, ની ર સ ર ની ધ પ મૂ ધ સ ની સ મ, ધ
સ ગ ર સ ની ધ મ ધ મ ગ ર.

એ રાગનો કામુ પાછલાપોહર પર મુકરર કરેલો છે, તે પૃથ્વીની નાભમાંથી પ્રગટ થઇ નીકલેલો છે; અને એક રંગીલા દેખાવડા પુરુષ સરખો છે. સફેદ કપડાં પહેરેલાં છે. હીરા માણેકની માળા ગળામાં ધાલી છે; હાથમાં કમળ ફુલ છે; શોભીતાં સીંહાસને બેઠેલો છે; સામણે ગવૈયા ગાય છે. એની રાગણીઓનાં સ્વરૂપની વીગત:—

૧ : માલશ્રી.

વખત બપોર અગાઉ, કાંતીમાં, ગુલાબી ઘ્રહસ્થી ઝોરત: પીલો પોશાક પહેરેલી: અમરૈની છાયાં હેઠલ સહી સાહેલીઓ વચ્ચે સજન સાથે ખુરીમાં વખત ગુમરે છે. એણીનો પુત્ર, સીંધો.

૨ : મારાવી.

ગાવાનો વખત સાંજનો. એક સાહેલી જેવી; ઊંચાં શાનશીકત ભરેલાં કપડાં સજેલી છે: ફુલના હાર ગળે છે: સભા ભરીને તે મધ્યે પોતે ખીરાજમાન છે: પોતાના સંગાથીની રાહ જુએ છે: પોતે તૈયારીમાં છે.

૩ : ધનાશ્રી.

ગાવાનો વખત બપોર. લાલ કપડાં પહેરેલી, વ્રેહથી પીડીત, સાથીની જુદાઇમાં. ભોરસલીનાં ઝાડ તલે એકલી રડતી જેવી સ્થામાં. એણીનો પુત્ર, ગુંદ.

૪ : વસંત.

વખત ઉપરની મીસાલનોજ. રૂત, બસંતના પીલા ફુટતા મોહોર જેવી; સ્વરૂપે, લાલ એહરેનો; માથાં ઉપર મોરમુગટ ધરેલો; હાથમાં આંખામોરનો ઝુમખો લીધેલો; જીવાનીના જોશમાં ગળે રંગીન હાર લટકાવેલો; કલાવંતીઓ સાથે બાગમાં ખેલતો; ડાખા હાથમાં નાગરવેલ; શ્રી કૃષ્ણની પેઠે અબ્બહરા વચ્ચે ગાતો; એના પુત્રો: ગુણ-સાગર, કુંભ, અને ગંભીર.

૫ : અશાવરી.

વખત અપોર. સાંવલી સુરતની સોહાસણુ : સફેદ
 લુગડાં પેહરેલી છે : શરીરે કપુરની લેહર લગાવી છે : પો-
 તાના ગુમાનમાં એટલી તો ચક્ર્યુર બની છે કે, હાથે ને
 પગે મ્હોટા મ્હોટા, લાંબા, મળીધર સરપો વીટાદ્યા છે :
 લાંબા નીમાળાનો કાળુડી નાગેણુ ચોટસો ફેણુમાર ચક-
 રડે બનાવ્યો છે : એક ઊંચા પર્વતનાં હલ્યારીના શીખર
 વચ્ચે બેઠેતાં નીરમલ અશમાનાં નીરમાં ઠંડીની લેહર લેવા
 બેઠેલી છે. એણીના પુત્રો : શંકર અને ખીલાગડો.

છઠો, રાગ મેઘ.

વરસાતની રત, આવણુ અને ભાદરવામાં ગવાય છે.
 રાતને છેલ્લે પોહર પરોઢ્યાંની આગમજ તે ગાવો, એ
 રાગ સંપુર્ણ છે; ધૈવત તથા ગંધાર શુર કાન્ડાનાં રાખે છે;
 અને ખીજાં શુર તેલક કમોદના રાખે છે; તથા મલ્હારનો
 રંગ રાખે છે. તેની સારંગમ અથવા સુર તાન :—

સ ધ પ ધ પ સ ની સ ની ર સ ની, ધ સ ર પ
 મ પ મ ગે ર સ ની પ મ ની સ ની સ ની પ ની સ
 ની સ ની ર સ, ધ પ ધ પ મ ધ, સ ધ પ મ ધ સ
 ધ પ મ ગ ર મ પ સ ની સ ધ પ મ પ મ ગ ર સ.

મેઘ, તે પ્રભાત રાગ છે. તે બ્રહ્માનાં મસ્તકમાંથી પેદા
 થયેલો છે : એની પાંચ રાગણીઓનાં સ્વરૂપ :—

૧ : તંકા.

વખત અર્ધી રાતનો. જે કુંવારીનો સોહાવતી હાજર
 નથી, એવું રૂપ, વ્યાકુલ થઇ ગઇ છે; ચીત્ત ચુક્યા જેવી
 છે; કમળ પ્રલોતું ખીછાણું ખીછાવ્યું કે તેણીનાં બેચેન
 હવને આરામ થાય. છતાં ભોરંગ મળીધર નાગણુ સમાન
 તલપેછ; પેચ ખાયછ; એણીનો પુત્ર : જલધર.

૨ : મહાર.

વખત એજ મુજબ. છે તો સુંદર સાહેલી, રસીક, તંબોલણુ જેવી ; પણ સોળતી નથી, તેની સાસના સોસતાં ચામડી પીલી થઇ રહી છે, બદન સુરતી મારી ગયું છે : અંપેલીનાં ફુલનો સીંગાર કચ્ચો છે : ખુણાંમાં બેસી રડતી રડતી પણ સંગાતીની યાદમાં તંબુરાનું તાણુ ગમગીનીનાં ધોરણે વગાડે છે. એણીના પુત્રો : સારંગ ને નંદનારાયણ.

૩ : ગુજરી.

વખત એજ. પતંગી કમરની નાખુક નારી ; મધ જેવા મીઠા દીલ બેહલાવનારં બોલનારી ; ગાયન વીધામાં પ્રવીણુ : ઉપરનાં કપડાં, નારંગી રંગનાં ; હેઠેનાં આતશી રંગનાં : ધણાંક આલુષણુ પેહરેલી. એણીનો પુત્ર, સંપ્રાભરણ.

૪ : ભોંપાલી.

વખત સાંજનો. અલબેલી, ગુલાબના ફુલ જેવી સ્ત્રી. સફેદ વસ્ત્ર પેહરેલી : શરીરે કેશરની લેહર છટકેલી : અન-મોલ ધરેણાંઓથી સીંગરાયલી : ગળે ફુલનો હાર : આશકને અંગે ટેકા કરીને તેનાં ગળાં પર પોતાનો ફરતો હાથ એવો તો સીફતથી વીંટાળ્યો છે કે જાણે ગળે ગજરો જોઇ લેવો : હાથ પાંઉ લાલ ગુલાલ મેદીથી, કંકુના પહાણી માફક રંગ્યા છે : દેખાય છે તો એવી કે સદા ને સદા આનંદ ભોગવતી છે. એણીના પુત્ર : કલ્યાણ અને ગજધર.

૫ : દેશાકરી.

વખત રાતનો છેલ્લો પોહર. ભાવવાલી ગોરી સ્ત્રી : મુખ પર લાંબો, કાલો, તલ દીપી રહેલો : બદનમાં મોઢરં, ગલામાં મોતીની મુકતાફલમાળા પેહરેલી છે, શરીરમાંથી ચંદનનો સુવાસ ઝરઝર ઝરઝર પરસેવે વહે છે, તે પોતાનાં સખન સાથે પ્રેમે હરખે છે. એણીના પુત્રો : ગંધાર ને સોહાના.

પેહલો રાગ—ભેરવ.

સારીગમ—ભેરવ.

સા રી ગમ પધની સમ સુર મો મનમે આએ ચેનધઆ.—

સા રી ગમ.

આરોધ અવરોધ સુન લેઓ સખ કહું ની ધ પ મ ગ રી.—

સા રી ગમ.

ધૃપદ—૧.

સધનં યન છાયોરી

દમ બેલી મદ ભવન અતઃપ્રકાશ યરન યરન મોહોપ
રંગ લાયોરી.—સધનં યન૦

કોકીલા આત્રગ મોર પીક કપોત ખંજન આનંદ કરત
અહું ઔર રંગ યરસાયોરી.—સધનં યન૦

બાજત કીન રથાબ બીન મીરદંગ ઉપજત તાનમાન
પ્રમાન સરસ્તી યરપાયોરી.—સધનં યન૦

ગાવે મીયાં તાનસેન આરોધ અલાપ કરન પ્રથમ રાગ
ભેરોહી ગાયોરી.—સધનં યન૦

ધૃપદ—૨.

મેરે તો અલ્લા નામકો આધાર

છન્ને રચ્યો સંસાર, કામ ક્રોધ લોભ માયા મદ
જંજલ.—મેરે તો અલ્લા નામકો૦

છન્ને રચ્યો અરસ કુરસ જમીં આસ્માન નીરાધાર.—
મેરે તો અલ્લા નામકો૦

ધૃપદ—૩.

માધુરી મોરલી મહુસુદન મોહન મુખસે બાજી, લાજી
સખ જગ જન પ્રાણુ પ્રજા માજી.—માધુરી૦

મુખસે બાજી ત્રૈ લોક રાજી દેવ રાક્ષ મનુ પશુ પંખી
પવન પાણી રતુ બીજવા ગાજી.—માધુરી૦

ધૃપદ—૪.

પ્રથમ આદેશ નાદ બ્રહ્મકો અતઃ સધનં ભેસ્તાર.—પ્રથમ
સપ્ત પવન અગ્ની પાણી ધરત્રી માહ્યાની સેચીમી ફેરતાર.—પ્રમ

ધૃપદ—૫.

અગમ અગમ ગત નીગમ તું અગાથ દેવા,
રૂપ બરન રંગ નહી કેસે કરું મૈં સેવા.—અગમ અગમ ગતમ
પ્રભુ, કરમહીન ક્રીયાહીન ભગતીહીન સ્વામી,
અબ તો મોએ રાખી લીજીએ લાજ અંતરજમી.—અગમમ
ગરગ બેઆસ મુની નારદ પ્રકત સુર ગાવે,
ગીજે પત શીવશંકર નીત ભાંત સુનાવે.—અગમ અગમ ગતમ

ધૃપદ—૬.

મેં ન જાણું એસી જનત મેરે મનકી બતીઆં માહરાજ,
સબ પૃથ્વીકો પાલનહાર તું બરો કરીતાર.
જલ, ઠલ, અગન, પવન, દીઠ, અનદીઠ, ગુજર, હે,
હોવે સો કોન બરને લગી મન કનવાર.
રાજ, તાજ, સહાજ, માહાલ, રૂપ, ખમના, ઇનસાફ,
એક તુ અલકસે જોહાંતો જોહાં આસ્કાર.
રસ્તમ મતુ, પસુ, પંખી, મીન, કુલપાન મોહોર ફલ તર,
સખી બેલ તેહારો હયાં હે બરકરાર.

ધૃપદ—૭.

મીરગા નેણી ચંદ્ર બદની ચમક બદની ગજો ગવની
હંસ ગવન પીક પરણી આગમ નીગમ પાયો ઘટ અંત
ખીસારમ—મીરગામ

ચુપ ચટક તેરી કલન પરન મોહો કોકન કંઠ ગલે
ઓવે મોસ્ત માલમ—મીરગામ

ધૃપદ—૮.

ખરજ રીખખ ગંધાર મધિયમ ધધવત પચમ નીખાડ એ
સપ્તસુર, દે ધૃપદ મધીય ગાયન ગુની સુન લો સખ કોડિ.—ખર૦
આરોધ અવરોધ સુન લો સખ કોડિ ઉલટ પુલટ ઐસી હોત,
નીખાદ પચમ ધધવત મધિયમ ગંધાર.—ખરજ રીખખ.
અસ્તાધ સન્યાધ ધુરન મુરન લાગ દાત ઝોરવ ખોરવ
લેત દેખાવત, કેહ મીયાં તાનસેન સુનો શાહ અકબર તાલ
કાલકે પ્રમાન ય ખીદ ધૃપદ ગાવત.—ખરજ રીખખ૦

ધૃપદ—૯.

ખેલીયે આગનમે છગન મગન કીછએ કહેવા
છીકે તેં સારી દધી ઉપર તેં કાઠી ધરી પહીર
લેઉં ઝગુલી ફેંટા ખાંધી લેઉં મેવા.—ખેલીયે.
ગવાલનકે સંગ ખેલન જાહુ ખેલનકે મીસ
ભૂપન બ્યાડ કોન પરી પ્યારે લલન નીસ દીનાકી ટેવા.—ખેલીયે.
સુરદાર મદન મોહન ધરહીં ખેલો પ્યારે
લલન ભંવરા ચક ડોરદે હો હંસ ચકોર પરેવા.—ખેલીયે.

ધૃપદ—૧૦.

રૈન જાગી પીય સંગ રંગ લીની.
પ્રકુલીત મુખ કંજ નેન ખંજરી ટમીન મેન ખીથુરી
રહે ચુરન કચ બદન ઝોપ કીની.
આતુર આલસ જાંભાત પુલ કીત અતી પાન ખાત મદ
માતે તન મુધીન રહી સીથલ ભધ જેની.
માંગતે ટરી મુકતા હલ અલક સંગ અચી રહી ઉર
ગન સત ફની માતો કંચુકી તજ દીની.
ખીકસત જ્યોં ચંપકલી લોર ભએ ભખન ચલી લટ
પટાત પ્રેમ ઘટા ગજ ગતી ગતી લીન્હી.
આરતીકો કરત નાશ ગીરીધર સુકી સુખકી રાસી
સુરદાસ સ્વામીની ગુન ગનેન જાત ચીન્હી.

ધૃપદ—૧૧.

લલીત બદન ગલીત કુસુમ બલીત કેસ અતી સુદેસ નયન
નલીન રંગ મગે શશી સરદ સર્વરી.

મરગજી ઉરમાલ સીથીલ કહું કહું ચંદનકી રેખ રસમરે
લપટાત ગાત મધુપ અર્ધરી.

સોભીત ઉર ઉરજ લખી મનો પરસત નહીં પરત
પછીમ નખ છાંતી પર બારી ડારોં ચંદ ખર્ષરી.

બાસુદેવ લાલ કદ્યાન ગીરીધરકો સુજસ ગાવત શ્રી મીડલ
પદ કમલ રંજ પ્રતાપ ગર્ભરી.

ધૃપદ—૧૨.

ધ્રુમત મત ગજ જ્યો ચત્રત ડગમગે.
બતીયાં કહત સયન મુખ ન આવત જૈન આલસ ઉતીદે
નૈન સોભીત રંગમગે.

નાગર નંદ કીશોર નીકી છાંતી આય ભોર અંગ અંગ રતી
રંગ ચીન્હ જગમગે.

ચતુર ભુજ પ્રભુ ગીરીધર નહી જાગે પત્રક ચારી જામ છતી
કામ રહે જુક ડગમગે.

ધૃપદ—૧૩.

નાચત વૃષમાન સુતા હંસ સુતા પુત્રીન મધ્ય હંસ હંસની
મયુર મંડલી બતી—ગાવત ગોપાલ લાલ મીલાવત ઝપ તાલ
આલ લજીત અતી મતી મદન કામીની અતી—અઢીક લાલ
કંઠ માલ તરલ તીલક ઝવક ભાલ શ્રવણ દુલ્લ અરદુલ્લ
નીસીકા મતી—તીલ કંચુકી સુદેશ ચંપકલી ગલીત કેસ
મુખરીત મણી દાંમ બામ કટી સુકાછતી—મરકત મણી
વલયરાવ મુખરીત તુપુર સુમાવ જાવત જુત ચરણ નખન
અંદ્રીકા ધતી—મંદહાસ મોંહપાસ રાસ લાસ ભુવ બીલાસ

અલગ લાગલેત સુધર રાધીકા ગુની—કામ અંધકીતવ
વંધરીઝ રહે ચરણ ગહે સાધુ સાધુ કહત પ્રીત રાધીકા ધની
—ભેટત ગહીવાહુ મુલ ઉરજ પરસ ભષ્ટ કુલ વ્યાસ બચન
સાનુ કુલ રસીક છવની.

ખ્યાલ—૧.

બહોત દીન પીછે દરસણુ પ્યારે તેહારે—બહોત
ઉન સંગાથ સુગરવો લગાલીનો ભટ પરો લોકનકી લાજ.—બહોત

ખ્યાલ—૨.

ભોર ભષ્લો પેઆરે મતવાલે સુગરવો લાગો હમારે
હમ તુમ કર રંગ રસકી બતીઆં—ભોર

આપ પીએ ઓર ઓર મએકુ પીલાવે ગનકો ભેદ ન
બતાવે, ઉમંગ સચરનો લાગત હએરી દરસ હેત મોએ
રસીલી છતીઆં—ભોર

ખ્યાલ—૩.

પ્યારા મુસે બોલો કયું નહી હો ગધ ભોર.—પ્યારા

અંબુવાકી ડારીપર કોએલ બોલે, ચીરીઆં કરન લાગી
શોર.—પ્યારા

ખ્યાલ—૪.

મોહનજી ગત તોરી, બાજી બાંસુરી બીંદ્રાબન દીલજેરી.—ટેક.

રોમરોમ રાગણી રેનરેન ખીલ રહી, ખીનખેન ખીભાન
નેન નેન ખીલ રહી; આસ તેહારી મોહન ખીન દુજ ના
દીલમોરી.—મોહનજી ગત તોરી

ખ્યાલ—૫.

સખ મીલ ગાવો બળવો મીરદંગ,

આજ હમારે લાલનજીકી બર્સંગાંથ.—સખ મીલ ગાવો.

એક ગાવત એક મીઠંગ બળવત,
એક નાચત દે દે તાલ રંગ રસાત.—સખ મીલ ગાવો.

ખ્યાલ—૬.

ઉઠો મેરે કહાંન કુંવર નંદકે દુલારે,
નંદકે દુલારે સારે બીજકે કુંઆરે.—ઉઠો મેરે કહાંન.
કવલ લલત પર ફુલ ભયે ભંવર ગુંજરે,
ભાંનકો પ્રકાશ ભયો મલન ભયે તારે.—ઉઠો મેરે કહાંન.
ગયે ગજરાજ છુટે દેવતા ઉંઆરે,
જમનામેં ગેંદ ગીરી ગુવાલ બાલ હારે.—ઉઠો મેરે કહાંન.
કાલી નાગ નાથ લાયે કૃપ્ત ભયે કારે,
તાનસેન પ્રભુ ખ્યારે ધૃપેલાદ તારે.—ઉઠો મેરે કહાંન.

ખ્યાલ—૭.

ખુશાલ જમાનેકુ ક્યા હુવા રે.—ખુશાલ જમાનેકુ.
ફુલમે તો બાસ નહી, મેવેમે લેહઝત નહી,
ફકીરાંમે તીર્થ નહી, મરદોમે ગયરત નહી.
બીબી બેહાલ.—ખુશાલ જમાનેકુ.
લેકકે ઐશ ગયે સારે હક બંદગીકા,
પાનોમે પીક નહી, આંખોમે શરમ નહી,
ઐસે વખત બીચ શરમ રાખ લે ખુદા.—
ખુશાલ જમાનેકુ.

ખ્યાલ—૮.

જોખન કોન બાટ ગયે, ધુંડો રે પગીઓ પગા.—જોખન.
ચારો રતન ચોલે ગયે દેખો રે દીયા દગા,
કાલી બગા ઉર મધ રે અબ જૈડી હે ઘોલી બગા.—જોખન.

તીલાનો—૧.

યલમનુ યથેલી યલાલે યલમનુ યથેલી યલાલે,
 તન નાદરદાની તુમ દરદાની દીતરામ તદરેદાની૦—યલમનુ૦
 અઅનો સારી રેન ગુજરી, હુજરામે રેહુતે રેહુતે,
 અઅનો તેરા ચાહ હોગા, સુખોકે હોતે હોતે૦
 તન નાદરદાની૦—યલમનુ૦

તીલાનો—૨.

તન નાદર તાદીમ તનનના તદરેદાની એલસોમે એલ
 સોમે એલસોમે એલલી એલાલી એલેલા.—તન નાદર૦
 હમકુ યા લાચાર કીઆ તુમકુ દવા યા દેના તેડી જુલફોં
 દી સુખો શામ બલધ્યા લેના.—તનનાદીર૦

ભજન—૧.

રામ ભજ રામ ભજ ભજો મન યાવ રે. ॥ ટેક. ॥
 છન્ને તાકો જન્મ દીનો, વાકો તુને ભજન ન કીનો,
 અવસર ચુક્યો સાર ભુલ્યો ખોલ્યો ખાસો દાવ રે.—રામ ભજ.
 સ્વપ્નેમે રાજપાત પાયો ભયો શરીર સુખચેન,
 ભગત ભીખારી ભયો ખુલ ગયો ન્યાવ રે.—રામ ભજ.
 ખોલનેકુ જખાંત દીની સુનનેકુ કાન રે,
 દેખનેકુ આંખ દીની ચલનેકુ પાંવ રે.—રામ ભજ.
 કહેતે મલુકદાશ, છાંડ દે ખીરાની આશ,
 ગગન મંડલમે તું હરી ગુન ગાવ રે.—રામ ભજ.

પદ—૧.

જગ્યે ગોપાલ લાલ પ્રકટ ભયો હંસમાલ મીઠે ગયો
 અંધકાર ઉઠો જનની સુખ દેખાઇ.—જગ્યે૦

મુકુલીત ભઘ કમલ જલ કુમુદ વૃન્દ્યન ખીહાલ મેટહુ
જાંજલ ત્રીખીધ તાપ તન નસાઇ.—જગ્યે૦

ઠાટે સખ સખા દાર કહત નંદકે કુમાર ટેરત હૈ આર
આર આઇએ કન્હાઇ.—જગ્યે૦

ગૈયની ભઘ બડી આર ભરી ભરી પયથન નીભાર બહ
રાગન કર પુકાર તુમ ખીતું જદુરાઇ.—જગ્યે૦

તાતેં યહ અટક પરી દોહન કાજ સો હંકરી ઉડી આ-
બહુ ક્યેં ન હરી બોલત બલભાઇ.—જગ્યે૦

મુખતે પદ ઝટ કીદારી ચંદ વદન દૈ ઉધારી જસુમતી
બલીહારી વારી લોચન સુખદાઇ.—જગ્યે૦

ધેન દુહન ચલે ધાય રોહીણીકે લઇ ખુલાય દોહની મોહી
દૈ મંગાય તવહી લૈ આઇ.—જગ્યે૦

બછરા દીયો થન લગાય દુહત બૈડીકે કન્હાય હંસત
નંદરાય તહાં માતા દોહુ આઇ.—જગ્યે૦

દોહની કહૂં દુધ ધાર સીખવત નંદ આર વાર બહહ
ખીનહી આર પાર નંદ ધર બધાઇ.—જગ્યે૦

તખ હલધર કલો સુનાય ધેતુ બન ચલો લીવાય મેવા
લીન્હે મંગાય ખીખીધ રસ મીઠાઇ.—જગ્યે૦

૫૬—૨.

મંગળ માધો નામ ઉચાર.

મંગળ બદન કમળ કર મંગળ મંગળ જનહીં સદા સંભાર.
દેખત મંગળ પુજત મંગળ ગાવત મંગળ ચારીત ઉદાર,
મંગળ શ્રવણ કથા રસ મંગળ મંગળ તન બસુદેવ કુમાર.
ગોકુલ મંગળ મધુબન મંગળ મંગળ રૂચી વૃદાવંદ ચંદ,
મંગળ કરન ગોબલ્લન ધારી મંગળ ભેષ યશોદાનંદ.
મંગળ ધેતુ રેતુ ભુવ મંગળ મંગળ મધુર બખવત બેતુ,
મંગળ ગોપ બધુ પરી રંભન મંગળ કાલીદી પય દેતુ.

૨૨ જેહાંગીર કરાણીવાણું રાગરતાન.

મંગળ ચરણ કમળ મણી મંગળ મંગળ કીરતી જગત નીબાસ,
અનુદીની મંગળ ધ્યાન ધરત મુની મંગળ મતી પરમાનંદદાસ.

પદ—૩.

જગૌહું મેરે જગર ઉગરે.

કોટીક મન્મથ પારોં મુસકતી પર કમલ નયન અંખીયનકે તારે,
સંગ ગવાલ બહુ સખ લેકે જમુનાકે તીર બન જાઉં સવારે,
પરમાનંદ કહતી નંદરાની દુર જીન જાહુ મેરે પ્રજ મખવારે.

પદ—૪.

જગ્યે ગોપાલ લાલ જનની બલી જાઇ.

ઉઠો તાત બયો પ્રભાત, રજનીકો તીમર ગયો, પ્રગટે સખ
ગવાલ બાલ, મોહન કનાઇ.—જગ્યેં

ઉઠો મેરે આનંદ કંદ ગરન ચંદ મંદ મંદ, પ્રગટયો અ-
કાશ જાતુ, કમલની સુખદાઇ.—જગ્યેં

સીંગી સવ પુરત બેતુ, તુમ ખીના ન છુટે ઘેતુ, ઉઠો લાલ
તળે સેજ, સુંદર વરરાઇ.—જગ્યેં

મુખ તેં પટ દુર કીયો, જસુદાકોં દરસ દીયો, અરૂ દધી
સખ માંગી લીયો, ખીખીધ મીઠાઇ.—જગ્યેં

જેવત દોહુ રામ શ્યામ, સકલ મંગલ ગુણ નીધાન, ધાર
મેં કધુ જુઠ રહી, સો માનદાસ પાઇ.—જગ્યેં

પદ—૫.

અરણુ નૈન રાજત પ્રભુ ભોરે.

અતી સુખ સુરત કીયે લલના સંગ જાત સમદ મન્મથ સર જોરે.
રાતી ઉનીદે અલસાત મરાલગતી ગોકલ ચપલ રહત કધુ થોરે.
મનહુ કમલકે કો સતે પ્રીતમ હુંદન રહત છપી રીપુ દલ દોરે.
સજલ કોપ પ્રીતમે જી સોભીયત સંગમ છપી તારે પર દોરે.
મનુ બાર તે ભંવર મીન શીશુ જાત તરલ ચીતવત ચીત ચોરે.

બરની ન જાય કહાં લો બરનો પ્રેય જલદ વેલાવલ ઓરે.
સુરદાસ સો કોન ત્રીયા જીની હરી કે સકલ અંગ બલ તોરે.

૫૬—૬.

નારી દુરત નયના રતના રે.

જનુ બંધુ કસુમન ખીસાલ પર સુંદર શ્યામ સીલી સુખતારે.
રહી જી અલક કુરીલ કુંડલ પર મોતન ચીતવત ચીતે ખીસારે.
સીથીલ ભોંહ ધનુ ગહે મદન ગુણુ રહે કોકનદ બાન ખીખારે.
સુંદેહી આવત હૈ યે લોચન પલક આતુર ઉધર તન ઉધારે.
સુરદાસ પ્રભુ સોઘ ઘોં કહો એસીકો બનીતા જસો રતી રનહારે.

૫૬—૭.

શ્રી વીઠલેશ ખીઠલેશ રસના જપ મેરી.

અંથની કોપહી સાર યાહી મેં હોત પાર વાર બાર
બાર કહત તોસોં સકલ સુખદ કેરી.

જગત જનક સહાય પ્રેમપુંજ સુજસ ગાય દુર કરો
અસદ બાત ખીપયા અરૂ ઝેરી.

અનત હું ન ભલો તોર બેગ કહ્યો કરહી મોર બજી લે
સીર મોર નાથહીં સકલ સુખ કેરી.

૫૬—૮.

શ્રી વીઠલનાથજીકે ચરણુ શરણુ શ્રી વલ્લભ નંદન.
કલ કલુપ ખંડનં પરમ પુરૂષ ત્રૈતા પહરન.
સકલ દુખ દારણુ ભવસીંધુ તારણુ જનહીત લીલા દેહ ધારણુ.
કાન્હરદાસ પ્રભુ સખ સુખા સાગરં મલુતલે દૃઢબક્તીભાવકારણુ.

૫૬—૯.

લાલન આયરી રૈની ગવાઇ.

નીસી ભયી છીન બોલે તર સુર ખગ ગવાલની તબહી

હંસી મુસકાઇ.—અરન કરીની મુખ પંકજ ખીકસીત
મધુપ લીઓ સુન્દર રસ જાઇ.—ચંદ મલીન ભયો દીનમણી
તે કુમુદ ગયે સખડી કુંભીલાઇ.—ચારી જામ જાગત ખીતે
મોહીં તુલ્લ ખીનુ મોકો કછુ ન સોહાઇ.—સુર શ્યામ યા
દરસ પરસ ખીનુ સખ નીશ ગઇ મેરી નીંદ હેરાઇ.

૫૬—૧૦.

રતી સંગ્રામ ખીર રસ માતે.

હો હરી સુર શીરોમણી અજ હું નહીન સંભાર સ-
કલ અંગ નાતે.—ઓરે બદન ભયે એ લોચન અપને અપને
સહજ ખીનાતે.—માન હુ ભીર પરી ઔધનકી તાતે ભયે ક્રોધ
અતી રાતે.—પરી મલ લુખ્ત જહાં અલી બૈઠત ઉડી
ઉડી ઉડી નહી સકત તહાં તે.—જનુ મન મથ સર બાગે
ફાટયો શીક હોત સખ બોહરી ધાતે.—બૈઠી જાત અલ-
સાત ઉનીદે કમ કમ કમ કરી ઉઠત તહાં તે.—મન
સુરછા કટાક્ષ નાટ સલે કાઢત નાહી ચુબ્યો હીયરાતે.—
ડગમગાત ધ્રુમત જો ધાયલ શોભા અતી ભયી સુખટ કલાતે.—
સુરદાસ રવામી રણુ જીતે અખ સકુચત ઘોં હો તુમ હાતે.

૫૬—૧૧.

જનની જગાવતી ઉડો કન્હાઇ,
પ્રકટયો તરની કીરની ગન છાઇ.
આખલુ ચંદ બદન દીખરાઇ,
બાર બાર જનની બધી જાઇ.
સખા દાર સખ તુમહી ખુલાવઇ,
તુમ કરન હમ ધાએ આવઇ.
સુર શ્યામ ઉઠત દરસન દીનાવઇ,
માતા દેખી મુદીત મન કીનાવઇ.

૫૬—૧૨.

સધન બન છાયેરી દુમ બેલી મય બોવન અત
પ્રકાશ બરન બરન મોપે રંગ લાયો.—સધન૦

બોલન કોકીલા લાગી મોર ચત્ર બકે બોર સુરજન
સબ લાગી આનંદ કરન ચંદુ ઓર રંગ બરસાયો.—સધન૦

ભેરવી-સારીગમ.

સારીગમ—૧.

ધપધ મપ ગમ ધપમ ગરેસા નીધસા નીધની ધપ
મધ નીસા ગમ નીધપમ.—ધપધ.

ગમપધ નીસા ધનીસા ગરેસા ધનીસા ગરેસા નીધપમ
ગરેસા નીધ.—ધપધ.

સારીગમ—૨.

નીસાગમધ નીધપમ ગરેસા સા ગસા ધનીસા મ પ ગ
મધ નીસાગમધ મનીધ પત્રગરેસા.—નીસા

ગનીધનીસા ધનીસા મગસા સાનીધ નીધપ ધપમ પ-
મગ મગરે ગરેસા નીસાગમધ નીસાગમ ગરેસા સાસા
નીની ધધ પપ મમ ગગ રેસા.—નીસા

ભેરવી-ચતરંગ.

ચતરંગ ગાઇએ સુનાઇએ ગુરનકુ, અનેક રંગ રૂપ ઓર
મહસુ બમે હોવે રસકી બાન—ચતરંગ ગાઇએ૦

દીર દીર તુમ તનુમ તનુમ તનદેરના તઢરેદાની તોમ તોમ
તોમ તનના—ચતરંગ ગાઇએ૦

નધ નધ બાતનમે રંગીસે ભેદ સુરન કે બતાવે સારેગમ
ગરેસા ધનીસા ધનીસા મગસા નીસાગમ ધગ કીરના
ધરકટ ધાકરાન ધાતુના ધુન ધુન કીટ કીટધા નકતરી
કીરતક ધુમ કરતક ધુમ કરતક કરાંન ગીદ ગીનધા.—
અતરંગ ગાધએ૦

ભેરવી-ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

એક તેજ પરવરદેગાર, દુજે તેજ ખોરશીદ,
તીજે તેજ આવાં, ચોથે તેજ માહ્યુખતાર.—એક તેજ પરવર.
પંચ તેજ તારાયન, છડે તેજ આકાસ પવન,
સપતએ તેજ ખારાં ખીજ, અસતએ તેજ ઉધાન ઓત,
નવએ તેજ રસતમ સંસાર.— એક તેજ પરવર.

ધૃપદ—૨.

આએ કરીમ કરમ કરેસે બન આવત સુખસંપત,
શો આનંદ ધર બેઠે.—આએ.
રાધસે કરે પર્બત નાહીન લાગે બેર,
એસો સાહેબ હે મેરો.—આએ.

ધૃપદ—૩.

તુંઈ ગત અગમ અપાર, નારાયણ નીરંકાર;
તેરો આધાર હએરી, હર ઘટ રહો છાંએ છાંએ.—તુંઈ૦
બડે બડે ગએ હાર, ધુંડત સીર માર માર;
કયુંઉ ન પાયો પાર, દેવ મુની ધાએ ધાએ.—તુંઈ૦
તુંઈ કરન પાર એ, ભવ સાગર સંસાર;
માગત હું ખીનતી કર, ચરન ચીત લાએ લાએ.—તુંઈ૦
જાદવ કરે ખીચાર, અગ કોઇ નહી પાલનહાર;
જાકુ પરી હે વાર વાર, પાસેગો આહે આહે.—તુંઈ૦

ધૃપદ—૪.

મુશકેલ આશાન કર ઓ રેહેમનવાળ,
બંદેનવાળ સીરતાળ સરકરાળ.—મુશકેલ આશાન કર.
સખ સાર અસારકો સરદાર સખ શૃષ્ટીકો પાલનહાર મહારાળ,
અધદીકો ખેલી કેલી શેરીઆર રસ્તમકી આજ રખ લેતું લાળ,
મુશકેલ આશાન કર ઓ રેહેમનવાળ.

ધૃપદ—૫.

પાછીમાં મીન લોચને દેવી ॥ ટેક ॥

પતીતં શરણાગતં દેહી મુદમંબ શ્રી, દેવ દેવ સીમંતીની,
શ્રી હરી સહોદરી, શીવે ત્રીપુર સુંદરી, કામ રીપુ કામ
કરી કામ શતકોટી કમનીય, સુતનુ મૃદુલ પદ કમલ
યુગલ નખર કીરણ હીમકરા, કર ખચીત સુરપતી મુખ
દીગધીપતી મુકુટે, વીનત વૈદ્ય પતી તોષકરી.—પાછીમાં.

ગાન વીક્ષેલ માનસે મૃદુંકુદ હાસે પાંડય રાજ નંદીનીશ
મોહીની, શીવપ્રીય સખી બાલ દીનકર પીતાંબર કટતરી
ભાગ મણી રશને, ચા૩ મૃગમદ તીલકીનીન.—પાછીમાં.

ભેરવી-ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

તલપ જીઅરા રહે પીઆકુ મીલ પ્યારી,
કટટ સારી રેન, હુંડત યાર નેન, તેહારે પ્રેમનકે.
કાલી રેનકે તારે સખ ગીનત ગીનત હુંડી જે તેરી શીકલ ચંદર,
મીલે સો આકાશ ચઢાવે એસી બહ સખ જગ ઝલકાવનકે.
મીર્ગાનેની કોણસી બન જાય કામીની કરત છુપાય અંગ,
પાંચે પાંચે મતી હેમ બનાએ કોણ રસ્તમ જેબનકે.

ખ્યાલ—૨.

પ્રીતકે નામ મત લે, અરે ઓ બેદરદી બાલમાં.
 પ્રીત કરે પાછો શીરે, પાપી કહીએ સો એ,
 પીયા પ્રીત ન છીરીએ, હોની હોય સો હોએ.—પ્રીતકે.
 એ પ્રીત પ્રીત સખકો કહે, કઠણુ પ્રીતકી રીત,
 જો જણે ધસ પ્રીતકો, સો ગયે જગતમે જીત.—પ્રીતકે.

ખ્યાલ—૩.

કપતીકી પ્રીત ખુરી, અરે લોકો હો—કપતીકી પ્રીત ખુરી,
 મીઠી મીઠી બાતે મુખસે કહત હે, દીલમે કપતકી છુરી.—ટેક.
 કપતી મીત્ર ન કીજીએ, પાસ બેઠ ખુધ લેત,
 આગે ઠાઓ બતાય કે પાછે ગાંત દેત,
 ડોરી તુમારે હાતમે હમબી તુમારે હે,
 સારા બરોશા તુમપે મેરા તુમ હમારે હે.

ખ્યાલ—૪.

નીત દરપે તેરે આના, શીર શીરકે મન લે જાના,
 ઇતનાખી તુને હમકુ અપના ના કર પયછાના.—નીત.
 તુ હએ લયલી મએ મજનું, તુ શીરી મએ ફરહાદ,
 તુ હએ શુલ્લ મએ ખુલખુલ, તુ શમ્મા મએ પરવાના.—નીત.

ખ્યાલ—૫.

નૈયાં કેસે લાગે પાર, સૈયાંરે ખવૈયાં.—નૈયાં
 ગહેરી નદીયાં, નાવ પુરાની રે,
 મૈલા લગાવે બેરા પાર.—નૈયાં કેસે લાગે.

ખ્યાલ—૬.

અરે મન કામકો સોચ કરે—અરે મન
 સોચ કરે કુછુ બન નહીં આવે,
 ધીરજ ઠંધું ન ધરે—અરે મન

ખ્યાલ—૭.

કલ્યાં પૂલી મોહીના ચમન ઉઠ ભણ રૈન પ્યારે સજન મન
ખ્યાકુલ ચટકત. ૧.
પ્રગટચો મન આનંદ ચંદ પ્રકાશ કુમુંદ અખંદ મધુકર
મધુ ઉર હર્ષત. ૨.
જોગી રસ્તમ યોગ ભજન ગાય પાય પ્રેમાનંદ પીંડ
સમાધ પર્ષત. ૩.

ભેરવી-તીલાના.

તીલાનો—૧.

તદાની દાની દરા દરા દીમ તનોમ, તનનન દીર તારે
તારે દાની દાની.—તદાની.

અય યુલયુમે મીસકીનકે અજગુલખર કુર.—તનનન.

તીલાનો—૨.

તદનુમ તદનુમ તનદેરેના ઓ દાનાતુમ તનન તનદેરેના
તાદાની.—તદનુમ.

મન મરત જામે એસ્કમ અજ પુદખખર ન દારમ,

ગર સર રવદ દરી રહી પરવાયે સર ન દારમ.

ઓ દાનાતુમ તનન તનદેરેના તાદાની, તદનુમ તદનુ.
—તનદેરેના.

ભેરવી-હુંમરી.

હુંમરી—૧.

મોપે રે સીતમવા કર ગયો રે, નનદી રાતકુ સ્વપનવા રે.—મોપેરે.
નંદ લાછ ચુનરી રે, સાંતન લાછ હાતકો કંગનવારે.—મોપેરે.

હુમરી—૨.

એ જતી નએના સમાધ,

ચીત્રવન જાદુરા ન માર.—ટેક.

નએના તેહારે, બરછી દીનોકો ચીત લગે ઉતપાર.—એ જતી.

હુમરી—૩.

નર બાંકે ગયે રે.—ટેક.

ઝલમલ ઝલમલ ચાંદની ઝલકે,

શેજ ખીછાઇ સુતી રહે.—નર બાંકે.

હુમરી—૪.

ગફલત હે એ જાંદગી, મનવા, ગફલત હે એ જાંદગી,

નેનકી શરમ રખ શરખત શીર ચખ,

પલ હે સંસાર દંખ.—મનવા ગફલત હે.

હુમરી—૫.

છુરીઆં ન મારો રે, ભલા મોકુ છુરીઆં.

છુરીઆંદા મારા કોમ દમ જીવે, છસ્કોંદા મારા મર જાએ.

છુરીઆં ન૦

હુમરી—૬.

ડોળ્યાં લે આવો મોરીરે, મૈં તો ચલી પીયાકે નગરવા.—ડોળ્યાં.

ચાર ઠાઠાર મીળે ડોળ્યાં લે આવો,

મનજલ મનજલ એ તન પહોંચાવો.—ડોળ્યાં લે આવો.

હુમરી—૭.

સાજન સીધારે કોન નગરીઆં

મૈં તો દુંડત હૈં બન જોગનીઆં.—સાજન.

પતા દીજે સાંધ કીન્ને રાહ ભુલાઇ,

બાલમ ખીના હે લરજત જોગનીઆં.—મૈં તો દુંડત૦

બન બન શીરી પીયા પીયા પીયા,

દરશન આવુરકી દરસ જોરનીઆં.—મૈં તો દુંડત૦

હુમરી—૮.

નહઅર છુટો જાએ, જાએ બાબુલ મોરારે.—નહઅર.

જાજ ડોળ્યાં દરવજવા આએ,

અપના ખીગાના છુટા જાએ, બાબુલ મોરારે.—નહઅર.

હુમરી—૯.

અજ મોરી છાંડ દે કલાષ કોણુ ગાંડકો છોડા,

એસો ઢીટ લંગરવા અજ મોરી છાંડ દે.—અજ.

નંદજીકો કહાન કધુ માનત નાહી,

ખીચ બાદ રોકત ખડો સો.—અજ મોરી છાંડ દે.

હુમરી—૧૦.

મૈ તોરી રે તું મેરા દીલજની.—મૈ તોરી રે.

શોનેકા ગરવાવાલી, ગંગા જલ પાની,

ભરત ભરત મોરી કમર લચકાની.—મૈ તોરીરે.

હુમરી—૧૧.

ચલતકી બેરીઆ જાદુ કર ગયો.—ચલતકી બેરીઆ.

ચલો સખી જયરા હમારી અપને મન

બસ કર ગયો.—ચલતકી બેરીઆ.

હુમરી—૧૨.

નયનવા લગાયે જાદુ દારા રે, ગોરી તુને નયનવા.—

જાદુબી દારા વારી હો, બલારે કીયો હે,

બાંકી અદાને મુજકુ મારા રે.—ગોરી તુને નયનવા.

હુમરી.—૧૩.

અજ તોરી બાંકી ચીત્ર જન મન બસ કર લીનો

ખારી પ્રેમભર બતીયાં કરકે.—અજ તોરી બાંકી.

પીયા કહે મોરા જીયા ના માને દાર દીનો,

મોપે જાદુશા કચુ કરકે.—અજ તોરી બાંકી.

હુમરી—૧૪.

યાર સાંવસ્યા તેં તો મન લીનો રે,
તેરી સાવરી સુરત મોરે મન બાવે;
ચક્ષો ચક્ષો કહાન જોયન રસ લીનોરે.—યાર સાંવસ્યા.
અધીક ખાંસુરી ખાજન લાગી સમ સુરન, ઔર તીનમામ
ગાયન ગાયન ગાયનરે; ખીજકી નારી સખ બધીરે મગન.—
યાર સાંવસ્યા.

હુમરી—૧૫.

રાત સૈયાં સંગ સોધ નહી,
દુખ પુછત હમારા કોઇ નહી.—ટેક.
અપને ખીગાને શય કોઇ બેઠે,
જાકો ચાહાત આઇ નહી.—રાત.

હુમરી—૧૬.

મધ રોકે ઠાડે કીજુ મોરારી રે,
પનીઆં બરન કેસે જાકો ખીજનારી.—મધ રોકે.
ઊગલી પકડ મોરી જૈયાં મરોરી રે,
સીરકી ગગચ્યાં ફાર ડારી.—મધ રોકે.

હુમરી—૧૭.

હુજી મોરી આલી પનીયાં કેસે જાકોરી,
અધ ખીચ ઠાડો મધ રોકત પીયા દીઠ લંગર.—મોરી આલી.
કહા કરં રે કછુ ખન નહી આવે,
પીયા ખ્યારે મોરે પસે ગયલ.—મોરી આલી.

હુમરી—૧૮.

તોહે નીપટ લાજ ના આવે રે
તન મોરા તલપત જયરા ગભરાવે ॥ ટેક ॥
ઘટ ઘટ જયરા મોરા તલપત રહીસો રે,
તોય ખીન નીંદ ના આવે રે.—તોહે નીપટ લાજ.

હુમરી—૧૯.

સૈયાં મેં તો ના પયનુંગી આસમાની ચુરીઆં.—સૈયાં મેં તો
દીલી શહેરસે ચુરીયાં મંગાઇ, અબ તો મોરી નોજુવાની,
એ પુરાની ચુરીઆં.—સૈયાં મેં તો ના પયનુંગી.

હુમરી—૨૦.

કેસે ભરં પનીયાંરી ગુછ્યાં, પનઘટવા રોકો ના.—કેસે
ધર મેરા દુર હે ગાગર સીર ભારી રે,
જસોદા તેરો માનત નાઇ કનૈયા.—કેસે

હુમરી—૨૧.

અબ ના બખવો શાંમ, મુરબ્યાં રે.—અબ ના બખવો
હરાં હરાં બાંસકી બાંસી બની હે,
નીકસ બત મોરો પ્રાણુ—અબ ના બખવો શાંમ, મુરબ્યાંરે

હુમરી—૨૨.

હો ઐરાગી મોરા રામ—॥ ટેક ॥
તનસે ઐરાગી પીયા, મનસે ઐરાગી રે
જીયરો ઐરાગકે ગામ.—હો ઐરાગી મોરા રામ.

હુમરી—૨૩.

કેસે કે ભરં પનીયાંરે ગુછ્યાં પનઘટવા રોકે.—પનઘટવા.
સીરપે ઘડા, ઘડે પર જારીરે
ચાલ ચલત મતવારીરે ગુછ્યાંરે.—પનઘટવા.
એક ડર હે મોએ નગર જનકો રે
દુજે નનદ મોરી બેરનીયાંરે.—પનઘટવા.

હુમરી—૨૪.

મોહે આય મીલે ગીરધારી,
ઐસો જતન કછુ બતા દે સજની.—મોએ.
પાહાડ દુંડી પરબત દુંડી
દુંડ દુંડ મેં હારીરે સજની.—મોએ.

હુમરી—૨૫.

રામ મૈં તો જોગન બન જૈડી,
ખીરમાયા તુજે કીન સોતન.—રામ મૈં તો જોગન૦
પ્યારે પીયાસે યું જા કહીયો રે,
રેન કડી તારે ગીનન.—રામ મૈં તો જોગન૦

હુમરી—૨૬.

જન્મ સારો ખોલો ખેલનમે,
ન રહો ઠાઠો ઇસ સ્મરનમે.—જન્મ સારો.
જીવાની ગુમાવી રંગ જોખનમે,
ચૈસર ખેલી મોહીના નયનમે.—જન્મ સારો.
રોય રસ્તમ અબ જીવનમે,
વ્યર્થ ભયો ભવ એ લુવનમે.—જન્મ સારો.

હુમરી—૨૭.

પીયાકી નગરીયાં કીતી દુર, બતા દો લોગો—પીયાકી.
ચલત ચલત મોરી કમર લચકાધરે,
પાઉમેં લગ ગછ ધુડ,
મોરે પીયાકી નગરીયા કીતી દુર—બતા દો.

હુમરી—૨૮.

અરે હો મઝેં લુલી લોકો, ભલારે મઝેં લુલી લોકો
પીઆકી નગરીયાં દે બતાવો લોકો—અરે હો.
એકતો અંધેરી રાતી, સંગ નહીં સાથી,
મઝેં ખીરહાકી માતી લોકો—અરે હો.

હુમરી—૨૯.

અંબુઆકી છિયારે, ઠઠોલીયાં ના કરોરે—અંબુઆકી.
છોટે છોટે લીંબુ વારી વે, અજબ રસીલેરે,
અબલગ તરસે મોરા જીયરા.—ઠઠોલીયાં ના કરોરે.

કુમરી—૩૦.

મેરા છયા ગભરાવે તોરે લીએ,
ના જાનુ સૈયાંને જાહુ કીયા—મેરા છયા.
એક અંધેરી પથર જલ પાનીરે,
કંકર માર ધશારા કીયા,
ના જાનુ સૈયાંને જાહુ કીયા—મેરા છયા.

કુમરી—૩૧

એસી પ્રીત કહાંસે લગાઇ બાલમાં,
પ્રીત કરી પર રીત ન જાની—એસી પ્રીત.
દોસ્તી કરકે કદર ન જાની,
એસો દાગ કહાંસે લગાયો બાલમાં—એસી પ્રીત.

કુમરી—૩૨.

હો પનગટવા હરકો જાએ,
કએસે ભર પનીઆરે ગુપ્તમાં—પનગટવા.
સરપે ગડા ગડેપર જારીરે,
કએસે ભર મોરી રે મા ગુપ્તમાં—પનગટવા.

કુમરી—૩૩.

જો દીનસે મીલીએ શામ શામ,
જા કહીઓ હમારી રામ રામ—જા કહીઓ.
નનંદ પીયા કહો જોબન ઉમંગો જાએ,
કએસે મેં રાખુ થામ થામ—જા કહીઓ.

કુમરી—૩૪.

નજર લાગીરે મોહોકો રામ,
કીન બએરીને મોપે જાહુઆ કીનો—નજર.
સાસ મેરી જુઠી, નનંદ મોરી બએરનરે,
છોટાસા દેવરીયા કરત ગુમાન.—નજર.

હુમરી—૩૫.

મેંદી આછ રે મોલાદે વાસ્તે—મેંદી.

રાખદી ખાતર ખાગ ખનાયા,

ફલ પાયા મોલાદે વાસ્તે—હો મેંદી.

હુમરી—૩૬.

નીત દરપે તેરે આના શીર શીરકે ચલે જના,

ધતનાભી તુને હમકો ન અપના કર પેછાના,

નીત દરપે તેરે આના—શીર શીરકે.

તું લેલી તો મઝેં મજતુ તું શીરીન તો મઝેં ફરહાદ,

તું ગુલ હઝે તો મઝેં બુલબુલ તું શમ્આ તો મઝેં પરવાના.

નીત દરપે તેરે આના—શીર શીરકે.

હુમરી—૩૭.

સૈયાને મોરે પતીયાં કયું ન પઠાઈ—સૈયાને.

ઉડ જા રે કાગા લે જા પતીયાં,

કીન સોખનને ખીરમાઈ—સૈયાને.

હુમરી—૩૮.

મત જાઓ સાગર પાની, ખીતી જાએ જવાની—હો મત.

હાં હાં કરત તોરી પછગ્યાં પડત હું રે,

ખીતી જાએ જવાની—હો મત.

હુમરી—૩૯.

જગાકે જોખન લુટા. હો જગાકે જોખન૦

ધત ગોકુલ ઉત મથુરા નગરી,

ખીચ મીલે શામ મોરારે—હો જગાકે.

હુમરી—૪૦.

ભમર મોસે અલગો રહીયોરે—હો ભમર.

મેં સોષથી અપને મહેલમેં,

સાસ નનંદ દે ગાલી—ભમર મોસે.

હુમરી—૪૧.

દોનું દસ્તોંમેં મહેંદી લગા દે પરી,
અંખીઆં તુમારી હએ જાહુમરી—દોનું દસ્તોંમેં.
જાલીકી કુડતી કટારીકી અંગીયાં,
તેરે સરપર દુપટા જરીદા પરી—દોનું દસ્તોંમેં

હુમરી—૪૨.

સખીયા કીતી તરી કરેં મન ધરણી,
ધરણી ધરણી ધરણી—રાવ કીતો તરી કરેં.
અરજ કરત મીં પૈયાં પડત મીં,
મસ્તક ઠેવું તુમએ ચરણી—રાવ કીતી તરી કરેં.

હુમરી—૪૩.

ગુંદ લાવો રે માલનીયાં,
એગી અરવા તોરે સીગરવા—ગુંદ લાવોરે.
હંસ હંસ પીયાકુ મનાઈ, ગાઈ મંગલ, ચાર બધાઈ
નીત ઊઠ કરો કાજ, ઊઠ કરો કાજ—ગુંદ લાવોરે.

હુમરી—૪૪.

દીલ ફેર દે પરી વો હમારા હમેં,
બોસા ન દીયા દુખારા હમેં.—દીલ.
મહેશીલમેં ગએરોંકોબી ખુલાના,
નૈનોંસે કરના ઇશારા હમેં.—દીલ.
ગએરોંસે હંસના હમસે ન બોલના
યે બાતેં નહીં હએં ગવારા હમેં.—દીલ.

હુમરી—૪૫.

મએં કેસે મનાઈ મોરે બાલમકો,
મેરે બાલમકો, મેરે બાલમકો—મએં કેસે.
ઐસોહી બાલમ મોરો હડીલો,
છયું છયું મનાઈ ત્યું ત્યું રસ જાવે-મએં કેસે.

કુમરી—૪૬.

હો બેરાગી મોરા રામ.—હો
તનસે બેરાગી પીઆ,
મનસે બેરાગી રે;
જીઅરાને લીનો હે બેરાગ,
બેરાગી મોરા રામ.—હો

કુમરી—૪૭.

કરવટીયાં લેને દે, હો મેં વારી કરવટીયાં લેને દે.
સુંદર ગોરી મધ ભરી અંખીયાં,
રસ ટપકે તોરી છતીયનપે.—કરવટીયાં લેને દે.

કુમરી—૪૮.

જગાકે જોખન લુટારે,
લુટા લુટા લુટા રે.—હો જગાકે.
ખારા ખરસકી નધરે ફુલનીયા,
હાથ કંગન નહીં છુટા રે.—હો જગાકે.

કુમરી—૪૯.

કૈસી છુટે દૈયાં બાલાપનકી પ્રીત,
હેજ સૈયાં મોરે બાલાપનકી પ્રીત—કૈસી.
સાસ ખુરી મોરી નનંદ હડીલીરે,
યેહી ગવનવાકી રીત—કૈસી છુટે દૈયાં.

કુમરી—૫૦.

આગનમે મત સોયરી સજની,
મેં ન કહું તુસે કોન કહેગો.—આગન.
મૈને સુના એક જોશીકે મુખસે,
કે ચંદ્રકો આજ ગ્રહન લગેગો.—આગન.
ચંદ્ર સરીખો હે બદન તેહારો,
ચંદ્રકો છોડકે તોયે લગેગો—આગન.

હુમરી—૫૧.

તેરી નૈનાંને મુજકો દીવાના કીયા.
અપનેસે મુજકો ખીગાના કીયા—તેરી.
ઐસા મએ જનતી પ્રીત ન કરતી,
કાહેકે તુને મેરા ગએના કીયા—તેરી.

હુમરી—૫૨.

મધસે ભરી હટ જાય,
હેરી ગુજરીયાં રે, મધસે ભરી હટ જાય—મધસે.
સૌદા હોય તો કર લે મુસાફરરે,
ચાર દીનનકે ગુજરીયાંરે—મધસે.

હુમરી—૫૩.

હો મએં જગાએ રહી, હો મએં જગાએ રહી રે,
પીયા પાપી ન જાગે રે—મએં જગાએ.
નીચે બહે ગંગા ઉપર બસે કાશીરે,
હો ચીડીયાં જાગે ખીજબાસી—મએં જગાએ.

હુમરી—૫૪.

ખાંકે નૈનુવાલીયાં, સાંછ તોરા બલા કરેંગા—ખાંકે.
સાંવડી સુરત મધ ભરી અંખીયાં,
ચાલ ચલે મતવાલીયાં—ખાંકે નૈનુ વાલીયાં.

હુમરી—૫૫.

નદીઆં તટ ઠાડો રે,
કાહાન જમુના તટ ઠાડોરે.—નદીઆં
હાથ લકડીઆં,
ખાંઢ કમલીઆં રે;
બનસી બજાએ ઠાડોરે.—નદીઆં

ભૈરવી—૮૫૫ો.

૮૫૫ો—૧.

લાલુવાલા જોખને કીસદે રાત રેલુ જોખન વાલે વે
મીઆં.—લાલુવાલા૦

ગુલખી કુલા ગુલનાર ફરમાનવે દાગ છગર ખીચ
કાલા.—લાલુવાલા૦

૮૫૫ો—૨.

હરદન તેરો આધાર, મૂળે ઓ દાતાર.

ચીત ભમતં નેન રમતં,

હેશાંન ધશ્કં રીરતં,

ચંદ્ર ખીચતં, રેન હસંતં,

રાગ સંસારં રૂસ્તં.—મૂળે.

૮૫૫ો—૩.

માનીવે બસંત ચારદી ચીરા જરીદા શીરખધ્યા તોરા
જરીદા સોનેરીવે—માનીવે બસંત.

મુખ્યા તો તેરા ખાગેખહાર, મેડા ખ્યારા શોરી

તું તો મોહન મન ગીલા જા.—માનીવે બસંત.

૮૫૫ો—૪.

હ્યાં દોષ નહી હય રે આપના,

વે તુ મત કર મેરા મેરા—હ્યાં.

દોલત દુન્યા માલ ખજોના,

સુખ સંપત હે સપના—હ્યાં

૮૫૫ો—૫.

હો લૈલી લૈલી કરત ફરે મજનુવે—હો લૈલી.

આપહી શીશા આપહી ખ્યાલારે,

આપહી સાકી હો રહા મજનુવે—હો લૈલી.

૮૫૫ો—૬.

સૂતો રે રખા મેરી અરછ રે ॥ ટેક ॥
તુને ચાહી કરમ ગત સરછ
બેજે હે દી સર્જત ખરચી રે—સૂતો રે રખા.
બાં કછુ બને જો તેરી મરછ
તેરો આધાર ખતકકુ રખછરે—સૂતો રે રખા.

૮૫૫ો—૭.

મીલા યા જગમેં શરમ રખ મેરી—મીલા યા.
ખીના પાક પરવરદીગાર, કોન રાખે પત મેરી,
મીલા યા જગમેં શરમ રખ મેરી—મીલા યા.

૮૫૫ો—૮.

યા રખા સુન લીછયો મોરી અરછ,
જો કુછ ચાહે સો સૈયાં તોરી મરછ.—યા રખા.
એ દુન્યા ખીચ કોઇ નહી અપના,
જો દેખ્યા સો અપની હે ગરછ.—યા રખા.

ભેરવી—દાદરો.

દાદરો—૧.

દરવજવામે ટીઝાં લાગ રહી, રૈયાં હમારે
બદેશવા ગઘ લો.—દરવજવામે
ખાંકે મોહનીઆંકુ કોઇ સમજ લાવો.
નેનોસે નેના મીલાય રહી.—સૈયાં હમારે બદેશવા ગઝ લો.

દાદરો—૨.

રામા મેં જગાય હારી, પીયા પાપી ન જાગે રે.—મેં જગાય.
નીચે બહે ગંગા, ઉપર પવીત્ર કાશી,
બોલી બોલે ચીરીયાં મૈ ખીજ ખાસી.—મેં જગાય.

ભૈરવી—૫૬

૫૬—૧.

ઉધો મનકી મનમે રહી—॥ ટેક ॥

ગોકુલ તે જાળ મથુરા પધારે, કુંજન આગ દહી.—ઉધો
પતિત અકુર કહાંશે આયે, દુખમે દાગ દહી.—ઉધો
તન તોલા ભર ના રહી ઉધો, જલ બલ ભખમ બધી.—ઉધો
હમેરી અખ્યાં ભરભર આવી, ઉલટી ગંગ બહી.—ઉધો
સુરદાસ પ્રભુ તુમારે મીલનકુ, જો કછુ બધી સો બધી.—ઉધો

૫૬—૨.

ખીનતી જો મેરી રધુનંદનસે, દુખ દાંદ હમારે નીવારએ.
તુમારે પદ પંકજ કુંજનમે, તા હોશ હમારે સુધારીએ.
હમ એક અશીલ પતીત નહી, પરલોક લાજ ના ઉધારીએ.
તુલસી હરકી ખીનતી જો કરે, ભર સાગર પારજો પારીએ.

૫૬—૩.

જો ગંગે ગંગે શ્રી ગંગે.—જો ગંગે

અધરીત પાપ કરત સુખ ભંગે, સુખ કરતી દુખ હરતી
માધ કટાસનકે તારણ તરંગે.—જો ગંગે.

નીશદીન ધ્યાન તેરોહી ધરત હે નીરમલ કરત તુંધ સખ
અંગે.—જો ગંગે.

કીરપા કીજીઓ તુમ આજ રોહીદાસપર મન અંગે તો
કોટમે ગંગે.—જો ગંગે.

૫૬—૪.

આદમ આદમ યાદમ દમદા ઇસ દુનીયાં ખીચ કીયું
કર રમદા.—આદમ

નહી ભરસા ઇસ છંદગીકા, જોગન હોકર સખ જગ
દુંડદા.—આદમ

૫૬—૫.

ઉધોછ ખ્યારે શ્યામ ભયે બેપીર—॥ ટેક ॥

કઠન કઠોર દર્દ નહીં જાણે, આખર જાત આહીર.—ઉધોછ.

મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધર નાગર, નૈનન ભર આયો નીર.—ઉધોછ.

૫૬—૬.

મએ તો ઠાડી જપુ રામ માલારે.

માલારે જપતી નામ ધનીકા,

દરશન દેવો પ્રતીપાલારે—મએ૦

એ ગરીબનવાજ શામ પ્રભુ તું,

શનતનકે પ્રતીપાલારે—મએ૦

કોપીયો રાનાછ વીખરસ ભર્યો,

ભર્યો વીખકો ખ્યાલારે—મએ૦

મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધર નાગર,

તું સાહેબ ખરો મતવાલારે—મએ૦

૫૬—૭.

હકીકતકે મોહોલેમે ચતરનર રોજ તું આતા જ,

ખોદા ઓર મુસતફા કેહેતો દરસકા બેદ પાતા જ. હકીકતકે.

દીલોકે મખતબમે પદ કર તું કલામ મુદ્દા,

નીમાજાં ફોમકી પરહકે ધરમકા શોખ ખીછાંતા જ. હકીકતકે.

ભરા બાજર બહું ભાતી તું ચંચલ હોકે સૌદા કર,

મેં કેહતાહું તુજે યું કર સમ્યા મોતી ચુકાતા જ. હકીકતકે.

ન કર ધસ નફસસે યારી પરેંગે બેર અલાસે,

ન કર ધસ તનકી પુસ્તી લગી દામન છુંડાતા જ. હકીકતકે.

અગર તુજે ભુખ લગતી હયે તો ગુસ્સેકેતમ આતા જ,

અગર તુજે ખ્યાસલગતી હયે સહુરકા ખ્યાલા પીતા જ. હકીકતકે.

કહેત કખીર સુનો મનસુર તું કીસ બાગકી હયે મુલી,

બેથે હો ક્યા ગફલતમે સમજકે રાહા ચલતા જ. હકીકતકે.

૫૬—૮.

- આજ બધાવરારી—શુભદિન શુભધરી લગન સગન શુભ—
 શુભ નક્ષત્ર શુભ શુભ ક્ષણ પલ,
 શુભ રવિ શુભ શશિ સરસ સુગન શુભ,
 શુભ પંડિત ધરાવરારી. આજ. ૧.
- મદન કદન દ્વિતિ નયન બયન—સુખ સયન અમૃત
 રસ બોલ લોલ—કુંડલ કપોલ ભવા ભૂંગ પીતપટ
 અતિહિ સુંદર તન સાંવરારી. આજ. ૨.
- સાની સારે સાની ધપ મગ મગ રેરે સાસા
 સમ ગમ મમ ગમ મપ પપ પધનીસા,
 ગગ ગગ ગગ ગરે ગગ ગગ ગરે ગમ,
 સમ સ્વર ગુણીજન ગાવરારી. આજ. ૩.
- ગાવત ગુણીગણ ગુણ વિસાત્ર ઉફ.
 ઢોલક કાનૂન બાળે મંદિલ ઉપંગ તાલ,
 પંચ શબ્દ ગતિ બાજતિ આનંદ રસ,
 મન હુલાસ ચિત ચાવરારી. આજ. ૪.
- સખ સખિયન પોષ પિંગાર કિયે,
 દ્વા દશ આ ભરણ અનગીન કીને,
 મૃગ નયની મિલિ ગાવતિ કંઠ પિક,
 રવિ રાશિ મદન લગ્નવરારી. આજ. ૫.
- ચાલ ચલત દ્રુત દુરદ દામિની,
 સુંદર અંબર અંગભાંતિ લિયે,
 બન બહાર ગુલજાર ખિલી,
 ગજ ગતિ અનૂપ છવિ છાવરારી. આજ. ૬.
- અપહર નાયત કિન્નર ગંધર્વ ગુણી
 ગાવત તનન તન થુંગ થુંગ ઘે,
 કંચન બહુત દીને માગન જન,
 કરી અસીસ મન ભાવરારી. આજ. ૭.

રૂપિ વરિષ્ઠ રૂચિ બેદ પદત અતિ,
 હીરે લાલ પત્રે મોતીયનકો ચૌક કિનો,
 ચતુર બેદ અલ્લા મુખ ગાવત,
 મંગલ ચાર સુહાવરાંરી. આજ. ૮.
 અતિ આનંદ સુખ ચયન નમાવત,
 ગૃહ ગૃહ બન ઉપબન પશુ પંછી,
 શંકર ગણપતિ ચંદ સૂરજ મિલિ,
 હિતચિત ચંવર દુરાવરાંરી. આજ. ૯.
 દેવ બધું મિલિ પહુપ અષ્ટિ કરિ,
 સુરનર મુનિ જય જય કરત અતિ,
 આજ દશરથ સુત રામચંદ્ર વર,
 શુભ દિન સિય પરનાવરાંરી. આજ. ૧૦.

૫૬—૯.

કધુ કહે ના ગયે સમજ મોરે રામરે જોબન હમસે
 ખીદા માંગે.—કધુ૦

એરે જોબનકે ચાર દીનન હયે, લુટ ગયે તો નીધાન
 મોરે રામ.—કધુ૦

સગરી રેન મોએ તલપત ખીતી ભોર ભદ્ર ગમે ભાગ
 મોરે રામ.—કધુ૦

૫૬—૧૦.

નીર્તતં ગુપાલ સંગ રાધીકા વની.—નીર્તતં.

બહુ દંડ લુજન મેલી મંડલ મધી કરત કેલી સરસ
 ગાન શ્યામ કરે સંગ ભામીની.—નીર્તતં.

મોર મુકટ કુંડલ છબી કાછની બની ખીચીત્ર અલકત
 ઉર હાર ખીમલ થકીત ચાંદની.—નીર્તતં.

પરમ મુદીત સુરનર મુની બરપત સખ કુસમની બા-
 રતી તન મન પ્રાણ કૃષ્ણદાસ સ્વામીની.—નીર્તતં.

૫૬—૧૧.

ખેતી કરે હર નામકી, મનવા વે.—ખેતી કરે૦
 રૂપેયા ના લાગે, પૈસા ના લાગે
 આધી ના લાગે છ દામકી. મનવા વે—ખેતી કરે૦

૫૬—૧૨.

પ્યારી શ્રીવાલુજ મેલી નૃત્યન પીય સુખન.—પ્યારી.
 મુદીત પરસ્પર લેત ગતીમેં ગતી ગુણ રાસી રાધે
 ગીરીધરન ગુણ નીધાન.—પ્યારી.
 સરસ મુરલી ધુનીસો મીસે સમ સુર ગાવત ભૈરવ
 રાગ અવધર તાંન અધાન.—પ્યારી.
 ચતુરભુજ પ્રભુ શ્યામ શ્યામાકી નટન દેખી રીઝે
 ખગ મૃગવન થકીત ખ્યોમ વીમાન.—પ્યારી.

૫૬—૧૩.

ભોર ભચ્ચે આચે હો લલન નીકી ભતીયાં.—ભોર ભચ્ચે.
 ભખનકે ઉર ચીન્હ નીલ પટ પ્યારી દીને નયન આલસ
 ભીને જાગે સખ રતીયાં.—ભોર ભચ્ચે.
 છુટી શ્રીખા બન દામન ખચીત અભીરામ કે મેં કે દુરત
 શ્યામભુ મગી ગતીયાં.—ભોર ભચ્ચે.
 કેસોદાસ પ્રભુનંદ સુવન કાહે લાજત ભુલે જી સાવરે ગાત
 જની સખ ધતીયાં.—ભોર ભચ્ચે.

૫૬—૧૪.

પ્રાનનાથ પ્રભાત ભયો જાગો બલી જાઉં,
 સોના કેર ગોફન સુખેનમેં ગુપાઉં.—પ્રાનનાથ.
 ઉગત સુરજ જેતી બધી કુલહીરી બનાઉં,
 પાય બાંધાં ગુગર અર ચાલી વો શીખાઉં.—પ્રાનનાથ.
 સુરદાસ મદન મોહન ગુણ તીહારે ગાઉં,
 હરખી નીરખી છખીકે ઉપર બલી બલી જાઉં.—પ્રાનનાથ.

૫૬—૧૫.

આળુ નીકે બને નંદ નંદા.—આળુ નીકે.
 બદન ઈંદુકી જ્યાતી નીરખી નભ ચંદ્રમા દ્વાર અંબુધી
 પરત સમ્પન ચંદા.—આળુ નીકે.
 શ્રમ રવેદ કણુગાત લાલ ગીરવરધન સુખ દેત મલય
 જસુ પવન મંદા.—આળુ નીકે.
 કૃષ્ણદાસ નાથ ડગમગત પગ ચત્રત માનો કુવર ગુપ્ત
 પ્રેમ ફંદા.—આળુ નીકે.

૫૬—૧૬.

ભોરની કુઝ ભજન તેં ભામીની,
 આવતી હૈ લટકતી ગજ ગામીની.—ભોરની.
 અલક સુગંધ સગવગી છુટી,
 નીસીકે ઉની દે નેન ખીર બહુટી.—ભોરની.
 પક્ષટીટ બસન રસન મણી ભુપન,
 સોભા અંગ અંગ છત દુપન.—ભોરની.
 ગુણ નીધાન વૃપભાનું દુલારી,
 દાસ ગોપાલલાલજીકી પ્યારી.—ભોરની.

બીજો રાગ—માલકોસ.

માલકોસ—સારંગમ.

નીની ધધ ગગ સાનીધ નીસા ગ ગગ સા નીધ મધ
નીસા ગ મધશા નીધ નીધ ગમસા.—નીની ધધ૦

મમગ મમગ મધ નીસા નીધ મધની મધની ગ મધ
સા ગસા મગસા નીધ નીધ ગમધ ધ સા સા મગસા
સા નીધ નીધ ગમસા.—નીની ધધ૦

માલકોસ—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

તેરી ગત અપાર મોપે યરની ન જાત, નીરનજન
નીરાકાર.—તેરી૦

સમ દ્વીપ સમ સાગર અટ કુલ પર્વત, મેઝ સેવ્યો સમ
દ્વાર.—તેરી ગત અપાર૦

તું જળ થળ પવન તેજ તું ધરતરી આરમાન તું
ઉઘન સરવ ઓદાર,

તાનસેન પીયા ઘટ ઘટમે દોપે ગ્યાન ધ્યાન અગમ
નીગમ સકલ અપરમપાર.—તેરી ગત અપાર૦

ધૃપદ—૨.

નાદકે ખીસ્તાર કરકે સુનાવે તું જાણુ યરે ગ્યાની.—
નાદકે ખીસ્તાર.

જે જે યુણી તે તે જાણુત હે કઠણુ ખાત ગુરસે પુછ-
ક્ષેત ધ્યાન.—નાદકે ખીસ્તાર.

ધૃપદ—૩.

અતર અરગળ અખીર સુગંધ અનેક ચુવા ચંદોલ.—
અતર અરગળ.

અનતસ ગુલાબ લીએ સુખ સમાન મબીર જાત એ મન
મેરો ધ્રુજ લીએ ઉચ રાત હોત હએ રએ કાંપો.—અતર૦

ધૃપદ—૪.

રાજનકો રાજ માહરાજ ધીરાજ
ચૌદસ વીધા નીધાન રાજરામ—॥ ટેક ॥
જોષ જોષ ધાવટ, મન ધગ્ગા ફૂલ પાવત
તાનસેન ગાવત તેરો નામ—રાજનકો

ધૃપદ—૫.

તેરી ગત અપાર, જુઆન ખરતી ન જાત નીરનજન
નારાયન.—તેરી ગત.

તુંધ ચાંદ, તુંધ સુરજ, તુંધ પવન, તુંધ પાતી, તુંધ
ગગન, તુંધ તારાયન—તેરી ગત.

તુંધ જ્ઞાતા, તુંધ ખીશ્તું, તુંધ અગમ, તુંધ નીગમ,
તુંધ સુજાત પારાયન.—તેરી ગત.

તાનસેનકે પ્રભુ તોહી કીધાવત સુમર સુમર બય
સારાયન.—તેરી ગત.

ધૃપદ—૬.

જસસૌ ન બૂશણુ—ખિચારસૌ ન મંત્રી ઓર;
સાહસસૌ સૂર નાહી—જોતસી ન સૌનસૌ. જસ.
સંજમસી ન આશદી—ખિદ્યા સો ના અટૂટ ધન;
નેહસૌ ન બંધન—દયા તેં પુન્ય કૌનસૌ. જસ.
સીલ ઐસો હિતૂવા—આલસસૌ ન બેરી ઓર;
અત્રસૌ ન ખ્યારો કધુ—મીઠો નહી નૌનસૌ. જસ.
સોગસી ન ચોટ જાન—બકતીસી ન ઓટ આન;
રામસૌ ન મંત્ર કોહી—તપ નહીં મૌનસૌ. જસ.

ધૃપદ—૭.

રોમ રોમ કરમ રેખ તલપ કરત પરગટ રહત રટત
પુજ ખીન.—રોમ૦

ખીન કરમ રેખ મેખ સુખ પલકી નેઆરી આનદ ઉપગ્નવન
અસુખ પલકી બલ ઠર પરત ન કમલુ જુગત દીન મન.—રોમ૦

કરમ રેખ તલે ન ખીન કરપા દયાલ જગ કમાલ
પ્રેમાળ અપકટ જોત રૈન જૈસી રોયની અલકત અલક અલક
જખ પાય રેખકી ભેદ શકલ લીખનહારકી જીઆસે મીલન
રેખ તાન ગાવે રસ્તમ રસરંગ ચતરંગ દરદ દીન.—રોમ૦

માલકોશ ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

પાનન ખીડી બનાય બનાય તડપ તડપ તુમ સુંદરકે મુખવા.—પા૦
અધરન દશન ચમકે જો દામનીસી કમલ દેખે જો બવર.—પા૦

ખ્યાલ—૨.

ઓ માધ સન કરાર રહીરે રહીરે. લંગરવા નીત ઉઠ
ખોલી ઠાલી.—ઓ માધ.

છાંડે ધર બાધ મોરીરે, સખ લોક જાગે જસ મારી
ચાલી.—ઓ માધ.

ખ્યાલ—૩.

આવન કેહ ગયે પીયા અજુ ન આયે,
સો બન સો ખીતે મોહે ગણત તારે.—આવન કેહ ગયે.

દીપક ચંદ્ર જોત મીલન કહેત હે,

કોન ફુતીઅન ખીરમાએ પ્યારે.—આવન કેહ ગયે.

મૈકુ તેહારી આશા લગી, તુમ હો મેરે પ્રાણુ પ્યારે,

કબ્યુદાશ પ્રેમુ બેગી મીલો મેરી અખ્યનકે ઉજ્યારે.—

આવન કેહ ગયે.

ખ્યાલ—૪.

ખતા દેરી મોકુ માધ ખતા દેરી મોકુ—ખતા દેરી૦
 મૈ કૈલાસસે આયો જસોમત
 તેરેહી લાલ દેખન૦—ખતાદેરી મોકુ૦

માલકોસ—તીલાનો.

તીલાનો—૧.

દાની ઘેતલાન ઘેત તનન નાદ્રદ્ર દીમ તનદ્રેના
 તનનનનનનનના ઓદતન ઓદતન દેરેતુમ દેરેતુમ તાદીમ
 તાન દેરે નીતનતોમ૦—દાની ઘેતલાન૦

તદેરના દેરેના દીરીઅનરે દેરના દેરના તદાની દીમ
 તનદીમ નીતદીમ તદીમ તાનદેરેની તનતોમ૦—દાની ઘેતલાન૦

માલકોસ—હુમરી.

હુમરી—૧.

મેરે મન ખસ કર લીનો જાય રે; ચતૂર લાડીલી નાર—મેરે મન૦
 ખેર ખેરહુ કહેતી લાડીલી
 નીકો સખદ સુનાય રે.—ચતૂર લાડીલી—મેરે મન૦

માલકોસ—૫૬.

૫૬—૧.

દીન નીકે ખીતે જાતે હાએ, રામ નામકી સમરણ
 કર લે.—દીન૦

સકલ જગતકે ખીસે કામ,
 જખ છાંડ ચલેગે ધરની ધામ,
 નહી સંગ ચલેગા એક દામ,
 જો દેતે હાએ સો પાતે હાએ.—દીન નીક૦

તોડી—ચતરંગ.

ચતરંગ—૧.

ગાવે સમ સૂર તીન ગ્રામ એકવીસ મોરછન ઉનનયાસ
કોટ તાન મંડલમદ.—ગાવે સમ સૂર૦

ચારો ચમન હસ્તક બેઠ નેન દેત ખાત ખાત
ઉપજત ગત નીરત કરત શાઆઆ.—ગાવે સમ સૂર.

તોડી—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

નાદ નગર બસાયો, સુરપતી મહેલ છાંયો,
ઉનનયાસ કોટ તાન તામે અઝર બીશ્રામ પાયો—નાદ.
ગીત હંદ તત બીતત ધાર કનચન અલાપ તાલકાલકે
કીવાર લાગે હીરાપત કુંચી ખરજ જંજીર તા મધ
ધૃપદ સો નંગ છુપાયો.—નાદ નગર બસાયો૦
અસ્તાધસન્યાધસાયોધસાયોજવાહર અરબ ખરખ કરોર કોટ,
કહે મીયા તાનસેન, સુતો ઓ ગોપાળ નાયક,
યાકો મુલ શાહે અકળાર પાયો.—નાદ નગર બસાયો૦

ધૃપદ—૨.

પવનકો તોલ કરે, ગગનકો મોલ કરે;
રવીકો હીડોલ કરે—એસો કોણુ નરરે.—પવનકો૦
પથરકો કાટે સુત, બાંજનકો પદાવે પુત;
ઘટમે બોલાવે દુત, એસો કોણુ નરરે.—પવનકો૦
બીજલીકો કરે વહા, દુવકો ચલાવે રાહા;
નદીકો બેઠાવે ઠા, નીર બચ્ચો બરરે.—પવનકો૦
બડો દીન કે બડી રાત, તાકા કોણુ માત તાત;
એતી જોડ જાને ખાત, સોહી મેરો ગુરરે.—પવનકો૦

ધૃપદ—૩.

ગદ ન લાંક સમ સરે, સમુદ્ર સમ સરે ન સરવર.
 નદીએ ન ગંગ સમ સરે, મેરૂ સમ સરે ન ગીરવર.
 બલ ન બીમ સમ સરે, કરણુ સમ સરે ન પુનીવર.
 રૂપ ન કાલાન સમ સરે, નરે રામ સમ સરે ન શુનીવર.
 બૈતાલ કહે સુન બીકમ, એ પઠનમે દતુમાન સરે.
 ધરાનાથ ઉજન નગરી, રાજનમે બીકમ સમ કોહુ ન સરે.

તોડી—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

પ્રભૂ મોરે દાતા હો, બનકો ધરીએ મધારંગ ધડી
 પલછન.—પ્રભૂ મોરે દાતા હો.

અનધન લક્ષ્મી ધૃધપૂત જાકો અલ્લાકો નામ રંગ
 રાતા હો.—પ્રભૂ મોરે દાતા હો.

ખ્યાલ—૨.

લાડીલા બનાબન આયા આવો મોરે ધર,
 નીકી સમદન સમધી મીલ બૈઠે
 સુખ ધડી સુખ દીન આજ.—લાડીલા બનાબન
 આવો ગાવો નાચો સખ સખીયાં સાહેલ્યાં,
 ઇસ બનરેકુ રીખવો.

સુખ ધડી સુખ દીન આજ.—લાડીલા બનાબન

ખ્યાલ—૩.

ઉનકુ ક્યા કમી બ્યાંદાં ધડી ધડી પળ સદા રંગ,
 બ્યાંદાં પ્રેમ હર ધની—ઉનકુ ક્યા કમી.

થડે પડે પર પ્રાલખ્ય હે, રમન રમન તમની;
 હરી વીશ્વ તન તન ધન વારૂ છાંડ બધાઇ મની.

ઉનકુ ક્યા કમી.

ખ્યાલ—૪.

સખ નીસી જગી—

પીયા તોરે સંગનમે આંખન લાગી એક મોરી.—

સખ નીસી જગી.

નીહર્યાની દર્યાંવે મોએકુ ન આવે,

અખલા રસ પ્રીત પ્રેમરસ પાગી.—સખ નીસી જગી.

ખ્યાલ—૫.

નેવશ્યાં ઝાંઝીડી આન પડી મજેદાર.—નેવશ્યાં

ગેરી નદીઆં નારે ખેલરીઆં,

મૌલા લગાવે ખેડા પાર.—નેવશ્યાં

ખ્યાલ—૬.

તેં કાહુ દેખ્યોરી, નંદકો નન્દન મટુકી ઝટક પટક
ગયોરી.—તેં કાહુ દેખ્યોરી.માખન ચોર ચોર ચોર લીનો, મેરો મન નીતમે
લટક કર શટક ગયોરી.—તેં કાહુ દેખ્યોરી.

તોડી-તીલાનો.

તીલાનો—૧.

મંદીલવા મોરે ખાજન લાગીશે,

આજ મોરે ધરઆનંદ બધાઈ—મંદીલવાં

એરી મન ઉમગી ઉમગી હુલસાઈશે, સ્યામ સુંદર રંગ,

મૂરતી આઈશે, સગરી સખા મીલી મંગલ ગાઈશે, હેક

ધીલાં તક ધીલાં, ધ્રુમકીટ ધ્રુમકીટ, મૃદંગ ખાજત,

નૃલકારી નૃલકારી, નૃત્યત નૃત્યત, તાતા થઇ તાતા થઇ થૈયા.

મગરે મગરે પધનીસા, નાદીર દીર દાની તુમદીરદીરદીર

દાની તરરરતાલ સુનાકે થૈયા થૈયા ગાવે—મંદીલવાં

તોડી—હુમરી.

હુમરી—૧.

મોરાંરે બેપારી સૌદાગર આચારે.—મોરાં રે બેપારી,
કીસીને લાઢી નેનકટારી, કીસીને લાઢી ખારી ;
હમને લાઢા નામ ખુદાકા, પુરી બેપ હમારી.—મોરાંરે.

હુમરી—૨.

ખીરાંરે બટુઆ સંઘેસા લેતે જામઓ જાન.—ખીરાંરે.
અગમ જામઓ વારીવે, પછમ જામઓ મેરે મીયાં.
નેક ધરમસે રહીયો જાન.—ખીરાંરે બટુઆ.

તોડી—પદ.

પદ—૧.

સાધુ દીન બરનેકુ આએ,
આવનકુ કોન રાજ થે, અપની ખુશીસે પઢાયે.—ટેક.
બેટા બેટી જોરે લડકે સોખી હે લોક પરાયે. સાધુ દીન. ૧
મેં જાનું કહ્યું સુખ ઉપજોગો, વાપું જી મુદલ ગુમાયે. સાધુ દીન. ૨
કહેતે કખીર દીનબર જપલેસો સાહેબસે સુખ પાયે. સાધુ દીન. ૩

પદ—૨.

અદભુત એક અનુપમ બાગ.—ટેક

જુગલ કમલપર ગજવર કીડત તાપર સીંહ કરત અનુરાગ.—૧
હરીપર સરવર ગીરીવર ગીર પર ફલે કંજ પરામ.—૨
રચીર કપોત બસન તા ઉપર તાઉપર અમૃત ફલ લાગ.—૩
ફલપર પુહુપ પુહુપપર પલવ તાપર સુક પીક મૃગમદ લાગ.—૪
ખંજન ધનુક ચંદ્રમા રાજત તાઉપર એક મનીધર નાગ.—૫
અંગ અંગ પ્રતી વૈર વૈર છખી ઉપમા તાકો કરત ન લાગ.—૬
સુરદાસ પ્રભુ પીવહુ સુધારસ માનો અધરનીકે બડ ભાગ.—૭

૫૬—૩.

ખીરાજીત એક અંગ છતી ખાત.—ટેક.

અપને કર કરી ધરે ખીધાતા ખટ ખમ્મ નવ જલ જાત.—૧
 ટેક પતંગ શશી ખીશ એક ફની ચારી ખીખીધ રંગ ખાત.—૨
 ટેક પઠક વીમ્વવતી સખજ, કન એક જલજ પર થાત.—૩
 ટેક સલક એક ચાંપ ચપત અતી ચીચુક મૈ ચીત ખીકાત.—૪
 ટેક મૃનાલ માલુર ઉમય ટે કદલી ખમ્મ ખીન ખાત.—૫
 એક કેહરી એક હંસ ગુપ્ત રહેતી નહી લગ્યો યહ ગાત.—૬
 સૂરદાસ પ્રભુ તુમ્હરે મીલનકો અતી આતુર અકુલાત.—૭

૫૬—૪.

કુલીનકો મહલ કુલીનકી સજ્યા કુસે કુંજ ખીહારી

કુલી રાધા ખ્યારી.—ટેક.

કુસેવે દમ્પતી નવલ મગન કુસે કુસે કરે કેલી ન્યારી.
 કુલી લતા બેલી ખીવીધી સુમન ગન કુસે આવન દોહ
 હૈ સુખકારી.

સૂરદાસ પ્રભુ ખ્યાર પર ખ્યારત કુસે કુલ અમ્પક બેલી ને વારી.

૫૬—૫.

રસીક સીર ભોર હેરી લગાવત ગાવત રાધા રાધા નામ.—ટેક.

કુંઝ બવન બેઠે મન મોહન અલી ગોહન સોહન બોલત

સુખ તેરોષ ગુનગ્રામ.

અવન સુનત ખ્યારી પુલકીત ભષ પ્રકૃતીત તતુ મતુ રોમ

રોમ સુખ રાસી ખામ.

સૂરદાસ પ્રભુ ગીરીવરધરકો ચલી મીલન ગજરાજ ગામીની

ઝનક રૂનક વન ધામ.

ગોરી-ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

એરી હું તો આસ ન ગયલી પાસ ન ગયલી,
લોકવા ધરે મહીકા નામ.—એરી હું તો.
જળ તે પીયા પરદેશ ગમન કીનો,
ધર નદીનો પાંવ.—એરી હું તો.

ખ્યાલ—૨.

મુરજ લગવા ખખર લે આ,
સનમ મેરા હજુ કાંઠ રહ્યા.
ક્યા ખો આતી હે બાગકી,
ઓર ગોનચેસે દેલ ખતંગ.
ક્યા શરોદ હો રહીએ બાજકી,
ઓર ચંડુલ બજ રહી ચંગ.
ચંગદાર મેરા તુ કાઢ ગયા,
ગયા બરને ના શીરે આયા.
એ બાગ ખીઆબાન હો રહી,
ઓર ગોનચે હો કાપી પકાંન.
એ શરોદે બાજ તીર બન રહી,
ઓર મસ્ત રહી સખ જેહાંન.
જેહાદાર મેરા તુ કાઢ ગયા.

ખ્યાલ—૩.

ઊડ જ પંખેર દીન રહે ગયા થોરા—ઊડ જ
સાંજ ભઠ દીન આથમ લાગા,
પંખી કરે રે બસેરા—ઊડ જ
સાંજ ભઠ અબ કરસે બસેરા,
ના ધર તેરા નાહી મેરા—ઊડ જ

૫૮ જોહાંગીર કરાણીવાલું રાગસ્તાન.

ખ્યાલ—૪.

મએંતો દહંગી ગાલીરે સાંવરીઆ
ધાધરીયાં મત ફાડોરે સાંવરીઆ—મએંતો દહંગી૦
ધાધર ફારી મેરી ઐયાં મરેરી,
મેરી મોતીયોંકી લડ તોડીરે સાંવરીઆ—મએંતો દહંગી૦

ખ્યાલ—૫.

પીયા ખીન મોહે કછુ ન સોહાવે—પીયા૦
ધડી ધડી પલછન કલ ન પડત હએ,
નેનન નીર ભર આયા વે—પીયા૦

ખ્યાલ—૬.

પીયા મોરે ગએ હજુહુ ન આએ—પીયા૦
ખીરહેકી માતી મએ ભહી હું બાવરી,
નીસ દીન કછુ ના સોહાવે—પીયા૦

ખ્યાલ—૭.

આજ ધર આયા પ્રીતમ પ્યારા—આજ૦
સખ સખીયન મીલ મંગલ ગાએ,
મોતીયન થાલ ભરાએ—આજ૦

ખ્યાલ—૮.

આંગનસે બાલમ કએસે ગયોરે,
કીરપા કર સમજવો રે—આંગનસે૦
જદ મએં હોતી નીંદકી માતી,
શીર પીછે પછતાઇ રે—આંગનસે૦

ખ્યાલ—૯.

કુછ યુજ ફરકન લાગી સુન મોરી આલી,
ઝોર ફડકે આંખ બાંધ—કુછ યુજ૦
ભાગ જગ સુખ એન આવન કીનો,
ગરવા લગાઈ લઈ બલાઇ—કુછ યુજ૦

ખ્યાલ—૧૦.

છોડ દે કાના અખ સાંજ ભઈ—છોડ દે કાનાં
સંગડી સખી સખ દૂર નીકસ ગઇ,
અખ કયું કર ખેચું ચે દહી—છોડ દે કાનાં

ખ્યાલ—૧૧.

દીલખર મેરા તુ પંછી શીઆના—દીલખરં
સગલી રેન મોહે તલપત ખીતી,
ભોર ભએ ધર આના—દીલખરં

ખ્યાલ—૧૨.

ભલા સાંવરેને જાડુ ડાલા—ભલા સાંવરેને
જાડુભી ડાલા વારી ટોનાભી કીનો,
બલજેરી કર દીલ લીનો—ભલા સાંવરેને

ખ્યાલ—૧૩.

પીયા મોસું કરત રસીલી ખાત—પીયા મોસું.
બહોત દીનન પીછુ પીયા ધર આઈશે,
આજ સોહાગડી રાત—પીયા મોસું

ખ્યાલ—૧૪.

ખ્યારી તોરી અંગીયાંમેં કુલોંદી ખાસ—ખ્યારીં
ચંપા ચંબેલી વારીવે ઔર ગુલાબ,
ભંવર આવે તોરે પાસ—ખ્યારીં

ખ્યાલ—૧૫.

ખ્યારે બનરેમેંબી માલન હુમ આવે—ખ્યારે બનરેમેં
શકર ખાંડું વારીવે, પીર મનાંઈ મેરા મીઆં
ભુલા સાજન પાઈ આવે—ખ્યારે બનરેમેં

ખ્યાલ—૧૬.

ખ્યારી તોરી નગરીમેં બોલા જોગી આયા—ખ્યારીં
કાનન કુંડલ ગલે ખીચ સેલી,
ધર ધર અલખ જગાયા—ખ્યારી તોરીં

ખ્યાલ—૧૭.

સાંધ સાંધ વે રાખો લાજ હમારી—સાંધ૦
 નદીયાં ઘેરી વારીવે નાવ પુરાણી, મેરા મીયાં મૈલા
 જિતારે જેડા પાર—સાંધ૦

ખ્યાલ—૧૮.

બલખજી ચરણુમી દાસીરે—બલખજી૦
 ગંગા નાહે જમુનાબી નાહે,
 નાહે તીરથ દાસીરે—બલખજી૦

ખ્યાલ—૧૯.

ચલ જારે ખીદેસી જનતીરે—ચલ જારે૦
 કંકર કુવા ઠંડારે પાની
 ખીજ ખીદેસી જનતીરે—ચલ જારે૦

ખ્યાલ—૨૦.

આજ ધર આયા મેરા ખ્યારા—આજ ધર૦
 ચોક પુરાણી મંગલ ગાળી,
 ઔર ગુથાળી કુલ ગજરા—આજ ધર૦

ગોરી—પદ.

પદ—૧.

નીર્તત અંગ અબુપાણુ બાજત—ટેક.

ગતી સુધ ગંધ શોભા બદ દેખત એક તે એક અતી રાજત—૧
 કહત ન બનૈ રહ્યો રસ એસો બરનત બરની ન જાય,
 તૈસેધ બને શ્યામ તૈસેધ બની ગોપી છપી અધીરાય—૨
 કંકન ચુરી કીંકની નુપુર પગજની ખીછીયા સોહત,
 અદભુતધુલ ઉપજતધન મીલીકે બ્રમી બ્રમીધત ઉત જોવત—૩
 સુની સુની શ્રવન રીઝ મનહીં મન રાધા રાસ રસમા,
 સૂર શ્યામ સબકે સુખદાયક લાયક ગુણુની ગુણુમા—૪

૫૬—૨.

મલુક સંઘેસાલાયા વે, તાયે મેરા તાલળ ચાર સીધારાવે.—૧૬.
 એ કાલાવે હરના, જંગલ ચરના, કીને તેરા સીંગ સહરાયાવે,
 છનકા લેં તેનેં ખેત ઉખડા, તલળ ઉમદા આયાવે. ૧
 પેલે રે પાર મેરા પીતમ ઠારા, મેં કીઉં પાઉં ખીચ પાનીવે,
 સુરત સુનેકી નાવ બનાઈ, તન કરું સખ ખુરખાનીવે. ૨
 આવો મેરે ધોલના, નીકો બોલના, કીન બરખીને બરમાયાવે,
 કીની વે બેજી કાગજ કેરી ગુંદીયાં, કીનસે મનચંત લાયાવે. ૩
 એ હંસ ઉરે, બગ જુરન લાગે, કાયાકો અંત ન પાયાવે,
 દેખો સખી એક અજળ જનાવર, ઊર ગયા બહોરન આયાવે. ૪
 એ સાવન માસ મેરા અસાદ આયા, પીતમ હજુઅની આયાવે,
 કહેત કખીર સુનો ભૈ સાધુ, ભયરી દીવાની ખીછોયે પીયાવે. ૫

૫૬—૩.

સુરલી મોહે કુંવર કન્હાઇ—૧૬.

અંચવત અધર સુધા બસ કીન્હે અળ હમ કહા કરૈરી માઇ. ૧
 સર બસ હરી લૈ ધરૈ સખનીકો અૈસે નાહી ન દેત દીખાઇ. ૨
 ગાજતી બાજતી ઐડી દુહુ કર અપને કાનની સુતત પરાઇ. ૩
 જેહી તતુ અગીન દહો અપનો કુલતામો કેસે હોત ભલાઇ. ૪
 અળ સુની સૂર કબન ખીધી કીજૈ બનકી બ્યાધી સાંજ ગર આઇ. ૫

૫૬—૪.

સખી સુરલી ભઇ પટરાની—૧૬

અધર સુધા મુખ પરત શ્યામકે સો પીવતી છતરાની—૧
 માહે પસુ પક્ષી દ્રુમ બેલી જમુના ઉલટી બહાની—૨
 સુર નર મુની બસ બયે નાદકે સખે બરચ મન ધ્યાની—૩
 ત્રેહુ ભુવનમૈં ચલતી બડાઇ એ સ્તુતી મુખ મુખ ગાની—૪
 સુર શ્યામકી અળ અર્ધજિંની રહી રીઝે લપટાની—૫

૫૬—૫.

મનરે તું રામ ખીના દુખ પાવેગો પસ્તાવેગો.—ટેક.
 એ રાખકે ધર કરલા રે હોસી, મન દસ ભાર લઢાવેગો,
 ઉપર સરવાન ચઢ કર બેઠે, લાડી માર તે દપકાવેગો.—મનરે. ૧
 એ ધાંચીકે ધર બલદા હોસી, આંખોધ ચામ બંધાવેગો,
 જીની જીની આર લગાય કર, હરણીસી ચાલ ચલાવેગો—મનરે. ૨
 એ બાજકે ધર બંદરા હોસી, નાચ છતીસ નચાવેગો,
 જીએ નીએ હાથકીએ સર ડોલે, ધરધર બીખ મંગાવેગો.—મનરે ૩.
 એ સાંધકે ધર ગૌઆં હોસી, કેતીએક આસ ધરાવેગો,
 કહેત કખીર સુનો ભાધ સાધુ, જમરા જીવ લે જાવેગો.—મનરે. ૪

૫૬—૬.

તુમકો કમલ નયન કખી ગળત.—ટેક.
 વદન કમળ ઉપમા યહ સાંચી તા ગુનકો પ્રગટાવત.
 સુન્દર કર કમલનકી શોભા ચરન કમળ કહવાવત.
 ચૈર અંગ કહી કહા બખાનૈ ઇતનેહીકો ગુન ગવાવત.
 શ્યામ ન મ અભડત યહ બાની શ્રવન સુનત સુખ પવાવત.
 સુરદાસ પ્રભુ ગ્વાળ સંધાતી જાની જાતી જનવાવત.

૫૬—૭.

મુરલી કુંજનીની કુંજની બાજતી—ટેક.
 સુનીરી સખી શ્રવણુ દૈ અય તું જેહી ખીધી હરી મુખરાજતી—૧
 કર પલ્લવ જળ ધરત સબે લૈ સમ સુર નીકલ સાજતી—૨
 સુરદાસ યહ સૌતી સાલબધ સખ હીનકે સીર ગાજતી—૩

૫૬—૮.

શ્યામ નૃપતી મુરલી બધ રાની—ટેક.
 બન તેં લ્યાય સુહાગીની કીની ચૈર નારી ઉનકો ન સોહાની—૧
 કબહું અધર આલીંગન કબહુ બચન સુનત તતુ દસા જીલાની—૨
 સુરદાસ પ્રભુ બન બીતર તેં તબ અપને ધર આની—૩

ગુણકલી-ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

એણી બની મૃગા નેણીકી અંગતે કંચન,
ખંભ પર નાગન કાગન કાળી.—એણી બનીં
ગરહ પર કપોત વાફં, નેણુ પર સાવગ સાફં,
નાસકા પર કીર વાફં, દસન ચોપ ઉઝરી.—એની બની

ધૃપદ—૨.

રેના જગી, મોરા પીયા નહી આએ.—રેના જગી.
તોરા પીયા ચંદા લાવલશકર તારાસે
સારી જગ મ્હોરા ઝલકાએ—મોરા પીયા નહી આએં
જખ ન આયે થે, તોરા પીયા સખી રેના,
છયા જલાય કછુ કાય સમજાએ—મોરા પીયા નહી આએં
છયા જલાયે સમજાએ, ખીપતમે કામ કછુ ન આએ,
એસી તોરી ઓર ચાલ પાયે—મોરા પીયા નહી આએં
પીઆરી કેસર બીના પીયા, દેખત ખેલત રેનાસે ચંદા,
રૂસ્તમ છયા ઓર જલાય—મોરા પીયા નહી આએં

ગુણકલી-ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

ખેલી લે રંગ છેલા શામ હોતી હે—ટેક.
તારા વું મત જ સમુદ્રમે, ના બરસી હે માનકઠારી પુનમ.
સીતલ આસ બીન મન સમુદ્ર ધીકતી હે અગ્ની સમ,
અગ્ની સાગર રૂસ્તમ જન મોતી હે.—ખેલી લે રંગ છેલા.

કોકબા—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

તોહું સમજવત હું પચેહારી.—તોહું સમજવત.

દુધ દહી માખણ બોહોતેરો તેરે તેં શે જાત

ગમારી.—તોહું સમજવત.

નીત ઉડ દેન ઉરાનો આવત,

ચોરીકી જાત તેં નાહી ખીસારી;

સુરકે પ્રભુકુ બેહા કરંગી,

તન મન ધન તોપે બેહારી.—તોહું સમજવત.

ત્રીજો રાગ—હીંડોલ.

હીંડોલ—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

જુવત સખી હીંડોલે કારો કહાન, બલભદ્રજીકો ભાષ્યા—
ચંદ્ર તેજ અંગ ઝલકે મોરમુગટ લટકન સોભાયા,
મોહન છબ્બ અપક દેખ જીયા ત્રહ્યાન લગાયા—જુવત.

ધૃપદ—૨.

લાલન અનંત રતમાન આયે હોળુ મેરે ગેહ અલસીમે
નેન બને ન તોતરાત—લાલન.
અંજન અદ્ધર પીક લીક સોરે નોહે કાયકો લગત જુ
સીંહો ખાત—લાલન.
પેચહુ સમારત પેચહુ ન બન આવત એતેપે તીરછી
ચીતવન ગાત—લાલન.
સેવકરામ સ્વામી હીયમે બસત હીયા તે બલે નામ વાહીકો
નીકસ જાત—લાલન.

ધૃપદ—૩.

બજ જન બજ પ્રાણપતી; જીને દીની હે તાકુ જીવન ગતી ॥ ૧ ॥
જલ સમુદ્ર ઠલ ભુમી અનલ સુર્ય હવા આકાસ સારે
બ્રહ્માંડકે પતી ॥ ૧ ॥ જીને દીની હે.—

જામ જન બજે નીશદીન સદામ સોભામ સારે તન મનકી
જન્મે જન્મ ધરતી ॥ ૨ ॥ જીને દીની હે.—

સ્વાર્થનકો હીય બનાય જન જન્મ વ્યર્થ કાકુ વેહ એમ
અવતાર ક્યાં શીર પાય તું, કહે રસ્તમ ધરાની સાર્થક
આહવે તેહારો, બંદા બજ લે નીરનજન તકડી ॥ ૩ ॥

જીને દીની હે તાકુ જીવન ગતી.

ધૃપદ—૪.

ગાયેહું મંગલ ચારધણે ઓર દેખતહી તન તાપ યુગમે—ગાયે.
 ઘાયેહું પાયે ગુલાબનસો જરી બાફકે પાંમરે ચાર બીછાય—ગાયે.
 છાયે હો મંડપ બાદલેકે સબ દુલનકી બર્ખા બર્ખાયે—ગાયે.
 ભાયે હો સોતનકે ઉરસાલ જબે હંસ લાલન કંઠ લગાયે—ગાયે.

ધૃપદ—૫.

બાજ બાજરે ગર્વતી તોપર અકબર શાહ હે રીશાનો—બાજ.
 કાબુલ કંદહાર મુલતાન ખોરાશાન હબશાન
 સબહીને આન માનો—બાજ.

જાપે ધાવે ફોજ તાકો મુલક ગરદ કરે,
 વાહી કે શીશકો કરત નીશાનો,
 કહે મીયાં તાનસેન કોઉ નૈ રાખ્યો રહે જાકે ધર જાયે તું
 શુબો હોત ડરમાનો—બાજ બાજરે

ધૃપદ—૬.

પ્રાણુ જોત જેગી બીહાંગમે મૈખ મુખી પાપી પ્રાણુ ધાતી
 બનમે કુલી રે જુહી રહી.—પ્રાણુ જોત જેગી.
 ભરંગી ગુણુ ગાનકી ધોમ દનકે પંચઆન રજનીની ગોરી
 રંગ રંગમે ચુહી રહી.—પ્રાણુ જોત જેગી.
 કરત ગુંઝાર જ્યાં મધુર મધુપ બરંદ ગાન કરત હે
 જ્યાં કોકીલ કુહી રહી.—પ્રાણુ જોત જેગી.
 જો લો પીય પથીક બીચાર કહે હરીદાસ તો લો તુતી
 ઉઠકે પુકારત તુંહી તુંહી.—પ્રાણુ જોત જેગી.

રામકલી—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

ઉઠો ખ્યારી ભોર બધ,—

બધરી તું નગત કાય ન આલીરી

કદકે જગાવે પ્રાણુપત—ઉઠો ખ્યારી.

દ્રગ કંવલ ખોલ દેખ કર મૂરત મોહન સ્વરૂપ

પંછી મીલે રે એ દોહી ચકવા ચકવી.—ઉઠો ખ્યારી.

રજની બેહાની, ચીરીઆં ચોંચહાની, ચલત શીત, ધૂલત
પવન, કામ મહી, મેરો તો શાહે અકબર સો ખ્યારો નેઆરો
ના કરોરી આવી ડારો હાલ ગલે બાંધ.—ઉઠો ખ્યારી.

રામકલી—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

ખ્યાલા મુજે ભર દે,—

મતવાલે મોરે ખીત ગઇલી સગરી રતીયાં,
બઇલી ભોર.—ખ્યાલા મુજે ભર દે.

હમ તુમ પીયે છકે છકાવે, દુરજન લોકવા ના હસે,
અખ કર રહી સોર.—ખ્યાલા મુજે ભર દે.

ખ્યાલ—૨.

જાઓ શખી હરકુ ક્યાંહાં દેખના.

ધરી ધરી મોરી બાલ ખીકલ બધ કામ ઝારકી
ભાવના—રે જાઓ શખી.

જા કર તુમને દેખે મુજકુ, ઐસા ઉનકુ કહેના,
બેગી મીલનસે જાઓ શખીરી મેરા ઉનકા મીલના.
રે જાઓ શખી.—

ખ્યાલ—૩.

જાગની ગુમાનીલાલ, પંખી બન ખોલે.—જાગની૦
સુરજકી કરણુ બધ, ચકવી પીયા મીલન ગઇ,
હાય લીયે ગંગા જલ, તૂવર દોલે—જાગની ગુમાનીલાલ.

ખ્યાલ—૪.

જાગની બોલે સજન, ભોર બધ કર ભજન.—જાગની૦
ઉજ્યાલ પ્રગટ, જગત ઝલકત, સુરજકી કીરણુ ફરકત,
સુંદરી કર મટુકી લે ચલી, હંસકે પનઘટ.—જાગની બોલે સજન.

રામકલી—તીલાનો.

તીલાનો—૧.

ધીમદર ધીમદર ધીમદર ટીલીલાના,
ટીલીલીલીલીલાના ટીલીલાના ટીલીલીલીલીલાનાહે.
ધીમદર ધીમદર ધીમદર.

દરમ દરમ દર દરદ દાની દર દાની દરદાનીહે
ઝીટીલીલીલીલાના ટીલીલાના ટીલીલાના હે.
ધીમદર ધીમદર ધીમદર.

તીલાનો—૨.

ઔદતન નાદીમ તનુમ તનુમ તનુમ.
તનનનના તનના દ્રેદ્રે તુમ તનના તન
તુમદ્રે તદીમ તદીમ દીમ તદરેના દેરના,
તનનનનન તદરે તદાની તરેદાની—ઔદતન.

રામકલી—૫૬.

૫૬—૧.

અળદો ને પાડં તો હીરદૈ માઝ દુરાળી.—૧૬.
હરીદો દરશન પાડી આબુપણ અંગ બનાળી— ૧
ઐસો દો આની મીલાવે તાહી નીલાલ કરાળી— ૨
જૈ પાળી તો મંગલ ગાળી મોતીયની ચાક પુરાળી— ૩
રસ કરી નાચૌ ગાળી બઝાળી ચન્દન ભોન લીપાળી— ૪
મણી માનક ન્યોછાવરી કરી દૈ સો દીનસુદીન કહાળી—૫
કેતકી કરણા બેલી ચમેલી કુતીન સેજ પીછાળી— ૬
તાપર પીયા પૌઠાળી મૈ અચલા આવ ડોલાળી— ૭
ચંદર અગર કપૂર અરગજ પ્રભુકી ખૌરી બનાળી— ૮
જૈ પીધના કબહું યદ કરૈ તો કામકો કામ પુરાળી.— ૯

પદ—૨.

શ્યામા શ્યામ અંકમ ભરી,—ટેક

- ઉરજુ ઉર પરસાય ભુજ ભુજ જોરી ગાઢે ધરી— ૧
તુરત મન સુખ માની લાંઘો નારી તેહી રંગ ઢરી— ૨
પરપર દોઉ કરત કીડા રાધીકા નવ હરી— ૩
એસેહી સુખ દીયો મોહન સયે આનંદ ભરી— ૪
કરતી રંગ હીલોર જમુના પ્રેમ આનંદ કરી— ૫
રાસ નીશી શ્રમ દૂરી કીંહો ધન્ય ધનીયહ ધરી— ૬
સૂર પ્રભુ તટ નીકસી આયે નારી સંગ સખ ખરી.— ૭

પદ—૩.

કહાં તુમ ધતનેંહીં કો ગરઆની—

- જોખન રૂપ ઘોસ દસહીકો જ્યોં અંગુરીકો પાની— ૧
તુલુકી અગીતી ધુમકે મંદીર જ્યોં તુપાર કનપાની—૨
રીસહીં જરતી પતંગ જ્યોતી જ્યું જનતી લાભ ન હાની—૩
કરી કછુ જ્ઞાન બીમાન જન દે હૈ ન કોન મતી હાની—૪
તતુ ધનુ જાની જામ જુગ છાયે ભુલતી કહા અયાની—૫
નવસે નદી ચલતી મરજદા સુધી એ સીંધુ સમાની—૬
સૂર ધતર ઉસરકે બરખે થોરેહી જલ ધતરાની.— ૭

પદ—૪.

તુંહીં પીય ભાવતી નાહીન આન,—

- નીમી દીન મન મન કરત મનોરથ, રસ બસ કેલી નીદાન
ધ્યાન ખીલાસ દરસ સંભ્રમ મીલી માનત માનીંની માન,
અનુનય કરત ખીવસ બોલત હૈ દૈ પરી રંભન દાન,
પ્રથમ સમાગમતે નાના વીધી ચરીત તીહારે ગાન,
સૂર શ્યામ કુહબર અંતર સુની સુજસ આપને કાન.

પદ—૫.

સારંગ સારંગ ધરહી મુલાવહુ.

સારંગ ખીને કરત સારંગ સો સારંગ દુખ ખીસારવહુ—૧

સારંગ સમૈ દહત અતી સારંગ સારંગ તનહી દીખાવહુ-૨
 સારંગ પતી સારંગ ધર જેહૈ સારંગ જામ મનાવહુ-૩
 સારંગ ચરણુ સુભગ કર સારંગ સારંગ નામ ખુલાવહુ-૪
 સુરદાસ સારંગ ઉપકારીણી સારંગ મરત જીયાવહુ-૫

દેશાખ-ધૃપદ.

ધૃપદ-૧.

હું તો અનખોલીરી આલી તેરે કાહાન
 મોસુ ઐસી કીની.-હું તો અનખોલીરી૦
 મથુરા જાએ ઉલટ આવતહી
 ખીંદ્રાખનમે ઝકઝોરી, રસકી કુસુમ્ખી ચોલી મસકી.-હું તો૦

દેશાખ-ખયાલ.

ખયાલ-૧.

સંભૂદ્રા રે સમજત નાહી,
 મૂર્ખ શીખે તો કચુ શીખ લે.-સંભૂદ્રા રે૦
 ગાયન બજાયન રીજાયન ગુણી સકલ કલા રીજે તે
 કચુ રીજ લે.-સંભૂદ્રા રે સમજત નાહી૦

દેશાખ-પદ.

પદ-૧.

દેખી સખી મેરો મન ન રહૈ શ્યામ ખીના.-
 અતીહી ચતુર જાની જામની મની વહ છખી પર મૈ બામ લીના-૧
 અપની દસા કહૌં મૈં કસો વન બન ડોલતી રૈની હીના-૨

મન તો ચોરી લીયો પહીલેહી, ઝુરી ઝુરી હું રહો છીના—૩
વૈ મોહન મન હરત સહજહી હરી લે તાકો કરખ છીના—૪
સુરદાસ પ્રભુ રસીક રસીલે બહુનાયક હું ના બજીના.—૫

લલત—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

નુરી મન સમરન નીશદીન રટરે

શાહાનશાહે મદાર.—નુરી મન૦

જેહી જેહી ધાવત સોહી ફલ પાવત ન્યામત દેત હજુરી,
તાનસેન પ્રભુ છતનોહી માગત અજં સુનાવત
તાન તાલ સમપુરી.—નુરી મન સમરન.

લલત—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

જોગી જંગમ જટી સેવરા

હમારે મંદીરયાં કૈસે સાવે રામ નામકો આસા.—ટેક.

આશા તુજી આરકે જા બેઠે મંદીરમે,

જુઠે ગોરીકે બચન હુમારે જો જાણે સો રાએ.—જોગી૦

ખ્યાલ—૨.

આસ બસાવે પીયાકે અંગમે—આસ૦

જો આહે તું પીયા મીલવેકો,

લગી રહત નીસ દીન આસ.—આસ૦

ખ્યાલ—૩.

જાગી તોરે સંગ રંગીલી રે રાત—જાગી તોરે સંગ૦

સોવન દેવો, જગાવો ન પીયા,

સૌયાં રે લગાવો ન હાથ.—જાગી તોરે સંગ૦

ખ્યાલ—૪.

સખ નીશી જગી હો લાલન,
પ્રાતહી આયો હોજુ રંગ ભર.—સખ નીશી જગી.
હમ તે અદીક બામ જન તમ બસ કીયે,
પ્રેમ પ્રીત ચખાય.—સખ નીશી જગી.

ખ્યાલ—૫.

પીયા મોસુ રશ રહે, હીતરહીત બોલત
બચન અત નીથુરાયે.—પીયા મોસુ રશ.
હમ સો અવદખંદ અનંત બલમ રહે,
કાહુ તીરીયન કે તમ ભોરાયે.—પીયા મોસુ રશ.

ખ્યાલ—૬.

રે મન સુમરન કર રે તું
બજ હર નામ આધાર.—રે મન સુમરન.
યે બવસાગૂરમે દુખ રહત હે
કૈસે ઉતરોંગે પાર.—રે મન સુમરન.

ખ્યાલ—૭.

ઝહો પ્રભૂ આશરા તેરા,
મૈ બંદા તું સાહેબ મેરા.—ઝહો પ્રભૂ.
ઇસ ચરનનકો બોત બરોસોં,
જનસેં હોત નવેરા.—ઝહો પ્રભૂ.
જો તું આયા વારી શીર પસ્તાયા,
ખીચ જનઝલ ઘણેરા.—ઝહો પ્રભૂ.

ખ્યાલ—૮.

ઉઠો પ્યારે ભોર, કરત કલોલ, અબલગ તું ક્યું રહે
ગફલત સોય.—ઉઠો પ્યારે.

એક તો અંધેરી ધારી, દામની દમકત, ચીરીઆં કરન
રહી શોહોર.—ઉઠો પ્યારે.

ખ્યાલ—૯.

હે દષ્ટ્યાં મોરી છતીયાં ઉમંગે ભુજ ફરકત જાત પલકરકી
ખંગરીયાં ખુલ રહીયાં.—હે દષ્ટ્યાં મોરી છતીયાં ઉમંગે
આનંદ હોત જી અગમ ભધલવા
આંગણુ કાગણુ ખોલી ખોલ,
ફુલ રહી ફુલ બાદીયાં.—હે દષ્ટ્યાં મોરી છતીયાં ઉમંગે

લલત—હુમરી.

હુમરી—૧.

નેના નીંદ ભરે હો ગોરી તેરે નેના,
નેના નીંદ ભરે હો—ગોરી તેરે નેના—નેના
જામ જીવમે ઔર સુધંદના કેતકે ગુલાબાં,
ફુલી, કરન ફુલ ફુલો દાગૈના.—નેના નીંદ ભરે હો

હુમરી—૨.

બાસ બસાવે પીયા કે અંગમે—બાસ
જો આહે તું પીયા મીલવેદા,
લગી રહત નીસ દીન આસ.—બાસ

હુમરી—૩.

લારીરા બંનરા બાગુબન તોરા બાસી.
લારીરા બંનરા, બાગુબન
જબ લગ ધટમે, પ્રાણુ બસતહે,
તુમ થાકોર હમ દાસી.—લારીરા બંનરા

લલત—૫૬.

૫૬—૧.

મૈં જાની જહાં રતી માની.—ટેક.

તુમ આયે હૈ લલના જળ ચીરૈયા ચુહચુહાની—૧
મુખકી ખાત કહા કહોં ઠાની ખાતનીહી પહીયાની—૨
છતે પર અંખીયાં રસ મસાની અરૂ પગીયા લટપટાની—૩
ભાલ જાલક રંગ બનાયે અધર અન્જન પ્રગટાની—૪
ખીન ગુન બની માલ સળ અંગઅંગ ઉલટી નીશાની—૫
સુરદાસ પ્રભુ ગુન નીધાની અન્તર ગતકી જાની—૬
ધની ત્રીયા તુમકો જો સુખ દીની સંગ જગત રૈની ખીહાની.—૭

૫૬—૨.

મૃદુ કપોલ લોલ યુગલ કુણ્ણ કૃત શોભં—૧
હીરકં કૃત ચીખુક લુપણ વીરચીત ખીક્ષોભં—૨
કંઠ શોભી મુક્તા મણી લુપણી ઘોત શ્રીયં—૩
ભાવ ભરતયા વરી કૃત યુવતી જન જીયં—૪
કહી તટગત પીત બસન શોભીત નીજરૂપં—૫
૫૬ નખ સુખમા ખીમાન સુર નર મુની લુપં—૬
ખીન્ના પત મેત દેવ માનય મમ બચનં—૭
શ્રી બલ્લભ ચરણ કમલ કૃપયા કૃત રસનં.—૮

૫૬—૩.

ઐસેહી ઐસે રૈન ખીહાની.—ટેક.

ચંદ મલીન ચીરૈયા સુતી કાકકી ખાની.—૧
જૈલ બધે અનતહી કાહુકે મનકી આસ લુલાની.—૨
કપટી કુટીલ કુર કહા જાને શ્યામ નામ જીય આંતી.—૩
કોકીલ શ્યામ શ્યામ અલી દેખો શ્યામ રંગ હે પાની.—૪
શ્યામ જાલદ અહી શ્યામ કહાવત સુક શ્યામ સોં વાની.—૫

૫૬—૪.

રાધે છીરકત છેલ છખીલી.—ટેક.

કુચ કુંકુમ કંચુકી બંદ ટુટે લટકી રહી લટગીલી.—૧
બંદન સીર તાટક ગંડપર રતન જડીત મની લીલી.—૨
ગતી ગયંદ મૃગ રાજ સુકટીપર સોભીત કીંકની ઢીલી.—૩
મચ્છો ખેલ જમુના જલ અંતર પ્રેમ મુદીત રસ જીલી.—૪
નંદ સુવન લુજ શ્રીવ ખીરાજીત ભાગ સાહોગ બરીલી.—૫
બરપત સુમન દેવ ગણુ હરપીત દુદુંભી સરસ બજીલી.—૬
સુર શ્યામ શ્યામા રસ કીડત જમુના તરંગ થંકીલી.—૭

ખીલાવલ—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

હું દેખો કંવલ નેન કંવલ તોએ ડારડાર;
પાંત પાંત ઈન નેનન કહું બરજાત—હું દેખો
હું ખીચારે જલખાસી બગતરૂપ બએ રાગી;
રાજા જશોમત વાઈ અલબલી કહું નહીં સમજાત—
હું દેખો કંવલ નેન

ધૃપદ—૨.

હોંકાર અપાર જગત આધાર સખ નરનારી સંસાર જપે હે;
બાવન અખરમે ધર અખર જોત પર દોત
તન કોટ તપ હે—હોંકાર અપાર જગત આધાર
સીદ્ધ નીરનજન ભેદ અલેક સ્વરૂપ નરૂપ,
જોગન્ધર થપેહે.—હોંકાર અપાર જગત આધાર
ઐસો અંત મહે હોંકારકો, પાપ જૈસો જાકે
નામસે કપેહે—હોંકાર અપાર જગત આધાર

બીલાવલ—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

પીયા બીન કેસેકે ભરીએ મા ધીરજ ધરીએ
કલ ન પડત ધડી પલ—પીયા બીન.

નગત નગત ગીનત તારે ઉન બીના મોરી
નેક ન લાગી પલ.—પીયા બીન.

ખ્યાલ—૨.

કવન બતરીઆં ગમલા મા,
અબ મોહો દેવો બતા અતહી અત મોરા ચોરવા
ગમલા.—કવન બતરીઆં.

લેન ગમ સોદા બાટવારે ઇતની ધરીમે
ગમલી કોઓની ચોરે—કવન બતરીઆં.

ખ્યાલ—૩.

અબ મોરી રામ રામ કહીયો કહીયોરે
બાલમસુ બેગલે નમઓ પતીઆંરે—અબ મોરી.
ઇતની બીનતી મોરી ઉન સંગ કહીયોરે
સીચેરી હોત છતીયાંરે—અબ મોરી.

ખ્યાલ—૪.

ઉધો બેઆકુલ ભઇ, ખબર નહી તનકી,
કહાંસુ કહીયે મનકી.—ઉધો બેઆકુલ.
આપન બાય દારકા છાયે,
હમ જો ભઇ બન બનકી,—ઉધો બેઆકુલ.
મથુરાં છાંડ દારીકાં આયે, નીપત કથોર ભયે મોહનજી,
મુરદાસ પ્રભુ તુમહારે મીલનકુ કવન સેવા મે ચુકી.—
ઉધો બેઆકુલ ભઇ.

ખ્યાલ—૫.

કેતે શુથ રહેઓ રે ઉદાસી ઓ ભવરા વું—ટેક.
 ઝુમ તેરે કાલો, બદન તેરે પીળો,
 સખડી કુલનકો રે ખાસી—ઓ ભવરા વું કેતે.

ખીલાવલ—તીલાનો.

તીલાનો—૧.

નાદર તુમ તરધીમ તનનનનનન તનન
 તદરદાની ઉદનનાત તનદરના તનમ તનમ.
 નાદર દર દર ધીમ તનનનન ઉદનનાત
 તનદરના તનમ તનમ—નાદર તુમ.

તીલાનો—૨.

અહે અલેલાલે એલેલીલી એ લાલે
 ઓમત્રે એલી એલા એલા.—અહે અલેલાલે
 ઓમત્રે તનતોમ તનોમ તનનદેરેના
 તનદેરેના તનદેરેના તોમના ઓમત્રે એલી
 એલા એલા એલા—અહે અલેલાલે

ખીલાવલ—૫૬.

૫૬—૧.

કુંજ ભવન રાધા મનમોહન—ટેક.

રતી ખીલાસ કરી મગન ભએ અતી નીરખત નયન લજેહન-૧
 ત્રીય તનુકો દુખ દુરી કરી યૌ પીય દે દે અપની સોહન-૨
 ખારખાર જુજ ધરી અંકમ ભરી મીલી બેઠે દોઉ ગોહન-૩
 પીતામ્બર પટું સોં પોંછત હરધી પરસ્પર જોહન-૪
 સુરસ્થામ સ્થામા મન રીઝવત પીન કુચની ટક ટોહન-૫

૫૬—૨.

ભૃંગીકે ભજીં ચરન કમલ પદ જહાં ન નીશીકો ત્રાસ,
જળ ખીંધુ બાન સમાન એક રસ સુર યારીજ સુખ રાસ.
જહાં કંજ લગ ભક્તી હોતી નો લછન રસ એક નીગમ સંગ,
શુક નારદ સારદ ભંવર ભૃંગ અનંગ.
શીવ ખીરંચ ખજન મન રંજન છીન છીન પ્રગટ પ્રવેશ,
સુતુ મધુકરી ત્રમ ત્યાગ મદન રાજીવ કેશ.
ચરણ સરોવર બ્રહ્મ શીવ હંસ શતકસનંદન ખ્યાસ,
સુર પ્રભુ સુગંધમે પ્રકૃલીત તહાં ચલ કસો ખાસ.

૫૬—૩.

તુમ ન્યાય કહાવત કમલ નૈન—ટેક.

કમલ ચરનકર કમલ બદન છખી અરજુ સુનાવત મધુરે જૈન.—૧
ગાત પ્રગટ રતી રખી હી જનાયત હુલસત આવત હો અંગ દૈન.—૨
નીસી દ્વાર કપાટે સદલ બધુ મધુપની પીવત પ્રેમ જૈન.—૩
મીલેહુ માંઝ ઉદાસ અનત ચીટ બસત સદા જલ એક જૈન.—૪
સુર કપટ ફલ તબહી પાય હો અપની અરપ જળ દૈ હૈ મૈન.—૫

૫૬—૪.

યા રખ યા દીલજની, યા રહીમ આલમનવાજ—ટેક.

ફલકમે ઝલક ભઇ, તારેકી જડત હુઇ,
ચંદ જલકે રૈનમેં, સુરજ દીન દમનવાજ.—૧.
જલ સાગરમે રેલે, મીન વાંહી ચેન ખેલે;
જમીં પરખત ખનાયકે, તૂવર સખતમનવાજ,—૨.
સંગમે સંગ રચીયો, ગોહર સંગમે છુપીયો.
કહે રસ્તમ બદનમે દમ, દમમે સનમ કરીમનવાજ.—૩.

૫૬—૫.

વૃન્દાબન હરી રાસ ઉપાયો—દેખી શરદ નીશી રચી ઉપજાયો—૧
અદભુદ મુરલી નાદ સુનાયો—યુવતીન સુની તનુ દશા ગંવાયો—૨

મીઠી ધાધમનકો ફળ પાયો—જંગમ ચલે જ્યુ' ચલની થીરાયો—૩
 ઉલટી જમુના ધાર બહાયો—સુતી ધુતી ચંચલ પવન થકાયો—૪
 સુરનર સુતીકો ધ્યાન જીલાયો—ચન્દ્રગમન મારગ ખીસરાયો—૫
 રૂપ દેખી મન કામ લગાયો—રસમે અન્તર ખીરસ નહનાયો—૬
 યુવતીનકે તન ખીરહ બહાયો—અહુરી માંજે હીત અતી ઉપજાયો—૭
 ફેરી રાસ મંડળી બનાયો—આવભાવ કરી સખની રીઝાયો—૮
 કલ્પ રૈની રસ હેત ઉપાયો—પ્રાત સમય જમુન તટ આયો—૯
 નારીનકે નીશીબ્રમહી મીટાયો—યુવતીન પ્રતીપ્રતીરૂપ બનાયો—૧૦
 શીવ નારદ શારદયહ ગાયો—ધ્યાન ટચેા ચીત તહાં લગાયો—૧૧
 રાધા વરનીચુ નામ કહાયો—સુરદાસ કછુ કછુ કહી ગાયો—૧૨
 રમાકન્ત જા સુખકી ધ્યાયો, સો સુખ નન્દ સુવન વ્રજ આયો.—૧૩

૫૬—૬.

હરી મુરલીકે હાત ખીકાને—વહ અપમાન કરતી ન લખને.—૧
 વહ ઐસે કર લીયે દેવાને—બાર બાર બા જસહી બખાને.—૨
 ઠાઠે રહત પાયન પીરાને—એતે પર મન રહત ડરાને.—૩
 આયસુ દેત સુનત મુસુકાને—જીવન જન્મ સુદ્ધ કે માને.—૪
 વહ ગરજતી વે હરે બતાને—બાર વાર અધરની પર ઠાને.—૫
 ત્રીજીવન પતી જે કહીયત બાને—તા તે સખતનુ દશા જીલાને.—૬
 વા આજે હમ સખની સુગાને—વહ ગાવતી વે સુનત પગાને.—૭
 સુર નેતી નીગમની જેગાને—તે મુરલી કે નાદ ઠગાને.—૮

૫૬—૭.

મેરે દુઃખકો ઓર નહી.—ટેક.

પટ ઋતુ શીત ઉજી બરપા, મૈ ઠાઠે પાય રહી.—૧
 કસકી નહીં નેકહું કાટત ઘામે રાખી ડારી;
 અગ્ની સુલાક દેત નહી મુરકી બનૈ બનાવતી જારી—૨.
 તુમ જાણતી મુહી બાંસ બંસુરીયા અગીની ઝાંપ દે આધ;
 સુર શ્યામ ઐસો તુમ લેહુ ન ખીજતી કહા હૌ માધ—૩.

૫૬—૮.

અમ કરી હો જળ મેરીસી.—ટેક.

તમ તુમ અધર મુખા રસ ખીલસોં મૈં હૈ રૈ હોં મેરીસી.—૧
ખીના કટ યહ ફલ ન પાય હોં જાનતી હો અબ ટેરીસી.—૨
૫૬ તાતુ કીત તપની તતુ ગારયો ખાસ અંસુરિયા ફેરીસી.—૩
કહા જાન હૈ હૈ જો રહી હો કહા અરતી અબ સેરીસી.—૪
સુનહુ સૂર મૈં ન્યારી હૈ હોં જળ દેખો તુમ મેરીસી.—૫

૫૮મંજરી—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

ચહરત પરખલ દલ બલી રામચંદરજીકે
છુટ ગયે જલકલ અરુણકે જાગતે—૧
મુકત નદી ઓર કુટત પાહાડ
શૈશકુન કલમલાનો ગરૂડ ગગન રહી છાંયકે—૨
રથગજ હસ્તી પેઆદા લે કે
સન્મુખ આયો મેધનાદ ધાયકે—૩
તાતસેનકે પ્રભૂ લછમનકુ લીયે સાથ
હનુમાન અંગદ દોહુ જોદા બનાયકે—૪

ધૃપદ—૨.

કાન્હ પ્યારા કહુ પાયોરી.—ટેક.

શ્યામ શ્યામ કહી કહતી શીરતી યહ ધુની વૃન્દાવન ગયોરી—૧
મર્વ જાની પીય અન્તર હૈ રહે સો મૈં વૃથા વઢાયોરી—૨
અબ ખીનુ દેખે કલ ન પરત છીનું શ્યામ સુન્દર ગુન ગાયોરી—૩
મૃગી મૃગની દ્રુમ ખગ સારસ પીક કાહુ નહી બતાયોરી—૪
સુરદાસ પ્રભુ મીલહુ કૃપા કરી જીવતી ન તેરી સુનાયોરી.—૫

પટમંઝરી—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

શ્રી ગોપાલ લાલ પીઆરે મુખરા બતાકે જા.—ટેક
અંખ્યા દરસદી પ્યાશી, દુક પ્યાશ બુજતે જા—૧.
મોરા જગરમે ખંઝર દુક ધા સીલાતે જા—૨.
દ્યારામકે પીતમ પ્યારે મેરે ધરકુ આતે જા—૩.

પટમંઝરી—પદ.

પદ—૧.

માય મોહનાકી મુરલી મેં મોહની બસતુ હૈ.
જબ તેં સુની શ્રવન રહ્યો ન પર બવન દેહ તેં મનહુ પ્રાણુ
અબ નીકસતુ હૈ—માય મોહનાકી૦
કહા કરૈં મેરી આવી બાસુરીકી ધુની સાલી માત પીતા
પતી બન્દુ અતીહી તરસતુ હૈ—માય મોહનાકી૦
મદન અગન અરૂ ખીરહકી જવાલા જરી જૈસેં જલહીન
મીન તટહી દરસતુ હૈ—માય મોહનાકી૦
અતીહી તપતી છાતી લાગતી હૈ પ્રેમ કાતી ધુલનકી માલા
મનો ખ્યાલ હૈ ડસતુ હૈ—માય મોહનાકી૦
સુર શ્યામ મીલનકો આતુર વ્રજકી બામ એક એક
પલ જુગ સમ જ્યો ખીતતુ હૈ.—માય મોહનાકી૦

પદ—૨.

સુની આધીસી રાતી મોહન મુરલી બજાવૈ—ટેક.
નીંદ ઉબરી ગઇ મન મુરજાની પ્રાણુની ઔર ન બાવૈ—સુની૦
મન હર લીયો દેહ ગતી જુલી ગૃહ આગન ન સુઠાવૈ—સુની૦
મુરદાસ પ્રજુ મુરલી તાનની દશા દેહ ખીસરાવૈ.—સુની૦

પદ—૩.

મોહન મન મોહી લીયો લલીત ઐનુ બજામરી—ટક.
 મુરલી ધુની શ્રવન સુનત ખીવસ ભષ મામરી—મોહન૦
 લોક લાજ કુવકી મરનંદા ખીસરામરી—મોહન૦
 ધર ધર ઉપહાસ સુનત કહુ ન લજામરી—મોહન૦
 ઔર જપતપ બેદ પુરાન કહુ ઐન સુહામરી—મોહન૦
 સુરદાસ પ્રભુકી લીલા નીગમ નેતી ગામરી—મોહન૦

ચોથો રાગ—દીપક.

દીપક—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

હે તન બનાય બરસત અગ્ની તરસત રેમ રેમ દીપક
દરસન કર દેખ ઉજ્યાલે અનંત અપરમપાર ॥ ટેક ॥

જગત ગગન ઝલકત ઝલકાર સેત્ર સેતાર જેતેતે તે કોટી
કોટી બની હે મસાલ ગ્યાન સમજ અંગાર ॥ ૧ ॥ હે તન૦

નીશદીન સીલગત રહેત માદાન અગ્ની ઔકાર પૃથ્વી પાતાલ
આકાસ ઉનકે બસન દરસન પ્રકાશ આધાર ॥ ૨ ॥ હે તન૦

સકલ જોત અગ્ની સાગર જવાલા મેર પ્રકાર તું બીચાર
અગમ નીગમ પ્રથમ અગ્ની ઉપજવન અંધકાર; કહે મીયા
તાનસેન સુન ગુણી અકબર શાહ હે ધરત્રી ઓદ્ધાર મંગલ
દીપક માન ગ્યાન બ્રહ્માવતાર ॥ ૩ ॥ હે તન૦

ધૃપદ—૨.

હેં ધન ધન દીપક તું સેત્ર સેતારે પ્રકાશ—॥ ટેક. ॥

નીશ દીન માન, જીવન પ્રમાન, આનંદ ગ્યાન, જગત
નીરમાન, સુર તાન અવીનાશ. ॥ ૧ ॥ ધન ધન૦

સકલ ધ્યાન દેત એક રંગ પ્રકાશ, એક મરન જીવન
રૂત રૂત, કહે મીયાં તાનસેન ગુણી નીર્ગુણી સખેકી એ
જોત નીરનતર શીલગી હે સાસ. ॥ ૨ ॥ ધન ધન૦

દેશ—ચતરંગ.

ચતરંગ—૧.

ચતરંગકો ગાવે રસ રંગતસે ઓર તીવર કામલ દેખ
બાલકર ધર તીવર અદ કામલ સુરસે નેહારો નેહારો સુર
સંગતસે.—ચતરંગકો ગાવે.

દીર દીર તાનાના દીર દીર તાનુમ તનાના તાના દીર
દીર દીર દીર દીર દીર દીર દાની.—ચતરંગકો ગાવે૦

ઉનનેઆસ કોટ તાણુ જીણુકે કઠણુ રંગીલે હે બોલે મમ
પપ નીની સા માની ધ પ મ ગરે ગીનતર કરતક તુંદર
કરતક ધીતા ધીતા તાની નીકતર કરતકા તરકત ધીનકત
કતરાનતકધા તકરાનતકધા તકરાનતકધા.—ચતરંગકો ગાવે૦

ચતરંગ—૨.

ચતરંગ રસ સન મીલ સુરસું ગાવે, કર ગેઆન ધેઆન
મનમે ખીચાર, તખ સખ ગુણીઅનમે કર દેખાવ.—ચતરંગ રસ૦

ની તોમ તોમ તોમ તની તોમ તદરેદાની નાદીરદીર
તુમ દીરદીર તુમ દીરદીર તુમ દીરદીર તાના તુમદીર
તદરેદાની.—ચતરંગ રસ૦

ગ મ પ ની સા રે પ મ ગ રે સા ની ધ મ પ ધ
મ ગરે નીસારે પ મ ગ રે મ ગ ની સા રે ની ધ મ
પ ધ મ ગરે.—ચતરંગ રસ૦

તાન તાલ બોલ લેહે કે અંછર પતરી બેઠાવત ગાવત
ગેઆન સરસ નીત અતહી છખીલે ધનતર કીરતક નક તીકધા
કરાનધ, કરધા નધા કતીનાકરાન તારતાધા.—ચતરંગ રસ૦

દેશ—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

દરશન કેસે પાઉ મોરી આલી

કોન જતન કરં ધરી પલ છન મોપે બારી.—પીયા ખીન૦

ઉન ખીન ખીરહા સતાવે ન પાવે

મુજ ખીરહનકો કુચુ ન સોહાવે

મોરી સજની તલપ તલપ ખીતી સનદ

મોએ અખ નીશદીન.—પીયા ખીન૦

ધૃપદ—૨.

બાજન લાગીરી બંસરી બજ નંદલાલકી
શ્રવન સુનત સુધ ભુલી તનકી.—બાજન૦
સુર સુરસુ મોરછના સો પુંક દીનીતે
ગેર ગેર આછ ગછઆં બન ઉપબનકી.—બાજન૦

ધૃપદ—૩.

ચેહો નંદલાલ આજ દેખ્યો મૈ વીશાલ ખ્યાલ
બહૈ ગઈ નીહાલ તાકો મન યહ સાખી હૈ.—ચેહો.૦
ગોરે ગોરે ઉરજ ઉતંગનપૈ તંગકસી,
નઈ નીલી કચુકી મીઠી સુગંધ ચાખી હૈ.—ચેહો.૦
ખાલ કવી કહૈ ખુલી ગોટાકી સફેદ ધારે,
વીજવેલ વીંદલી સુ-હૈરી અબિલાખી હૈ;
ગંગ શિવ સીસપૈ સુનહીં સખ લોગનપૈ,
ખારીનૈ ત્રીવેની શીવ સીસ કરી રાખી હૈ.—ચેહો.૦

ધૃપદ—૪.

શમ નામ શમરણુ કરો, તનકી કપટ દુર કરો, તખલી
કુહ કામ સુદળ હોવેગો તેહારો.—રામ નામ૦
અજહુ તુ સોચ કાહે હોત હએ અચેત અબ ખીત
બત બએસ નીકે અબહુ સંભારો.—રામ નામ૦

ધૃપદ—૫.

એરી સખી શ્રાવન આયો બરખા રત આછ નએના તપત
શામ પીયારે ખીન.—એરી સખી૦
સુરકો બેગી સ્વામી દરશન દીને ધાયલ કબ રેહે
પુકારે ખીન.—એરી સખી૦

દેશ—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

રાત ચૂરા રંગ લાગા, રંગ લગા દે
સાહેબા એ ચુનરીછ કાંઠીરે.—રાત૦

પાંચ મોહોરદા ચૂરલા મંગા દે
લાડી થારા બૈયાંદા રંગ રડા.—રાત૦

ખ્યાલ—૨.

બરખત નેના રક્ત પિયા ખીન
ધરીધરી પલપલ છીનછીન દીનદીન,
કટત રેણુ તારે નીત ગીનગીન.—બરખત૦
ખીસરતસે મીટે ના એક ધરી,
તલપત જલ ખીન જેસે મછલી;
નહી આવે પિયારે ધર કુબરી,
કહો કેસે નજર જીએ ખીરહીન.—બરખત૦

ખ્યાલ—૩.

ધીરા મોંસે બોલો ધીરા મોંસે બોલો, મોતીરા ચુગેછે,
ધીરા મોંસે બોલો, બાધજી સુનેછે—ધીરા મોંસે બોલો૦
હું તો થારી દાસી વારી, થેં મારા સાહેબા, રાજ એ
દીલુદી ગુંદી મોંસે બોલો.—બાધજી૦—ધીરા૦

ખ્યાલ—૪.

કેસરીયા બાલમરા, કેસરીયા બાલમરા, તુ મારે મેહેલા
આતા જા.—કેસરીયા૦

પંડિતને પુછું જેશી બામના, સુભ ધડીસે આવે પીયા
મોરે અંગના, આવેગા મોરા મનકા મોતી, હુશનકા સરદાર.—
તુ મારે૦—કેસરીયા૦

ઉઘો થારે દેશમે, નીપજે તીન રતન;

એક ઢોલો, દુજી મારવન, ત્રીજો કસુંબલ રંગ.—કેસરીયા૦

ખ્યાલ—૫.

માંની શીખ માંની રાજ હો મેહેલે પધારો માહા.
રાજ.—માંની૦

ધતની અરજ મોરી માન લે સાહેબા, લાડી થારે જીમી
હોજી બાકો રાજ.—મેહેલ પધારો.—માંની૦

ખ્યાલ—૬.

મારજી ચાંદની રાત, સેલરીયાં ક્યું નાં ચાલો.—મારજી૦
ઉભી ઉભી મીઠાનેણી અરજ કરેછે, લાદી જીરા ગોરે
ગોરે ગાલ.—મારજી૦

ચાંદની રાતે છીટક રહે તારે, ભોર બધ ધરે આવ.—મારજી૦

ખ્યાલ—૭.

રાજ બાહાદુરરા રાહો કાઠ જાણે હુમાશી કાંઠ બોલો
મતવારો છેલ હો.—રાજ૦

શીશ પાગ લટપટી શોભે. કર શોભે સદારંગ મધ બર
પીયાલો.—રાહો૦ રાજ૦

ખ્યાલ—૮.

અરજી સુણો માહારાજ
નરપતરા શિરતાજ.—અરજી૦
બેગિ પધારો રંગ મેહેલમૈં
રાણીજી બુલાવે છે આજ.—અરજી૦

ખ્યાલ—૯.

માનુ પીયા મદ રંગ થકી, વાકો નામ બરોરી.—માનુ૦
રસરાજ સૈયાં હમસે ન બોલો, પ્રીત કરીયત બંગ
તકી.—માનુ પીયા૦

ખ્યાલ—૧૦.

મારકે મોરે પીયા તીર, તીર નજર બર.—મારકે૦
તીરોંકા મારા કહુદીન જીવે, નેતુકા મારા હુવા ફકીર.—મારકે૦

ખ્યાલ—૧૧.

જાનં ખુજકે રહીઓ મેરા મન સેંત લીતો ઠગીમન
છલકેરે.—મન૦

લાખો જતન કાએ એરી એ મા તોએ મેરી એક ન
માંની, કહા કરં કયુ બસ નહી મેરોં, તુમ રાજ, હમ રાણી
હેરે હેરી.—મન૦

ખ્યાલ—૧૨.

કલીયાં ખીનન જાઉં રાજજી ચારે બાગમે મેં તો.—
કલીયાં ખીનન જાઉં૦

કલીયાં ખીનન મેં ચલી ધન જોખનકે માંદા કાંટા લાગા
પ્રેમકા નીવરી નીવરી જાઉં.—કલીયાં ખીનન જાઉં૦

ખ્યાલ—૧૩.

હે રાત પીયા કારણુ બેઠી સઘન મના દીયા.—હે રાત૦
જગમગ જોત જગા દે મોરી સજની,
કુલવન સેજ ખીછાદીયાં સો નનદીયાં.—હે રાત૦

ખ્યાલ—૧૪.

કર ના પકડ ઓ રાજ, મોરી કર ના પકડ,—
કર ન પકડકે છાંડ દે મોરી બાંધ ધરનકી લાજ.—કર૦
તુમ સરોસીર માનશ્રોવર, હમ પંછી પ્રેમ તૃષ્ણા
એક અન્મેલ અરજ કરત હૈં, પ્રીતમ ગત મોરી સુનીયો
કઠન પ્રીતકી લાજ.—કર૦

ખ્યાલ—૧૫.

પ્રીતમસેં કદી પ્યાર ન જાય,—
હરખીત મુખ નીત હુ દરસાય.—કદી પ્યાર ન જાય૦
મહા ગૂણીજન શ્યાણી, મધુરી બાની લલચાની,
પ્રાણુવન મન બાય.—કદી પ્યાર ન જાય૦

ખ્યાલ—૧૬.

સુરતજી ન જુલ્યો પીયા હારી
મેં તો આધ હું સરન તેહારી.—સુરત૦
ગુણુકા કરમ મોયે એકખી નાહી
અવગુણુ બરી હું સારી.—સુરત૦
દેશ બદેશમે નામ તેહારા
રટત હે સખ નર નારી.—સુરત૦
મોરે મનમે સુરત તોરી ખ્યારે
એક પલમે હોત ના નેહારી.—સુરત૦
મહા સોચમે આન પરી હું
સો મોધ બેગ ઉભારી.—સુરત૦
નીળમુદીનકે લાલ ફકરદીન
મોજ તેરે બલહારી.—સુરત૦

ખ્યાલ—૧૭.

દેશરે પધારો મારુજી,—
મને લૈ ચાલો ગુમાની ઢાલા હારે.—દેશ રે પધારો.
હન દેશરાકો મરમ ન જાને,
મહારે હીય લગન લાગો ધણે તુહારો.—દેશરે પધારો મારુજી૦

દેશ—તીલાનો.

તીલાનો—૧.

તનન દીરદીર તોમ તન દેરેના
તદાની ઓદન ત તેલ તારે તદરેદાની.—તનન૦
તત દેરેના તન દીર દીરના તદેરના તનદેરે
તદરેદાની તાદીઅના રે તદેર તદેર તન દીર દીરના તન
તન તોમ તન દેરેના.—તનન૦

તીલાનો—૨.

તનુમ તનુમ તન દેરનાં તન દેરનાં તન દેરનાં તદરે-
દાની.—તનુમ૦

નાદીર દીમ તદીમ તનુમ તનનદેરે તુમદર દીરદીર
દીરદીર દીરદીર તદરેદાની.—દીન તનુમ૦

તીલાનો—૩.

તદરેદાની દીમ તનોમ તનદેરના,
તનદેરના તનદેરના, તદરેદાની દીમ.—તદરેદાની૦

નાદરદીરદાની તુમદરદરદાની તદરેદાની દીઅનરે તોમ
તન તમ્મડાન ધુમકડતક કડાનધા.—તદરેદાની૦

દેશ—તુમરી.

તુમરી—૧.

અતા માણુ ખ્યારો દેશ રહી હઉં.—અતા૦

ધડી પલ સમરન કરત દેખુંગી પીયર વાસ દેશ-
લાર ખ્યારો દેશ.—અતા.

તુમરી—૨.

થારી આંગણુ આગે મતવાલે માણુ.—થારી૦

કબકી થારી મે અરજ કરુંધું

માર દેલાં હયા ન સતા.—થારી૦

તુમરી—૩.

સુનો તુમ યાર પરદેશી ખચન ક્યેસે નીભાવોગે.—સુનો૦

નદીઆં જોરસે બેહતી ખવૈયાં સુજ નહી પડતી,

પોકાર અપને હેમતકુ લગા દેઓ પાર મોરી નૈયાં.—સુનો૦

ખાળપન બેલમે ખોયા, જુવાની નીંદબર સોયા,

ખુદાપા દેખકે રોયા, નખીજી આસરા તેરા.—સુનો૦

હુમરી—૪.

કુવા પાણીડા ભરે, મત ભર મોરી ગોરી.—કુવા૦
સીરપર ધડા, ધડા પર ઝારી, ચાલ અગ્ને મત ગુંગરવા.—કુવા૦

હુમરી—૫.

કાંધ બોલો માહારાજ, ચતુર સુઘડ સરદાર સીપાહી
અપણી મોજ સીરતાજ.—કાંધ બોલો૦
બાંધુન સમશેર હાલ કટારી હાતાત ગેકત ભાલા, અગ્નમેલા
તુમી કુનીકરે જાતા, તુમ ગરીબનવાજ.—કાંધ પીયાકો૦

હુમરી—૬.

કાંધ જાનુ બચ્ચેરન બનસી ફેર બહરે. મચ્ચે—કાંધ જાનુ૦
એ બનસી મોરા મન હર લીનો કાનન ભનક પરી.—
રે મચ્ચે—કાંધ જાનુ૦

હુમરી—૭.

દેશ કોઇ પીયાકો બતા દીજે રે,
મચ્ચે તો લડગી જોગનયાંકો બેશ.—દેશ કોઇ૦
આ નગરી તોરી રાહે ના જાણુ; અછપળ પીયા પરદેશ.
—દેશ કોઇ૦

હુમરી—૮.

ઓ ભોલી મારવારન થારો દેશ રૂરો.—ઓ ભોલી૦
ચંદ્ર સરીખો થારો મુખો ખીરાજો
ઓર ખીરાજો છે ધારા બાંહીરો ચુરો.—ઓ ભોલી૦

હુમરી—૯.

મોરે ધર કુલી કેસર ક્યારી રે
આવો તો ખીહારીજ.—મોરે ધર કુલી૦
ચંપાખી કુલા ચંપેલી કુલી
કેવડેકી ખુખી હે ન્યારી રે.—આવો તો૦

હુમરી—૧૦.

સુરતીયાં રે લાગ રહી હરસુ.—સુરતીયાં
લાગન લગ ગછ સ્વપ્નમે જાની
મેરે મન બસ ગછ રે.—સુરતીયાં રે૦

દેશ—દાદરો.

દાદરો—૧.

પુરહનકે પાત રસીલે પવન રસ ડોલે હો૦
વહે પુરવધ્યાં સખી સખ સોવત,
સૈયાં મોરા નીપટ અનારી.—પવન રસ૦

દાદરો—૨.

જરા નયેનોસે નયેના મીલા, મીલારે પરદેશીરા બાલમ,
પનીઆં મેં કેસેકે ભરં૦—જરા નયેનોસે નયેના મીલા૦
સાસ ખુરી મેરી નનંદ હટીલી, ચોલીઅંધ કેસે કે બાંધું;
બાંધુંરે પરદેશીરા બાલમ, પનીઆં મેં કેસે કે ભરં૦—જરા
નયેનોસે નયેના મીલા૦

દેશ—અશાવરી.

અશાવરી—૧.

આજ રહુંગી રાત પના મારો આજ રહુંગી રાત,
થાકોર થારે બગલમે કાંધ મેં તો આજ રહુંગી રાત.—આજ૦
આબે મોરે બનગન કુલે કોચલ શુબદ સુનાએ,
મેં તો જો પછુ એ સખીરી સોચ ગર્યા.—આજ૦

દેશ—૫૬.

૫૬—૧.

રમાંપત નામ સુમર બવ તરના,
 હરી ચરનન ચિત ધરના.—રમાંપત૦
 મુરારી ગુનન કરી શ્રવન મુરત દેખો,
 પ્રભુલ્લી અખીઆં ગંગાકી તટ સંચરના.—રમાંપત૦

૫૬—૨.

હેરી થારો કોન પતીહારો મન લોભીરે.—ટેક.
 વુટ ગધ બીત, ઉખડ ગધ ટાટી
 મતીમે મીલ ગયો ગારો.—હેરી થારો કોન૦
 પખીન દેશરો શાયોષ મીયો
 ગાઠે ગાઠ રશાની આરો.—હેરી થારો કોન૦

ક્રમોદ—સારંગમ.

સારંગમ—૧.

નીરે મગ મધપ ધપ ગરે નીરે પગરે
 નીરેસા મધસા મધપ ગરે મપનીસા
 પગરે નીરેસા.—નીરે મગ મધપ ધપ૦
 રેમપ ધધપ મપસા સારેસા સારે
 ગરે સારે સાની ધપમપ સાધપ ગરેસા
 નીરે મગ મધપ ધપ૦

ક્રમોદ—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

એ મેં શુદર પીયાકો કેસે પાવું
 દોર ઝપટ સખી ગલે લગ જાવું.—એ મેં૦
 એસે રસકે બાંકે કનૈયાકુ
 કોણુ બન હુંડન જાવું.—એ મેં કહર૦

ખયાલ—૨.

અખ બન આયોરી મા સરસ બના.
 ધન ધન બનરીકો લેહાન.—અખ બન આયોરી૦
 જડત જડાવકો કર કંગના,
 સુહા બાગા પહેના સુગંધસના;
 મોલનકો સીસ સેરા સોહેએ માનુ ગએના૦—
 અખ બન આયોરી૦

નટ—ધ્રુપદ.

ધ્રુપદ—૧.

હેં બીધી એક, દુએ રવીસસ, તીનો તલોક,
 ચક્રચાર, પંચબાન.—હેં બીધી એક૦
 ખટ દરખન, સમ ઉદીત, અષ્ટ નાયક, નવ નીધી,
 દસ દીસાં ઉરાન, અગ્યારે રદર, બારે માસ,
 તેરે તંમોલ, ચઉદે રતન, પંદરે તીથી,
 સોલે શૃંગાર, સતરે તીરીયતનઆન,
 અથારે બાર બનરપતી, ઐઝનીસ નૃતકલા,
 બીસો બીસે રાજરામ જાણુ.—હેં બીધી એક૦

નટ—ખયાલ.

ખયાલ—૧.

સુરત બીસાર ડારી રે સજના રે જખ
 હમ તુમ્હારી રીત તબહી પીછાની.—સુરત૦
 ઔરનકે સંગ બતીયાં કરન લાગે,
 હારી પ્રીત ન કહુ ન જાણી.—સુરત૦

ખ્યાલ—૬.

ઐરાગી ભયે રે નેના.—ટેક.

પીયા દરસ ખીના રહત યયોગ ભરે.—ઐરાગી૦
લાલ પરે ખેન અથ્રુઆ જલપાન કીયે,
તારે રક્ત માનો ખસને લીગાય કીયે.—ઐરાગી૦

નટ—૫૬.

૫૬—૧.

બડેકી માનીયે જ્ઞે કાની.—ટેક

કહા ઝોછેકી બડાઇ જાહી ઝોધી ખાની—૧.
બડો નીદરૈ નહીં કાહું ઝોછેકી ઇતરાય—૨.
નીર નારી નીચહીકો જલે જૈસે જાય—૩.
રહી બનમે ઘરહી લીલ્યામે મહા ખુરી બલાય—૪.
નીદરી કે યહ સવની ઐહી સૌતી ઉપજાય—૫.
દીનહી દીન અધીકાર બાદ્યો આગે રહત કનાય—૬.
સુરદાસ ઉપાધી બીધના કહા રચી બનાય—૭.

૫૬—૨.

એક તો લાલને લાડની લડાઇ, દુજે જ્ઞેબન ખાવરી—ટેક.
ઉનકે ગરવ જીની ભુલી રહેરી હમ સાથ કરી—૧.
લીને સુખ અનેક દીનદીન ચારી હોન અધીક ચાવરી—૨.
મેરો કહો તું માનીરી માઇ સવત્રીયાનીકો યહૈ સુભાવરી—૩.
મે જુ કહતી કરી સૂર શ્યામ સોં હીલી મીલી રહીયે
હાત વૈસકો યહૈ દાવરી—૪.

૫૬—૩.

ખીરહતી માનુ સર જી કુમારી—ટેક.

- કેસે હું નીકસતી નહીં હૈ રહી કરી મનુ હારી— ૧.
 જાન પારી અપાર રચી અખ ગાહ અંસુ જીવારી—૨.
 મગન હૈ વે ડરતી નાહી ચકીત પ્રગટ પુકારી— ૩.
 સૂસ સ્વાસ સરોજ લોચન કલનીજનુ જલ ચારી— ૪.
 આહક પ્રાન આહક તરતી તહં ડર ડારી— ૫.
 ચીકુર સધવર ગી કર અરજતી સકતી નહી નીરવરી—૬.
 નીલ અંચલ પત્ર પમિની ઉરજ જલજ નીહારી— ૭.
 રહો રચી રચી માન માનીની મન મરાલ મુરારી—૮.
 સૂર આપુન આનીએ ગહી બાંહ નારી નીકારી—૯.

૫૬—૪.

માયો નહીન દુરતી જે હીરદૈ ખસતી.—ટેક.

- ઐસી ઢીઢી મેરે જાન તુમહીં કીન્હીં હૈ કાન્હ મોસન મુખ
 દેખ નેત્રસતી.—૧
 ઝુકે તે ઝુકતી બાલ બૃકુટી કુટીલ દીયે રૂખે રૂખી હૈ
 રહતી હસે તે હંસતી.—૨
 તખલી તેં એક ટક ચીતવતી વોહીજક વા ઉર તેં ધત ઉત
 ન ધંસતી.—૩
 જાહી સો લગત નયનતાહી સો પગત જૈન નખ સીખતો
 સખ ગાત ઇસત.—૪
 જાકે હરી રાધે રંગ સોધ હૈ અંતર સંગ કાયકી કરૈતી
 કે જલ જ્યોં લસતી.—૫
 ખીહંસી બોલે ગોપાલ સુનહો વ્રજકી બાલ ઉછંગ ભેત
 કત ધરની ખસતી.—૬
 અપની છાયા નીહારી કાહેકો કરતી અરી કામકી કસૈટી
 સૂર સકતે કસતી.—૭

કેદારી—ધૃપદ

ધૃપદ—૧.

લાગન લગન નૈન પીયાકી કારી કતારી કાલજ ખર્પોસે સઘલે—૨૬
ગુમાન ગ્યાન ધ્યાન શેયાં મોસે લુટ ગયે બેધ્યા ન બનઈ હૈ.
આયે મીલે સંભાર મીલે શાંમ સુખો મીલે આશ ઠગ નહૈ,
રસ્તમ રંગરસ એસેહી ઉડેબસંત ખીનખાલા પીયાખીન ભઘલે.

ધૃપદ—૨.

ખીન બજત બનકુઝ ગોપીચન નીકસત નંગન કુચ
ધન ઝલકત સંભુ સો ગોપીચના,
ઝલક ઝલક ઉજ્યાલે કુંઝ નાચત ન બાણુત ગતી
બેભાન ખીરાંને ખીરાંને મીલત નેના;
ફેર મોરાર સલગાવત પ્રેમ અગની કુંઝ જૈસે સ્વપને બગત
બેબન લુટાય રોયે સજની નીંદ્રા પુકાર રસ્તમ રેના.

ધૃપદ—૩.

ખાસ શાંમ કુલનકી મન બેહકાવત સખી મોરી જાન લપટ શોભે
મદન મોહન યાદ મન બયે દેહ એનખીન સોચ બજન
સમરત શોભે.
જાન પરી જાન મોસે પીયા ખીન પપૈયા જોસી તલપત નૈના
પીયા સમરણુ,
ઝાલપે કુમકસે લાડ બેલન કરત પીયાસે સમજ નેહા મેહેલ
નીકસત શોભે.

ધૃપદ—૪.

હો બનરી, હો ખીરજ બધુ, બસ કર બેકો મુરલી
બજવત નીપટ ચાતુ.—હો બન૦

મહમદશા પીયા મનકે બાવનવી આજ મોરે ધર
આજુ—હો બન૦—

ધૃપદ—૫.

સરદ સોહાઇ માઇ જો મન ભાવન સુખ ધાએ.—સરદ૦
 ઐસી નીરમલ શશિકી ચાંદની ફાએલ રહી હાએ જો
 મન ભાવન, જેસે લાગત ચંદ્ર જાયા ધાએ.—સરદ૦

ધૃપદ—૬.

ખાંકે ખીહારી, કુંડલ દુત સરવાન ખંક, રાજત અતી
 મુકુટ ખંક, છટા ખંક, પેચ ખંક૦—ખાંકે ખીહારી૦—
 અલકે કપાલ ખંક, પલખાનન કોઇ ખંક, તીલક બાલ
 ખીસાલ ખંક, નેણુ ખંક૦— ખાંકે ખીહારી૦

ધૃપદ—૭.

જાકે દરશકો જગ તરસત તાહી દેરી દરશ નેક દેરી—૧
 જાકી મુરલીકી ધુની સુરમુની મોહિં તા તન નયન ચીતેરી—૨
 શીવ ખીરંચી જાકો પાર ન પાવત સો તો તેરે ચરનની પરસતુ
 હેરી—૪

સૂરદાસ બસ તીની લોક જાકે હેં સો તો તેરે બસ માધરી
 તુ મુખ ધુની સુનાય મોહી લેરી—૫

ધૃપદ—૮.

તેરેરી નયન સુહાવન હો નેક નભાવત ન્યારેરી.—૧
 પલક વોટ પ્રાન જાત તરેરી ધ્યાન ચકોર ચંદા વરનન
 ચત બની પર એરેરી.—૨
 કમલ કુરંગન મધુપઉપમા નહી આવૈ ચંચલ રહતચીતેરેરી.—૩
 સૂરદાસ પ્રભુકી તુંહી જીવની કતહી કરતી ત્રીય એરેરી.—૪

ધૃપદ—૯.

એ જાગ જોગી ભોગી રોગી કાંહાં જાગે.—એ જાગ૦
 મન સુમરન ગ્યાન ધ્યાન રસના રટન જા કે,
 અગન પવન સીત કાંહાં જાગે.—એ જાગ૦

ધૃપદ—૧૦.

મેરલીવાલેસે મેરો મન લાગ રહ્યો તેરે પીઆ,
કામ ધામ છોર થા દેતી હએ દુવારે.—મેરલી વાલેસે.

સકલ લોક આકર ખીરહા ખીઠા ખીકા રહે, ઓર કથા
કહી ના જાય, સુખદાસ ખીજ ખીલાસ, શામ શુદર નવલ
લોચન બાંકી તાન માન રસ આનંદ ભરી.—મેરલીવાલે.

ધૃપદ—૧૧.

યાકરીમ તુધ નામ નમસકાર, સખશીકલ સુરતકો આધાર.
તુંધ હર તુંધ નર તુંધ નુર તુંધ સંસાર, સખ ખલકત રંગ
રાગ ખીસ્તાર.

તુંધજગત આધાર તુંધભગત ભંદાર, સખધામભેદ માયા અનાર.
તુંધ તુકત નેન અન્સાર, રસ્તમ જનકાર, પાતલ સ્વર્ગ મરત
અમર અનંકાર

કેદારા—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

એરી એ નયન, એ નયનને ખેર કીયો અત મુસે ના જાતુ
કોન જનમકે ખેરી હએ મેરે.—એરી એ નયન.

નીરખત ઉનહીકે રૂપ મોહે ખીરહા દીયો, કીની ખાવરી
ફુતન દઇ મારનકો કાહા કોસુ.—એરી એ નયન.

ખ્યાલ—૨.

વે તો નવેલી નાર કા જાણે હીતકી સાર ગંવાર, તુમ
સુખડ ચતુર બેયાં પકડત હો ખલમા.—વે તો.

તુમ તો મહા જ્ઞાન અતપ્રખીન સખ ખીદ જાણુત હો
પયજાનત હો, વે તો અપને ધરકી લાડ લડાઇ બાડલીકો
લીજો મનાય સરસ ગરવા લે લગાય કર ખ્યાર.—તુમ
સુખડ.—વે તો.

ખ્યાલ—૩.

બુગનવા ચમકે પીઆરીકે ગરવા.—બુગનવા ચમકે
શુરાહીદાર મોતી લતકન દમકે.—બુગનવા ચમકે

ખ્યાલ—૪.

મોહી મોહી મોહીની મોહી તલકલાંન પીયા મોસે નામોહી,—ટેક.
હીલમીલ સખ જોગન ગુમાઇ મીંગલોચન પીયા હસે ના મોસે,
સેજ તલપ તલપ જ્યા જનન કુર્યાન કરત ચક્ષે ઉડ જૈસે ચકવી
જરપત યાજ રસ્તમ સોયે.—મોરી મોહી મોહીની

ખ્યાલ—૫.

બન ઠન કાંઠાં ચક્ષે હો, જોસે મન ભાજેરી સુગર સાવરે
સલુને કનાઇ.—બનઠન

એસોહી લાગત જૈસો દુજકો ચંદ્ર, છુટ લુગમે દેત
દેખાઇ.—બનઠન

ખ્યાલ—૬.

ગોરી હટ જ ન કરીએ, પીહરવા તુમરે હીંગવા હસ
રસ બતીયાં કરીએ.—ગોરી

જો કહુ આવે અપને મંદીરવાશુ, ગરવ ન કીજીએ
મેહુરબાન ઉનશુ ઉનશુ લગા લીનો ડોરીએ.—ગોરી

કેદારા—તીલાનો.

તીલાનો—૧.

દરેના તાદીમ દીમ તદીમ તનરે તન ધીત્રોમ તનન
તન દરેના તદાની તેરે દાની દરેના દરેના દરે દરે દરે
તદાની ઉદીતન.—દરેના

યધી યાલ યલ લલુ યધી યધી યાલસે તનદરના તધીના
તધીના તદાની ઉદીતન.—દરેના

તાસાનો—૨.

ઓહ તનદેરના તનદેરના તદાની—તન નાત્રેદ્રે તુમ
દ્રેદ્રેદ્રેદ્રે ધીતલાન તદરેદાની.—ઓહ૦

યલલુમ યલલુમ યલલી યલાલાલે—દીમ તનનનન
તનનનનનન તદરેદાની તદાની.—ઓહ૦

તીસાનો—૩.

દાનીરે તદેરના દેરના દેરના તનનરે તનરે, તાનન
નીતનનારે તદાની તન ઓહન તનન નીતનનારે તનનનરે
તદાની તદરેદાની તદાની રેદાની.—તદેરના૦

ના દર દર દર દર દર દીમ તનનન તદીમ દીમ
તનનનન દરદર તનનન દરદર તનનન ઓહાની દાની તદાની
તરેદાની તદરેદાની તદાની રેદાની.—તદેરના૦

તીસાનો—૪.

દીર દીર દીર દીર દીર દીર દીર દીમ તનદીમ દીમ
તોમ તદાની, ઓહાની દાની તદાની તેલેલાંનાં તુમદરેનાં
તદારે તદરેદાંની.—દીર૦

દીરતે લેતે લે તે લે તેલાના તદીમ દીમ તનનનનનન
દરા દરા તનુમ તનુમ તદીમ દીમ તનન ઓહાની દાની
તદાની તાંનાં તુમદર તદરેદાંની.—દીર૦

તીસાનો—૫.

ની ઓધતન દરેના દીમ તાના તદીયનરે
તદ્રદાની દાની દાની ના દીર દીર તુમ તાન તંનદરે
તદરેદાની.—ની ઓધતન૦

નાદ્રીદ્રી તુમદ્રીદ્રી તનનનનન તાદીમ દીમ
તનનનન તપેના તનદરે તદરેદાની.—ની ઓધતન૦

કેદારા—પદ.

પદ—૧.

ઉઘટત શ્યામ નીર્તતી નારી,
 ધરે અધર ઉપંગ ઉપજે લેત હેં ગીરીધારી. ૧.
 તાલ મુરજ રખાળ બીના કીન્નરી રસ સાર,
 શબ્દ સંગ મૃદંગ મીલવત સુધર નન્દકુમાર. ૨.
 નાગરી સખ ગુણુની આગરી મીલી ચલતી પીય સંગ,
 કબહું કામતી કબહું નીર્તતી કબહું ઉઘટતી રંગ. ૩.
 મંડલી ગોપાલ ગોપી અંગ અંગ અનુહારી,
 સૂર પ્રભુ ધન નબલ ભામીની દામીની છામી ડારી. ૪.

કાનરા—સારંગમ.

સારંગમ—૧.

ગ મધ ની ધ પ મ ગ પગ મગરેસા સારેસા ની ધ
 નીસા રે ગ મ નીધ પમ ગ રે સા.—ગ મધ૦

ની ધ પ મ ગ મ ધ નીસા રેસા નીધ નીસા રે ગ
 ગ મધ નીસા રેસા ની ધ પ મ ગ રે સા.—ગ મધ૦

મમમ ધ ધની ધગ ગમધ નીસાની રેસાની ધ નીસા
 રે ગ મગરેસા રેસા નીધ સા નીધ નીધ પમ ગ મગરેસા
 સા ગ રેસા ની ધમની ની ધપમ ગ રે સા.—ગ મધ૦

સારંગમ—૨.

ધધ પપ મગ મપ નીસા નીની ધધ પપ મમ ગગ રેરે
 સોસા નીરે ગમપધની સા રેરેરે નીનીની ધધધ પપપ મમ
 ગગરેસા.—ધધ પપ મગ૦

મમ પપ ધધ નીની સાસા નીમગરેસા રેરેરે નીનીની
 ધધધ પપપ ગગ રેસા.—ધધ પપ મગ૦

કાનરા—ચતરંગ.

ચતરંગ—૧.

ચતરંગ સખ મીલ ગાઓ, હો રહે ગુણી ગેઆન, સર-
ગમ બેદ ઉપજવત અધ્યા, તરાને રંગસો ગાએ, તીરવટ
સુનાએ, પરત મીરદંગ બેદસો અલાપકાલ.—ચતરંગ૦

નાદરદરદીમ તદીમ તદાંની તનદેરેના દીમ તોમ તાન
તનદેરેના તનદેરેના, ધાકરતક ધુમકરતક કરાનધા નકત્રી
કીરતક કીરતક કીરતક તકરાન તકધા.—ચતરંગ૦

સાસાગ ગમધ નીધપ ધપમ ગપ મગરેસા, સાસારે
રેરેગ ગગમ મમપ પપધ નીધ સારે ગમ પરેસા ધપ
મગરેસા.—ચતરંગ૦

—

કાનરા—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

ખરજ રેખખ ગંધાર મધીઅમ પંચમ ધધવત નીખાધ
એ સમ સુર સુધ નીકે બોલાએ ગાએ ધૃપદ મદ સુન
લે હો ગાએન ગુણી.—ખરજ૦

આરોહી અવરોહી નીકે ઉલટ પુલટસે હોત નીખાધ
ધધવત પંચ મધીઅમ ગંધાર રીખખ.—ખરજ૦

ધૃપદ—૨.

અકબર આયેરે આલીરી સરવત સુતત જુમ બાળે
નોખત મંગલ ગાયો.—અકબર૦

ધોંરીનકી ધોંકાર સુતત, ખલખલ રમશામ બેઠો હાએ
તખત નવરંગ આપખળ તપખળ ધુવાખળ રાજખળ
ઇંદરજીકો પીઆરો.—અકબર૦

ધૃપદ—૩.

એરી હૈં યા મગ નીકસી આય અચાનક કૃષ્ણ કુંવર
ઠાઠે અપની પૌરી.—એરી૦

દૃષ્ટીહસૈં દૃષ્ટી જુરી રોમરોમ સીથલ ભઇ મનમૈ ઉડી
કીધૈ કામરોરી.—એરી૦

લાલ પાગલટકી ભાલ પાન ખાત મુસક્યાત કીયે તન
અંદન ખોરી.

સરદાસ મદનમોહન દેખે આલી મનમૈ આવતીએહે
મીલૈ દોરી.—એરી૦

ધૃપદ—૪.

પ્રસાદ ભયો પ્રસાદ શાહેકો અખ દીન દીન મન દીન
કર ચાલ.—પ્રસાદ૦

દાતામે દાતા દીઓ ચાહે તોકો પ્રસાદ ભયે નરપતી
જીવપતી છવપતી અકબર શાહે દીનો જલ થલ.—પ્રસાદ૦

ધૃપદ—૫.

સખ ખીધ પ્રવીણ સુર અંથ જાણે એસી ગાયક તીય
તમે જાઇ ના સુની.—સખ૦

સખ સુર તીન ગ્રામ એકવીસ મુરછના શ્રુતી આરોહી
અવરોહી તાકે લઘુ ગુર ખેવરે આકાર તે કર દેખાવે
રીજવે સુર નર સુની.—સખ૦

ધૃપદ—૬.

સોહે સેરા, આધયે માલન,

સખ સુખ પાયો.—સોહે સેરા૦

મોતીયનકી લર, નીકે મુખપર સોહે,

નીકી લાગે માનું, આયોરી સદા ખરસન.—સોહે સેરા૦

ધૃપદ—૭.

શાહે અકબર છત્રપતી પાદશાહ માહા બલી
માહા પ્રતાપ, મહા ગ્યાની.—શાહે અકબર૦
તૈમૂરકે બાબર, બાબરકે હૂમાયૂન,
હૂમાયૂનકે અકબર, અકબર પૃથ્વી પ્રાણુધર.—શાહે અકબર૦

કાનરા—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

સો ખ્યારી બનરી—

તેરા ખ્યારા બનરા રંગ લાયા.—સો ખ્યારી૦
મોતીઅન ચૌક પુરાઇલો, સીસ ફુલ લગાઇલો,
સદા રંગીલે મહમદ શાહ ભર પાઇલો.—સો ખ્યારી.

ખ્યાલ—૨.

નયે કલીયનકો નયો રસ, નયે રત, નયે ફલ,
નયે વેલ બાહારા હરાંઇ લાવે.—નયે કલીયનકો૦
હર કલીયનપે લોને લોને પતવા,
તાપે બ્રમર બયો વસ.—નયે કલીયનકો૦

ખ્યાલ—૩.

કલીઅન સંગ કરતી રંગ રલીઆં ભવર ગુબ્બર ફુલી ફુલધારી
ચંદ્ર ચોર મોર બોલે કોએલકી કુક સુની હુક ઉડી.—કલીઅન૦
લેહેર લેહેર લેહેર આવે સખ ખીરછન મોરી નાર ગરવા ભરલા
બાગમે પોકારે પુકારે રામબોલ હર બાર બાર.—કલીઅન૦

ખ્યાલ—૪.

દુલહન તોરી આછી લાગે છબકે ચક્ષુ
સલુની રંગ ભીને બનરે.—દુલહન૦
એ તનસે મુખ દેખાકે છુપાલીની સદા રંગીલી દલમલનરે.—દુલ૦

ખ્યાલ—૫.

પીઅરવા મોરે ઘર આછલો, મેં કરંગી સીણુગાર સીંદુર
તીલક પલમે પગડાઈ હરન ભરન દગ અનજન ભનજન
બનાછલો.—પીઅરવા૦

સુધ સુધાર લીઓ ચીર કુંદન જડન જડાવ નગીના હીરા
મોતીઅન માલા, અનવટ બીછવા ચોર ઝાંઝર નીરક પરક
છબ અપણી મોરે મુસકાછલો.—પીઅરવા૦

ખ્યાલ—૬.

છોટીલી છોટીઆં અંખીઆં સખ રસીલી નાહને નાહને
પાત રગવા અરે અનવાછરે.—છોટીલી૦

પહેલે ફુલે નખીજીકે આગે યા રસુલા બગવાકે માલી
દરદસે પરદીલીનીરે.—છોટીલી૦

ખ્યાલ—૭.

કેસે મધવા ભરી લેના જાએ કા કરાં પેઆરે અકલ
ઉલટ ગછ સમજ સોચ મન કરે સીંગરવા વારે વારે
લપટાય.—કેસે મધવા૦

સોચના ના કરી શીર દરદ કોપે નગર દીઠ અબ પકર
ખરે અસેછ નપછ નર કોણ જતનસે સમજ સોચ ધરે
આએ.—કેસે૦

ખ્યાલ—૮.

ફુલ લા દે માલનીયાં—
ચંપા ફુલે, ચમેલીબી ફુલી, ચોર ફુલ્યો ગુલાબ—ફુલ૦

ખ્યાલ—૧૦.

બેલી યાર વે મીયાં.—ટેક.
 ગુમાની હરા તાંડાં વે,
 યા અલા બેલી.—બેલી યાર વે૦
 તું કરીમ રહીમ સરતાજ ખયાર,
 તું તો પાલનવાલા.—બેલી યાર વે૦

ખ્યાલ—૧૧.

ગોરે ગોરે મુખપર બેસર સોહે,
 ઔર સાહે નેનની કજરારે—ગોરે૦
 સીસ કુલ મુખ ખીરી સોહે,
 કંઠ માલ ઔર સોહે મોતીયન કજરારે.—ગોરે૦

ખ્યાલ—૧૨.

ધર જાને દે છાંડ દે મોરી બધાં, હાહા કરત તોરી પધાં
 પડત હું મોહનસે જુગ રહીયાં.—ધર જાને દે૦
 અગર બગરકે લોકયા સુનત ચરયા કરત બરીજ નારીયાં
 જવોજ જવોજ નર ખાવગે ગારીયાં.—મોહન ધર જાને દે૦

ખ્યાલ—૧૩.

મોખારકખાદીયાં.—ટેક.
 આજ મોરે મોહોલ શાદીયાં.—મુખારક૦
 ઐસી શાદીયાં જુગ જુગ સોહે મુખારકખાદીયાં,
 આજ મોરે ધર શાદીયાં.—મુખારક૦

ખ્યાલ—૧૪.

આવો મોરે ખમના,
 પીયા ખીન રતીયાં કેસે કટે મોરી.—આવો૦
 આવો પીયરવા પીઆર કહું તોયે
 સખ દીન રહું રાજ વે—આવો૦

ખ્યાલ—૧૫.

રાજદુલારે અનુઆધ મયે સુધર બના મા—રાજ૦
સુંદર રૂપ બના મહમદશાહકે સુધર બના મા—રાજ૦

ખ્યાલ—૧૬.

સુધડ અતૂર મોરા પીયા સુંદરવા,
આવન કાનો મોરે રંગ મહેલ મંદીર આજ.—સુધડ૦
ભર ભર પાર કન્યનકે થાલ,
મોતીયન ચોક પુરાવ,
માલન લાવો હાર આજ હમારે ધરકાજ.—સુધડ૦

કાનરા—તીલાનો.

તીલાનો—૧.

ઝોદતન દીરતન દીચાનરે, દીમ તાનુમ દીમ તનન દેરે
ના દીમ દીમ તનનનન દેરેના તાનુમ દીમ દીમ તનનન
દેરના દેરના દીર દીર તનનનનન દેરના દેરના તદાની તાન
તુમદર તદરેદાની.—ઝોદતન૦

એલેલી એલેલી એલેલુમ એલેલુમ એલેલુમ એલા એલા
ધયા લાલે એલે લીલી લાલે દીર દીર દીરના તદેરના દીમ
તનનન દેરેના નાદર દર તુમદર ધીતલાન તુમ દરદર
તારેદાની તદાની.—ઝોદતન૦

તીલાનો—૨.

તોમ તનદેરના નીગોમ તદરેદાની યલાલી યલી યલી યાલા
યલાયે.—તોમ૦

નાદ્રેદ્રે તુમ દ્રેદ્રે તુમદ્રેના તદારે તદ્રેદાની યલાલી યલી
યલી યલા યલાયે.—તોમ૦

કાનરા—૫૬.

૫૬—૧.

ધુંધટકા પટ જોલ રે, તોહે રામ મીલેંગે—ધુંધટ.
 ઘટ ઘટ ખીચ રામ રમૈયા, જુઠા પચરંગ જોલ રે—ધુંધટ.
 રહુને મહેલમે દીપ જ્વેત જલે, બાજે અન્હદ દોલ રે—ધુંધટ.
 કહેત કખીરા સુતો ભૈ સાધુ, આસનપે મત ડોલ રે—ધુંધટ.

૫૬—૨.

રહીરી મીનીની માનુ ન કીજૈ.—ટેક.
 યહે જોખન અંજુરી જલ હએ જો ગોપાલ માંગે તો દીજૈ.
 ક્ષીનુક્ષીનુ ઘટતી બટતી નહી રજતી જ્યોં જ્યોં કળા ચંદ્રકી છીજૈ
 પુરન પુન્ય સુકીત કલ તેરો કાહે ન રૂપ નૈન ભરી પીજૈ.
 સોંહ કરતી તેરે પાચનકી ઐસે જીયની દીસો દીન જીજૈ.
 સુર સુજ બની સુદળ જગનકો બેરી આંધી ખીચસ કરી લીજૈ.

૫૬—૩.

નવલ નીકુંજ નવલ નવલા મીલી નવલ નીકે તની રચીર બનાયે.
 ખીલસત ખીપીન ખીલાસ ખીખીધ બર બારીજ બદન ખીકસ
 સચુ પાયે.
 લાગત ચંદ્ર મયુજ સુ તો તનુ લતા ભવની રન્દ્રની મગ આયે.
 મનહું મદન બદરૂં પર હીમકર સીચત સુધા ધાર સતનાયે.
 સુની સુની સોચતી શ્રવણ સુન્દરી માન કીયો મોદતી મન લાયે.
 સુખ સખી રાધા માધોં મીલી કીડત હૈ રતી પતીહી લખાયે.

૫૬—૪.

ધની સુક મુની ભાગવત બખાન્યો.—ટેક૦
 શુરકી કૃપા ભદ્ર જળ પુરન તખ રસના કરી ગાન્યો.—૧.
 ધન્ય શ્યામ બૃન્દાવનકો સુખ સંત ભયે તેં જાન્યો.—૨.
 જો રસ રાસ રંગ હરી કીન્હોં બેદ નહીં ઠહરાન્યો.—૩.
 સુર નર મુની મોહીત સખ દીન્હો શીવહી સમાધી ભુજાન્યો. ૪.
 સુરદાસ તહં નયન બસાયે ઔર ન કહુ પસાન્યો.—૫.

પદ—૫.

દૌલત મહલ મહલ યહૈ ટહલ હમ જનતી તુમ બહુ નાયક પીય.
આયે હૌ સુરત કીયે ટાટક રસ લીયે સક સકી ધક ધકી હીય.
ધુટે બન્દની અરૂં પાગકી બાંધની લટેપટે પેચ અટપટે દીય.
સૂરદાસ પ્રભુ હૌ બહુ નાયક મેરે પાવધારે બૈઠો જુબૈઠો ભલી કીય.

પદ—૬.

જાકે રસરૈની આજુ જાગે હૌ લાલ જામ—ટેક.

જવક તીલક ભાલ દીયો હૈ વુંદ લાલ ખીન ગુન બની માલ
કહત અનોખી અરૂં બાતની બનામ.—જાકે૦

અધર અંજન દાગ મીટચૌ હૈ પીક પરાગ ઔર મહી
બદનકી લલામ.—જાકે૦

અંગ અંગ સીથીલ ભયે હૌ પ્રેમ સૂરકે સ્વામી મીટી
ગમ અંચલતામ.—જાકે૦

પદ—૭.

ખીરાજીત રાધા રૂપ નીધાન.—ટેક.

સુંદરતાકો પુંજ પ્રકટહીકો પટતર ત્રીય આન—૧
સેંદુર સીસ માંગ મુક્તાવલી કચક બની અવી નાન—૨
મનહુ ચન્દ્રમુખ કોપી હન્યોં રીપુ રાહુ ખીપમ બલવાન—૩
તરલ તીલક તાટક પડેરા ઝલકત કલ ખીવ કાંન—૪
માનહુ શશી સદાય કરવેકો રન ખીરચે દૈ ભાન—૫
દૂધ નયન નાસીકા બેસરી અરૂં અધર છખીવાન—૬
ખંજન શુક નહી ખીંબ સમીનકો લજ્જત ભયે અજન—૭
કો કહી સકે ઉરોજનીકી છખી કંચન મેરૂ લગન—૮
શ્રીફલ સકુચી રહે દુરી કાનન સીખ રીહવો ખીહરાન—૯
રોમાવલી ચીવલી છખી છાજત જનુ કીન્હી ચહ ઠાન—૧૦
કૃશ કટી સખલ ડંડ બન્ધન મનો ખીધી દીન્હોં બંધાન—૧૧
અંગ અંગ આભુપણુકી છખી કાપે હોય બખાન—૧૨
સૂરદાસ પ્રભુ રસીક સીરોમણી ખીલસહુ શ્યામ સુખન—૧૩

પાયમો રાગ—શ્રીરાગ.

શ્રીરાગ—સારીગમ.

સારીગમ—૧.

પપ મમ ગમગરે પમગરે સાનીસા.
નીરે ગરેનીસા નીસા મપધ ધરે નીસા.—પપ મમ ગમગરે૦

શ્રીરાગ—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

હે રાજ જ્યાં જ્યાં જામ્યે ત્યાં ત્યાં સુનીચત તેરોધ નામ ॥ ટેક ॥
જે તે નર નરેન્દ્ર નારી પોહોરે પ્રતાપ તે હું તેરે દરસ-
નકી લાલશા આશ કરે, ઓર તું સ્તુતી શ્રવન સુન પાવે
ખીશ્રામ. ॥ ૧ ॥ હે રાજ૦

જે તે ગુણી ગાન્ધર્વ કુશલ ખીલાધર તે તે જપત હે
તેરોધ ધામ; શ્રીરાગ ગાવત તાનસેનકે પ્રભુ દીનબંદુ
રાજરામ. ॥ ૨ ॥ હે રાજ૦

ધૃપદ—૨.

પ્રથમ મુની ઐકાર, દેવ મુની માહદેવ, ગ્યાન મુની
ગોરખ વેદ મુની બ્રહ્મા. ॥ ટેક ॥

ખીલા મુની શ્રવતી, નદી મુની ગંગા, સાજ મુની
મીર્દગ નીરત મુની રંભા.—પ્રથમ મુની ઐકાર૦ ॥ ૧ ॥

ગીતકી સંગીત મુની, સંગીતકી સુર મુની, સુરકી અચ્છર
મુની તારીલગંબા.—પ્રથમ મુની ઐકાર૦ ॥ ૨ ॥

કેહ બેનુ બાવરો સુતોહો ગોપાલ નાયક દીન મુની સુરઝ
રેનમુની ચંદા.—પ્રથમ મુની ઐકાર૦ ॥ ૩ ॥

ધૃપદ—૩.

હે રાજરામ નર ઇંદ્ર નરે સકલ ગોર ગ્યાન મથ અંથ બરે. ॥ ટેક ॥
સકલ કલા નીધ્યાન મુનીનકેસે સુરપાન તેહું ધર્મ પંથ પર
પાયવરે.—હે રાજરામ ॥ ૧ ॥

એકનકુ બખશત ચરકસી ચીરા હેમ બસન હીરા નીત નથે,
તાનસેનકે પ્રભુ કીજીએ દયા મોપર સખ ગુણી આપછરે. ॥ ૨ ॥

શ્રીરાગ—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

હેરી તોરી મુરત નહી દીન ચારકી.—ટેક.
રંગતો પતંગ તેરો જાતહુ લાગે ન લાગે વાર,
પલમે પુખ્ત ચુને માલન ગુલનર.—હેરી તોરી ॥

શ્રીરાગ—તીલાનો.

તીલાનો—૧.

ખ્યારે તનુમ તનદરના દીમ તન અંદર કુછ રેહે દાવે નાંહી,
તનનન તન મંતર જપ લે રામ નામ.—ટેક.
નાદર દીમ નાદર દીમ શીરે મત તું તનદરના તનદરના
તનમન હરીસોં લગાયે ધીતલાગ ધીતલાગ ધીધીકત
ધીધી ગંધા સમજ ગુજ નહી તેરે દાઇ આપે કામ.—૧.

શ્રીરાગ—પદ.

પદ—૧.

કૃષ્ણ નામ રસના રટત, સોઇ ધન્ય કલીમે,
તાકે પદ પંકજકી રેનકી બલીમે.—ટેક.

- સોઇ સુકૃત સોઇ પુનીત સોઇ કુલવંતા,
જાકો નીસી ખાસર રહે કૃષ્ણ નામ ચીંતા. ૧.
જોગ યમ તીરથ વ્રત કૃષ્ણ નામ માહી,
ખીન કૃષ્ણ નામ કલ્પમે ઉદ્ધાર હોય નાહી. ૨.
સખ સુખકો સાર કૃષ્ણ કમલુ ન ખીસરયે,
કૃષ્ણ નામ લે લે ભવ સાગરકો તરીયે. ૩.
શ્રી ગોવર્દન ધરન પ્રભુ પરમ મંગલકાર,
ઉધરે જન સુરદાસ તાકી બલીહાર. ૪.

૫૬—૨.

તહંધ જાહુ જહં નીશા બસે હો.—ટેક.

જનતી હો પીય ચતુર શીરોમણી નાગરી જાગર રાગ રસે હો.
ધ્રુમત હો મનો પીયા ઉરગીતી નવ ખીલાસ શ્રમ સેજ ડસે હો.
લટપટી પાગ માહ ઉરકે રંગ માનીની પગ પર શીસ ધસે હો.
ખીગલીત બસન મરગલ માલા પીડી બલ્લયકે ચીન્હ લસે હો.
સુરદાર પ્રભુ પ્રીયા બચન સુતી નાગર નગ ધર નેક હસે હો.

૫૬—૩.

યહી બાંસુરી માર્છ સઐ ચુરાયે હરી તો ચુરાયે અકલે ચીર. ટેક.
મનહી ચોરી ચીતખીતહી ચુરાયે ગર્ઢ લોક લાજ કુલ ધર્મ ધીર.
તખ તેં ભઇ વ્યાકુલ અની અકુલતા આધીર.
સુરદાસ પ્રભુ નીહુર નીહુર વહ નહી જનત પરહીરદૈ પીર.

૫૬—૪.

મેલીસી ગોઢરીયાં બાણુ ઘોવ ક્યું નઇ જાણીરે.—ટેક.

તન કરં તખતા, મન કરં પાણી રે,
ચંતકુ સાણુ લગાઈ ઘોવે ગુર ગયાની.—મેલીસી. ૧
કોરીસી ધધરીયાં, ચંડાસા પાણીરે,
આવેગો મેરો રસીઆ, બાંધી ગોઢરી પુરાનીરે.—મેલીસી. ૨
જમનાકો નીરતીર વાંકો નીરમલ પાણીરે,
કહેત કખીર લે સત ઘાધર અધર તાનીરે.—મેલીસી. ૩

પદ—૫.

નાહક ચેત લગાયો બાલમ ભેદ જો હું નહી પાયો રે—(એ વાર)
જોગી બનકે શય જગ હુંદયો (એ વાર) ધરધર અલખ જગાયો,
ગંગા જમના ઓર ગોમતી ઘાટ ઘાટ શય નાહ્યો રે.

ભેદ જો હું નહી પાયો રે— ૧

અલખ નીરંનજન અપને રોમમે રોમરોમમે છાયો—
માયા ભીલોભ યશે તન દુતી તાથછ નજર ન આયો રે.

ભેદ જો હું નહી પાયો રે— ૨

બાદરીનાથ દુઆરીકા આયો જગનનાથ કર આયો—
મેં જાણુ કછુ પાપ કટેગો ઉલટો દાગ લાયો રે.

ભેદ જો હું નહી પાયો રે— ૩

શ્રી ઠાકોરકી શેવા કીની હાથ લે ઘંટ બજાયો—
તુલશીદાશ ધરે મસતક પર હાથ માંથે તીલક ચઢાયો રે.

ભેદ જો હું પાયો રે—નાહક ચેટ લગાયો— ૪

પદ—૬.

મનરે તું રામ ખીના દુખ પાવેગો પસ્તાવેગો.—ટેક.
એ રાજકે ધર કરલા રે હોસી મન દસ ભાર લઢાવેગો,
ઉપર સરવાન ચઢ કર ખેડે લાહી માર તે દપકાવેગો.

—મનરે. ૧

એ ધાંચીકે ધર બલદા હોસી આંખોછ ચામ બંધાવેગો,
જીની જીની આર લગાય કર (વારી) હરણીસી ચાલ ચલાવેગો.

—મનરે. ૨

એ બાજુકે ધર બંદરા હોસી નાય છતીસ નચાવેગો,
જાંચે નીચે હાથ કીચે સર ડોલે ધરધર ભીખ મંગાવેગો.

—મનરે. ૩

એ સાંધકે ધર ગાઆં હોસી, કેતીએક આસ ધરાવેગો,
કહેત કળીર સુનો ભાષ સાધો, જમરો જીવ લે જાવેગો.

—મનરે. ૪

૫૬—૭.

જનતી હોં જૈસે ગુનની બરે હો.—ટેક.

કાહેકો દુરાવ કરત મનમોહન સૌધ પૈ કહો તુમ જહાં ઠરે હો.
નીશી જગત નીજુ બવન ન ભાવત આલસ સખ અંગ ધરે હો.
તુમ અતી કુશલ કીશોર નંદ સૂત કહો કૌનકે ચીત હરે હો.
ઔચ કહી છય જાની સૂર પ્રભુ સોંહ કરનકો હોત ખરે હો.

૫૬—૮.

દામકો ગુલામ ગીદી તું ક્યા જાણે બંદગી,

માયાકો ગુલામ ગમાર તું ક્યા જાણે બંદગી.—ટેક.

એ મકરકી માલા ફેરાય જુઠહુકો કામરે,
સાંધકુ ખીસાર ડાલો, ભુલ ગયો કામરે,
કામકે લોભાય ગમાર, ભુલ ગયો બંદગી.—દામકો ગુલામ. ૧
નીંદીઆકો ટીકો કીનો, માયાકીરે પોથી,
પેહેની ફાંસી સીરે માલા, કમરબાંધલંગાડી,
આંમકો અમાર ગીદી લે શીરત ફંદગી.—દામકો ગુલામ. ૨
બવકો નીશો બનાય, સંસારકો મીથાસરે,
રંગકો કુસ્મબો ગોરાય, મીસ્તાંનકો હોદાસરે,
ગબરોસે ધામધુમ, ગરીબોસે લંદગી.—દામકો ગુલામ. ૩
કહેત કબીર શ્રી રાગ, છાંડ દે ખીરાની આસ,
ધ્યાનધરત જપ જંગલ, શાહેય શાહેય સાસ,
શાહેય નામ લીયત મીતે, સખ સંસાર ગંદગી.—દામકો ગુલામ. ૪

૫૬—૯.

ઐસેહી ઐસે રેની ખીહાની—ટેક.

ચંદ મલીન ચીરૈયા બોલી સુની કાગકી બાની— ૧.
વે લુખ્ધે અનતહી કાહુકે માનકી આસ ભુલાની—૨.
કપટી કુટીલ દુર કહ જાને શ્યામ નામ છય આની—૩.
કોકીલ શ્યામ શ્યામ અલી દેખો શ્યામ રંગ હૈ પાની—૪.
શ્યામ જલદ અહી શ્યામ કહાવત સૂર શ્યામસોં બાની.—૫.

૫૬—૧૦.

બરણુ બરણુ બાદર મન હરણુ ઉઠૈ કરણુ બન ધામ તે
નીકસત દોહુ ઐસે લાગે.—બરણુ બરણુ૦

શ્યામ ઘટ્ટ મધ્યે માનો દામીની ભામીની રાજતી લાજતી
દુરી જાતી કબહુ પ્રગટ હોતી હારી તામૈ અરણુ બએ
નયન સઐ નીસીકે જાગે.—બરણુ બરણુ૦

મોર મુકુટ પીત બસન ઇન્દ્ર ધનુષ ખીચ ખીચ મંદ
મંદ ગરજ બોલની પીય રંગ અનુરાગે.—બરણુ બરણુ૦

સુરદાસ પ્રભુ પીય પ્યારીકી છખી ગાવત વાપત કખી
ઉપમા જે તે ઉપડ ભાગે.—બરણુ બરણુ૦

૫૬—૧૧.

મદન ચોર સો જાની મુસાયો.—ટેક.

- અપની લાલી ખોય પીકકી લાલી પલકની પાયો—૧.
હાં તેં ગયે ચતુરછ લીન્હું સો સખ ઉનહી છીપાયો—૨.
આલશ અવલ જમ્હાત અગ સખ ઐં ડત તન દરસાયો—૩.
કન્યન ખોય કાય લે આઐ ખીત તો ભલો ફવાયો—૪.
સૂર કહું ધર પર મન નાહીં જૈસે હાલ કરાયો.—૫.

માલશ્રી—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

- વે તેરી ગત અઘાત, કાહુપે લીખી ન જાત,
તું અલક અગોચર, વામન નારાયણ નીરંકાર.—ટેક૦
સેર સેસરકુણ, રામ રટત નીશદીન,
ના પાયો તેહારો પરમાણુ.—વે તેરી ગત અઘાત૦ ૧.
પરબ્રહ્મ પરમેશ્વર પોખત સધરો સંસાર,
અધમ ઓધારન, બરદ તેહારો પ્રભુ,
કરો કીરપા સેવક હો અખણુ.—વે તેરી ગત અઘાત૦ ૨.

ધૃપદ—૨.

કહા તક દેખ્યેરી આલીરી, એ નેનનચુ નીપટ રંગ સરસ,
સોબધાર બરસ બરસ દરસ ભકો પાછયે પુર અપુન કર.—ટેક
શાંમ જૈસે સીસ ધુલ, શુરજ અદોત કીયે,
ઉર ગયો ભવર કંમપત તન ઠરઠર.—કહાં તક દેખ્યેરી૦
શામ જૈસે કરોર વાઝ, તન મન છયા વાઝ, વાઝરે રાજ રામ
અતહી તતહી તારન નીશ તારન, ભરન પોખન,
ઘટ ઘટ તુંછ તુંછ, ગાયે મીયાં તાનશેન, વાકી છબ ન્યારી ન્યારી
કોહુ ન પાયો તેરો પાર જન્મભર.—કહાં તક દેખ્યેરી૦

માલશ્રી—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

ખ્યારે તુમ અનકુલ કલાવત,
મેરે જનકે છન લછન ચોર માન.—ખ્યારે તુમ.
મુખ ચૌર, હચા ચૌર, કહેતે ચૌર, કીયે ચૌર,
ચૌસી પરી મન આ આન.—ખ્યારે તુમ.

ખ્યાલ—૨.

પ્રાતઃ ઉઠ ચલીરી જનક મનક પર નેહર ખીછવા
સોહત લેધોઓ જરદ ઢંગર.—પ્રાતઃ ઉઠ ચલીરી૦
મેરેરે મનમે પીયા મીલનકી આશા આલીરી,
અખીઅન દેખત ભાવત તુહા છબ કોતક.
પ્રાતઃ ઉઠ ચલીરી૦

માલશ્રી—હુમરી.

હુમરી—૧.

ઓ મન કાહેકુ રીરે તું દારે દારે,
કરમ લીખા સોધ હોએ—ઓ મન કાહેકુ૦
લીખનેહારો લીખ ચુકેઓરી,
અદીક ન ઓળા હોએ.—ઓ મન કાહેકુ૦

માલશ્રી—પદ.

પદ—૧.

મુરલી મોહની બધ—ટેક.

કીની કરની દેખદ તુજ પતી સો ખીધી ઉલટી બધ.—૧.
 ઉનપૈ નીધી હમ વ્રત સાગર મથી પાછ પીયુષ નધ.—૨.
 સીદ્ધી સુધા હરી વદન ધનુ છવી સોં છલી છીન લધ.—૩.
 આદુ અંચે અંચવાય સમ સુર કીની દીગ ખીજધ.—૪.
 એકછી પુટ ઉત અમી સૂર ધત મદીરા મદન મધ.—૫.

પદ—૨.

તેરી મેરી કરતે જનમ ગયો,
 રે છુદા તેરી મેરી કરતે જનમ ગયો—ટેક.
 બારા બરસ બાળપણમે બેઠ્યો,
 ખીસ બરસ કહ્યુ તપ ના કીની.
 તીસ બરસ હર નામ નહીં સમચ્યો,
 તે શીર પસતાચ્યો વૃદ્ધ બયો.
 તેરી મેરી કરતે જનમ ગયો ૧.

હાથ પાંઉ શીશ કાપન લાગે,
 નેનોકે અંતર બાત કીયો.
 આયો રે ચોર તોરી મેરી લે ગયો,
 માયા રાખ ન ધુંગટ બયો.
 તેરી મેરી કરતે જનમ ગયો ૨.

સુકે સરોવર પાર બંધાણી,
 નેનોકે નીર ખીચ શરાવણુ બયો,
 કેહત કપ્પીર સુનો મેરે સાધો,
 ધન જોખન કોઇ લે ન ગયો.
 તેરી મેરી કરતે જનમ ગયો ૩.

૫૬—૩.

ભટકત કોન શીરે ગોસંઘ્યાં મોરે.—ટેક.
 ઘટ માંહે ગંગાવારી ઘટ માંહે જમના,
 તીરથ કોન કરે ગોસંઘ્યાં મોરે—ભટકત૦ ૧.
 મીરાં કેહે પ્રભૂ ગીરધર નાગર,
 ઘટ માંહે ઓઘ બશેરે ગોસંઘ્યાં મોરે—ભટકત૦ ૨.

૫૬—૪.

રેનીકે રીઝેકી બાત કહો—ટેક.
 કાઢકે સકુચત મન મોહન ઠાટે ક્યોં ન રહો—૧.
 પીતામ્બર કહ બયો તુમ્હારો કીધો લીયો ગહો—૨.
 નીલામ્બર પહીરાવન પાછ સનમુખ ક્યોં ન ચહો—૩.
 તબ હંસી ચત્રી શ્યામ મન્દીર તન કધુ બચ લાજ ગહો—૪.
 સુરશ્યામ ક્વાંધ અબ રહી કે અતી પુનીત તુમ હો—૫.

૫૬—૫.

સંગ શોભીત વૃષભાનુ કીશોરી—ટેક.
 સારંગ નયન બેન બર સારંગ સારંગ બદન કહૈં છબી કોરી.
 સારંગ અધર સુધર કર સારંગ સારંગ જતી સારંગ મતી ભોરી.
 સારંગ બદન પીઠી પર સારંગ સારંગ ગતી સારંગ કટી ઘોરી.
 સારંગ પુલીન રજની રચી સારંગ સારંગ અંગસુભગ ભુજબેરી.
 ખીરહત સઘન કુંજ સખી નીરખતી સુરશ્યામ ઘનદામની ગોરી.

૫૬—૬.

શ્યામ કુંજ બૈઠારી ગઘ—ટેક.
 ચતુર દુતીકા સખીયની લીન્હેં આતુરતાઘ જતી લઘ—૧.
 મનહી મન ઇક રચી ચતુરઘ યહૈં કહોંગી બાત નઘ—૨.
 અબહોં લૈ આવતી હૈં તાકો ઇહોં કધુ બહુત દઘ—૩.
 કરી આઘ હરીસો પરતીજા કહા કહ વૃષભાન જઈ—૪.
 સુર શ્યામ સો માન કચ્ચો હૈ આજહી ઐસી કહા બઘ—૫.

પદ—૭.

મુરલી નીદરે શ્યામકો શ્યામલી નીદરાધ.—ટેક.
 મધુર બચન સુનીકે ઠગે ઠગ મુરલી ખાધ—૧.
 રહત બસ્ય બાંકે ભયે સખ મેટી બડાધ—૨.
 વહ તન મન ધન હું રહી રસના રટમાધ—૩.
 વહ કર વહ અધરની રહે દેખો અધીકાધ—૪.
 વહૈ કહતી સો સુનત હૈ એ કુવર કન્હાધ—૫.
 બનકી બાપુરી ધર વહ કરત હે ઠકુરાધ—૬.
 સુર શ્યામકો તા ખીના કહુ નહી સુહાધ—૭

પદ—૮.

તુમ અબ હરીકો દોષ લગાવતી,
 નંદ નદન ખોટે તુ કીન્હે મુરલી બલી કહાવતી. ૧.
 યહ છીનારી લખપટ અન્યાધન કુલ દાહતી નહી બાર,
 મધુર મધુર બાની કહી રીઝયે તો ન સઝી સીંગાર. ૨.
 વહૈ આયટોના સીર ડારતી સખ સુરની કલગાન,
 અંસે બન મીલી આપકે હું ગયો શ્યામ અગ્નન. ૩.
 પુરખ ભંવર ઉતકો કહાં લાગે નારી ભજે જળ આય,
 સુરજ પ્રભુ તબ કહા કરેરી અંસી મીલી બલાય. ૪.

પદ—૯.

આગ્રુ અંગન દીયો રાધીકા નૈનકો—ટેક.
 મૃગ મીન હીન ગુન લગજીત ખંઝન ડોલ અધીક અંચલ
 સરસ શ્યામ સુખ દૈનકો—૧.
 લસની દાડીમ દસન ભોહ મન મય ફંદ સૂલપ લટ લઠકી
 રહી રહત નહી ચૈનકો—૨.
 કસની કંચુકી બંદ ઉર મુકુત માલ સુખ નીરખી ઉગરાજ
 તલ ગયો સુર ચૈનકો—૩.
 રનીત તુપુર ચરન હુદ્રકટી ધનિકા કન્ક તનુગૌર છબી
 ઉમંગી ઉપ રૈનકો—૪.
 સુર સુની શ્રવન ઉડી નવલ ગીરીધર સેજ ચલી હૈ ગજ-
 ગતી મલખી મદન ગઢ લૈનકો—૫.

મારાવી—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

મેરે તો મૈલા નામ એક ખુદા,
જન્મે રચી હે સરા, અગ્રેય મગ્રેય ધરતરી
સનસાર અલલા.—મેરે તો મૈલાં
ફલક મલક રોશન આદમ હોશન હોશાન જન
દીલ બદીલ બાબુદા.—મેરે તો મૈલાં
આધ આધાર એક સારે જેહાન મેહમાનસરા
હે એ જેહાન આલુદા.—મેરે તો મૈલાં

મારાવી—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

કાયકુ રે જલાવત પ્યારી મોરી ધીરજ હટાવત
સારી આલીરી.—કાયકુ રે જલાવત પ્યારીં
જળ થે ઢપટ મનમે, તળ હીય છુપાય કંથુ તનમે,
અળ એ બરાધ અળ એ દુરાધ મોએ તન સલગત બારી
આલીરી.—કાયકુ રે જલાવત પ્યારીં

મારાવી—હુમરી.

હુમરી—૧.

માન મત હુટ મોહીના.—માન મતં
આજ તું પ્યારેકે પાસ આનંદ ખેલ
સ્વપ્ન હે જીવન રોહીના.—માન મતં

મારાવી—૫૬.

૫૬—૧.

રાધા શ્યામ હૈ નેહની હરી રાધા નેહી—૧
રાધા હરીકે તનુ બસે હરી રાધા દેહી—૨
રાધા હરીકે નયનમે હરી રાધા નયનની—૩
કુંજ ભવન રતી યુદ્ધકો જોરત ભલ ભૈનની—૩

૫૬—૨.

સખી મોહી મોહનલાલ મીલાવૈ.—ટેક.

જ્યેં ચકોર ચંદાકો એક ઇક ભૂંગર ધ્યાન લગાવૈ—૧
ખીન દેખે મોહી કલ ન પરેરી યહ કહી સવની સુનાવૈ—૨
ખીન કારન મૈ માન કાયોરી અપનેહોં મન દુખ પાવૈ—૩
હા હા કરી પાયન પરી પરી હરી હરી ટેર લગાવૈ—૪
સૂર શ્યામ ખીનું કોટી કરોં જો જોર નહોં છય આવૈ.—૫

૫૬—૩.

મીલહુ શ્યામ મોહી ચુક પરી—ટેક.

તેરી અંતર તનકી સુદ્ધી નાહી રસના રટ લાગી ના ટરી—૧
ધરતી પરી બ્યાકુલ ભધ બોલતી લોચનધારા અંસુ ઝરી—૨
કબલુંક મગનકબલુંક સુધી આવતી સરન સરન કહોં ખીરહ જરી. ૩
કૃષ્ણ કૃષ્ણ કરી ટેરી ઉઠતી હૈ જુગ સમ ખીતતી પલક ધરી—૪
સૂર નીરખી બ્રજનારી દશા વહ ચકીત ભધ જહાં તહાં પરી—૫

૫૬—૪.

મુરલી ભધ આજુ તેં અનુપ.—ટેક.

અધર ખીમખ બખાયે કર ધરી મોહું ત્રીભુવન ભુપ—૧
દેખી જોખી ગ્યાન ગૈયન દેખી યહ બન કુપ—૨
દેખી સુતી જન નાગ ચંચલ દેખી સુન્દર રૂપ—૩
દેખી ધરતી અકાશ સુર નર દેખી શીતલ ધ્રુપ—૪
દેખી સૂર અગાધ મહીમા ભયે રહી દાદુર કુપ.—૫

૫૬—૫.

પીયા પ્રીય નાહી મનાયો માને—ટેક.

શ્રી મુખ બચન મધુર મૃદુ માદક કઠીન કુલીસ તેં જાને-૧
શોભીત સહીત સુગંધ શ્યામ કચકર કપોલ ઉર જાને-૨
માનહુ બેધત ગ્રસ્યોં કલાનીધી તજત નહી ખીનદાને-૩
બાલ બાવ અતુસરતી ભરતી દૃગ અગ્ર અસુકન આને-૪
જનુ ખંજરીટ જુગલ જઠરાતુર લેત સુભગ અકલાને-૫
નૈન નીકટ તાટંક ગણ્ડ મણ્ડલ પર કવીન બખાને-૬
જનુ ખદોત ચમકી ચલી સકત ન નીશી ગતી તીમર હીરાને-૭
યહ સુનીકે અકલાય ચલે હરી કૃત અપરાધ ક્ષમાને-૮
સુરદાસ પ્રભુ મીલે પરસ્પર માનીની મીલી મુસુકાને.-૯

ધનાશ્રી—સારંગમ.

સારંગમ—૧.

ઝો દાનીધીમ ઉતતન ઉતતનદરના તનદરના તનદરના
ધીમ નાદર તદર તીલાના તતદાની તદાની ધીમ.—૧.

હમઆએ દરધીમ ધીમ તનન ધીમ ધીમ તનનની તારે
નીતનીતના તાન તુમતર છત લંગ તદાની ધીમ.—૨.

ધનાશ્રી—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

જાંહાં ફેરતાર દેત સખ બેદકે ગેઆન અત પરમાન
તાન રાગકી ભરનકી.—જાંહાં ફેરતાર દેત૦

સતજુગ વેતા કુઆપર સવૈં અનુ ભરતમત
ગાવત સમજવત નય ઉપજકી ભરનકી.—જાંહાં ફેરતાર૦

આરોઇ અયરોઇ ઓદવ ખનદવ સમપુરણુ ગેઆન
આંહર બેદકી ભરનકી.—જાંહાં ફેરતાર દેત૦

પ્રભુ ગોલાખ તખ્તમાંહી માનત હે ગુણી ગાયન ધરપદકી
તાન તાકી સંગતસોં ઉપજત સદા રાખુ ધેઆન ગુરનકી
ચરનકી.—જાંહાં કેરતાર દેત૦

ધૃપદ—૨.

મેરે મેહયુખકી સુરત મેરે મન માની
જૈસે મીલત રંગ પાની—મેરે મેહયુખકી સુરત૦
જદ મેરે મેહયુખને મએઆ કીની મોપર
રોમ રોમ રહે હે અલસાની—મેરે મેહયુખકી સુરત૦
અંતરંગ રંગ કીએ તન મન ધન લીયે તાયે કહીએત
શોર સાદ મન અંછર રાગરંગ શીતલ કર ગએરી.
સોચત મન હર લીનો ક્રેહ જુગલ માહ રૂપ એસી
કીની તખ્ત લુમ લુમાની.—મેરે મેહયુખકી સુરત૦

ધૃપદ—૩.

પ્યારી તેરો રૂપ સાગર ગુણુ પુરન સમુદ્ર બરેઓ
તામધ સોભા એસી બુદ્ધ ઝાજ.—પ્યારી તેરો રૂપ૦
જોખન તરંગ નેતર કમલ કમોડ મુખી મોતીચરદાસ
કીનર ખગચમર માતુ મીન હંસ લાજ.—પ્યારી તેરો રૂપ૦
કરોધકો ધુંધટ કીયે તા મધ મુખમહી અંક નાહીન
કલંક તામે તાનતરંગ પરભુ તેરેહી બસ રહે યાહી તે બરી
રાની માહરાજ.—પ્યારી તેરો રૂપ૦

ધનાશ્રી—તીલાનો.

તીલાનો—૧.

તુમ તનનન નીતનીતીલાના તારેદાનીદોશ એ લાલી
એલાલીઆ ઇઆએલા એલાએ હએ આ તુમ.—નીત
નીતીલાના૦

અરે જલમ તેરે જોર જફાસુ ઇઆદ કીઆ કીજીએ
દરદ કીઆ કીઆ તરક નહી ફરીઆદ કીઆ કીજીએ.—તુમ૦

ધનાશ્રી—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

બેઠાજી બેઠાજી બગલ ખીરાને નેના,
ખુરા કચુ દેલ લાના ના લલના—ટેક.
ચાહકે લીખા મદન પ્રેમસે જીવ લગાન,
પાસ રહેના શીરાના શીર જોખના.—બેઠાજી બેઠાજી
બોલે પ્રમતકે તું દેલપર છાપ બજે,
માયા રખના જૈસી રસ્તમ રખના.—બેઠાજી બેઠાજી

ખ્યાલ—૨.

લોક ચવાવક પ્રીતી કરં સખી પ્યારે પ્રીતી કરં નહી ન્યારે.
કાહી કરત હું ઇતની બીચીઆં,
મોસે માઇ કોન કછુ નાહી ચલ તું પ્યારે.—લોકો

ખ્યાલ—૩.

અબકે સુનીઓ બનકે કએસો
આઓ તો કાહા કરન તેજબો કીનો.—ટેક.
કાહા પુછત હો ખીર બઢાડ,
અધક છાંડ દુખ દીનો;
મંતર મારી મોરા મન દર લીનો,
સદા રસ રંગ લીનો.—૧.

ખ્યાલ—૪.

પીયાકી લાજ મેં કેસે કરં મા.—પીયાકી
અબ મોરે જીયામે જૈસી આવતહે,
ખોલ ધુંધટ વાકે પછાયાં પરં રે મા.—પીયાકી
કેશર ઘોલ સજન રસ ઢોલું દોર દોરવાકે સંગ લરં,
દયા સખી ધનશામ લાલ વાકે ખેરહન જુગસે બરે મા.—
પીયાકી લાજ મેં કેસે કરં મા

ખ્યાલ—૫.

મેરા મન હર લીનો, મગવા જાત હરીશી.—મેરાં
કહો કહો અરે લંગર તુરકવા મે તોરા કા કીનો.—મેરાં

ધનાશ્રી—હુમરી.

હુમરી—૧.

કાહા જાનોરે વાહુ લોકવા
જો કહુ હમારે મનપર પીતી પીર.—કાહા જાનોરેં
પીયા પરદેશ સંધેસવા પઠક
મેહરખાન ખીના કોન બધાવે મનકુ ધીર.—કાહા જાનોરેં

હુમરી—૨.

સાથન માહરીને સુંદરે રંગ લાગેઓરે,
મૃગાનેનીને સુંદરે રંગ લાગેઓ રે.—સાથનં
રંગ સુરે રંગ સુંદરીરે,
કમ કૈશરીઆરી થારી સેજરે.—સાથન માહરીનેં

હુમરી—૩.

એ બાલમવા મોરારી.—એ બાલમવાં
ધરી ધરી પલ પલ ભુજ ફરકત હે ફરકત મોરી આંખ
બેગીદરશવાદીજેરે, મેં તો તોરે પધઆં લાગુ.—એ બાલમવાં

ધનાશ્રી—કબીત.

કબીત—૧.

મીત્ર કહે મેરે મીત્ર ધમાની,
પારોસી કહે દેશ દેશ શીરૈયાં.
તીરીઆ કહે મેરા સુગર સ્વામી,
વેપાર બનઝકો જોબન ખેલૈયાં.

ભાઇ કહે મેરી બાળુકો મોહરો,
બહાન કહે હીરદેકી દૈયાં.
બાપ કહે મેરો કુલ દીપાવન,
મૈયાં કહે મેરે નેન દુલૈયાં.
રસતમ સખી એ સોહાગકી માયા,
જસ ગાઠ ગરથ રૂપૈયા રૂપૈયા.

ધનાશ્રી—૫૬.

૫૬--૧.

ભટકત કોણુ શીરે રે ગોસંઘ્યાં સંઘ્યાં.—ભટકત૦
ઘટ માહે ગંગા, ઘટ માહે જમના, ઓતીરથ કોણુ કરે.—ગોસં૦
મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધર નાગર, ઘટ માઇ તુંઘ બસેરે—ગોસં૦

૫૬--૨.

લેખો કોન મીટાવે જાકો આંક પરે—ટેક.
કોટી ઉપાય કરત ના મીટે, દુખ સુખ જાકે કરમમેં લીખે—
લેખો કોન૦ ૧
મૈ અબલ કહ્યું ન ચેતીઓ, ખીન દીપે મોતી સાગર બરે—
લેખો કોન૦ ૨
ગાંઠધ્યાંધે મરમન યુજે, કોન જાણે જોટે ખરે—લેખો કોન૦ ૩
કેહત કબીર સંસાર સખ લાલચ, જીય લગે કામ ખીગરે—
લેખો કોન૦ ૪

૫૬--૩.

સાધો એ મુરદોંકો ગાંમ,
એ જુગમે કોઇ રહા ના રેહસી, ઝપ લે રામ શ્રી નામ—ટેક.
એક જોત સરૂપ ઠર રહી રચી હે જીને સૃષ્ટી ધાંમ—સાધો. ૧
જાકે ચરન સુર નમે હે ચંદ તારે ગગન ખીશ્રામ—સાધો. ૨
કહેત કબીર જીને રચી એ સુંદર માયા તમાંમ—સાધો. ૩

પદ—૪.

મએ ગુલામ, મએ ગુલામ, મએ ગુલામ તેરા, તુ સાહેબ મેરા-ટે.

એક રોટી, દે લંગોટી, દાર તેરા પાઠી,

કામ કોધ છાંડ કરે, નામ ગુન ગાઠી.—મએ ગુલામ.

રૂપ નહીં, રંગ નહીં, ધર્મ તેરા ધ્યાયા,

નીરંજન નીરાકાર, તુહી ગુર રાયા.—મએ ગુલામ.

મેહેરખાંન, મેહેરખાંન, મેહેર હોના તેરી,

દાસ કપીર, ચરન ખડા, લાજ રખો મેરી.—મએ ગુલામ.

પદ—૫.

ધસ તન ધનકી કૈન ખડાઇ, દેખત નએનોંમે મીટી મીલાઇ-ટેક.

પુત્ર કલત્ર રૂપા સુના, આખીર છોડ મીટીમે જના-ધસ.

આપન ખાતર મહેલ ખનાયા, આપહી જકે જંગલ સોયા-ધસ.

હાડજલે જૈસી લકડેકી મોલી, ખાલ જલે જૈસી ધાંસકી પોલી-ધસ.

કહત કપીરા સુનો મેરે મુનીયા આપ મુવે પીછે હુખ ગઇ દુન્યાં-ધસ.

પદ—૬.

ખીધના મુરલી સૈતી ખડાઇ—

કુટીલ ખાંસકી ખાંસ ખીનાસની સખહી નીરાસ કરાઇ-૧

જો વહ ઠાંટ ઠાટી વોહી રાખ્યો કુલકી હીતી કોઠ

તો ઇતની દુખ હમહી ન હોત્યો ઔગુન આખર દોઢ-૨

એ નીદિધ નીહુર વહ ખનકી ઘર અખ નહી પ્રકાશ

સૂરદાસ વ્રજનાથ હમારે જૈસે ભયે ઉદાશ-૩

પદ—૭.

ચીતૈ રાધારતી નાગર વોર—

નયન વદન છખી યોં ઉપજત મનો શશી અનુરાગ ચકોર-૧

સારસ રસ અચ મનકો માનોં તૃપીત મધુપ જુર જોર-૨

પાન કરત કહું તૃપ્તી ન માનત પલકની દેત અકોર-૩

લીએ મનોરથ માની પરસ્પર રજની ગઇ ભયો ભોર-૪

સૂર શ્યામ શ્યામા આપુસમેં કરત રહત ચીત ચોર.-૫

૫૬—૮.

મન મૃગ બેઘ્યો મોહન નયન આન સોં—૮૬.

ગૃહ ભાવકી સેન અચાનક તકી તાન્યો ભૃકુટી કમાન સોં-૧
પ્રથમ નાદ બલ ઘેરી નીકટ લઘુમુરલી સમ્પ્રક સુર બંધાન સોં-૨
પાછો બકી ચીતૈ મધુરે હંસી ધાત કીયો ઉલટો સુઠાન સોં-૩
સુર સુમાર ખીયા યા તનકી ઘટતી નહીં ઓપડી આન સોં-૪
જેઠે સુખ તબહી ઉર અન્તર આલોગન ગીરીધર સુજન સોં-૫

૫૬—૯.

સુનત શ્યામ ચક્રીત ભયે આની—

પ્યારી પીય મુખ દેખી કછુક હંસી કછુક તદે રીસ આની-૧
નાગરી હંસત હસી ઉર છાયા તાપર અતી ગુહરાની-૨
અધર કાંપી રીસ ભાંડ મરોચ્યો મનહી મન ગુહરાની-૩
એક ટક ચીતૈ રહી પ્રતી ખીમ્મહી સાંતી સાલજીય આની-૪
સુરદાસ પ્રભુ તુમ બડ ભાગી બડ ભાગીની જેહી આની-૫

૫૬—૧૦.

મુરલી તઉં ગોપાલહી ભાવતી—

સુનીરી સખી જદપી નન્દ લાલહી નાના ભાંતી નચાવતી-૧
રાખતી એક પાય ઠાઠે કરી અતી અધીકાર જનાવતી-૨
કોમલ તનુ આસા કરવાવતી કટી ટેટે ફે આવતી-૩
ભૃકુટી નયન અધર નાસા પુહ હમપર કોપ કંપાવતી-૪
સુર પ્રસન્ન જાની એકો પલુ ધરતે સીસ ડુલાવતી-૫

૫૬—૧૧.

ચીતકૌ ચોર અવહી જો પાઉં—

તદ્દય કપાટ લગાય જતન કરી અપને મનહી મનાઉં-૧
જખહી નીશંગ હોતી ગુરજની તેં તેહી ઓસર જો આવૈ-૨
ભુજની ધરૌં ભરી સુ દહ મનોહર બહુત દીનની કૈ ફલવે પાવૈ-૩
લૈ રાખૌં કુચ ખીચ ચાંપી કરી પ્રતી દીન કૌ તન તાપ ખોસારૌં-૪
સુરજદાસ નંદનન્દન કૌ ગૃહ ગૃહ ડોલનીકો શ્રમ ટારૌં-૫

૫૬—૧૨.

આજ હો વૃન્દાવન રાની—ટેક.

ધની વૈ બસ દુખ ભંજન ગીરીધરે કર ધર મોહન માની—૧
 તરલ રસાલ અધર છપ્પી કર લે મુરલી સકલ કહાની—૨
 કુંજ ખોદ કહું કરત તપી તપ તીન તન પતી સીરાની—૩
 અમ્મર ઘેરી ઘટા ધન અસે રહી ધાર ધરી પાની—૪
 ખુઝત બાલ ગોપાલ સખાકે કૃતીમ કહા તે આની—૫
 મુખ જન રાજ શ્રી સુન્દર હરી મુખ સૂર સવૈ જગ જાની—૬

૫૬—૧૪.

તે જન પુકારે હરી પૈ જાય—ટેક.

જનકી યહ સખ સૌજ રાધીકા તેરે તનુ તે લછ છીડાય—૧
 ઇંદુ કહૈ હો વદન વીગાયો અલકની અલી સમુદાય—૨
 નયનની મૃગ બચનની પીક લુટે બીલપત હરીહી સુનાય—૩
 કમલ કીર કે હરી કપોત ગજ કનક કદલી દુખ પાય.—૪
 વીદુમ કુંદ ભુજંગ સંગ મીલી સરણ ગએ અકુલાય—૫
 અતી અનીતી જીય જાની સૂર પ્રભુ પડએ મોહી રીસાય—૬
 બન બેલી બ્રજનાથ બેગી ચલી અખ ઉતર દૈ આય—૭

૫૬—૧૩.

માની મનાયો મોન રહી—

સકુચ સમેત ચલી ઉડી આતુર બનકી જૈલ ગહી—૧
 બીધુમુખ નીરખી બીમુખ કરીલોચન પુની બીધુ વદન ચહી—૨
 દરસ પરસ તદ રૂપ આજુ નીજુ ભુવ નખ લેખી કહી—૩
 પુહુપ સુરંગ સારંગ રીપુ વોહ દીખાવત ચતુર લહી—૪
 પાનીસુ પરસત શીસ પરપર મુસુકાને તખહી—૫
 તૂણુ તોચ્યો ગુન જા તજ તે ગુન કાટકી રેખ મહી—૬
 સૂર શ્યામ બહુચ્યો મીલી બીલસહુ જાતી અવધી અબહી—૭

૫૬—૧૫.

મુરલી આપ સ્વારથીની નારી—ટેક.

તાકી હરી પરપીત કરત હૈં છતી ન જનતી હારી—૧
 ઐસે બક્ય ભયે હરી વાંદકે કહા ઠગૌરી ડારી—૨
 લુટતી હૈ અધરનીકો અમૃત ખાતી દેતી હૈ હારી—૩
 કો બકી મરૈ બની હૈ જોરી તૃણ તોરતી હૈ બારી—૪
 સુર શ્યામકો ભલે કહતી હૈ દેહોં કહા અબ ગારી—૫

૫૬—૧૬.

કરમ ગતી ટારેલુ નાહી ટરે—ટેક.

કહાં વે રાહુ કહાં વે રખી શશીઆન સંયોગ પરે—૧
 ગુરુ બશીષ્ઠ પંડીત અતી જ્ઞાની રચી પરી લગન ધરે—૨
 પીતા મરનસે દાની રાજા નીચકો પાની ભરે—૩
 તીન લોક ભાવીકે બસમે સુર નર દેહ ધરે—૪
 સૂરદાસ હોની સો હો રમ કાહેકુ સોચ કરે—૫

૫૬—૧૭.

પ્રીયા મુખ દેખો શ્યામ નીહારી—ટેક

કહી ન જાય આનનકી શોભા રહી ખીચારી ખીચારી—૧
 નીલામ્બર ક્ષીરોદીક ધુધટ સન્મુખ કીયો સુધારી—૨
 મનો સુધા કર દુગ્ધ સીન્ધુ તે કાઢ્યો કલંક પખારી—૩
 ભાલ લાલ સેંદુર ખીન્દી પર મૃગ મદકી છખી ન્યારી—૪
 મનો બન્ધુક કુસુમ ઉપર અલી બેઠો પાંખ પસારી—૫
 ચંચલ નયન ચહું દીશી ચીતવત જતુ ખજન અનુહારી—૬
 મનહુ પરસ્પર કરત લરાઇ કીર બચાયે રારી—૭
 બેસરીકે મુકતામેં જાઇ વણું ખીરાજીત ચારી—૮
 માનો સુર ગુન શક ભોમ શની ચમકત ચન્દ મઝારી—૯
 તરીવન શ્રવણ રતન મજા મુખીત શીર શ્રીમન્ત સંવારી—૧૦
 જતુ જુગ બાતુ દુહુ દીસી ઉગકે ભયોં દીધા તમ હારી—૧૧
 સન્મુખ દૃષ્ટી પરે મન મોહન લજ્જત ભઇ સુકુમારી—૧૨
 લીન્દી ઉમંગી ઉઠાય આંક ભરી સુરદાસ બલીહારી—૧૩

બસંત—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

બંસી બળય બસંત બહારમે અખભાનકી દુલારી બાલમસો
ગોરી લળય બસંત બહારમે અખાંભાન દુલારી બીહારી
કારન સો.—ટેક.

જા ધર જોબન બસંત ન પીયુ, તા ધર જોબન ના બસંત દોહુ,
કુકકુક પપૈઆકી જલાય લોહુ, કુલી મોહૅર આબુઆકી
સોહુ.—ગોરી૦

અબ બસંત કાંહુકી જા હાયા ના પીયુકી હોય યાદ ચંદનગુકી,
પીયા રસ્તમ પુકાર પુકાર હાયા ડરે સાસન ડરે અંગન-
ગુકી.—ગોરી૦

ધૃપદ—૨.

મૈલા જાને ના જાને જો જાને સો આ જાને,
અબકે બસંત હરાં હરાં મોરે હાયા ખીન પીઆ ન માને.—ટેક.
આબુઆ મોર ડાલ કોયલ શોર જોબના હા હરાં નએ પાને,
રત બસંત પેઆરી હે સખમે સખસે રીજે મોહન શ્યાને,
રત રલીઆમની પીઆ સોહામની જોબના રખ્યો ના તરસાને,
રસીક રસતમ બસંત બલીહારી જો સમજે સો રહે ના
ગુમાને.—અબકે૦

ધૃપદ—૩.

હે આઘ મધુ રત મધુપે ગુંનજર કરત,
બનરપતી કુલી ઠોર ઠોર, આર મારન લાગેરી અમરાધ.—
હે આઘ મધુ રત૦

માતુ અરન બરન તન તારનસાજ ચલી પીયા હાયાકે
બોલતી બોલતી પંચ મરત અવન સુનાધ—
હે આઘ મધુ રત૦

ધૃપદ—૪.

પરકૃલીત બનખેલી માઘ સુગંધ ચહું દેશ
આએઓ અસંત સુખ દેન.—પરકૃલીત બનખેલી૦
નએ નએ પલખ પોહોલી પર છાએ હોત
કુશંભ સખ બરન બરન.—પરકૃલીત બનખેલી૦
જીનકે પીઆ ધર તે રત માનત હંમરે ગએ
પીયા પરદેશ કરન.—પરકૃલીત બનખેલી૦
અદા રંગ પીયા એસી ના બુજીએ તુમે કામ
લાગેઓ હે અતહી ડર કરન.—પરકૃલીત બનખેલી૦

ધૃપદ—૫.

એ હો ગીરધારી મોરે બદન શુભાલદારી,
અંખ્યાહું મારી ભવાં કારી ખતખતકે.—એ હો ગીરધારી૦
મુરતહું કારી ફાગ ખેલન ભારી,
હુંહાંહાંખેલતહારી પીચકારીસીલાગતહે—એ હો ગીરધારી૦
ભીંજ ગઘ સારી સેત લાગત હું ભારી,
હે પેઆરી બરજનકર બરજત હે.—એ હો ગીરધારી૦
અપની અટારી જત ખેહતહું ગીરધારી બાવસીતલ,
બ્રજ તજે સો ગાવસો લાગતહે.—એ હો ગીરધારી૦

ધૃપદ—૬.

કોશુમ દારેઓ, જોર માલ કોશુમકી
કોશુમ રૂપ બન આવેરી.—કોશુમ દારેઓ૦
ગજરા કોશુમકો, કોશુમખા જોખન છતીઅન ગાવેરી,
દમકત દંપની નાર કોશુમ રંગની રખ લાલ મન ભાવેરી.—
કોશુમ દારેઓ૦
સખ આબુપન સજ કર સજની ગજગટ ચલત સો આવેરી,
ચતરાકે પ્રભુ દસરત સુતકે બે દસુ અસંત વધાવેરી.—
કોશુમ દારેઓ૦

ધૃપદ—૭.

આછ રત બસંત બાહાર, બાહાર અબુબન મોરે અબુબન
સપ્તસુરલા.—આછ રત બસંત બાહાર૦
ઝર ઝર પાત પાત સખી બન ઝુલી હએ, ઈંદ્ર લોકે અતી
રીખએ.—આછ રત બસંત બાહાર૦

ધૃપદ—૮.

કાહેકુ જોબન આયો મોરેરી અંગમાંછ.—કાહેકુ૦
જોબન આયો કછું નહીં જાણું,
મે જાણું કછું કરી રંગ માછ.—કાહેકુ૦
ધર ધરેકે શખી બન કર નીકસી,
ગાવત રાગ બસંત ચલો રે શખી જ્યાં ઉતરન
આવત પીયા બીનમેં કેસે કરી ઢંગ માંછ.—કાહેકુ૦

ધૃપદ—૯.

પ્રાણપતી આએ રે પ્રાણપતી આએ,
શખીરી મે તો દોરલુ છતીયન લગાએ,
કેતે સુખ પાએ, ગધરી બેદન સખતનકી વે.—પ્રાણપતી૦
સુખ ધરી સુખ લગન મુરત,
ખન્ઝા પુરી મેરે મનકી વે.—પ્રાણપતી૦
સોધે અરગજ બાગે, કેશર બીની પાગે,
સધરી રેના જાગે, અખ્યાં મીલનકી વે.—પ્રાણપતી૦

ધૃપદ—૧૦.

બોલન લાગી લાગી રે કોએલીઆં, કુલુ કુલુ મધરત આછ.—ટેક.
સુનત કુક જીયા હુક ઉઠત હે,
પીયા બીન કછુ ના સોદાછ.—બોલન લાગી લાગીરે૦
બેર પરીરી કારી ભારી બીરહનકો દુખદાછ,
દાસ હરી રંગ કારેકો ગુન ના જાણે પીર પરાછ.—
બોલન લાગી લાગી રે કોએલીઆં કુલુ કુલુ મધરત આછ૦

ધૃપદ—૧૧.

બન ધન દુલે આલી એ રત અસંત
કંથાબેની બેરહુસી ભયી મોપે કોન કહે સુદ ઉનકીરી—૨૬.
કાહાંસે કહું એ જીયાકે બેદન આલી
કલ ના પરત ધરી પલકારી.—બન ધન દુલે આલી
પીયા અબ દેશ એસો મોકુ બીસર ગયેરી આલી
મેં ના જાનુ ઉનકે જીયા કે
હએઆતકે પ્રભૂ પેઆરે અબ તો કીરપા કીજે,
લીયો ખબર ધરી પલકારી.—બનધન દુલે આલી

ધૃપદ—૧૨.

કોયેલીઆં બોલે આયીરી રત અસંત,
સખ મીલ કરેરી હારી આનંદ.—કોયલીઆં બોલે
સાત સખીઆં મીલ મંગલ ગાવો.
ભાગન પાછલો મોરે કંઠ.—કોએલીઆં બોલે
અખીર ગુલાલ અર્ગજ લે લે સખ મીલ છીરકા પીયાકે
અંગ આવે ફાગન હોરી બેલોગી અપને પીયા કે સંગ.—
કોએલીઆં બોલે

ધૃપદ—૧૩.

કોંએલ બોલે, ભમરવાં ગુનજરે.—કોંએલ બોલે
એક અસંત રત જાણુ ઝક ઝક બક બક બોહોરી ભયી
દુજે ડરાયલ મંડરાયલ કુકુકુ લગાએ રહેઓ,
સુગંધ લેવેકુજાએબેઠો તીહોઇ સદા રંગીલી કલી મુ બોલે.—
કોએલ બોલે, ભમરવાં ગુનજરે

અસંત—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

આઓ રતનં આઓ નન કરના
જાગીરે અરે મોરે બાલાપણકે મીંત.—આઓ રતનં
પુલી રહી બેલસગન આંબુવા મોરે.
આઓ સદા રંગ મોરી મનકી ચીંત.—આઓ રતનં

ખ્યાલ—૨.

અસંત કાંઠાંસે આપીરે, અસંત કાંઠાંસે આપી
આલી કેસુ કીરતમે હરાં હરાં બનમે છુપાઇ.—અસંતં
તેલ પુલેલ સખ હમને તજ્યાં
ગંગા જમના નાહી રે
મેરે લાલ પીયાકો સમરન કીનો
જન્મ અકારત ગુમાઇ રે.—અસંતં

ખ્યાલ—૩.

બાલમ હાં હાં મોરારે,
અરે બલા રત અસંત કીને આવન.—બાલમ
આંબવા મોરી લે કોયલ બોલન લાગી
નએ રતકે ફલ લે, મીલી બલહારસો
આઇ ખીરજબાલા રીજવન.—બાલમ હાંહાં મોરારે

ખ્યાલ—૪.

અનગન બેલરીઆં સુન મોરા ભંવરારે
તેં મોરો કંઠા ભોંરાએ લીનો.—અનગન બેલરીઆં
ચંદા બીન કૈસી ચાંદની રે,
મોતી બીન કૈસો હાર;
કાજલ બીન કૈસી કામની રે,
પીયુ બીન કૈસો શીંગાર.—અનગન બેલરીઆં

ખ્યાલ—૫.

આંખુવા મોરી લો બનધન કુલે
કુલ રહી કુલખારી, ઐસી રત આંધ સોહાગ ભાગ ભરી.
આંખુવા મોરી લો કેશુ કુલે
કુલ રહી કંચનાર, સદા રંગેલી મહમદ શાહા બરપુર.—
આંખુવા મોરી લો બનધન કુલે૦

ખ્યાલ—૬.

ભંવરાંરે કુલે દરમ બેલરીઆં,
ઐર આંખુવાકે નને નને પાંત.—ભંવરાંરે૦
આંખુવા મોરે કુલે બનધન નીતસુ પીયા ખીનાં છયા અલસાત.
ભંવરાંરે કુલે દરમ બેલરીઆં૦

ખ્યાલ—૭.

બરળે ના માંતે આંધરે બરન કોયલીઆં કોહોકે બોલાંધ,
આંધ દુસરે પપ્પઆં પીયુ પીયુ કરે.—બરળે૦
રત આંધ આંખવા મોરે ચહુ ઐર કુલે બાદરવા ધીરન
ધીરન.—બરળે ના માંતે૦

અસંત—હુમરી.

હુમરી—૧.

બેલરીઆં અનગન કુલે, કંઠા મેરો ધર નહી રે મા.—ટેક.
આંખુવા મોરે કેશુ કુલે લીખુવા મોરે દે,
ધન લીખુઅનમે રસ ભરો હે પીયુ ચલે પરદેશ.—બેલરીઆં૦

હુમરી—૨.

કાહેકુ માન કરત હે અસંત રતવારે.—કાહેકુ માન૦
મેં જોષ ગધ જલ જમના બરનકુ,
હો ગયે તેનોડા મીલવા રે.—કાહેકુ માન૦

કુમરી—૩.

પરદેશવા મત જાઓ નન કરરે

અરે મોરે પીયુકી બસંત ખાહાર આધ.—પરદેશવા મત૦

બરન બરનકી પંખેરાવા બોલે

અદા રંગીલી બતીઆં કર કર રે.—પરદેશવા મત૦

બસંત—૫૬.

૫૬—૧.

મેં કીન સંગ ખેલું ફાગવારે.—મેં કીન સંગ ખેલું૦

આધ બસંત પનચમ ખેલે રંગ હોરી

લાગો કલેજવે દાગવારે.—મેં કીન સંગ ખેલું૦

બોલાવોરી બંમન, બોલાવો વાંકી પોથી,

બોલાવો જંગલકો કાગવારે.—મેં કીન સંગ ખેલું૦

જુહોધ બંમન, જુહી વાકી પોથી,

જુહો રે જુહો જંગલકો કાગવારે.—મેં કીન સંગ ખેલું૦

આસાવરી—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

હેં દેખી ઇંદર લીલા ઇંદર સોભા ઇંદર કેસો

દરબાર બેઠે તખત સર છતર ધારન.—હેં દેખી ઇંદર લીલા૦

દીપનમે જખું દીપ, દીપન સંકલદીપ,

જૈસે ઉપજત સમુદ્રમે હીરા.—હેં દેખી ઇંદર લીલા૦

એકનકુ દાન દેત, એકન બોલાય લેત

એકનકુ બખશત જરકસી ચીરા.—હેં દેખી ઇંદર લીલા૦

રાજનમે માહરાજ એસે રાજ રામરાય

ગુનીજનકુ દેત બેલાશ કરીરા.—હેં દેખી ઇંદર લીલા૦

ધૃપદ—૨.

બાગ બનાયરી,

પીયા લટકી ચાલ અપપટ બેની—આગ૦

અદ્ધર અનજન, શુદ્ધરખ, પીકકપોત, લેલાટ માહલરકી,
છબદેખી દેખાંધરી આલી, મોએ મીસે બનમાલી.—આગ૦

આસાવરી—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

મેરે આગન જોગી બૈન બજવતરી,

મેરે જીયામે સુખચેન ન આવત.—મેરે આગન જોગી૦

કેન દસાસે આયે સદા રંગીસે,

સખ જોગીયન તો રસકે ભોગી.—મેરે આગન જોગી૦

ખ્યાલ—૨.

જોગન્યાં બધ રે સોહેરી બલમા, તોરે રે કારન,

કાનોમે મુંદરા, હાય ખપર, અંગ ભભુતલા.—જોગન્યાં૦

માલા મીર્ગ છાલા નામકી રે સોહેરી બલમા,

તેરે ધેઆન ગેઆન સુમરનવે.—જોગન્યાં૦

ખ્યાલ—૩.

હો હો કરકે બોલે, ગુજર જોખન માતી.—હો હો કર૦

નેનન શેનન બેનન ગારી,

બતીઆં ધર ધર છોલે.—હો હો કર બોલે૦

અત ઇતરાત માહા મદ છકી,

એદી બેદી બેદી ડોલે.—હો હો કર બોલે૦

ગઠ જોરેકી ગાંઠ ધીરજ પ્રભૂ,

બરવા હોય સો બોલે.—હો હો કર બોલે૦

આસાવરી—હુમરી.

હુમરી—૧.

ઠાકોરવા બંદી હમ તો તુમહારી ડાસી.—ઠાકોરવા૦
કબકી મેં ઉભી હારી અરજ કરંધું,
હર ચરણકી પેઆસી વે.—ઠાકોરવા૦

હુમરી—૨.

મેડા દેલખની પચારા, મેં તેડે સદકે
ગોરી ખુરખાન વાર વાર સજન.—મેડા દેલખની૦
આયે અચાનક બધયાં મરોરી ઝટક કંચોકી કસર તોડી
ડાર ધુંધટ મુખ મરોરી રે.—મેડા દેલખની૦

હુમરી—૩.

કોન ખખરીઆં લે અરે મોરી
બીન પાખ પરવરદેગાર.—કોન ખખરીઆં૦
જીત દેખુ ઉત તુછ તુછ દીશંદા
જોર જોર બતોરી વે.—કોન ખખરીઆં લે મોરી વે૦

હુમરી—૪.

એતી ભોરી બતીઅન પર મન લાગ રહેઓ.
હાં રે બાલા કેસે કરં રે.—એતી ભોરી બતીઅન૦
કબકી મેં ઉભી હારી અરજ કરંધું
શીતવટ બર કર લે.—એતી ભોરી બતીઅન૦

આસાવરી—પદ.

પદ—૧.

સમજ મન દમહી દમકા મેલા.
વામે કોન ગુર કોન ચેલા.—ટેક.
કોડી કોડી માયા જોડી,
સંગ ન ચલેગા અધેલા;
અપની અપની કરકે દોડે,
આખર જાન અકેલા.—સમજ મન૦

ટડી પગડી સીરપે ધરતા,
અપને મનમે બન છેલા;
કહેત કબીર સુનો બાપ સાધુ,
પડ ગયા પ્રેમ જકેલા.—સમજ મન૦

૫૬—૨.

જતન બીન મુર્ગાને ખેત બીગાડા
સો જગો જગો મેરે પ્યારે.—જતન૦
પાંચ મુર્ગાકી પચીસ મુર્ગાલી
થામે ચંચલ તીન ચકારે
અપની અપને રસકે ભોગે
ચલત નેહારે નેહારે તેહારે.—જતન૦

૫૬—૩.

મહલ મહલ અગ ડોલત હૈ—
યહૈ કામ તેં ધામ બીસાચો ખુજેં કાહે ન ખોલત હૈ—૧
બહુ નાયકી ઓગુ મૈ જાની કહા ચતુરધ તોલત હૈ—૨
નીશી રસ કીયો ભોર પુની અટકે સીધીલ અંગ પગ ડોલત હૈ—૩
ટટકે ચીન્હ પાંખીલે ન્યારે ધકધકાત ઉર જોલત હૈ—૪
જહુ ચલે શુન પ્રગટ સૂર પ્રભુ કહા ચતુર હોલત હૈ.—૫

૫૬—૪.

હૈં તૌ હુંઢી શીરી આઘ માધરી સીગરો
બૃન્દાબન કહુ નહી પાયે નન્દ નન્દના—૧
અનતહીં રહે જાય કૌને ધોં રાખે છીપાય મોકો ન કહુ
સો હાય કહાં જાય રહે કામ કન્દના—૨
મોહી તે પરીરી ચુક અન્તર ભગે હે જાતેં તુમસોં કહતી
ખાતેં મૈહીં કીયો દન્દના—૩
સૂરદાસ પ્રભુ બીન ભઘ હૈં બીકલ આલી કહાં રહે બન-
માવી સૂર નર મુની જન બન્દના.—૪

પદ—૫.

મુરલી શ્યામહી મુડ ચઢાઇ—ટેક.

બારંબાર અધર ધરી યાકો કાન્હ ગર્વ કરાઇ—૧
 તખ તેં ગનતી નહીં યહ કાલુ જખ તેં ઉન મુહ લાઇ—૨
 ના જનતીયે ઔર કહા કરી હૈ દેખતી નહી બલાઇ—૩
 અપને ખસ્ય કીયે નદ નન્દન બૈરીની હમકો આઇ—૪
 સુરજ પ્રભુ એ તે પર માઇ માનત બહુત બડાઇ—૫ .

પદ—૬.

કોઇ કેયા જાણે પરાય મનકી,

જીત સર ચ્હોટ પરી નીરધનકી.—ટેક.

હીરેકી પરખ જો ઝવેરી જાણે, વૈધ પરખે દરદી તનકી.—

કોઇ કેયા. ૧

ભુલા મુર્ગ રાગપે આવે, લાગત ખાન ન ખખર તનકી.—

કોઇ કેયા. ૨

શાહેર હાંકે મુખ છુપાવે, સુરાપત રાખે સુર રનકી.—

કોઇ કેયા. ૩

કહેત કખીર સુન નર શયાણે, જો ઝપે સો અપને તનકી.—

કોઇ કેયા. ૪

પદ—૭.

આસા એક એલેકસે લાગે,

તાયે માયા ઉઠ ભાગે—આસા એક અયકેસે—ટેક.

જુઠીરે માઇ જુઠારે બાવા, જુઠાઇ કટમ સંસારા,
 સાચારે બાવા હમારા નીરજન મીલા સો ભાયગ જાગે.—આસા.
 અનુઅદ સીંધી બહુરંગ ખીદી ગગન મંદલ ખીચ ગાજ,
 રંગ મોહલમે નટવા નાચે જીયુ બાલક નરવાની નાંગે.—આસા.
 પાંચોઇ તતકી ભતીઆં ચુઆઈ રામ રસોયા પાકા,
 કહેત કખીર સુનો મેરે સાધો જયુ સોનેમે મીલા સોહાગે—આસા.

પદ—૮.

મैं અપને બલ રહતી શ્યામ સંગ તુમ કહે દુખ પાવતીરી-૧
 મો પર રીસ પાવતી હૌ પુની પુની કુછ કહ બરન કરાવતીરી-૨
 તુમહુ કરૌ મુખ મૈ બરજતી હૌ ઐસેહી સોર લંબાવતીરી-૩
 કહા કરૌ મુહી શ્યામ નીવાજી કરી નહી દુરી કરાવતીરી-૪
 વૃથા બૈર તુમ કરતી નીસીદીન આછો જનમ ગંવાવતીરી-૫
 મુર મુનહુ વ્રજનારી સયાની મુરખ તૈ સમુજાવતીરી-૬

પદ—૯.

રામ રાય મનકી આસા પાઊં,
 કાયા નગરી ફેર બસાઊં.
 ઉજર ખેરા ફેર બસાઊં—ટંક.

ઘટમે રાજા કરત હે, નીસ દીન શીરતી દુહાઇ,
 કાંમ કોધ દોનો ગરદન મારે, ઐસી અદલ બાદશાહ.—રામ રાય.
 સોલે બાંહી દસ દરવાજે, બાવન બને કંચુરા,
 તીનસો સાઠ ઉસે ચીરા જો, લાગે કોત બના ચો ફેરા.—રામ રાય.
 પાંચો પરધાન કરે બસ અપને, તો પ્રજા દુખી ન હોય,
 ચૈતન પુરૂષ જાકી કરે કોતવાલી તો નગર ન લુટે કોય.—રામ રાય
 ગયાન ભંદાર ભરે ભરપુરી, ન કુછ ખરચ્યો ન ખાચો,
 કહેત કબીર ચઢે ગઢ ઉપર, જીતી નગાર બખચો.—રામ રાય.

છઠો રાગ—મેઘ.

મેઘ—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

ઈંદ્રકી સ્વારી પપૈઆ નકીબ કીનો દેશ દેશ ખબર કરત ॥ટેકા॥
ગરજે નગારે બાજે ધુવાં નીશાન બાન બદ્રાકી ફાઝાં લીએ
બુદનકે તીરે કારી. ॥૧॥ ઈંદ્રકી સ્વારી૦

દાંબની રનજકે તામે ઓર ગોલે તોપ છુટે ક્યા કહે વે
બીરહન બીચારી; તાનસેનકે પ્રભુ તમ બહુ નાયક જાકો
પીયા બદેશ તાકો એક જંગ જારી ॥૨॥ ઈંદ્રકી સ્વારી૦

ધૃપદ—૨.

આલીરી ગરજત ધન તપકત બન બીજ બસન કંપત તન
તનનન તનનન ॥ટેકા॥

ધટા જુમ જમ આધ, બનકી સંગ નાધ, ઐસી ભોમ
હરાંધ, કોયલ ચોધ ચપલાધ,
શામ રેન અરનતાધ, નધ બેલ લાલન આધ, બોલત ઝીંગોર જાંધ,
આનકે પ્રભુ સુખદાધ તનકી હાવત ધરત ધરકત સન
સનનન સનનન.—આલીરી ગરજત ધન તપકત બન૦

ધૃપદ—૩.

પ્યારી એક રત શાવનકે;

રમ જુમ રમ મેઘા બરશે

આગન ખામ ધરા દહીં

જુલવા જુલાહીં.—પ્યારી૦

આગ ગ ગ ગ ગ ગ ગ ગગનુ ગરજે જીઆ મોરા લરજે—
દીક્ષી બરા દહીં મધુવા પીલા દહી, અપણુ ઉમંગસે ગમેઉ
જગાઉ—પ્યારી૦

ધૃપદ—૪.

દેખ અદર્યા શાવનકે, શાવનમે ઉમગે જોખનવા, પીયાને
ગવનવા પ્રદેશવા ગવન કીનો, કષ્ટ ન જાત મન બાવનકે.—
દેખ અદર્યા૦

કાલી પીલી બાદરી, મોઝેકુ ડરાવે, પવન ચલત ડર
પાવનકે.—દેખ અદર્યા૦

ધૃપદ—૫.

એરી માધ ઉમદ ધુમડ આયોરે અદરા હો ગગંની ગરજે
અરસત મોરા જીઆ તરસત,—એરી માઈ૦

દામની દમક ચમક ચમક, કાલી પીલી ગતા સખધ
છાહત શાવન યુદ અરસાવન લાગો—ગગંની ગરજે—

ધૃપદ—૬.

ગનનનનનનન ગરજે, મેહરવા મોઝેકુ, નાહની નાહની
ધુદન મેહરવા અરશે.—ગનનન૦

નીશ ઉજારી કારી ખીજરી ચમકે, પવન ચલત
પરવા શનનનનનન.—ગનનનન૦

ધૃપદ—૭.

મધુ બનકે મોરલા બોલે, બોલે દાદરવા ધન ગરજે,
જંગરવા જંગર અનનનનનન.—મધુ બનકે૦

દાર દાર કોયલીઆં બોલે, બોલી લગતી મોઝે ખ્યારી,
બવરા ધુઝત મનનનનનન.—મધુ બનકે૦

ધૃપદ—૮.

અદરવા હોલ રહારે, અદરેવા,

પીઆકો અગમ જાની રમજુમ અરસે.—અદરવા હોલ
દાદર મોર પાપી પપૈઆં તેર મુનાવે, જખ કનૈઆ મોરા
તનમન તેંડરી શુરત પર મોહા જીઆ તરસે—અદરવા૦

ધૃપદ—૯.

ઉમડ ધુમ ધુમડ બરસન આચીલો, ચતલ પરવાઇ
શનનનનનનન જીઅરો લરજો, મનહો લરજો, બોલો મોર
જ્યું મોર શ્હોર જીંગરવા બોલો ઝનનનનનનન.—ઉઝડ૦

ચમક ચમક ચમકે દામનીઆં, તરપ તરપ તરપે જોબનીઆં,
શનનનનન મનનનનન. કરે, મોર જ્યું શ્હોર
સુન મન બાવન ગાર્ગી બજાવું ગલે લાગ રહું તાન માન
ગીરગી અત ગીરગી ધા.—ઉમડ ધુમ ધુમડ૦

ધૃપદ—૧૦.

દાદરાકી બોલહુસે બાદરા ગરજો આયે, કોકુલાકી કુક
સુન બન ગંન છાંછઓ.—દાદરાકી૦

બસત બીસાર ડાઈ, કાય ચુરી ફોર ડાઈ, મોતી માળા
તોર દાઈ જમુનામે નાઇઓરે.—દાદરાકી૦

ધૃપદ—૧૧.

માછરી શામ ધને તયે દામણુ દમકત પીતાઅર પર
થર હરે.—માછરી શામ ધને૦

મુક્ત માળ બગજલ કછ ના પરત છબ પીરતાર માન
લે નીકી માન હરે હરે.—માછરી શામ ધને૦

ધૃપદ—૧૨.

આયો શાવણુ માસ, પીયા નહી આયો રે.—શકી ધન
ગરજત હેરી એ આયો શાવણુ માસ૦

ઇસ નગરમે હીંડોરે ધરે સબકે દાર દાર, સખ
રંગોમે સરસાર, અબ મુજ બેહરેકી નાર પર ગમ
છાંયો રે.—શકી ધન ગરજત૦

બોલો દાદર મોર કૈં જીગરોકા શ્હોર, ગરજત ધનધોર
બાદલ છાંયો રે—શખી ધન ગરજત૦

ભર ગયે સખ તાલ તલીએ ખાતકે ખતોઇ, શમે દેખ કર
રોઇ, ખખરાં લાવો કોઇ, કીને ખીરમાયો રે.—શકી ધન ગરજતો

અખદુલ કરીમસે પુછો પરદેશીઓકી ચેન, કીઊં કટતી
હે દીનરેન, અખ મેરે તો દો નેન સદા રોવે રે.—શકી
ધન ગરજતો

મેધ—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

ઝર લાગી શખી શાવનકી.—ઝર લાગી શખી

મેરે બેરેલુકે બાદર છાંએ રહે,
દો નેના પીયા ભર આએ હુએ,
હે કોઇ એસા માતુ પીયાજી મીલાવે,
ખખરાં લે આવે મન ભાવનકી.—ઝર

ખ્યાલ—૨.

આજ કાલી ઘટા મારે મંદર છાંએ રહી.—આજ

કીસ તોરસે કટગી મેરી દર્દગી ગરીઆં
અખ દાદર-મોર-પૈઆં બોલે શાવનકી ઝરીઆં
કાયલ કુક શુનાએ રહી.—સેજોડી આજ

ખ્યાલ—૩.

આયા મેઘા તેરી મોસમકી ઘટા છાંએ રહી, મેરે મનભાએ રહી.

પૈયાં પીઉ પીઉ પોકારે, જંગલ ખીચ મોર જંગારે,
ખાગોમે કાયલીયાં જેસી જેસી ચીલકી લાએ રહી.—આયા

રાજ ઈંદ્રકી ચઢાઇ, પીયાકી શુધહુ ન પાઇ,
કોનસી દુતી ઉસે, જાએકે સમજાએ રહી.—આયા

મેઘ—હુમરી.

હુમરી—૧.

પ્રીતકો નામ ન લે સો ખીરહન રે.—પ્રીતકો નામ
જો તેરા જી ચાહે પ્રીત કરનકુ,
સીસકો આસન ધર રે, ખીરહન રે—પ્રીતકો નામ

તંકા—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

આવન કેહ ગયે પીયા પેઆરે,
એ રત પીયા ખીના જોખન માતી કયું ગમરે.
આવન કેહ ગયે પીયા પેઆરે
મદન મોહીત કીરીઆ મદન મોહનસે પાયે પ્રાણુ, જો
ધાએ ધ્યાન ગ્યાન ગુણીયનસે મુની જનસે, સો
ના ધરત આસ વાંહાં વીલાસ, જાંહાં મીજે દ્રગન.
પીયા હમારે.—આવન કેહ ગયે પીયા પેઆરે

ધૃપદ—૨.

બદરા ડરાવે, પીયા ના આવે.—બદરા
જાંહાં પીયા ના આવે વાંહાં કોન સુખ પાવે, જો
સુખ પાવે સો પીયા સંગ પ્રેમ મચાવે, પ્રાણુ વાકે
ચરન બધાવે.—બદરા ડરાવે પીયા ના આવે

ધૃપદ—૩.

મધુ પવન ગેરાંછ બાદલ લાગે પેઆરે,
પેઆરે સજન ખીન કાંહાં આનંદ બયો નેઆરે.
ધર ધર આનંદ વાંહાં મચીઓ હે જીનકે પીયા હે પાસ,
નધ નધ સારી સજત સજતી નએ નએ નેહા વીલાશ,
હુમરી તો નીશદીન આકુલ વ્યાકુલ બારે.—મધુ પવન

તંકા—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

કાંધ મારે દેરે આવના, રત હરાંધ બાવના.
આગન નેનન સેનન લગાવના
પાછન દે કર મોરે અગીઆં જગાવના.
તેહારી સુરત મોકુ મદન છકાવના—કાંધ મારે૦

ખ્યાલ—૨.

મારજી સુનો તો કહુ મારે દેરે આવના.
આગલે પાર મોરી નનદીઆં જાગે
પીછલે પાર જાગે મોરી સાસ,
નનનેપે સીયાં છપીઆં જાગે, હીયમે જાગે મોરી
રે આસ.—મારજી સુનો તો કહુ મારે૦

તંકા—હુમરી.

હુમરી—૧.

થારી રાજા રાણીરે લટકામનીઆંસે આવે
આવે હો.—થારી રાજા રાણી૦
પેહેની કોશમ્યા સારી, મન કોશમ્યા,
કોશમ્ય છબ ચમકાવે.—થારી રાજા રાણી૦

હુમરી—૨.

પ્યારી પીય સંગ મધુરસ ચાખે,
કારી સારી, કારી અપ્પીયન, કારી કાજલ, કારી ઘેન
લલાટ રાખે.—પ્યારી પીયા સંગ૦

હુમરી—૩.

મોરા જીયા પીયા સમર ગરજે.—મોરા જીયા૦
પીયા મોરે ક્યાં પ્યારી મેં ક્યાં રોમ રંગ લરજે.—મોરા જીયા૦

કુમરી—૪.

ચુંદર બીંજે હો રાજ,

રાજ થારો દોશાલો કાંઈ ના બીંજે રે બાલમજી.—

મેરી ચુંદર૦

ચુંદર બીંજે મારું મન રીંજે, સાસ નનદ ધર ખીંજે રે
બાલમજી.—મેરી ચુંદર૦

કુમરી—૫.

છતીઅન ધરકે, ઠરકે રતીઅન, પીંડ સારે હલકે.—

છતીઅન૦

છનકો પીય પાસ નહી ખ્યારીકે, ઉનકે જીય તલકે.—

છતીઅન૦

તંકા—૫૬.

૫૬—૧.

લાલન મુરલી નેક બજાધયે, ખીનતી કરત ખ્યારીકી સખી—ટેક.
જનત હોં સકલ કલા ગુણ નીસીર મોર ઢીટચો દીજત
તાતે ઘોષ રાજકુંઅર હમ હું તાનહે સુનાધયે.—જેસે
ખગ મૃગ દુમ પશુ બેલી સરીતા મોહીં તૈસે હમારી
સખીનકો મન રીંજાધયે—ગોર્ખીંદ પ્રભુ સકલ કલા પ્રખીન
તાતે હમારે શ્રવણની સુખ ઉપજાધયે.—લાલન૦

૫૬—૨.

દેખી સખી તીસ બાન એક ઠોર

તા ઉપર ચાલીસ ખીરાજત રચી ન રહી કછુ ઔર—૧

ધરતે ગગન ગગન તેં ધરતી તા ખીય રહે વીસ્તાર

ગુણ નીર્ગુણ સાગરકી શોભા ખીનુ રખી બયો બીન સાર—૨

કોટીક કોટીક રંગે ઉપજત જોગ જુગતી ચીત લાઉ

સુરદાસ પ્રભુ અકથ કથા કૌ પહીત બેદ વતાઉ—૩

૫૬—૩.

આજ ખીજ જુમી નખ રંગ સોભાવની રાસ ખેલત
 નખલ સગ પ્યારી—૧.
 માધુરી રૂપ રસ ફેલી સોહાવની ચંદ્રીકા મોર છપી દેત
 ન્યારી—૨.
 હલત કુંડલ ચીલક પીત પટ ચાતી સરસ કર કમલ કુલે
 લીને ખીહારી—૩.
 લગનીમે મગન મોહન નીરખી નેહ સો રંગ રસ મુમ
 રાધે ખીહારી—૪.
 સખી નીર્તત ઘની બની ઠની હીત સની બજત મુરલી
 મધુર મુર મુખારી—૫.
 જુબનીકે જુથમે પ્રેમ પુરન પગે જુગલ જગ પ્રાણ-
 છવન અધારી—૬.
 ગગન મુર ગગન દેખન છયો એ અલી શીખ ખીરચી
 સખન મુધી બુધી ખીસારી—૭.
 છખી છખીલી છખીલે છકી હોષ જખ જુખ તીન આજુ
 સર્વ સ્વહારી—૮.

૫૬—૪.

નીલ પટ પડીરે કંચન ગાત પ્રાત અરસાલ નવલ રાધા બર
 બાલ—લાલ સંગ લાગીપાગી રસફેલી નીકસી ઠાઠી બધ
 સધન કુંજકે દાર.—ભુજની જોરી એડાંતીજમ્હાતી મંદ
 મુસકાતી મુમીરતી ખાત લખતી સખી લખી મુખ શશી
 ખીટુરે બાર.—અરણુ નૈન આલસ જુત બૈન અધન
 અંજન લગી પીક છાપ યુગ મદુલ કપોલની નખછત
 ઉરજ ઉતંગ મુખટ કંચુકી કવચ કસે છુટ દુટે મણી મણુ
 મુક્તાહાર.—સીથલ બસન કટી સીથલ રસન ડગમગી
 ચાલ ઉર માલ મરગજી ચરણ મહાવર કહું કહું છુટયો
 મહ છખી નીરખી નીરખી વ્રજ વ્રજ જન બળીહાર.—

૫૬—૫.

કાન્હર કારો નંદ દુહારો મોરે નૈનનીકા તારોરી.—૧
 પ્રાણુ ખ્યારો જગ ઉછ્યારો મોહન મીત હમારોરી—૨
 દગમે રાજત હીયમે છાજત એક છીના નહીં ન્યારોરી—૩
 મુરલી ટેર સુનાવત નીસી દીન રૂપ અનુપમ મારોરી—૪
 ચરણુ કમળ મકરંદ લુખ્ય હૈ મન મધુકર ગુંજારોરી—૫
 રસ રંગ કેલી છબીલે પ્રભુ સંગ હીતસો સદા ખીહારોરી—૬

૫૬—૬.

દે મૈયા ભવરા ચક દોરી—

જાય લઈ આરે પૈરાખ્યો કાન્હ મોલ લે રાખી કોરી—૧
 લૈ આયે હંસી શ્યામ તુરતહી દેખી રહે રંગ રંગ બહ દોરી—૨
 મૈયા ખીના ઝોરકો લ્યાવૈ બારબાર હરો કરત નીહોરી—૩
 બોલી લયે સખ સખા સંગકે ખેલત કાન્હ નદકી પોરી—૪
 તૈસેછ હરી તૈસેછ વ્રજ બાલક કર ભવરા ચકરીનકી જોરી—૫
 દેખતજનની જસોદાયહ સુખ ખીહસલી બારબાર સુખ મોરી—૬
 સુરદાસ પ્રભુ હસી હસી ખેલત વ્રજ વનીતા ડારતી તૂન તોરી—૭

૫૬—૭.

અતિહી અરૂન પીય નૈન તુમહારે—ટેક.

માનહુરતી રસ ભચે રગ મગે કરત કેલી પીય પલક બીસારે.
 મંદ મંદ ડોલત સંકીતસે સોભીત મધ્ય મનોહર તારે.
 માનહુ અરૂણુ કમલ સંપુટ તે ઉડી ન સકત ચંચલ અલીવારે.
 ઝીમીઝીમાત જાગરનુ જનાવત અતી રસબસત ભ્રમત અનીયારે.
 માનહુ સકલ જુબતી જીતનકો કામ બાન ખરસાન સંબારે.
 બૈડી જાત અલસાત ઉનીદે કહું મુદત કહું કરત ઉવારે.
 મનહુ મતમર કત મયંક તન ખેલત ખંજરીટ ચટકારે.
 બાર બાર અબલોકી પરમ રૂચી કપટ નેહ મન હરત હમારે.
 સુર શ્યામ દેખે સચુ પાવતી દુખ મોચન લોચન રતનારે.

૫૬—૮.

દેખી સખી પાંચ કમલ દ્વૈશમ્ભુ—

એક કમલ બ્રીજ ઉર રાજત નીરખત નયન અચમ્ભ-૧
 એક કમલ પ્યારી કર લીન્હોં કમલ સુ કોમલ અંગ-૨
 યુગલ કમલ સુત કમલ ખીચારત પ્રીતી ન કબહુ ભંગ-૩
 પટ યુગકમલ મુખ સનમુખ ચીતવત બહુ બીધી રંગ તરંગ-૪
 તીનમેં તીન સોમવંશી બસતીની સુકશ્યપ અંગ-૫
 જોષ કપીલ સનકાદીક દુર્લભ જનહીં નીકસી ગંગ-૬
 તેષ કમલ સુર નીત ચીંતત નીપટ નીરંતર સંગ-૭

૫૬—૯.

લાલ ઉનીદે ભયે—ટેક.

રાજત હૈ રતનારે નયના માનહુ નલીન નયે—૧
 પીક કપોલ લીલાટ મહાવર બંદન બલીત ખયે—૨
 જનુ તનુ જામે સઘ અરુણ દલ કામકે ખીજ ખયે—૩
 ખીન ગુનહાર પયોધર મુદ્રા રદ્ધય સુદેસ ઠયે—૪
 અંજન અધર સુધામંત્ર લીખ્યો રતી દીક્ષા દીન ગયે—૫
 સુર શ્યામ ખીથુરે કય મુખપર નખ નારાજ હયે—૬
 તાઉ પર આનંદ દુંદુજનુ માનહુ સમર જયે—૭

૫૬—૧૦.

પ્રાત સમે નંદ નંદન શ્યામ આવત દેખે કુંજ ગલી.
 નવ ધન શ્યામ તરની દામીની મીલી રાજત રૂપ અનુપ અલી.
 લટપટી પાગ શીસ કર મુરલી લોચન ધુમતી ભાતી બલી.
 સીથલીત ચીર મરગજ અંગીયા કામકામીની દેહ છલી.
 ચાર જામ નીસી જગત ખીતી ઉર ઉમગ્યો અનુરાગ વલી.
 કર્જૂલ અધર નયન રંગ ખીરી મદન વૃપતીકી સેન દલી.
 સૂર બદન પંકજ રસ પીકે અલક મધુપકી પાતી ચલી.
 પ્રપ્રુલીત પ્રીતી પરસ્પર દેખીયત તરની ઉદે જ્યોં કમલ ઢલી.

૫૬—૧૧.

નીરખી ત્રીલુવન ધની પ્રેમ પુરન સની માધુરી સૂપ રસ
મેલુ બાની—૧.

છખી છકી સાવરી અપકી તૈ જાઉરી લગન મન મોહની
સુધી લુલાની—૨.

લાગી સોચીત લુબ્યો નેહ હીયમેં ખુબ્યો લાજ કુલ કાની
જીય તે છુડાની—૩.

અંગ સખ રંગ હરીકે રંગી હૈ અંગી કોઉ કહો બાપરી
કોઉ સયાની—૪.

દેખી સુંદર બરન મન હરન સુખ કરન નાગરી નખલ
હીત બનકે ઠાની—૫.

રસીક જીવન છખીલે પ્રભુ પ્રાણ ધન રચણ બેશરણ
સુખમેં સમાની—૬.

૫૬—૧૨.

આજી હરી રૈની ઉનીદે આયે—૭ક.

અંજન અધર લીલાટ મહાવર નૈન તંબોલ ખવાયે—૧

બીન ગુન માલ બીરાજત ઉર પર ચંદન રેખ લગાયે—૨

મગન દેહ સીર પાગ લટપટી જાવક રંગ રંગાયે—૩

તદૈ સુભગ નખરેખ બીરાજત કકન પીડી બનાયે—૪

સુરદાસ પ્રભુ ઇહૈ અચલૈ તીની તીલક કહં પાયે—૫

૫૬—૧૩.

દેખી સખી ચાર ચંદ એક ઠૈર—

નીરખતી બૈડી નીત બની પીય સંગ સુર સુતાકી ઓર—૧

દૈ શશી શ્યામ નવલ ધન સુંદર દૈ કીન્હે બીધી ગોર—૨

તીનકે મધ્ય ચાર શુક રાજત દૈ ફલ આઠ ચકોર—૩

શશી શશી સંગ પ્રખાલ કુંદ અલી અરૂચી રહો મનમોર—૪

સુરદાસ પ્રભુ અતી રતી નાગર બલી બલી જીગલ કીશોર.—૫

૫૬—૧૪.

લલના આએ હો રૈની ગવાઇ—

નીસી બઇ છીન બોલત તમચુર ખગ ગ્વાલન ઢીલી ગાય-૧
અરુણ કીરની પંકજ દલ બીકસીત મધુપ લએ રસ જાય-૨
ચંદ મલીન બાનકે પ્રગટત કુમુદીની ગઇ કુલી લાય-૩
ગૃહતે નીકસી આંગન બઇ ઠાઠી તુમ બીન કધુ ન સુહાય-૪
સુરદાસ પ્રભુ તુમ્હરે મીલન તે મીલીકે બીધુરી ન જાય-૫

૫૬—૧૫.

આજ ઔર છબી નંદકીશોર—

મીલી રીસ રૂચી લોચન ભયો અંતર ચીતવત ચીત ઓર-૧
પ્રકટીત પીઠ બંલય કર કંકન દેખીયત હાર હીયે બીન ડોર-૨
બસન નીલ ઉર રાતે અધરન અંજન નૈન તમોર-૩
નખ સીખલો સીંગાર અટપટો પાય મનોપલાને ચોર-૪
પુલે શીરત દીખાવત ઔરની નીડર ભએ દે હંસની અંકોર-૫
દેખત બને કહત નહી આવે બયસંધી બરનત કબીન કઠોર-૬
અચરજ કયોં ન હોય ધન ખાતની સુર ગ્રહન દેખે બીન ભોર-૭

૫૬—૧૬.

જગિયે ગોપાલ લાલ ગ્વાલ દાર ઠાઠે.—

રૈની અંધકાર ગયો, ચંદ્રમા મલીન ભયો, તારે ગણુ
દેખીયત નહીં તરની કીરની ચાઢે.—જગિયે૦

મુકુલીત ભયે કમલ જલ કુંજ કરત ભૂંગ માલ, પ્રકુ-
લીત બન પુહપ જલ કુમુદની કુલીલાની.—જગિયે૦

ગંધર્વ ગુણુ ગાન કરત, માનદાન નેમ ધરત, હરત સકલ
પાપ બદત બીપ્રભેદ બાની.—જગિયે૦

બોલ નંદ બારબાર, મુખ દેખે તબ કુમાર, ગાયન બઇ
બડી બાર વૃન્દાબન જૈવે.—જગિયે૦

જનની કહતી ઉઠો શ્યામ, જનત જીવ રજની તામ
સુરદાસ પ્રભુ કૃપાળ તુમકો કધુ ખેવે.—જગિયે૦

૫૬—૧૭.

ગુલાલની ધર ગયે જનની સાંઝકી અધેરી.—
 મંદીરમે ગયે સમાઈ શ્યામ તબ લખી ન જાઇ દેહ મેહ
 રૂપ કહો કો કહે નીજેરી—દીપક ગ્રહ દાન કસ્યો ભુજ
 ચાર પ્રગટ ધસ્યો દેખત ભયો ચક્રત ગ્વાલી છત ઉતકો
 હેરી.—શ્યામ લદ્દય અતી ખીલાસ માખન દધી ખીંદ જાલ
 મન મોલો નન્દલાલ જાલ કહી જેરી.—ગુવતો અતી
 ભષ ખીલાલ ભુજ ભરી દે અંક માલ સુરદાસ પ્રભુ કૃપાલ
 ડાસ્યો તન ફેરી.—કરસો કર લગાઇ મહરી પૈ ગઇ લીઆઇ
 આનન્દ ઉરમે ન સમાઇ જાત હૈ અનેરી.—

૫૬—૧૮.

રતી સંગ્રામ વીર રસ માતે—
 અહો હરી સુર સીરોમની અજહુ નાહી ન સંભારત જાતે-૧
 ઔરેં યરન ભયે એ લોચન અપને સહજ ખીનાતે-૨
 માનો ભીર મહા જો ધનકી ભયે કોધ અતી રાતે-૩
 પરીમલ લુગ્ધ જહાં અલી જૈહત ઉડી ન સકત તાઠાંતે-૪
 માનો મન મથ સર ખુચી રહે અંગ પુરખ બાંહરી ધાતે-૫
 જૈહી જાત અરસાત ઉતીદે કમ કમ ઉડત તહાંતે-૬
 માનહુ કુટીલ કટાક્ષ નાઠસર કઢટ નહીં હીયરાતે-૭
 ડગમગાત ધુમત ધાયલસે સભા સુભટકુલ કાતે-૮
 સુરદાસ પ્રભુ રતી રન જીતે અવ સકાત હો કાતે-૯

૫૬—૧૯.

જનની જગાવતી ઉઠો કન્હાઇ.
 પ્રગટયો તરની કીરની ગઇ છાંઇ.
 આખહુ ચંદ બદન દીખરાઇ.
 ખારખાર જનની બળી જાઇ.
 સખાદાર સખ તુમહી બુલાવત.
 તુમ કારન હમ ધાએ આવત.
 સુર શ્યામ ઉઠી દરસન દીન્હોં.
 માતા દેખી મુદીત મન કીન્હોં.

મહાર—ચતુરંગ.

ચતુરંગ—૧.

દાનમ ચતુરંગ દલ બાજધ્યે, એ ચંદ્રકે,
જખહી કોકિલા બરગે સંગ ચલ ચલત; ધાએ.—દાનમ
નાદિરદિરદાની તદાની તદાની તનનનનનનન તનનન-
નનનન ધાકિટતક ધુમકિટતક ધિકતા નકત કિટતક તકધુમ
કિટતક ધા.—દાનમ

સા સા સા ગ મપ ધધ પમ ગગરેસા, નીધ નીધ પમ-
ગરેસા, ગગરેસા નીધ નીધ પમ ગગરેસા, સાસારેરે ગગ
મમ પપ ધધ નીની ધધ નીની ધધ પપ મમ ગગરેરે સા.—
દાનમ

મહાર—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

પીયાળીન લાગે બુંદ કટારી, સો પીયાળીન લાગે,
કબકી મેં ઉભી તોસે અરજ કરંધું, હજઉ ન આએ બે-
હ:રેહોંદી મારી.—સો પીયાળીન લાગે

જનકે પીયા પરદેશ સીધારે, સો કીઉં જીવે ખીચારી.—સો
આંબેકી ડાળી પપૈયાં બોલે, કોયલ કરત ફીલ કારી.—સો
નીલે પીલે બાદલ ઉમડ ધુમડ, મહો બરસત રેન અંધારી.—સો

ધૃપદ—૨.

રત સરસ ભયી શાવનકી, એરી સખી મન ભાવનકી,
પીયુ પતીઆં પદાઉં આવનકી.—રત સરસ
દાદર મોરવા કરત શહોર, જંગરવા બોલત ઠોર ઠોર,
ધુમ ધુમ આએ બદરા ઘન ઘોર, અબ અગમ હોવે તો
શુખ પાવનકી.—રત સરસ ભયી શાવનકી

ચો દસા દામની ધમકત ચમકત, નેહાકો નેહા નીશદીન બરસત
આવત હે જીનલીએ જીઅરા તરસત, રત હે ગલેહુ લગાવનકી.—

રત સરસ ભયી શાવનકી૦

એદમોદીનાલકે શીંગાર કર લીજે, દેખત પ્યારસે પીયા ભોર રીજે
તન મન ધન સો છાહર કીજે, ધન છાંએ આશ ખુજવનકી.—

રત સરસ ભયી શાવનકી૦

ધૃપદ—૩.

આયો સખી મેઘ શીખી બોલતમે આઓ,

ધરા ભઘ હરી તરંગ ચલત વાયુ સનનનન.

કુલે દુમન સુમન ખૂબ ખુલ્યો સુવન,

ભઘ હે સંધ્યા લાલ લરજત ધનનનન.

નહાયે તરવર ધર આયે નદીયન પુર,

બોલત હે દાદુર બરખત ઝનનનન.

નાયો પ્રાણ જીવન ધીર ધર કૈસે મન,

ગાવત મલ્હાર સુન તાન માર મનનનન.

ધૃપદ—૪.

નયો પવન નયો બાદુર નઘ હાય મેંહદી કુસુંભી રે.—નયો૦

નયો પિયા પિયારી, પહરે કુસુંભી સારી, કંચુકી;

માગ સોંધે ભીની અલકૈં સુગર બની કુસુંભી રે.—નયો૦

મલ્હાર—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

શખી આજ કાયલીઆં બોલે, બોલ બોલ સુનાવે મોએકુ,

મેં જો અખેલી ચોંક ઉઠી, શુધ પીયાકી યાદ—આજ કાયલીયાં૦

રંગ રાતી સોહાતી, બોહોત ખીર ભયી અપણે,

પીઆ મેહરબાનકે મીલન કાજ—આજ કાયલીઆં૦

ખ્યાલ—૨.

બરસાદમે કાઠ ધરસે ન નીકસે, એસે ઉતો કે બઠેરા ગવૈઆં.—બર૦
પાઠી ધરનકુ ઠાર નૈ હે, જલસે બર ગયે ટાલ તલૈઆં.—બર૦
અબકી પનાહ મેં જાને ન દૌંગી, રાખુગીં અબ મેં તો લૌંગી
બલૈઆં.—બરસાદમે કાઠ ધરસે નીકસે૦

ખ્યાલ—૩.

પાપી પપૈએરા કાહુ ના બીરજે, જીઉં જીઉં કરે પીઆ
પીઆ તીઉં તીઉં જીઅરા લરજે મા.—પાપી૦
દાદુર-મોર પપૈઆ જાંગર સખી શબદ શબદ સખી શુનાવે,
અજીનેદીન તાપે પવન ચલત પરવૈઆં બીજલી ચમકે
ઓર ગગન ગરજે મા.—પાપી પપૈએરા૦

ખ્યાલ—૪.

ઝમ ઝમ બદરવા બરસે, આળી ગરજે જીઆ મોરા લરજે—જ૦
દાદર મોર પપૈઆં બોલે, નાદાન પીયા ના સમજે,
મે કાહુ શોઉ અબેલી મનદરમે, દામની ચમકસે,
મોરા જીઆ તરશે.—ઝમ ઝમ૦

ખ્યાલ—૫.

મહોશમે બરસાદ હે, ક્યા ખુશ ધતા શોહામની, ક્યા ખુશ—
બોલે દાદર મોર પપૈઆં, કોયલ કરે શ્હોર
ચમકે એક બીજસી કોર, જનકે કયે હાવણી.—મોહશમે૦
જીનકે પીયા પાસ હે, ઉનકે તમ્બ બરસાદ હે
એકકે પીયા પાસ હે, એકકે તહી તરશાવણી.—મોહશમે૦

ખ્યાલ—૬.

લેહરા લાગોઘ આવે, આવે હો નનદલ એ
પાછલી પ્રીત જો પાવે, લેહરા લાગોઘ આવે—
નંદરો ઢીઠ બીહરજો ના માને, કુરે બોલ શુનાવે.—લેહરા૦
મેં તો તન છાડી શોરી દીલસે ચાહવા, નેનસે શેન લરાવે.—લેહરા૦

ખ્યાલ—૭.

કરમદી ખુંદને ભીજેયાં મારા ચોલા.—કરમદી૦

કોયલ રે તું કીસ બીદ કરી, હીચર ડોલે અખુવાકી ડારી,
પીયા ગુનવંતા મેં બલહારી.—કરમદી ખુંદને૦

ખ્યાલ—૮.

પૈઆ પેઆરે પીઆલકી બોલી ન બોલ.—પૈઆ૦
આધી આધી રેના સીરપર ડોરે, ડાફી મેં પ'ખ્યાં મરોર—પૈ૦
તેરી બોલી બોલુ પેરા પીયુ ધર આવે, લાખ ટકો દોંગી મોલ—પૈ૦

ખ્યાલ—૯.

દાદુરવા બોલાધરે બદરિયા ગરબધરે મા, પિય બિન
અકેલી મોરા ગિયરા ડરાએ.—દાદુરવા૦

શોખ રંગસે કોઇ ચોંગ કહિયો, તુમ બિન કછુ ન સુહાએ,
તુમકો નહીં કછુ મોરીરે ખમરિયાં સૈયાં હો.—દાદુરવા૦

ખ્યાલ—૧૦.

અએ બદરા કારે કારે,
હમારેકુ તુ નિપટ હૈ આરે,
અંસે સમૈ પરદેશ સિધારે.—અએ૦

છક તો મોરવા બનમે પુકારે,
મોહુ જરીકો અધિક જરાવે,
નહીં કોઇ અપને પિયકો મિલાવે,
ઉડ જા મુરવા એ દખ મારે.—અએ૦

ખ્યાલ—૧૧.

કેસે કોયલીઆં બોલન લાગી

સોચ કરો હીયરાએ માઇ—કેસે કોયલીઆં૦
ચહું આરસેં ગરહુ બદરા પૈયા ટેર સુનાવતરે
સખ સખીઅન આનંદસે જાગી.—કેસે કોયલીઆં૦

ખ્યાલ—૧૨.

બરપાકી આપ બહાર રે તૂં મત જ સ્વામી ધરસૌરે.—બરપાકી
જો તેરા જિય આહો મૌજ કરનકો, યેહી મહીને આર,
અપાઠ સાંવણુ બાદો કુવાર.—તૂં મત બરપાકી

ખ્યાલ—૧૩.

હુંહું ગરજે બરસે ચમકે,
ક્યું લરજે હયરા.—હુંહું ગરજે
રેન અંધેરી પીયા ધર નહીં કાએ બાર
દીઆરા, હમ હમ હમ હમ બુદે પરત હે
લરજત મોરા હયરા.—હુંહું ગરજે

ખ્યાલ—૧૪.

બાજત તત વીતત ધન શિપર સખ બાજે સાજન
ધરકાજ સુહાગ રાજ.—બાજત
દંદ્ર રાજ બયો ફૂલહ નવલ બરસકી સુબારક બૂંદ-
નકો સેહરા મોતિયનિ ચંવર, જર લાયો સદારંગ મહમદ-
શાહ છત્રપતીકો જશન શુભ ધરી શુભ દિન આજ.—બાજત

ખ્યાલ—૧૫.

માધોબનકે મોરવા બોલે મા બોલે દાદુરવા ધન ગરજે
જિંગરવા જિંગારવા જનનનનનન.—માધોબનકે
કારે પીરે બાદુર ઉમડિ ઘુમડિ આએ રુમઝુમ બિજુરી
ચમકે પવન ચલત પુરવાધ સનનનન.—માધોબનકે

ખ્યાલ—૧૬.

બેદરદી ધર ક્યોં નહીં આતા, સજન બિના ચૌમાસા
જતા.—બેદરદી
જાંચી જાંચી માડીવારી અજબ જરોખા ચદિ અટારી
જોજી બાટ.—બેદરદી

મહ્દહાર—તીલાનો.

તીલાનો—૧.

ઉમડ ધન ધુમડ ગરજે, બરસે મેહરવા, બરસ બુઠરી
ચલત પુરવૈયા સનનનનન તનનનનન ઝીંગરવા બોલે કારી
ઝનનનનન.—ઉમડ૦

ચમકે ચમકે મનવા, ધનન ધનન ધન ગરજે ગરવા,
સનનનનન તનનનનન મનનનનન, મોર બોલે ચહ્નં ચૌર,
સુન મન બાવન ગરે લગાઈ, ગાઈ બળાઈ તાન માન
કર કર ધાધા કિટ કિટ હૈયા.—ઉમડ૦

મહ્દહાર—હુમરી.

હુમરી—૧.

દાદશ્યાં બોલાઈ રે બાદરીઆં બરશાઈ મા,
પીઆ બીન અપેલીકુ નીંદ ન આઈ મા.—દાદશ્યાં૦
સદા રંગ પીઆ માનત નાઈ, કર પરતાની ચારી,
ચમકે બીજલયાં જીઅરા ડરાઈ મા.—દાદશ્યાં૦

હુમરી—૨.

બરી બરી બુદ મા, બરી બરી. અબ મેરા પીયા
બદેશવા.—બરી બરી૦

એક તો અંધેરી બીજલી ચમકે, એતેમે કોઈ લા દે
શંધેસવા મા.—બરી બરી૦

હુમરી—૩.

ચાર બીજીં કાપૂં ચારે દારે બરી,
મેહર ન આપે પાપી તોએ એક ધરી.—લાલ ચાર બીજીં૦
મેં જો બીજીં કેં લાજ જો અપણી,
બલી બુરી પાપી તોરી ગરજ સરી.—લાલ ચાર બીજીં૦

હુમરી—૪.

બાદલી તું બરસ હમારે દેશ.—બાદલી૦
 દેહ ગોરી અનમનીરે કાંઠાં મીલેગે નરેસ,
 મેં જો બીજી મોરે આગણે, પીઆલ ભીંજે પરદેશ.—બાદલી૦

હુમરી—૫.

માન ન કરે રે બાવરી, તોરે કારણુ એ બરસ રહ્યો મેહા—મા૦
 નધ નધ ભવાં પરે, નએ આયે બાદરા, નઓ શાજના
 નઓ નેહા—માન ન કરે૦

હુમરી—૬.

કોઇ પુછે ધસ બાદરસે, જો તું ઉમડ ગુમડ ગેરી
 ગેરી આવતહે—કોઇ પુછે૦
 ધતને તું શેય સમજ લે, બેરીકે ખીરા ઉત ખીન
 હઅરા ધઈ તરસે—કોઇ પુછે૦

હુમરી—૭.

આઇ મોહસમ બરસાદ, પીયા ખીન ઘટા ડરાતી હે.—આઇ૦
 બદરા ઉમંગ કાલે પીલે, બરસે જગમે સારે,
 કર ઉરસે મુલાકાત, કર ઉરસે મુલાકાત,
 અખ્યાં જો ભર ભર આતી હે.—આઇ૦

હુમરી—૮.

માઇ હુંદલી હુંદલી, કાલી ઘટા, હોજ માઇ હો.—માઇ૦
 કબકી મેં ઉભી તને અરજ કરું છું, રસીયા ખેલત મોસે
 બાંક પટા.—માઇ હુંદલી૦

હુમરી—૯.

મારી ચુંદરીઆંને દાગ લાગો રે અનારીસે કામ પરેઓ.—મારી૦
 માતા પીતાને કચુ ના કીઓરે, મુરખસંગ નેહો દીઓ,
 લોક લખવણી બજાયાં કરત હે, કરવટ રે ઓ કષુ ના
 ફરેઓ.—મારી ચુંદરીઆંને દાગ૦

હુમરી—૧૦.

અરે હો મે જુલી લોકો, સૈયાંકી નગરીઆં બતા.—અરે૦

એક તો અંધેરી રાણ, દુઅરી મેં બેરહુદી માણ,
જીઅરા ના કોઇ સંગ ન સાણ.—અરે હો મે જુલી૦

હુમરી—૧૧.

બહાં કીઝાં ન બરશે મેહા, જીતે મોરા અલીબકો દેશ.—ઉઠે૦

એક ધન ગરજત, ખીજલી ચમકે શાખા, બરસે બરસે
લાગી ઝરે.—બહાં કીઝાં ન૦

હુમરી—૧૨.

દેખી એસી ચતુર સુધર સુંદર નાર,
નૈનનિ સૈનનિ ઝટક મન લેત માર.—દેખી૦

ગોલ ગોલસી દોલ ધાટ
સળ સાખ્યનકે સાથ, આપ બગીચોમે,
તોર પૂલ ગૂંથનકો હાર.—દેખી૦

હુમરી—૧૩.

સરક બાલમવા મોરી બિંદિયા હિરાની

હૂંદન દે સૈયાં પૈયાં તોરે લાગું,
સખિયાં સહેલિયાં તાંનાં દેંગી.—સરક૦

લપટ ઝપટ મોરે હાથસે ગઇ ગિર,

જળ સુધ આવે પઠાવે મુરારી,

મોરી કહાં દિવરનિયાં જિહનિયાં તાંના દેંગી.—સરક૦

હુમરી—૧૪.

કરકે કંકનવા મોરી છાંડદે કલાઇ,

સુનો લંગરવા મેં ગારી દેંગી તુમકો,

મોરી બહિયાં ના પકર ધરવા જાને દે.—કરકે૦

ગરજિ ગરજિ બાદુર બૂંદનિ બરસે,

પ્રુધયાં પરત મોરી અંગિયાં બિગ્ગઇ લો,

અખિયાં લગ્ગઇ લો,

હસિ હસિ હમરા અંચરા છાંડદે સમજ માનલે.—કરકે૦

મહાર—૫૬.

૫૬—૧.

જ્યેં જ્યેં મેં નીહારે કરો ત્યેં ત્યેં થેં બોલતી હેરી અનોખી
રસની હારી.—૧.

વહીયાં ગહતી સતરાતી કોન પર મગ ધરી ડગરી કોન
પર હોતી પીરી કારી.—૨.

કો કોન કરત માન તોમી ઔર પ્રીય આન હઠ દુરી કરી
ધરી મેરે કહેં આરી.—૩.

સુરદાસ પ્રભુ તેરો પંથ જોવત તોહી તોહી રટ લગી મદન
દહત તનુ ભારી.—૪.

૫૬—૨.

અરૂચી કુંડલ લટ બેસરી સોં પીત પટ વનમાલ ખીચ
આની ઉરઝે જૈં દોઉ જન—૧

પ્રાણુની સો પ્રાણુ નયન નયન સોં અટકી રહે અટકીલી
છખી દેખેં લપટાત સ્યામ ધન—૨

હોડા હોડી નીતેં કરૈં રીઝી રીઝી અંક ભરેં તતા થેધ થેધ
થેધ ઉત્તરત હેં મગન—૩

સુરદાસ પ્રભુ ખ્યારી મંડલી યવતી ભારી નારીકો અંચલ
લૈ લૈ પોછત હેં શ્રમ કન—૪

૫૬—૩.

જા દીન તેં મુરલી કર લીની

તા દીન તેં શ્રવનની સુખ સુની મનકી આત સખૈ લૈ દીની—૧

લોક બેદ કુલ લાજ કાજકી તજ મરજદ મીતી કીની—૨

તવહી તેં સુઢી બુઢી ખીસરાઈ નીસુ દીન રહતી ગોપાલ અધીની—૩

સરદ સુધા નીધી અંસકો સીંચત અમી પ્રેમ રસ બીની—૪

તા ઉપર શુભ દરસ સૂર પ્રભુ શ્રી ગોપાલ દરશન રહ જીની—૫

૧૬૬ જોહાંગીર કરાણીવાલું રાગસ્તાન.

પદ—૪.

રૈની રસ રાસ સૂખ કરત વીતી—૨૬.

ભોર ભએ ગએ પાવન જમુનકે સલીલ ન્હાત સુખ કરત
અતી વડી પ્રીતી—૧
એક એક મીલતી હંસી એક હરી સંગ હસી એક જલ
મધ્ય એક તીર ઠાઢી—૨
એક અંક ડરતી એક અંક ભરી કૈ ચલતી એક સુખ લરતી
અતી નેહ આઢી—૩
કાહુ નહી ડરત જલ ઠલહુ કીડા કરત હરત મન નીદરી
જ્યોં કરત નારી—૪
સૂર પ્રભુ શ્યામ શ્યામા સંગ ગોપીકા મીટી તતુ સાધ
ભધ મગન ભારી.—૫

પદ—૫.

અપને નગરકી ખાત, રે ઝો મેં કોણુસે પુછું.—અપને
ખાદરીઆં હમારી દાદરી રે, દર્યા હમારા દાદા,
ખીજલી હમારી નનદું, મેઘલીઓ ભરધાર.—રે મેં કોણુસે
ઝરમર હમારી હોધણી રે, અતલશકી હમારી ચોક્ષી,
મેના હમારે રસ રસે હો, સીર સુનેરી કેશ.—રે મેં કોણુસે
જીસે રે મેં પુછું, સો ઉતર ના દેવે, શખહી નગરકે લોક,
કેહત કખીરા સુન બાધ સાધું, મેં તો લઉંગી જોગનદો
બેશ.—રે મેં કોણુસે

પદ—૬.

યહ મુરલી સખી ઐસી હૈ—

રીઝે શ્યામ ખાત સુની મીઠી નહી જાનત યહ નૈસી હૈ—૧
દેખો યાકે બેદ સખીરી કૈસે મન દૈ પૈસી હૈ—૨
હમપર રહતી ભૌંહ સતરાયે ચતુર ચતુરધ જૈસી હૈ—૩
ચો શુન રહત ચુરાએ હરીસોં દેખોં તુમ ઐસી સીહૈ—૪
સુનહું સુર વૈરીની યહ હમદો પ્રકટ સૌતી હૈ વૈસી હૈ.—૫

૫૬—૭.

શ્યામા શ્યામ સુભગ જમના જલ બીજમ કરત ખીહાર—૧
 પીત કમળ ઇદીવર પર મનો ભોરહી ભયે નીહાર—૨
 શ્રી રાધા અમ્યુજ કર ભરી છીરકત બારંબાર—૩
 કનક લતા મકરંદ ઝરત મનુ હાલત દવન સંવાર—૪
 અતસૈ કુસુમ કલેવર બૂદે પ્રતી ખીખીત મનુહાર—૫
 જાતી પ્રકાશ સુધનમે ખોલત સ્વાતી સુવન આકાર—૬
 ધાય ધરે વૃષભાન સૂતા હરી મોહે સકલ સીંગાર—૭
 વીધુત જલદ સૂર મનો ખીધુ મીલી શ્રવત સુધાકી ધાર—૮

૫૬—૮.

ઐસી કહો નીહરી મુરલીસોં કીર્પા તો અખ બહુત ભધ—૧
 સકુચે નહી બનતીરી માધ ધર ધર કરી હોં દધ દધ—૨
 દેખતી નહી અતુરાધ બાકી મુંહ પાયેં જ્યોં કુતી ગધ—૩
 અધર સુધા સર્વસુ જો હમારે સો યાને સખ લુરી લધ—૪
 ઓછી જાતી ડોમ કે ધરકી કહા મંત્ર કરી હરી બસ ભધ—૫
 સુરદાસ પ્રભુ બડે કહાવત ઐસી કો ધરી અધર લધ—૬

૫૬—૯.

મોહુસોં નીહુરધ ઠાની હો મોહન પ્યારે કાહેકો આવન કલો
 સાંચે હોળુ સાંચે—૧
 પ્રીતીકે બચત બાંચે ખીરહ અનલ આંચે આપને ગરજકો
 તુમ એક પાય નાંચે—૨
 ભયે હોળુ જાને લાલ અરગજો બીની માલ કેસરી તીલક
 ભામ મૈન મંત્ર કાચે—૩
 નીસીકે ચીન્હ ચીન્હે સૂર શ્યામ રતી બીને તાહીકે સી-
 ધારૌ પીય જાકે રંગ રાચે.—૪

૫૬—૧૦.

નિશિદિન બરપત નૈન હમારે,
 નિશિદિન બવપત નૈન હમારે.—૧.

- સદા રહત પાવસ રતુ હમ પર,
જળ તે શ્યામ સિધારે.— ૨.
- દગ અંજન ન રહત નિશિયાસર,
કર કપોલ ભયે કારે.— ૩.
- કંચુકિ પટ ભૂષણ નહ કમહં,
ઉર બિચ બહત પનારે.— ૪.
- આંસૂ સલિલ બહત ભઘ બ્યાકુલ,
નહીં જાત રસ ટારે.— ૫.
- સૂરદાસ પ્રભુ ગોકુલ બુડત,
કાહિ ન લેત ઉમારે.— ૬.

મદહાર—રૂપાઈ.

સુખ જો બરસાતકા કીસમતમે મેરે વા ચા બદા,
ભરી બરખામે લુહ પદેસી હુવે હમસે જુદા.—સુખ જોં
અબરેમે બારે દોમનમે શમીમ અજ યાર જુદા.
મન જુદા ગિરિયા કુનમ અબરે જુદા યાર જુદા.—સુખ જોં

ગુજરી—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

આયે રંગ ભર મેરે લાલહું રીઝી આવન પર.—આયેં
રતકે જાગે અનરાગે પાગેહોજી પીયા
બોલત બોલ તોતરાય બેન.—આયેં
અધરન અનજન લાગ રહેઓહે
બીન ગુનમાલા હીયકે ચેન—
તાનસેનકે પ્રભૂ તમ બહુનાયક
જાંઠાં રહે સારી રેન.—આયે રંગભર મેરે લાલં

ગુજરી—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

રેન ઉનીદી નાર નીશ જગી પ્રીતમ સુરજનવા

પીઆરે સંગ—રેન ઉનીદી નાર૦

રંગ ઉમંગી અખ્યન ઝુંકી જાત, ઓર મીચી જાત હે

પલકાર.—રેન ઉનીદી નાર૦

ગુજરી—૫૬.

૫૬—૧.

વરણો શ્રી વૃષભાન કુમારી—ટેક.

ચીત દે સુનહું શ્યામ સાદર છખી રતી નહીં અનુસારી—૧

પ્રથમહી સુભગ શ્યામ બેનીકી શોભા કહૈં ખીચારી—૨

માનો ફનીક રહો પીવનકો શશી મુખ સુધા નીહારી—૩

કહીએ કહા શીશ સેંદુરકો કીતો રહી પચી હારી—૪

માનો અરણ્ય કીરણ દીન કરતી પસરી તીમીર ખીડારી—૫

ભૃકુટી ખીકટ નીકટ નયનનીકે રાજત અતી બરૂં નારી—૬

મનહુ મદન જગી જીતી જેર કરી રખૈં ધનુષ ઉતારી—૭

તા ખીચ બની આડ કેશરીકી દીન્હી સખીન્હ સંવારી—૮

માનો બન્ધી ઇંદુ મંડલમે રૂપ સુધાકી પારી—૯

અપલ નયન નાસા ખીચ શોભા અધર સુરંગ સુહારી—૧૦

મનો મદય ખંજન સુક બેઠો લુવધ્યો ખીનહી ખીચારી—૧૧

તરીબન સુધર અધર નક બેસરી ચીબુક ચારૂ રૂચી કારી—૧૨

કંઠસરી દુલરી તીલરી પર નહીં ઉપમા કહું ચારી—૧૩

સુરંગ ગુલાલ માલ કુચ મંડળ નીરખત તનુ બનુ બારી—૧૪

માનો દીશી દીશી નીધુમ અગ્નીકે તપ બેઠે ત્રીપુરારી—૧૫

જૈં મેરો કૃત માનહું મોહન કરી દ્યાઉં મનુ હારી—૧૬

સુર રસીક તબહીં પૈ વડી હૈં મુરલી સકૌ સંભારી—૧૭

પદ—૨.

હાડે શ્યામ જમુના તીર—ટેક.

ધન્ય પુલીન પવીત્ર પાવન જહાં ગીરીધરવર ખીર—૧
યુવતી બની બની ભઈ હાદી ઔર પહીરે ચીર—૨
રાધીકા સુખ શ્યામ દાયક કનક વરન શરીર—૩
લાલ ચોલી લીલ હાંડીઆ સંગ યુવતીન બીર—૪
સૂર પ્રભુ છપી નીરખી રીઝે મગન ભયો મન કીર—૫

પદ—૩.

શ્યામા શ્યામકે ઉર યસી—ટેક.

દૈની નીતિત ભોરી પીય મન તડીત તે છપીલસી—૧
શ્યામા તા રસ લગન ડોલત સખ ત્રીયનીમેં જસી—૨
કોઠ કલા પ્રવીન સુન્દરી કન્ત ગુણુ કરી કસી—૩
કરતી સદન સીંગાર ઐડી અંગ અંગ પ્રતી રસી—૪
સૂર પ્રભુ આયે અચાનક દેખી તીનકો હસી—૫

પદ—૪.

બની વૃષભાન જાનકી બેટી—ટેક.

નીખીડનીજ કુસુમ પુંજની પર શ્યામ આમ અંગ લેટી—૧
રતી નીસી જગી સોવત ભોર કીશોર કંબરી ગુજરેટી—૨
પીયકે હીયમે છય જ્યોં રાજત નાહુ બાહુ બલ ભેટી—૩
નૈનનીકી સેન નીકલ માનો મનમથ અમીખ અખેટી—૪
લોભી લાલ વ્યાસકી સ્વામીની કચન રાસી સમેટી—૫

પદ—૫.

રાધા યે હંગ હૈરી તેરે,—ટેક.

ઐસે હાલ મથત દધી કાનહો હરી મનો લીખે ચીતેરે—૧
તેરો મુખ દેખત સસી લાજે ઔર કહો ક્યોં બાંચે,
નૈના તેરે જલ જજીત હૈ ખંજન તે અતી નાચે—૨
ચપલા તેં ચમકતી અતી પ્યારી કહા કરેગી શ્યામહી,
સુનહુ સૂર અંસે દીન ખોવતી કાજ નહી તેરે ધામહી—૩

પદ—૬.

શ્યામા શ્યામ અંકમે ભરી—ટેક.

ઉરજ ઉર પર સાધ ભુજ સોં ભુજ ગાઢે ધરી—૧
તુરત મન સુખ માની લીન્હે નારી તેહી રંગ ઢરી—૨
પરસ્પર દોહ કરત કીડા રાંધીકા નવ હરી—૩
ઐસેહી સુખ દીયો મોહન સખે આનંદ ભરી—૪
કરતી રંગ હીલોર જમુના પ્રેમ આનંદ ઝરી—૫
રાસ નીસી શ્રમ દુરી કીન્હે ધન્ય ધન્ય યહ ધરી—૬
સુર પ્રભુ તટ નીકસી આયે નારી સંગ સખ ખરી—૭

પદ—૭.

તખ લગી સખ સયાન રહે—ટેક.

જખ લગી નવકીશોર મુરલી નહી બદન સમીર બહે—૧
તખહી લો અભીમાન ચતુરખ પતીવ્રત ફલહી ચહે—૨
જખ લગી શ્રવન રંધ્ર મારગ મીલી નાહીન મનહી મહે—૩
તખ લગી તરલ તર ચંચલતા ખુધી બલ સકલ અહે—૪
સુર સખી જખ તે યહ ધુની સુની નાહતન બચન કહે—૫

ભોપાળ—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

પ્રથમ મણી ઝોંકાર, દેવ મણી માહદેવ, જ્ઞાન મણી
સુકદેવ, વેદ મણી બ્રહ્મા.—પ્રથમ મણી ઝોંકાર૦

રાજ મણી ઈંદ્ર, રાજ ધેનૂ મણી કામધેનૂ, વૃક્ષ મણી
કદપ વૃક્ષ, નદીઅન મણી ગંગા.—પ્રથમ મણી ઝોંકાર૦

ગીતકો સંગીત મણી, સંગીતકો સ્વર મણી, તાલ મણી
મૃદંગા, વૃલ મણી રભા.—પ્રથમ મણી ઝોંકાર૦

કહત હે તાનસેન, સુનો હો ગોપાલલાલ, દીન મણી
સુરજ, રેન મની ચંદા.—પ્રથમ મણી ઝોંકાર૦

ભોપાળ—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

ડરોરી નયણુ નનદીઆં સો ઇતખીતકી જુડી સાચી
લગાવત ખીરહાન ખ્યારે.—ડરોરી૦

કર જોર મોરા, સીર સીજરા, અખ સાવકી નવા સો
કહાં કહુએ.—ડરોરી૦

ભોપાળ—૫૬.

૫૬—૧.

જમુના જલ કીડત નંદ નન્દન—ટેક.

ગોપી વૃન્દ મનોહર ચહું દીશી મધ્ય અરીક નીકન્દન—૧
પકરે પાની પરસ્પર છીરકત સીધીલ સલીલ ભુજ્ય ચન્દન—૨
મનો યુવતી પુજતી અહી પતી કોં લાગ્યો એક દૈવન્દન—૩
કચ ભરી કુટીલ સુદેશ અંગકન યુવત અંગ ગતી મન્દન—૪
માનહુ ભરી ગંડુપ કમલ પર ડારત અલી આ નન્દન—૫
ભુજ ભરી અંક અગાધ ચલત લે જ્યોં ભુખ્ધક ખગ દન્દન—૬
સૂરદાસ પ્રભુ સૂજશ બખાનત નેતી નેતી શ્રુતી છન્દન—૭

૫૬— ૨.

રાધે છીરકતી છેલે છખીલી—ટેક.

કુચકુ કુમ કુચકી બંદ દુટે લટકી રહી લટ ગીલી—૧
બંદન સીર તાટક ગંડ પર રતન જડીત મણી લીલી—૨
ગતી ગયંદ મૃગ રાજ સુ કટીપર શોભીત કીંકની ટીલી—૩
મચ્યો ખેલ જમુના જલ અન્તર પ્રેમ મુદીત રસ ઝીલી—૪
નંદ સુવન ભુજ ગ્રીવ ખીરાજત ભાગ સુહાગ ભરીલી—૫
બરખત સુમન દેવ ગન હરખીત દુંદુબી સરસ બજલી—૬
સૂર શ્યામ શ્યામા રસ કીડત જમુન તરંગ થકીલી—૭

૫૬—૩.

ભુજ ભરી લઇ હીરદે લાય—ટેક.

ખીરહ બ્યાકુલ દેખી બાલા નૈન દોહ ભરી આય—૧
 રૈની બાસર ખીચહીમે' દોહ ગએ મુરખય—૨
 મને વૃક્ષ તમાલ વેલી કનક સુધા સીંચાય—૩
 હરપ ડર ડહ મુસકીફલે પ્રેમ ફલની લગાય—૪
 કામ મુરખની વેલી તરફી તુરતહી' ખીસરાય—૫
 દેખી લલીતા મીલની વહ આનન્દ નહી સમાય—૬
 સૂરકે પ્રભુ શ્યામ શ્યામા તૃખીધી તાપ ન સાય—૭

૫૬—૪.

અતી બ્યાકુલ ભઇ ગોપીકા ઢુંઢતી ગીરીધારી—ટેક.
 ખુઝતી હૈં બન બેલી સોં દેખે બનબારી—૧
 બહી બુહી સેવતી કરના કનીઆરી—૨
 બેલી ચમેલી માલતી ખુઝત દુમહારી—૩
 ખુઝા મર્યા કુન્દ સોં કહૈ ગોદ પસારી—૪
 બકુલ બદરી બટ કદમ પૈ ઠાઠી બજનારી—૫
 બાર બાર હા હા કરૈં કહું હૈં ગીરીધારી—૬
 સૂર શ્યામકો નામ લૈ લોચન જલ દારી—૭

૫૬—૫.

કહું ન પાયે શ્યામકૌ ખુઝતી બન બેલી,
 સવૈ ભઇ બ્યાકુલ શીરૈં તનુ મદન દહેલી—૧
 મૃગ નારીસોં ખુઝહી ખુઝૈં સુકુમારી,
 કમલ સરોબર ખુઝહી ખીરહા તનુ મારી—૨
 કનક બેલીસી સુદરી દુમકે નર નારી,
 મનો દામીની ધરની પરી કીધો પનારી—૩
 ઈત ઉતતે શીરી આવતી જહં રાધા પ્યારી,
 સૂર શ્યામ અજહું નહીં કરી મીલત કૃપારી—૪

પદ—૬.

પીયા નીરખત ખ્યારી હંસી દીન્હોં,—

રીઝે શ્યામ અંગાઅંગ નીરખત ખ્યારી હંસી ઉર લીન્હોં—૧
 આર્લીગન દે અધર દસન ખંડી કર ગહી ચીયુક ઉઠાવત,
 નાસા સોના સાલે જોરત નયન નયન પરસાવત—૨
 થહી અન્તર ખ્યારી ઉર નીરખ્યો અઝકી ભઘ તખ ન્યારી,
 સુર શ્યામ મોકો દીખરાવન ઉર લ્યાયે ધરી ખ્યારી—૩

દેશાકરી—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

તેં બગર ધર ઝગરો પાસારેઓ
 કેસેં કળત નીરવારો રે કાહાના. ૧.
 એ સખ ધર કરત હેં તેહારોઈ અનરસ
 કોન મંત્ર પર દારેઓ રે કાહાના. ૨.
 હું તો તેહારી આસા લગ રહી
 જૈસે કમોદની ચંદ આંખ તારા
 ઘોંડીકે પ્રભૂ તુમે ઐસી ન ખુલએ
 હરત પરેએ પ્રાણ અખલી હોખારા રે કાહાના. ૩.

ધૃપદ—૨.

હું તો અન બોલીરી આલી.
 તેરે કાહાન મોસુ ઐસી કીની.—હું તો અન બોલીરી૦
 મથુરા જાએ ઉલટ આવતહીં ખીદ્રાખનમે અકઝેરી,
 રસકી કશુંભી ચોલી મસકી.—હું તો અન બોલીરી૦
 રાત દીવસકો આએવેરી, જાએવો કખહુ ન દીનો,
 દાન ગોરસકો કખલુ જીવન ધન.
 સુંદરકે પ્રભૂ દાન દીઓ ઓરસસકી.—હું તો અન બોલીરી૦

દેશાકરી—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

સુંદરી તું કહ્યું સમજત નહીરી,
સમજે તો સમજ લે સનમ પ્રેમ પ્રીત રીત—સુંદરી૦
નેનન ચકાયન અંગ લપાયન રીઝયન છતીયન રહે લગ
નીત—સુંદરી તું કહ્યું સમજત નહીરી૦

ખ્યાલ—૨.

મેરો તો અધાર તું છ એક પરવરહેગાર,
છને થમ કીયો અકાસ, પ્રગટ્યો સુરય પ્રકાશ, રેન ચંદ્ર
સૃષ્ટી જલકાર—મેરો તો અધાર૦

ખ્યાલ—૩.

નેન પ્રાણુકે બેન રટત શ્રી રસના—નેન પ્રાણુકે૦
રસના રટત નીશદીન પ્રખીન પ્રખીન
પ્રખીન રસના સાગર જપના—નેન પ્રાણુકે૦

ખ્યાલ—૪.

આયે મોહન માહરાજ,
આધી આધી રેન પ્રાણુ પ્રેમ પીવન કાજ—આયે૦
રસકી વાત રસીઆ જાણે
ચંદ્ર જાત ચક્રોર પીછાણે
મૈ પીછાણું મેરે પીયા મોહન સખ સૃષ્ટીકો અવીનાશ—
આયે મોહન માહરાજ૦

દેશાકરી—હુમરી.

હુમરી—૧.

આલીરી પીયા દરસ મેં કેસે પાઝીરી.—આલીરી૦
ઉતર હુંડી મૈં દખલ શીરીરી
પુરવ બટકત મૈં પછમ આઝીરી.—આલીરી પીયા
દરસ મેં કેસે પાઝીરી.

દેશાકરી—૫૬.

૫૬—૧.

પ્રભાત ભયે આયે લાલ છાંડહુ અટપટી—ટેક.

આજુકી રૈની મોહી નખત ગનત ગછ મારગ જોવત
આખીન લાગી અટપટી—ઉર નખ પદ બર સુતુ ગીરી
વર ધર ગલીત અરહા ચુડપાગ બની લટપટી—કૃષ્ણદાસ
પ્રભુ જનત રીતની તદામની સાન મદન નૃપતી રનલીની
માનો અટપટી.—

૫૬—૨.

લાલ રસમસે નયન આજુ નીશી જાગે—ટેક.

અતી ખીસાલ અરસાત અરહુ ભયે રતી રનકે રંગ પાગે—૧
સુન્દર શ્યામ શુભગતા અટપટી અંગ અંગ નખક્ષત દાગે—૨
માનહુ કોપી નીદરી સન્મુખ સરસાથ ભયે અરી ભાગે—૩
ચતુર્લુજ પ્રભુ ગીરીધરન અધીક છખી બદન ભૃકટી લાગે—૪
માનહુ મન્મથ આપ ભેટ ધરી રહો જોરી કર આગે—૫

૫૬—૩.

આજુ હરી રૈન ઉનીદે આયે—ટેક.

અંજન અધર લલાટ મહાવર નયન તમેર ખવાયે—૧
સીધીલીત ખસન મરગજી માલા કંકન પીઠ સુહાયે—૨
લટપટી પાગ અટપટે ભુપન ખીન ગુણહાર ખનાયે—૩
સીધલ ગાત અર ચાલ ડગમગી ભૃકટી ચંદન લાયે—૪
સુરદાસ પ્રભુ યહે અચન્ભો તીન તીલક કહે પાયે—૫

૫૬—૪.

આવત લલન પીયા રંગ ભીને—ટેક.

સીધલ અંગ ડગમગત ચરણુ ગતી મોતીન હાર ઉર ચીને.
પારી જત મંદાર માલ લપટાત મધુપ મધ પીને.
ગોખીન્દ પ્રભુ તહીં જાહું જહાં અધર દસન ક્ષતકાને.

૫૬—૫.

નીકે આયે ગીરીવરધારી નાગર,—ટેક.

છયકી કૃપા હમ તબહીં જની ભોર ખોલાઇ આગર—૧
તુમ્હરે ચીંતત રૈન નૈન અણુ ભયે સકલ નીસાકે જાગર—૨
જન તુમપે યહ ખેલ રચ્યો હૈ ઐસી કોન ઉજાગર—૩
તુમ અપને રંગહી રીઝે ચતુર નારીકે બાગર—૪
બલી બલી જાઉં મુખારખીંદકી સુરતી કલેવર સાગર—૫
ગુણ કહીયત કહી પાર ન આવત મસી પર્વત ક્ષીતી કાગર—૬
સુરદાસ પ્રભુ હમે લાજ આવત હૈ તુમ હો સદા ઉજાગર.—૭

૫૬—૬.

લાલન જગત રૈન બીહાની—ટેક.

દેખત પથ અંખીયાં અતી હારી કહા લાલ રતી માની—
કટ્યો કાલ કેહી લાલ સખીન સંગ પુરખ બીખીધ કહાની—
રંગ અનંગ સુરત ચીત આવત છતીયા અધીક પીરાની—
ભોર ભયે આયે મેરે ગૃહ દેખત સખી સખ હીરાની—
રસીક પ્રીતમ દોહુ અંખીયા અણુ ભયી કહો કહા રેની સીરાની

૫૬—૭.

દેખો મેરે ભાગકી સુમ ધરી—ટેક.

નખલ રૂપ કીસોર સુરતી કંઠલ ભુજ ધરી—૧
જાકે ચરણ સરોજ ગંગ શંભુલે સર ધરી—૨
જાકે ચરણ સરોજ પર સત સીલા સુનીયત તરી—૩
જાકે બદન સરોજ નીરખત આસ સગરી નરી—૪
સુર પ્રભૂકે સંગ વીલસત સકલ કારજ સરી—૫

૫૬—૮.

ધન રાધીકાકે ચરન—ટેક.

સુભલ સીતલ અતીસ કોમલ કમલ કેસે બરન—૧
નખ અંદ્ર આર અનુપ રાજત બીખીધ સોભા ધરન—૨
કુણીત તુપુર કુંજ બીહરત પરમ કૌતુક કરન—૩
રસીક લાલ મન મોદકારી બીહર સાગર તરન—૪
બીવસ પરમાનંદ છીનુ છીનુ શ્યામજીકે શરન—૫

વીભાસ.

વીભાસ—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

સીસ મુકુટ મણી ખીરાજૈ,
અવણુ કુંડલ અધીક છાજૈ,
અધર લાલ ચીપુક સુંદર
જસોમતીકો ખ્યારોરી—સીસ મુકુટ૦
આગે ગાએ પાછે ગાએ,
ધત ગાએ ઉત ગાએ,
ગુપાલ લાલ ગૈયની સો,
હોવત ન ન્યારોરી—સીસ મુકુટ૦

ધૃપદ—૨.

ખીદેઆધર ગુણીઅનસે

ક્યું વરીએ ગુણુ ચરચાકી લરાધ લરીએ—ખીદેઆધર૦
ને કચુ જનીએ તવએ ન ખોલીએ

દોર ગુનીનકે ચરનન પરીએ—ખીદેઆધર ગુણીઅનસે૦
તેરો મેરો નેઆવ નીરનજન આગે,
ચનદન બખુલ કૈસે એક થોરીએ—ખીદેઆધર ગુણીઅનસે૦
તાનકુ ઝગરો, માનકુ પગરો,
કેહતે તાનસેન તાનનસુ તરીએ—ખીદેઆધર ગુણીઅનસે૦

ધૃપદ—૩.

તેં ઝકઝોર જગાધ રે

પેઆરે મુખપર અચરા ડારે—તે ઝકઝોર જગાધ રે૦
અંગરાત મુસકીઆત ઉડીરી પાલ
લચક રહી પારનકે ભાર—તે ઝકઝોર જગાધ રે૦

લાલકી લલાઇ તેરી આંખીઅન દેખત
 બેની સીયલ ભઇ રહી ન સંભાર—તેં ઝકઝોર જગાઇ રેં
 ઘોંડીકે પ્રભૂ અતરપ જોખન ભરી
 સખ ખીધ રચી કીરતાર—તેં ઝકઝોર જગાઇ રેં

વીભાસ—તીલાનો.

તીલાનો—૧.

તાનુમ દેરેનુમ દેરેનુમ તદરેદાની ઓદન તનુમ તાનુમ
 તદરેદાની.—તાનુમં
 યલેલુમ યલેલુમે યલેલી યલાલાલે તાદાની તરેદાની.—
 તાનુમં

વીભાસ—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

મેરો મન લીનો લોભએ ઈન સુરજનવા.—મેરો મનં
 સગરી ગરી રેન મોહે તલપત ખીતી, ના જનું કછુ
 કીનો તોનવા.—મેરો મનં

વીભાસ—૫૬.

૫૬—૧.

જગ્યે વ્રજરાજ કુંવર કમલ કોસ પૂલે,
 કુમુદીની સુખ સકુચી રહી ભૃંગલતા ઝુલે—૧.
 તમ સુર ખગ રૈર સુનીયે બોલત બનરાઇ,
 રાંભત ગોં મધુર નાદ બહરા હીત ધાઇ—૨.
 ખીધુ મલીન રખી પ્રકાસ ગાવત વ્રજનારી,
 સુર શ્રી ગોપાલ ઉઠે પરમ મંગલ કારી—૩.

પદ—૨.

ચીરૈયા ચુહ ચુહાની, સુની ચક્રકી બાની, કહતી જસોદા
રાની, જાગો મેરે લાલા.—ચીરૈયા૦

રખીકી કીરન જાની, કુમુદની સકુચાની, કમલની ખીક-
સાની, દધી મધે બાલા.—ચીરૈયા૦

સુખ શ્રીદામા તોક ઉજવલ બસન લીયે દ્વાર ઠાઠે
ટેરત બાલ ગોપાલા.—ચીરૈયા૦

નંદ લાલ બલીહારી ઉડી બૈઠો ગીરીધારી સખ સુખ
દેખ્યો આઠે લોચન ખીસાલા.—ચીરૈયા૦

પદ—૩.

પ્રભાત સમૈ ભયો સાવલીયા હો જાગો—ટેક.

નંદ જસોદા કે મન આનંદ ગાય દુહનકો ભાજન માગો.
રખીકે ઉદય કમલ પ્રકાસે, ભ્રમર ઉડી ચલે તમચુર બાસે.
ગોપ દુધ દધી મથન લાગી, હરી જુકી લીલા રસ પાગી.
ખીકસીત કમલ ચલત અલીસેની, ઉઠો ગોપાલ ગુહું તેરી બેની.
પરમાનંદદાસ મન ભાયો, ચરણ કમલ રજ દખન આયો.

પદ—૪.

કંચુકીકે બંદ તરકી તરકી ટુટે દેખત મદન મોહન
ધનશ્યામહી—૧

કાહેકો દુરાવત કરતી હેરી નાગરી ઉમગત ઉરજ દુરત
ક્યોં ચામહી—૨

કષ્ટ મુસકાત દસન છપી સુન્દર હસત કપોલ લોલ બૂ
બામહી—૩

રખી સસી જુગલ પરે રતી ફંદન શ્રવણની પાલક તાટંકકે
નામહી—૪

બદન કમલ પર અલક મધુપ બર ખંજન નયન લેત
ખીઆમહી—૫

સુની કૃષ્ણદાસ રસીક ગીરીધર રંગ રંગીત સુમુખી
લજવતી કામહી—૬

૫૬—૫.

ઝુમત અલક તેરે બદન કમલ પર અધીક નીકે લાગત
આલસરી—૧
કહા કહુ સોભા ઉરજ જુગલ નવળે યલી રસીક બર
મંગલ કલસરી—૨
જાની મૈં તે નીધી પાછ નીકુંજ મંડપ મહં જાકે કરતહી
નયન લલસરી—૩
કૃષ્ણદાસ પ્રભુ ગીરીધર પ્રતીતી બાઢી નખ પદ પાંતી
સોહુ મોહન લલસરી—૪

૫૬—૬.

કહી ન પરે તેરી બદનકી ઓપ—ટક.
ઝલકની નવ મોતીનહી લજ્જવતી નીરખત શશી શોભા
ભધ લોપ—૧
પદ્મન લાગતી આહતી પીયતન ઉત્ત ભાહે ઘટા ટોપ—૨
અપલ કટાક્ષ કુસુમ સરતાનતી કુરત અધર કહુ પ્રેય
પ્રકોપ—૩
પ્રાત સમય આય રયામ મનોહર તુમહી લડાવત અપની
ચોપ—૪
કૃષ્ણદાસ પ્રભુ ગોવર્ધન ધર અતી નાગર બર ઘરે બેષ
ગોપ—૫

૫૬—૭.

ઈંદુ કુમુદની સમેટી અર ચકવતી ત્રીય ભેટી મુકલીત અલી
સરસ કમલ મુકલીત ભયે નલીન—ભયો પ્રાત મુક્તા ગાત
સીયરો અતી સોનો લાગે બોલત તમ ચુર દીપ જોતી ભધ
મલીન—કૈસે જૈ હો રસીક રાય નંદ ગોપ દુહત ગાય
જાગે વ્રજબાસી મોહી જાત દેખી હે ગલીન—ગોર્ખોંદ
પ્રભુ પ્રેમ મગન દમ્પત અતી કંઠ લગન બઢાય છપા
શીરકે શશી પશ્ચીમ સકે ચલીન.

૧૮૨   જેહાંગીર કરાણીવાલું રાગસ્તાન.

પદ—૮.

અરણુ ઉદય નીચે લાગત સુમુની સજની હાંહો તેરે
નયન રસમસે—૧

માનહુ શરદ કમલ સંપુટ મહબુગ અલી મધુ લંપટ
ખીખસ ખસે—૨

શ્યામ સેત આલસ રસ ભાવીત ભાવ સમુહ કષાય
કસમસે—૩

મુની કૃષ્ણદાસ રસીક ગીરીધર પીય સુખદ સહજ અંજનસો
મસમસે—૪

પદ—૯.

એક રસના કહા કહોં સખીરી લલનકી પ્રીતીં અમોલી.
હંસની ખેલની ચીતવની ને છખીલી અમૃત ખચન મૃદુ ખોલી.
અતીરસભરે મદનમોહન પીય અપને કર કમલખોલત બંદ્યોલી
ગોખીંદ પ્રભુ કીહોં બહુત કહા કહુરી જે જે બાને કહી મોસો
અપને તદ્દહો ખોલી.

પદ—૧૦.

અતીહી કહીન કુચ ઉચ્ચ દોહુ તુંગ નીસે ગાઢે ઉર લગાય
કે મેતી કામ હુક—ખેલતમેં લર દુટી ઉરપર પીક પરી
ઉપમા ખરનનકો ભધ મતી મુક—અધરામૃત રસ ઉપર
તેં અંચ વાયો અંગ અંગ સુખ પાયો ગયો દુખવુક—
છીત સ્વામી ગીરીધારી રાજ લુટયો મનમથ વૃંદાખન
કુંજનમેં મૈહુ મુની કુક—.

પદ—૧૧.

ભોરહી છખીસો પ્રીખીન ખીન ખખવતી ઠાઠી—ટેક.
લલીત રાગ અનુરાગ લલીત ગતી લલીત ગુણુ આઢી—
લાડલી લાલ મેહલમે પોઢે તીન્હેં જગાય રીઝાય વેકો
પરમ પ્રીતી ગાઢી—
નંદ દાસ દમ્પતી છખી નીરખત અતી ઉતકંઠા બાઢી.

૫૬—૧૨.

લાડતી લાડીલી નવરંગ અપને લાલ ખીહારીકે સંગ.
આતસાનેમેં જાન પ્રાણ પ્રીયાપતી ખીપરીત રતીયો સુખ
દે અંગ અંગ.

વીગ લીતકય કુસુમ સીથીલ પાગ મરગજી મંગ.
ખીજી ની દાસીકી રવામીની શ્યામહી દેખ સખી સુખ
પ્રેમકી પરની ધરની રંગ અનંગ.

૫૬—૧૩.

રસીક લાલકે સંગ સંગ જાગીરી સુખ ચેનમેં રૈની સગરી,
સોભીત શીશ કુસુમ સીથીલ અલકે તામેં કહું કહુંરી માંગ
મોતી બગરી—૧

અરણુ નેન સલીલ મોહન મધુરે ખીલ રચીદે પીક કપોલ
પ્રેમ સુભગરી—૨

સુવસ કીયે ખીહારીદાસ બલીબલી ખ્યારી સુરત નીપુન
નીત સુહાગ ભાગ અનુરાગ અગરી—૩

૫૬—૧૪.

પ્રાત સમૈ નવ કુજ દ્વારે લલીતા લલીત બજાઈ ખીના.
પોઢે સુનત શ્યામ શ્રીશ્યામા દંપત ચતુર નવીન નખીના.
અતી અનુરાગ સુહાગ લાડીલી કોટી કલા ન પ્રવીન પ્રખીના.
ખીહારી દાસ બલીબલી જોરી પરતન મનધન ન્યાહાવરી કીના.

૫૬—૧૫.

પ્રીય ખીનુ જાગ રૈની ગઈ—૨૬.

અવધી બધી ગયે ન આયે બડી બેર ભઈ—૧
કછુ કહત કરત કછુ કોન હૈ સીખ દઈ—૨
સાચુ નહી એકો અંગ કહા રીતી લઈ—૩
કૈસે કીજે ખીસાસુ ભયે હૈ ખીષઈ—૪
રસીક પ્રાતમ રાખરી હૈ છીનુ છીનુ ગતી નઈ—૫

પદ—૧૬.

રેની જાગે રતી રસ પાગે અનુરાગે નવ ત્રીય સંગ—ટેક.

મો સનમુખ કત આયે દો ધ્વાની પવિ રસમસે નયન
અટપટાત ખેનની તહછ જાહુ જાકે રંગ—રેન૦વીન ગુન વની માસ પીક કપોલ નીલા લજવત તીલક
ભાલ કીન્હેં રસ વસ અંગ—રેનીસુરદાસ પ્રભુ તુમ રજની વીહાછ આવે પ્રાત ભયે
આએ મેરે છતી અનંગ—રેની૦

પદ—૧૭.

મંગલ કરન હરન મન આરતી આરતી મંગલ આરતી ખાલા—

રજની રસ પાગે અનુરાગે જાગે પ્રાત ગાતે અલસાત
સીથલ બસન અર મરગજી માલા—મંગલ૦ઘેટે કુંજ મહાલ સીંહાસન શ્રીવૃષભાન કુંવરી નંદ
લાલા—મંગલ૦બ્રજ જન મુદીત ઓ હૈ નીરખત નીમીષ ન લાગત
નવની કુંજલતા દુમ જાલા—મંગલ૦

પદ—૧૮.

પ્યારે બોલી કામીની આબુનીકી જામીની,

ભેટી નખીન મેઘ સોં કામીની—ટેક.

મોહન રસીક રાયરી માધ તાસુ જુ માનકરે ઐસી
કાન કામીની, હીત હરી બંસ શ્રવણ સુનત પ્યારી રાધીકા
રમનસો મીલી ગજ ગામીની.

પદ—૧૯.

મંગલ આરતી કીજે ભોર—ટેક.

મંગલ જનમ કરમ ગુણુ મંગલ મંગલ જસોદા માંખન ચોર.

મંગલ મુકુત બેનુ બનમાલા મંગલ રૂપ રવન મન મોર.

જન ભગવાન જગત મય મંગલ મંગલ રાધા જુગલ કીસોર.

૫૬—૨૦.

રતન જડીત કનક થાલ મધ્યે સાહેં દીપ માલ અગ-
રાદીક ચંદન અતી બહુ સુગંધ માધ—ધનનનનન ધંટા
ધોર ઝનનન ઝાન રટ કોર તનનત તત થેષ થેષ થેષ
કરતી હે એકડાધ—તનનનનન તાન માન રાગ રંગ સુર
અંધાન ગોપી જન ગાવે ગીત મંગલ અધાધ—ચતુર્ભુજ
ગીરીધરન લાલ આરતી બની રસાલ આરત તનમન પ્રાણ
જસોદ નંદરાધ.

૫૬—૨૧.

ચીરધ ચુહ ચુહાની ચંદકી જેતી પરાની રજની બીહાની
પ્રાચી પીયરી પ્રવાનકી—તારીકા દુરાની તમ ઘટયો તમ ચુર
બોલ શ્રવણ મનક પરી રાગ લક્ષીતકે તાનકી—બુંગ મીલે
ભાર્યા બીહુરી જેરી કોક મીલે ઉતરી પનીચા અવકામકે
કમાનકી—અથબત આયે ગૃહ બહુરી ઉચત બાનુ ઉઠે
પ્રાનનાથ મહા જનન મણી જનકી—વ્રજ ધરે ધર થહૈ
કરત ચવાઉ લોક વાર વાર કહની કરની ડરની ધરની
ધરની પગઆનકી—સુરદાસ પ્રભુ નંદ સુવન સીધારોં ધાંમ
સુનત ઉઠે છબી કૃપાલ કૃપાકે નીધાનકી.

૫૬—૨૨.

ચલોરી મુરળી સુનીયે કાન્હ બજાધ યમુના તીર—ટેક.
તજ લોક લાજ કુલકી કાની ગુરજનકી બીર—૧
યમુના જલ થકીત ભયો બજાન પીવે છીર—૨
સુર વીમાન થકીત ભયે થકીતકો કીલ કીર—૩
દેહકી સુદ્ધી બીસરી ગધ બીસરો તનકો ચીર—૪
માત તાત બીસરી ગયે બીસરો બાલક બીર—૫
મુરલી ધુની મધુર બાજે કૈસેકે ધરો ધીર—૬
સુરદાસ મદન મોહન જનત હો સદા પર પીર—૭

પદ—૨૩.

તેરે મુખકી નીકાઇ મોખેં ખરની ન જાઇ.—ટેક.

અંગ અંગ છબી છાઇ, નૈનની લાગે સુહાઇ, ઐસી રચી
પચી બીધ બીધકે બનાઇ—ભોરનકી કુટીલાઇ, નૈનની અર-
ણુતાઇ, નાસીકા સુવન બની અધર સુધાઇ—ધોધો પ્રભુકે
મન ઐસી બાઇ કહતન કહુબની આઇ ઐર સોહોકી સોહો
તેરી ચે દુહાઇ.

પદ—૨૪.

નૈના મેરે ધુધટમે ન સમાત—ટેક.

સુંદર બદન નંદ નંદનકો નીરખી નીરખી ન અધાત—૧
અતી રસ લુખધ મહા મધુ લપટ જાનત નહી એકો ખાત—૨
કહા કહોં દરસન સુખ માતે ઝોટ ભયે અકુલાત—૩
બાર બાર બરજત હો હારી તઉ ઠેબ નહી જાત—૪
સુર રસીક ગીરીધર ખીતુ દેખે અલપ કલપ સત જાત—૫

પદ—૨૫.

અંખીયન બહે ટેવ પરી—ટેક.

કહા કરો બારીજ મુખ ઉપર લાગત જ્યું ભવરી—૧
ચીતવતી રહત ચકોર ચંદલોન હીં ખીસરતી મોહી એક ધરી—૨
જઘપી હટકી હટકી હો રાખતી ત્યોં ત્યોં હોતી ખરી—૩
ચુમી જુરહી ખાંપ જલદ મેં પ્રેમ પીયુષ ભરી—૪
સુરદાસ ગીરીધર તન પરસત લુટત નીસી સીગરી—૫

પદ—૨૬.

રાધે તું અતી રંગ ભરી—ટેક.

મેરે જાન મીલી મોહનસો અંચલ પીક પરી—૧
છુટી લટ ટુટી નક બેસરી મોતીનકી દુલરી—૨
મૈં જાનોં તૈં ફેજ માદનકી લુટી લખી સગરી—૩
અરન નૈન મુખ સરદ નીસીકા સત કુસુમ ગલીત કપરી—૪
સુરદાસ પ્રભુ નગધરકે સંગ સુરત સમુદ્ર તરી—૫

૫૬—૨૭.

શ્યામા શ્યામ સેજ ઉઠી જૈઠે અરસપરસ દોડ કરત શીંગાર.
 યહ પહરી બાકી મોતીન માલા ઉન પહરો બાકો નબસર હાર.
 પેચ સવારે વૃષભાન નંદીની અલક સવારત નંદકુમાર.
 હંસી મુસકાય કરત દોહુ બાતે બદન નીહાયત બાર બાર.
 લટપટી પાગ મરગજ માલા કહી ન જાત સોભા સુખ સાર.
 શ્રી ભટકે પ્રભુ જુગલકી દુતી મેરે આંગન કરત બીહાર.

૫૬—૨૮.

આજ બની લાડીલી પ્રીતમ સંગ આવતી—ટેક.
 સોઘૈ બીજ લટ છુટી પીયકે અંસ ભુજ પાછે સખી સુધર
 બીભાસહી ગાવતી—શ્રમ જલ ખીંદુ નીશીકે સુખ સુચતી
 મોહન બદન મીલાવતી—ખીંદુલ વીપુલ કલ રસીક બીહારી
 લાલ આનન્દ સમુદ્ર મથી મદન ઝીલાવતી.

૫૬—૨૯.

ચંચલ લે ચલીરી ચીત ચોરી—ટેક.
 મોહનકો મન થોં બસ કર લીનો જ્યોં ચકરી સંગદોરી—૧
 જો લોં ન દેખત તુવ મુરતી તો લોં પલક ન લાગત નીમી-
 પન ચોરી—૨
 નંદદાસ પ્રભુ પ્રેમ મગન ભયે નાગર નંદ કીશોરી—૩

૫૬—૩૦.

શ્યામકે ભુજન ખીચ રાખી હૈ સુરત સીચી સોઘ સુકુમારી
 જાગી તમ ચુર શોરતે—હાહા કાન્દ ઉદય ભાન અવહોં
 હોયગી જાન ધુકર ધુકર છાતી ગુરજન ડરતે—મધુર
 બચન કલો આરેકો ભલો મનાયો ચુવન અકોર દેતી નીર-
 વારી ગરતે—આગનમેં ઠાઠે આય લલીતા લેતી ખુલાય
 સુર સ્વામીની રાજે આનંદકે ભરતે.

૫૬—૩૧.

અતીહી અરણુ હરી નયન તીહારે—ટેક.

માનહુ રતી સો બયે રગમગે કરત કેલી પીય પલક ખીસારે—૧
મંદ મંદ ડોલત શંકીત હૈ સોભીત મધ્ય માહ રતનારે—૨
માનહુ ઉકસી કમલ સંપૂટમે ઉડી ન સકત અંચલ અલી બારે—૩
હીલી મીલી તન નગન રેની જનાખત રતી રસ સુંગત
બ્રમત અનીયારે—૪

મનહું સકલ જુગ જીતી કરનકો કાંમ વાંન સુખ સાર સંવારે—૫
અટપટાત અરસાત જુગલ પુટ કહું ધુમત કહું કરત ઉધારે—૬
મનહું મત મરકત મણી અંગન ખેલત ખંજરીત ચટકારે—૭
બાર બાર અબલોકીકુ રખીયન કપટ નેહ મન હરત હમારે—૮
સુર શ્યામ દેખત સચુ પાલત દુખ મોચન લોચન રતનારે—૯

૫૬—૩૨.

કટી પીટ પટ સુખ મુરલી મુકુટ સીસ કાંખ લકુટ નટ
બર કો ચટક—તીલક ટાટક કાન કુંડલ કપોલ બનમાલાકી
લટક તામે ચટક મટક—અપુ ધન ધરા તામે મોતી હાર
બગ ઠઠા સુંદર સુભગ પગ યાવરી ખટક—વજકી ભટક
દધી ચોરીકી સટક એસી સીંહ મુરતી પુની મનકી અટક—

૫૬—૩૩.

બારો કાન્દૈ યારો મોહી ભાવે—ટેક.

અજાણી મીઠી તાન ગાવે મુરલી બ્રજવે નેનનીમાંજ રીઝાવે.
નીરખી પરખી દેખી જીયકો ભરમ ગયો સાંવરી મૂરતી
મેરે સખ રસ સુરાવે—અતહીં અચગરો મેનકો પ્રભુ ખ્યારો
સવ ગોપીનકો નાયક કહાવે.

સારંગ.

સારંગ—સારંગમ.

સારંગમ—૧.

મ પ ની સા રે સાની સાની પમરે ની સારે પપમ
રેમસા નીનીની સાની પમ રેમરે.—મપ૦

સાસા સા રે ની નીનીનીની રીરીરી મમમમ પપપ
પની મપ સાસા સારે નીની પની મપની સારે સાની
પમરે.—મપ૦

સારંગ—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

ખરજ તખત પર બેઠે રાગ બાદશાહી રેખખ રધઅત
અસાએ ધ્યમ પંચન નીખાધ સુર દુજે પેહેરાય દીન દેખ
યાતે ચહું ચારે કર જોર રહત દરબારસુ.—ખરજ૦

દુગન ખરજ છત્ર ધરે બાદી સુર વજર કર બિબાદી
બખશી બરસમ ઉમરાવનરે અનબાદી ગુણી મુનીમ જાણુતે
બીચારસુ.—ખરજ૦

ધૃપદ—૨.

તારન નેશતારન બરન પોખન ઘટ ઘટ તુંહી તુંહી.—તારન૦

અવગટ અપરંપાર નીરંજન નીર આકાર સર્વ પશુ
પંછી કરત તેરોહી આધાર.—તારન નેશતારન૦

કબલુ કૃપા સાગર રૂપ હિમગર કબલુ નાદ કરત તેરી
રહત પ્રજ્જહમ રોકટ તોકટ કહે મીયાં તાનશેન ઐસી ગત
હગાત તેરી પાર ન પાયો કૃષ્ણ કાહાન નાય.—તારન નેશતારન.

સારંગ—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

પલ ન લાગી મોરી અખ્યાં, આલી, ખીન પીયા મોરા
જ્યા ગભરાવે, એન નહીં આવે, ઘડી પલ છીન દીન
રેન.—પલ ન લાગી મોરી અખ્યાં.

ખીર પતંગવા, લેખવો સંઘસેવા, પીયાસે મીલ કહીઓ
હમારી ખીઠા, તુમારે દરશ કરત નેન ખીરહેન.—પલ ન
લાગી મોરી અખ્યાં.

ખ્યાલ—૨.

મીલ ખેઠો મોરે સૈયાં, તરવરદી હૈયાં.- મીલ.

ઇસ તરવરદી ઠંડી ઠંડી છધ્યાં

ડાર ગલે ખીચ ખધ્યાં.—મીલ ખેઠો.

ખ્યાલ—૩.

પીયા મોરે ગર આપલો રે મા, રેસ રેસ કરંગી
આનંદવા.—પીયા.

ગાવે ખખવે ગુણી ગંધર્વ, મીલે છેલ છેલ મન
ભાવે.—પીયા.

સારંગ—હુમરી.

હુમરી—૧.

ચલી જ નનદીયાં, લાગું તોરે પધ્યાં.—ચલી જ.

આગે આગે નનદી જાગે, પીછે નનદુધ્યાં,

વાકે પીછે મએ ચલી, મોરે પીછે સધ્યાં.—ચલી જ.

સારંગ—પદ.

પદ—૧.

સાચી કહી વાંકી કોહુ ન માને, જુડે જગતપતી આએ
સબનકો.—સાચી કહી૦

હાલ ખુશામદ તાજ રોજગાર નીરંકારકો કોહુ ન
જાને.—સાચી કહી૦

ધસ નગરીકે લોગ બલે હે પરખ પથર ખતાવે
નગીને.—સાચી કહી૦

પદ—૨.

હરી હરી હરી સુમીરન કરો,

હરી ચરણા ખીંદ ઉરમે ધરો—

હરીકી કથા હોઇ જબ જહાં,

ગંગાહુ ચલી આવે તહાં—

યુમના સીધું સરસ્વતી આવે,

ગોદાવરી ખીલવંન લાવે—

સખે તીર્થ દે આસ તહાં,

સુર હરી કથા હોવે જહાં.—

પદ—૩.

ગવારીની કતીહી વરનો દેહુ—૨૬.

ખુઝહુ ઘૌં યહ આત શ્યામસોં જીતે દુખ જુઝ્યો રનેહુ—૧

જનમ તહી હમ ભધ ખીરત ચીત છાંડ ગ્રામ ગુણુ ગેહુ—૨

એકહી પાય રટતી નીત ઠાઢી હીમ ગ્રીપમ રતુ મેહુ—૩

તજ્યો મુલ સાખા સુપતી સગ સોચ સુખાની દેહુ—૪

મુરૌ ન તતુ મતુ અગની સુલાકત ખીકત ખનાયો બેહુ—૫

કતહો બકતી ખાંસુરી જાનૈ કરી કરી તામસુ તેહુ—૬

સુર શ્યામકો તુમહી રીઝૈ કરી ક્યા ન અધર રસ લેહુ—૭

પદ—૪.

સુનહુરી મુરલી અધર બળાઇ—ટેક.

મોહે સુર નર નાગ નીરન્તર વ્રજ બનીતા મીલી ધાઇ—૧
જમુના નીર પ્રખાલ થકીત ભયો પવન રહ્યો મુરઝાઇ—૨
ખગ મૃગ મીન અધીન ભયે સખ અપની ગતી ખીસરાઇ—૩
દ્રમખેલી અનુરાગ પુલક તનુ શશી થકી નીશી ન ઘટાઇ—૪
સૂર શ્યામ વૃન્દાવન ખીહરત ચલહુ સખી સુદ્ધી પાઇ—૫

પદ—૫.

સખીરી મુરલી લીજૈ ચોરી—ટેક.

છની ગોપાલ કીયે અપને પ્રીતી સખનીસો તોરી—૧
એકહુ પલ નાહી નીસુદીનમે કખહું ધરત ન છોરી—૨
કખહું કર કખહું અધરની પર કખહું ઉર કરી ઓરી—૩
જાનતી હો કછુ મેલી મોહની રાખે સખ અંગ ભોરી—૪
સૂમ શ્યામકો મન સુની સજની બાદયો નાદકી ડોરી—૫

પદ—૬.

મુરલી તો અધરની પર ગાજતી—ટેક.

કૈસે બૈઠી દુહાં કરની ચઢી અંગુરી રંધની રાજતી—૧
શ્યામહી મીલી હમ સખની દીખાવતી નેકહું મન નહી હાજતી—૨
નાદ શબ્દ મોહસોં ઉપજત મધુરે મધુરે બાજતી—૩
કખહું મૌન હૈ રહતી કખહું કછુ કહતી રહતી નહી હાજતી—૪
સુર શ્યામ વાકો સુર સાજત વહ ઉનહી તે બ્રાજતી—૫

પદ—૭.

નયનની નીંદ ગયા રૈની દીન પગ પળ છતીયાં લગ્યો રહે ધરકો.
ઉત. મોહન મુખ મુરળી સુનત સુધી ન રહી ઇત ઘેરા ઘેર ધરકો.
નનદી તોં નદીયે ખીનગારી નેકહુ રહેતી સાસ સપનેહુ મેં,
આની ગોખતી કાનની મૈ લયે રહે મેરે પાયકો ખરકો.
નીકસનહું ન પાછયેરી કાસોં દુખ કહીયે દેખહૂ ન પાછયેરી,
સુરદાસ કે પ્રભુ તન મેરો જૈ ઐસો ભયો જૈસે હાય પાથર તરકો.

૫૬—૮.

આવરી જોં બાંસુરી સોં લરૈ—ટેક૦

વહ ઉનસોં પ્રેમ નેમસોં તુમસોં નાહી ન આલી યાતે
ગીરીધરીલાલ હૈ હૈ અધર ધરૈ—આવરી૦

જૈ હોં મધુ પીવતી રહતી તૌ હોં જીવતી હૈ, ધરી ધરી
પણુ પણુ ક્ષીણુ ક્ષીણુ નહીં બીસરૈ—આવરી૦

સુરદાસ પ્રભુ વાકો રસબસ બચે રહત આલી તાતે
બાકી સરબર કહો ઘોં કબ ન કરૈ—આવરી૦

૫૬—૯.

જળજળ તેરી સુરતી કરત—ટેક.

તબ તબ ડબ ડબાય દોહુ લોચન ઉમગી ભરત—૧

જૈસે મીન કમલ દલકો ચલે અધીક અરત—૨

પલક કપાટ ન હોત તબહીં તે નીકસી પરત—૩

અંસુ પરત ઢરી ઢરી ઉર ઉપર મુકતા મનહુ ઝરત—૪

સહજ ગીરા બોલત ન બનત હીત હેરી હરત—૫

રાધા નયન ચક્રોર બીના મુખ ચંદ જરત—૬

સૂર શ્યામ તુલારે દરશન બીનુ નાહી ધીર ધરત—૭

૫૬—૧૦.

શ્યામા તુ અતી શ્યામહી બાવૈ.—ટેક.

બૈઠત ઉઠત ચલત ગઉ ચારત તેરી એ લીલા ગાવૈ—૧

પીતૈ પીત બસન લુપને સજી પીત ધાત અંગ લાવૈ—૨

ચન્દ્રાનની સુની મોર ચંદ્રીકા માથે મુકુટ બનાવૈ—૩

અતી અનુરાગ સૈન સંબ્રમ મીલી સંગ પરમ સુખ પાવૈ—૪

બીછુરત તોહી લાસી રાધા કહી કુંજ કુંજ પ્રતી ધાવૈ—૫

તેરો ચરીત લેખે અરૂ નીરખે બાસર બીરહુ ગંવાવૈ—૬

સૂરદાસ રસ રાસ રસીક સોં અન્તર ક્યોં કરી આવૈ—૭

૫૬—૧૧.

હરી તોહી ખારખાર સમ્હારૈ.—ટેક.

કહી કહી સખ જીવતીનકે નામહીં નહી રચી જેહી ઉર ધારૈ—૧
 કબલુક આંખી મુંદી કરી ચાહત ચીત ધરી હૌર તીહારૈ—૨
 તખ પ્રસીદ્ધ લીલા ખીહારતે અખ નહીં તુમહીં ખીસારૈ—૩
 જો જાકો જૈસે કરી જાનં સો તૈસે હીત માનૈ—૪
 ઉલટી રીતી તુમહારી સુતી કે સખ અખી રીજી કરી જાનૈ—૫
 કયોં પતીઆ પઠવૈ નહીં ઉનકો વાંચી સમુઝી સુખ પાવૈ—૬
 સુર શ્યામ હૈ કુજ ધામ મેં અન્ત ન મન ખીરમાવૈ—૭

ખટ.

ખટ ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

અટહી જઘડવા કરહી મોરી સાસુ, રે મા.
કસ કર પીયા નહી પાસુ જીયરા રહત ઉઠાસુ, રે મા.
રેનદીના મૈરો કલ ના પરત હય
મેહેરખાન પીયા રીજીએ ન ખીજીએ
એકી ધરકા ખાસુ, રે મા.—અટહી જઘડવા કરહી.

ખ્યાલ—૨.

તુમસે મોરો નેહ બધલવા—તુમસે મોરો
હમારો કહો તું એક ના માને,
ધન ખાતન મોંરી સુધ ખુધ રેડી;
કઠણુ પ્રીતકી રીત અનોખી
અદન બદન ક્ષીજકે લંગરવા—તુમસે મોરો.

ખટ—હુમરી.

હુમરી—૧.

અનીઆરે ઉછઆરે દુગ મતવારે,
તેરે ખીન અનજન કજરા રે રે—અનીઆરે.
મીઠા અનજન તોપે વારે વારે દાર
તોરે મીન તુસું એક નેઆરે રે—અનીઆરે.
આ જા જાની કહત માની મોહે લગત
હસ પરોરે સુગર ખામના નજરાંરે—અનીઆરે.

ખટ—૫૬.

૫૬—૧.

શરદ રજની રૂચીર સુખદ ચાંદની મોહન રસીક રાસ નાચે-૧
 લેત ગતી લટકી ભૂમટકી મદન માદસો નખલ ખટવર લલીત
 મુલપ નાચે-૨
 રીઝી બીજી કુંજરી લાલ સંગતાલ કમ ઉચરે મધુર સુર
 સરસ સાચે-૩
 ઉરપતી લછ હું રમછ નછ નછ ગતીસો સંગીત કે રંગ માચે-૪
 મન મોહીત ચંદ થકીત ખગ મૃગ ખીવસ ખાંસુરી ધુની સુનત
 મુનીન ખાંચે-૫
 કેવલરામ વૃન્દાવન જીવન ધન જુગલ ખર સદા ખીલસત
 દગની દરસ જાચે-૬

૫૬—૨.

સરસ રસ રંગ બીને નખલ હરી રસીક ખર પ્રાતહી જાત
 છતરાતે સોહે-૧
 પરમ પ્રીતીકે એન હીત હુલસી જાગે રૈન ચૈન ચીત
 નીરખી દુતી મન મોહે-૨
 મદન ગોપાલ અખલોંકી ધીરજ ધરે કહોરી સજની ઓંસી
 ખાલ કોન હૈ-૩
 ચક્રત ચીતવત ચીત કરત ચંચલ ચખની ખીસરી ગતી
 ખીખસ ખાવરી હો હૈ-૪
 સોભાકો સદન સુખ બદનકી જ્યોતી લખી હોત હૈ કોટી
 રખી સસી લજે હૈ-૫
 લપટી ઉદગાર ઉરહાર કંચન બસન પ્રેમ શીંગાર તન
 મન લગો હૈ-૬
 કેવલરામ વૃન્દાવન જીવની છકી સખ સખી દગની
 સો રૂપ જો હૈ-૭

૫૬—૩.

અરી આજ સખી બન તે' બને' આવત ગાવત શ્યામ
સખી ગનમેં—ગતી ગુંજત અમીત ગયંદહુ કી લખી
દેખા રહે અપને મનમેં—પગીયા સીર લાલ રહી ઝુંકી
બાલ સો પીત ઝગા ઝલકે તનમેં—એ ઉપાય ઉપજ
જીમેં માનો ચપલા લપટી શ્યામ ધનમેં—ધુંધરારી લટ
લટકે મુખ ઉપર રાજત હૈ રજ ગોધનમેં—ચીત્ર લીખીસી
રહી ગઇ તા છીન વૃન્દાબન પ્રભુ વૃન્દાબનમેં.

૫૬—૪.

રાધીકા રવન ગીરીધરન ગોપીનાથ મનમોહન કૃષ્ણ નટવર
બીહારી-૧
રાસ લીલા રસીક વ્રજ જીવતી પ્રાનપતી સકલ દુખ હરન
ગોગણુન ચારી-૨
મુખ કરન જગ તરન નંદ નંદન નબલ ગોપ પતી નારી
બલ્લભ મુરારી-૩
છીત સ્વામી હરી સકલ જીવ ઉદ્ધાર હીત પ્રકટ બલ્લભ
સદન દતુજ હારી-૪

છાંયા.

છાંયા—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

એતી કહીઓ ન જાય, સૂની પીયા મેં નહી બાલમ,
તેપર જાત હો રસે.—એતીં

કોણ કહે કાસે કહીઓ હું, જાઓજ જાઓ ઉનીકે રહે
જુરાત.—એતી કહીઓં

ધૃપદ—૨.

કરત હો મએસું નેહાકી હએ જુડી જુડી બતીઆ બનાએ
બનાએ.—કરતં

વએતો મહમદશાહ હમહુ જાણુત, તુમહુ જાણુત,
સદા રંગકી પ્રીત અત સાચી.—કરતં

ધૃપદ—૩.

આજ મનાએ લખરે સોવત રશી નાર,
હું તો તેહારી પેઆરી પીદરવા.—આજ મનાયં
વારૂરીમે ધન દુતીઅનકો જન સેતન દીઓ હએ
બતાએ કીનો મનકે કાજ.—આજ મનાયં

છાંયા—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

ખ્યારી નવેલી લાડલી લાડકી લાડ કરે લાલન સંગ
રસરસકી બતીઆં કરત ખ્યાર.—ખ્યારીં

રએસ રએસ આંગનહી ડોલે સંગ લીઓ તરની બોહોરી
ખ્યારે અછલ જોબન ઢંગ સદારંગ એસી સીતલ.—ખ્યારીં

ખ્યાલ—૨.

સુરત ખીસારીરે બાલમવે, હુંતો તેહારી બાત બહી પીછાંણીં
મનકી મનસ'ગે કહેના ઓરનસે મે હારીરે, બાલમવે.—સુરતં

ખ્યાલ—૩.

જેતી કહી જો ના સુની પીચા હમને બાતે તાપર ખત હો રસે.
કોણ સુને કાંઠાં શુ' કહીએ, જાઓજી જાઓ ઉનોકે રહો,
જનકે રહે દો રાત.—જેતીં

ખ્યાલ—૪.

કાંઠાં મોસે બેર પરોરે સઘ્યાં, જાન કરો એ મોસે રાર.—કાંઠાં
સાસનણુંદ મોરી જનમકી બેરનીઆં, હું બેડી તનમાર.—કાંઠાં

ખ્યાલ—૫.

કાનન બતીયાં સુન હું ન માનત નેન શીખ લાગોહી
આવે મત બાર બાર.—કાનનં

બરજ રહી બરજો નાહી માનત, વાકે તો જીઆમે
આનન.—કાનનં

ખ્યાલ—૬.

સાંવરે રાવરે મેરે ગુન અવગુન જીયેં ધરીયેં કરીયેં
નેહ નજર રાખીયેં અપતો સંદેસ.—સાંવરે.

સગરો ગાંવ તેરો નામ રટત તુવ મોહની સુરત સુંદર
સુરત જીય નિરખત કેતે બયે બાવરે.—સાંવરે.

છાંયા—તીલાનો.

તીલાનો—૧.

તુમ તાદેરેના તદ્રદાની નાદ્રે તનદ્રીઅનારે ઓદાના તુમ
તન તદારે.—તુમં

હજારે શાલ એબાદત કુતદ નેમાજી નીસત,

કેસેકે એશક નદારત ખુદએ રાજી નીસત.—તુમં

તાલાનો—૨.

તોમ તોમ તનન તન દેરના તારેદાની યલાલુમ યલાલુમ
યલાલાલે.—તોમ૦

નાદ્રેદ્રેતોમ તુમદ્રેદ્રેતોમ તન દેરના તદાની.—તોમ૦

તીલાનો—૩.

તાનુમ દેરેના તદીઅનરે તારે તદારે તારે દાની ધીલાંગ
ધી તનનન તનદી તદાની.—તાનુમ૦

તાનુમ તાનુમ તનદેરેના ઓદતન દેરેના દીમ તદીમ
દીમ તાનદેરેના, ગમગરેસા ગમપમગરેસા નીધપમગરેસા,
ધીટકીટીતક ત્રીટકીટીતક ધીટકીટગીદગીન નકતીકઆન
કીરનકટીટકીટ ધા.—તાનુમ૦

છાંયા—૫૬.

૫૬—૧.

આખનમેં બસે જીયરેમેં બસે હીયરેમેં બસત નીસીદીન ખ્યારો.
મનમેં બસે તનમેં બસે રસનામેં બસે અંગઅંગ બસત નન્દવારો.
સુધીમેં બસે બુધીમેં બસે ઉરમેં બસત પ્રીય પ્રેમ દુલારો.
સુર શ્યામ વનહુંમેં વસત ધરહુંમેં બસત સંગ જ્યોં બહાં
જલન હોત ન્યારો.

૫૬—૨.

સુરલીકો મન હરીસોં માન્યોં—ટક.

હરીકો મન સુરલીસોં મીલી ગયો જૈસે પૈ અર પાન્યોં—૧
જૈસે ચોર ચારસો તે સૌ ઠગ ઠગ અક્રે જાની,
કુટીલ કુટીલ મીલી ચલે અક્રે હૈ દુહુની બની પહીયાની—૨
એ બન બન નીત ધેનુ ચરાવત વહ બનહીકી ચાહી,
સુર ગઢી જોરી બીધનાકી જૈસી તૈસી તાહી.— ૩

૫૬—૩.

વ્રજકી ખોરી ઠાઠો સાંવરો દુટોના ત્રીનહોં મોહીરીહોં મોહી
જળતે મૈં દેખે શ્યામ સુન્દરરી ચલી ન સકત પગ યહૈ કામ
નૃપદ્રોહી—કોલૈ આપ કૌને ચરણ ચલાપ કૌને બહીયા
ગહી સો ઘોંકો હોરી—સુર શ્યામ પ્રભુ દેખે સુધી બુધી રહી
નહી અતી બીદેહ બધ અગ મૈં બુજતી તોહી.

૫૬—૪.

સજની અગ મોહી સમુજ પરી—ટેક.

અંગ અંગ ઉપમા જે હરીકે કળીતા બને ધરી— ૧
ભંવર કુરીલ કુન્તલકી શોભાસો હમસહી કરી— ૨
મુખ છળી શશી પટતર ધરી દીનહોં યહ સુની અધીક કરી—૩
નવ જલ ધર તતુ કહીયત શોભા દામની પટ ફહરી—૪
સૂર સહાય બલી યહ મુરલી અપને કુલહી જરી— ૫

૫૬—૫.

તા તેં મુરલીકે બસ શ્યામ—ટેક.

જૈસેકો તૈસોય મીલાપ એ બીધનાકે કામ—૧
નેક ન કરત ન્યારી કરતેં કુલ જરીની બધ બામ—૨
નીશી આસર આકે રસ પાગે ગેકે ઠાઠે જામ—૩
સૂરદાસ પ્રભુકી હીતકારીની હમપર રાખતી તામ—૪

૫૬—૬.

સુનહુરી મુરલી ઉતપતી—

બનમેં રહતી બાંસકુલ યાકો યહતૌ યાકી જતી—૧
જલધર પીતા ધરની હૈ માતા અગ ગુણુ કહૌં ઉધારી,
બનહું તે યાકો ધર ન્યારો નીપટહી જહાં ઉજારી—૨
એક તેં એક ગુણુની હૈ પુરે માત પીતા અર આપ,
ના જાનીયે કૌન ક્ષણ પ્રગટયો અતીહી કૃપા પરતાપ—૩
બીરવાસી પર કાજ ન જાને યાકે કુલકૌ ધર્મ,
સુનહું સૂર મેલકી કરની અર ધરનીકો કર્મ—૪

ઝીઝોટી.

ઝીઝોટી—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

એતના કોઉ કહો જાએ મેરી ઓરતે હરશું કર જોર
જોર, બેગ ધર સેજ્યાં ખીરદન, બેઆકુલ તરપત સહો
ન જાએ, ખીછોરનકો દુખ ભારી.—એતના કોઉ૦

જો એક પલ ગોપીચનસુ હોત નેહારે કપ્પહુ ન નેહારે,
સો હમસો ન ધોર બાએ, માધુચન જાએ શામ સુદ ના
સંભારો.—એતના૦

ઝીઝોટી—ચતરંગ.

ચતરંગ—૧.

ચતરંગકો ભેદ ગુણીચનમે ગાએ, કર ગેઆન ધેઆન
મન સોંચ સમજ.—ચતરંગ૦

તનુમ તનન દીરદીર તારે તદરે દાંની નાદીર દીર તુમ
દીરદીર દીરદીર તદરે દાંની.—ચતરંગ૦

નીધ પધ નીસા રે પમ ગરે સા, રે ગમ ગ મપ
નીસા નીધ પમ ગરે સા, સાસારે રેરેગ ગગમ મમપ
પપધ ધધની નીનીસા સા ની ધ પ મ ગ રે સા,

નકધેત ધાકરતક ધેત ધીના કરતક તકધુમ કીરતક કરતી
કીરનક તકલાન તકધાતી ધાકલાન તકધાતી ધા.—ચતરંગ૦

ઝીઝોટી—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

નથનીદા મોતી મારો મન નીકો લાગે એજી માહારાજ.—ટેક.
નથની ધરા દે સાહેબા મુજે છોટી જુમખે લગા દે.—એજી

ઝીઝીટી—હુમરી.

હુમરી—૧.

જહુવારે ડારે ડારે જાયે, અખમેં કયેસે કરું મોરી દમઆ.
જખસે સુની મેને તોરી બાંસુરીયાંરે, જયરા હો નીકસોહી જાયે—
જહુવારે ડારે ડારે.

હુમરી—૨.

સાથીડાવે યાર મારા કીને ખીરમાયારી—સાથીડાવે.
દીલકે દીલ રંગ લાયા મનકે મન રંગ લાયા, પ્રેમી
નજરાં ચુરાયા—સાથીડાવે.

હુમરી—૩.

કાયેકુ રશી જાયે, ધરા દહિં તેનું નથ જુલનદી ધનાવે—કાયેકુ.
દીલીહી શેહેરદા સોના મગાવું, મેરી સોનેદી નથની ધરા દે
ધરા દે શામ મેનુ નથ જુલનદે—કાયેકુ.

હુમરી—૪.

અંચર માર પ્રાણુ લીઝો, હર લે ગયો મનમારો સાવલીયા—ટેક.
કરી કમાન જોખન લયકે ગયે બરસો ખીલક ખીલક બરસો,
બાંદરાખન ખીચભટકી, અખર હાત ખીચબઈ બાવરીયા—અં.

હુમરી—૫.

આશા દેદે રાખો હમારો મન.—ટેક.
કાચી કલી કચુ અનારકી, જાને પીઆકે ખોલ,
કાચે હમ પરદેશી પાવના હએ હસહસ ધુંધટ ખોલ—આશા.

હુમરી—૬.

છેલ છખીલા બાંક તરવરીયા, નએણુ લગાવત બાર બારીરે—
ખાલમબરછી જમધર ખીછવા, તરવાર નછુરીય ન તીર કટારી,
જાંને આલમ મનકો છેંક લીઝો, એક સેક સરોષ, ફુને
નએણુ કટારીરે.—છેલ છખીલા.

હુમરી—૭.

નીરદયકી પ્રીત કરે ન કોઈ, ધર જાઓજી લાલા જે
ભધસો ભધ.—નીરદયકી૦

નેહા લગાવે નહી નેણુનમે, કચુ લાજ શરમ જે ગધ
સો ગધ.—નીરદયકી૦

હુમરી—૮.

મન ધીર ધરત હો દીન ગીન ગીન, કીરપા નીધાન દેઓ
દરશણુ, નહી જાત પ્રાણુ હમરે તુમ ખીન.—મન ધીર૦

કાહુકી મએ એક ન માનું, લાખ કહે કોઉ ગીન ગીન,
ખીના પીઆ સુનેદી સખીરી કલ ના પરત મોએ ઘડીપલ
છીન છીન.—મન ધીર૦

હુમરી—૯.

પહુઆ દો હમકો કોઇ ઉનતક સખ નીકસ જાત મોરે
જયકી કસક.—પહુઆદો૦

ઉધો માધોખન યાદ આવત, મૈને જખસે સુની મુર-
લીકી બનક.—પહુઆ દો૦

હુમરી—૧૦.

દોનો દસ્તોમે મએદી લગાકે પરી,
અંખીઆ તુમારી મધસે ભરી—દોનો૦
જાલીકી કુરતી તુતામેકી અંગીઆં,
તેરે સીર પર દુપેટા જરીકા પરી—દોનો૦

હુમરી—૧૧.

એ ખીદેસ બાલમ ધન ન અકેલી લગતે શરાવણુ ધર આવરે—ટેક
જરે કાગા દહંગી ધાગા, સોનેમે ચોંચ મઠાંઉગીરે;
તેરે પંખઉપરે કલમ લીકીએ, જેરે ખીદેશ ધર આવરે—એ ખી૦
આર ગંગા પાર જમુના, ખીચમે ચંદનકા રૂખરે,
ઉસ રૂખ ઉપર કાગ ખોલે, રાંણીકુ બચન સુનાએરે—એ ખી૦

હુમરી—૧૨.

એક રે જાની મોરા તોરા જીયરા.—એક રે જાની૦
 યાર મીલે દીલદાર ગુમાની,
 પ્રીતીકી રીતી નવેલી રે, જાની મોરા તોરા જીયરા.
 એક રે જાની—મોરા તોરા જીયરા૦

હુમરી—૧૩.

દ્રીગ લોચન મદમાતીયાં, તેરે નેના મતવાલે સુલતાને
 આલમ.—દ્રીગ૦

એક રાજના એક સાજના ગણે ડાલું મોલે બીસારીયાં,
 એક ચંદ્ર ૩૫ એક ભક્ત ૩૫ ગોરે ગોરે અખતર
 છતીયાં.—તેરે૦

હુમરી—૧૪.

ધર અધર મધુર બંસી બળ્ય, હર લે ગયો મન મેરો
 સાંવલીયા.—ધર૦

સુન સુનકે તાન, નીકસત હું પ્રાન, સુન બંસી ધુન
 ભધ બાવરીયા.—ધર૦

હુમરી—૧૫.

નીદરીયાં ન આવે સારી રૈન, બલમા તોરે લીધે હો.—
 નીદરીયાં૦

દીન નહીં ચૈન રાત નહીં નીદરીયાં રે, સેજરીયાં ન
 સોજી સારી રૈન, બલમા.—નીદરીયાં૦

હુમરી—૧૬.

અએસી પ્રીત કાએકુ લગાઇ બાલમા, પ્રીત કરી કચુ
 રીત ન જાણી.—અએસી૦

દોસતી કરકે કદર ન જાણી, અએસો ડાઘ કાએકુ
 લગાઓ બાલમા.—પ્રીત૦ અએસી૦

હુમરી—૧૭.

જન લેઓરી જન લેઓરી મેરા દીલ જનીરા મેં તો
યારી ખીન દામોદી અંદીઆં.—જન લેઓરી૦

કોઇ કીસીનુ આહાદે કોઇ કીસીનુ આહાદે મેં તો શોક
રંગદી ફંદીઆં.—જન લેઓરી૦

હુમરી—૧૮.

સેજરીયાં ખીગાની જી ના જાયો, મોરે સ્વામી.—સેજરીયાં૦
ચાર દીનનકા મેં બાલીરે બાવરીયા, ધુલક ગયોરે જૈસે
મોતીયન પાની.—સેજરીયાં૦

હુમરી—૧૯.

અંખીયાં જંતે લઇ ગઇરે, નાદાન મોરારે—અંખીયાં૦
જખ લાગી તખ લાગત ના જાણીરે
અખ લગી દુખ દે—અંખીયાં જો લગ ગઇરે૦

હુમરી—૨૦.

સાજન બેગાના હુવા જાય, મોરી નનદીરે—સાજન૦
સુનીયોરી મોરી સંગડી સાએલીયાંરે,
સોતન લોભાય લીયો જાય—મોરી નનદીરે સાજન૦

હુમરી—૨૧.

ધર અધર મધુર અંસ બખાય,
હર લે ગયો મન મેરો સાવરીયાં—ધર અધર૦
સુન સુનકે તાન નીકસતહે પ્રાણુ
સુન અંસી ધુન ભઇ બાવરીયાં—ધર અધર૦

હુમરી—૨૨.

બાંકે રે સીપૈયાં તોરી આલને એજી મોરે મારા હો.
નેન તેહારે લગગયે કામીરે, લુટ ગયે જોખના હમારા હો—
બાંકેરે સીપૈયાં તોરી આલને૦

હુમરી—૨૩.

દ્રીગ લોચન મદ માતીઆં,

તેરે નેના મતવાલે સુલતાને આલમ—દ્રીગ લોચન૦
એક રાજન એક સાજના ગલે ડાલુ મોહે ખીસારીઆ;
એક ચંદ્ર ૩૫ એક ભગત ૩૫ ગોરે ગોરે અખતર છતીયાં.
તેરે નેના મતવાલે.—દ્રીગ લોચન૦

ઝીઝીટી—ટપ્પો.

ટપ્પો—૧.

કીત્યે ગુજરી રૈનવે મહીરા યાર.—કીત્યે૦
ચલો જ અપની ધુનસે ઇતની ન માતી મોરી સૈનવે,
માહીરા યાર૦

ટપ્પો—૨.

હો નીમરે દીયાં હાંવે નૌતોદી, એ ગમન વેખ મૈ
ભુલી ગઇયાં વે.—નીમરે૦
આ શોરી રેંડી ટેંડી તાન વેખ મીયાં ગુલ્યાં ગમન.
હો નીમરે૦

ટપ્પો.—૩.

દીલ લગા રેડા યાર તુજ ખીન કમલા ઇશક ખીચાર
અપના હેર ફેર.—દીલ લગા૦
સદકે કીતી હંદ સાંઢરે હમદમ, જીતે તું આંમી ચલ-
ફેર દીલ ભર—દીલ લગા૦

ટપ્પો—૪.

મઝડીયાં છાંડ ગેયાં વે મૈકી કરાંનીવે રાવત્રા.—મઝડીયાં૦
દીન દીનો વારીવે—ખાલાપન સખ ખેલ ગુવાયા માંડા
મીયાં—સો સૈયાં લડકૈયાં મુરખૈયાં.—મઝડીયાં૦

૮૫૫—૫.

ચલ ઉઠ ચલે જાં દે યાર સાંતુ લાની સહીયો દીલે ભરે
રાજ દેનુ.—ચલ ઉઠ૦

દીલકીતા સરેશા જોહી રંહદા હૈલા ધસ જાગે ખીચ ના
ચલો યાર સાંતુ.—ચલ ઉઠ૦

૮૫૫—૬.

૩મજુમ જુમકીઆવાલા નીમાડા લાલ પ્યાલા,
કલાસો મદમદ ભરો.—૩મજુમ જુમદીઆવાલા૦
જતી તું હટ લીજો દમકા દમક
જો સોરી યાર ખરા નેનાવાલા.—૩મજુમ જુમકીઆવાલા૦

ઝીઝીટી—દાદરો.

દાદરો—૧

તુજ ખીન સધઆં નીકસ જીઅરા જાયરે.—ટેક.
આઠ પેહોરકી ચોસઠ ઘડીઆં તલપ તલપ જીઅરા
જાએરે.—તુજ ખીન સધઆં૦
એક હજો ચંદરમા નવ લાખ તારે ગીણુત ગીણુત
જીઅરા જાએરે.—તુજ ખીન સધઆં૦

દાદરો—૨.

હજુએ ન આએ મોહન પીઆ પેઆરે રે.—હજુ૦
સગરી રેન મોએ તરપત ખીતી, ખીત ગઘ રેના નીકસ
આએ તારેરે—હજુએ ન આએ૦

ઝીઝાટી—૫૬.

૫૬—૧.

ભજન ગાવત હું નંદ દારે, રેસ રેસ કીરપા કરીએરે.—ટેક.

ભજન માથેશુ ચંદન તીલક દીઓ, કચુ એસે દયા દાત કરીએરે.—ભજન૦

કરં મેં તપસીઆ નામ તેહારે, ખેઠ રહું જલ ગંગ કીનારે, મએ દુધ ખેચું તુમરે શાહારે, છતર સીસ ધરી-એરે.—ભજન૦

સખ સખીઅન મીસે રંગ મેહલમે, અખતરકો લલત કરીએરે.—ભજન૦

૫૬—૨.

કુંજ સદન તે મદન છતી ઉઠે ધન દામીનીસે ભોર—૧

વ્રજ તરની વૃપભાન નંદની નાગર નંદકીસોર—૨

રાજત હૈં બન માલ ગ્રીવ ઉરબની બલાકા ડોર—૩

મનહુ પાક સાસન સરાસનસી સીસ ચંદ્રીકા મોર—૪

પ્રરભૃત ખેન હંસ હાંસી મન ચાતીક નયન ચક્રોર—૫

મુરલી અધર મધુર કલ ગરજત લલીત રાગ મીલી ઘોર—૬

બરધે પ્રેમનીર સરસે દરસે અતુપમ જોર—૭

દેખે પ્રભુ એસે મનમોહન આવત બ્રજકી ખોર—૮

૫૬—૩.

ભલે તુમ આથે મેરે પ્રાત—ટેક.

રજની સુખ કહું અનત કીયો પીય જાગે સારી રાત—૧

ઝપી ઝપી આવત નયન ઉતીદેં કહા કહું યદ બાત—૨

જ્યોં જલ રહતકી કીરની ચંદકી અતી સખીત મુંદી જાત—૩

કહું ચંદન કહું બંદન લાગ્યો દેખીયત સુન્દર ગાત—૪

ગંગા સરસ્વતી મનો જમુના અંગહી માંઝ લખાત—૫

ભલી કરી પ્રાણુ બોલ નીબાહે મેરે ગ્રહ પર ભાત—૬

છીત સ્વામી ગીરીધર સુની બાતે મદન મોરી સકુચાત—૭

પદ—૪.

પાંડવ કોણુ કુમત તોએ તોએ ભાગી,
 દીનાનાથ જપો રે અભાગી.—પાંડવ૦
 જીવોકી વેધ કચુ ધરમ ન કહીએ,
 અધરમ કીસે કહીએ ભાષ;
 બડે બડે મુનીવર મીલકર બેઠે,
 ઇઆમે કોણુ કસાઇ.—પાંડવ૦
 ચારોઇ વેદ તુમ પઠ પઠ જાણ્યો,
 જ્યું ખર લાધ્યો ભારા;
 રામહી નામકો મરમ ન જાણ્યો,
 તો ક્યું કર ઉતરેગો પાર.—પાંડવ૦
 પઠ પઠ પોઠી ભવન જો ભર્યો,
 અંતર ભેદ ન પાયા;
 કહેત કખીરા સુન ભાઇ સાધુ,
 દુનીયાં ધંધે લગાયા.—પાંડવ૦

પદ—૫.

ગોવીનદા ખીના કો જાને મનકી,
 મનકી બેદના મનહી જાને, સો જાને તનકી.—ગોવીનદા૦
 હીરાકી પરખ ઝવેરી જાને, ચોટ સહે ધનકી,
 પુરષોત્તમ પ્રભુ પ્રીત નીભાવો, લાજ રખો જનકી.—ગોવી૦

પદ—૬.

અખહીં દેખે નવલ કીશોર—ટેક.

ધરહીં આવતહીં તનકે ભએ હું એસે તનકે ચોર—૧
 કછુ દીન કરી દધી માખણ ચોરી અખ ચોરત મનમોર—૨
 ખીખીસ ભઈ તન સુધીન સંભારતી કહતી ખાત ભઇ ભોર—૩
 યહ ખાની કહતહી લજની સમુજ ભયી જીય ચોર—૪
 સુર રયામ મુખ નીરખી ચલી ધર આનંદ લોચન લોર—૫

૫૬—૭.

તુમકો કૈસે શ્યામ લગે—ટેક.

નહાત રહી જલમેં સખ તરની તખ તુમ નેના કહા ખગે—૧
અંગ અંગ અવલોકન કીન્હોં કૈન અંગપર રહે પગે—૨
ભુલ્યો નહાન જ્ઞાન તન ભુલી નંદ સુવન ઉત તેં ન ડગે—૩
જનતી નહી કહુંનહી દેખે મીલી ગયી ઐસે મનહું સગે—૪
સુર શ્યામ ઐસે તેં દેખે મૈ જનતી દુખ દુરી ભગે—૫

૫૬—૮.

જો તુમ સુનહું જસોદા ગોરી—ટેક.

નંદ નંદન મેરે મંદીરમેં આજુ કરત હેં ચોરી—૧
હોં ભધ આની અચાનક ઠાઠી કલો ભવનમેં કોરી—૨
રહે છપાય સકુચી મુચક હોધ મનહુ ભધ મતી ભોરી—૩
મોહી બયો માખન પધીતાવો રીતી દેખી કમોરી—૪
જખ ગહી વાંહ કુલાહલ કીનો તખ ગહી ચરણુ નીહોરી—૫
લાગે લેન નયન જલ ભરી ભરી મૈ હરીકાનીન તોરી—૬
સુરદાસ પ્રભુ દેખ નીસા દીન ઐસી અલક સલોરી.—૭

જળેવંતી.

જળેવંતી—સારંગમ.

સારંગમ—૧.

નીસારે ધનીરે ગ મ પ મ ગ ગ મગરેસા નીસારે .
ગરેસા ધની રેરે સાની ધપ મગરેસા—નીસારે૦

મમપસા સા ની સા રે ગરેસા નીસારે ધનીરે ગ
મગરેસા રેરેસાની ધપ ધની ધપ મમપસાસા મગ મગ-
રેસા—નીસારે૦

જળેવંતી—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

દદ સુત સમુદ્ર સમાન ભરે નીત સુર પાત જેસે કમલ
કંચન અબરે ભરાંન—દદ સુત૦

જલ સુત રચપચ અચલ આભાર કીનો કાંસુ અસુત
જેસે તુમારે ભુવે પર હરન—દદ સુત૦

ધૃપદ—૨.

એ માધ કૃષ્ણ કારો બાલ્યો મોર મુકુટ ધરે પ્રાત સમે
સાંવરો નીહારો—એ માર્ગ૦

જળ તેં છયા મોરે અટપટ લાગી આલી જોગ રૂપ
ધારો મૃગ છાલા ગલે ડારો—એ માધ૦

બેસર ખીસર ડાઈ, કર સુરી ફેર ડાઈ, મોતી હાર તોર
ડાઈ, જમનામે ધસકે, સર્પીકુ આશા રખે પીયા મીલે બેગી મોરી
આલી હમતો નીરાસ બચે ખીંદરાબન બસકે—એ માધ૦

ધૃપદ—૩.

ઇંદ્રકી અસવારી પપ્પયા નકીળ કીનો, દેશ દેશ ખખર કરત, કીનીહે તયારી—ઇંદ્રકી૦

ગરજ નગારે બાજે, બદરકી ફેજ ધાઈ, દુરવંત, નીશાન બાન, બુદનકી તીર કારી—ઇંદ્રકી૦

ઇન દામની રાજ ઘટામે ઊંચ ગોલા તોપ છુટે, કા કરે ખરહન ખીચારી; કેહેત મીયાં તાનસેન સુન સાએલી જનકે પીયા ખીદેશ તીનકે અભાગ ભારી—ઇંદ્રકી૦

ધૃપદ—૪.

ક્યૈ આવૈગે પીય ધર મેરે ગીનત ગીનત દીનની પલ-વન ધીસી દઈ કૈસે ધરૌ ધીર—ક્યૈ૦

અષ્ટ જામ મગ જોવત ખીતત ધરી પલ પલક ના લાગત બહત નીર કહીન પરી ભીર—ક્યૈ૦

સરદ કરદ સહી હેમ હીમાલયસી સીસર કીસર રહી વસંત પ્રાણાંત બધ પ્રીયમ હું ગઈ ભીર;

પ્રીરી આઈ પાવસ ન આએ પ્રાણપ્રીય મેરે તેરે સખ જૂઠે ભયે ગોપાલ જોતકી ભીર અખ કાસૌ કહુ પીર—ક્યૈ૦

ધૃપદ—૫.

ગુણીઅનકી રસના ઝોર બાસના ફુલનકી ખીલે ઝોર બેલે ખીના કેસે કર જાણીએ.—ગુણીઅનકી૦

હેતે હએ યર આમદ જળ મીજલશ મલુકનકી ગુણી ઝોર ગંવાર તીહાં તુરતહી પીછાણીએ.—ગુણીઅનકી૦

મુકતા સખ એક રંગ, મોલ ભાંત ભાંતનકે, આવેગે ઝવેરી જળ કીમતકું પીછાણીએ;

કેહેવે કવી ગંગ ખટપટ ભંવર એક રંગ નીકસેગી જાત જળ ફુલન પર તાણીએ.—ગુણીઅનકી૦

જેજેવંતી—તીલાનો.

તીલાનો—૧.

દ્રેદ્રે તુમ તન તુમ તન તદારે તદ્રેદાની ન દ્રેદ્રે દીમ
તદીમ તતુમ તનન દ્રેદ્રે તુમ દ્રેદ્રેદ્રેદ્રેદ્રે તદ્રેદાની.—દ્રેદ્રે તુમ૦

ઓદાની દાની તદાની નીતારે તદ્રેદાની તદીમ દીમ
તનન તદીમ દીમ તનન તનન દીમ તનનનન ધનત્રી
કીડતક નક તીકધા કડાન ધાકડાનધા.—દ્રેદ્રે તુમ૦

તીલાનો—૨.

નીતન તોમ તનોમ તનનનન નીતનનાર તનદેરેના
દીમ તદાની દ્રેદ્રે તોમ તોમ તોમ તોમ તનનનનનન
તદ્રેદાની.—નીતન તોમ૦

નાદ્રેદ્રે નાદ્રેદ્રે તુમદ્રેદ્રે તુમદ્રેદ્રે તુમદ્રેદ્રેદ્રેદ્રે તનનનન
તુમદ્રેદ્રેદ્રેદ્રે તનનનન તુમદ્રેદ્રેદ્રેદ્રે તનનનન ધાકીડતક
ધુમકીડતક ધીકતા નકત્રી કીડતક તકધીલાન ધા.—નીતન તોમ૦

તાલાનો—૩.

નાદીરદીર તોમ તાનાના નાદીમ તાનાના તાના તુમ
દીરદાની દીર દીર દીર દાની તાદાની તાના તુમ દીર તદી-
અનરે તાદાની.—નાદીરદીર૦

; નાદીર દીર તોમ તાનાનાનાનાના દીરતીલે દીમ
તાનાનાનાનાના નાદીર દીમ નાદીર દીમ તાદીમ તાદીમ
તાદારે દાની.—નાદીરદીર૦

જેજેવંતી—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

હે નેનાં મોહે સજન નીહે, કહો કયેસે કટે દીન
રેન.—હે નેનાં૦

હે કલ ના પરત ધડી પલ છીણુ.—હે નેનાં૦

ખ્યાલ—૨.

દમકે દામીની દર મોહે લગે ઉમંગે દલ બાદલ શામ
થટા.—દમકે૦

ઉસ બાલમસે યું જન કહીયોરે, ચીઠીયાં ન બેજ
દષ, આધી રાતે મોરા પીયા ખીછરો, હોઝંગી બેરાગન
ખોલ જટા.—દમકે૦

ખ્યાલ—૩.

પતીયાં લીખું, અંખીયાં ભર આવે,
ધરકત છતિયાં, ધરતુ ન સોહાવે. પતીયાં૦
સુન ઉધો માધોડી કુખ્જન,
હમારી પતીયાં કોણુ સુનાવે. પતીયાં૦
ત્રેમકી બારી કાન ઉગ્ગડી,
ખીરહ ખીયાકી બેલ સંચાવે. પતીયાં૦
જોગણુ હોકર સખ જગ દુંડું,
મન ખીન ધીરજ કોણુ બંધાવે. પતીયાં૦

જેજેવંતી—૫૬.

૫૬—૧.

મૈં જાને હૈ જુલલન તહીં ન સીધારીએ જહાં નયો નેહરા—ટેક.

મુંહકી બલાઇ મોહુસોં કરન આએ જીયકી જાસોં તાહીસોં
તુમ ખીન સૂનૈંવાકો ગહરા.—મૈં જાને૦

નીસીકે મુખકી કહેં દેત અધર નયના ઉર નખ લાગે
હખી દેહરા.—મૈં જાને૦

બેગી સવારો પાવ ધારીએ સૂરકે સ્વામી નતરૂબીજૈઓં
પીયરો પટ આવતુ હૈ પીય મેહરા.—મૈં જાને૦

૫૬—૨.

યજ નવ તરણી કદંબ મુકતમણી શ્યામા આળુ બની-૧
 નખ સીખ લો અંગ અંગ માધુરી મોહે શ્યામ ધની-૨
 યો રાજતી કબીરી ગુંથતી કચ કનક કંજ બદની-૩
 ચીકુર ચંદ્રકન ખીચ અર્ધ ખીધુ માનો અસતકની-૪
 સૌભાગ રશસીર અખત પનારી પીય શ્રીમંત હની-૫
 ભૂકુટી કામકી ખંડ નૈન સર કજ્જલ રેખ અની-૬
 તરલ તીલક તાતંક ગંડપર નાસા જલ જમની-૭
 દસન કુદસર સાધર પલ્લવ પ્રીતમ મન સુ મની-૮
 ચીધુક મધ્ય અતી ચારૂ સહજ સખી શ્યામલ ખીંદુકની-૯
 પ્રીતમ પ્રાણ રતન સંપુટ કચ કંચુકી કસી ખતની-૧૦
 ભુજ ભૂણાલ બલ હરતી બલય જુતપર સસરસ શ્રવની-૧૧
 શ્યામ શીસતર મનો મીઠ બારી રચી રચીર રબની-૧૨
 નાબી ગંબીર મીન મોહન મન ખેલનકો તદ્દની-૧૩
 કૃસકડી પૃથુની તંબ કીંકીની વૃત કદલી ખબ જધની-૧૪
 પદ અંબુજ ચાખક યુત ભુપન પ્રીતમ ઉર અબની-૧૫
 નખ નખ ભાવ ખીલોકી ભાયધમ ખીહરત હૈ બર કરની-૧૬
 હીત હરી ખંસ પ્રસંસીત શ્યામા કીરત ખીસદ ધની-૧૭
 ગાયત શ્રવણુની સુનત સુખાકર ખીસ્વ દુરીત દમની-૧૮

૫૬—૩.

સધન કુંજ લે ઉડે બોરહી શ્યામ શ્યામ ખરે—ટેક.
 જલદન ખીન ત્રીયા મીલી દામીની બરપી નીસા ઉઘરે—૧
 સીંધીલ રસન પટ પીંતાબર આરસ જુત પહીરે—૨
 કણુક ખુંદ પરતી શ્રમ કનીકા બાદર બરન કરે—૩
 ભુપન ખીખીધ હુતી મીંડવારી અતી રસ ઉમડી પરે—૪
 પ્રેમપ્રબાહ છુટી માની સરીતા હુટી માલ ગરે—૫
 સોભા અમીત ખીલોકી સુર સખી નાહીન જાત તરે—૬

૫૬—૪.

બનકી કુંજની કુંજની ડોલની—ટેક.

નીકસત નીપટ સાંકરી ખીથીનુ પરસત બાહી નીચોલની—૧
પ્રાતઃકાલ રજની સખ જાગે સુચત સુખ દુઃખ લોલની—૨
આલસબલીત અરન અતી વ્યાકુલ કછુ ઉપજતી ગતીગોલની—૩
નીર્તન ભૂકુટી બદન અંબુજ મૃદુ સરસ હાસ મધુ બોલની—૪
અતી આસક્ત લાલ અતી લંપટ બસ કીનો ખીનુ મોલની—૫
ખીલુલીત સીયલ શ્યામ છુટી લટ રાજત રચીર કપોલની—૬
રતી ખીપરીત ચુંબન પરી રંબન ચીપુક ચાર ટક હોલની—૭
કબહુંક શ્રીમત કીસલય સેજ્જ પર મુખ અંચલ ઝકઝોલની—૮
દીન હરી બંસદાસ હીય સીચત ખારીદ કેલી કલોલની—૯

૫૬—૫.

બસે મેરે ન્યનતીમેં નંદલાલ—ટેક.

સાંવરી સૂરત માધુરી મુરતી રાજવ નયન ખીસાલ—૧
મેરે મુકુક મકરા કૃત કુણલ ચરણ તીલક દીપે બાલ—૨
શંખ ચક્ર ગદ પદ્મ ખીરાજત કૌસ્તુભ મણી બન માલ—૩
બાબુબંદ જરદકે ભુપન તુપુર શબ્દ રસાલ—૪
દાસ ગોપાલ મદન મોહન પીય ભક્તનકે પ્રતીપાલ—૫

૫૬—૬.

સુમરે શ્રી ખીઠલેશ કુમાર—

અતી અગાધ અપાર ભવ નીધી બયો ચાહો પાર—૧
મેં બળી રહત કરણા સીધુ કોમલ સદા ચીત ઉદાર—૨
ગોકુલેશ તદ્દય બસો મમ માલ પાલ નીહાલ—૩
માલ તીલકન તજ કતહુ પરી યદપી પુકાર—૪
અન્ત ભક્તન દીયો ધીરજ બયે પદ દાતાર—૫
ચાર જુગમે ખીસદ કીરતી ભગત હીત અવતાર—૬
નવ હીશોર કલ્યાનકે પ્રભુ ગાઁ ખારખાર—૭

૫૬—૭.

જે જન શરણુ ગયે તે તારે—ટેક.

દીન દયાલ પ્રકટ પુરુષોત્તમ વીરૂલનાથ લલારે—૧
જીતની રખી છાયાકી કણીકા તીતને દોશ હમારે—૨
તુમ્હારે ચરણુ પ્રતાપ તેજ તે તેતે તત ધીનતારે—૩
માલા કંઠ તીલક માથે દે શંખ ચક્ર અપુ ધારે—૪
માનીકચંદ પ્રભૂકે ગુણુ એસે મહા પતીત નીરતારે—૫

૫૬—૮.

ધ્યારી તેરે આનન દુગ આલસ જીતરાજ તસમસે—ટેક
નવ કીશોર અંગ સંગ રૈન રંગ રસે,
સીધલ બસન દસન અધરન છત લસે,
પીક છાપ જીગ કપોલ પીય મુખ લગી લસે,
મૈ જાને પહીચાને બચન પ્રીતમ ગુણુ ઝસે,
પીય બીહારી લાલ લલીત ઉરજન બીચ બસે.—૧
ધ્યારી તેરે આનન દુગ

૫૬—૯.

વઢી બઢી બાત લાગી કરન—ટેક.

શ્યામ સુન્દર સદન મોહન આયે તેરે ધરન—૧
ઉદીત ઉપર ચીર છુટે ચીકુર ઉપર દુરન—૨
કામકો દલ સાજી આયી આડ દે દે લરન—૩
બીરહકો સંગ્રામ જીત્યો બાધી અપની પરન—૪
સુરકે પ્રભુ તરનતારન રાખી અપની શદન—૫

૫૬—૧૦.

બોલત કોક કલા નીધાન—ટેક.

સમ બચન સુની ચલહી સખી છાંડી સુન્દરી માન—૧
તબ નામ સહીત નીકુંજ મહ પીય કરત મુરલી ગાન—૨
કેલી કૌતુક રસીકની ત્રીય સુનહી દે કીની કાન—૩
શૈષ રજની ખસત ઉડપતી જતુકી બયો બીહાન—૪
કુબ્જાસ પ્રભુ ગીરીધરન પર બારી હોતન પ્રાન—૫

૫૬—૧૧.

હમારો અંબર દે હો મુરારી—

- લેકર ચીર કદમ ઝેઠે હમ જલમાઝ ઉધારી—૧
 સુંદર શ્યામ કમલ દલ લોચન હમ હેં દાસી તેહારી—૨
 જો કંઠુ કહો સોછ હમ કરી હેં ચરણુ કમલ પરવારી—૩
 અંગ અંગ કંપત મન મોહન ખીનતી સુનહુ હમારી—૪
 સુરદાસ પ્રભુ રસીક સીરોમણી તુમ જીતે હમ હારી—૫

સોરઠ.

સોરઠ—સારંગમ.

સારંગમ—૧.

સા રે ગ મ પ ની ધ મ પ ધ મ ગ રે ગ સા, ની ની વ
પ મ ની સા રે પ મ ગ રે ગ સા, મ પ ની સા રે ધ ની ધ
રે પ મ ગ રે ગ સા.—સા રે૦

ગમપ ગમપ ની સા રે પ મ ગ રે ગ સા ની ધ મ પ રે
ગ રેરે સા ની ધ પ મ ગ રે સા.—સા રે૦

સોરઠ—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

ખોત દીન ખીતે અજઠુ નહી આયે શ્યામ, કોણસી
તીરીઆને મેરો પીયુ ખીરમાયો.—ખોત દીન૦

એક તો અકેલી નાર ફુલ બચેરણ રાત, અજઠુ નહી
આયો મેરો પ્રાણ તરસાયો.—આલીરી ખોત૦

ધૃપદ—૨.

ક્યું કર ગાઉં સોરઠ રાગ, મેં ક્યું કર ગાઉં

આયે દેશ મહારા રાજ

પીઆ પરદેશ જાઆકુ આગ—ક્યું કર ગાઉં૦

ઇશ જોખનકુ મેં જલુત લગાઉં, કાન ખીછવકે કુંદલ
પેહનાઉં, આછ પલકાઇઓ પીયાસે વેરાગ.—ક્યું૦

અબ કાનમે કરણ ફુલ પત પહેનરે ખેરાને
ચલ હોસ્તકે બાજરમે, કર સોદેકે બહાને.—ક્યું૦

અબ ક્યા ખુશનુમા ખુઆતી કહે ઇશ રસ્ક હુરકી,
ગોયા અરશમે લટકી હે કદલ તુરકી.—ક્યું૦

સોરઠ—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

ધનીઆમે રહીઆં સંઘઝોરી છાંએ બાગમે સાતુ કા-
એલ બોલે પાપી રે પપઘયા, પીયુ પીયુ રટત.—ધનીઆંમે૦

બીન કંથુ મોહો કલ ના પરત બીરહા બદેશી આનકે
સતાવે.—ધનઆંમે૦

ખ્યાલ—૨.

નહી જાનેદા મેડે હાલવે, તુજવેખન કારણુ કઠન કઠન
રેન બીતન લાગે ધરે આવરે.—નહી૦

પવન ચલત સનનન સનનનનન તકત ખડી રહી આવરે.—નહી૦

ખ્યાલ—૩.

સજની મૈં લોખન્યણુ પારસ પાહાણુ સેજ મીલન ગસ
ગછ રે, કર ન હો કામીની પીયા પીયા પુકાર જલત ઢીટ
હાલતસે મૈં હસ રછ રે.

ચન્દ નીકસ નીરખ ચકોર દોડી ચુમ્મન લગાવન,
સમજ મરમ બાદલ હસદસે નીકાબ હો, ચન્દકે રહે,
જનપે આયે મચાય જુદ્ધ બીસર શુદ્ધ ચકોર ચોંચસે
ખીજવન, અતી ઉમંગ, છતી તો બાદલ બરસત ચકોર
બીંજત ચંદા કામની પાસ ગછરે; મીલે મીલે ધતેમે અતી
બરસનહારે બાદલસે જન ગુમાય ચકોર રસ્તમ લસ બછ રે.

ખ્યાલ—૪.

થારા નેણા મારી ડારી છે ઝકોર, બલ નનદુષ્યા વીરા
રાજ.—થારા૦

ચાલોને જુલાહ સાહેબા બાલોરાજ, કાંધ કલપાવે માકા
છ, કહો તો મેં હોડું ચરે ચુંદરી રે કહો તો મેં દખ-
ણીરાશે ચીર.—અગ૦ થાર૦

ખ્યાલ—૫.

માધ મેડી છુટ પરી મોતીયનડી માલા,
 દુડન દેરે દયાળા. માધ મેડી છુપ પરીરી મોતીયનડી માળા.
 હીરા રતન દો જરાવ જડયો હેં,
 ખીચ લગ્યો પરવાળા. માધ મેડી છુટ પરી.
 જોરે પેહેતુ તબ સબ જુગ સોભે,
 મોહી રેહવે નંદલાલા. માધ મેડી છુટ પરી.

ખ્યાલ—૬.

દેશ કોઇ સહીઆંકો બતા દીજો રે,
 મેંતો લગંગી જોગન્યાંકો બેશ—દેશ કોઈ પીયાકો.
 અંગ બબુત, ગલે મીઠા છાળા,
 ચંદન ધુની રમાઉ નજર મેરેરે—દેશ કોઈ પીયાકો.
 શીરતે શીરતે જુગ ગયો, પાઞી કોશપે ગાંમ;
 બેદુ ખીનાબતકત હાં, કોણુ બતાવે થાંમ—દેશ કોઇ પીયાકો.
 બેકલ્યાં ઓર બેદ ન જાના, મગન શીરે જ્યું બેશાં;
 ચમરી ઉપર પાક લપેટી, મન જોસાકા તેસા—દેશ કોઈ પી.
 હમ હાંધીનકે બસ બયે, ઓર ખીકે તુમારે હાથ;
 અપના કર કર જાન્યો, સોલાખ બાતકી બાત—દેશ કોઇ સૈયાંકો.

સોરઠ—તીલાનો.

તીલાનો—૧.

દરા દરા દીર દીર દીમ તાન દીરદીર તદીઅન રે,
 તદીઅનરે તારેદાની.—દરા.

દીરદીર દીમ દીરદીર દીમ તદીમ તાનદેરે, તનન તાન
 તનન તાન તનન તાન તન નીતે નીતેના તારેદાની.—દરા.

સોરઠ—હુમરી.

હુમરી—૧.

મારા રે બીદેશી સંઘ્યા હો, અજહુ નહી આપલારે
મા.—મારાં

કારે પીરે બદરા રે લાગે દરકાવે રે મા, કોકીઝાકી
કુક સુન જીઅરા લોભાના રે મા.—મારાં

સોરઠ—પદ.

પદ—૧.

સુરત હર નામસે અટકી, ઓર સકલ અહમ જલ.—ટેક.
સોવત જાગત બીસરત નાહી, આન પડી ખટકી;
જેસે પછ્યા ખાત ખુંદકો, લાગ રહી રટકી.—સુરતં
કુમત મત કીઆ સીરકે ઉપર, સો મટકી ઝટકી;
જેસે લલીતા સીધુ સમાની, શીર નહી પટકી.—સુરતં
દયા ધરમ ઓર બેદ બરાઇ, સો મનસે સટકી;
નામકે પીછે પાર ના પાવે, જેસે કલા નટકી.—સુરતં
તીરથ બીરત સખી કર આએ, સનતનસે ઝટકી;
કહેત કબીરા સુન બાઇ સાધુ, નાહેક કીયું બટકી.—સુરતં

પદ—૨.

શ્યામ જલ સુજલ વ્રજ નીરી ખોરૈં—ટેક.

નદી માલા જલ જટીત ભુજ અતી રબલ ધાર રોમા કલી
જમુન મોરૈં—નયન ઠહરાત નહી બહત અતી તેજસો
તહાં ગયો ચીત ધીરજ સંભારૈં—મન ગયો તહી આપુન
રહી નીકટ જલ એક એક અંગ છબી સુધી બીચારૈં—
કરતી અસ્નાન સખ પ્રેમ ખુડકી દેહીં સસુઝા જીય હોય
બજી તીર આવૈં—સુર પ્રભુ શ્યામ જલ હાસી વ્રજ બા-
ગીની કરતી અનુમાન નહીં પાર પવૈં.

પદ—૩.

મુરલી બચન કહતી જનુ ટોના—ટેક.

જલ થલ જીવ બસ્ય કરી લીને રીઝાયે શ્યામ સલોના-૧
 નેક અધર તેં કરત ન ન્યારી ખ્યારી ત્રીયની લજોના-૨
 એસી દીટ બદતી નહીં કાહુ રહતી બનની બન જોના-૩
 તાકી પ્રભુતા જાતી કહી નહીં એસી ભયી ન હોના-૪
 સુર શ્યામ મુખ નાદ પ્રકાસત થકીત હોત સુની પૌના-૫

પદ—૪.

મુરલી હમ સોં બૈર દહાયો—ટેક.

ચલી નીપટ ઇતરાય નેકહી હરી અધરની પરસાયો—૧
 પુલી શીરની શ્યામ કર બૈડી ચોંહી ગર્બ બદાયો—૨
 જો નીધની ધન પાય અચાનક નયન અકાશ ચદાયો—૩
 સુર શ્યામ દેખત સીહાત હેં તાકો જાય રીઝાયો—૪
 ત્રીભુવનપતી શ્રીપતી ચે કહાવત તીન મુરલી બસ પાયો—૫

પદ—૫.

સાધનહી જીવતીન મન રાખી—ટેક.

મન વાંછના સવની ફલુ પાયો બેદ હપની પદ સાખી—૧
 ભુજ ભરી મીલી કહીન કુચ ચાપે અધર સુધારસ ચાખી—૨
 હાવ ભાવ નયનની સૈનની દે બચન રચન મુખ ભાખી—૩
 સુક ભાગવત પ્રકટ કરી ગાન્યોં કહુ ન દુખીધા રાખી—૪
 સુર શ્યામ બજારી સંગ હરી બાકી રહી ના કાંખી—૫

પદ—૬.

અખ મુરલીપતી કૈયોં ન કહાવત—ટેક.

રાધાપતી કાહે કોં કરીયે સુનત લાજ જીવ આવત-૧
 વહ અન ખાતી નામ સુની હમારો ઇત હમકો નહી ભાવત-૨
 કે મીલી ચલે ફેર હમહીકો કે બનહી કીન છાવત-૩
 કા ઓછેકી નાવ ચઢ્ય હૈ અપની ખીપની કરાવત-૪
 સુનહુ સુર યહ કોન ભલાઇ હંસી હંસી બૈર બદાવત-૫

પદ—૭.

મુરલી નહીં ધરત ધરની કર તેં કહું ટરત નહીં અધ-
રની ધરેં રહત ખરે ઢરત શ્યામ ભારી—

કબલું નાદ ભરત કરત અપનો મન અસ્ય કહાં કબલું
રીઝી મગન હોત દેખત વ્રજનારી—

કબલું લટકી જાત ગાત તાનની જળ્ય કહતી ખાત સુનત
શ્રવણ રસ અઘાત લાગતી અતી પ્યારી—

જા હીત તપ કીયો ગારી સો ઉપજી બલાય તાકો તુમ
બલી કહતી નાહી આવી જાની—

દેખો યાકે ઉપાય જૈ જૈ તીહું ભવન ગાય સુર શ્યામ
અપની કરી દીની ઇતરાની—

પદ—૮.

મુરલી પ્રકટ કીન્હી જાતી—ટેક.

તખ કહી ઇતરાય બોલી ખાસ ખંસ કુમરી—૧
અહો નીશી રસ અધર અંચવત તઉ નહીં તુમાતી—૨
નીદરી બેડી સખની કઠો યહ પુલકી અંગ ન સમાતી—૩
છવો રતુ તપ કરી પચી હમ અધર રસકે લોભી—૪
સુર પ્રભુ સોં યાહી બકસ્યો કછુ ન કીન્હો કોતી—૫

સોરઠ—કબીત.

કબીત—૧.

બાજનીકી જાયો બાજ, લાજહુ લોપટાય રહે;
કુકરીકો જાયો બાજ, હોત ન શુધાએસોં—
સીંહઅનકે બચ્ચે જાકી, ઉરાપત આન માને
શ્યાલ ન હોત સીંહુ, માંશકે ખેલાએસોં—
ગોવનકે બચ્ચેવા, ધુલમે લપતાએ રહે;
ગધનવા ન હોત ગૌ, ગંગાજીકે નલાહેસોં—
રાગ તો કમોદ કલ્યાન, હંશ મોતી ચુંગે;
બગલા ન હોત હંશ; મોતીકે ચુંગાએસોં—
કહેત મીયાં તાનસેન, શુનો શાહ અકબર;
બક્ષા નહીં પાવોંગે; શુલામકે બધાયસોં.

પુરબી.

પુરબી—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

હાકમ હાદી હકીમ કરીમ મહલા કરમ કીએ,
તે બન આવે.—હાકમ હાદી હકીમ કરીમ૦

ગકુર ગફાર તું પાક પરવરદેગાર તું છ સત્તાર,
તેરોહી નામ સખ ગાવે.—હાકમ હાદી હકીમ કરીમ૦

ધૃપદ—૨.

મેં તેડે વારીઆં બવા,
ધોલન સાંડે બલ ગલા કરવે.—મેં તેડે વારીઆં૦
છદકે કીતી હીતવલ છંદ,
માડી ઇત તું આના ચલ શીરવે.—મે તેડે વારીઆં૦

ધૃપદ—૩.

તોરે દરશનકી બલીહારી—

શોરઠકે દાતા જમીયલ શાહ
શરન આયે શખ નરનારી—તોરે૦

જો ગુન આવત ધાવત પાવત મુરાદ દેત ભારી, શાય
પીર તુમ હો ગીરનાર ચરન તેરે અખ બહા વારી—તોરે૦

ધૃપદ—૪.

તીલક ચમકાય દામની, સીંગરફ સુંદર કામની
નેના નેહા નયાય નાજની.—તીલક૦

પ્રેમ કામલ ઓઠ પોઠ જોખના ઝમકાય સોઠ
અધ્રામૃત દેખાય અદ્ધર ધામની.—તીલક૦

આ મોરા નેના મીલાવન આ નેના મોરા સમની
તલપ જ્યરા બનાય બાનું છામની.—તીલક૦

નેના દેખ સમજના શ્યાના સુંદર નેના પ્રેમ રીઝના
રસ્તમ પલક બહાર મીલ રહી શોહામની.—તીલક૦

પુરખી તેલાનો.

તીલાનો—૧.

તુમ તમ દેરેના તદીઅન રે—તુમ૦

તદીમ દીમ તનનન માનુ યલલી યલલી માનુ યલલી યલલે—

તુમ તન દેરેના૦

ગામ્મએ બળમ્મએ રીન્નમ્મએ રીન્નમ્મએ ઉમેદસુ, ધીધીકત
ધીધીકત ધીતલાંમ ધીતલાંમ ધાકરકર ધુમકરકર માનુ
યલલી યલલે—તુમ તન દેરેના૦

પુરખી—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

કુલવા ખીને મોરે શાહકી ખારી.—ટેક.

આવેગો માલી, સીચેગો કીઆરી,

ચુન ગયો કલીઆં, સમરેગો ડાલી.—કુલવા૦ ૧

સુનેકા કલસા રૂપેહી ઝારી,

આવેગો માલી રસ લેગોરે ખેઆલી.—કુલવા૦ ૨

એકમ્મ પુનધત પાંચ પાંચ પનીઆરી,

પાંચાઈ સીચત મોરે શાહકી ખારી.—કુલવા૦ ૩

શાહ મેરા મોધરા, મેં કુલખારી,

હસત ખેલત કખીરા ચુન ગયો માલી.—કુલવા૦ ૪

પુરખી—હુમરી.

હુમરી—૧.

મુરખ ગમ્મ બૈલાં મરોરી રે.—મુરખ૦

ઓરસે લગાયે લીન્નભરજોરી, લંગર શ્યામ ! કર ચુસ્ત્યાં ફેરીરે૦

મુરખ ગમ્મ બૈલાં મરોરી રે૦

હુમરી—૨.

આવતી હો તેરે અંગનમે ફુલનકી ખાસ,
 શુધર માલન્યા ગુંઠલાઇ ગજરા
 ફુલમે ફુલ કપાસ.—આવતી હો
 અખ દૈહી શરીખે ઉજરે,
 (સવાલ)—ઓર માલન લાઇ તોર;
 તમેમે ઓ ક્યા ગુન બયો,
 કે દોદો ખાંધે જોર.—આવતી
 પીર પેગંમખર હમ ચહરે,
 (જવાબ)—ઓર પરાઇ સેજ ચહર જાએ;
 પેહલે તીરીઆં હમ રચે,
 સો ઉન ગુન ખાંધે જાએ.—આવતી

પુરખી—૫૬.

૫૬—૧.

માઇ રાધા મોહન સહજ સનેહી—૧૬.
 સહજ રૂપ ગુણ સહજ લાડીલી એક પ્રાણુ દૈહી—૧
 સહજ માધુરી અંગ અંગ પ્રતી સહજ સદા બન ગેહી—૨
 સુર સ્યામા સ્યામ દોહ સહજ સહજ પ્રીતી કરી લેહી—૩

૫૬—૨.

સ્યામ મુખ મુરલી અતુપમ રાજત—
 શુભગ સીખંડ પીડ સીર સાહેત શ્રવણુની કુંડલ બાજત—૧
 નીલ જલદ તન શુભગ આપ સુર મંદ મંદ રખ ગાજતી—૨
 પીતામ્બર કઠી તડીત બાવ જતુ નારી ખીખસ મન લાજતી—૩
 ઠાઠે તર તમામ તર સુંદર નંદ નદન બનમાલી—૪
 સુર નીરખી વ્રજ નારી ચક્રત ભઇ લગી મદનકી બાલી—૫

૫૬—૩.

વા:વા સાંછ મેરા જ સચા ખેલ તુમારાજી.—ટેક.
 ગગન લેકર બાજ ઉડાવે, કવા તીર ચકાવે,
 જદ બકરીને બાધ પછાડા, ઉનકુ કોન છુડાવે—વા:વા૦
 જદ ચુવેને ખીલી પકરી, મુરગી ધર ધર રોવે,
 બંદરકે ધર ધુમ મચી હે, ઉંત ખીસન પદ ગાવે— વા:વા૦
 ગુંગા બહીરા બાત ચલાવે, અંધા કુરાન બાંચે,
 જદ કુંઠેને ઢોલ બખયા, લંગડા ક્યા ખુખ નાંચે—વા:વા૦
 કહત કખીરા ઉલટી બાની, ખીરલા કોષ યેક સમજે,
 સદ ગુરુ ધરકા પુરા હોયગા, ઓછ બાત પ્રહીચે.—વા:વા૦

૫૬—૪.

ગાશીલ મત રહેના ખેટા, સીરપર જમ મારે સોટા.—ટેક.
 લાખ ચોરયાસી ખીરકી મ્યાને, અવચિત નરતનુ પાયા,
 ચાર દીન ગયે સટરપટરમે, ફેર ચોરાસી આયા.—ગાશીલ.
 ચાર પહરકા લેના દેના, ચાર નીન્દએ કાટા,
 આઠ પહર યું ધુસર ગએ તખ, આયા મુદ્દલમે તોટા—ગાશીલ.
 કવરી કવરી માયા જોરી, લાખ કરોરા મોટા,
 જન ગછ તખ ઝહાં ન દેખત, સાત નહીં લંગોટા.—ગાશીલ.
 કહત કખીરા નરતનુ ચારો, બાર બાર નહીં આવે,
 હલકા સૌદા કર લે બાખુ, જરન મરન મીટ જાવે.—ગાશીલ.

—:૦:—

સરપરદા.

સરપરદા—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

પ્રથમ રાગ સુર સાધ જોહી ગુણીજન સુધ મુદ્ર બાની
સુધ ગાવે.—પ્રથમ રાગ સુર સાધ૦

દુરત મધ બીલમપદ કર લે સુનવે સમ સુર તીણુઆમ
ઉજનચાસ કોટ તાન કરલે દેખાવે.—પ્રથમ રાગ સુર સાધ૦

ધૃપદ—૨.

એ જગ દરશન મેલા હે—ટેક.

જો તું આયા ધણાં તો કુચ દેખ બાંલ ઉઠ ચલ હીમ-
મીલ ગુર ગ્યાન સમજ જીવ અપની ગતકુ લુણ ગયા
રહેઆ આપહી આપ અકેલા હે—એ જગદરશન મેલા હે૦

જુકી સાચી બતીઆં કરત શીરત અપની મગરૂખીમે
ઠાહુકુ બદત નહીં તું ઇતના લોભ તું કરત શીરત કોઈ સંગ
ના ચલેગા હે લાએક નવેલા હે.—એ જગ દરશન મેલા હે૦

સરપરદા—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

શીર ભરકી મેનું આગ ઇશકદી રખતેનું મીલા મીતો
બચામીએ—શીર ભરકી મેનું આગ૦

જાન જાતી હે કીસીસે રખાઆ ન ગયા,

અગર સામને જલા કીસીસે જુઝાઆ ન ગયા.

મેશદીઆંજ રોંદીઆં જુઝાંમીએ—શીર ભરકી૦

સરપરદા—તીલાનો.

તીલાનો—૧.

દાનીતોમ તન દ્રેદ્રે તુમ દદનારે તનન દીમ તનન દ્રીદ્રી
તુમ દ્રે દ્રીદ્રી દાન.—દાની તોમ૦

પપ ધની સાની ધપમ ગરે રે સાની સાની ધપ મગ
મગ સા સાસારે રેરેગ ગગમ મમપ પપધ ધધની નીનીસા
સાનીધપ મગ મગ સા.—દાની તોમ૦

સરપરદા—હુમરી.

હુમરી—૧.

આગ લગી છયા બાગમે પીયા પ્રાણુ લગી—આગ લગી૦

મૈં જોબન મંદન મસ્તાના,

પલ પલ પીયા પીયા યાદ પાના.

જાગ લગી સારી રેના પીયા ધ્યાણુ લગી—આગ લગી૦

મુલતાની.

મુલતાની—સારીગમ.

સારીગમ—૧.

નીસા ગમ પગમ ધગમ ગરેસા, મપની સા ગગરે, ગરેસા;
ગમપની સારે સા નીધ પમપ ધગમ ગરેસા; નીસા.

ગમપ ગમપ નીસા રેસા રેસાની ધપમપ ગરેસા, ગગરે
ગમ નીરેસા રેસાની ધપ ગમપસા પગમ ધગમ ગરેસા.

મુલતાની—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

મેરે નેન યરા રહે નીસદીન, શામ સુંદરકી છગ સરસ
પીઆરી.—મેરે૦

પુરકે લોક શામ, બેગી રહે આવ કરત; શાશ, નંનદ,
દેવર, જોઈ, દેત ગારી.—મેરે નેન૦

ધૃપદ—૨.

પવનકો તોલ કરે, ગગનકો મોલ કરે;
રવીકો હીંડોલ કરે, એસો કોણુ નરરે—પવનકો૦
પથરકો કાટે સુત, બાંજનકો પઢાવે પુત;
ધટમે બોલાવે દુત, એસો કોણુ નરરે—પવનકો૦
ખીજલીકો કરે વેહા, દુવકો ચલાવે રાહ;
નદીકો બેઠાવે ઠા, નીર બચ્ચેા બરરે.—પવનકો૦
બડો દીન કે બડી રાત, તાકી કોણુ માત તાત;
એતી જોઉ જાને બાત, સોહુ મેરો ગુરરે—પવનકો૦

મુલતાની—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

દો હટકે નેના હમારે,
મનમોહન બાંસુરીવાલો રે—દો હટકે નેનાં
નેન હમારે રંગ રસ બચરન,
પીયા હમારો મતવાલો રે—દો હટકે નેનાં

મુલતાની—૫૬.

૫૬—૧.

અબતુમ કબ સુમીરોગે રામ, અબ તુમં
ગરબ કુલીમે જપતપકીનો, નીકલ હુવા બેઘમાન—અબ તુમં
બાલપનોસો બેલ ગવાયો, તરુણપનોસો કામ—અબ તુમં
હાથ પાંવજબ કાંપન લાગે, નીકલ ગયો અવસાન—અબ તુમં
જૂઠી કાયા જૂઠી માયા, આખર મૌત નીશાન—અબ તુમં
કહત કમ્બીર સુનો બાઘ સાયો, યેહી ઘોડા યેહી મૈદાન—અબ તુમં

ભુપ.

ભુપ—સારીગમ.

સારેગમ—૧.

ગરેસા ધપ સાસારે ગગરે,
સારેગ પપ ગરે, ગપ ધસા ધપ ધપ ગરે ગરેસા.
પધસા ધપ સાસારે ગગરે સારેગ ધપ ધપ ગરે
ગરે સા.—ગરે સા ધપ સાસારે૦

ભુપ—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

ઐરી આજ સખીરી મય ક્યા કહું અપને
જ્યાકી ખાત.—ઐરી આજ સખીરી૦
મોરે મન સખી પેઆરેકી મુરત,
ધડી પલ છીન દીન રાત.—ઐરી આજ સખીરી૦

ખ્યાલ—૨.

લલયાવત જયરા મોરા પેઆરે સુરજનવા
અપની છય મોહે દેખાકે.—લલયાવત જયરા૦
અનેક ખાતનસો રીજ રીખવત છાંડવા મોહે
ઉનસો સોતન ક્યા ક્યા અની હોરા.—લલયાવત૦

ભુપ—પદ.

પદ—૧.

ભલે આયે ભોર ગીરવર ધરન—ટેક.
અરુણ નયન જાંભાત આલસ ધરત ડગમગે ચરન—૧

પાગ લટપટી પલટી પરે પટ અટ પટે આ ભરન—૨
સીથીલ અંગ અંગ અબહી દેખીયત નીસાકે જાગરન—૩
નવ ત્રીયા સંગ પ્રહર ચારો પલન ન પાયે પરન—૪
અતુર્ભુજ પ્રભુ છતી રતી રન કીયો રતી પતી શરન.—૫

૫૬—૨.

રાધીકા શ્યામ તન દેખી મુસકાની—

હાર ખીન ગુણુ લેખ અધર અંજન રેખ નૈન તંમેાર
તુતરાત બાની—પાગ લટપટી બની ઉરહ છુટી તની
અંગકી ગતી દેખી છય લખની—ઉપટી કંકન પીઠ બક
બીહબલ દીટધ ઠકી ધટતા લખી છાની—પાણી પલવ અ-
ધાર દસન સોં ગહી રહી અરધ બૈન બોલી બચન હાર
માની—સુર પ્રભુ અંક બરી પ્રાણુ પતી નાગરી નબલ
નાગર ઉરહ ધાલી સાંની—

૫૬—૩.

શ્યામ સુન્દર રૈની ઠહાં જાગે—ટેક

દેખી ખીન ગુણુ માલ અધર અંજન બાલ જાબક લાગ્યો
માલ પીક પાગે.—શ્યામ સુન્દર૦

ચાલ ડગ મગી અતી સીથીલ અંગ અંગ સવ તોતરે
બોલ ઉર નખની દાગે.—શ્યામ સુન્દર૦

ગડ્યો કંકન નીપટ બીહબલ દીઠ સર્જરી લાલ નહી
પલક લાગે.—શ્યામ સુન્દર૦

કહીયે સાંચી બાંત કાહે છય સકુચાત કૌ ત્રીય જાકે
અનુરાગ રાગે.—શ્યામ સુન્દર૦

દાસ કુબનલાલ ગીરીધરન એતે પર કરતે ઝુડી સોંહ
મેરે આગે.—શ્યામ સુન્દર૦

શંકરો.

શંકરો—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

અરનન ધર ધરેરે મારે ભુજંગ ભારી આપ ભરહી
જતા તેતા દુરજન દલમોર.—અરનન૦

જખતે પકરવર ઠાડે છાંડે તાપર કલમલ તો ડ્રાણુ બેધ
તુંસે જંગ જોર.—અરનન૦

ધૃપદ—૨.

મોપર શુદ્ધિકી નજર કરો યા હજરત ગોરા લાજમ
દસ્તગીર શકલ કલાની જગતે ખાર ખાર.—મોપર.

દીને છમાન ગ્યાન ધ્યાન એસે હજરત ભુપમે સોહાની.—મો૦

ધૃપદ—૩.

હરી હરી છાંડકે, દુસરી ન કીજો ખાત,
એક એક ધડી સોતે કરોરનકી જાત હે—હરી૦
ધડી પલ દીન જોયે, શીરહુ ન આવે તોયે,
ક્ષણભંગ દેહ તાકું મરત જેસી ધાત હે—હરી૦
પ્રભુકોં સંભાર પ્યારે, બકવો ખીસાર ડાર,
ત્યજકે અમૃત ખીખ કાહેકોં તું ખાત હે;
કહે હરિદાસ યહ શ્વાસકો બિશ્વાસ કહા,
એક એકનમે વોતો નીકસ નીકસ જાત હે—હરી

શંકરો—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

જની ૭ જની ખાલમવા એસે પહરવા તીહારી
પ્રીતકે લછનવા.—જની ૭૦

ખાત ખનાવત, ખન નહી આવત, કેહત સખહી
આલમવા.—જની ૭૦

શંકરો—તીલાનો.

તીલાનો—૧.

દ્રીદ્રીદ્રી તાન દ્રીદ્રીદ્રી તાન દ્રીદ્રી તનનન તનનનનન તુમ
દ્રેદ્રેદ્રે દાની તદીમ દીમ તનન નીતરોમ તદરે દાની—
દ્રીદ્રીદ્રી તાન૦

ઓદાની ઓદાની તદાની તદાની નીતરોમ તનનનનન
તનનનનન ધીનધીનના ધુમકીરતક કરાન નકત્રી કીરતક
નકતીકધા—દ્રીદ્રીદ્રી તાન૦

તીલાનો—૨.

તોમ તનન દ્રેદ્રે તનન તનદેરેના દીમ દીમ તનન
નેત્રોમ તદરેદાની ઓદાની દાની તદાની તદારે તરેદાની.—
તોમ તનદ્રેદ્રે૦

દ્રેદ્રે દીમ દ્રેદ્રે દીમ તદીમ તનનન નાદ્રેદ્રે દીમ તીકીત
ધાકીરતક ધીધીનાના તકધીલાન ધુમકીરતક દીદગીનધા.—
તોમ તનન૦

પુરીઆ.

પુરીઆ—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

સુગર ખના ગાવો સખ મીલ દીદાર બક્ષ પીયા ખારે.—
સુગર ખના૦

ચાર જુગ છવો કરોર બરસ શાહુ અજમ જોલે
ધરણુ ધૂવ તારે.—સુગર ખના૦

ખ્યાલ—૨.

નેન કજરવા કોહ કહે સેર ગુંદ લાવો રે નેહરવા.

અતરે ગુલાબસોં સોગી મેદી

ઔર ગુંદ લાવોરી હરવા.—નેન કજરવા૦

ખ્યાલ—૩.

કાએ ખીરમાયાવે મેડે ચારકા જમાલ.—કાએ૦

પશકદી ગલાં જન સદા રંગ માન કીતાવે સંબાલ—

કાએ ખીરમાયા વે મેડે૦

પુરીઆ—તીલાનો.

તીલાનો—૧.

દરા દીમ તનુમ તનુમ તનદ્રેદ્રે તદીઆરે તદાની
તારેદાની તારેદાની ઓદાની ઓદાની તદાની તદાની દરા
દરા તુમ તાના નાદ્રેદ્રે તુમ તાના દ્રેદ્રે તદ્રેદાની.—દરા દીમ૦

તનનાદ્રેદાની તુમદ્રેદાની તનદ્રેદ્રે તદેરના તનદ્રેદ્રે તદેરના
ઓદાની દાની તદાની દાની દાની દાની દાની.—દરા દીમ૦

ખમાય.

ખમાય—સારંગમ.

સારંગમ—૧.

સાસા નીધપમગ મગરેસા સારંગમપ ગમ ધનીસા
'નીસારે ગરેરે સા ની ધ પ મ ગ.—સાસા નીધપમગ૦
મમપપસા સાનીધ મપધ મગ સારંગમપ ગમ ધ-
નીસા રે ગગ રે સારે ધનીરેસા નીનીધધમપધમ ગરેસા.—
સાસા નીધપમગ૦

સારંગમ—૨.

ગગસા ગમપ ગમ ની ધ મપ ધમ ગ, ધ નીસા સાની
ધપ મગરેસા.—ગગસા૦
ગમધનીસા સાનીધમ ધધમ ગમનીધમ ધનીસા ગગરેસા
ધની સાની ધપ મગમસા.—ગગસા૦

સારંગમ—૩.

નીસા ગગ મમ પપ સા રે સાનીધ મપનીધ પમગ,
મગ પમ ગરેસા સાની ધધની પધનીની સાનીસા
સાસા રેગમગરેની;
સારે સાનીધપ નીધ નીસા નીધ પમગ મગરેગ મપ
મગ રેસા.—નીસા૦
સાસા નીધની પધ નીનીસા નીની ધધ પરેસારેસા
રેગમ મગ મગ સાસા,
પરેસારેરેનીસા રેગમરેગ સાસારે નીસાનીધમધ,
ધપનીનીસાનીસા સામગપ મગરેસા નીરેસા નીધપ;
પરેસાનીધપ મગ પમ ગરેસા સાધનીધ પધ નીસા
પમ ગરેસા.—નીસા૦

સારીગમ—૪.

પસા નીસા ધની પધનીપધ પમગમ

નીસા ગમ પધ મપ ગમપ.—પસાની સા૦

મમનીધ સાનીસાનીસારે સાનીધ પરેસારે ગ સારે

નીસાનીસા રે ધની પધનીસા પધની પધમ ગમ.—પસાનીસા૦

ખમાચ—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

ખનસી ધુનસે ખખએ ખાજત શ્રી ખીંદરાખન, ઉમડ
ધુમડ રહો સેગન ગરજત ખાજત પ્રમાન.—ખનસી૦

દેશ દેશ ગરજત ગોપી ધુન દામની ધમકત નેણા રૂપ
નાર સોહી બાએ ઘોડે ધનક ખાન.—ખનસી૦

ધૃપદ—૨.

છંદ ભરી રે જોખનમાતી શીરે, રસભરી,

પાયલકો અંકાર સુનારે, ગદગેદનકી

ચાલ ચલે, ભવા કમાન શીરે દો અખ્યા,

રંગ રસ ગાયલ પ્રાણુ હરે—રસભરી૦

ધૃપદ—૩.

નૈનકો કમલ કહો, મૈ તો મુરખય આલી;

જો તો કહો મૃગનૈની, વૈ તો સખકારે હે. ૧.

જો તો કહો મીનનલ, વૈ તો નહી ભાવે તીર;

જો તો કહો ખંજન વૈ, રવેત રંગ સારે હે. ૨.

ચપલ તુરંગ કહો, ધાયક વૈ પાયકસે;

દીપકકી જોતી કહો, વૈ તો રેન જરે હૈ. ૩.

સસીપેસે સીતલ કહો, વૈ કળાહીન બાલી;

તેરે નૈન જીત ખૈકો, તીન લોક હારે હૈ. ૪.

ધૃપદ—૪.

માધ મેરો બરજો ન માનત, એસોધ હઠીલો તેરો કુંવર
કાહાન.—માધ૦

જમુનાકે નીર તીર કાહાના ગહવાં ચરાવે, ખાંસરી બજાવે
ગાવે નીકી તાન.—માધ૦

ગોવાલ બંશ શંગ લીએ, હમકુ હેરત હએ, ધન ધન
જશોદા તેહારી શુધકી શાન, આનંદ ધન પીઆ જમુના
પુલનપર, લકુટી ધર આએ માંગે દાન.—માધ૦

ધૃપદ—૫.

સો ખ્યારી બનરી રી, તેરો ખ્યારો આયો, સો ધર
આયો.—શો ખ્યારી૦

મોતીયન ચોક પુરાયો, શીશ શેરો બંધાયો, સદા રંગ
લાયો.—સો ખ્યારી૦

ધૃપદ—૬.

મુખ બતલા જ રે; બતલા જ રે મેહેબુખ, બતલા જ રે
મેહેબુખા.—તું મુખ બતલા૦

શાવલી શુરતવે રસબરી અંખીયાં, ના જાણુ આગ
બુજ જા, બુજ જા રે મેહેબુખા.—મુખ બતલા૦

ખમાચ—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

મેં ઢુંડી નાગરવેલ, અપને સાહીબકે કારણુ નીકસી.
મેં ઢુંડી નાગરવેલ૦

પાન જૈસી પતલી, ઔર કેસર જેસો રંગ,
કેલ જૈસી કાવલી, ઝુંક ઝુંક ડાલે અંગ.

અપને પીયાકે કારણુ૦

૨૪૨ જોહાંગીર કરાણીવાલું રાગસ્તાન.

ખ્યાલ—૨.

લાગીલો મેરા નેહા, ખંસીવાલે સાંવરેસે.—લાગીલો૦

છબ નીરખત મેરી ઐયાં મરોરી, સાવરી સનમ
છલખળ કીનો.—લાગીલો૦

ખ્યાલ—૩.

કાલી કામરીવાલાસે મીલ જનાવે.—કાલી૦

મએ અપના પીઆકુ ટુંડન નીકસી, મીલ ગયો ખાંસ-
રીવાલાવે—મીલજન૦ કાલી૦

ખ્યાલ—૪.

રોજ દૈયાર મેને જીઅરા તરસે.—રોજ૦

નીશ અધીયારી કાલી જીજરી ચમકે, અંગન સાવન
બાદો ખરસે.—રોજ૦

ખ્યાલ—૫.

તુંસે ના જોલું રે મ્હારા કંઠા બાલમરા,

તુંસે ના જોલું રે મ્હારા કંઠા૦

ચટક આદની, તેજ નેજરા, મુખરા ગુલ બહારા—

આવેગા મેરા રસ્યા બાલમ, દો નેનાડા મારા—

તુંસે ના જોલું રે મ્હારા કંઠા૦

રસકી બાત રસ્યન જાણે,

ચંદ્રકી જાત ચક્રાર પીછાને;

ગુલકલીકે ગુલગુલ દીવાને,

જયું ભવરપે કમલ જીરાને—તુંસે ના જોલું રે૦

ખ્યાલ—૬.

આજ કોન પ્યારીરી પીયા પ્રેમ પાવે.—આજ૦

આધી આધી રાત મોસુ જાન બોલાવે, પાસ બેઠાવે,
હસ હસ ગલે લગાવે, લગાવે હીય સંગ હીય વલગાવે.—

આજ કોન પ્યારીરી પીયા પ્રેમ પાવે૦

ખ્યાલ—૭.

હોંછ મેરી જન તેરા કજરા ગુલ રહા.—રે મેરી જન૦
એક જરાવ તેરા બાગ, બાહારા મેરા મીયાં,
ચમ્પા કલીડા ગળે, ચમ્પા કલીડા ગળે હાર.—હોંછ મેરી જન૦

ખ્યાલ—૮.

તેરે મોંઘટ પર મોરલી શાવે શાવલીયા ગીરધારી રે.—તેરે મોંઘટ૦
રામા માલી બાગ લગાયા, ચુન ચુન કલીયાં કેઆરી રે,
ઉસ કેઆરીમે ક્યા ક્યા ખ્હોયા, ધરકો મ્હોબત ચારી રે—તેરે મોંઘટ૦

ખમાચ—તીલાનો.

તીલાનો—૧

તન નીતલુમ તનન દેરેના, દેરેના દીમ, તાના દરદર તુમ,
દરદર દીમ દીમ; તાના દરદર તદેરેનાર—તન નીતલુમ૦
તાતુમ તાતુમ તનદેરેના તાનાતુમ, તાનાતુમ, તાનાતુમ,
તાનાતુમ—તન નીતલુમ૦

તીલાનો—૨.

ઓદતન દેરેના દીમ તનન તનના દીમ નારેનારે દોસ; નારે
તદેરેદાંની નીતદ્રનારે દીરદીર નતનોમ દીરદીરદાંની દીરદીર
નતનોમ દીરદીર નતનોમ તદાની તારેદાની તાના દીરદીર
તનોમ તારેદાની—ઓદતન૦

તાનોમ તાનોમ તાનોમ તદારે દાની તદ્રનારે તદ્રનારે દીર
દીરદાની દીરદીર નતનોમ દીરદીર તનનો તાનોમ નીત નોમ
નીતાનદીમ તા (આઆઆ) નદીમ તનોમ દેરે નતનોમ દેરેના
દીરનારે તદ્રીમ દીર દીર તનદીમ દીરદીર તનનદીમ તદ્રાંગ
તદ્રાંગ દીરદીર દીરના રેદીરના દીમ—ઓદતન૦

ખમાચ—ચતરંગ.

ચતરંગ—૧.

કાન્હ ચતુર ચતુરંગ ગાવૈ, યજ્ઞવૈં યંસી તાન માનસૌ, ઉર્ધ્વતિં
પૈક્ષે ધીરીરીરીરીરીરી પમ્માદિતિદિ રિજ્ઞવૈં—કાન્હ૦

નાદિરિ તુમનાદિરિ તુમનાદિરિ યાલેલે યાલેલે યાલે તાનેને
તાનંતે તાને લોમ લોમલે તનમ તનમ મનમ મનમ તુમ તુમ
દાની દીની કધુ જણાવે—કાન્હ૦

સમ તીન એકધસ બાધસો ઉનન્યાસકે ભેદ ગીણાવે
ધધપ ધધમ નીમ મગપ મગરેસાની, સારેગમ પધનીસ
સાનીધપમગરેસા, જ્ઞવૈ શ્રીવૈં—કાન્હ૦

ધાટીતાકિત ધિતતકિત ધિતતકિત તક તક ત્રકટ તકતા
તાકતા ગિદિગિન ધિટત ધિટત ધી ગિદિગિનાધા ભગ્નિ લ
ભિમ્મ બહુ પરન સુનાવૈયા મેપ ગોપાલ લાલકો ભાવૈં—કાન્હ૦

ચતરંગ—૨.

ચતરંગ રસસે બાત બનાવે, ગાવૈ સળ ગુણીઅન કે આગે,
માહા ગુરણુકી બાત પાવે—ચતરંગ૦

તન નાદીર દીર તના તન નોમ તોમ તોમ તન દીર દીર
દીર દીર દીર દીર દીર દીર દીર દીર દીર દાંની—ચતરંગ૦

ઉલટ પુલટ ઉન બહોત સુરણસે, નીની ધાધા નીની ધાધા
મધ નીશા, રે ગ રે નીસા મગ રેરે સા એકરાન ધાકર ધાકર
ધાકર ધીધી કરનધા ધીધી કરાનધા—ચતરંગ૦

ખમાચ—હુમરી.

હુમરી—૧.

નીંદીયાં બેરન દુખ દે ગયો આલી મએદારે.—નીંદીયાં૦
હાંચી અટરીયાં ચંદન કેવરીયાં રે બીજલી ચમકે ડર
પા વે.—નીંદીયાં૦

હુમરી—૨.

નીપટ કથન મુસે હટ કીતી સંધ્યાં, બાર બાર સમ-
જાઓ મોદી ગુધ્યાં.—નીપટ કથન૦

કર જોરત હું પધ્યાં પરત હું સોતનકે છ ન જાઓ મોરે
સંધ્યાં.—નીપટ કથન૦

રાત રહે સોતનકે દ્વારે હમારી સેજ મત આવો મોરા
સંધ્યાં.—નીપટ કથન૦

હુમરી—૩.

દરસન ખીન અંખીયાં તરસન રહી, તરસન રહી તરસાન
રહી.—દરસન૦

પ્રીતમ પ્યારે ખજર ન લીની, ખીલગ રહે કધુ ઝોર
સખી.—દરસન૦

હુમરી—૪.

રામા મોરી ઊંગલી પકડલીની કાએરે, શામ તુમ નીપટ
અનારી છઅરા લરજે રે, દેખત રહી સખ પ્રીજકી
નાર.—મોરી૦

છોડો છોડોરે શામ મોએ ગએલ પડી, મેં તો ખીનતી
કર કર હારી.—મોરી૦

હુમરી—૫.

માનો માનો માનો રે પીયા,
પીયારે સાતનકી દીન જાએ.—માનો૦
હમારી સુનત નાહી, એક કદર સાંધ,
લાખન બાર કહાએ.—માનો૦

હુમરી—૬.

મધ ચલત કાંદાંત કર અટકી, મએ દધ બેચન જાત
ગુજર્યાં, છીન લપટ જપટ મટકી પટકી.—મએ દધ૦

નંદ ગાવકી આનંદ ગુજરીઆં, ઝોતો હએ નટ હટ
અપની હટકી.—દધ૦

કુમરી—૭.

દધુ બેચન મએ ના જાઉરે દધ્યાં, અછર પકડ મુસે કરત રાર—ટેક
લપકે ઝપકે મોરી સીરકી મટુંકી ફેડી, સખલી ચુનર
તોડી, અએસેરે સંઘચ્યાંજીસે મેં ગમ્મો હાર.—દધુ બેચન૦

કુમરી—૮.

મોરો સંઘચ્યાં કરે ચતુરાધરે, ચતુરાધ નીશતરાધ
તોરી કમર કલાધ.—મોરો સંઘચ્યાં૦
જાઓ જાઓરે નીજમે પીઆ થત જમનાવે યારો
ખંસી બજાવે કેસે છબ નીરખત.—મોરો સંઘચ્યાં૦

કુમરી—૯.

મોકુ નીદીઆં ન જગાવો શામ દેહાંગી ગાલી, તું તો
બયો નીપટ અનારી, મુસે કીની બરજેરી, સગરી રચન
ખીતી તલપત મોરી.—મોકુ૦

કુમરી—૧૦.

પીઆરી શામ ખીરોગ, ખીરોગી મત કરોરે.—પીઆરી૦
અવગઢ ઘાટ મુશકલ પેદા, નદીઆ નાવ શંજોગ, અબકે
ખીછરે કબહુ મીલેંગે.—પીઆરી૦

કુમરી—૧૧.

સમજત નાહી પનઘટ પીયા મેં હારી, રાર કરત પનીયાં
બરત બધ્યાં ન છુઓ નારી.—સમજત નાહી૦

શ્રવન સુનત અએસો ધીટ લંગરવા, કરત રાર મોહો-
વન બનવારી, ઉમર કરત અરજ શામસે મત કરો પીયા
છયાસે નેયારી.—સમજત નાહી૦

કુમરી—૧૨.

તરસધઓ સારી રાત સેજે સૈયાં ના જધઓ.—
તરસધઓ૦

હમસે અબદખીદ ઉનસે ખીલમ રહે અબ ના માતુંગી
તોરી ખાત.—તરસધઓ૦

કુમરી—૧૩.

એસી ચતર નાર કર કર સીંગાર, ઠારી અપને દ્વાર
પીયા નીકસ બાહાર, એક પલખ લાગી હસ મેરા મન
લીનો.—એસી ચતર૦

એક ચંદ્ર બદન ચંદાસી કીરણ, આછથી સનદ પીઆ
નેક નજર, એક પાનોકી બેહેરણ હસ મેરા મન લીનો.—
એસી ચતર૦

કુમરી—૧૪.

પતીઆં જાળીંગી મોહે મત રોકો.—પતીઆં૦
સખ સખીઅનકે સંગ મેં પતીઆં,
જા નદીઆં બર આવુંગી—મોહે૦ પતીઆં૦

કુમરી—૧૫.

કુસે જોરાજોરી, મોરી બધ્યાં મરોરીરે.—કુસે૦
બલજોરી કર પકડત હે, બતીઆં કરત જોરાજોરી.—મોરી૦
દેખોજ દેખોજ મોરી બંગરી મુરક ગધ,
છતીઆં ધરક ગધ, એસી કયા કરત હોં ઠીથોરી.—મોરી૦

કુમરી—૧૬.

બલા આછલો મએ તોરે મંદરવા, રએસ રએસ ગલે
લાગું પીઅરવા.—બલા૦

છતની પીનતી મોરી માનોજ અખતર, સાસ નનંદ
મોરી સુને પીઅરવા.—બલા૦

કુમરી—૧૭.

આજ કાલાન મોહેલીની બાંશુરી બજાએ કે.—આજ૦
હર હર સખ કરત જાત ગાગર શીર ધરત જાત, નીર
નાર બરત ચલી શુધ ના રહી સસરકી.—આજ૦

જંગલકે બાંસવા કટાએ હાલું જડસેં, ઉપજે ના બાંસ ન
બજેગી તેરી બંશરી.—આજ૦

કુમરી—૧૮.

પ્રીતમ પ્રીત લગાકે સુરત મોરી કાંઠાં ખીસરાધ
રામ.—પ્રીતમ૦

તેરે ઇસ્કમે પ્યારે, દુઃખ હમને સહે સારે, શીરું મય
મનકે મારે, કે મહલા મેરી લાજ ગુમાધરે.—પ્રીતમ૦

કુમરી—૧૯.

લગ ગયી નેનાદી તેરી ચ્હોંટ, તીરછીયાંવે.—લગ ગયી નેનાદી૦

બરછીદાં મારા વારી કોઇ દમ જીવે, નેણોદાં મારા લોટ-
પોટ, તીરછીયાં દો.—લગ ગયી૦

કુમરી—૨૦.

મન મોહી ખમન થારા લરકાને.—મન મોહી૦

હાથ ખીચ સુમરણુ, ગણે ખીચ માલા

ઉરતા જાદુ જપટ ગયારી.—મન મોહી૦

કુમરી—૨૧.

ખાલાપણુમે બેરાગણુ કર ગયોરી,

પ્યારે પીયા બ્યોગ કર ખાલપણુમે.—ખાલાપણુમે૦

ખારા બરસ પીયુ પ્રદેશ સીધાવે, ખારા બરસ ઝોર ન

આયોરો.—ખાલાપણુમે બેરાગન કર ગયોરી૦

કુમરી—૨૨.

અખ મોઝે જાને દે પીયરવા, રામ દીનવા ચાર રે,

શાશુ કપૂત નનંદજીકો ખીરલા,

ચોલી ભીજે છે પસીનવારાં, મેરો ખાલા જોખનવાં

રાંમ, દીનવા ચાર રે.—અખ મોઝે જાને દે૦

ખમાય—દાદરો.

દાદરો—૧.

સખી સાવરો રે સખી સાવરો, રૂપ જોખન મન લલચા
મદુર મદુર મદુર મદુર મોરલી બળવે.—સખી૦

સમ સુર ત્રીન ગ્રામ ગાએ સુનાએ આછો નીકો ભેદ
બતાવે—સખી૦

દાદરો—૨.

નેન સલોને રાધા તેરે.—નેન૦

નેકરીતાએ ખીકે મનમોહીના ખીન દામનીકે ચેરે તેરે—નેન૦
તનમનકી સુધ ભુલી તબહી જદ પીયા તે હરી હેરે—નેન૦
રાધા બલ્લભ હીત પરમાનંદ અલી પંકજમે ઘેરે તેરે—નેન૦

દાદરો—૩.

સખી સવારો રે સખી સાવરો, રૂપ જોખન મન લલચા
મુદર મુદર મુદર મોરલી બળવે—સખી૦

સમ સુર ત્રીન ગરામ ગાએ સુનાએ આછો.

નીકો ભેદ બતાવે—સખી૦

દાદરો—૪.

કાંધ લટક લટક ચલત મોહન આએ મન બાએ અધુરી
મધુરી મધુરી મોરલીરે બળવે—કાંધ લટક૦

ખાંધે કમરીઆં, હાતે લકરીઆં બનમે ગહવાં ચરાવે,
સાવલી સુરત, મોહની સુરત, મુખસે ખીન બળવે—કાંધ લ૦

દાદરો—૫.

એ ગોરી આલીને નીજરા ભર મારા રે.—એ ગોરી આલીને૦
સૈયાં ફુલવારી એજ એ ફુલવારી

યહીંકી મટુકયાં સુગન લીયે ઠારા રે.—એ ગોરી આલીને૦

સૈયાં તેરી તીરછી નેધા મોકુ પેઆરી રે,

જહુસા કર ઠારારે નીજરા ભર મારા રે.—એ ગોરી આલી૦

ઠાઠરો—૬.

જમના કીનારે કાહના બાંશરી બજાવે—જમનાં

બાંશરી સુનત મોરી સુધ બીશરાની,

ચીત્ર બન દેત હો દેખાઈ રે કાહના—જમનાં

ઠાઠરો—૭.

બજાવે કીશત કાનારે, ઓ પીયરા બાંશરી—બજાવેં

બાંશીઆં સુનત મોરી મત બોહોરાની નીકશ બન

મોરો પ્રાણુરે—બજાવેં

અમાચ—અસવારી.

અસવારી—૧.

અબ મએ કએસે આઉં, રાજ હો તેહારે પાસ—અબ મેં

રમઝુમ રમઝુમ પાએલ મોરી બાજે, દુજે હે બેરીકો

પાસ—અબ મેં કએસે આઉં

અસવારી—૨.

શબ મેં તાલે ખેલી બાંન, રે તેહારી સાથ—શબ મેં

ઉલટ પુલટ મીલન, ઉમગણી રે, નેનન બાનડી બત,

લગે સો પ્રાણીકો ઘાટ—શબ મેં તાલે ખેલીં.

અસવારી—૩.

રંગસે રાજે બાજી ફાંમ, રે શુંગારી નાથ—રંગસે રાજે બાજીં

મુખ ઝુમકે ઝલ ગોરી, લાજણી રે

ચંદ્રણી રે સારી રાત

મહેદમે સજનીસો બાક—રંગસે રાજે બાજી ફાંમ

ખમાચ—૮૫૫ો.

૮૫૫ો—૧.

મીલના મેરી જોખના—મીલના મેરી જોખના૦
તું મેરી જોખના, મેં ફક્ત હૈં હાડ,
જલ ગયે જોખના, શીર જુગ હે મંદવાડ.
મીલના મેરી જોખના૦

૮૫૫ો—૨.

મેરા મન લાગા હાં હોરી, મેરા, કાઢ બેરૈયાં આન શતાવે,
બારોષ બાર પુકારે પોકારે.—હોરી મેરા૦

૮૫૫ો—૩.

એમ લારો માતો આવે, આવેછેજી હો, લાડી થારે કારણે—લા૦
રેન ગઘ સારી વે માજલ રતીઆં જોકા ખાતો આવે થારે બારણે.
એમ લારો માતો આવે૦

૮૫૫ો—૪.

છતના ના કીજીયે અરમાન, જાની યાર વે—છતના૦
દીલખીચ સમજ ખુજ ગ્યાન ધ્યાન, જાની યારવે—છતના૦
શેરી દુનીયા આલમ હુખા બદા, જાની યારવે— છતના૦

ખમાચ—૫૬.

૫૬—૧.

નીસદીન ત્હ પેઆરી પીયાકી જખ સંભારે,
ગુણુ ગાએ માન પાએ ખીશ્રામ ખીઆરે— ૧.
લગન પ્રીત મધન રીત અનોખી નૈનન સમાએ
ધ્યાન ધરત મનોવૃત્તીમે મોહન ચીતારે— ૨.
અમલ કોમલ મન મોહીની રંગ પુરત
મૂરત સુર શ્યામ અઠ જામ વ્યોગ ટાલે.— ૩

પરજ.

પરજ—સારીગમ.

સારીગમ—૧.

શાનીરેસા ની ધપધમ ની ધ પ પ ગ મગરેસા નીસાગમ પધ
મપધનીધની સા ગરેસા નીસારેસા નીધ મપગમ નીધ.—સાની૦
મધ મધ નીનીસા ધનીસા ગરેસા નીસારેરે સાની ધપ
મની નીધપમ ગરેસા નીસાગરે ગમ ગમ પધની ધની
ધનીસા ગરેસા મગરેસા નીસારેસા નીધ મપ ગમ નીધ—સાની૦

પરજ—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

અંગ અંગ રંગરાણી અતહી સેહાંની પીઆ જીઆ મન
માનીરે.—તું અંગ૦

સોલહુ સીંગાર કીનો, મુખ બોલત અમરત બાની,
તેરો મુખ દેખ અંદા જોતહુ લગનની રે.—તું અંગ૦

ધૃપદ—૨.

ગોર્વીંદ ગીરીરધર હલધર બીપધર;
નામ તીહારો કહાન.—ગોર્વીંદ૦
મોર મુકુટ સીસ મુરલી અધર ગુંજ;
ગ્વાલ માખન માગત દાન.—ગોર્વીંદ૦
હાથ લકરીયાં ખાંધ કમરીયાં;
બન બન ડોલત મારત તાન.—ગોર્વીંદ૦
ગોરસ ચાખત જનમ ગુંવાયો;
સો નંદ જસોમતી પ્રાણ.—ગોર્વીંદ૦

ધૃપદ—૩.

બાંકે બનવારી અધર પર મુરલી રવ
તરલતા નયન હર.—બાંકે૦
ચરન પર ચરન ધર નેક ટેડે ખડે
પાગ ટેડી લગે અગર ચંદન અતર.—બાંકે૦

પરજ—તીલાનો.

તીલાનો—૧.

દીર દીર તનુમ તનન તન દેરેના તન દેરેનાં તન દેરેના
દાની નારે નારે નારે નારે તુમદર તુમદર તુમદર તુમદર
તારેદાની તારેદાની તદરે તદરે.—દીર દીર૦

એસે ગુણી ગુણુ સાંધન આએ સરસ રંગીલે સદા રંગ
પેઆરે તગલાન ધીરના તરકતરક ધાતુના ધાતુના.—દીર દીર૦

તીલાનો—૩.

તનુમ તનન દેરે તન દેરે તાદીઆરે ના દ્રે દ્રે તુમ દ્રે
દ્રેદ્રે દ્રે દ્રીઆનારે ધીતીલન.—તનુમ તનન૦

નાદ્રેદ્રેદીમ તનન દ્રીઆનારે તનદેરે ધીતલાન ચલેલેલમુ
ચલેલમુ તીલીલન નાદ્રેદ્રે તુમ દ્રેદ્રેદ્રેદ્રે દ્રીઆનારે ધીતીલન.—
તનુમ તનન૦

તીલાનો—૪.

સાનીધ નીધપમ ધપ પમ ગમગરે ગરેસા નીસાસા મગ-
રેસા નીસા મગ મધ મધ ધનીપ નીસા નીરે સાસા નીની
ધરે સાનીધ મધ નીસા.—સાનીધ૦

ધમ ધસા નીસા નીરે નીસા નીગરે નીસાગરે મગરેસા
નીસારે સાસા ધધ પપ ધપ પમ ગરેસા ગમ પધ નીસારે
ગરેરે સાનીધ મધનીસા.—સાનીધ૦

તીલાનો—૨.

દાની નીલુમ તનનદીમ તનદેરેના તનદેરેના તદરેદાના
તનદેરે તદરેદાની.—દાની૦

એલાલી એલાલી માતુ નીલુમ તનનદીમ તોમ તનનદી
ગ્યો તનદેરેના.—દાની૦

પરજ—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

ઠાકોર રે આપ્તઓ રાજ મારો રાજ બાંકો સીરદાર—ઠાકોર૦
અરજ કરું છું મહમદશાહ રંગીલે ગરે ગરે લાગું છને
સદા રંગ—ઠાકોર રે૦

ખ્યાલ—૨.

રાજ કાઠ અમલા કરો ધીરે રે ધીરે પગ ક્યોં ધરોરી—રાજ૦
રંગ મેહેલ બિચ ઠાહુર માણો ફિકે ફિકે નેના ક્યોં કરો.—રાજ૦

ખ્યાલ—૩.

ધોલન મંડીર આયા આદાવેમકી કરો મેજબાની—ધોલન૦
કરમ ફકીરોંકા પંચતન દાયાહો અલા નખીદા સાયા—ધોલન૦

ખ્યાલ—૪.

મારી હેલીએ નંદકો બેહારી મુસે રસ રહોરી, મારજને
કાંધ છંદ લાગો—મારી હેલીએ૦

અવગન થોરો થામે રૂપ ધણેરો દેખત ચંદ્ર લોભાવે—મારી૦

ખ્યાલ—૫.

સાવરે બગ્ગઈ મુખ બૈન-બૈનરી દીન ઘડી પલ મોહે
ચૈન પડત નાહી કાહા કરૂં મોરી બૈન—સાંવરે૦

છીન છીન છતીઆં ઘડકત મોરી કાહા કરૂં મોરી
બૈન૦ બૈનરી—સાંવરે૦

ખ્યાલ—૬.

કાહે બળવો ખીન સાંવરે મનમોહન ગોપાલ લાલ તે—કાહે.
શ્રવન સુનત સુધ ખુધ હરલીની ડારો પ્રેમકી બલ લાલ તે—કાહે.

ખ્યાલ—૭.

ખ્યારેસે લાગે નેણા, લાગે મોરે નેણા—ખ્યારેસે.
સાંવલી સુરત રસ ભરી મુરત, ખીન દેખે નહીં ચેન—ખ્યારે.
સપનેમે આકે આન જગાય, લગાય ગલે સારી રેન—ખ્યારે.

પરજ—૫૬.

૫૬—૧.

શુભ દીન બાળે મંદીર રામા, બાળે ધા કર કર કર
ધુમ કર કર કર ધીલાંગ કીર કીર ધા—શુભ દીન.
ગાઇએ બળઇએ ઝોર રીજઇએ નાદરદાની તુમદર
દાની થા થઇઆ—શુભ દીન.

૫૬—૨.

ઉઠો મેરે કહાન કુંવર નંદકે દુલારે,
નંદકે દુલારે, બીજકે ખેલારે—ઉઠો.
કવલ લલીત પરકુલી ભયે ભવર ગુનગરે,
ભાનકો પ્રકાશ ભયો મલીન ભયે તારે—ઉઠો.
થરથસ ગજરાજ છુટી, દેવતા ઉપારે,
જમુનામે ગેંદ ગીરી, ગોવાલ બાલ હારે—ઉઠો.
કાલીનાગ નાથ લાએ, કંબુ ભયે કાલે,
તાનસેન કહે પ્રભુ, ખ્યારે ધૃપે લાડ તારે—ઉઠો.

જંગલો.

જંગલો—દાદરો.

દાદરો—૧.

આછ ગીરોંડા ખેલેરે આછ.—આછ ગીરોંડાં
ગોરીકે મુખપર બેશર શોએ
જૈસે ચંદ્રમાલકી તુરબોતરે.—આછ ગીરોંડાં

જંગલો—હુમરી.

હુમરી—૧.

જો નહી મીલીયે હમારે બાલમ
તો દીલસે મૈં તો બેકરાર હુવી હૈ.—જો નહી મીલીયે
સેયાંને મુસે કરી મીઠાઈ,
મીલો દીનરેના કરાર કીન્હો.
રાત રામા કૈસી કટી યે,
તરપ તરપ અબ બેહાલ હુવી હૈ.—જો નહી મીલીયે

હુમરી—૨.

એરી એ કાગા પીયા પાતી લે જામઓ કદરકો મેં.—એ
ચંઉ જોર મારનકો શોર કોએલકી કુક સુને, પપૈયાકી
ટેડ સુને, મુજે નીંદ નહી આતી.—એરી એ કાગા

હુમરી—૩.

જીયરા લગાય જીએ જાતરી, સેયાં મેરારે.—જીયરા
હમારે તલાવકી શીંગરી મછરીયાં રે
બંસો બમ્બ લીયે જાતરી.—જીયરા લગાય જીએ

જંગલો—૫૬.

૫૬—૧.

આજકી માણેકઠારીયાં, મોહનજી આજકી માણેકઠારીયાં.

દુધ પૌઆ ઓર રાઇતી કેરી,

ઉપરથી ગુવાર વઘારીયાં.—મોહનજી આજકીં

બરફી પૂરી, આદા ચીરી,

ઉપરથી લીંબુ ખટારીયાં.—મોહનજી આજકીં

સેવ કંસાર ને કારેલાં કંટોલાં,

ઉપરથી સુરણ સવાદીયાં.—મોહનજી આજકીં

મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધર નાગર,

ભાવે કરીને ખવાડીયાં.—મોહનજી આજકીં

શ્રાવન.

શ્રાવન—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

મેરી પાતી લે જાઇયો, જ રે પતંગવા અરે તેરી ચોંચ
મઢા દૌગી સોનાસે—મેરી૦

પાતી લેને કાસદ આયા, હાલે દીલાં દે મેં લીખવાતી,
ચીઠીયાં બીંજ ગધ મેરે રેનાસે—મેરી૦

શ્રાવન—તીસીનો.

તીસીનો—૧.

તનુમ તનુમ તન દેરેના તદરેદાની તનન તનન તનનના તાન
દીમ તદીમ દીમ તનોમ દેરેના તદરેદાની—તનુમ૦

નાદ્રેદાની તુમદ્રેદ્રેદાની તનનન દ્રીદ્રી તોમ તનન તનનનનનન-
નન ઓદાની તદાની દીમ તાના તદરે દાની—તનુમ તનુમ૦

શ્રાવન—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

ધીરે બહો નદીયાં તુ ધીરે બહોરે—સપ્તયાં મોરે ઉતરેંગે
પાર—ધીરે૦

ગએરી નદીયાં રે નાવ ખેવતીયાં રે આન પરી મોપે
ધાર—ધીરે૦

શ્રાવન—ખ્યાલ—હુમરી.

૨૫૯

ખ્યાલ—૨.

અબહીસે ઘેરે ઘેરે આયોરે, શુન ખ્યારે મોરે, પવન
ચક્ષત મીઠી બોલરે—અબહીસે.

પવન બજનીયાં, મેઘા ખારાતી, સાવન ફુલહા બેહાઅન
આયોરે—અબહીસે.

શ્રાવન—હુમરી.

હુમરી—૧.

સધયાં મોરી બધયાં પકડ લેવો અબ કેસે ઉતરે મેં
પાર—સધયાં.

એસી કઠીન મોંપે કીરપા કીલ્યો ગુણુ અવગુણુ
ન નીહાર—સધયાં.

સીધુરા.

સીધુરા—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

ધન તેરા જોખન મીઠા સથળુ લાગે પ્રેમકે.—ધન તેરા૦
જગ લગ મોરે પ્રાણુ જગસે અનોઠ ભયો પેર થકન
લાગે પ્રેમકે.—ધન તેરા૦

ધૃપદ—૨.

આજ પીયા પેચારે આયે સ્વપ્નમે.—આજ પીયા૦
મધુરે મધુરે કાંધ સુનાવે,
હીય સલગી આગ યુગ્નવે ;
આલીંગન કર કર મનાવે હંસનમે.—આજ પીયા૦

સીધુરા—ખયાલ.

ખયાલ—૧.

મોહન મીલન માધુખન ગમરી.—આવીરી૦
વનમાલી દુહન પુરી બન બન બન બન બનરી.—મો૦
જોખન મદ માતે ખીસે હે રસ રંગ સંગરી, મોહન
ખીનું જીયુ માને કીયું દીલાસા, તલપ તલપ જન્ય રસના
મોહન લલકારનરી.—મોહન મીલન માધુખન૦

સીધુરા—દાદરો.

દાદરો—૧.

પીયા આવે તખ સેજાં મોરી મોતીઅન ખીછાવું—પીયા૦
મેં પીયાકી, પીયા મોરે હીયા,
જીયા બધાઉં, મીસે તો લે આવું—પીયા આવે તખ સેજાં૦

દાદરો—૨.

મેં તોરે કારણુ ઘેરાગણુ બન જાઉંગી.—મેં તોરે કારણુ
તું પીયા મોરા, મેં તોરી સજની,
મેં તો બલહારી તોરે બલબલ જાઉંગી—મેં તોરે.

સીંધુરા—૫૬.

૫૬—૧.

દેખોરી એક બાલા જોગી, દાર મેરે આયા હએરી—દેખો.
બાગમબર પીતાંબર હોડે, સેસ નાગ લપટાયા હએરી,
માથે વાંકે તીલક ચંદ્રમા, જોગી જટા બધાયા હએરી—દેખો.
મંદીરસે નીકસી નંદરાણી, મોતીચન ચાલ ભરાયા હએરી,
લેઓ ભીક્ષા જોગી જનઓ આસનપે, મેરા બાલક ડરાય
હએરી—દેખોરી.
ના ચહીએ તેરી દોલત દુનીયાં, ના ચહીએ તેરી માયા હએરી,
અપને ગોપાલજીકા દરશર પાઉં, જળ દરશણુકુ આયા
હએરી—દેખોરી.

સોના રૂપા પાટ પીતાંબર હએ મધ્યાં મેરી જોલીમેરે,
શ્રી કૃષ્ણુકા દરશણુ પાઉ, મએ દરશણુકુ આયા હએરી—દેખો.
લે બાલક નીકસી નંદરાણી, આપની ગોદ બેઠાયા હએરી,
શંભુ દરશણુ પાએ રામા, સીંગી નાદ બજાયા હએરી—દેખો.

૫૬—૨.

જગકે રૂઠેસે ક્યા બયો, જાકે રામ હેં રખવારે હો.—જગકે
દેખ દેખ પીયારે સમરમે, તૈયાર દોદલ ખરે;
ચીમની બચે ભર દૂધકે, ગજધંટ ઉપર ધરે.—જગકે
દેખ દેખ પીયારે ખંભમે, નરસીંહ હો અવતરે.
હીરનાકુશકો મારકે, પ્રહલાદ રક્ષા કરે.—જગકે
દેખ દેખ પીયારે સભામે, જાંઠાં કપટ પાસા પરે.—
દુષ્ટીકો ચીર બઢાયકે, દેખત દુઃસાસન હરે.—જગકે

૨૬૨ જોહાંગીર કરાણીવાલું રાગસ્તાન.

દેખ દેખ પીયારે લંકમે, શંકટ વીભીષણુષે પરે.
તુલસી સરાહત રામકી, જનને અવધમે પગ ધરે.—જગકે૦

૫૬—૩.

સવાલ.

શુના ન મીલા ન પીયુ મીલે, સહુના કર ગય દેશ,
શુના લેને પીયુ ગયે, છઠાં રૂપાં હો ગયે કેશ.
રૂપાં હો ગયે કેશ રાય રાય રૂપ રંગ ગમાયો.
બાલમ ગયે જો પરદેશ, દેશસે લીખો ન આયો.
કેહ ગીરધર કવીરાય જુન ખીન ભયો અલુના.
જલ જાયો વા ખસ્તી, જાં નીપજત શુના.

૫૬—૪.

જવાબ.

કામણી કંઠ ચલ્યો પરદેશ, શીર કરનાટક લાહોર આયો.
શેહેલ કી કચુ દખણુકી, ઉતર ધાત ઉજન સૂધાયો.
કાઠી શીરો મુલતાંન લાભ લે કચ્છ બંદર આયો.
કેહ ગીરીધર કવીરાય ભાયગ ખીના નર કોરી ન પાયો.

સીંધુરા—કબીત.

કબીત—૧.

જાદીન પાણીસે પીંડ બન્યો હે,
ખીચ લીખ્યો લેખ તદ્દધ સીરમે;
સંપત ખીપત ઉપજત નીપજત,
સુ બધે ન ઘટે એક તલહી તલમે;
સદેસ શીરો પરદેશ શીરો,
ક્યા બેઠ રહો અપને ધરમે;
સુરદાસ કહે છતના સમજ કર,
ચીત ધરો પરભુકે ચરણે.

—:૦:—

સોહીની.

સોહીની—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

ચંગે કામ, હોય આસાન, તતછન પારસી, યહી દરખાર,
જે તન હોત મન આરામ.—ચંગે કામ૦

ઝોલ્યાકે ચરણુ પર ભોમ ખીશ્રામ, કાટન કાટા
દાલદર દામ.—ચંગે કામ૦

હોછ શાહે અકબર તું પર મેહરખાન, હેત કર પાંઝી
અચલે નામ, તાનસેન મંગલ ગોસલગુલામ.—ચંગે કામ૦

ધૃપદ—૨.

આલીરી મારી હો નંદરો ખીહારી મોરો રશ રેહોછે—આલી૦

આજે માને કાંધ છંદ લાગો મારરને કાંધ છંદ—

ખેરખેર કાહુસો બાલમ ના માને,

ગાયનમાં રેહો મોસે ગુજ—આલીરી મોરી હો૦

સોહીની—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

કેઆ સોધ ઉઠ જગરી સજની

પીયા મીલનકી બારી.—કેઆ સોધ૦

સુભ ધરી સુભ દીન મુરત

આજ જગીલો તેરો ભાગ.—કેઆ સોધ૦

ખ્યાલ—૨.

અરે મન કાયકુ સોંચ કરે—અરે મન૦

સોંચ કરે કધુ બન નહી આવે

ધીરજ કીયું ના ધરે—અરે મન કાયકુ૦

તુલસી રેખા કરમકી, મીઠા ના શકે રામ,
મીઠાવે તો ખીલમ નહી, સમજ ક્યોં હે કામ.

અરે મન કાયકુ સોંચ કરેં

તુલસી તલખ ન કીજીએ, ઓર ધાયકે લીજે નામ,
માનોસ મજુરી દેત હે, કીયું કર રખે રામ.

બે કછુ લેખા લેખ વીધાટા, ઠારી ના રેખ તરે.

અરે મન કાયકુ સોંચ કરેં

ખ્યાલ—૩.

આપહી દીલકી આપહી જાણે

કોઇ નહી સારી દમડા વે.—આપહી દીલકીં

દુનીઆ દોલત માન ખજના

સદા રંગ મન માનડા વે.—આપહી દીલકીં

ખ્યાલ—૪.

ગાગરીઆં મત ફેરો કનૈયા,

મેં તો દહંગી ગારી રે.—ગાગરીઆંં

ગાગર ફેરી, મોરી બધ્યાં મરોરી,

મેતીયન માલા તોરી રે.—ગાગરીઆંં

સોહીની—હુમરી.

હુમરી—૧.

કાહુસે પ્રીત ન કરીએ

હરીએ બલા ઇસ જુગમે—કાહુસે પ્રીતં

ઇસ જુગમે જીવન યોરો,

કાયકુ ખીરાઇ સર લીજીએ—કાહુસે પ્રીતં

અપની ના કહીએ વારી

ઓરનકી ના સુનીયે,

ખીન આહે વાકો નામ ના લીજીએ—કાહુસે પ્રીતં

કુમરી—૨.

બીસર કીયું ગયે પુરાની પીત,
ઓહ મારા મારા.—બીસર કીયું ગયે
હમસું છાંડત, ઓરનસું જોરત
કોન ધરકી એ રીત.—ઓહ મારા મારા

કુમરી—૩.

મનવા લાગી ગઈલા—જીયરા લાગી
સાગર પાનીલાં હું જો ગઈ રે,
સાગર ચીકની માતી
પાકી શીસલ ગયો, ગગરી પુટ ગધ
સાસ કહે બહુ માટી—મનવા લાગી

સોહીની—કબીત.

પ્રીયા પત્ર.

જા દીનસે મેરે મીત્ર સીધારે,
અંન ન પાણી કચુ ન સોહાતા ;
જલ બીના જૈસી મીનહી તપલે,
મેં જો તપુ જૈસા તેલહી તાતા ;
બેઠત ઉઠત સોવત ઝોલટ,
લેત ઉલ્લાશ નીશદીન જાતા ;
મેરે તો ચીતમે તુંધ બસત હે,
તેરેરી ચીતકી જાણે વીંધાતા.

પ્રીયા પત્ર.

હંશ જો ચાહે માન શરોવર,
માન શરોવર રંગહી રાતા ;
શાંતકી પુંદકુ ચાહે બપૈઆ,
ચાંદ ચીકોરકું નેહકા નાતા ;
પંખ હોય ઉર આય મીળું મેં,
કવી ગંગ કહે સુનો જગજીવન દાતા ;
મેરે તો ચીતમે તુંધ બસત હે,
તેરેરી ચીતકી જાણે વીંધાતા—જા

પ્રભાત.

પ્રભાત—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

કેઆ રે શોયા ઉઠ જાગ રે બોલે મન—ક્યાં
જો રે શોયા ઉત્તે લાલ ગમાયા,
જાગા ઉત્તેકા ભાગ રે—બોલે મનં ક્યાં
મેરા શાંઘ ધરી પલક ના શોવે,
તું ક્યું શોયા દીન રાત રે—બોલે મનેં ક્યાં

ધૃપદ—૨.

અરે મન ધીરજ કીડિ ના ધરે—

એક હજાર નવસોંકે ભીતર એસી ઠેર ઠેર,
તેજ તુરંગકો એસો નાહસ ભાગ જેસી કીટ ઝરે.
ફેર દખ્ખણી ફેજ ક્યું એક રાજ કરે,
ફેર થોરે દીવસમે આ આપછ આપ કટ મરે.
ધન્દ્રજીત રાવનકો બેટો ઉનહી જનમ ધરે,
પુત્ર પંવાર હરબાકે ધરમે દીક્ષી છત્ર શીરે.
જેઠ માસ સમસ નંવાંમે સફો ચક્ર શીરે,
દીન શશતી શોમવારકો માને સત કરે.
ખરસ ખીશતમે કદી સતજીગ ચાલ ચલે,
કેહ તુલશી રચનાથ કીરપાસુ દુષ્ટકો ગરવ ગલે.

પ્રભાત—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

ઉઠરે અલખેલી નાર, જર દે રે આગના.—ઉઠરેં
એક હાથ ચુરા શોભા, દુજો હાથ કંગના,
સોનેકે તરાજી મ્યાને તોલા દે દો જોખના.—ઉઠરેં

ખ્યાલ—૨.

જગ રે ગુમાની લાલ, પંખી બન બોલે—જગ રે૦

સુરજકી કીરણ બધી, ચક્રી પ્યા મીલન ગઘ,
હાત લીએ ગંગ જલ તૂવર દોલે—જગ રે૦

ખ્યાલ—૩.

તમ જગો ના પીઆ, રેન રેહ ગઘ થોરી.—તમ૦

• તરકને લાગી ગોલાબકી કળીઆં,
ફરકને લાગી પનઘટ પનીયાં,
મીલન આસ તદ લગી શાશ નનંદકી ચોરી—તમ જગો૦

ખ્યાલ—૪.

બનું જમાનેસે એસી જક્ષા.—બનું૦

મુખ પ્યાર મહોબત ઉત્તર ગૈ દીક્ષુશ કક્ષા.—બનું૦

મેવેસે ન લેહજત, કુલોંસે ન પાસ રહી

યારસે ન મુરવત, ઓર જગરસે ન આસ ગઘ.—બનું૦

પ્રભાત—હુમરી.

હુમરી—૧.

નેન બેરાગી હો રહે, મેરે નેન બેરાગી હો રહે,

મેહમુબકી જબ છાયાં પડી. માશુકકી૦ નેન૦

કાન ખીચ કુદલા, ગલેખીચ શેલી, ધ્યાન ધરો. નેન૦

હુમરી—૨

ઉઠ રે જોબન માતી—ગોરી ઉઠ રે૦

રામ નામ બજ દીન રાતી, તું તો ઉઠ રે૦

શાંકરી શેરીમે, આવના શવેરે

રખ ખીના કેઝ નહી સાથી—તું તો ઉઠ રે૦

પ્રભાત—દાદરો.

દાદરો—૧.

આજ મોરે આંગન બોલે છે મોર.—આજ મોરે
દાદર મોર પપૈયાં બોલે,
કોયલ કર રહી શ્હોર.—આજ મોરે

દાદરો—૨.

જગત જગત બતી રતીઆં,
સોવન દે પીચરવા.—જગત
તુમ તો નવકીશોર ગોપાલ,
ચોરી લુટી ખાચો માલ;
હાં તો કછુ નહીં હાલ,
દાનકો ગુગરવા.—જગત

પ્રભાત—પદ.

પદ—૧.

જગ રે સ્યાની નાર મંદીર ઘંટ બાજે,
પંખી મધુર કલોલ કરત, ચન્દી ખીન ચક્રેર જલ ૧,
ચતુરા ચંચલ દુસ્મય ચલ ચલત નાચે—જગ રે સ્યાની નાર
કામીની ચલે લટક ધવક, સીરપે અધર ધવર ધરત,
પનઘટસે પન્યારણુ ગોરી, લાટ કરંતી લાજે.—જગ રે સ્યાની નાર
રંગીલી ગુલાલણુ ગોંવા, ચરાવત ચીત બ્રમર કરંતી
પ્રેમ પુલટ સ્વામી રસતમ ભાંત ભાંત ખીરાજે—જગ રે

પદ—૨.

ધન મેરે માલા સાહેબ, ધન તેરી સાહેબી—ટેક.
જમીંકા ગાવીયા કીઆ, આશમાનકી રાવતી,
પવન જલેબદાર, ચંદા શુરજ મશાલચી.—ધન
એકનકુ હાથી ઘોરે, એકનકુ પાલકી,
એકનકે બોલે પાઠાં, એકનકુ કંગાલચી.—ધન

એકનક કનક મોહાલ, ધ્રુવો શેજ ખીલાવતી
એકનક તુડી જુદરી, નેના નીંદ નહીં આવતી.—ધનં

૫૬—૩.

જલ કમલ છાંડી જ રે, બાલા, નાગ મ્હારો જગશે,
નાગ મ્હારો જગશે, તને મારશે, માનું બાલ હસાં લાગશે.—ટેક.
કેહરે બાલક મારગ ભુલ્યો, તુને કોણ વેરીએ વલાવ્યો,
કેહરે ત્હારો કાલ ખુટ્યો, આવાં શીદને આવ્યો—જલ કલમં
નથી હું તો મારગ ભુલ્યો, મને નેં વેરીએ વલાવ્યો,
મથુરામાં જુગતું રમતાં, કાલી શીશ જે હાર્યો—જલ કલમં
રૂપવંતો કલા પુર્ન દીસત, શોહામન સુંદર છમમનો,
ત્હારી માતાએ કેટલા જન્યા, તેમાં તું અલખામનો—જલ કમ●
મારી માતાએ બે જન્યા, તેમાં નીકત હું નાધલો,
ઉઠાડ ત્હારા નાગને, મ્હારું નામ છે જે કાહનુરો—જલ કમલં
મુઠ મરડી પુઠ કરડી નાગણીએ નાગ જગાવ્યો,
ઉઠાની મ્હારા બલવંત બલ્યા બાલક આંગણે આવ્યો—જલં
શોપન ઘેરી હાથ ગરેહી નાગણી નાથને હા થયો,
બે બલવંત બાઠે પસ્યા કાલી નાગ નીર્બલ ભયો—જલ કમં
નવશો નાગણી નોહરા કરે, કંઠ કહારે તમે છુટશો,
સ્વામી મળ્યો નરશીંહ સ્વામી જ મથુરામે મુકશો—જલ કમં

૫૬—૪.

જગની બોલે સજન, અબકી પ્રભાત ઓર હે—ટેક.
સુરજકી કરણ ભઘ, ચંદાકી જાંખણ હુઘ,
હાત લીએ તોકરી માલન નાળુખ કલીઆં સુને.—જગનીં
રસીક મેના ગાયન બોલે, ચંદોલ સપ્તસુર બોલે,
ચકો ચુંઘ ચુંઘ હર બજન મધુ કમલમે ધુને.—જગનીં
મંદ હાસન પવન ડોલે, રતુ સોબન જેખન ગોલે,
નદી નાલોમે નીરમલ નીર મધુરતા ભર ગુણે.—જગનીં
પ્રેમધર પ્રીયા બખાણે, પીયા અબ ન રહો અખણે,
બાણ પરી તોરી રસ્તમ સખ રસ જેલ્યાં મુને.—જગનીં

કલ્યાણ.

કલ્યાણ—સારંગમ.

સારંગમ—૧.

ધ મ ગમ ગરે ગમ રે ગરેસા ધનીરેસા પપ ધસા રે
સારંગમ રેગરેસા ધનીરેસા—ધ મ૦

પપધસા રે સારંગમ રેગરેસા ધનીધમગરે ગમ
પધનીસા ધનીધમગરે ગમ રે ગરેસા—ધ મ૦

સોચમ સુરન સુર મધ સા રે ગ મ બનાએ પાએ
ગુરણુ તએ બેદ, કર કર બુધ પ્રકાશ રીજવન કારણુ અત
પ્રવીન પ્રતાપસાએ પાલક સકલ પરન ખટ દરસણુ
નીવાસ—ધ મ૦

કલ્યાણ—ચતરંગ.

ચતરંગ—૧.

ચતરંગ સળ મીલ ગાઓ, શાનશાહે આદશાહકે લેહે
લેનેકે તાણનસુ.—ચતરંગ૦

નાદ્રીદ્રી તનનનન તુમદ્રીદ્રી તનનનન નાદ્રીદ્રી તુમદ્રીદ્રી
દાની દાની તનનનન.—ચતરંગ૦

પ મપ ગમ પધ નીસા રેસા ગરે સાની ધ પ મ ગ
રે સા ની ધ પ મ ગ રે સા સારંગ રેગમ ગમપ મપધ
પધની ધનીસા સાસાસા રેરેરે સાસાસા નીનીની ધધધ
પપપ મમમ ગગગ રેરેરે સાસાસા ની ધ પ મ ગ રે
સા.—ચતરંગ૦

થુંગથુનાના થુંગથુનાના ધીટીકીટી ધીટીકીટી થુંગથુનાના
થુંગથુનાના ધીટીકીટી ધીટીકીટી નકત્રીકીટીતક નકત્રીકીટી-
તક ત્રીકીટીતક ત્રીકીટીતક કીનક નકત્રીકીટીતક નકત્રીકીટીતક

ત્રીકીટીતક ત્રીકીટીતક કીનક આમો આમો આમો ધયા
આમો આમો આમો ધયા ધીનત્રાન ધીરનકતક ધીધી ધા-
કીરતક ધુમકીરતક ધા ધીનત્રાન ધીરનકત ધીધી ધાકીરતક
ધુમકીરતક ધા ધા તીના તીના ધાતી ઘેતલાન થુંગ નુંગ
નુંગ નુંગ.—ચતુરંગ૦

ચતુરંગ—૨.

ચતુરંગ રસ સૌ ગાવૈરી, ગાયન ગુણીજનરી,
આજ મહમદશાહકે ધર કાજ.—ચતુરંગ રસ૦
નાદીરદીરદાની તદાની દીરીયાનારે તોમ,
તન નીતાનને તનનન નાદીર દીરદાની તદાની તદાની. દીમ
તનનન દીમ તન દીમ દીમ તનનનનનનનનન, ધીલાં ધીલાં
ધીલાં ધા.—ચતુરંગ૦

સારે સારે મગરે ગગરેસા પપગગરેસા સરેગમ, પપ
ધધ પપ ગગરે ગગરેસા પપ ગગરેસા સરેગમ, પપ ધધ
પપ ગગરેસા સરેગમ પપ ધધ પ ધધ પ નીની ધા
નીનીની ધાધા પપ નીની ધાધા પપ ગગરે ગગરેસા ધીર-
કીટ તોમ ધુમકીટ ધુમકીટ તીરકીટ તકતક તકજક દીગ
દીગ દીગ દીડ નીડ નીડ દીગ દીગ દીગ દીગ દીગ
દીગ દીગ દીગ દીગ દીગ આમો આમો આમો ધયા આમો
આમો આમો ધયા તીયા ધયા તીયા ધયા તીયા ધયા
નીયા ધયા ઉચ્ચ એઆ.—ચતુરંગ રસ૦

કલ્યાણ—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

મૌલાને મોરી લાજ રખી, ખનાઠ જેસી ચાહી શખી,
દીનો મોસુ પીયા શ્રાવણકી રત મન બાયે ભરશનકી.
મંદમંદ કરી ખુદનકી ગરહુ લગે શાનન જસી ચકચકી,
બાર બાર રસ્તમ પીયા કહાં પાછયે જોખન કલી ચમન પકી.

ધૃપદ—૨.

આજ ધન ગાજનમે નૈના મનાઈં ગરહુ લગાઈં, સોંચ
સુનાઈં મોરે પીયાને.—આજ ધન ગાજનમેં

ચંદ્ર ચતુર ગુન સોભતસદી બખાણે સો જના હે પીયા
મોરે મીલાને.—આજ ધન ગાજનમેં

અભુપણુ લયે સુલોચના રસ્તમ પીયા સંગ સેજ પુલન
અંગ અગ્ન બુખને.—આજ ધન ગાજનમેં

ધૃપદ—૩.

મુશકેલ મોરે નીકલો દલીદ્ર તાલો ધયા મુશકેલ કુશા
પાક પરવર, તેહારો કેહાવત કોનશે કહુ જાએ, દોહુ
જાંહાંન હાએ તેહારો શાહારો—મુશકેલં

હે દરકરાર સાહેબ બંદે ખાકસાર પરો અહુરજ્ઞા કરો
નીકો નમસ્કાર—મુશકેલં

ધૃપદ—૪.

જો લો દેખો તાહીં પ્યારેકાં મોએ ના પરત કલ—જો લોં
નેણુ તરસત હે વીનકે દેખવેકો નાહી ખીસરત મોએ
મોએ એક પલ—જો લોં

ધરી ધરી પલછન મોહેકુ ખીતત કહા મોપે ડારો જો
લો સનેહ પ્રભુ સાચી કહત હો જાસું લગાઇએ તાસુ
નીભાઇએ એ લાલ—જો લોં

ધૃપદ—૫.

હેશાનબક્ષ રેહનોમાહ—

બંદે નવાજ રહીમ અલીમ.—હેશાનબક્ષં

મન મેરો ધુમત રમત

સબ—સબ ખીરાને—ખીરાને

રસ્તમ તુહી રત્ત—સત્ત પીવત

પાવત પાવત ધ્યાને—ધ્યાનેં હેશાનબક્ષં

ધૃપદ—૬.

ઐસે તેરે મોહલમે આયોરી લાલ, ઉઠ દેતી ઉદરસ માન—ઐસે.

કાહેકુ કરતી રાડ, બાવરી બધી ગમાર,
ઐસે બાલમ પર કરે ખુરબાન મલુક ઔર માલ માલ માલ.૧
તન કરે મટુકા, મન કરે ખેઆલ,
નેના તેરે રસ ભરે, સીર સુનેરી બાલ બાલ બાલ—ઐસે તેરે.૨
જૈસે તેરે ખીરબાજ, વૈસે નએ જોખના,
સાહે જોહાંનગીર કરે કામીની નેહાલ નેહાલ નેહાલ—ઐસે તેરે.૩

ધૃપદ—૭

સંગ મીજે ન સંગ,
છળબળ છળબળ ચલે સખરંગ ખીજે ઝળે રેન દીન નેન.—સંગ૦
શેનતીર રૂખ દીપક પળ ચેન ન માન;
રસ્તમ કેહેન ખેરંગ—સંગ મીજે ન સંગ૦

ધૃપદ—૮.

એ તકત હો તેહારી આસ દાસ જનમકે,
હમારે દુખ ભંજન આખ કોસરકે—તકત હો૦
તુમસો ન કહો આય, તુમ તક મેરી દૌર,
મોઢો કોઝ નાહી દૌર, ખીના પાયે ન પરકે—તકત હો૦

ધૃપદ—૯.

આલીરી હુંતો અકેલી અલખેલી કુંજનમો કુલતો ચમેલી
ચુનવેકુ જઘ ઝુકીરી—આલીરી૦

મગ મીજે નંદલાલ, મોસે કીને એહી ખેઆલ, ભઠ
ખેહાલ મુખતન માલ દઈ છુટીરી—આલીરી૦

કરકો કંગન કુટી, મોતીઓદી લર તુટી, ઉછલકે આન
ચલ મગમે લુટીરી—આલીરી૦

કેહેત મીઆં તાનસેન તુમ મીજે પીયા તખ તઠ
છુટીરી—આલીરી૦

કલ્યાણ—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

પીઅરવા તેહારી નેક નજરપર વાર વાર હો ગઇ બલ
હારી નીરખ રહી હું ખાર ખાર.—પીઅરવા૦

મનકી ચુંદ તુમ બોલો નેહાર હસ હસ પ્રીત નવેલી
આંકો પાર ઉતાર નેહાર.—પીઅરવા૦

મેરે મનકી પુજ આઇ લીકર ખ્યાર શીશ નવારં હશરશ
પાર ઉતાર નુહાર.—પીઅરવા૦

ખ્યાલ—૨.

હેરી લાલ મીલે, હેરી અનુપ સુંદર રાજ દંદ્રાની સખન
હોખલ.—હેરી લાલ૦

જો નકી બમર સોહી બેગીતન બેગી મેહેર ધત કરોરી
મંદીર હો.—હેરી લાલ૦

ખ્યાલ—૩.

મેરા અલબેલા, મીંત્ર ખ્યારવા તું ચાર મોરાવે.—મેરા૦
લાડગયલા, અતહી નવેલા, સો મેં કર રાખુગી હાર
હમેલા.—મેરા અલબેલા૦

ખ્યાલ—૪.

શનમ-શનમ નૂર શનમ મૌલા,
તુંહી દંમ-તુંહી જમ-તુંહી દૌલા.—શનમ૦
જલત જાંદગી, મીલન તુંહી રાહ,
દેખા દે દામન પકર રહીમ રૌલા.—શનમ૦

ખ્યાલ—૫.

આઇરી મેં તોરે નગરીઆં તુમ સન લાગીલા
મોરા જીઆ, અબરે મોરા જીઆ.—આઇરી૦
ખાટ ઘાટ મોએ રોકત તોકત બલજેરી મદવા
પીઆએ પીયા.—આઇરી મેં તોરે નગરીઆં૦

ખ્યાલ—૬.

સુમીરણુ તોરા-તું કરીમ, રહીમ, રૈહમાન.—સુમીરણુ
હૌં બંદહ ગુનૈહગાર, તું બખશનહાર દાતા, વીધાતા,
સબનકો સદા રંગકો દીજયે ધમાન.—સુમીરણુ

ખ્યાલ—૭.

કાંધ તકશીર વે મેરમ ઢોલાવે.—કાંધ તકશીર
મીયાં વે ઐસી જનમ જનમહી બરહીવે
કેહા નાલ બોલાવે.—કાંધ તકશીર વે મેરમ ઢોલાવે

ખ્યાલ—૮.

દાદરવા બોલા લાખ એરી એરી એરી મા.—દાદરવા
નીસ અધીઆરી કારી બીજલીસી ચમકે
પીયા ખીનુ કછુ ના સોહાયે.—દાદરવા બોલા લાખ

ખ્યાલ—૯.

તુરંગ દોરાવત આયવાછો સુધડ બનામા.—અખઆ
સદા રંગીલે છખીલે દુલા બાંધે સીરપેચ બનામા.—અખઆ

ખ્યાલ—૧૦.

હરવા મોરા દે, મૈ ગારી દોંગી, ના ડરંગી,
તુમ તો બલમા કાય કરોગે.—હરવા મોરા દે
હમ સંગ છાંડ દે રસ રંગકી બતીયાં,
ચતુર શુધર સુંદર બાલમ ઉજલ પરોગે.—હરવા મોરા

કલ્યાણ—હુમરી.

હુમરી—૧.

કમલ નૈણા કામન્યાં,
મીર્ગ સજ્જની દેલ મત છીનાવ રે—કમલ,
તું કુવરી જનકકી, ધનુષ વલણકી
લોભાધ અખ્યાં કાજબ્યાં.—કમળ નૈણા—કામન્યાં

હુમરી—૨.

હમસે, બહાના શીર, હા—ટેક.

જુગ જુગસે, લડત લડત, સીર રહેરમે જુદા.—હમસેં
 મીનત મીનત ખીનક બજત, નહી બન ગગનમે મીલા.—હમસેં
 પ્રેમદેવનમે, આબર જડત, ઇયું કેસી રસ્તમ ના.—હમસેં

હુમરી—૩.

નાજુકરો મારો જી, સેજરીઆં તોરી ના ચહડું—નાજુકરો
 ડોચી અટરીઆં ચંદન કેવરીઆં કએસે આજી મોરા પી—ના
 સેજ ચહડત મોરી પાએલ બાજીવે, ઠર ઠર કાંપે મારો જી—ના

હુમરી—૪.

રંગીલે બનરે મેદી લાવન દે રે.—રંગીલે બનરે
 ગુનદ લા દે માલન કુલોડાં શેરા,
 શેરા બંધાવન દે રે.—રંગીલે બનરે મેદી લાવન

કટયાણુ—૫૬.

૫૬—૧.

કબ્જલું પીય હરણી તદ્દૈ લગાવૈ,
 કબ્જલું લે લે તાન નાગરી સુધર અતી સુધર નન્દ સુવનકો મન
 રીઝાવૈ.
 કબ્જલું ચુંબન દેતી આકપી જીય લેતી કરતી ખીન બેત બસ
 હેત અપનૈ,
 મીલતી ભુજ કંઠ દૈ રહતી અંગ લટકી કે જાત દુખ દુરી
 હૈ ઝઝકી સપનૈ.
 લેતી ગહી કુચની ખીચ દેતી અધરની અમૃત એક કર
 ચીખુક એક શીસ ઘટરૈ,
 સૂર પ્રભુકી રવામીની શ્યામ સનમુખ હૈ નીરખી મુખ નયક
 એક ટક નીહરૈ.

૫૬—૨.

નવળ સુની નવળ પીય નવ કુંઝ હેરી.—ટેક.

ભાવતે લાલ સોં ભાવતી કેલી કરી ભાવતી ભાવ તૌ
રસીક રસ લેરી.—૧

ત્યાગ અભીમાન ગુન રૂપ સૌભાગ્ય રતી માનીની મનુ-
હારી મૈન સુખ દેરી.—૨

એક વ્રજબાસ આવત જાત દેખીયત આવની જાતી
પતી પૈડકો ઘેરી.—૩

લલીત ઉદાર હીતપીત કરી કીર મતી ધીર તનુ મેરી
મન મયન કોં મેરી.—૪

કળા ચૈસાહી સંગીત શંગાર રસ કોક ખીધી બન્દ
પ્રગટ બેદ સેરી.—૫

સુરત સાગર સાજ શ્રવન જશ રસ લાજ અંગ અન-
કુળ રતી રાજ રન જેરી.—૬

કામ સર કનક કુચ પ્રગટ ભુંગી ચીહન દાગી મેં લૈ
કન્ત આપનો ફેરી.—૭

જસુ આલાપ સુની દારસે પલ્લવે પહુપ મધુ ધાર ફર
ભાર ભર નૈરી.—૮

મુરલીકા ગાન ટુવ નામ મધુરા ધુની સુધા ગુન સીન્ધુ
નહીં ગનત નીન્ધુ મૈરી.—૯

હીન જલ મીન જયોં દરસ ખીનુ કળ મલૈ પ્રાન પ્રીતમ
નહી ધીરજી ધરૈરી.—૧૦

પ્રીતીકી રીતી ગત હોતી હૈરી હરખી નીરખી રતી કરી
ચીયુક અસની દૈરી.—૧૨

ટુવ કામ કેળી બની અકામીની વૃન્દ ચન્દ ચકોર ચા-
તીક રવાતી તૈરી.—૧૩

સુર સુની શ્રવન તજ ભવન કરી ગવન મન રવન
તનુ તવહી કળ હંસ ગતી ગૈરી.—૧૪

૫૬—૩.

રચ્યો રાસ રંગ શ્યામ સખતી સુખ દીન્હો—ટેક.
 મુરવી સુર કરી પ્રકાશ ખગ મૃગ સુની રસ ઉદાસ યુવતી
 તજી ગેહ બાસ બનહી ગવન કીન્હો—૧
 મોહે સુર અસુર નાગ મુની જન ગણુ બયે જાગ શીવ
 સારદ નારદદી ચક્રત બયે જ્ઞાની—૨
 અમર ગણુ અમર નારી આયે લોકની ખીસારી ઓઠઓઠ
 ત્યાગી કહતી ધન્ય ધન્ય બાની—૩
 ચક્રીત બયો ગતી સમીર ચન્દ્રમા બયો અધીર તારા ગણુ
 લજ્જત બયે મારગ નહી પાવે—૪
 ઉલટી જુન બહત ધાર ખીપરીત સખહી ખીચાર, સૂરજ
 પ્રભુ સંગ નારી કૌતુક ઉપજાવે—૫

૫૬—૪.

ફુલહીન માંગ સંવાર લે સારી,
 પીયાકે મીલનકી આજ ખારી.—ફુલહીન માંગ૦
 ગુણુ અવગુણુ લે ચલી હૈ પીયાપૈ,
 માફ કરો તકસીર હમારી;
 પૈદા કીયેકી લાજ તુમહીકો,
 આન પરી અખ શરણુ તુમહારી.—ફુલહીન માંગ૦
 સુનીયોંરી મેરી સંગકી સહેલી,
 સખ મીલી મોકો બનરી બનાવો;
 અખકો મીલનો હમારો તીહારો,
 આજ સુહાગકી રાત જો ખારી.—ફુલહીન માંગ૦
 કરી સીંગાર અખ ફુલહીની ઠાડી,
 બૂલ ગધ તનકી સુધી સારી;
 ફેહત કખીર સુનો બાધ સાધુ,
 અપને પીયાકી મૈ બલહારી.—ફુલહીન માંગ૦

૫૬—૫.

સજની શ્યામ સદારી એસે,—ટેક૦

એક અંગકી પ્રીતી હમારી વે જૈસે કે તૈસે.
જ્યૌં ચક્રાર ચંદકો ચાહૈ ચન્દા નેકુન માનૈ,
જલકે તીર મીન તન લાગે નીર નીકુર નહી જાનૈ.
જ્યૌં પતંગ ઉડી પરત જોતી તકી બાકે નેન ન બાય,
ચાતીક રટી રટી જલદ મનાવૈ જલ વો દારત જાય.
ઉનહું તેં નીદંધ બડેવે તૈસીય મુરલી પાય,
મુર શ્યામ જૈસે તૈસી બહ બલી બની અબરાય.

૫૬—૬.

હરધી મુરલી નાદ શ્યામ કીન્હો.—ટેક.

કર્પાં મન તીહું ભુવન, સુનત થકી રહ્યો પવન, સસીહી ભુદ્યો
ગવન, જ્ઞાન લીન્હો.—૧

તારકા ગણુ લજૈ, વુહી મન મન સજૈ, તબહીં તનુ સુહી
તજૈ, શબ્દ લાગ્યો.—૨

નાગ નર મુની થકે, નભ ધરણી તન તકે, સારદા શંભુ
શીવ, ધ્યાન જાગ્યો.—૩

ધ્યાન નારદ ટરચૌ, શેષ આસન ચાદ્યૌ, ગમ બૈકુઠં ધુની
ગગન સ્વામી.—૪

કહત શ્રી પ્રીયાસોં રાધીકા રવન એ સૂર પ્રભુ શ્યામકે
દરસ કામી.—૫

૫૬—૭.

દમ પરદમ હરદમ પરદમ કરયાદ ખુદાકી.—ચારો દમ પરદમ.

રેનીકે સ્વપનેમે યું કર દેખું, કોઇ દુંગર બોલત મોર,
કોઇ સોવે રંગ મોહોલમે, કોઇ રહે અધારી ઘોર. ૧
આસમાન ગુંદીઆં ઉરાવતીરે મેરે મનકી કરતી દોર,
ઝોંક લગે પ્રેમકે રે વારી ક્યાંહી ગુંદી ક્યાંહી દોર. ૨

૫૬—૮.

એનીએ આજ રંગ હે રંગ હે—ટેક.

તમસી સુરત મોયે આછી લગત હે, જ્યું બાદલ ધનં ચંદ હે. ૧.
જનમજનમકો સખ દુખ મીટે, મનકુ બાવનવા દીલ સંગ હે. ૨.
કહેત કખીર આપછ આપ ખુદરતમે, મરમ ધરમ મન જંગ હે. ૩.

૫૬—૯.

બાશુરી બખ્ત આજ રંગસે મોરારી—ટેક.

બાંશુરીકી ધુન શુન, શંકરકી છુટી તારી,
બેદ પદત લુલ ગયે, બલ્લ બલ્લચારી.—બાશુરી.
જલ સ્થલ છવજંતુ, મોહી પંખી સારી,
ગોકુલકી ગુલાલન મોહી, મોહી ખીજનારી.—બાશુરી.
જગતન સખ મોહી લીએ, એસી લગત પ્યારી,
સુરદાસ મદન મોહન, તીન લોક ન્યારી.—બાશુરી.

૫૬—૧૦.

નન્દ નંદન બારબાર રખની પંથ જોહેરી—ટેક.

લોચન હરી કરી ચક્રોર, રાધા મુખ ચન્દ ઓર, દેખત નહી
તીમીર ભોર, મનહી મન મોહેરી.—નન્દ નંદન૦
નયન દોહ બૃંગ રૂપ, બદન કમલ સરદ નૂપ, તરનીકો
પ્રકાશ મીલન, ખીના ચપલ ડોલૈરી.—નન્દ નંદન૦
લોચન મૃગ સુભગ જોર, જાગ રૂપ ભયે ભોર, ગોંહ ધનુપ
શર કટાક્ષ, સુરતી આધી તોલૈરી.—નન્દ નંદન૦
કાઘીં એ ચક્ષુ ચાર, પ્યારી મુખ રૂપ સાર, શ્યામ દેખી
રીઝે મન, યહૈ સાંચ માનૈરી.—નન્દ નંદન૦
સુર શ્યામ સુખદ ધામ, રાધા હૈ જાહી મામ, આતુર પીય
જાની ગમન પ્યારી અતુરાનૈરી.—નન્દ નંદન૦

કલ્યાણ—સાખી.

સાખી—૧.

કલ્યાણ ઉતરી બાગમે, કેસે દેખન આજી,
માથે લેજી રે તોકરી, માલન હો કર જાજી.
કલ્યાન જાતકી બાલકી, ભાંત ભાંતકે ફુલ,
જો દેખત મન રીજવે, સો દેખત મત લુલ.
કલ્યાણ જાતકી તમોલન, બેચત નાગર પાન,
કહા ચુના મૈં તો રખું, જો મીલે ચતુર સખન.
માલી આયા બાગમે, કલીઅન કર રહી શહોર,
મેં તો બંદીઆ તેરી, મીઆં કાચી કલી મત તોર.
માલી આયા બાગમે, કલીઅન પરી પોકાર,
ખીલી ખીલી ચુન લે, ઓર કલ્યનકુ મત પાર.

યમન કલ્યાણ.

યમન કલ્યાણ—સારંગમ.

સારંગમ—૧.

સારંગ પમગરે ગમપધ નીધપમ ધપમગ પમગરે.—સારંગ૦
સારે સાનીધપ નીધપમ ધપમગ પમગરે.—સારંગ૦

યમન કલ્યાણ—ચતરંગ.

ચતરંગ—૧.

ચતરંગ રસ સન ગાવધ,
ગાયણ ગુણી ગાધએ;
તું મહમદશાહકે બરપૂર—
પૂરણ હસ્તી કુરંગ-સુરસ પાઉ સુરતાન,
માન-સુર જર જર વાધએ.—ચતરંગ૦
ત્રીકટ થોમ ત્રીકટ થોમ—
થારી કુટે-થારી કુટે—
તકણક-તકણક—તકજક-તકજક,
તીએ ઐયા મોએ—તીયા તીયા તીધયા.—ચતરંગ૦
સારેગ રેગમ ગમપ મપધ,
પધની ધનીસા-નીધપમગરેસા,
અતદરે તદરે દરે દરેનોમ.—ચતરંગ૦

યમન કલ્યાણ—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

યમન ગાયણ કર ગુણ રામકે,
ઐર ન આવત કામ તેહારે.
જો પલમે ગુણીકા ગજ આજમીલસેં,
અતી પાતકે ઠારે.
ગૌતમ નાર છુએ પદ કીરજ શુદ્ધ ભષ,
દુઃખ મીટ ગએ સારે;
માલક હૈ ઇન દેવતકો ઇત રાજત,
જન મહી રાવણ મારે.

ધૃપદ—૨.

કેસે તું ચેટક તોનાર જાત્ર મંત્ર નાર—કેસે.
હું જો દેખતહી કછુ પીઆકો સુધારને સંવાર.—કેસે.

ધૃપદ—૩.

જખ યાદ આયે પીતમ બતીઆં,
ઉનકી નેહકી ગતીઆં, તખકે અખ્યાં, ધરકે છત્યાં.—જખ.
પ્રભુકો બેગી મીલે આછજેદીન,
દીવશ ગીનત અંગરી ઠકીઆં, તક્યાં બલ્યાં કલ્યાં રલ્યાં.—જખ.

ધૃપદ—૪.

મુશકેલ કરો આસાન અલાહી મેરી,
દીન દુનીમે પીર મદદ તેરી.—મુશકેલ.
નીરધનકો આધાર, ગરીબનકો નીવાર,
સુખકે દાતા, દુઃખ કાટો મેરી.—મુશકેલ.
ગુણ અવગુણ મેરી સખ તુમ જાનો,
જલદી ખખર લીજો સાંજ સવેરી.—મુશકેલ.
અલખખલ પર કરમ કીજો,
પાર ઉતાર ખાજા નાવ મેરી.—મુશકેલ.

ધૃપદ—૫.

હે આલી આવનકો કીનોરી, શુભ ધરી શુભ મુરત
લગન સગન મનરી બાવનકો.—હે આલી.
અર દઉંગી મર દઉંગી ઉમગ બેટ બજવત, ખરર ખરર
ગુઉ ગુઉકરી, પીયા લાલ લાગેરી ગાવનકો.—હે આલી.

ધૃપદ—૬.

આનંદ ભયો માધ મેરે પ્રાણનકો આધાર જખસે દેખી
પીયા તોરો સુખ.—આનંદ.
તન સુખ મન સુખ રોમ રોમ શીતલ ભયે લુલ ગધ
તન મનકો દુઃખ.—આનંદ.

યમન કહ્યાણુ—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

જોખનકે ગુમાનમે ભુલી શીરત ડગર ડગર.—જોખન૦
હે લાલ મેરે તું મનમે દરસ રાખે તો નીકે દોનો
ધર.—જોખન૦

ખ્યાલ—૨.

મોરલી મધુર ધુન બાજે છતોમ છતોમ છુમ
છનનનનનનન.—મોરલી મધુરી૦

બાજત પખાવત ધુમી કીતી ધીધીધીધી તાધીન તાધીન
ધીમ તનનનનનનન ઉકટતાસકી તાન લે, સપ્ત સુર મીલ
મંકા દાતી જનનનનન છુમ છનનનન.—મોરલી૦

નેવર જેવર અનુવત બીછુવા પાયલ બાજે છુમ છનન
છુમ છનનન છુમ છનનનનનન.—મોરલી૦

ખ્યાલ—૩.

અવગુણ ન કીજીએ ગુણી સુનો કહા જાણે ગુણુકી બાત
હો ગુણી, ગુણી જાણુ ગુણુકી સાર.—અવગુણ૦

બરી બેર સમજાજી નહી સમજત બેર કોણુ કહે એક
બાર કહે લીને કોણુ કહે બાર બાર.—અવગુણ૦

ખ્યાલ—૪.

પલખનસે મગ જરં, એરી એમાં.—પલખન૦

તપત બુખવું ગરવા લગાવું, તન મન ધન સખ વારં.—
એરી૦ પલખનસે મગજરં

ખ્યાલ—૫.

બનરા આપલો માપ હેરી આજસોં.—બનરા૦

સદા રંગીલે છબીલે મહમદશાહે,

સુંદર બર પાપ લો મા.—બનરા આપ લો

ખ્યાલ—૬.

લંગર તુરક છ ન છુઓ, મેરી ધગરીઆં ભારી, અખ
દંઉ ગારી, બ્રીજ નારી, નીરખ નીરખ હસ હસ દેત
મેએ તારી.—લંગર૦

તુ તો માહા ઠીત પી અતસન લાગોહી આવત ધાવત
અત ખાર ખાર, મએ સાનુ હેરત ધેરત, હઉં લાજન મરી
જાત હું બજ નારી.—લંગર૦

ખ્યાલ—૭.

પીહરવા તેહારી નેક નજર પર વારવાર ગષ્ટ હું બલીહારી
ખરજ રહી હું ખારખાર.—પીહરવા૦

મેરી મનકી પુજ આછલી કર પ્યાર, શીશ નવારી હસ
રસ પાર ઉતારનહાર.—પીહરવા૦

ખ્યાલ—૮.

મારે ડેરે આજ સુનતો એ ગુમાની મેજ.—મારે૦
મુલખ ખીજાના છાંડ નહી જના મેરા મીયાં, મુજવે
નીમાનીદા દોલા.—મારે૦

યમન કલ્યાણ—હુમરી.

હુમરી—૧.

અપને કહાનકુ દુદન ચલતી દારીકાં બીંદ્રાખન,
હારે હારે જાની દારીકાં.—અપને૦

બાસુરી બજાવત, કહાં મેલો કહાના,
ઝમક-ધમક અંગ ઢંગ-હારે હારે જાની.—અપને૦

ગોરસ મટુકી, સીરપર ધરત,
દેખત રાહ દેલ ઉમંગ-હારે હારે જાની.—અપને૦

યમન કહયાણુ—૫૬.

૫૬—૧.

ખખર એ જેહાંકી, ખખર એ જેહાંકી રખના
ખખર એ જેહાંકી, રખના-હયે એછ સપના;
નજરોસે દેખા શીર દેખા નહી
ક્યા જુખાની-ગુમાની-ફાની બકના—હયે
એછ જેહાં ખીચ રસ્તમ ખેરાગી ભયો
અગ્ન અગ્ન, અગ્ન વીધન, જીવન તંગ, હરખ ભંગ ભંગના.
ખખર એ જેહાંકી, રખના.—હયે એછ સપના.

૫૬—૨.

અંગ અંગ રંગ ભરે આયે હો.—ટેક.
રંગ ભરી પાગ ભાલ રંગ શોભા રંગ રંગ નૈન પગાયે હો.—૧
રંગ કપોલ રંગ પલકની શોભા અધરની શ્યામ રંગાયે હો.—૨
નખ છત રંગ આર ઉર રેખા યતી રંગ રૈની જગાયે હો.—૩
કંકન બલય પીઠી ગડી લાગે ઉર ઉર છાપ બનાયે હો.—૪
સૂર શ્યામ બામા રંગ પાગે અતુરાગે મન ભાયે હો.—૫

૫૬—૩.

ભજ લે ભજ મન તું ભગવાન,
કહાં ભયો તુંહી અજ્ઞાન જ્ઞાન.—ભજ લે
ઉત્તમ દેહી તું પાયો હય એહી તું,
ભુલ્યો હય વેહી તું છોડ શુદ્ધ શ્યાન.—ભજ લે
હય કૃપા જાકી કાહુપે નહી બાકી,
ભુલે ક્યું શુદ્ધ વાકી મનસો તું માન.—ભજ લે
વૃથા એ દીન દીન જાતે હય જો ગીનગીન,
પળછન છીન છીન રહો હય અજ્ઞાન.—ભજ લે
શીર નહી આવે હાથ રોવેગા તું વીસ ખાત,
જરા સુનો મેરી ખાત મત હો નાદાન.—ભજ લે

યમન કલ્યાણ—૫૬. હમીર કલ્યાણ—સારંગમ. ૨૮૭

૫૬—૪.

મુરલી તપ કીયો તનુ ગારી—ટેક.
નેકહું નહી અંગ મુરકી જળ સુલાકી જારી.
સરદ ગ્રીષ્મ પ્રબલ પાવસ ખરી છક પગ બારી.
કાટેહું નહી અંગ સકારચો સાહસની અતી નારી.
રીઝે લીન્હે શ્યામ સુન્દર દેતી હે કત ગારી.
સૂર પ્રભુ તપુ દેરે હેરી ગુનની કીની પ્યારી.

૫૬—૫.

યહ મુરલી ઐસી હે માધ.—ટેક.
હમ યાસોં રીસ વૃથા કરતીહી તવ હય કદરી ન પાધ.
બાની લલીત સુનત શ્રવનની હીત ચીત મેરે અતી બાધ.
ગાજતી બાજતી શ્યામ અધર પર લાગત તાન સોહાધ.
મેં જાની યહ નીહુર કાઠકી નરમ બાંસકી જાધ.
સૂરદાસ વ્રજ નારી પરસ્પર તાકી કરતી બઝાધ.

હમીર કલ્યાણ.

હમીર કલ્યાણ—સારંગમ.

સારંગમ—૧.

ધધની ધધ મધ ધધધ ગગ મગારે ગા સારેસા ધધસા
રેરે ગમ ધધ પપ ગગ મગારે ગા સારેસા.—ધધની૦
પપ મધ સા સાની રેસા ધધ નીસા રેરે સાસા ધધ
પપ ગગ મગા મગા સાસા રેસા.—ધધની૦

હમીર કલ્યાણ—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

સીસ મુંઘટ યવન કુંદલ બાલ તીલક ગુંજ માલ
પીતાંબર ઠટ કંચની ખીરાળે.—એ સો હે સીસ૦

સંખ ચક્ર ગદા પદમ ઠર મોરલી અધર ધરતરે ખીંદ-
રાખન ચંદ ગોપીનાથ ખીરાળે.—એ સોહૈ સીસ૦

ત્રવંગી લાલ મદન ગોપાલ ગોપીનાથ ભગત વસલ બદ-
રીનાથકે પ્રભુ સમ સુર છાંએ રહે તીન આમ લેત તાણુ
મધુર મધુર.—એ સો હે સીસ૦

ધૃપદ—૨.

મીન-જલ તુહીં નામ ધરે, ચપણી જપ કરે, હુર-જન-
રૂ-વીર-શીઘ્ર-તુર, તુહીં કરીમ ખરખત અમોળ.—મીન-જલ૦
ફલ-ફુલ-પાન-ખન-પંખી-મેદાંન, તુહીં નામ નીશાન,
ધ્યાન દરમ્યાંન, પઢત મસ્તાન, હરદમ શુબોશાંમ-સંસાર
પ્રગટ સમ ડોળ.—મીન જલ તુહીં નામ ધરે.

બાદલ હીંડોલ હલટ, ગરજટ, ગાજ વીજસે ઝરમત,
બળવત ખુદરત એ તેહારો દંક, પ્રભાત સંધ્યાત, રસ્તમ
જયું ગત ગુપ્ત અમોળ.—મીન જલ તુહીં નામ ધરે.

ધૃપદ—૩.

ગરજત ધન તપકત બન ભીંજ બસન કુંપત તન
અતાંસી હેરાંધરી.—ગરજત૦

ગરજ ઘટા ધુમ છાંહી, નષ બેલ હલ હલાધ, તેસે હર
ભોંમ છાંહી, કુંદ કુંદ ચપલાસી ચમકાધ આધરી.—ગરજત૦

ધૃપદ—૪.

ખુંદ પવણ પુરવાહી બહે, ગરજ ગરજ ગરજત ધન.—ટેક.
ઉમડઉમડ ધુમડધુમડ ઉમરાત ધનધોર ઉઠત બાણ છુટત
પ્રાણ લરજત ગરજત.—એ ધન ખુંદ૦

ધૃપદ—૫.

અચલ રાજ રહો તેહારો માધો માહારાવ રાજનકો એ
રાજ.—અચલ૦

તેહારી શર બર પોકાર જગમો તેહારી સુખત દુખ
દરબાજો.—અચલ.

સમ દીપ નવ ખંડ તુમ પારકો મુલક તુમ પાર અતહી ધારો;
દેવા ગળનના હી હી કૃપા તમપર મંગલ ભતહી ધારો.—અચલ૦

હમીર કલ્યાણ—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

મેં કેસે ધાધરી બરે, કનૈયા, સખી સખ સંગડી
ગઢરે—મેં કેસે૦

રૂપ ઠગોરી ડાર દીઓ હે, સુદ ન રહી મોહે તનકી—
મેં કેસે૦

ખ્યાલ—૨.

સૃજય રહી સૃજત નહી ઉલજે નેનાકુ કેસે સૃજઈ—સૃજય૦
ગુલ છડી પર ગઢ પ્રેમકીરે સદારંગ, ઉલજે નેનાકુ કેસે
સૃજઈ—સૃજય૦

ખ્યાલ—૩.

ચમેલી ફુલ ચંપા ગુલાબ ગુંડ લાવો રે માલણીયાં હરવા
નઓશાકે ગરે દાર—ચમેલી૦

મહમદશાહ સીસ સેએરા ખીરાજે ઓર સોહે સોહા
બાગા—ચમેલી૦

હમીર કલ્યાણ—તીલાનો.

તીલાનો—૧.

દ્રીદ્રી તાંનરે તના તદાંની ઓદન તન તન તેદાની—
દ્રીદ્રી તાંનરે૦

યલ્લુમ વ્યલ્લુમ યલાલી યલી યલા યલા યલા લાલે.—
તાનરે દ્રીદ્રીતાન૦

તનનન દીગદીગદીગદીગદીગ ધું ધું ધું ધું ધું ધું
દીગદીગદીગદીગદીગ ટકટકટકટક ધુના કીટીટક યુંગ યુંગ
યુંગ યુંગ યુંગ દીદગીનધા કાનધા—દ્રીદ્રી તાંન૦

હમીર કલ્યાણ—૫૬.

૫૬—૧.

ખાંસ વંશ વંશી સળ બસ્ય જગત સ્વામી—ટેક.
જાકે બસ સુરનર મુની બ્રહ્માદીક ગુની ગુની ગુનન બાસર
નીસી કથત નીગમ નેતી ખાની—૧.
યાકી મહીમાઁ. અપાર શીવ ન લહત બાર પાર કરતા
સંસાર સાર બ્રહ્મ રૂપ યેહૈ—૨.
સુર નંદ સુવન શ્યામ જે કહીયત તત્વનામ અતીહી
આધીન વસ્ય મુરલી કેતે હૈ—૩.

૫૬—૨.

મુરલી નહી કરત શ્યામ અધરની તેં ન્યારી—ટેક.
ઠાઠે હૈ રહત એક પાય તનુ ત્રીભંગ કરત ભરત નાદ
મુરલી સુની પુહમી વસ્ય સારી.—૧.
થાવર ચરચર થાવર જંગમ જડજડ જંગમ સલીતા
ઉલટી પ્રવાહ પવન થકીત ભારી.—૨.
સુની સુની ધુની શ્રવન તાન સ્વદે ગયે હૈ પખા ન તર
ડગર ધાવત ખગ મૃગની સુધી ખીસારી.—૩.

હમીર કહ્યાણુ—૫૬. શામ કહ્યાણુ—ધૃ૫૬. ૨૮૧

ઉકઠે તર બયે પાત પાથર પર કમલ જાત આરજ પથ
તજ્યો નાત ખ્યાકુલ નર નારી.—૪.

રીઝે પ્રભુ સુર શ્યામ બંશી રવ સુખદ ધામ બાસરહુ
જામ નહી કતહું ટારી.—૫.

—:૦:—

શામ કહ્યાણુ.

શામ કહ્યાણુ—ધૃ૫૬.

ધૃ૫૬—૧.

મુશકેલ કરો આશાન ચેસ્તી મેરી—મુશકેલ૦
હજરત મેરી દીન દુનીમે મોહ મદદ તેરી,
નીરધનકો આધાર, ગરીબનકો નવાજ, સુખકે દાતા,
દુખ કાતો મેરી—દીન દુની૦

ધૃ૫૬—૨.

આલીરી હું તો અકેલી અલખેલી કુંજનમો કુલ તો ચમેલી
ચુનનવેકુ જમ ઝુકીરી—આલીરી૦

મગ મીલે નંદલાલ, મોસે કીને એહી ખ્યાલ, બધ ખેહાલ
મુખતન માલ દધ છુટીરી—આલીરી૦

કરકો કંગન કુટી, મોતીઓદી લર તુટી, ઉછલકે આન
ચલ મગમે છુટીરી.—આલીરી૦

કેહેત મીઆં તાનસેન તુમ મીલે પીઆ તખ તખ
છુટીરી—આલીરી૦

શામ કલ્યાણ—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

યારદા માતુ નીતદા નેહારા વે—યારદા૦
કીતવલ મન જણી મેં, કીતવલકુ કામ, એશકો નહી
કોઇ જોરા નેહારા વે—યારદા૦

શામ કલ્યાણ—કુમરી.

કુમરી—૧.

નાળુકરો મારો છ, સેજરીયાં તોરી ના ચહરું—નાળુકરો૦
જાગી અટરીયાં ચંદન કેવરીયાં, ક્યસે આજીં મોરા પી—ના૦
સેજ ચહડત મોરી પાયેલ આજીવે થરથર કાંપે મોરો છ—ના૦

શામ કલ્યાણ—પદ.

પદ—૧.

ખીહસી રાધા કૃષ્ણ અંક લીન્હી.—ટેક.

અધરસોં અધર જુરી, નયનસોં નયન મીલી, દૃઢ્યસો
દૃઢ્ય લગી હરપ કન્હી—૧

કંઠલુજ લુજજોરી, ઉછગ લીની નારી, ભવન દુખ ટારી,
સુખ દીયો ભારી ;

હરષી જોહે શ્યામ, કુંજમન ધન ધામ, તહાં હમ તુમ
સંગ મીલૈ પ્યારી—૨

નહું ગૃહ પરમ ધન, હમહુ જૈ હૈં સદન, આય કહું
પાસ મોહી સૌન દૈ હૌ ;

સુર ચહ ભાવ દૈ તુરતહી ગબન કરી કુંજ ગૃહ સદન
તુમ જાય રૈ હૌ—૩

પદ—૨.

ય દોહ રાજત રતી રન ધીર—ટેક.

મહા સુભટ પ્રગટે ભુટલ વૃષભાન સુતા બલવીર—૧
મોહની ધનુષ ચઢાય પરસ્પર સચે કવચ તન ચીર—૨
ગુણ સંધાનની શેષ ઘટત નહી છુટે કટાક્ષણી તીર—૩
નખ નેજા આકૃત ઉર લાગે નેક ન માનતી પીર—૪
મુરલી અધરણી ડારી અયુધલો ગહે સુભુજ ભટ બીર—૫
પ્રેમ સમુદ્ર છાંડી મરખદા ઉમગી મીલે તજી તીર—૬
કરત ખીહાર દુહાં દીસતે મનો સીંચત સુધા સરીર—૭
અતીવલ જ્યોત્ન ધાય રૂધીર ચીરવંદન મીઝી શ્રમનીર—૮
સુરદાસ સ્વામી અરૂ પ્યારી ખીરહત કુંજ કુડીર—૦

શામ કલ્યાણ—કબીત.

કબીત—૧.

બાલ દીયો શીર શોહન મોહન, આંખ દીયે જગ જોવનકુ,
કાન દીયો હર નામ શુનનકુ, નાખ દીયો મુખ શોભનકુ.
પાઉં દીયો પરદેશ ગવનકુ, હાથ દીયો કધુ દેવનકુ,
સબી શોહાગ દીયો પરભુ પર પેટ દીયો પટ ખોવનકુ.

કબીત—૨.

માંજરી જો પીવે તો સ્વાનહુકો પ્રાન લેવે,
બકરી જો પીવે તો મારે બનરાજકુ;
ગુમાર જો પીવે તો સુદરીસે ખેલ ખેલે,
સુંદીર જો પીવે તો ઉઠ ધાય કાજકુ;
કહેત કવી સીવસંગ આકૃકો તો એસો રંગ,
ચીરીઆં જો પીવે તો ઉર મારે બાજકુ.

ભુપાળી કલ્યાણ.

ભુપાળી કલ્યાણ—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

અબ મોરી એ ગત બધીલી—અબ મોરી એ.
નેનનમે શુરત, ચીતમે મુરત, મનમે ધીઆંન, રશનાપે
નામ—અબ મોરી એ.
જબ તેં દેખ્યો રૂપકો સાગર ઓર ગુને સાગર અઝીઝેદીન
તબહી તેં મોરી નેહા ન સુદ્ધ રહીલી—અબ મોરી.

ભુપાલી કલ્યાણ—ખયાલ.

ખયાલ—૧.

સુગર બના ગાય બખય, રીખય સખનકો મતકરસોં—સુગર.
તાન તાલ બોલ લેહેકે અનછર પતરી બેઠાવત ગાવત
હીઅરા અલંકાર અતુર—સુગર.

ખયાલ—૨.

શુધ બોલ તએ નહીન રૂપકે કીને મરોર—શુધ બોલ.
કર રહી માન માનલે પેઆરે કીને જતન કરો—શુધ બોલ.

ખયાલ—૩.

બનરે બલધયાં લડાંગી, આખ સોહાગકી રાત, અલ-
બેલા પાયા—બનરે.

ચંદ્ર બદન પેહેરન પાકી લોચન ચમકત લેહેરીયા બના
અબનીકા મુખ તબોલ ખીરી ગેંદ ગેન દહાંગી આજ
સોહાગકી—બનરે.

ભુપાળી કહ્યાણુ—ટપો.

ટપો—૧.

દીલ યુંધ ચાહે, મન યુંધ ચાહે, સોઈ અખતો મેરા દીલ
ગમરા હસકે દીલમે, કચુ ઓર દુએ જૈ,
જા મુખ તોય ચાહ્યા, તું હે ઓર મેં હૈ.
મુગરસો બાલમ મેરા, ચતરસો બલમા મેરા,
જા નેન વૈં ગમ્ભીર કપુ.—અખતો મેરા દીલ

ટપો—૨.

તેહારો મન મૈલન હો, ડાહું ગલે ખીચ બૈયાં.—તેહારો
કેઆ શેહેકા પેહના રે ખુન્દ પડે રંગ જય;
પરાય મરદકી પ્રીત સેજ ભોર બય ઉઠ જય.—તેહારો

ટપો—૩.

ઓ ના મીસે રે જનકી હૈં મેં દાસી.—ઓ ના
દીલ્હીખી હુંદી, ખીંદ્રાખીનખી હુંદી,
હુંદ શીરી મથુરા તીર્થ કાશી.—ઓ ના મીસે રે

ટપો—૪.

લગન મોરી લાગી, પીઆં સંગ દીનરેન, લગન મોરી
હીયાજ્યાકે નામ તેરા રટત હૈં પીયરવા, ફેજકો હોવે
મુખ ચેન.—લગન મોરી લાગી

કામોદ કહ્યાણુ—સ્વારી.

સ્વારી—૧.

તુમ આવો મોરે ઘેર, તોરે કારણુ કુલ વણુ સેજ બનાવું.—ટેક.
અનેક ભાંતકી ચુંદરી રંગા દે,
અન હો બલમા આછી નીકી મંગલ ગાવું—તોરે કારણુ

પીળુ.

પીળુ—તીલાનો.

તીલાનો—૧.

દેરના દેરના દીમ તદીમ તનન દેરે, ઓદન દીમ તનન
તન તુમદરે તરેદાની—દેરનાં.

નીસગમ પમ ગમ પસા પમ ગ મગ નીસારે ની સા
ની ધાકરતન હુમકરતક દીદગીન તકદીલાંગ તકધીલાંગ
ધે. ઓદન—દેરનાં.

પીળુ—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

ક્યા મુખ લે ધર જાતું પીયાકે નહી હરમે કહુ ઢંગહુ
ન શીખો—ક્યા મુખ લે.

જાનેપી બાજણ બાજ રહી હએ, અંગનામે ઠાડી લખજી.
એસો મેરે પીયા રે અંગનામે ઠાડી લખજી—નહી હર.

પીળુ—હુમરી.

હુમરી—૧.

સૈયાં હો ગરજ નહી તુમકે,
વે તો અપની ગરજકો ચાર—સૈયાં.
પ્રીતકી રીત કચુ નહી જાને
દે ગયો દુઃખકો દીકો—સૈયાં હો ગરજ.

હુમરી—૨.

નેનોને જીલમ કીઓ એરે આલી હો—નેનોને.
એરી એ નેના શરખતકે પેઆલે, બોલન જાહુ કીઓ—નેનો.

હુમરી—૩.

મએ તો આઘ આઈ સરન તેહારે મેડા જગીઆ પાર
ઉતાર મેડે બેહરેતુ ખેવતીઆં પાર ઉતાર—મએ તો.

એ ઘટ ઘાટે ઘણો જલપાણી, ગેરી નદીઆંમે આઊં
કેસા જોગી પાર ઉતાર. મેડે. મએ તો.

હુમરી—૪.

મોરી અંખીયાં તુમ સંગ લાગ ગધ્યાં, હજી લાગ ગઈ
લાગ ગઈ લાગ ગધ્યાં—મોરી.

તુમારે નામકો મેં સુમરણુ કરં યું, મેં તુંઘ તુંઈ જપ
દીયાં મોરે સધ્યાં—મોરી.

તુમારે દવારસે મે અપ કીતે જતું, મે હીરશીર લાયું
પીયા તોરે પધ્યાં—મોરી.

હુમરી—૫.

સો મેરી ગુધ્યાં કેસે ભેગું પાતી કદરકુ મેં—સો મેરી.

એક તો અંધેરી રાતી, હજી સુની સેજ નાગણુ, તીજે
મોરા બાલા જોખન, હાએ તસ જાતી. કદરકુ મેં—સો મેરી.

હુમરી—૬.

કદર પીઆ રે લાગે તુમસે નએણા—કદર.

જહસે ગયે મોરી સુદહુના લીનીરે, ખીન દેખે નહી
ચેન—કદર પીયારે.

હુમરી—૭.

એજી મત છાંડોરે લાગી પ્રીત, નાદાની સધઆંરે, દેખી
સધઆં તેરી પરતીત, માડી શીક માનો સધઆં મત
છાંડોરે લાગી પ્રીત.

જખસે ગએ મેરી સુધહુના લીનીરે, શોખે રંગ પીઆ
પરદેશ, શોતનીઆ દેગી મએકુ તાના જલ જનમઓરે
એસી પ્રીત.

હુમરી—૮.

કેહું રે ખરા હીંદુસતાની, તોરી નજર દેવાની—કેહું રે૦
આરખી ગંગા પારખી જમુના ખીચ ખરા મુલતાની—તોરી૦

હુમરી—૯.

તુમહી બસતહો પ્રીતમ પ્યારે તનમે, મનમે, નેનન
મારે—તુમહી૦

સાંવલી સૂરત, મોહની મૂરત, જાહુસા કર ગએ સેનન
મારે—તુમહી૦

પીળુ—દાદરો.

દાદરો—૧.

બજની પએલીઆં મોરીરે હોલ કકરીલા હએ ઘાટ—બજ૦
હલ સકતો મે ખીરહાકી માતીરે દુજે સંઘયાં હએ નાદાન—બજ૦

દાદરો—૨.

આઈ ગીરોંડા બેલેરે.—આઈ૦

ગોરીકે મુખપર બેશર શોએ,

જેસે ચંદરમાહકી જોતરે—આઈ૦

દાદરો—૩.

કોનશી તલધયાંમે નાહુંરે બગલા પાણી જકોર ગયો—કોન૦
ગંગાખી નાહી વારી જમુનાખી નાહી, નાહી અજોધી-
યાકી ઘાટરે—બગલા૦

રાતી જો હું મેં રાજરે કુવરકી ચાહું તો પકડ મગાવુંરે—
બગલા૦

દાદરો—૪.

હો ગયા દહયાં રાગ મેડા જોગી—હો ગયા૦

જંગ સેહારેનું હીરેદી માનુ, તખ્તે હજરેદા ભોગી—
હો ગયા૦

દાદરો—૫.

ખીરહનવે ખાંસરી બળવે કીસન ખ્યારા—ખીરહનવે.
નદી કીનારે ગોરીયાં પુકારે, દામ બર દામ પ્રીતમ
ખ્યારા—ખીરહનવે.

દાદરો—૬.

હાંરે કોઈ ખાંસરીરી બજારે—અરે.
હરહર ખાંસકી બનીરે મોરલીઆ, અરે કોઇ ખીંદરા-
બનમે સુનીરે—હાંરે.

દાદરો—૭.

નદીયાં કીનારે કાન્હાં ખાંસરી બળવે રે—નદીયાં.
હરે હરે ખાંસકી બનીરે મુરલીયાં,
લાગે જીયામે મોરે આશ રે—નદીયાં.

દાદરો—૮.

મોરી રાધા હેરા ગમ કુંજનમે, સામલીયા જરા બનસી
બળ બ રે—મોરી રાધા.

ગોકુલ દુંડુ, ખીંદ્રાબન દુંડુ, દુંડ શીરી મુલતાન—
મોરી રાધા.

જો મોરે રાધાકી બબર લે આવે, દૈયાં ધન દર્જગી
લુટાઉં—મોરી રાધા.

દાદરો—૯.

કાએ રૂસે બલ્લમાં મોરા ખેંચીરે કમાન મેરી બધરે
જવાંન—કાએ રૂસે.

તોરે સીવા રાજ કાઉસે ના બોલું લે લે કીરીઆ મેં તો
બહી બદનામ—કાએ રૂસે.

બલ્લમાને ખાંધી ઢાલ તલવારીઆં ભુલ ગએ તીર
કમાન—ગએ રૂસે.

પીઠુ—ટપો.

ટપો—૧.

હોરે મેરા પ્યારા નહી આયારે, કીન શોતન ખીરમાયા
સપ્પાયાં—મેરા પ્યારાં

હોરે મએને હુંડા જગ સારારે, હીઆં કાઈ નહી
અમારા, મએ તો દેતી રામ દુવપ્પાયાં—હોરે મેરા પ્યારાં

ટપો—૨.

અજળ તરેહદી સએન સએન મીઆંવે—અજળ
દીદ નેજરેતુ શીર નહી આવંદા, શોરી કરે મીજમાની
મીઆંવે—અજળ તરેહદી

ટપો—૩.

માનદાખી નાહી શાનુ કીવેગીલા—માનદાં
અંખીઆં લાગી તેડે નાલમીઆંવે, દીદાર બખશનું,
બેપરવા જાની કરદા, એશક લગાયા તેડે લલા—માનદાં

ટપો—૪.

હો નીજરા નૈનાદા, અસાદે જાન સલાંમત, મીલદા
ન લુલદા આ લલા—હો

નજર ગુજરદી હરકત બસ ગઇ, સુન સાજન, મોરા
વારી કયોં છલ ચલા—હો

ટપો—૫.

કીસકા કોન સંગાથી રે બાબા, કીસકાં
જુહીરે માયા જગત લુલાયા, કહેત પુરાંણકી પોથીરે—આંકીં
દોલત દુનીયાં માલ ખખનાં, માત પીતા ના સાથીરે—આંકીં
આપહી આપે એકલારી જાના, હોતે મશાનકી માટીરે—આંકીં

બેહાગ.

બેહાગ—સારીગમ.

સારેગમ—૧.

ની સા ગમ પ મગ મગ રે સા, નીનીપ નીનીપ નીસા
ગમ પગમ પ નીપ ધમ પમ ગમ ગસા નીસા૦

ગમપની સાસા નીનીપ ધપમગ પમપ સાનીસા ગરેગ
પમગસા નીનીગ મપમ ગસા નીસા નીસા ગમપ નીસ
ગમગ સાનીપ મગસા—ની સા ગમ૦

સારેગમ—૨.

સાગમપની સાનીધપ ગમપમગરેસા—સાગમપની૦
મગરેસાની પનીસાસા ગમપમગરેસા—સાગમપની૦
પપનીસા સાગમરેસા સાનીધપમગ પનીસા નીધપમ-
ગરેસા—સાગમપની૦

બેહાગ—ચતરંગ.

ચતરંગ—૧.

સુર સાચ સાધ સમરાગ પરત, બેઓરે કર ચતુરંગ
કર દેખાવ રખ ગેચાન ઘેચાન કરતારકા નીત તથ નામ
બધો ગુણીચનમે પાચે—સુર સાચ૦

દીદગીના દીદગીના દેરના દેરના તન નાદીર દીર તુમ
દીર દીર, દીર દીર તુમ દીર દીર દીર દીર દીર દીર દીર
ની તોમ તોમ તોમ તની તોમ તદેરે ધીના ધાકરતક ધુમ-
કરતક દીદગીન તક ધીલાન તક ધીલાન—સુર સાચ૦

મમ ગ પ ની સા સા ની પ મ પ સા ગ સા સગ
મ પ મ ગ રે સા ગગ મમ પપ નીની સા પ મ ગ રે
સા ગમપની મપ ધા પ મ ગ રે સા—સુર સાચ૦

૩૦૨   જોહાંગીર કરાણીવાલું રાગસ્તાન.

સમ અસમ બેસમ અતીત અનાધાત ઉનનયાસ કોત
તાન કઠણુ બય ગેઆન સરસ રખ નીરંકાર કરતારકા
દીલ ખીચ નીત ખીચાર—સુર સાચ૦

બેહાગ —ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

રે હો જશોદે આજ મુખારક—મુખારકબાદીઆં, રે હો૦
તેતે ધર પૂત બયો, ખીજમોહન, ધર ધર બયી એસ
શાદીઆં.—રે હો જશોદે૦

ધૃપદ—૨.

કહો કેસે રેન બેહાની, પીયા ખીના જાઆકી ખીતા કહાંસે કેહું રી.
આવન કેહ ગયે હજઅ ન આયે, પાસ બસે પરદેશ બરાબર,
શુન્યો નનદ જોહાની પ્રેમ કહાની—કહું કેસે રેન બેહાની૦

ધૃપદ—૩.

ઉમડ ધુમડ આયોરી ઘન ગરજત બરસત અતહી મોહે
સુખ પાયોરી—ઉમડ ધુમડ૦

એક ઘન ગરજત, દામીની દમકત, મોહે મીલે સુખ
પાયોરી—ઉમડ ધુમડ૦

મોર કરત શોર, દાદુર બોલત, કોકીલાકી કુક સુનત
અતહી ખીરાજે છબ આનંદ ઘન પીયા ચીરનજ રહો કરો
અકબરશાહે સુખ પાયોરી—ઉમડ ધુમડ૦

ધૃપદ—૪.

ખાનકે બન આએરી લાલ પટ પીતાંબર મોરલી અધર
ધરી મન સુધન શ્રવન કુંડળ જગમઘાટ મોરમુગટ—ખાન૦

ખીજ હીલતી મીલ મીલતી નીકસ ચલી ધર ધરસ
સરદ પુનમ રાસ રચીઓ બનસી બટ—ખાન૦

ધૃપદ—૫.

મેરે રી નેનનકો માધ મનમોહનજીકી મોહની સુરત
અત ભાવે.—મેરે રી નેનનકો

નીકે અધર તીકીખેત, નીકે મુસક્યાંન નીકે દસન ચમકે
ચીતકાં ચોરાવે.—મેરે રી નેનનકો

બનસી દોઝોરે મીન મન ખેચત, નીકે સુરત અનુ-
રાગ બડાવે ગુલાબકે પ્રભુ માધો રીઝ રીઝાવત કહીં ના
મનસખ પાવે.—મેરે રી નેનનકો

ધૃપદ—૬.

નીત જીઆ ધરાયે, મન રામ નામ
જાએસો તેરે હોવે સખ ખીધ નીકે કામ.—નીત
જીઠી જગ માયા મોહ લોભ માની ભૂલ ભૂલ, અહત શીરત
દેશ દેશ, સાર તદત કહું કહું અદ જામ.—નીત
ઈંદ્રીય બળવાન, તોલો પછાન આત્મરામ,
અંત તેરેકો નહીં, સંગ ચલે સુત ભામ.—નીત
ધયાહી તે નેમ ધરમ પ્રેમહીસો લીજો નામ,
તખ પાઉંગો મુખ ગોલાબકો શ્રી માધવ મુખધામ.—નીત

ધૃપદ—૭.

ઉતમ ગાએ ગાએ સુનાએ સખ ગુણીઅન મીલ સાચ
સુરનકી ઉપજસુ કરત માન—ઉતમ

સુધ ખાંતી સુધ સંગતકે બેઝોરે નેહારે કર દેખાય
સખ ગુણીઅનમે બાદી બેદાદી અનબાદી સમબાદીકે બેઝોરે
કર બખાણુ.—ઉતમ ગાએ ગાએ

ધૃપદ—૮.

નએના બર તેહારેરી રમજીમ આવત—નએના

ખીઠરી હલકે માતુ ધન શીહરી લાગત, અપક અપક ઊગડ
જાત મેરી જાન તેહારેરી—રમજીમ—નએના

ધૃપદ—૯.

આલીરી અલખેલી સુંદર નાર તોરે પ્યારે પીઆકે મન
માની એરી—આલીરી૦

મુખપર લટાં છુટી પહેની ખીસાર રહે, ગલે મોતીઆંઠી
માલા પેહેન આછ—આલીરી૦

ધૃપદ—૧૦.

બાદર આએરી લાલ પીયા ખીન લાગે દર પવન—આદર૦
રયન અંધેરી કારી ખીજે ચમકત, ઉમડ ધુમડ ઘટા છાયે—આ૦

બેહાગ—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

બાનુ ખીના ચૈન સમ્ય પાય નહી,
નેનન ઘેનન સમાય ગયી.—આનું૦
દેખું દેખું શીર દેખું નહી, પળક જલાય દેહી—આનું૦
મન મોહીના દેદાર હુંદતે, હુંદતે રુંદતે જાય કહી—આનું૦
તેરી મધુર મુરત ખાતર, રસ્તમ છતરાય અંધોરહી—આનું૦

ખ્યાલ—૨.

શેદા બના મેં દેશ છાંડકે, શેદા બના મેં દેશ છાંડકે,
ઝમક ઝેરીસે જળત જોખન્યાં.—સેદા૦
ખ્યાલ ખીચ તેહારી સુરત ખેલ, ખીલન તીલન મધુરન્યાં—શેદા૦
ઝુલટ આશ મનન મોહીના, સુખન ગાલન ગુલન્યાં—શેદા૦
મદન મુરત મુંગટે રસ્તમ, જખમ પાવટ દાર ઇશ્કન્યાં—શેદા૦

ખ્યાલ—૩.

જસોદે આજ મુખારક્યાદી આવે—જસોદે૦
જસોદાકો પુત્ર ભયો, ભયો શ્રી મોહન, ધર ધર આનંદ
બધાવે—જસોદે૦

ખ્યાલ—૪.

મેદી લાવન દે રે, મેરા હસ્યા ખન રે.—મેદી૦
મેદી લગાવન આધ તોરી ખ્યારી,
જે માગે સોધ દે રે.—મેદી૦
હાથન મેદી પાઉન મેદી,
અપણે લછન ચોરોન દેંદી.—મેદી૦
સંપત ખીપત દુખ સુખ સાજન,
જા સર ખીતી તા સર સેંદી.—મેદી૦

ખ્યાલ—૫.

હે ચંદ્ર લગો દુખ દેન માધ, મોકુ લગો દુખ દેન—હે ચંદ્ર૦
કાઠા ગધ ચાંદની, કઠા ગએ તારે, મોકુ પરે નધ એન—હે ચંદ્ર૦

ખ્યાલ—૬.

અખહુ લાલન મહીકોરે, અખહુ લાલન મહીકો દીન ખીત
ગએ હએ, તુમરે મીલનકો તરપ તરપ છયા તરસે રે.—
અખહુ લાલન૦

ઉમંગે નએના બાદલી કીશી જર લાગે, હીઅરા મોર
ભરજે, ખીજલીશી ચમકે, મેહા બરસે રે—અખહુ લાલન૦

ખ્યાલ—૭.

લંગર દીઠ મગનગ રોકત બલબેરી સજની કાબુધ હે
પનીયાં ભરન સાગરકુ જાઝી એ—લંગર૦

હું લાજનમે મરી જત હું, વાંતો છાંડત બાનન સખરસ
નંદકે ઢેટા નીર જાંવા ગુણી દુખર તીય જસોદાકે ગામ
રાજ કર્યાં ગોકુલ ગામ—લંગર૦

ખ્યાલ—૮.

પરીઓપા પ્યરે મોરે આજકી રેન છ ન જગાવો—પરી૦
સખ નીસ જગલી તોરે ઉમાહે, લેજંગી બલેયાં ગરવા
લગાવે—પરીઓ૦

ખ્યાલ—૯.

દેખો સખી કનૈયાં રોકે થાડો હય ઘેલ, પનીયાં ભરન
કૈસે જાઉં મોરી આલી—દેખો સખી૦

હું જમના જલ ભરન ધરસે જાતી ખીચમે મીલ ગયે।
એ નંદકો છેલ—દેખો સખી૦

ખ્યાલ—૧૦.

હઠ ના કરો પીયા મોસોં આજકી રૈન ન જગાવો મીયાં—હઠ૦
ઠહું તો માનત સુનત નાહીં કયા કરું યે મોરી દૈયાં—હઠ૦

ખ્યાલ—૧૧.

ધતની ખીનતી મોરી, એ ઉનસોં કહીઓ જા, અ
પાતગવા મોરી—ધતની૦

ઔરનસોં પીયા હસ્ત ખેલત હયે, હમસે કરત યેહી
દોંગ—ધતની૦

ખ્યાલ—૧૨.

પીયા ખીન ચંદ લગ્યાં દુખ દૈન.—પીયા ખીન૦

તારે ગીનત ગીનત હું હારી, ભર આયે દો નૈન.—પીયા૦

ખ્યાલ—૧૩.

ખાલમરે મેરે મનકે મીનતે હોવન દેરે મીત પીહરવા—ખાલમ૦
સદારંગ જીન જાઓ બદેશવા, સુખ નીંદરીઆં સોવનદેરે—ખા૦

ખ્યાલ—૧૪.

મોરી સંધ્યાં જેઠણીઆં નહી માને—મોરી૦

પનીઆં ભરણુ મત જાઓ મોરી સજની, નંદનો કુંવર
તોહુ પીછાણુ—મોરી૦

ખ્યાલ—૧૫.

ગોરી તેરે રોજ શોહાગ કાએમ દાએમ તેરે રહો—ગોરી૦

નાખદી નયવારીવે દાંતોડી પીસી હરી હરી સુરીઆં
ઔર શોહુ સુવા બાગા—ગોરી૦

ખ્યાલ—૧૬.

કહો કેસે રેત ખીટાનેકો, પીઆજી કહો—કેસે
અવધ ઘટી પીઆ હજી ન આએ, પાસ બશે પરદે-
શવા; તુમ સુતો નગાર જોઠાની, પીઆકી કહાનીરે—કહો
કેસે રેત ખીટાનેકો.

ખ્યાલ—૧૭.

સુરજનવા ધર આ, ધર આ તુમારે મીલનકો, મોરા
છ તરશઘઆંરે તુ મોરારે તુ ન જા—સુરજનવા
બતવાકો બતવારી તોએ સદા રંગીલે મહમદશાહ અબ
જાને ન દેવું પરધર ધરસે તુ મોરારે તુ ન જા—સુરજનવા.

ખ્યાલ—૧૮.

કવન ડંગ તોરા હે સજની, તું તો ઇતરાજી હોત રાત
ખીત જાત હએ—કવન.

છાંડ દે રે માલા ઉઠરી બાલ મુવાસો, તું તો ઇતરાજી
હોત રાત ખીત જાત હએ—કવન.

ખ્યાલ—૧૯.

શુધ આવે શુધ જાવે, બાલમકી રે—શુધ આવે
એ મન મેરો હાથસે છુટે, એ અધીકો પાત—શુધ આવે.

ખ્યાલ—૨૦.

પનીયાં કેસેકી બરં છોટી નનદી રે—પનીયાં
બારી ધરા સર સમરથ નાહી, માયે કેસેકી ધરં—
છોટી નનદી.

ખ્યાલ—૨૧.

હમારી સુધ પીયાને ક્યું ના લખ—હમારી
આવન કેહે ગએ હજીએ ન આએ, તલપ તલપ જાંદ
બખ—હમારી.

બેહાગ—તીલાનો.

તીલાનો—૧.

તાંતુમ તદેરના તનન દીરદીર ઓદતનદેરે નાદીમતોમ
તાનારે દીર દીર દીર તના તદાની ઓદન દીમ તનન
દેરે તદેરના દેરના દેરના દાની તના તદાની દરાદીમ તનન
દેરે—તાનુમ.

દીમ દીમ તોમ તોમ તનનનનન દેરેના દીર તાના
તાના તદીઅનરે દીમ તનન ઓદનમુ દેરના દેરના દીમ
તનોમ તના તદાની તના તદાની દરા દીમ તનનદેરે—તાનુમ.

તીલાનો—૨.

દીમ ઓદ તનન તનન દર ના ધી ધીનના ધાકીટ
કીટ ધુમ કીટ કીટ કરાન નકતક ધુમકટ કીરતક તકતક
તગરાન તગરાન ધરાન તકતક ધુમકટ કીરતક તકતક
તગરાન તગધા.—દીમ.

દેરેના દેરેના દીમ તાદીમ દીમ તનુમ તાદીમ ધીતી
ધીતી લાનના.—ધી ધનના.

તીલાનો—૩.

દેરેદીમ તાદીમ તનદેરેના, આહેનીતના.—દેરેદીમ.

બેકસી અપનીકુ તુ હર વકત રોતા હયે, ન કરે કધુ
ગા, આહે દીવાને, એશક ના અગી હોતા હયે.—દેરેદીમ.

તીલાનો—૪.

ઓદતન દેના દેના દેના દીમ નાદ્રત તન નાના તુમદ્ર
તનના તુમદ્રધીલાંન તુમ દેદેદેદે દાની—ઓદતન.

નાદ્રદાની તુમદ્રદાની તદરદાની તદર તદર તરદાની
દાની—ઓદતન.

બેહાગ—હુમરી.

હુમરી—૧.

હીરાં લાવન દે રે.—હીરાં લાવન દે રે૦
લાવન દે રે શુદર શોહામન
શુધર શાવળી મીળાવન દે રે.—હીરાં૦

હુમરી—૨

હમારી મંદીરવા કએસે સુતી રામ નામકા બાસા જોગી
જગંમ જતી સેવડા—હમારી૦

આસા તૂળ્યા મારકે જા બએઠે મંદીરવામે સાચે બચન
ચુકે જો જનને સોહી માને—હમારી૦

હુમરી—૩.

પ્રીતી કામન કરસો જીઅરા બેરાગી બધસોરે—પ્રીતી૦
એક તો પ્રીતી ફુજે જીઅરા બેરાગી બધસો મોરલી
બજાવે સુદર કહાનધઆ—પ્રીતી૦

હુમરી—૪.

ગુગરવા મોરા બાજે બાજેરે ગુગરવા મોરા બાજે સાસ
મોરી જાગેરે.—ગુગરવા૦

સુન પાવે મોરી સાસ નનંદીઆં તોહુ ન આવે લાજરે.—
ગુગરવા૦

હુમરી—૫.

રમતા જોગી આયારે બાપુ, રમત જોગી આયા ; કાનન
કુનડલ, ગલે ત્રીગછાલા ઘર ઘર અલક જગાઆરે બાપુ—
રમતા જોગી આયા૦

હુમરી—૬.

બાપુકે મંદીર બાજ, સખ સોહે, મુરખ જાગરે—બાપુકે૦
હું તેહારી સેવા કરત હું સદારંગકે કાજે—બાપુકે૦

હુમરી—૭.

મોહે નીકી લાગે સુરત તેહારી, મન લે ગયો મુરખ
અનારી—મોહે નીકી૦

તુમતો મોહનવા અપની ગરજકે, ખીરહાને દઈ મારી—
મોહે નીકી૦

હુમરી—૮.

મૈં તો પીયાકો દૂંડન જાઊં, જોગનીયાંકો લેષ લે—મૈં૦
ઇસ નગરી કે આસેહી પાસે અરી અરી મૈં તો પીયાકો
શબ્દ સુનાઊં.—જોગનીયાંકો૦ પીયાકો૦

હુમરી—૯.

કાન્હા મોરી રે ગગરીયાંકેરી રે, દેખો દેખો રે લંગરવાને
ખરજેરી રે—રામા મોરી૦

મૈં જમુના જલ ભરન જતીથી રે, ખીચ ડગર મોસે
કીની રાર રે, ચલ છાંડ દે આલમ નહીં તો દૌગી ગારી,
એસી ક્યા કીની મોસે ચતુરાઇ.—રામા૦

હુમરી—૧૦.

ખ્યારી ચીત્ત ચૈન દે, માયું ઓ ચીત્ત ચૈન મેં.—ખ્યારી૦
હંશ હંશ મીલન મનન, ધુધટ લગાવત જાવત,
તાનસે કટારે ઇસ્કન્દાં તેં—ખ્યારી ચીત્ત ચૈન દે૦

બેહાગ—દાદરો.

દાદરો—૧.

નેન લગાએ જલમ જોર સીપઈઆ સધયાં.—નેન લગાય૦

દુર ગએ મેદી ખખર ન લીની મવલા મેલાવે દુજ
ખાહારવે.—સીપઈઆ૦

બેહાગ—અસવારી.

અસવારી—૧.

પલક ન મોરી લાગી રે હો પીઆ ખીન—પલક ન
સમજ સોચ જીઆમે હુલસાની કય ધર આવે પીઆ
મોરા તોરે કારણુ સગરી રતીઆં જાગી—પલક ન

અસવારી—૨.

નેનન કજરા દારો સપ્રઆં, નેનન કજરા દાર,
અએસી ચંચલ ચતર નાર, તું નેનન કજરા દાર—નેનન
ચમકત ચાલ ચલત ચપલાસી, પ્રેમ પ્રીતકો જાલ,
રસકી રસીલી સખરસખસકર, રહી સદા રંગ હોત નીહાર—નેનન

બેહાગ—૫૬.

૫૬—૧.

અરે મન જુઠે હે સખ યાર—અરે મન જુઠે
જુઠે સખી નેન સચ્ચે ઓઘ સુમોરેન-હર પલ ઓઘ આધાર-અરે.

જુઠે ઓર કપતકે ભરે,

પરાય. સોઘ પરાય,

બગલ રેહેવે ઓર ઠરે,

મતલબસે ઝુંકાય—

ખીન-કનચન ના કામીની કાયા રસ,
કનચનસે સખ ધર્યાર—અરે મન જુઠે હે સખ યાર

જાલમ જાંજાલ યારી એ,

હે નીમાના મુશકીલ,

લગત રસ્તમ હજારોંસે,

ન જગત એકસે દીલ.

પટકે દીલ કયુ ના નીમે ના નીમે,

જુઠે સારો સંસાર—અરે મન જુઠે હે સખ યાર

૫૬—૨.

સાધો એ મુરદોંકો ગાંમ—ટેક.

એ જુગમે કાંઈ રહાના રેહસી, ઝપ લે શ્રી રામ નામ—સાધો—૧
 એક જોત સરપ ઠર રહી રચી હે જીને સૃષ્ટી ધાંમ—સાધો—૨
 જાકે ચરન સુર નમે હે ચંદ તારે ગગન ખીશ્રામ—સાધો—૩
 કહેત કપીર જીને રચી એ સુદર માયા તમામ—સાધો—૪

૫૬—૩.

દામકો ગુલામ ગીદી, તું કેયા જાણે બંદગી,

માયાકો ગુલામ ગમાર, તું કેયા જાણે બંદગી.—ટેક.

એ મકરકી માલા ફેરાય જુઠાહુકો કામરે,
 સાંધકુ ખીસાર ડાલો, ભુલ ગયો કામરે,
 કામકે લોભાય ગમાર, ભુલગયો બંદગી.—દામકો ગુલામ. ૧
 નીંદીઆકો ટીકો કીનો, માયાકીરે પોથી,
 પેહેની ફાંસી સીરે કામ, લોભી બાધી લંગોટી,
 ચાંમકો ચમાર ગીદી લે શીરત ફંદગી.—દામકો ગુલામ. ૨
 ભવકો નીશો બનાય, સંસારકો મીયાસ રે,
 રંગકો કુસ્મળો ધોરાય, મીસ્તાંનકો હો દાસ રે,
 ગબરોંસે ધામધુમ, ગરીબોંસે લંદગી.—દામકો ગુલામ. ૩
 કેહત કપીર બહાગ રાગ, છાંડ દે ખીરાની આસ,
 ધ્યાન ધરત જપ જંગલ, સાહેબ સાહેબ સાસ,
 સાહેબ નામ લીયત મીતે, સખ અવતાર ગંદગી—દામકો ગુલામ. ૪

૫૬—૪.

દરશ ખીના તરશત મોરી અખીઆં—ટેક.

તુમહી પીઆ મોએ છાંડ શીધારે, ફરકન લાગી
 છતીઆંરે, દરશ.—૧

બશતી છાણુ એ ઊજડ કીનો, વીઆકુલ બધ શખ
 શખીઆંરે.—દરશ—૨

સુરદાશ કહે પરભુ તુમારે મીલનકું, જીજી જલતી મુખ
 બતીઆંરે.—દરશ—૩

૫૬—૫.

રાધા સંગ ગીરીધર જુલત, રાધા સંગ.—ટેક.
અખીર ગુલાલકી ધુમ મચાઈ ડારત પીચકારી રંગ, ગીરીધર-૧
લાલ બચો વનદરાવન જમુનાં શર ચુવાત રંગ, ગીરીધર-૨
નાચત તાલ આધાર સુર ભર, ધીમ ધીમ બાજે મૃદંગ, ગીરીધર-૩
મીરાંકે પ્રભુ ગીરીધર નાગર, ચરન કમલ કુગંગ, ગીરીધર-૪

૫૬—૬.

મેં તો હરી ગુણ ગાવત નાંચુંગી.—ટેક.
અપને મેહલ બેઠ બેઠ કર, ગીતા ભાગવત વાંચુંગી. હરી
ગુણ ગાવત નાંચુંગી.—૧

ગેઆન ઘેઆનકી ગઠરી બાંધ કર, રૂદય મમે મે શાટુંગી.
હરી ગુણ ગાવત નાંચુંગી.—૨

મીરાંરે કહે પ્રભુ ગીરધર નાગર, સદા પ્રેમ રસ ચાખુંગી.
હરી ગુણ ગાવત નાંચુંગી.—૩

૫૬—૭.

અધર ધરી મુરલી શ્યામ બગવત.—ટેક.
સારંગ ગૌર નાટનટ કરી કે ગોરી રાગ સુનાવત—૧
આપુ બચે રસ બસ તાહીકે ઔરની વશ્ય કરાવત—૨
ઐસો કો ત્રીભુવન જલ થલ મેં જો સીર નહી ધુનાવત—૩
શુભગ મુકુટ કુંડલ મણી શ્રવણની દેખત નારી ન ભાવત—૪
સુર શ્યામ પ્રભુ ગીરીધર નાગર મુરલીધરન કહાવત—૫

૫૬—૮.

મુરલી શ્યામ કહાં તેં પાઈ.—ટેક.
કરત નહી અધરન તેં ન્યારી કહા ઠગૌરી લાઇ—૧
ઐસી ઢીઠ મીલત હોં હું ગઈ ઉનકે મનહી ભાઈ—૨
હમ દેખત યહ પીવતી સુધારસ દેખૌરી અધીકાઈ—૩
કહા બચો મુઠ ભાગી હરીકે બચનની લીયો રીઝાઈ—૪
સુર શ્યામકો ખીબસ કરાવતી કહા સૌતી સીઆઈ—૫

૫૬—૯.

મુરલી હરીકી બાવૈરી.—ટેક.

સદા રહતી મુખહી સોં લાગી નાના રંગ બજાવૈરી—૧
 છહુ રાગ છતીસ રાગની એક એક નીકે ગાવૈરી—૨
 જૈસેહી મન રીઝત હરીકો તૈસેહી ભાંતી રીઝાવૈરી—૩
 અધરનીકો અમૃત પુની અંચબતી હરીકે મનહી સુરાવૈરી—૪
 ગીરીધરકો એસે બસ કીન્હે રંગ બર બચન સુનાવૈરી—૫.
 ઉનકો મન કર અપને કીન્હે નાના નાચ નચાવૈરી—૬
 સુરજ પ્રભુ ઢીંગ તેં કહી બાકો એસો કૌન તરાવૈરી—૭

૫૬—૧૦.

યાકી જાતી શ્યામ નહીં જાણી.—ટેક.

ખીન બુઝે ખીનહી અનુમાને કરી બૈહી પટરાણી—૧.
 બારખ્યાર લેત આલીંગન સુની સુની મધુરી બાણી—૨.
 ગાંવ ઠાંવ નહી બાસ બંશીકો ચારી કહાં તેં આણી—૩.
 છનકુલ દાહત ખીલખ્યુ ન કીન્હે કૌન ધર્મ ઠહરાણી—૪.
 સુનહુ સૂર વહ કરની વહ મુખ જાતી ન કહ્યુ બખાણી—૫.

૫૬—૧૧.

શ્યામ સુહાગીની મુરળી.—ટેક.

બેઠ નાના કરતી હરપતી સુની હરપી ઉરળી.—૧.
 સદી તાસોં રહત પાગે મન્દ મધુ મુરળી—૨.
 રૈની બાસર ટયતી નાહી રહતી જહં દુરળી—૩
 બધ બ્યાકુલ ચરીત દેખત નારી બજ પુરળી—૪
 સુર આરજ પથ ખીસારયો ભવન ડર મુરળી—૫

૫૬—૧૨.

શ્યામ ગયે તીય માન કીયો.—ટેક.

દેખો મોહી દોષ તુમ દેતી ઉની એસે મન ચોરી લીયો—૧
 જહુ સદન તુમહું સખ આપને મેં બૈહી હૌં ધામ;
 જાન દેહુ અબ હાં જની આવૈ એસે નકો કહ કામ—૨

અનતહી ખસત અનતહી ડોલત આખત કીરની પ્રકાશ;
સુનહુ સુર પુની તૌ કહી આવૈ તનગી ગયે તા પાસ—૩

૫૬—૧૩.

અખ દ્વારે તેં હરત ન શ્યામ—ટેક.

અખ પરધરકી સોંહ કરત હૈ મુલી કરો નહીં ઐસો કામ—૧
અખ તું માનુ તજી છની ઉનસોં યહૈ કહન આઈ તેરે ધામ—૨
• અખ સમઝી ઐસી સમઝે વેહમ જળ્ય કહૈં કરૈં તખ તામ—૩
અખ મોકો યહ જાની પરી હૈ કાલુકે ન બસેં કહું જામ—૪
સુર દાસ દુતીકી બાની સુનતી ધરની મનરી મન કામ—૫

૫૬—૧૪.

બીધના યહ સંગતી કયોં દીની—ટેક.

ધનકૌ નામ પ્રાત નહીં લીજૈ કહા નીહુરખ કીની—૧
મનમોહન જોવન બીનુ અખસોં મનુ વીતૈ જુગ ચારી;
વીસુખની મૈ તે કબ ઘોં છુટો કબ મીલી હો બન બારી—૨
એક એક છીન બીહાત કેસેહું અવગ્ને રહો ન જાઈ;
સુર શ્યામ પ્રભુ દરશન બીનુ પાપે બાર બાર અકુલાઈ—૩

૫૬—૧૫.

ગતી સુગંધ નીતેતી ઘગ્ગનારી—ટેક.

હાવ ભાવ નયનની સૈનની દૈ દૈ રીઝવતી ગીરીધારી—૧
પગ પગ પટકી ભુજની લટકાવતી ઝુદા કરની અનુપ;
ચંચલ ચંચલ ઝુમકા અંચલ અદભુત હૈ વહ રૂપ—૨
દુરી નીરખત અંગ રૂપ પરસ્પર દોહ મનહી મન રીઝત;
હંસી હંસી બદન વચન રસ પ્રગટત સ્વદે અંગ જલ બીજત—૩
બૈની છટી લટૈ બગરાની મુકુદ લટકી લટકાનો;
કુલ ખસત સીરસે બએ ન્યારે સુભવ સ્વાતી સુખ માનો—૪
ગાન કરતી નાગરી રીઝી પીય લીનહી અંક મલાય;
રસ બસ હૈ લપટાય રહે દોહ સુર સર્ખા બલી જાય—૫

પદ—૧૬.

નીતિત શ્યામ નાના રંગ—ટેક.

મુકુટ લટકની ભૂકુટ ભટકની ધરે નટવર અંગ—૧
ચલતી ગતી કહી કુનીત કાંકીની હુંધુર ઝનકાર;
મનો હંસ રસાલ બાની અરસ પરસ વીહાર—૨
લસતી કર પહુંચી ઉપાજ્ય મુદ્રીકા અતી જોતી;
ભાવસોં ભુજ શીરત જળહીં તળહીં શોભા હોતી—૩
કઅહું નીતિતી નારી ગતીપર કઅહું નીતિતી આપ;
સૂરકે પ્રભુ રસીકકી મની રચ્યો રાસ પ્રતાપ—૪

પદ—૧૭.

નીતિત હેં દોઉ શ્યામ શ્યામા.—ટેક.

અંગ મગન પીયે તેં પ્યારી અતી નીરખી ચક્રત વ્રજબામ.
તીરપ લેતી ચપલાસી ચમકતી ઝમકત લુપણ અંગ;
યા છખી પર ઉપમા કહું નાહીં નીરખત ખીબસ અનગ.
શ્રી રાધીકા સકલ ગુણ પુરણ જાકે શ્યામ આધીન;
સંગ તેં હોત નહીં બહું ન્યારે ભયે રહત અતી લીન.
રસ સમુદ્ર માનો ઉછલીત ભયો મુન્દરતાકી ખાની;
સૂરદાસ પ્રભુ રીઝી થકીત ભયે કહતતન કહુ બખાની.

પદ—૧૮.

ગાવત શ્યામ શ્યામા રંગ—ટેક.

સુધરહુતી નારી અલાયતી સુરહી ધરતી પીય સંગ—૧
તાન ગાવતી કોકીલા માનો નાદ અલીમીલી દેત;
મોર સંગ ચક્રાર ડોલત આપ આપને હેત—૨
ભામીની અંગ જોન્હ માનો જલદ શ્યામ લગાત;
પરસ્પર દોઉ કરત કીડા મનહી મનહીં સીહાત—૩
કુચની ખીચ કુચ પરમ શોભા નીરખી હંસત ગોપાલ;
સૂર કંચન ગીરી ખીચની મનો રહ્યો હે અન્ધદાલ—૪

૫૬—૧૯.

મોહન મોહીની રસ ભરૈ—૨૬.

મોહ મોહની નયન ફેરની તહાં તેં નહી હરૈ—૧
અંગ નીરખી અનગ લજત સકૈ નહી ઠહરાય;
એકકી કહા ચલે સત સત કોટી રહત લખાય—૨
છતેપર લહ હરતીની ગતી છખી નીતે બેદ અપાર;
ઉડત અંચલ પ્રગટી કુચ દોઉ કનક ઘટ રસ સાર—૩
દરકી કંચુકી તરકી માલા રહી ધરની જાય;
સૂર પ્રભુ કરી નીરખી કરૂણા તુરત લખ ઉચાય—૪

૫૬—૨૦.

દોહીં ધડીકી સાંસ કરે મન લાખ અરસકી આસ.—૨૬.
તનકે ધૂહકો નહીં બરોસો પલમે હોવે નાશ;
તઅબિ નીલયકો ખાંધત જૈસે જીવન અગનીત માસ—૧.
કુંદન કંચન બદતી દેખત રહેત મધન તું ખાસ;
કોડીભી નહી સંગ ચલે જાળ છોડ ચલેગો ખાસ—૨.

૫૬—૨૧.

ચુર ગતી લીલા કીનહુ ન જાની, જન જાની તીનકે મનમાંહી—૨૬
ચુંગેકી રસના રસ ચાખત જાનત હએ પર કહત નાહી—૧
સ્વાંતીકી ખુદ સીપ જે પાવત પતીચતા ગર ડારત ખાહી—૨
બટ પારી સીસ દેત જ્યુ અપના અલીઆસ સંત મોનીતાહી—૩

૫૬—૨૨.

રામચંદ્રા દીન ન કટત તુમ ખીન, સખ નીશી ખીતી
મોહુ તન મન જર જર કર.—રામચંદ્રા—૧

કહુ ન કરી દસરથ સુત સૌ બોલે, સગરી સખા મીલી
બહા હર હર કર.—રામચંદ્રા.—૨

કબહુ ન જાયો બનમે એકેલે, લજમન સૌ કહીયો ધી-
રજ ધર ધર કર.—રામચંદ્રા.—૩

સીયાફી બતીયાં કછુ ન કરી હે, આંખત જલ બહ
ગયો ગયો આખૌ ભર ભર કર.—રામચંદ્રા.—૪

પદ—૨૩.

એરી માઈ સાંવરો ગોવીંદ હાથ લકરીયાં, ખાંધ કમ-
રીયાં, ચાલત ડાલત પંગ—એરી માઈ સાવરો.—૧

જમનાકે નીર તીર ગહ્યાં ચરાવે મોરલી બજવત
સંગ.—એરી માઈ સાવરો.—૨

પદ—૨૪.

અબ હમ આનંદકો ધર પાયો ;
જળસે સમજ પરી મન સત ગુફી,
છતી નગારો બજાયો.—ટેક.

કામ કરોધકી પાપાણુ ધાધર પુટી,
મન મરમ પરખાયો.—અબ હમં

પાંચોઈ તનકી યા તન ગોદરી,
સુરત તોપ બનાયો.—અબ હમં

અબ ધર છોર બેદ ધર આશન,
ગગન મંદલ રચાયો.—અબ હમં

જહાં ચાંદ સુરજ દીવરા નહી રજની,
તીહાં મેં લાડ લડાયો.—અબ હમં

કહેત કબીર સીરપે સાહેબ,
મેં ઉનકુ સીસ નચાયો.—અબ હમં

પદ—૨૫.

કાયા ચલતે પ્રાણુ કેસે રોયે રે.—ટેક.
આલીરી મેં તેરે સંગ જાત સુખ પાયે,

નય ઉઠ ચલ મોગે,
અબ તમ હસ મીલ ગવન સીધારે,
જુગમે પડી બજાયેરે—કાયા ચલતે પ્રાણુ

હંસકે સુનો બોહારી કાયા,
તેરે મેરે સંગ ન હોયે,
ઐસી મીતકો હોઠક બાંડે,
આલી સંગ ન ચલે કોયેરે—કાયા ચલતે પ્રાણુ
પાપ પુન દોનો જનમ સંઘાતી,
ઐર ન ચલે સંગ કોયે,
કહેત કપીર માતીસો માતી,
એ હોની થી સો હોયે રે.—કાયા ચલતે પ્રાણુ

પદ—૨૬.

દીપક ખીના મંદીર અંધારો—ટેક.
ઝિઠ ચલા બનીઆં, દુકાન ઝિજરીઆં,
લે ગયો કીલી, દે ગયો તાસો—દીપક ખીના—૧
જલ ગઈ કોઠરી, ભશમ ભષ ધતાં,
જીયું માતી ખીચ મીલ ગયો ગાસો—દીપક ખીના-૨
એ બાલુકી ભીત જૈસો દર મનવા,
કીહાંઈ ગયો રે ધન બોલનહારો—દીપક ખીના-૩
એ સંસાર સખ રેનીકો સ્વપ્નો,
કેહ ગયો કપીર ખીચારો—દીપક ખીના—૪

પદ—૨૭.

ખેલ ગુમાયો બાલાપણમે, તૂણપણમે રહી સોયે
અખમેં કયા મુખ દેખલાઈ, પીયાકુ,
મૈ બૈડી જોખન ખોયે—ખેલ ગુમાયો
તન મન સખ વૃદ્ધ ભયે,
મૈ બૈડી વહાંઈ સોયે—ખેલ ગુમાયો
રૂપ રંગ કછુ રહો નહી તન,
જીયું કરમખો ડાલ્યો ધોયે—ખેલ ગુમાયો
કહેત કપીર તૂણતામેં ભજ સાહેબ,
શીર એ ચટક ના હોયે—ખેલ ગુમાયો

કાલાગણે.

કાલીગણે—હુંભરી.

હુંભરી—૧.

કુરી ગુંદી મેદીઆંરે, સપ્તઓ સાધે ચારદી વે—કુરી ગુંદી
નારાળી ગુંદાવારી, સુઆળી બોરા, બક્ષી લગદીઆં
એંદી બેંદીઆં વે—કુરી ગુંદી.

હુંભરી—૨.

નથનીદા રે માદન મોતી—નથનીદા રે.
મેં જલ જમુના બરન જતહું, લપક ગયો મુખ ઘોતી—
નથનીદા રે.

હુંભરી—૩.

ઉછયારી બધરી રાત, પ્યારી બઈરી રાત—ઉછયારી.
આપ ઉછયારો વારી, જગ ઉછયારો, પીયા પ્યારી
બઈરી રાત—ઉછયારી.

હુંભરી—૪.

સાલુરો બીંજે છે, મારો કાંઠી રાજ યાનેવે—સાલુરો.
સાસ પુરી મારી, નનંદ હઠીલી, રીઠીઓ દેવર હમારો—સાલુ.

હુંભરી—૫.

જનકે હમ દાસી ઓ ના મીલે—જનકે હમ દાસી.
ગોકુલ દુંડું, બીંદરાખન દુંડું, દુંડ શીરી જમના જલ
દાસી—ઓ ના મીલે.

નંદજીકે લાલા મેરો બરો પીસવાસી, પ્રીત લગાકર
દીઆ ગલે કાંસી—ઓ ના મીલે.

આંબેકી દાલીપર કોએલ બોલે, તુમ કોણ નગરકે
રહેવાસી—ઓ ના મીલે.

હુમરી—૬.

રામા નીત ધારે ગોપાલ રામા મોહે જમના જાવા દે—રામા
આરા બરસકી બાલીરે જોખના ઉલટ પડો જંજલ—રામા

હુમરી—૭.

ભલા મોરી મોયનીકુ હુંઢન જના,
જુદેસે છમે આગ લગી.—ભલા મોરી
અઝેખ હુંઢો, મઝેખ હુંઢો,
પતાલ, સ્વર્ગમે કાણુ પ્હોંચાના—ભલા મોરી

હુમરી—૮.

ખખચ્યાં લા દે માશુકકી, પ્હોંચા પૈગાંમ—ખખચ્યાં
જંગલમે આસા, મૈય તન જવાલા,
શીર કરો મુજે મીલાપ, પીલાકર મ્હોખત જાંમ—ખખચ્યાં

હુમરી—૯.

ગોરી ચલી કુસમકી બારીરે, અરે સુદ ઓઘ બાલમ
તોરી રાતરે—ગોરી
એક બન પુલા, દોનારે મરવા, ફુજ બન પુલી કપાસ,
છનકે પીઆ પરદેશ બીલમ રહે, તાપર કર હું
શુંગારરે—ગોરી

કાલીંગડો—ટપ્પો.

ટપ્પો—૧.

ધ્યારેસે લાગે નેણા, લાગે મોરે નેણા—ધ્યારેસે
સાંવલી સુરત, રસ બરી સુરત, બીન દેખે નહી ચેના—ધ્યારે
સપનેમે આકે આન જગાએ જાગે હમારે ભાગ બેહેના—ધ્યારે

કાલીંગડો—દાદરો.

દાદરો—૧.

સીપઈઆં તોરી ખારીરે, હો જા રે જા રે
ઝ્યારે કહું કહું માનત નાહી, લાખ તરેહ સમજવું—
સીપઈઆં

દાદરો—૨.

ઓ બેગી આછયો દીલદાર મત રહીયોરે—ઓ બેગી
જો તું સંઘયાં બીદેશકુ જાછયો, સોતન મત લાછયોરે,
સોતન મત લાછયોરે—ઓ બેગી

દાદરો—૩.

મોકો પીયા મીલનકો જનતેદે બચેરન મા ન માનેરી નન-
દીઆં નેક મયા કર મોપે રાર ન કર સાહેબકો માન—પીયા
ધતની બીનતી સુનો મોરી; સુન સખીયન ખાત સારી;
અપની મઓજસે જાઉ પીયા પાસ કરકે મનમે ગેઆન
ધેઆન—પીયા

કાલીંગડો—૫૬.

૫૬—૧.

મોહે નજર પરત નંદલાલ—ટેક.
મોર મુગુટ ઓર મુરલી મોહે ગલે ગુંજનકી માલ—મોહે-૧
કાનન કુંડલ મુખપર મોહે કુટીલ સીસકેરેઆલ—મોહે-૨
આપહી નાયત બેનુ બજાવત સંગ મીલાવત ગ્યાલ—મોહે-૩

૫૬—૨.

મયલેરી લોટત આંગનમે પાર બંદા રજ અંગ ભરે—ટેક.
ધાય જસોદા ગોદ લેત હે જનકી ગોદન આવેરી-૧
માખન મીસરી દેત જસોદા જય ધરન પર ડારેરી-૨
સૂરદાસ પ્રભુકી છગ નીરખત નંદજીકો ભાગ સરાવેરી-૩

૫૬—૩.

હરસે લગા રહો રે ભાઈ, તેરી બતન બતન બનજામ-હરસે
 દુનીઆં દોલત માલ ખંજના, બની આએકે ભાષ;
 એક આચંબાં એસો દેખેઆ, ખોજ ખખર નહીં પાષ-હરસે
 એસો બજન કરો ઘટ ભીતર, છોડ કપટ ચતુરાષ;
 સાધુકી સંગત, ગુરૂકી સેવા, જળહી મીલે રઘુરાષ-હરસે
 દુપરલાદ રેન દીન ધાવત, સજના જનત કસાષ;
 હરકી સરખરી કોણુ કરેગો, ગુરૂ નાણુક શબ્દ બનાઈ-હરસે

૫૬—૪.

રખસે મીલા રહોરે સાંધ,
 તેરી સખી બાત બન આંધ—રખસે મીલા
 કાયા માયા કુચ ના રહેગી, નેકી સંગ ચલેગી;
 એસી બંદગી કર તુ બંદે, વાંછી પુછે ના સાંધ-રખસે

૫૬—૫.

કોઇ કછુ કહોરે મન લાગારે-કોઇ
 મનખીલાગા દીલખી લાગા, તન ગોદરી મન ધાગારે-કોઇ
 સાચસે મેરા સાહેબ રાજ, જુઠેસે મન જાગારે-કોઇ

૫૬—૬.

કરમ ગત તારે નાહી તરે.—ટેક.
 કાંઠાં બસે રાહુ, કાંઠાં બસે શશી રવી,
 જાગ સંજાગ પરેં કરમ ગત—૧
 ગુરૂ બશીષ્ટ પંડીત મુની જ્ઞાની,
 શોધકે લગન ધરે. કરમ ગત—૨
 સીતા હરન મરણુ દસરથકુ,
 બીપટમો બીપટ પડે. કરમ ગત—૩
 પાંચોહી પાંડવ ધીર પ્રતાપી,
 બન બન રોત શીરે. કરમ ગત—૪
 સુરદાસ પ્રભુ અખ હુઈ સો હુષ,
 જક જક કવન મરે. કરમ ગત—૫

પદ—૭.

ખેતી કરે હર નામકી મનવા વે—ખેતી કરે.
 રૂપેઆ ન લાગે, પૈશા ન લાગે વે,
 આધી ન લાગે છદામકી મનવાવે—ખેતી કરે.

પદ—૮.

રતનારે નેણા વાકે, સખી મુની સંગ બાલક કહાંકે—રટનારે.
 કરતો નીર ધણુપકી શોભા, કીત શીર વાકે;
 એ શોભા મોહે બરની ના જાએ, રૂપ સમંદ સેવાકે—રટનારે.
 તોરેઓ ધણુપ ભોર ગયો ભારી, પરશરામ ઉઠાગે;
 અમારે ગુરુકો ધણુપ ઉઠાયો, સો બાલક હય કાંકે—રટનારે.
 સૂર્ય ચંદ્રકોકી બદનકી શોભા, ગોરે શામ તન વાકે;
 રામ લક્ષ્મન કૌશલ્યાકો જાયા, દશરથ નામ પીતાકે—રટનારે.
 ક્રાપીકો જગ સંપુરણ કરકે, ધર આએ રામકે;
 તોરતે ધણુપ જનક જગ પૂરણ, સારન કાજ સીયાકે—રટનારે.
 સખીયાં સમે સીતા ધર કારણ, પુજન ચલું ભૂમીયાંકે;
 તુલસીદાસ બીધીઆન બની હય, લેખ લીખે બીધનાકે—રટ.

પદ—૯.

ભજન બીન ધીક ચતુરાઈ જન—ભજન.
 જીય નીચકે પ્રભુ હીતકારી, સો હય ચતુર સુજન—ભજન.
 બ્રહ્મા જાકો અંત ન પાવે, શંભુ ભુલે ધ્યાન—ભજન.
 નરકી નારકીયો નારદકુ, અયસો હય અભીમાન—ભજન.
 સુરદાસ ભગતન બસ કેશવ, કહે ગયે બેદ પુરાન—ભજન.

પદ—૧૦.

દાતાર તેરો ધ્યાન ધરો—દાતાર.
 મેરો કીયો કહ્યુ બન નહીં આવે, તેરો કીયે પર શુકર કરો—દાતા.
 મેરો ચીતવ્યો હરન ના કરે, અખ કહા કરે અચીત,
 હરકો ચીતવ્યો હર કરે, તો તાપે રહું નચીત.
 દાતાર તેરો ધ્યાન ધરો

કાફી.

કાફી—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

આગંબર ઓઢે સાંવરો અહો યા મેં જોગીઆરો હુ નર
કોણુ—આગંબર૦

શંખ શખ્દ ધુન સુન છન તીત તે જુરી આપ
ખીજનાર, બલખઈ બદન ખીલોક કુંવર રાધેકે બેઠે હય
આસન મારે—આગંબર૦

ધૃપદ—૨.

કરીમ રહીમ તુંઈ પાક અલલા, તુજ ખીન ઓર નાઇ કોઇ
લીલલા—કરીમ રહીમ૦

શકાઇ અબ્બએબ, લટીરીએ ખુરદત પાક નખી હે દો
આલમ તબલલલા—કરીમ રહીમ૦

તુંઇ જહુર તુંઇ વાએદ-ઉલ-વજુદ, અલફ નામ તેરો,
હલેવલ હલલા—કરીમ રહીમ૦

ધૃપદ—૩.

શુમરણુ મન કર ઓ પીયાકો, ઓ પીયા નામ હે સાર—
શુમરણુ મન કર ઓ પીયાકો૦

નખીંહી એ દેહ, બવ ભાગરમે, કરત રે કયું ખુવાર—
ઓ પીયા નામ હે સાર૦ શુમરણુ મન કર ઓ પીયાકો૦

કાફી—તીલાનો.

તીલાનો—૧.

તનદરેના તાન દીમ, નાદીર દીર તુમ દીર દીર તાન દેરેના
તદરેદાની દરેના તાનદીમ—તનદરેના૦

ખલક મી ગુયતકી ખુશરવ, ખુતપરતી મી કુનદ,
આરી આરી મી કુનમ, બ ખલક આલમકાર તીસ્ત—તન૦

તીલાનો—૨.

તુમ તાનાદેરેના દાની ગરેસાની ધપ મગ રેસા—તુમ તાના૦
 દ્રેદ્રે તનુમ તનુમ તનદેરેના તનદેરેના તનદેરેના તદીમ
 દીમ દીમ તનનનન તદ્રેદાની—તુમ તાના૦

કાફી—હુમરી.

હુમરી—૧.

ખીકદરા ના જાણી મોરી કદર—ખીકદરા૦
 અશલ નાહી પીછાની—રહે હે તોફાની, દેખાય દેખાય
 બેવફાઇ દીલબર—ખીકદરા૦

હુમરી—૨.

અલબેલે સૈયાં હમસે કરો ના પ્રીત—અલબેલે૦
 ઔરનકે સંગ હસત બોલત હો,
 દેખી તીહારી પ્રીત, હારે સૈયાં હમસે કરો ના પ્રીત—અલબેલે૦

હુમરી—૩.

ઐસી બંશીઆં સામને બગાઇ રે—ઐસી૦
 બંશીઆં બગાઇ સુધ બીશરાઇ, બંશીઆં બગાઇ મન
 લીનો રે—ઐસી૦

હુમરી—૪.

કદર પીયા નૈયાં મોરી કેસે લાગે પાર, તું ખેવટ
 અનાડી હું થાથી મચદા—કદર૦

ના મોરે નૈયાં નારે ખેવૈયાંરે, આન પડી મચદા—કદર૦

હુમરી—૫.

કનઇઆ જરા બનશી બગાળ રે, હઠ જમનાકે તીર—
 કનઇઆ જરા બનશી બગાળ રે૦

બનશી બગાળ મોરી સુધ બીશરાઇરે, કનઇઆ જરા
 ઔર તો બગાળ રે૦

કુમરી—૬.

ક્રમીરી કર પકડ ન ગઇ બંગરી, મુરખ સખી એસો
હીત છેલ બીચ યારો મગ મગ બરજેરી મોહો રોકેને કહું
ના માને—મોરી કર૦

હું તો નીર બરન નીકસી પવનસુ પનધટ ચઢી જાતી
હું, એસો છેલ સનદ વાહુસે મેં કરકે છુટી લાખન
બાહાન—મોરી કર૦

કુમરી—૭.

ગુધયાં નૈનાં લાગે અખ કેસે છુટે—
છુટે અખ દુઃખ દેત—ગુધયાં૦
અનંત ગાંઠંકી સખ ગુધયાં મોરીવે—
લાગે આંખ નાદાનસું—ગુધયાં૦

કુમરી—૮.

સખીરી મએ પનીઆં કેસે જાઝંગી, સખી નાગર નટ
હાત ખરો મુંધટ વાસો, હટ કરત ધીતાઇ બનસી પટ
જમુના પટ—પનીઆં કેસે૦

ઉંચક ઉંચક યું લેઅતએ અખતર કરત ધીતાઇ બનસી
પટ જમુના પટ—પનીઆં કેસે જાઝંગી૦

કુમરી—૯.

આ જાળે મદ પી; મદ છકી કલાલનવા વે—આ જાળે૦
ઇશકે લગાંદેવારી કંઠે જાદમીઆં, ભરભર તું રસરી-મદ૦

કુમરી—૧૦.

એ તો કળહુ ના આવે બાંકે યાર મીઆં, તોરી ખીનતી
કરત મોરા છઅરા ડરત—એ તો૦

કંબકી મએ ઉભી તુંસે અરજ કર'છું, ઇતની અરજ
મોરી માન બહા—એ તો૦

હુમરી—૧૧.

છાંડ લંગરવા મુરક ગછ ખાંહીરે, ધીત બયો કહુ
માનત કનાહીરે—છાંડ૦

દોર ઝપટ ઝટપટ કુંજનમે નાહક પકડો શામરે, નાહક
નાહક નાહકરે, ચતુર છેલ છીવત મોરી ખાંહીરે—છાંડ૦

હુમરી—૧૨.

લૈલા લટ ખાંધી આયે જલાવે મજનું, મૈતો તાની બોલુરી
ખાંધીયાં—લૈલા૦

લૈલી લૈલી કરતા શીરે મજનું ઈશકુંદી આગ લગી—લૈલા૦

હુમરી—૧૩.

તેરે નૈના મતવાસે સુલતાને આલમ તુદ સોચન મદમાંતિયાં.
એક રાજના એક સાજના ગલે ડાલું મોહે બિસારના,
એક ચંદ્રરૂપ એક ભડતરૂપ ગોરે ગોરે અખતર છતિયાં—તેરે૦

હુમરી—૧૪.

તેહારે હુધરવાસે ખાલ-અત બવરાસે કારે,

લટ નાગકીસી ચાલ—તેહારે૦

કદર પિયાં તુમ પ્રેમકી ફાંસ કહું,

યા મન મોહેકા જલ—તેહારે૦

હુમરી—૧૫.

પીયુકી ચીત્ર બન પીતમ પ્યારે, મન બેરાગી મોરારે—પીયુ૦

અપને પીયુપે તન મન વાઈ, જો વાઈ શો થોરા રે,
આવો પીયરવા ગલે લગાઉં, જગમે છના થોરા રે—પીયુકી૦

આધી આધી રાત કોએલીઆં બોલે, બનમે બોલે મોરા રે,
નદી કીનારે શારશ બોલે, મેં જનું પીયા મોરા રે—પીયુકી૦

લટપટી ચાલ છાંડ દે ગોરી, ધટહી બશે પીયા તોરા રે,
છસે પીયા ચાહે વોહી શોહાગન, ક્યા સાંવરા ક્યા મોરા રે—પીયુ૦

હુમરી—૧૬.

ખાલમલ પરદેશવા મેં કબ જાને દેહંગી—ખાલમલ૦
તનકે કપરે ઉતારકે ગેરવા મેં રંગ ભેહંગી,
મલુ પિયાકે સાથ કબ જાને દેહંગી—ખાલમલ૦

કાફી—૮૫૦.

૮૫૦—૧.

શાંમ ચલા દીઆ બલાવે નેનાવાલે મીઆવે૦
આ શેરી મેં તો રેંદી બીરહાદી તાંમ—શાંગ૦

૮૫૦—૨.

નાજાં વે મધ પા,
મધ બરી ગુલાબછીના રે—નાજાં વે મધ પા.
હશકએશ બાગમે, તરસત હે સાજન
મીલ મીલ વે પદ ગા—મધ બરી ગુલાબછીના રે૦

૮૫૦—૩.

સમજ સજના, નામ ખુદા બજના—સમજ,
જેલ એ ન્યારા, જળત જયરા
દીન રેન તનમન તજના—સમજ સજના૦

૮૫૦—૪.

હો મીયાવે જાને વાલે તૈન અલાદી કસમ શીર આ
નેનાવાલે.—હો મીયાંવે૦
અર્જીદા જાંદા તુસી મન લે જાંદા, આ સજન ગલે
લગજ સરશાર મતવાલે.—હો મીયાં૦

૮૫૦—૫.

નેહાવે જોરાજેરી દા ચોલીદા નાલવે ગુમાનીદા.—નેહાવે૦
ધરમ નહી બાવે પરદેશ દેશીરાવે એ ગુમાનીદા મેં તે
તાનુ મુખના મોરીદા.—નેહાવે૦

ટપ્પા—૬.

રે ગુમાની ચારવે નાજ ના કર મેહી મુજ સસીધા કોણ
સમાનવાલા દે.—રે ગુમાની૦

આ જાની આજ શેરી દીલ બેહેલાકે ટપા ગાળ.—
રે ગુમાની૦

ટપ્પા—૭.

આસરા માનુ દમદાવે મેહેરમ ચાર જીમી જમ જમવે.—
આસરા૦

શેરી તુ દાલખીચ જીમી તુ શાધે આવેરતી લુલા માનુ
એહી ગમદાવે.—આસરા૦

ટપ્પા—૮.

કોણુ ગત ભધવી ગોરી, રેએ માઆ, પીઆ ન પુછે
એક ખાત.—કોણુ ગત૦

એક બન દુંડુ સકલ બન બન આધ, ડાર ડારે કર
ખાત.—કોણુ ગત૦

કાફી—દાદરો.

દાદરો—૧.

ખીન દીનવા ધવન લીતો જાયરે—ઓ ખીન૦
જો મોરે ગવનેકી ખખર લે આયો, જીમે બેઠી ખીસ
ખાયરે—ગવન૦

દાદરો—૨.

બજન લાગી ખંસરી શામકીરે—બજન લાગી૦
મએ જલ જમુના ભરન જાતી હજી, રસતેમે મીલ
ગયો નાકા કાંદાંન, સરવન સુધયુધ ના રહી, તનકી સુધ
ના રહી, મોએ ગાંવકીરે.—બજન૦

દાદરો—૩.

કેસે બોલેરે, પપીઅરા પાપી ડરે મોરા લઅરા.—કહો કેસે
સાંજ નહીં બોલે, સવાર નહીં બોલે, શીર બોલે ખઠરી
રાતે—કહો.

દાદરો—૪.

કન્હયા જો આવે મોરી ગલીઅનમે,
આવે મોરી ગલીઅનમે, મોરી ગલીઅનમે—કન્હયા
હોં જમુના જલ ભરન જાતથી,
ખીચ મીલી બ્રીખલા લક્ષીરે—કન્હયા.

કાફી—૫૬.

૫૬—૧.

રધુ વીરસે જા કહીઓ મોરી,
કહીઓ મોરી સુનઇઓ મોરી.—રધુ વીરસે
મુનો હનુમંત અંજની નંદન
કહીઓ સંદેશાકી હોરી,
શીશ નમાએ ચરણુ ગ્રહ લીજે,
કીજે ખીનતી મોરી.—રામસું દોહુ કર જોરી.—રધુ
મેં રધુપતીકી કીર્ત સુની હએ,
જનકો ધણુપ જાને તોરી,
તે ભૂજબજ અવહી કીત દુરાવટ,
રાવન દુષ્ટ હનોરી—કેહેત હે જનકકી હોરી.—રધુ
દીન નહીં એન, રેન નહીં નીંદ્રા,
ખાન પાન ખીસરોરી,
ખન ઉપ અનમે આઘ પરીહું,
તેરોહી ધેઆન ધરોરી—રામ રામ મુખસે કહુંરી—રધુ

૬૩૨ જોહાંગીર કરાણીવાલું રાગસ્તાન.

કીતીક દૂર લાંકા ધટ તુમસે,
જનસે સૃષ્ટી રચ્યોરી,
હે રઘુનાથ કૌસલ્યાકો નંદન,
સુગ્રીવ કષ્ટ હરોરી—મગતન પ્રતીપાલ કરોરી—રઘુ૦
કહે હનુમાન ધીર ધરો માત
લાંકા કરંજી મેં હોરી,
રાવણુ કુંભ કર્ણુ સબહી મારહું,
મેઘનાદ હનુરી—દેવો તેતીસ અંધ છોરી—રઘુ૦
તુલસીદાસ પ્રભુ તેહારે મીલનકો,
અવધ અરા રહી યોરી,
પ્રાણુ દાન દીજે રઘુનંદન,
ગાઁ મેંકીર્તી તોરી—પરત અળ કરંહું બહોરી—રઘુ૦

પદ—૨.

લે ગયો મેરો ચીર મુરારી.—લે ગયો મેરો ચીર૦
કૃશ્ન કન્દૈયા કદમ ચઢી બેઠે, હમ ઠાઠી બ્રીજ બાલ
જમુનામે.—લે ગયો૦

—:૦:—

સીંધ.

સીંધ—ટપો.

ટપો—૧.

નૈના લગી સોં લગી પરીયોંસે
દુર મત જૈયો પ્યારે રાખું જતનસે—નૈના૦
આલી યે બહાર ગુલકે ગુલ શોરી,
બાસ ચલી મોહન મધુબનસે—નૈના૦

ટપો—૨.

રાજ જનવે ફકીરોંદા, હોલી આસન રખના—રાજી
સાધા ખુબ સદા સુખ નીંદ પીઆરે, સોરી દીલ ખીચ
ખાદશા, શખદે શરીર—રાજી

ટપો—૩.

હોનીજરોનનો ઘર આરવે, કોઈ દમ કરલે દીંદ દીદાર
દુનીઆદા—હોનીજરો
હસતી મસતી લેદમ જનદે સોરી જોદમ આદમદા આદા
જેખુનીઆદા—હોનીજરો

ટપો—૪.

દેહન સૈયદ મરદાને ચલીલ ખુન્દે તખ્ત મકાન ચલીઅન.
પંજતન પાક કી ઝીઆરત ચલ્યે રોશન શકલ જહાંન ચલીઅન.

સીંધ—હુમરી.

હુમરી—૧.

ક્યા ચેટક દે ગયો, વે ઇઆર માનુ.—ક્યા
દરદ અપના વારીવે, કીસન શીનાવી મીયા, તનસનકા
શીખ લે ગયો.—વે ઇઆર માનુ. ક્યા

હુમરી—૨.

જાદુ જાદુરે સાંવલીઆ જાદુ દાલીયા, નેનો વાલીયા, જાદુ
દાલીયા.—જાદુ
તેરી હુમક ચાલપર મીરજા જે પરવારીયા, તેરે કાલે કાલે
જુલફે, કાનો ખીલીયા.—જાદુ

સીંધ—દાદરો.

દાદરો—૧.

તુમારે દોરેમે હમને સાકી,
અનળ એ દોરે શરાબ દેખા.—તુમારે દોરમે
ઉધરતો વાઅન ગીરા પરા હય,
ધધરકો નહદ ખરાબ દેખા.—તુમારે દોરમે

જલો—દાદરો.

દાદરો—૧.

સખી કોઈ શામસે મીલાદે મુજે,
પતા નંદલાલકા બતાદે મુજે—સખી કોઈ શામસે
કહો અનરાનસે પ્યાસે તેરે દીદારકે,
અબતો તેરી ચાહ સતાતી હએ મુજે—સખી

જલો—હુમરી.

હુમરી—૧.

એક નાજુક મીલ ગએ કામનીયા, એક દામનીય
એક કામનીયાં.—એક નાજુક
હાથ ગુલાબ સર ગજરા સોહે, દેખો ચલત ચાલ જેસી
દામનીયાં.—એક નાજુક

કસુરી—હુમરી.

હુમરી—૧.

બન ઉપ બન સબ દુંદ શરી બીજુરી હરી કૌશલ
કામીનીયાં—બન ઉપ બન

કેસુરી—હુમરી. કેાસીયા—હુમરી. ભીમપલાસ—સારેગમ. ૩૩૫

છને માન કીઓ સરસી લેયે આધીન ભધ રૂ ખે તનીયાં—
બન ઉપ બન૦

સરસીલી પુછે રૂખોસે નહી બોલન મેરૂ ખીના દુનીયાં—
બન ઉપ બન૦

સુગરો સુગરા પન સોહતના ધનશામ ખીના જૈસી
ક્રમીનીયાં—બન ઉપ બન૦

કેાસીયા—હુમરી.

હુમરી—૧.

ઇન સાંવરીયાકી લતક ચાલ આજ છઆમે મોરે બસગઇ રે.
મુકૂત પીતાંબર અધીક સોહાવેં, તુર મોરલી પઢ પુંકી બખવેં,
લતકારી નાગણી લટક રહી, તનમન મોરે દસગઇ રે.—ઇન૦
લીખી લીલાટ મીટી નહી મોહન, ભધ ઉચાટ કહીકે ગોહન,
આએ ફસી મધબન કુંજની, પરબસ હુંએ ફસ ગઇ રે.—ઇન૦
મકસુદ પીયા પીઆરે અએ છખી તેહી બાકી દીખરાએ,
જબ દારી પ્રીતમ ગર બહીયાં સબ કસક નીકસ ગઇ રે.—ઇન૦

ભીમપલાસ—સારેગમ.

સારીગમ—૧.

નીસાગમ પગરેસા નીસા ગગરેસા નીસા સાની ધપ
મપનીસા ગરેસા નીસાગમ પગમ નીધમ ગગરેસા.—
નીસાગમ પગરેસા૦

પમગમ ધનીસા રરેસા પગરેસા નીસાગમ પગમ મમ
ગગ નીની ધધ પપ મમ ગગરેસા.—નીસાગમ પગરેસા૦

દેવગીરી—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

શુરંગ ચુંદરીઆં દે રંગાએ ખાલમવા,
અળહુ લાલ પેનુંગી રસ રસ કર નીકા ખનાવે.—શુરંગ૦
મોરે મનમે અળ યું આવત
સદા રંગીલે મહમદશાહ સદા રંગીલ દારડી બેગી પીને
પીલાવે, સેજરીઆં સનેહ ભાવે.—શુરંગ૦

જેનપુરી—ખ્યાલ.

ખ્યાલ—૧.

સખ બેરાગ લીયો મા
સજન મીલાવો બહલવા.—સખ બેરાગ૦
પ્રીતમ પાયો નેનમોદીન ઝોલીઆ,
જનમ જનમકે દુખ લુલીએ રે મા.—સખ બેરાગ૦

ખાહાર—સારીગમ.

સારીગમ—૧.

નીરે મગ મધપધપ ગરે નીરે પગરે નીરેસા મધસા
મધપ ગરે મપનીસા પગરે નીરેસા—નીરે૦
રેમપ ધધપ મપસા સારેસા સારે ગરે સારેસાની ધપમપ
સાધપ ગરેસા—નીરે૦

ખાહાર—ધૃપદ.

ધૃપદ—૧.

આહ રત ખસંત ખાહાર, ખાહાર અખુખન મોરે અખુ-
ખન સપત સુર તાલ.—આહ૦
ઝર ઝર પાત પાત સખી ખન ટુલી હયે, ઈંદ્રી ભોક
અતી રીજએ.—આહ૦

કાફી—લાવણી.

લાવણી—૧.

ગુલ ચમનમે ખીછુ છુપા બડા ઝેરી હયે,
ક્યું કરકે બાગમે જાગે મેરા બેરી હયે.
મીજલસમે હુવા પોકાર કામના બોલી,
મેં લજંગી જોગનકા બેપ હાથમે ઝોલી,
કાનોમે કુંડલ ડાલ ગલે ખીચ સેલી,
મેરે સંગકી સાહેલીયાં સાથ શીરે અલબેલી.

ગુલ ચમનમે

મેં ગઈ બાગમે ખીલ રહી દરીઆલી,
દરખતપર ભંવરા શીર રહે ડાલી ડાલી,
ભંવરેને કીયા પોકારા નહી હયે માલી,
માલીકી માલન બડી હયે જાદુવાલી,
તુ નીકલ બાગ જંગલ બડા લેહેરી હયે.

ક્યું કરકે ગુલ ચમનમે

કુલ સુનતી સુનતી દરખત ઉપર ચહક ગઈ,
ખીછુને મારા દંખ મેં નીચે ગીર ગઈ,
દોડો દોડો હમારી બહેના કે અબ મેં મર ગઈ,
માલીકી માલન હમે જાદુસા કર ગઈ,
ખીછુને મારા દંખ અગત લેહેરી હયે.

ક્યું કરકે ગુલ ચમનમે

શબદોંકા ભરા દરીઆવ નહી કીનારા,
સીર ઉપર કલગી ધરી ચલક રહે તારા,
સાહેલી ખુદાકે વાલીને ખીછુ ઉતારા,
છંદ સુનકે મનભાવ હો ગએ પારા પારા,
શેખઅલી પીરકી છંદકી ગત ન્યારી હયે.

ક્યું કરકે ગુલ ચમનમે

લાવની—૨.

નગુરેસે ભલાઈ કરતે નરી પુરાઈ નદ્યાને, આખર હુવા દુશમને.

સુતો હકીકત કહું જે યારો આગ લગીતી જંગલમે,

એક સાંપ જલતા ઉસમે,

એક ઓલ્યા મરદ પુજોરગ ચલ જાતેયે રસતેમે,

પરા સાંપકી નજરમે.

સાંપને દેખ પુકારા ઉતકું—આગ બહાર તુમ કાહરો મુજકું,

મેં નહી કાટુંગા તુમકું. આઘ મહેર જદ કાહરા સાંપકું

રખાજી અસ્તી દરમ્યાને, બચાઈ બિનકી જાને.—

નગુરેસે.—૧

સાંપ નીકાલ કર ચલેજી વહાંસે, અગન ચલતી રહી દુરે,

કહ્યા સાંપકું જાવ દેહરે,

સાંપ કહે મેં નહી નીકલુંગા લોહી આખે ખીગરે,

પરી જ દીલમે શીકરે.

કહેવે ઓલ્યા સુનરે બાઈ—મેં તેરેસે ક્યા કી પુરાઈ !

સાંપ કહે તુને કીઈ ભલાઈ—ભલાઈ પીછે હોયગી પુરાઈ
ચલા જ ધસ દુન્યા મ્યાને, અપના ધનસાફ ચુકાવને.—

નગુરેસે.—૨

ખીયાખાનમે ધનસાફ લેકર ગયે જ દોનો જાને,

વહાં નહી થા કોઈ ઈન્સાને,

ખહેંસ ચરતી દેખી ઉતોને, બર જંગલકે દરમ્યાને,

ગયે જ ઉતસે ચુકાને,

જા, ખહેંસસેં દોનો ખોલે, સારી હકીકત કહી ખોલે,

હમારા ધનસાફ કરો અદલે, કહ્યા ખહેંસને દીલમે તોલે—

લગી જ ધનસાફ ચુકવને, મેરી હકીકત લેઓ સુનને.—

નગુરેસે.—૩

ખહેંસ કેહવે સુન રે ભાઇ, મેં થી ખાવનકે ધરકુ,
 દુધ પીલાતી થી સખકુ,
 જુવાન થી જદ અચ્ચે જનકર ન્યાલ કર દીયા ઉનકુ
 જદ લગ માન થા મુજકુ.
 હુધ યુદી જદ નીકાલ દી, મેરી ખખર કીસીને ના લી,
 હુખ પ્યાસસે હેરાંન હુઈ ભલાઇ કર મેં ખુરાઇ પાઈ
 એસી જાતે હે ઈન્સાંને, મત છોરો કાટે ખીને.—
 નગુરેસે.—૪

એક શાહેદ મીલા આગે, તીન શાહેદ ખાકી રહે,
 ફેર ઓ ખરકે પાસ ગયે,
 દોનો જનને જા કર વહાં ઓ દરખત નીચે ખડે રહે,
 અપના હાલ સખ સુનાયે.
 સુનો હકીકત ખરને કહા, બેઠા મુસાફર મેરી છાયાં,
 મેરી છાંયીમે આરામ પાયા, તોડ પાંટ ઓર મુજે સતાયા,
 એસા ધનસાફ કીયા ઉનને, નહી છોરો કાટે ખીને.—
 નગુરેસે.—૫

હો શાહેદ જદ ખાકી રહે, હોકમ હુવા થા ખુદરતસે,
 બેજે શીરસ્તે જલદીસે,
 આદમીકા સરખ લેકર જા મીલો તમ બીનોસે,
 નયાવ ચુકાના હેકમતસે.
 શીર ઓ શીરસ્તે મીલે આકર, હકીકત સુની દર્યાફત કર,
 ખીના દેખે હમ માને ક્યું કર,
 નજરાં દેખી હમ માને, લગે શીરસ્તે યું કેહને.—
 નગુરેસે.—૬

કેહવે શીરસ્તે સુનરે ઓલ્યા, ખાત હમારી સુન લેના,
 સાંપ જહાં થા વહાં રખના,
 હમારી નજરાં હજુર ધસે તુ અગ્ની બહાર નીકાલના,
 એસા ઉનોને કીયા ખહાના.

ફેર ઓ તીનો ચલે જહાંસે, જલતી આગ અગન પાસે.
સાંપ નીકલા અસ્તીનમેસે, અગનમે ગયા જલદીસે,
જલતા સાંપકા બદને, લગે શીરેસ્તે દેખને.—

નચુરેસે.—૭

લગી આગ જદ પુરી સાંપને પુકારે કિસ ઓલ્યાકુ,
આગ બહાર કાઢશે મુજકુ,
કેહવે શીરેસ્તે સુનરે ઓલ્યા તમ જાવો અપને ધરકુ,
જલને દેઓ બેઇમાનકુ.

સચા થા સચા હો ગયા, દગલખાજકુ ઠોર જલાયા,
દગા કર મુજ કેહલાયા, મારના જદસે ફરમાયા,
કેહતે શાહલી જીવને, કરે ગાના સખ કો જાણે.—

નચુરેસે.—૮

લાવની—૩.

જાંદગી હોગી થોરી જાંદગી કરે સાહુ સંતો,
દુન્યા હે દો દીનકી, મત ધન માલકું સંતો,
ફેર ફેર એ વખત નહી પાવેગા ગાફિલ તમ ચેતો,
કરો જીકર સાહેબકી યારો બેદશમે જાયા ચાવો તો,
છોર દેઓ ખુરે કામ દીલમે ભલે કામ ચેતો,
નેકી બદીકી લગી હે બાજી સમજ કર જીતો,
કુછખી દીલમે હોશયાર હો રેહવો લાલચકે પુતો.

દુન્યા હે દો દીનકી૦

ગર શબ્દમે ગરક હો રેહો સાહેબકે ભગતો,
જદ ઉતરોગે પાર તમકુ કેહતા હું મેં તો,
પરી ગફિલત જાંનલ નહી કુછ સમજતે તમ તો,
વીના જાંદગી નહી છુટોગે રે મદનકે માતો,
પર માર જદ મસ્તી ભુલેગે દુન્યાકે મસ્તોં.

દુન્યા હે દો દીનકી૦

મગફરી મત કર ગ્યાની ધ્યાની સાધુ ભગતો,
ગફર હોગા ખોટા સુતો રે રૂશી-મુની મતો,
આધીન હો રેહવો રે છુંસાધ ફકીર અબધુતો,
ધસીમેં હે નફા અગર તમ દીલમે સમજે તો,
નેકી હમેશાં કરો બદી તમ છોરો બદબખતો.

દુન્યા હે દો દીનકી૦

શા હરી જીવન કેહવે સુતો તુમ ગુરુકે પુતો,
ઢોંગ ધતુરા કરકર મત તુમ દુન્યાકુ ધુતો,
બેદશકતી સુતો ભવાયા શેતાનો ભુતો,
કાલાબાધ કેહવે સુતો તોરેકે ફજીતો,
ધસી તરાંકે છંદ કહો નહી જન ચરકા કાંતો.

દુન્યા હે દો દીનકી૦

લાવની—૪.

નગર તુમારા રખો મુસાફર ચલે વતન અપને,
ખોલા ચાલા માફ મીલેંગે શીર કમુ સપને.
હમ પરદેસી પંચી મુસાફર આગે સેલાની,
રહે તુમારી ખસ્તી જળ લગ થા દાના પાની,
યાદ કરો કોઇ દીન તુમારી હે ખીચ જાંદગાની,
બલે થે યા પુરે થે રખ્યો માયા મેરખાની.
જુદાગીકે સખખ હમારા લગા જીવ તપને,

ખોલા ચાલા માફ.—૧

ચંદ રોજ હયાં ફજર ઉઠ હમતો ચલનેકે,
વતન હમારા દુર ફેર પીછે નહી વલનેકે,
કુલ મુરઝાયા શીર સો ફેર નહી ખીલનેકે,
અખી મીલે હે યારો શીર નહી મીલનેકે.
નહી કીસકા અખસાર જો કુછ બના કીયા રખને,

ખોલા ચાલા માફ.—૨

પરદેસી પ્રીત સખીરી નહી કહ્યુ કામકી,
મેં તો કર પસ્તાઇ તુજે હે કસમ રામકી,
પીત લગા કર મેં બધી હે તહી એઆરામકી,
માદગારી દે ગયા કુછ દોવા સલામકી.
લગી દુન્યાકી માયા કલપના લગી જ્યું કલપને,

બોલા ચાલા માફ.—૩

ઇસ દુન્યા દરમ્યાન વતનદાર ના કોઇ રેવાસી,
આજ ચલે કોઇ કલ, મુસાફર હે સખ પરદેસી,
સુન બંદે એસખર હમાન સાબેત વીસવાસી,
શાહલી જીવન કેહવે દીક્ષ મત કરના ઉદાસી.
મીરત લોકમેં જો આયા સો સખ મર ખપને,

બોલા ચાલા માફ.—૪

લાવની—૫.

અજબ બના તન ઝાજ સીકત મેં કીયા કહું ઉનકી,
હો જાવેગા ફના હીકમત ના પાવે રખકી.
નીરગુન વહારયા આયા પઠાંણુ ડાલા મજબુતે,
તીનસો સહાય તખ્તે જરે તીન તુતક સાબુતે,
કયુસા કજતવા કે સખ દવા મીલકર ઉઠાવતે,
તીન ડોલ તીન ગુન લગે નવ મહીને ઉસે બનતે.
નવ નારી નવ લરા આવન કપી દસ ખીરકી,

હો જાવેગા ફના.—૧

જીવાજી નખોદા ઝાજમે ઉસકા અમલે,
કરમ કરાણી મન માલમ દેખો કેઆસ અકલે.
હક નામકા હુકકા રેહતા ઉસકી આગલે,
પાંચ પચીસ ખલાસી કામ કરતે તંડેલે.

કીસમત રાજ ભંડાર ખીજમત દાના પાનીકી,

હો જાવેગા ફના.—૨

ધમાં હે સુકામ બકરા પકરના હથીકે,
ગોશ દામન સમાલ કર દર રખ દો હાલેકે.
શુરત પાજરી બેઠા નજર આ ચોતરફ દેખે,
ચીત કુંગરી ખરા લેતાં પાનીકા ઠાગે,
હીંમત હાંજાં મત છોડ ચારી માંગ સાહેબકી,
હો જાએગા ફના.—૩

અગર તુજ વહાન ચોરી યા મીલે શહેતાની,
આન ધ્યાનકી માર તોપાં કર દે ધુલધાંની,
ખોદા નામકા વાવતા તું હંકાર સુલતાની,
ચલા જ બેલાશક તુજકુ અમનો અમાની.
બારેકી સહી કર સલામી લે તું બંદરકી,
હો જાયગા ફના.—૪

દુન્યાકે દરયાવમે આજ હે બેશુમારે,
છસકુ બંદર હાથ લગા કર આયા સફરે,
જા કર કોઈ ગરક હુએ જીલમાત અંદરે,
મેરે આજકુ પાર ઉતારો પરવરદેગારે.
શાહરી જીવન કેહ કાલા આજમે ભરો માલ નેકી,
હો જાયગા ફના.—૫

લાવણી—૬.

નીરશુન પોરકા દરજી કીયા તન જામા તૈયારે,
ખુબ કરે ચતરાઈ ફાટ જાવેગા આખરે.—ટેક.
કપરા લાયા ભર કર ઉતે આઠ હાથ પૂરા,
દરજી આર દરજન દોનો મીલ કર વેતરા,
ગજ ઘેર કતરણીકા સખ શુમાર હે સારા,
માન કેરી સુધ પડોયા શોહનકા દોરા.
દોરા લખ્યા દેખો છસો ગજ એકવીસ હજારે,
ખુબ કરે ચતરાઈ.—૧

કમરકા શુમાર ફીરતી ચોવીસ તસુકી,
ચોલી ઉનકી લંખી પુરી એકવીસ તસુકી,
બાકી કપરા દામન મ્યાને હેકમત દરજીકી,
નવ બંદ ખુબ લગે સીકત મે ક્યા કહુ ઉનકી.
બના ધીરદાર જામા પચરંગ અજગ ગુલઝરે,

ખુબ કરે ચતરાઈ.—૨

તન જામેકે તહીં પચરંગ મગજી સંજામે,
જામા બના તૈયાર લગાઇ માયા કીજે બે,
અરે જોબના બરે કે જોરા ખાસા ગયા બે,
પેરનવાલા જામાકા કોઈ ચંચલ અજબે,
તરેહ વજેસે રેહતા કીસે નહી આતા ખ્યાલે,

ખુબ કરે ચતરાઈ.—૩

જામેકે તહીં તાંકે લાગે તીનસો સહાયે,
બના ગીરદાર જામા ગીલે હે ચૈદા પાઠે.
સીવતે લગે નવ મહીને બનાયા ઉસી વખતે,
શા હરી જીવન કેહેવે ઓ તો જાવેગા ફાટે,
કાલાબાઈ કેહેવે ધન ધન તું ફીરતારે,

ખુબ કરે ચતરાઈ.—૪

લાવની—૭.

જાત ખીના નહી ભાંત પરે તુ સુનના આતુરે,
નીચ જીંચ દરમ્યાન તફાવત બરાજી હે ફેરે.
કાલે રંગકી કમલ લે કર રંગમે ડબોઇ,
હજાર હેકમત કરોજી ઉસપર રંગ ચઢે નાહી.
ખાસા રેશમી કપરા ઉસપર રંગ ચઢે સવાઇ,
ફાંટ ફુટ કર ટુકડે હો જાચ રંગ વોકા વોહી;
અસીલસે નહી ખતા ઉસે તુ લાના ખાતરે.—

નીચ જીંચ દરમ્યાન

અસીલ જાતકા રૂપા લોહકી મુઠપર ચડાયા,
જાત ધસા કર છુટા ઉતને કોલ પુરા કરીયા.
જહાં તુલી દમમે દમ થા જહાં તુલી નહી દગા દીઆ,
મરદોંકી શરીઅતકે માફક ઉતને કામ લીઆ.
ધનકી ચહોંટસે હીરે ટુકરે હો જાચ પથથરે.—

નીચ ઊંચ દરમ્યાં

અધરી જનાવર છોટીસી જંગલકી ચીરીઆં,
બરશાદોમે ધર બાંધ યુ' બાંદરકુ કહા.
છતના સુનકર બાંદર દીલમે ગુસ્સા બોત લાયા,
વહાંસે દોર કુદ ઉતકા ધર તોર ગીરાયા.
હેવાનકે તહીં અકલ દે કર બોયા અપના ધરે.—

નીચ ઊંચ દરમ્યાં

ગ્યાની બુજે ગ્યાન, બવરકા બાસા કેતકી,
ગધા ચરે ઉકરડા, કીચર શેવે મેડકી.
ગાજી રનમે જાવે, ખચર બોજ ઉઠાનેકી,
જાત તોકમ પર અકલ બાતાં સુન જા શાહરકી,
કમ અસીલસે વફા નહી યુ' કેહતે જીવન ફકીરે.—

નીચ ઊંચ દરમ્યાં

લાવણી—૮.

બૈર્ધમાન હોકર સજન મત મારો બોલીઆં,
મેરે જીગરકે ખીચ જેસી લગતી ગોલીઆં.
યાદ કરો વો દીન મીયે ખીન ધરી ના રહેતે થે,
હર બહાનેસે આકર અપના દરસ બતાતે થે,
દુશમન કરે ચરચા ઉસે નહી ખાતર લાતે થે,
હમારે મોહકી ગાલી તુમ ખુશ હોકર ખાતે થે.
બર પીચકારી રંગકી ખેલતે થે હોલીઆં.—

મેરે જીગરકે ખીચ

મેવા ઓર મીઠાઈ સજન તુમ લાતે બર ખેશા,
તરેહ તરેહકે શરાબ ઓતમ બગળમે શેશા.
અપન દોનો ખેઠતે થે ચાર પકરકે ગોશા,
ડાલ ગળે ખીચ હાથ લેતે પ્યારસે બોસા.
વો સખ મીઠી બાતાં કડવી હો ગઘ નીમોલીઆં.—

મેરે જગરકે ખીચ૦

પ્રીત કરી પરદેમે જળ તો કીને નહી જના,
મેરા દીલ તેરા દીલ જાને સુનરે સાજના.
તુમ હમ મીલકર રંગ રસ લુટા કીયાજી મનમાના,
અવલસે કર કોલ સાજના હુવા રે બૈઘમાના.
કરતે હે અબ ગીલા ખેઠી દુશમનકી ટોલીઆં.—

મેરે જગરકે ખીચ૦

દગલબાજ કપટીકી મોહબત કર કર પસ્તાઈ,
જો કુછ હુવા સો ખુબ હુવા અબ કેહના કીસકે તાઈ.
શા હરી જીવનને સુદરકે તહીં યું કર સમજાઈ,
ઈસ દુનીઆ દરમ્યાન કીસીકા હુવા ના કોઈ.
જીવન શાહને એ સખ બાતાં દીલપર તોલીઆં.—

મેરે જગરકે ખીચ૦

લાવની—૯.

આપ એકલ આધાર જુગ સખ સાર ટકાવે,
માયા જખરી જગત ખેલ સખ દાર નચાવે.
પસુ પંખા માનવ મોહેતી સર કેદ ચઢાવે,
પાન પાન કીરખાન ગમન મન બહાર મચાવે.
રત રત રસ રાગ રાજ રૂપ નેહ નોધાવે,
રેન રેન ભેદ પાન મધુ ધન માન બનાવે.
અકલ બનાવે દાસ હેકમત નાચાર ઠરાવે,
માનવી કૌન ખુદ સાગર ખીન પારમે પાવે.

સીપમે ખુંદ ખુંદમે મોતી મોતીમે આખ ઝલકાવે,
રૂસ્તમ ધરાની કહે સખ કીરતાર કરામત દીખાવે.

સખ સંસાર હે એક બેમુલ ખુંદા,
ખુંદા ખીજ તર ઔર ખુંદા બંદા;
ખુંદા માયા મોહ હે ખુંદા ચંદા,
સખ સાર અખીલ હે એક ખુંદા બંદા,
રૂસ્તમ કહે કીરતાર કર બહાંડ ખુંદા.

લાવણી—૧૦.

મીરગ મીરગની દોનો જનાવર ઘેરા પારધીને,
નહી બચનેકી જન મીરગજી મારેગા દુશમને.
બના એકદીન વખત પારધી ગયાજી શેકારકુ,
અલા જંગલ દરમ્યાન હીરન ઘેરે નેજરકુ,
મીરગ મીરગની દોનો જનાવર બેઠે પીપલકુ,
દેખા પારધીને શેકાર જલદી છુપાયે શીકલકુ,
“બોલે મીરગની ખચીત મીરગજી મર જાએંગે અપને”

નહી બચનેકી—મીરગ મીરગની૦

સુન મીરગજી લાલ હમારે અજલ આઘ અપની,
નીચે પારધી ખાન ખેંચતા હે જાતકા ખુની;
સીરપર સકરા ભમતા દોનોકી કરેગા મેજખાની,
આઈ અજલકી ઘરી પાની ખીન જન જાતી જની,
“લગાજી મારને ખાન પારધી ધનુષ કસ કરને”

નહી બચનેકી.—મીરગ મીરગની૦

ધનુષ ખેંચ ખાન લગાવે પારધી મીરગ દીનકુ,
ધતેમે સાંપને દંખા પારધી ગીરા હે જમીનકુ,
નેમ ખીન છુટા ખાન ધનકતા લગા ઓ સકરકુ,
મર ગએ દોનો ખુની ખુદાને બચાયા અબલકુ;
“ઉસી વખતમે જે મેહેર હુધ ઝરી પાની પીયા ઉનને”
નહી બચનેકી.—મીરગ મીરગની૦

હસ જોડેકા જાન બચાયા સુનો અજમત ભાઇ,
સખી ખેલ હે ખુદરત ખુદાકી સખી રેહનોભાઇ,
રખીઓ બરોસા સાહેબ ઉપર બંદા આફતભાઇ,
જનકુ બચાવે ખોદા ઉનકુ કોઈ માર શકે નાઈ,
“તુકનજી કહેતા સાચા આલમ રખકુ આધીને”

નહી બચતેકી.—મીરગ મીરગની૦

લાવની—૧૧.

જાની ચમત એકદીન શીર ખેજાન હોયગા,
ક્યું તખ તુ મેરી તુરખતપર આકર રોયગા ?
જાની આસાન જાની થી મેને મોહબત મંજલ,
મુશકેલસે મુશકેલ દેખી એ મંજલ જંગલ.
જાની ઉમેદ થી એક દીન મીલોંગે ચમતમે ખગલ,
એ ઉમેદમે ઉમેદ ચક્કમ રહી અખ આઈ અજલ,
જાની જોખનકી જુવાનીમે મગર થી અવલ,
આખર એ ઢંગ રંગ નહી, રહી નહી અકલ.—

જાની ચમત એક૦

જાની બેજવાઈ પાટી લીખ આવોંગે પાસ,
મનકી સો હે રહી મન નેન ઔર આસ.
જાની દો ધરીકી ખીલી પુખ્ત બહેકતી ખાસ,
અખ કાંઠાં એ ખુ રંગીની મરોર ખાસ
જાની જાનીકી હો આપ સચ કહું મીરાસ,
લાજમ ના લાચાર કરો લુટાવકે હરાસ,—જાની ચમત૦

જાની અવલકે દીયે લીયે જયનમે ખતલ.
રેહતી હેરાં એ ક્યાં હુઈ ક્યા હોતી અકલ,
જાની હોનીથીસો હો ચુકી એ શીકલ કજલ.
અખ જો હોનેહારી રહી સો ગમ ઔર ગજલ,
જાની જાનમે ખસત હે ન નેનસે ખસત તલ.
ન ધ્યાનમે ધસત હે આખાદ હે અમલ—જાની ચમત૦

ભેરવી—હોરી.

૩૪૬

જાની જાની ના કરમકી હોની ઔર એ નીપજ,
મુશકેલ રહી નીલાધ એ મોહબતકી સખજ.
જાની જાની ના કરમકી કાલી એ મરજ,
જોખનકે દીન ગુમાય રહી સાખુત ગરજ.
જાની જાની ના વફાઈમે ખતર હે અમજ,
ના હયાં મીલોતો ખેર રસ્તમ વાંહ મીલન અરજ.—જાની ચમન૦

ભેરવી—હોરી.

હોરી—૧.

અખતો બસંત બઈ મતવારી,
ઉમંગ ચલે સખ બારી કુંવારી.—અખતો.
કોઈ અખીર લે ભરજેરી,
કોઈ બનાએ રહી પીચકારી;
કોઈ બજાવત દફ કોઈ ગાવત,
કોઈ ડગરમેં નાચત ઠારી.—અખતો.
દેખો તો કેસી બનબન આધ,
ચુંદર નાર દેહેકી સુંવારી;
લાલ ગુલાલ લગાએ મુખડેપર,
રંગસે બીજી ચુંદરીઆં સારી.—અખતો.
અખહીસો બીજમે ધુમ મચી હએ,
હોરી ખેલત હએ શામ ખેહારી;
આપ બચ્ચો રહી સખકુ રંગ દે,
કહી તુરાબ ઈસ ચતર ખેહારી.—અખતો.

હોરી—૨.

તકતક મારે પીચકારી,
ગોરી અંગીયાં રંગસો ભર ડાલી.—તકતક.

બરજોરી મલત ગુલાલ બદનમે,
 બીજ ગધ તન સારી.—તકતક.
 દેખત પુરજન ગુરજન સબહી,
 માનો ખીનતી હમારી.—તકતક.
 અચરા પકર બહીયાં જઠ્ઠોરી,
 તાપર દેત હો ગારી.—તકતક.
 અખીર ઉડાવત ધૂમ મચાવત;
 ગાવત દૈ દૈ તારી.—તકતક.
 કૃષ્ણ રસીક પ્રભુ હોરી ખેલત,
 ગોકુલ ગૈલ નયારી.—તકતક.

હોરી—૩.

હોરી હમારી—આજ નનદીયાં મોરી, હોરી.
 બરસ દીનકી આસા પૂરી—ધર આયો મોરો રાજ૦—હોરી.

હોરી—૪.

મદકે છેલ મતવારોને,
 મોએ ભોરહી આન જગાધરે.—મદકે૦
 ઝટક લધ મોરી ચુનરી અચાનક,
 કેસી ધૂમ મચાધ રે.—મદકે૦
 ખુશ રંગ પીયા મેં ચેરી તેરી,
 દેતી મેં રામ દુવાધ રે—મદકે૦

હોરી—૫.

કચુ એસી મંત્ર પઠ રંગ છેડકોયો રે આલી,
 હોરીકે દીનનમે ધન મન મોહન બનવારી૦—કચુ૦
 સકલ ત્રીઅનમેં કોન શીખાયો,
 હું ન જાનું એસી કોનસી ડારી નારી૦—કચુ૦

હોરી—૬.

ખેલીએ ફાગ, સજન સંગ આજ,
 રંગ હય કચું ન લાવો ચીતરે૦—ખેલીએ૦

રૂપ રંગ જોખન સોહી અખ હય,
એ સમે બોહોર નહી ચીતરે—ખેલીએ.
એસે ખેલારીસે ઓ કયું ન ખેલે,
જા તુમ ચાહોસો સખ હીતરે—ખેલીએ.
શાહે નીજમ ધર ફાગ રચો હય,
બલબલ જાઓ નીત નીત રે—ખેલીએ.

હોરી—૭.

મેં તો આપહી રંગમે ખોરીરે કનઈયા મોપે રંગ ન
ડારો—મેં તો.

ચુનકો કરમ મોહે એકહી નાહી, અવચુન બરી મેં
સારીરે—કનઈયા મોપે.

સગરી સખી મીલ ખનખન આવે, બાજત દહ ઓર
નસતાલ—કનઈયા મોપે.

ખીંદરા જોખનકી કુંજ ગલનમે, હમસે કરત બલ-
જોરે—કનઈયા મોપે.

હોરી—૮.

મેંતો આઈ લાજકી બરીરે,
કનઈયા મોપે રંગ ન ડારો—મેંતો.

બર પીચકારી મોહે મુખપર મારી
અંગીઆં ભીંગા ડારી સારી—કનઈયાં.

હોરી—૯.

તોરે છયામે કપટ રે કનહૈયા મોપે રંગ ન ડારો.—તોરે.

લપટ ઝપટ કપટ બાત બનાઈ,
તોરે છયામે કપટકી લપટ હે,
ઝપટ મોપે નહી રે અટક.—તોરે.

હોરી—૧૦.

હામન આઈ લાઇ દીલ્હીપત, અકબર શાહાનશાહ છત્રપત.

મુલાખ કેસર અખીર અરગમ ધીકત,
સારી બલાંડ ઉડત પીચકારી—ટેક.

ચારો જુગ રહે ગાજત ફાગનસે,
 ખેલત રાજ માહરાજ સેન સરદારી;
 દેશ દેશ દવાર હીરા લાલ ચોકનસે,
 અનમોલ મુરત મોહની ચંદ ખલહારી.—સારી૦
 મહીમા રહીમા રાગ રાગની સેવાસે,
 બજન સમરન મન માયા મોહ શ્રન તીહારી:
 તાનસેન છત્રમાન તુંછ જગતપાલ,
 બળવંત બીજે હેં સારી સૃષ્ટી ભોર રેન અધારી.—સારી૦
 હોારી—૧૧.

ચંદ કનૈયા ખેલે, ગીરીગીરે ઘેરે, મીસ મંત્રસે ઠેરે,
 ઠેરાય મોહની આકાસસે, ઉતાર નેનન પીચકારી,
 પ્રેમ ભર ભર ઉરાયે—ટેક.
 છાંહી ઉરાધ, બહાંહી ઉરાધ, બ્યાંહી દેખ ફાગન આયે.—ચંદ૦
 કરમ ગટહટ ઝટ મનસે ધામધામ અખીર ગુલાલ લગાયે.—ચંદ૦
 રાગરાગસે લાજલાજસે પ્રેમપ્રેમસે નેહા બોલાયે.—ચંદ૦
 ખીજુ ખાવરે મન ખાવરે ભોરહી ખીન ધટા બખાયે.—ચંદ૦

સીંધુરા—હોારી.

હોારી—૧.

છાંડો મોરી લલીત લલન લરયાધ.—છાંડો.
 આધ હે દેખુ અકાલી તેરી બા બીહાગડી ખાત ચલાધ,
 ડરત હે સાસ સસુર ચોરી સુની હે અસુવનડી દુલહારી૦—છાંડો.
 હોારી—૨.

આધરી સખ ગોકુલ બન બન રએસ રએસ ગીરધારી
 મોરારી.—આધરી૦

કોઉ નાયત કોઉ મૃદંગ બખવત ચોર નાયત ગીરધારી
 મોરારી.—આધરી૦

સીંધુરા-હોરી. તોડી-હોરી. લલત-હોરી. ૩૫૩

હોરી—૩.

ખીજમે મચ્યો ધમસાન આ મેં તો તુમ સંગ ખેલુંગી
ફાગ જાગ સૈયાં—ખીજમેં

તુમ ચાતુર હો હોરીકે ખેલધ્યાં, હમ હમે ચતુર મુખન.
આજ મેં તોં ખીજમેં

હોરી—૪.

શામ સુંદર તુમસે ખેલું હોરી રે—શામં

અખીર ગુલાલકી બાદર છાંએ,

ફગવા લઈ તુમસે બલજેરી રે—શામં

હોરી—૫.

એરી હું તો ઝુમર પરી આજ રંગમે જોરી હોરી ખેલે
શામ સલોનીસેં રાધા બોરી.—એરીં

બાજત તાલ મૃદંગ ઝાંઝ ડફ સુર મંડલ ધનધોરી.—એરીં

તોડી—હોરી.

હોરી—૧.

શામ હોરી ખેલે રાધાસે, હસ હસ શામ.—ટેક.
નએ નેહા, નએ જાઆ, નીજ દીન નએ બાંધાસે.—શામં
નએ નેના, નએ ખેના ; ઝલકે નએ ચાંદાસે.—શામં
નએ રસ્તમ, નએ ખીજ, જોવન નએ ફાંદાસે.—શામં

લલત—હોરી.

હોરી—૧.

ગુજર જોબન માતી હો હો કયે કયે ખોલે—ટેક.
રંગકી પીચકારી બર છોડત, છત્યાં એદી એદી ડોલે.—ગુજરં
અતધત રાત બરજો નહી માને બત્યાં ધર ધર છોલે.—ગુજરં
ગંઠ જોરકી ગંઠ ધીરજ પ્રભુ ભરસા હોય સો ખોલે.—ગુજરં

દેશ—હોરી.

હોરી—૧.

રંગ બર ભાષા છાંધ આપ નંદ ભૈન તાપ
નૈનને સતાપ ધાપ તનમે' જગૈરી કામ.—રંગ૦
ઝોરી બરવાપ ત્યોં અખીરકી ઉમંગનસોં,
હોરી ગાન ગાપ બરમાયો સયે નંદગામ.—રંગ૦
જહર કહત સો અખાન સકે હોરી વહ,
દેખે તો અનેધ ના કહે દિખને ઐસો ઠામ;
મૂઠી પર મૂઠી લે ગુલાલકી ચલાવે આલ,
હોરી આજ ખેલે સખ ગોરીહુ કસોરી સ્યામ.—રંગ૦

હોરી—૨.

હોરી ખેલો કુંવર વ્રજરાજ બહીયાં મેરી ન ઝટકો. હોરી.
તુમ તો નદજૂકે કુંવર કહાઓ વ્રજકો દીયો તોય રાજ. હોરી.
ઐસી કરોંગે તો કોન બસેગો યા નગરી મહારાજ. હોરી.
કાલપરોં તુમ છીપત શીરતથી ઐસી ઢીઠ બધ આજ. હોરી.
વૈગુન કઠીન બધ હૈ મોકૂ નેક રહી નહીં લાજ. હોરી.

હોરી—૩.

હોરી ખેલન ન જાની,
યા મન નીપટ અનારી૦—હોરી૦
હાથમે થાલ ગુલાલ ફેંટમે,
સીરપર ધડીયાં ભારી૦—હોરી૦
ઉઠીએ બેઠ સોદાગર આયા,
મ્યા કરે બનજ ખેપારી૦—હોરી૦

હોરી—૪.

મોરા સૈયાં ખેલત હોરી,
રે મેં તો અંગનેમે થારી૦—મોરા૦

દેશ-હોરી. કેદારા-હોરી. કાનરા-હોરી. ૩૫૫

બર પીયઠારી ચુનરપર મારી,
ભીંજ ગઈ મોરી નવરંગ સારી:
દાર સખી સખ ચારી દેખત,
હો ગઈ આજ ફજેતી હમારી.—મોરા•

હોરી—૫.

મોહે અખ કેસે નીકસન હોરે દૈયાં, હોરી ખેલે કાનૈયા.—મોહે•
સાસરે જાગે તો સાસ લડે, પીહરે જાગે લડે મૈયાં;
છતદર ઉતદર ભુલ ગઇ સંગ, મોહન નાચે તાયૈયાં.—હોરી•
સારીબી ભીંજી, ચોલીબી ભીંજી, ઓર ભીંજે ઝોરી ઓઢનીયાં;
રસીક પ્રીતમ પીયા કેસે ભીંજાગે; ઓઢલે કાલી કામરીયાં.—હોરી•

કેદારો—હોરી.

હોરી—૧.

તુમ ખેલો પીયા સંગ હો હોરી રે;
અખીર ગુલાલ ઉડાએ.—તુમ•
ચૂવા ચંદન અત્તર અરગજ;
ડફ મૃદંગકી ધુંકાર ગાએ.—તુમ•

કાનરા—હોરી.

હોરી—૧.

સાંવરેને બનસી બજાધરે,
મેં તો સુધ બુધ ખીસરી.—સાંવરેને•
મુનત બાંસરી સુધ સખ ખીસરી,
ભુલ ગઇ અંગીયાં હમારી,
કહો સખી કાંઠાં ખેરન બનસી,
દેખુ તો લોંગી છીનાઇ.—સાંવરેને•

ધનાશ્રી—હોરી.

હોરી—૧.

હોરી ખેલન નહીં આય નંદલાલા
કવન નવલ ત્રીયા તુમ ખીરમાય.—ટેક.
રજની અનંત કહાં જાગે મોહના,
રહસર હસગર લાય.—કવન નવલ૦
મુક્તા હાર ચુઝે કર કંગના,
અહર તખોલ ખવાય.—કવન નવલ૦
રસીક રાય મીર્ગસોચના,
ફગુવા દીએ મનભાય.—કવન નવલ૦

આશાવરી—હોરી.

હોરી—૧.

હોરી મેં ગોકુલ ધુમ મચાઇ, પીયા બદેસ મેં પાઇ,
અકેલી ખીરહન આન સતાઇ.—હોરી મેં૦
સહી ન જાત જોસે ઉનકે ખેરી કરત ચઢાઇ,
બોલ બોલ ખાન જમ લાગત તનમે ખીંદત આઇ.—મેં પાઇ૦
કોક કોક ડર પાવની લાગત, હયામે હુક બડાઈ,
ખીતો બસંત ફાગ રત આઈ, કામ કેલ અદકાયન,
બેગી સુદ સદારંગ દુઃખ દીનો સુખદાયન.—મેં પાઈ.—અકેલી૦

હોરી—૨.

બહોત સેહી તોરી અબ ના સહુંગી,
એક કહોગે તો મેં લાખ કહુંગી—ટેક.
ચેન કરો તુમ અઓરોંકે સંગ,
મેં નહી તુમારે સંગ રહુંગી—એક૦
દેખ મેં પ્રીત તુમારી જુઠી,
અબ ના રહવું હસે છહુંગી—એક૦

કાહે તું મોસે અ'ખ્યાં ચોરાવત,
સનમુખ તોરે મેં આપી ન હુંગી—એક૦

જા રત કુકે જીયરા મોરા,
રો રો મેં ગંગા પાર બહુંગી—એક૦

જાઓ બદેસ સતાયકે હમકુ,
અબતો ના કપ્પુ પસાં લીખુંગી—એક૦

દોહુ કર જોરી તુરાબકે આગે,
ગુરકી દયાં બીન કૈસી તરંગી—એક૦

હોરી—૩.

ગોરસ ચાહો તો પીયો મેરે પ્યારે,
જો રસ ચાહત સો રસ નહી હેં;
કહા બરજોરી મહીયારી લુટાગે,
હોરી બધ તો કા ઇતની અનૈયાં.—ટક.

ઈતહિત દેખત નેન નચાવત,
અચરા એચત માડત બૈયાં,
તીહારે જીયાકી જ્યાંની મેં જાની,
જાને દો મોપેં હેરત હું પૈયાં.—ગોરસ૦

ફુરીજન ગુરજનકો ડર મોકોં,
બધ હેં અબેર લેરંગી મૈયાં;
હાંહાં હા એ ક્યા છુવો મત મોકોં,
ખાત ન આછી એ કુવર કનૈયાં.—ગોરસ૦

પરસત અંગ અનંગ ઉદે ભયો,
વહ કહ દેતહેં નેમ બધૈયાં;
દયા પ્રભુ સંત બૃંદાબન ખેલે દુહુ,
રસ બસ ભયે કદમકી છૈયાં.—ગોરસ૦

કાફી—હોરી.

હોરી—૧.

ખીટાંખન ચંદ ખેલે ફાગ,
અતુ રાગ ભરે મોરલી અધેક;
છપ છાજે કોટ મારતે.—ટેક.

આપ ખીજ ગોરી ઝોરી ભરે હેં ગુલાબકી,
પ્રેમ રંગ મોરી માનો તોરી એક ડારતે.—છપ.
પીચકારી લે લે આપ, પીચકે સનમુખ ધાંઈ,
ટકટક મારત, રહી ન સમારતે.—છપ.
અતર અરગજ છીડકત, ગુલાબકો પ્રભુ મધુમુગન,
જાન અતમુખ મારતે.—છપ.

હોરી—૨.

અખહું કાહા કરોરી,
કેસે રહે કુલકાન યા ખીજમે માર્ઈ.—ટેક.
એક જોખન મદ છઝોહી રેહત,
ફુજે નીડર કરનકુ હોરી આર્ઈ.—કેસે.
નયે જોખન સુંદર નારી પનકો,
પકર કરત મન ભાર્ઈ— કેસે.
ગુલાબકો પ્રભુય મનોહર,
માધોરસકી ધુમ મચાર્ઈ.— કેસે.

હોરી—૩.

ખેલત હયે હોરી સખીયાં ફાગનમાં,	
હમરી તો હયે આસ મનહીકી મનમાં.	ખેલત.
ખીન કનહીયાંકી હુરી મયે ગોપી,	
ઉછલત રંગ હયે મોરે જોખનમાં.	ખેલત.
સખરી મોરે સંગ ખેલે જો હોરી,	ખેલત.
અતરાધ જાનું મેં વોહી મોહનમાં.	

અખીર ગુલાલ ઉડાવત હએ સખીયાં,
ખાક ઉડત હએ હમરે બદનમાં. ખેલત.
રૈનકકી ગાવતહું મએ જો હોરી,
ફએલ રહો તુર બન ઓર ચમનમાં. ખેલત.

હોરી—૫.

અબ જગ કેસે સોએ રહી, હેરી જગ કેસે સો રહી,
હેરી આલી મીન ખંજની અદક બૃખ બેની.—કેસે
અલખ ઉલટ ઉનમાલ ધુનમાલ કુંદનકે લકડે પડેરી,
રાધા ચત્ર ધુન અબ દેખ ક્રીજ હોરી હો રહીરી.—અબ જગ.

હોરી—૬.

હાએ સતુમ પીચકારી મારીં—હાએ,
બર પીચકારી હમપર મારી,
બીંજ ગઈ સખ સારી;
ક્રીજકી સખી સખ હારી હસત હએ,
એસો તું બયો અનારી,
પીઆ કુછ લોને ખીચારીં—હાએ.

હોરી—૭.

લાજ રખલે શ્યામ હમારી, મે ચેરી હું તેહારી,
જરા દે સમજ કર ગારી.—લાજ.
અખીર ગુલાલ ન મોહપર ડારો, ન મારો પીચકારી,
આધી દેહ સખ દેખ પડેગી, સારી બીજવો ન સારી,
કહેગે લોક મતવારી.—લાજ.
તુંમ ચાતુર હોલીકે ખેલેઆં, હમ ડરપોક અનાડી,
તાક જાંખ લગા મનમોહન, જાઉં તોરે બલહારી,
ન કર મોહે જાનસે ચારી.—લાજ.
લાખ કહી તુમ એક ન માની, પીનતી કરકે હારી
આહ ધરી શ્યામ તોસે જાકે, કહું હકીકત સારી,
કાંઠાં જાવેગે ગીરધારી.—લાજ.

હોરી—૮.

નૈના મોરે સાંવરે સલોનેસે લાગે,
 નૈના મોહો ઘડી પલ નાંહી પરન અયેન.—નૈના.
 જનવરે સખી કોઈ પીયા બોલાવો,
 તપત પ્યાસ મોરે જીઆકી બુઝવો,
 ધતનોરે ગુન સખી માનું તેહારો,
 અબકો ફાગ પીઆ આવે હમારો,
 ફીરખી સુનો બસરીકી બેના.—મોરે.
 પીયાકે દરદમે પરીખત પીરી,
 કીસે કહું મોરી માનો સખીરી,
 બીજકે બેદકો બેગી બોલાવો,
 બધઆં પકડ મોરી નાડી દેખાવો,
 શીરખી લાગે નૈનોસે સેના.—મોરે.

હોરી—૯.

જ ન જાઓરે આજ ગોરી પતીઆં બરન, યારો મગમે
 કાહન એકએક તો મારત પીચકારી તકતક.—જ ન૦
 સીસ ધુમન લાગે પચેર કાપન લાગે,
 છતીઆં કરન લાગી નાડી ધકધક.—જ ન૦

હોરી—૧૦.

નારી બડી તોને વારી, રે બીજ નારી૦
 તોનાખી મારા ગારીખી દીની,
 કીની કુજેતી હમારી;
 રે લાલ ખેલત હોરી.—બીજ નારી૦

હોરી—૧૧.

કોઇ એસા કરોરે પીયાકા દીલ લચાય૦—કોઇ૦
 જંત્ર મંત્ર જાદુષ તોના,
 લાખ જતન કર હારી;
 નવ લાખ તાવીજ રખી છતીઅનપે,
 એક ન હુઈ કરી૦—સખીરી૦

ખીજકી સખી સખ ખેલે જો હોરી,
મેં ખેરન દુખીયારી;
મેરે બદનપર ખુંદ નહીં હે,
એહી દુઃખ મોહે બારી.—સખીરી૦

હોરી—૧૨.

મોહે સાંવરેને ગારી દઈ, એ દઈ,	મોહ૦
મેંને કચુ ન કહીરી૦	
ઈત મથુરા ઉત ગોકુલ નગરી,	
ખીચમે જમના બહીરી૦	મેંને૦
આપ તો શેઆને પાર ઉતર ગએ,	
મેં તો તકતીકી તકતી રહીરી૦	મેંને૦
દોડકે પકડું તો પકડા ન જાવે,	
આધારા દેખ મેં ડરીરી૦—મેંને૦	
મનકી દૈયા કચુ કહે ના સકત હૈં,	
મેરે દીલકી દીલમેં ડરીરી૦	મેંને૦

હોરી—૧૩.

કૌસરકા જામ ભરદે,	
નજફકે બસૈયાં.	કૌસરકા૦
પુલ સરાદકી રાહા ખીકટ હય,	
આર ગુન હારી દૈયાં,	
અબકે માર ઉતારો અલીજી,	
પુમકુ નખીકી દુવૈયાં૦	નજફકે૦
પુમારી કમર ઝુલ્હે કારજ સોહ,	
પુમ ફલફલકે ચઢૈયાં,	
અહેમદ તોરી આસ કરત હયે,	
કારી કામરીવાસે કનેયાં૦	નજફકે૦

હોરી—૧૪.

પીચકારન મારત હોરી દેયાં,
એતો આય દગા દેકે નંદકો લાલાં. પીચકારનં
નીકે રહો ધરસે નીકસો,
નગરમે નજર લગૈયાં;
રૂપ સ્વરૂપ રંગ સખનકો,
મોહનકી ચીત્રખનમે તુનૈયાંં પીચકારનં

હોરી—૧૫.

ફુગુવા માગન આયોરી, મેરો બાલા કાદાન મોસુ. ॥ ટેક ॥
અખીર ગુલાલ, કેસર રંગ લેકે ઉમડધુમડરંગ છાંયોરી.—ફુગુવાં
ગોઆલ બાલ સખ સખી સંગ લે હોરી રાગ જમાયોરી.—ફુગુવાં
ફુગુવાનંદ મેં રંગ રંગે હે ફુગુવા લીએ મન બાયોરી.—ફુગુવાં

હોરી—૧૬.

હો ધ્રજ રંગ મચયોરી, આજ સખ ખેલે હોરી.—હોં
ગોઆળ બાળ સખ હીલ મીળ આયે, કેસર રંગ બરોરી,
અખીર ગુલાલસે ધુમ મચી હે, બાદલ લાલ બયોરી.
અંગ ઉમંગ બઢયોરી, હો ધ્રજ રંગ મચયોરી.—હોં

હોરી—૧૭.

હો રાધા સંગ ખેલે હોરી, સખી મીલ દેખે બહોરી.—ટેક.
નંદ ગામકી સખીઆં કહત હે સખ મીલ ખેલે હોરી,
રાધા બીહારીસે રંગ મચાવત હમ કા પાપ કરોરી,
ચલો સખ ખેલે હોરી.—હો રાધા સંગં

હોરી—૧૮.

મેં કોન જતનસેં ખોણું,
મેરે પીઆકે જીઆમે પડીરે ગાંઠ.—મેં કોનં

બીંદારે બનકી બનબન આઈ,
મેં બેઠી રંગ ગોલું,
અબકો ફાગ પીઆ માનત નહી;
નગર નગર પીયા બોલું.—મેં કાન૦

હોરી—૧૯.

આજ હોરીકો રંગ ન પૂછો ધૂમ મચી સખી બીંદારે બનમેં.
શ્યામ બીહારી ચતર ખીલારી, ખેલ રહ્યો હે સખીયનમેં,
હાથ લીચે પીચકારી શીરત હે, અખીર ગુલાલ બરે દાવનમેં.
કેસે સખી કોઈ નીકસે મંદીરસેં, ધીટ લંગરવા ઠાડો હે અંગનમેં,
રંગસેં સખ બીજ ગઈ ધરતી, શીસલત પાંચ ચલત કુંજનમેં.
નેક નીહારે તાક તાકકે મારે, ડાગ લગાવે ઉજરે બસનમેં.
મોકું સખી કહાં દૂડત પાવે, મેં તો છુપી હૈં તુરાવકે મનમેં.

હોરી—૨૦.

યા બીજમે હોરી ખેલે કાંમીની
માથે તીલક ઓર ચમકે દાંમીની.—યા બીજમે૦
જનકે પીયા પરદેસ ગવન કીન્હો,
કૌન દેસ પીયા છાંઈ છાંવીની.—માથે૦ યા બીજમે૦

હોરી—૨૧.

ચોસર ક્યું ન ખેલે, પીયાકે સંગ ઓરી નાર,
ધસ અવસરકે કછુ સાર ન જાના, એ દીન હએ તીન ચાર.
ચોસર ક્યું ન ખેલે.—૧

જો જીતે સો પીયાકુ જીતે, જો હારે સો રહે પીયા લાર,
તેરી તો સબી તરાંહ જીતહી જીત હૈં, મત કર સોંચ ખીચાર.
ચોસર ક્યું ન ખેલે.—૨

સાત પાંચકી કચ્ચી પક્કી, બાંતોસે હોવત હે હાર,
દાવ રખે મુરંગ હએ વહાંકો, ઓ જીતે સો સો બાર.
ચોસર ક્યું ન ખેલે.—૩

અળ તો અરીયા બંદ મલે હો, કર રહે ધાંધલ ધમાર,
જળ છકે છુટ જાવેંગે તેરે, તળ ક્યા કરેંગી ખેલાર.

ચોસર ક્યું ન ખેલે.—૪

આઠ જામ ઉનકી સુદ્ધઈ રાખો, એ જો ખોલે દસ દાર.
નવ ખીન્દ બારા સીદ્ધ હોવે, તબહીં તુ ઉનકું સમાર.

ચોસર ક્યું ન ખેલે.—૫.

ત્રીખમ રતમે ખ્યાસ બુજાવો, દસકુ લગાવો તુમ બાર,
તેરા બક્ષા ઇસીમ હએ ખ્યારી, કામકી લે નરદ માર,

ચોસર ક્યું ન ખેલે.—૬

દસ હએ દારે, પાંચ તીત હએ, ઇન પંદ્રોકુ નેહાર,
ચાદા બવન તબહી ખોલે તુઝકો, જો તું તજે અહંકાર.

ચોસર ક્યું ન ખેલે.—૭

અળ તો દોરંગસે એક રંગ હો જન, ઔર ન કર તકરાર,
જાકો સોલે સત્રે પીયા હે, ઔર કરે પીયા પયાર.

ચોસર ક્યું ન ખેલે.—૮

બારા હએ બાટ અઠારે હએ પેંડે, ઔર ચાલે હએ હજાર,
તું ચલે ગુરકી બતાઇ ચાલે, હયાંહી તે ઉતરેંગી પાર.

ચોસર ક્યું ન ખેલે.—૯

ધડી ધડી પલ પલ છીન છીન નીસ દીન પીરી પીરી પોકાર.
લાલ હરીસુ જો મીલા ચાહે, સાંમ મુરત ચીત ધાર.

ચોસર ક્યું ત ખેલે.—૧૦

હોરી—૨૨.

પીયા નહી આયે દુજી હોરી આઈ—ટેક.

પીયાખીન ડહ બાજો સો દુખ લાગે, રાગ ફાગ સખ આગ લગાઈ. ૧
આંખો મોહોરયો કેસર ખીલી, ફાગનકો રત સખ બન આઈ. ૨
લીખલીખ પતીઆં પીયા પર ભેજી, બાંચત નેનાં નીર ખેહાઈ. ૩

હોરી—૨૩.

સાંવરે મત મારો પીયકારી, આવરે.—ટેક.

મત મારો મરખદાસેં રહેયો, મેં હોં કનીયા કુંવારી ;
તુમ હો નીરલજ, મેં નૈ ઐસી, મુખસેં દોંમી મારી ;

ફજેતી હોયંગી તીહારી—સાંવરે.

પરનારીકો પક્ષવ પકર્યો, મોદન લીયો મન પીચારી ;
માત પીતા તોરે વૃદ્ધ ભયે હે, રાજ કંસકો બારી ;

કહું એ સખ પીસ્તારી—સાંવરે.

ઐસી હોંસ હોવે જો મનમે, પરણો નય ઉત્તમ નારી ;
જાકે પઢાયો જસોદા ધરકો, હજી હોં મૈ બાલકુંવારી ;

દુંડત વર માત હમારી—સાંવરે.

ઐય લઈ મોરી નવલ સુંદર, જીવન જોરસેં ફારી ;
સુરદાસ પ્રભુ અખ કદાં જાયે, આન મીલી ધ્રોંજનારી,

પીતામ્બર લીનો ઉનારી.—સાંવરે.

હોરી—૨૪.

સાંવરો અજહુ નહી આયો, નેનન જરનાજર લે આયો.—ટેક.

શ્રીજ બનીતાકો સંગ છાંડકે, મધુબન જાય બસાયો,
દાસી કરી પટરાની જાયકે ગોપીનાથકો નામ લખાયો ;

કંથ કુંબજકો કહાયો.—સાંવરો.

લીખ લીખ પત્યાં છલાં જલતહે, ઉધોજી પીસ્તી પઢાયો,
કહો જો કહુ ઐસો મીત્ર પીશ્વાસી કો દાસીસો નેહ લગાયો ;

હમે પીખ ઘોટ પીવાયો.—સાંવરો.

કૂર અકૂર કહાસુરે આયો, ઘર ઘર હોરી જગાયો,
એક તો હોરી જલત છલનમેં, સપનેમેં સુખ નહી પાયો ;

ફેર જેરી ફાયુન આયો.—સાંવરો.

આંગેસુ મોરી છીન લી સુંદરયાં જીવન જોર જનાયો,
સુરદાસ પ્રભુ અબલાકો પીનતી આખર આહીરકો જાયો ;

જલેપર લોન લગાયો.—સાંવરો.

હોરી—૨૫.

આજ ખીજમે ગોરી હસાઈ, અધ્રામૃત લે લે છકાઈ.—ટેક.
 અતર અરગળ કુંદ, કેસર ધન બરસાઈ,
 સખી સખ લીચે પ્રેમસુ, રાગ હોરી ગજાઈ.—આજ.
 નેનન દે દે ફગવા મચાઈ, મન ઉમંગ ઝપકાઈ,
 રસ્તમ પીયા પ્રેમ હોરીમે, ગોરી સંગ છપ છુપાઈ.—આજ.

હોરી—૨૬.

આજ ફાગનકી નેહ બંધાઈ,
 ખીદ્રાબન ગુલાવસે રંગાઈ.—ટેક.
 નેનન સેનન અરગળ ફેંકત, માન મોહસે મન મચાઈ.—આજ.
 આવ ભાવ અબીર પ્રેમકે બન બન બહાર રીઝાઈ.—આજ.
 ખીન બજવત ખેલ ભેદકે, જુગ જુગ તન તરકાઈ.—આજ.
 મુખ ચંદનીકારસીક રંગીલે, પીચકારી કામ કેસર કનાઈ.—આ.
 ફાગન ફાલી ખેલત ફાગસે, રસ્તમ પ્રેમ ગત યાંહી લજાઈ.—આજ.

હોરી—૨૭.

નાર ગારી દે ગાવે માહી, હોહો હોરી આયેજી—ટેક.
 સાંજ બપો કાજર લે આઈ, પકર મોહનજીકી અંખ્યા અંજાઇ. ૧
 મન મોહન બાંસુર બજાઇ, શ્રવન સુનત સખીયાં ઉઠ ધાઇ. ૨
 ઘોંધીકે પ્રભુ જાળ છુટોંગે, ફગવા દોંગી કુવર કનાઇ. ૩

હોરી—૨૮.

હોરી ખેલે હે આજ નંદ નંદન, અખભાન સનદન—ટેક.
 એક ગાવત એક મૃદંગ બજાવત, એક નાયત દે દે તાલ માન.
 અબીર ગુલાલ ઉરાવત જોરે, ખીજ કુંજન ધુમ મચાય વૃંદાન.
 હૃદઆતકે પ્રભુકી છબ ન્યારી, જત વારવાર સંભાર મોહે પ્રાન.

હોરી—૨૯.

એ દેખોરી નંદલાલકી હોરી—ટેક.
 અતી ઉમંદ મીરદંગ બજાવત, ધુમકત નોખત નયોરી,
 ખીન ઉફ ચંગ જાંઝ સુરમંડલ, વામે બાજત તાલ ટકોરી;
 સુંદર ગત નાયત ગોરી.—એ દેખોરી.

કાફુકે સીરપે સુરંમ ચુંદરીઆ; કાફુ કેસરીઆં સારી,
કાફુ સંગાર કર સાજ બસંતકો, ગજ ભોતીબન છાબ બરોશી;
બધાય લીનો ગીરધારી.—એ દેખોરી૦

કર કુમ કુમ કનચન પીચકારી, ભે ભે સનમુખ ડોરી,
પ્રમાનંદ રૂપ રસ ભીને, આનંદ ઉરન ધરોરી;
અદભુત ભાગ મચ્યોરી.—એ દેખોરી૦

છલખલ કરત શીરત મોહન, નીપટ અંગ કંચુકી ફારી,
કર કગન ચુરીઆં ભોતનકી; ખેસર તુટ પરોરી;
કીની હે કીશન બરજોરી.—એ દેખોરી૦

હીટ લંગરવા કાફુકી ન માને, ન ગીનત બેરાની નારી,
લપટ જપટ કર છતીયાં છુપાય, બેની છુટ પરોરી;
માનો નાગણુ લપટયોરી.—એ દેખોરી૦

બરબર ચાલ ગુલાલ અખીરકી; કેસર માટ બરોરી,
લરજ ગરજ રંગ છાંયો બાહલપે, હો ગમ અતી બનધોરી
માનો મેઘા બરસ્યોરી.—એ દેખોરી૦

ધન ખીંદ્રાબન ધન શ્રી ગોકુલ, જ્યાં જ્યાં ફાગ બયોરી,
સરસ રસ રંગ છીરકો ખીજપે, વાર બેકુંઠકી રોરી;
જીને એ બસંત રચ્યોરી.—એ દેખોરી૦

દાસ કહે ધર હર પીચકારી, હરહી રંગ બરોરી,
ચરણ ચીતરંગ છીરકો શ્રન જાયે, લુલચુક બધ્યોરી;
ભગતપે કૃપા કરયોરી.—એ દેખોરી૦

હોરી—૩૦.

અબ ચાહત રસકી ચોરી, લાલા, તુમ કેસે ખેલે હોરી,
બારબાર અચરા ગયે એંચત, લટપટ ગલે બલજોરી.—લાલા.
જમુના તટ મોયે પાપી અકેલી, કાઉ નહી ખીજકી ગોરી;
બાંધ પકર મોરી ચુરીયાં ફોરી, મન માને ઝક જોરી.—લાલા.

૭૬૮ જોહાંગીર કરાણીવાલું રાગસ્તાન.

પીચકરન માર રંગમે બીંચાઇ, મોતીમનદી હે ભટ તેણી;
અતર ખુલાખ ચુનરયાં ચુપ રહે, અંગીયાં રહે ગછ કોરી—સાજા.
દુમ હો નંદ આહીરકે ઘોઠા, જીન સમજ્યો કહ્યુ અઓરી,
બેલો દાવ આજકો ભછમન તો ખીખજાનકી છોરી.—સાજા.

હોરી—૩૧.

તેરી રચના મોહન જગ સારી,

તેરી મોહેતીસે મોહી સખ જગ.—૩૬.

હરાં ઘેરાઈ પૃથ્વી બનાઈ, ધન તારેસે હે છત્રધારી,
મુર સસી એક ખેલ દીપાયો, મતુ પસુ પંખી અવતારી;
ઉપજાઈ ઉપજ ઉજ્યારી.—તેરી રચના.

એક અકેલે આપઈ પહેલે, એક આપઈ અમર સરદારી,
રેહવેં સદા અકેલે આપઈ, આપઈ કરામત કીની હે બારી;
સખરંગ ઉમંગ આનંદકારી.—તેરી રચના.

જારી અતુરાઈ તેહારી સખમામે, કરામત પરખી જય કષારી,
પ્રેમ ધર્મ કર્મ ત્રે સ્યંબહારી, ઝુલકે તેહારી બલીહારી;
સખસાર સુસાર સંસારી.—તેરી રચના.

મરમ બરમ કર આપહી રખીયો, આપહી બલ, દુજી નાદારી,
હસ્તમ મોહન પૃથ્વીપતી કર સવઈ કબજા મુગટધારી.
સ્વર્ગ ધન મૃત્યુ પાતાલી.—તેરી રચના.

હોરી—૩૨.

કાએકુ ખોલાવન ખેન બજાઈ?

જખ ના ખેલે ફાગ ગીરધારી—૩૭.

સુની જખ ખેન તેહારી,

તખ ઝલ ઉડી અંગ સારી;

મુઢ બુઢ સખી હમ હારી,

રહી ક્યુ ન બાન બીન બેહારી;

અખ એસી હોરી ખેલે ખેલારી.—કાએકુ.

મોઝેકુ તેહારી સુરત હે પ્યારી,
કોઈ ના દુલ્લ ચાહી ચારી,
નેનન બસત હે તુંઈ પીચકારી,
જ્યા ચાહત હે તુંઈ મોરારી;
ઉનનકુ ન મારીએ એસી કટારી.—કાએકુ
બન પરી તેહારી પ્રેમ બલહારી,
મોએ આસ ઓઈ જો બારી;
પુરન કરો રસ્તમ મોર મુગટ ધારી,
સખ કાજ કરન જગત છત્રધારી;
તૂમ હો બને દાગસે પ્યારી.—કાએકુ

હોરી—૩૩.

એ દીન ચાર ઉમંગ જગ સારે, દાગન ખીલીહે કનચન. ટેક.
મગન સુર ચંદ સખ તારે, પાતાળ પેસનાગ કામી નાગન
બાંધ બાંધ મોહ મદંગ, ભુ ખેલે કુમકુમ કેસર કુંજન
અતર મુગંધ ગુલાલ રસ્તમ પવન.—દાગન ખીલી

હોરી—૩૪.

દાગનકે દીન ઉધાર, સખીરી, પ્યારે,
પીયા માગે ના દે બચ.—ટેક.

માણુક ના દેવે, મોતી ના દેવે કોન દેવે ઉનકુ તન સાર.—સખી
પીવાજી આસ છાંડ સોધ હે સેજ જોખન શૂંગાર.—દાગન
જો સમોંકી દાગન ન્યારી ! કા કીની મૈં ચોરી તેહારી.—સખી
કેસર મુગંદ રસ્તમ પ્યારી અબકી દાગન ઉડે બ્યું જવાલ.—દા

હોરી—૩૫.

આ અજમે હર હોરી મયાધ, મુરલીઆંમે દાગ સુનાધ.—અ
હથસે નીકસી ચતર રાધેકા, ઉથસે કુંવર કનાધ, ખેલત
મીઠા જુલ દાગ પરસપર, સોભા બરની ના બાધ, ધરધર
બજત બધાધ.—આ અજમે હર

રાધાને શાંન દીઓ સખીઅનસુ, સખ સખી ઉઠ મીલકે ધાધ,
પકડોરે પકડો શામ સુંદરકુ, અખ કાંઠાં ગધ ચતુરાધ,
કાંઠાં ગયે તેરે નંદ બાબાજી, કાંઠાં તેરી જસોમતી માધ,
તેરેકુ ના લેત છોડાધ.—આ અજમે હર૦

મોરલી પીતાંબર છીન લીઓહો, સીરપર ચુંદર ઓઢાધ,
બેદી બાલ નેન બીચ કજરા, નથ બેસર પેહેરાધ, ચાનોની
કીનાર બનાધ.—આ અજમે હર૦

સુર કેહ મોએ એધ અંદેશો, ઓછખ બીસરત નાહી, તુમ
ચરન મોએ જુગ જુગ રાખો, મેહર કરો કનાધ.—આ અજ૦

હોરી—૩૬.

સાંવરેસે કહીઓ મોરી, કહીઓ મોરી સુનધઓ હોરી.—સાં૦
સીસ નમાએ ચરન ગએ લીનો કર જીનંતી કર જૈરી,
અએસી ચુક કાંઠાં પરી મુસે, પ્રીત પાછલી તોરી, સુહૃદ નહ
રહી મોરી.—સાંવરેસે૦

જીખન બસન સખી હમ છાંડો, ખાન પાંન બીસરોરી,
બજુક લગાએ જોગન બન બેદી, તેરોરી ઘેઆન ધરોરી,
બેગ કીજી ના આયો કીસોરી.—સાંવરો૦

હોરી—૩૭.

સાંવરો હજહુ નહી આયો, દ્રીગન દ્રીગન જર નાજર
લાયો.—સાંવરો૦

લીખ પતીઆં છતીઆં બર આધ, ઉધો બીસતી પધાયો,
ઉનકુ દોશ કા હમ દીજે, દાસીને ચીત ચોરાયો, ગુરખવાને
ગુરર પીલાયો.—સાંવરો૦

બીજ બનસીકો સંગ છાંડકે, માધુબન જાકે બસાયો,
દાસી કરી પટરાણી જાકે, ગોપીનાથકો નામ લખયો, કંથ
કુખજાકો કાઢાયો.—સાંવરો૦

આ કરર કુવર કાંઠસે આયો, ધર ધર હોરી જગાયો,
એક હોરી મેરે જીઆમે જલત હએ, સપનેમે સુખ નહી
પાયો, શીરકે ફાગણ આયો.—સાંવરો૦

બેઢરદી મોરા દરદ ન જાનયો, કામકો જોર પુર ધાયો,
મુરશામ બીનાંતી કરત હએ, મોહન મનકો ભાયો, જહી
પેલુ ન લગાયો.—સાંવરો.

હોરી—૩૮.

હીંદમે કેસો ફાગ મચોરી ; જોરાજોરી.—હીંદમે.

ગોલનકે કુમ કુમ બનાએ, તોપનકી પીચકારી,
સીનેપે ખાધ દધ મુખપર, અએસી તક તક મારી,

શોહોર દુનીઆંમે મચોરી.—હીંદમે.

તક ખુનોકા રંગ બનાયા, સુરમા રણુહીમે જુનજોરી,
ઉલટપુલટ ફાજાં આધ દીલ્હી, કેઆ ખુમ ગુલાલ ઉરોરી ;

શોહોર દુનીઆંમે મચોરી.—હીંદમે.

ચઉદકા શાલ મહીના જેઠકા, મીરત ગેન પરોરી,
ગંગાદીન યાહુદીન મીલકે, તખતકો નાશ કીઓરી;

પાપ રમઅતકો લીઓરી.—હીંદમે.

હીંદકા તખતા ગુલશન બના યા, ખીલ રહી બાગબારી,
કરમ હીનવા ધણીકે નીકસે, લુટ ગધ બાગબાઓરી.

કાંઠાં હયે વો પુલ કીઓરી.—હીંદમે.

હોરી—૩૯.

કાબુલમે ખુન ફાગ મચાધ—ટેક.

રાસ જંગ ઇંગરેજને ભારી, અફગાનીસતાનમે રચાધ,
હારગોલા ગુલાલ રંગ ધનધોરી, તોપોંકી પીચકારી લગાધ;
કોટ કોટ આતશ બરસાધ.—કાબુલમે ખુન ફાગ મચાધ.

હડત ગોલીઆં, બાધુર છતીઆં, સારી જંગ ધુનમે બીંધાધ,
પોલાદોંકી શમશેર મયાનસે નીકસકે, અંગ અંગ નુર ઝલકાધ;
બર ફાજોંકે સરપે ધાધ.—કાબુલમે ખુન ફાગ મચાધ.

મીર યાકુબને મોહબત સારી, ઔર ગુમાય જોર ચતુરાધ,
હીસીને કેહ દીયા દગાકે અબીરમે, વાહમ લા ઝંજીર પહેનાધ;
કપટકી ચદર તન ઓધાધ.—કાબુલમે ખુન ફાગ મચાધ.

બરશા નહીં સલતનતમે ખેલે, મુખસે હે મુખ રંગ શીકાઇ,
દમકે બસંતમે કાલા રંગ સખ, ફળેતી હુધ કોટ ઉરાખ;
અબકી ખીકટ ઔર હે બલબખ.—કાબુલમે ખુન ફાગ મચાઇ.

મહમદખાન ઔર અબદુલરેહમાન, ઔર હમરાને જીત ફેલાઇ,
કંદહાર, કાબુલ ઔર બાલાહીસાર, ઔર ગજની પલમે લી ઝુટાઇ;
એસી બીટીશ બાહદુરને બખાઇ.—કાબુલમે ખુન ફાગ મચાઇ.

મીર બચા ઔર ગાજી ગીલખાઇ, લશકરને કાયમ રખી લરાઇ;
અબકી બાજમે ધુમ તલવારોસે, ઔર બંદુકા સારે ચલાઇ;
જંગ નશીબેકી હે ઉઠાઇ.—કાબુલમે ખુન ફાગ મચાઇ.

કાઠાં ગયે પઠાના, કાઠાં ગયે ખેબરાં, કાઠાં ગયે તાયફા જદોખાઇ,
બે કુચ થી મોહબત મસતી મુશતાકી, હે સખ ઝાંખી જોખાઇ;
નામકી હુધ હે રસવાઇ.—કાબુલમે ખુન ફાગ મચાઇ.

‘કનજરવેદીવ’ને ઝતુન મચાડે, મીરકી લુટી હે ઠકરાઇ,
‘લીબરલ’કી હાકમી ચાલુ હોનેસે, એ જગરા ડાલેંગે દબાઇ;
એસી ઉમીદમે રસ્તમી હરખાઇ.—કાબુલમે ખુન ફાગ મચાઇ.

પીલુ—હોરી.

હોરી—૧.

સોજાં ન સોને ન દહાંગી કનકચા

ફગવા દેહાંગી જગાએ જગાએ.—સોજાં.

અબકે ફાગ પીઆ આવન કીનો

મોરલી મધુર બખાએ બખાએ;

તુમ ખીન મોહેકુ કલ ન પરતહે

રાખુંગી ગાએ બખાએ રીખાએ.—સોજાં.

અખીર શુલાલકી બર બર મુઠી

અતર શુલાળ મીલાએ મીલાએ;

એક પલહુ પીઆ જાને ન દહાંગી

સખુંગી ગલે લગાએ લગાએ.—સોજાં.

હોરી—૨.

આયો ફાગણ માસ
 પીયા સંગ ખેલુંગી હોરી.—આયો.
 ડાફંગી રંગમેં અબ ના ડફંગી,
 કાયકી લાજ કાયકી ચોરી.—આયો.
 ચુવા અંદન અતર અરગમ,
 કેસર રંગમે ખુબ ઘોરી —આયો.
 કર સીંગાર સુરજ મુખ ઠાડી,
 જપ રહી નામ નંદ કિસોરી.—આયો.
 દુરસેં દેખી મેંતો માધુરી મુરત,
 લે પીયકારન સનમુખ દોરી.—આયો.

હોરી—૩.

છબીલે છેલ ખેલે હોરી, આજ રંગ હવે ખીરજમે
 સખહી ચલોરી.—છબીલે.

ખીંદ્રારે બનકી કુંજ ગલનમે પકડ કાઢાન બરજોરી,
 અખીર ગુલાલ ચોર રંગ ઉડાવત, કોઈ સાંવરી કોઈ ગોરી.
 આજ—છબીલે.

બેહાગ—હોરી.

હોરી—૧.

એ હોરી ખેલનકો સખીરી સખકે મનમે ચાયે.—એ.
 ખીંદ્રાબનકી કુંજ ગલીનમે, મોહન છુપ છુપ જાયે.—એ.
 બીજકી સખી સખ ખ્યાકુલ બધલો, કોઇ શામ સુંદરકુ મીલાયે.—એ.
 એ ઉલટ ઉમંગ દીન ચાર સખીરી, લાલ ખીન કછુન સોહાયે.—એ.
 એ નેનન ખીચ શામ બસત હે, દુનિ કોઇ ન સમાયે.—એ.
 અચાનક મીલે પ્રભુ હમસો, તો બરજોરી ગરહુ લગાયે.—એ.
 હાસ કહે શ્યામા તું'છ હે ખેલારી, ચરણ કમલ બલ જાયે.—એ.

હોરી—૨.

કાંઠાં પ્રીત મધ પી આએ હો.—કાંઠાં૦

સાવરો ડરત ડગમગ બએન,

પીત પછોરી લકુટ લુલી ઓર બળવત બએન.—કાંઠાં૦

હોરી—૩.

જમુના જલ સજનીરી કએસે જાગી.—જમુના૦

સાવરો ઘોટો, જાકે દુરનતે,

આગે પરત ન પાગી.—જમુના૦

હોરી—૪.

અપ્પ ના જાગીગી ખીજમે, લાલ મએ તો હોરી ખેલનકુ૦

અખીર ગુલાલ છુરાવન ખાતર—મુખ મીદનસે મરોલી૦
લાલ મએ તો હોરી ખેલનકુ૦

હોરી—૫.

હોરીકે દીનનમે મોસું છેલને લાગ લગાઈ૦—હોરીકે૦

તોરાહી તો મન કછુહુ ન જાનું, સાચી કહો ખીજ રાજ
છેલને લાગ લગાઈ.—હોરીકે૦

આનંદ ગદન પીયા, તુમ હો રંગીલે તુમ જીને હમ
હારી, છેલને લાગ લગાઈ.—હોરીકે૦

હોરી—૬.

અપ્પ ના જાગીગી ખીરજમે લાલ મએતો હોરી ખેલન કુ૦

અખીર ગુલાલ છુરાવન ખાતર—મુખ મીદનશે મરોલી.—લાલ૦

કાલીંગડો—હોરી.

હોરી—૧.

રાધે અધર ચુબ્બન દે હોરીકે દીનનમે

એસી ધરી ન કપ્પુ સાધે.—રાધે૦

બરી પીચકારી મૈ ડારૌંગી તુમપર;

રીઝાગી મુરલીકે નાદે.—રાધે૦

હોરી—૨.

સાંવરા કાન ખેલે તુમસે હોરીરે.—સાંવરા.
 મુરલી બજાવે, રંગ બરસાવે,
 સંગ નાચત રાધા ગોરીરે.—સાંવરા.
 તટ જમુના જલ પનીઆ મેં ગમ્યા,
 બાંધ્યાં પકર ઝકળેરીરે.—સાંવરા.
 જાણ પોકારે મેં જસોમતી આગે,
 સીર ગગરી મોરી ફોરીરે.—સાંવરા.
 દાસ કહે પ્રભુ અબ કાંઠાં જમ્યા,
 પ્રીત લગાએ ક્યું તોરીરે.—સાંવરા.

ખટ—હોરી.

હોરી—૧.

પહીસો અપનો નામ બતાવો,
 પીછે પદ હોરીકો ગાવો.—પહીસો.
 જ્ઞાનપણા સો કરમ જલાવો,
 તબ તુમ આપ આપ સમજાવો.—પહીસો.
 ગુર મુખ હોદે મન સમજાવો,
 જલ બળે મહીપન બીસાવો.—પહીસો.
 માયપુરી પ્રભુસો લેહ લાવો,
 ભવ સીંધુ ક્ષનમેં ઉતરે જાવો.—પહીસો.

ખમાય—હોરી.

હોરી—૧.

આજ આય દેખોરી સજની,
 કીસ હબસે મેરો કાહન ખરોરી.—આજ.
 હાથ લકરીયાં ખાંધ કમરીયાં,
 કોઉ જાણે અજાણ ખરોરી.—આજ.

માતો ધીત બરજો નહીં માને,
મોરલીની ટેર સુનાએ ખરોરી.—આજ૦

હોરી—૨.

કેસે ભરન જાગી પાણી, સાંવરા મેં કેસે૦
મોહુ બીચ મીલે મધુબનકો.—સાંવરા૦

કુવે જાગી તો કીચ લગત હે,
જમુના જાગી પીચકારી;
ગોકુલ જાગી તો રંગમેં બીનત હું,
એસી ભધ મતવાલી.—સાંવરા૦

હોરી—૩.

હોરી ખેલત યવન મદમાતી,
સાંવરેને બીન બજાઈ રી.—ટેક.

બ્રીજકી સખી સખ દુર નીકસ ગઘ,
ગોકુલ ધુમ મચાઈ,
રાધ રખમન સત બામા;
કુબજ ખેલ ખેલાઈ;
કનૈયા મોપે રંગ ન ડારો,
મેં આપહી રંગ કુબાઈ.—સાંવરેને બીન૦

બ્રીજકી સખી સખ બનબન આઈ,
હમહીપે રંગ છંકાઈ,
ભર પીચકારી મુખપે મારી,
ભીંજ ગઘ સારો રંગાઈ,
બ્રીજ રહી બરજો નહીં માને,
એસે દ્વાગત ઢીટાઈ;
રસીક છલે બીજ કુંજ બીહારી,
હાહા કર મેં હારી કનાઈ.—સાંવરેને બીન૦

હોરી—૪.

કેસી લાજ ખીન બને બંસી, સાસ નનદ પાસ મોઝે કુંદંસી.—ટેક.
બંસી બને, છયા પ્રેમ સને, ફાગ પુલેલા બને, નેનન નેલાયને;
બોલાવના બેહારી મોર મોગટ હંસી.—કેસી લાજ ખીન બને.

હોરી—૫.

આજ મેં ખીન હોરી ખેલે તું સે નહીં જાગે ખીન વારી;
જા હો સો હો.—આજ.

રંમખી ડારકે ના પીંડ છાંડુંગી, અખીર ગુલાલસે મુખ
બીજુંગી, એ દોર ધુપ ઝોર છીન ઝપટમે, આંગ દુખે
મુખા મીર ફટે, કરમ રૂકે છઆ લુધટ ઉખરે, મેરી લાજ
ન રહે દારી; જો હો સો હો.—આજ.

ઝીંજેટી—હોરી.

હોરી—૧.

એસી હુમલામસે ખેલ રહે હોરી,
બીંદાખનકી કુંજનમે.—એસી.
થોર થોર દેખત વાહુ કારન,
ખેલ રહો સગરી જુગનમે.—એસી.
રાધા જીવ ઠગ એસી લગત હો,
મારો નીલ ખીચ કુંડનમે.—એસી.
રંગ ગુલાલ બીંજો તરનીકે સંગ,
શામ સાંવરેકે સામ એવુ નીકે,
લગત ફળ ગુંજનમે.—એસી.

હોરી—૨.

ગુલાલ દારી આંખોમે સાંવરા ખટકે, નએણા હટકે,
જામરા ખટકે.—ગુલાલ દારી.

હોમે જવાની, હારે રંગ સાંવરા રસ જોગન મદ
ટપકે.—ગુલાલ દારી.

હોરી—૩.

ફલદન ચલ તોએ પીયાને બોલાઇ, તું તો બોલોત રહે
બાબુલ ધર.—ફલદન૦

ખેલીઅનકો ખેલ સખીયનમે બોલોત કરી ભરકાઇ,
છાંડ ચક્ષી ફલદન પીયરકો, માખાપ ઓર બાઇ.—ફલદન૦

ધ્યાન ધરીસો સરાવપ બાગી, અંત જાંઠાંકી કુખાઇ,
ચક્ષી બને અખ રેહત કાઠાં હયે, નેનન નીર બદાઇ.—ફલદન૦

નાહે ઘોહે કર બસતર પેહેની, સખી બનત બનાઇ,
સુન સુનકે સખ આયે ખીદાકો, કુટુંબકે લોક લુગાઇ.—ફલદન૦

ચાર કદાર ખરે ડોલી લે આએ, સંગ પીરો હાત નીહી,
અખ કાંઠાં મીલના હોત કાંઠાં હયે, શીર મીલને ના
પાઇ.—ફલદન૦

હોરી—૪.

આજ નગરમે હો હોરીરે ખેલત શ્રી ધ્વજરાજ
લાડલો.—આજ૦

બાજત તાલ મૃદંગ ઝાંઝ ડફ ઓર બંસી ધુન સુની.—આજ૦

હોરી—૫.

બલનીતી જાની ન માની, એસી રીતી પીછાની—ટેક.

નીરબજ હોકર માન ગુમાવત, કેસી તેરી બુદ્ધ કુખાની;

માનુખ દહેતું પાઇ અમુલી, નાહી સીખ હીતકી માની.—બલ૦

રત બસંત બસંત પુખકી, સુખાસીત બલકી ગાની,

યદ સુચેન ખીસરે જો નરમદ, હોયગી તેરી હે હાની.—બલ૦

હોરી—૬.

હોરી ખેલ કીદર તુમ આયે, રસીક સામરે રંગ બીને—ટેક.

કેંક ગુલાલ અખીરકી ઝોરી, કનક પીચકારી કર લીચે;

પલક પીક અધરનપે અનજન, ખીન ગુન રાજત હાર લીચે;

પ્રશોતમ પ્રભુદમસોંન છુપાય, હોત કાઠા અખ હંસ દીચે—હોરી૦

સોહેની—હોરી.

હોરી—૧.

હેરી જસોદા તુંસે કઈંગી લડાઇ,
તેરે કુંવરને ધુમ મચાઇ.—હેરી૦
કાઉ કેસરસે મટકીયાં દધકી છીની,
કાઉ કેસરસે મટકીયાં ઢરકાઇ,
ખાટ ચાલત મોઝે છેરત સાંવરો,
ચાંદ હસે ઓર બ્રીજકી લુગાઇ.—હેરી૦

પરજ—હોરી.

હોરી—૧.

મેં ખીરહાદી જસી નનદીયાં તુમ ન જલાઓ.—મેં૦
સુનીયો લોક ઓ સુનીઓ જમના તુમ સુનીયો પંડીત
ગ્યાની, હરીલાલજીને મોરી લગન ધરાઇ, માત પીતા દો
અપણી ગરજકે, મોરી કદર ન જાની નનદીયાં૦—મેં૦

હોરી—૨.

સુંદર ક્યું નચીત બૈઠીરી ખાવરી હોરી ખેલનકુ ખુલાવે
કંથ.—સુંદર૦
સખ સીંગાર સજ્યો સખીયનને, જખસે આયો જુમમે
ખસંત, ઐસી ચુક કહા પરી મોસે, ખીસાર ડાચો એસો
ખાલા કંથ.—સુંદર૦

હીંડોલ—હોરી.

હોરી—૧.

ગોલાસો ગુલાલ લાગે આફતસો અખીર લાગે,
કેસરકો રંગ દીખત કાલસો કરોરી હે.
ફુલોં ઓર ફુલેલ ચુવા ચંદન અંગાર લાગે,
કેસો કુસુમ ફુલ્યો શોર ચંદ્ર ઓરી હે.

બાલમ બીન પીર મેરે હીયેકી હરેગો કોન,
કહે રમતારામ ફાગ આયો ધનધોરી હે;
કીજે કહા કાજ આસી જોયન અકારત જાત,
પીયા બીન હોલી મોયે ઝેરકી કટોરી હે.

હોરી—૨.

માવે વસંત કાતુ ખેલે ધમાર ડારે અખીર સખ મીલકે નાર.
મૃદંગ જાંઝ ડફ કોનરી ગજવત પરત પડડત હે એક તાર.
ચુવા ચંદન અતર લગાવત કુમકુમ મારત હે સંભાર.
પ્રાનપતીકુ રીઝવત રંગકી પીચકારી તકતકકે માર.

હોરી—૩.

માએરી લાલકી લાલ પગરીયાં હિપર કાએકુ ડારે
ગુલાલ.—માએરી૦

કર કંચન પીચકારી બરબર અખીરનકી સંભાવ.—મા૦

જોગી—હોરી.

હોરી—૧.

અજકો ફાગ મોમે એસોરી આયો
ભોર ભયો પીયા ઘરહુ ન આયો.
તલપ તલપ સારી રેન ગુજરી,
કામ તાપ મેરે તનકું જરાયો.
અખીર ગુલાલ ઝડર સમ લાગત,
રંગને મેરો અંગ દહાયો.
પ્રાણજીવન રસ બસ દેખી કહે,
હસ ઘેર જાઓ જીને રેન રમાયો.

યમાન કલ્યાણ—હોરી.

હોરી—૧.

ખેલત ફાગ લાલ લલના સંગ ધુમ મચી મીલમતા
ધમાર રચી માત.—ખેલત૦

ધન આગેં યા ચીરકો રંગ દેસર ઉન ભરે મુઠ ગુલાલ
રચી માત.—ખેલત૦

જંગલો—હોરી.

હોરી—૧.

પ્રોયે પ્રાન બાન રસીયાકે નેન,
કેસે જાજોરે ધામ કર લગે ન,
કામ પલ પરે ન ચેન.—ટેક.

હોરી ખેલે હીયે હોરી પ્રગટી,
ત્રેહ દરદ ગરદકી યા સલકે સેન.—પ્રોયે૦

મોહની મંત્રસી ગારી બીહારીકી,
રોમ રોમ જાસુ લગો હું મેન.—પ્રોયે૦

દયાકે પ્રીતમ બીના અલપ કદપ સમ,
કેસે કટુંગી સખ દાસ રેન.—પ્રોયે૦

દીપચંદી—હોરી.

હોરી—૧.

બાબુલ તોરી નગરયાં છટી, અબ તો ચલી દેસ બદેસ.—ટેક.
બેરન શીર કઠન હું આન, આસ મીઠનકી તુટી—બાબુલ૦
સાસરે જાત હાં સંગ પીયાકે, માત પીતાસે રૂઠી—બાબુલ૦
સુન કંત હસત હું ઇસ રોવત હાં, જસ હુએ મારી કુટી—બાબુલ૦
સાય મીતર કોઇ ના જગમે, પ્રીત જગતકી જુટી—બાબુલ૦
સસરેકી લેક તુરાબકુ પુછું, નેહરે સો જો કુટી—બાબુલ૦

બીભાસ—હોરી.

હોરી—૧.

ગંજ સકરકે દવાર હોરી મય રહી.—ગંજ૦

કુતબાલતકો રંગ બનો હુએ, નીજનસુદીન ઓલીઆ
ખેલાય હોરી.—ગંજ૦

ગંજલ.

ગંજલે જંદર.

ગંજલ—૧.

સુરીયાંમેં હું ના રીનદોમેં ના મયેખારોમેં હું,
અએ ખુતોં બંદા ખુદાકા મેં યુનેહગારોમેં હું.
જો કોઇ લેતા હએ વો બસ ફેર દેતા હએ મુજે,
મેં અજબ એક જીનસે નાકારા ખરીદદારોમેં હું
ગાલીયાં દો યા નીકલવા દો તુમ અપને બજમસે,
એક મુદદત તગ તુમારે નાજ બરદારોમેં હું.
ના કોઇ મુનીસે હએ મેરા ના કોઈ હએ ગમગોસાર,
ગમ મેરા મુજકો હએ મેં ગમકે ગમખારોમેં હું.
હુકમ ગરવાનેકા દો લેલા ખુદાકે વાસતે,
મેં તુમારે સબ શબ્દોમેં નમુદારોમેં હું.
મેરી મીલકતો મોહબત મેરા મજહબ ધંશક હએ,
ખાહ હું કાશીરોમેં ખાહ દીલદારોમેં હું.
અએ જંદર તુજસે બતાડીં જો કુછ મેં હું સો હું,
મેંબી અપને હાખરદીંકે કદશ બરદારોમેં હું.

ગંજલ—૨.

સોખતે ગુલ એક ખુલખુલબી કીયા હએ સરદો ગરમ,
આજ કલ સારે ચમનકી કુછ હવા હએ સરદો ગરમ.
હએ જમાનેમેં કબી સરદી કબી ગરમી દીલા,
દેખના ક્યા ક્યા ફલક દેખલા રહા હએ સરદો ગરમ.
સરદ મહેરીસે તેરી હમ હો ગયે દીલ સોખતા,
આશકે હસરત આંખસે જુ બેહ રહા હએ સરદો ગરમ.
સોજો દીલ કહેતા હું ક્યું મેં બરકે હરદમ આહ સરદ,
મોહતઅપર મેરે વો હોતા બનએ સરદો ગરમ.

આ કહું મેં સોજો દીલ આગે તેરે અએ સરદો ગરમ,
 યુ'લી તું કેહ બેઠતા હોકર ખાદા હએ સરદો ગરમ.
 દેખસે યસ મહેરવશકી આંદસી સુરતમેં હમ,
 હસ લીયે હમને મીળજા ઉસકા લીખા હએ સરદો ગરમ.
 માહ આએ સરદ હએ માહ નાસે આહે આતશી,
 ખાસે દીલમેં ચલ રહી ડયા ડયા હવાએ સરદો ગરમ.
 મારે મોહરી હમસે હએ ચીર ગરમજોશી ગયેરસે,
 પુનહી વોહતો હમેં દેખલા રહા હએ સરદો ગરમ.
 દીલમેં અપને સોજસે ગમ હએ લખોંપર આહ સરદ,
 મોતાદીલ મેરે લીયે લાજુમ દવા હએ સરદો ગરમ.
 એતદસે તખાઅકો તુસખા મેજરબ હએ જાદુર,
 તુમને ને અપની ગજલમેં લીખદીયા હએ સરદો ગરમ.

ગજલ—૩.

જલવા ને ઉસને દેખાયા મેરા છ જાનતા હએ,
 ફેર પુઘાઈ નજર આઈ મેરા છ જાનતા હએ.
 હા મઈ મેરી જબાંસે તો જોહાંકી લેજત,
 ને મજા ફશિકમેં પાયા મેરા છ જાનતા હએ.
 મેં ખતાવાર હું ખત કીયું કર લીખું અએ સાહેબ,
 જએસા લોગોને સીખાયા મેરા છ જાનતા હએ.
 કોન કહેતા હએ તેરે ફશિકસે અનજાન રહા,
 છતે છ તુને જલાયા મેરા છ જાનતા હએ.
 અએ જાદુર ઉસ ગુલે ખાંદાંકી મહબબત તુજકો,
 દમબદમ ઉસને સતાયા મેરા છ જાનતા હએ.

ગજલ—૪.

મેરે બાહ કીતનેહી સાલકે ચારો કલ્લને વે નજર આ ગએ,
 દીખાકે તેગ અબરકી જહલક મુજ ગમજદાકો ડરા ગએ.
 ન કીસોકે જુલ્હોંસે કામ થા ન કીસીકે ગેસુઓ દામ થા,
 મુજે ઉનકા કીરાકે મુદામ થા મગર અબકે પેચોમેં આ ગએ.

તુમ હુંડતે હો એ કીસકા ધર યાં હએ આશકોકા નગર,
 ઉતી બસતીવાલોંકા યા જગર વે તુમારે જુદમ ઉઠા મએ.
 મેરે તનસે સરકો કલમ કીયા મેં ખુશ ઉતોંસે બહોલ કુખ,
 નહીં ઇસકા કીસુસે કુછ ગીલા જે શરત થી સો મીટા મએ.
 મેરે દીલમેં જસકા ડર યા ઉસકો સાથ લે તુમ આ મીલા,
 બએ ચંગે જકો જલા ગએ નહ સરસે આમ લગા મએ.
 મુવે પરબી મુજસે ખાકા રહે મેરી લાશકે તંછ દેખકે,
 કંછ ગાલીયાંબી સુના ગએ કંછ ઠોકરોંબી લમા મએ.
 કહે જફર અએ મનવારો પદો ફાતીહા તુમ યાંહાં,
 મેરી તુડી ફગરકી થી નીશાં ઓબી આકે મીટા મએ.

રાજન—૫.

જલાયા આપ હમને જળત કર કર આહે સુખાંકો,
 જગરકો સીનેકો પેહલુકો દીલકો જરમકો જાંકો.
 હમેશે કુંજે તનહાર્દમેં હમ મુનીસ સમજતે હએ,
 અલમકો યાસકો હસરતકો બેતાગીકો હેરમાંકો.
 તેરે અનદાંમો રયો કદદો જુદોં ખતસે ખેજલત હએ,
 સમનકો અરગવાંકો સરવકો સુમખલકો રએહાંકો.
 જગા કીસ કીસકો હું દીલમે તેરે હાયોંસે અએ ફાતીહ,
 કટારીકો છુરીકો બાંકકો ખંજરકો પએકાંકો.
 તેરે દનદાંતો લખને કર દીયા બેફદર આલમમેં
 ગોદરકો લાલકો યાદુતકો હારેકો મરગાંકો.
 લડા કર આંખ ઉરસે હમને દુશમન કર લીયા અપના,
 નીધંદકો નાજકો અનદાજકો અખરકો મીજગાંકો.
 નહીં ફલફલ દોઆ દેતા હએ શીશા દમદમ સાફી,
 સખુકો ખુમકો મયેકો મયેકદેકો મયેપરસતાંકો.
 ન હો જય તુંહી અએ સાફી બલા ફેર ક્યા કરે કાઈ,
 હવાકો અખરકો ગુલકો અમનકો સેહને બેસતાંકો.
 બનાયા અએ જફર ખાખેકને કય ઇન્સાનસે બેફતર,
 મલકકો દેવકો જનકો પરીકો હુરો ગીલમાંકો.

ગજલ—૬.

ક્યા ક્યા વો હમે દેખતે હએ ધયાનસે બયેઠે,
હમ પુછતે હએ અરાકુ ને દામાનસે બયેઠે.
કહેતે હએ ખુરા સખ હમે મેહશીલમે તુમારે,
કુછ કહતે નહીં સુનતે હો તુમ કાનસે બયેઠે.
હાત આયા ન ખોસા લખે શીરીફા તો હમ હાત,
મલતે રહે મીસ્લે મગસ અરમાનમે બયેઠે.
છનકો હએ યહ માલુમ કે યાંહાં હમ હએ મુસાશીર,
ખેશીકર હએ વો ક્યું સરોસામાનસે બયેઠે.
ખુલ્ફે નહીં ચેહેરેપે વોહ દો માર સીદા હએ,
ઉસ હુસ્નકી દોલતપે નીધેઆનસે બયેઠે.
ને દીલમે તુમારે હએ વો સખ જનનતે હએ હમ,
હરચંદ હમ જાહેરમે હએ અનજનસે બયેઠે.
યે મંજુલે હસ્તીસે જફર ઉઠ ગયે સખ યાર,
ઔર ને રહે બાકી વો હએ મહેમાનસે બયેઠે.

ગજલ—૭.

મેરી આંખ બંધ થી જળ તલગ વો નજરમે તુરે જમાલ થા,
ખોલી આંખ તો ન ખબર રહી વો ખાખ થા કે ખ્યાલ થા.
હમે ખીસ્મલ યે ખુતે અશવગર ખુશી હદીકીસી હુધ મુજે,
ખમે તેગ તેરા ને સામને નજર આયા મીસલે હલાલ થા.
પયે કહો ઇસ તસવ્વુર યારકો કહું ક્યું ન ખંજરે ખુલ્લસતાં પયે,
કે યે તો દશતે શીરાકુમે મુજે રહેતુમાએ વસાલ થા.
મેરે દીલમે થા કે કહુંગા મેં યે ને દીલપે રંને મલાલ હએ,
વો ને આ ગયા મેરે સામને ન તો રંને ન મલાલ થા.
વો હએ ખેવફા વો હએ પુરજફા વહાં લુલ્ફો કયેસા વફા કહાં,
ફકત અપના વહમે ખોયાલ થા યે ખોયાલ અમરે મહાલ થા.
પસે પરદે સુનકે તેરી સીદા તેરા શોકે દીદ ને બડ ગયા,
મુજે ધજતેરાખ કમાલ થા યે વજદ થા યે હાલ થા.
જફર ઇસે છુટકે ને જખત કી તો યે જન હમને કે વાફેઇ,
ફકત એક ફઝેદ ખુદીકી થી ન ફસફ થા ન કોઇ જાલ થા.

ગજલ—૮.

ખીંચકે ફાતીલ જળ તેરી શમશીર આધી રહે ગઈ,
 ગમસેં જાને આશકે દીલગીર આધી રહે ગઈ.
 કહે ન સકા સારી હફીકત મૈને ઉસકે રૂબરૂ,
 હમનશીં આધી હુષ તકસીર આધી રહે ગઈ.
 ખીંચતા થા રાતકો ખાખમેં તસવીરે યાર,
 જાગ ઉઠા ખાખસે તસવીર આધી રહે ગઈ.
 બાલ ક્યા બચેઠા સંવારે આ ગલે લગ જા મેરે,
 વસ્લકી શખ અઝે ખુતે બેપીર આધી રહે ગઈ.
 દીલને કી સારી ખરાબી લે ગયા તુજકો જહર,
 વાકે જાનેસે મેરી તઉકીર આધી રહે ગઈ.

ગજલ—૯.

મેરે ફાસીદસે પોંચા મુરગે દીલ હો નામખર પહેલે,
 દીલકી લાકની હઝે પોંચાઘ પાસ પીવાકે પાતી,
 કૌન ચલે ઉસ ઔખન ઘાટી કીસદી અઝેરી છાતી.
 ઉધર ગુજર વોહી જો જાનસે જાવે ગુજર પહેલે.
 ફાસીદ આયા લેકે પાતી છસમેં મતલબ સારા,
 ખાંચે કૌન અબ ચલખસા જો આપહી બાંચનહારા,
 ખખર આનેસે વહાંકે હો ગઝે યાંહાં બેખખર પહેલે.
 પ્રેમ નગરકી પેટ લગી હઝે દીલ લાઝે સખને મારી,
 સૌદા બારો સટ ન કીજયો તુ હઝે દેખ અન્નારી,
 કે ઇસ સૌદમે નાદાં સુદ પીછે હઝે જરર પહેલે.
 કી દી ગુલ કરદી હાંદી સોંચ સમજ પઝેજાન,
 બરી કલાંન મીડી ગલદી તુ હસતી મત જાન,
 કે આખીર જહીર હઝે અગરચે હઝે સકર પહેલે.
 સોંચ સોંચકે મનમેં અપને નાહક મુરગ રોંદા,
 હોના થાસો હોહી ચુકું અબ રોનેસે કી હાંદા,
 તુજહે લાજમ થા અપના કામ કરના સોંચકર પહેલે.

મનજીવ તેરી દુર પડી હવે ઔર ધાટી તેરે હાત,
 કુચ્છતો નેકી કમાકે લેલે અપને સાત,
 ખુસાશીર ચહીયે અદેશાએ જાદે સફર પહેલે.
 રએન દનામેં લગદી ફરદી બેકલ મએડી જાન,
 લેકીન જીસદી કારન લગદી ફરદી એ સનો નાહીં ધયાંન,
 એલાહી ક્યા હુવાથા વો જો નાલાંમ અસર પહેલે.
 ફદ લીયા દીલ ઉસને મેંડા માર હરનદા જાલ,
 અબ કબ છુડદાં ઇસ ફનદેસે છુટના બડા મહાલ.
 ફસાતા દીવાનમે મઅલુમ ચે હોતા અગર પહેલે.
 શીયાના નહીં દીવાના હવે જોહર કુચ્છ મુસે બકદા,
 જો કરમમેં લીખા વે નયો મેટ ન કોષ સકદા.
 જો કુચ્છ હોનાથા સો વોહો ચુકા અએ જાફર પહેલે.

ગજલ—૧૦.

પસે મર્ગ મેરી મજર પર જો દીયા કીસુને જલા દીયા,
 ઉસ આહ દામને નયે બાદને સરે શામસેહી બુજા દીયા.
 મુજે દફન કર ચુકા જીસ ધડી, તો ઉસે કહેના કે અએ પરી,
 વો જો તેરા આશકે જાર થા તહે ખાફ ઉસકો દયા દીયા.
 ન મે દીલ દીઆ ન જાન દી વલે આહ તુમને ન ફદર કીધ,
 ઇસી બાતપર મીયાં ચે કહા ઉસે કુછ ના ખત ખીલા દીયા.
 હમે ચુસલ મુજસે પેશતર કહા હમદમેને ચે સોંચ કર,
 કહીં જી ના જાવે ઉસકા હલ ઉસે લાશ પરસે હટા દીયા.
 મેરી આંખ ઝપકીથી જો એક પલ તબ જો કહાકે ઉઠકે ચલ,
 દીલ બેફારારને આન કર મુજે ચુટકી લેકે જગા દીયા.
 ન તાર હવે તનજારમેં ન ફરાર હવે મને ગમખારમેં,
 મુજે શોજ ફરકને આનકર જો મીસ્લે શમાઅ જલા દીયા.
 મેરે સીરકો જીસને ફલમ કીયા મારો મુશતુદ ઉનસે બહોત હુવા,
 ઇસી બાતપર જાફર તુને ફરિફ અપના આંખોસે છપા દીયા.

ગાજલ—૧૧.

શબ ગુજર ગધ ગોફતગુમે ચારસે દો દો પહેર,
 ખાબગાહમેં સો રહી દીલદારસે દો દો પહેર.
 ક્યું ના હો કંતલે નીગાહ તેરી સીતમગર દુરસે,
 જીસને હમકો કંતલ કીયા તલવારસે દો દો પહેર.
 કુચ રહમ ન તુજકો આયા બેરહમ બહેરે ખુદા,
 હમને સર મારા દરો દીવારસે દો દો પહેર.
 તીશને લખ હું શરબને દીદાર દે મુજકો જરા,
 આહ જારી હયે બહેરે જો હફ ખીમારસે દો દો પહેર.
 દુર ના હો ચશમસે ગુલબદન હરગીજ મેરે,
 ગમ રખું તીરછી નીગાહ ગમખારસે દો દો પહેર.
 સખા તેરે કુચેમેં લયેલી ના આવેંગી હરગીજ,
 ખાર ચારકે જાના તેરા ઇન્તેજાર દો દો પહેર.

ગાજલ—૧૨.

શીરહાદ મર ગયા યુંદી સર તોડ સંગ પર,
 શીરીનકી ફંદા કરની થી તસવીર સંગ પર.
 જાતુપે તેરે ગયેરકા સર હો તો ક્યું ફીર,
 પટકે સર અપના આશકે દીલગીર સંગ પર.
 જીતા નહીં કીસીકે જીલાએસે અખ યે આહ,
 શાયેદ કે હયે નવેશતએ તફદીર સંગ પર.
 રગહાએ સંગ હો ખતે મસ્તર આ કર કરેં,
 આહેવાલે કોહકન કબી તેહરીર સંગ પર.
 યે દીલ તો ક્યા હયે સંગમે રોજન હવા હયે જફર,
 મીઝગાન લગાયે ઉસકી અગર તીર સંગ પર.

ગાજલ—૧૩.

કબ ખનાયેસે બને હયે કોઇ તદખીરકી ખાત,
 ખાત વોહી હયે બી કે હયે તફદીરકી ખાત.

જાળ જાળાની મેરી ઔર ઉસકી લગે હોને કલામ,
પરદા જાળ ઉઠ ગયા ફીર ક્યા રહી તેહરીરકી ખાત.
સાંપ બનબનકે જાળાનકો લગે હર મોજે સુખન,
ગર ઠહું જહુંઠ તેરે જુલ્હે ગેરેહ ગીરકી ખાત.
જુલ્હે ચસ્મ ઉસકેને કીયા પા બંદ આલમકો,
ન તો જાંલાનકી રહી ખાત ન જનહરકી ખાત.
આગે અબરકે તેરે જુકરે કમાન ન આ સકે,
સામને તેરે નેગાહ ન ચલે તીરકી ખાત.
અબરને મેરી ઉડાઇ રવેશે ગીરીયાં સુખોં,
બરકને સીખી મેરે નાલએ શબગીરકી ખાત.

ગાજલ—૧૪.

ખારે હસરત ફખર તગ દીલમેં ખટકતા જાયગા,
મોરગે બીસમીલકી તરેહ લાશા ફડકતા જાયગા.
મર ગયા હું મૈં કીસીકે હસરતે દીવારમેં,
ફખર તગ લાશાબી મેરા રાહ તકતા જાયગા.
જાન જાતી હએ મેરી ઉસ આરેજે ગુલરંગપર,
તખ્તએ તાણુત મીસલે ગુલ મેહેકતા જાયગા.
દેખીયે કબતગ જવાબે ખતસે આખે શા હોં,
રાસ્તા દેખા નહીં ફારીદ બટકતા જાયગા.
ચુકે અફશાં બામપર બહેરે ખુદા મત જાઈયો,
અએ સનમ જે દેખયેગા સર પટકતા જાયગા.
અએ જાફર કાયમ રહેગી જાળ તલગ અફસીમે હીંદ,
અખતરે ઈફખાલ ઉસ ગુલકા ચમકતા જાયગા.

ગાજલ—૧૫.

તેરે સાની અગર કોઈ બશર હોવે તો મેં જાનુ,
બશર તો ક્યા વલે શમસોકમર હોવે તો મેં જાનુ.
તેરી વએસી મીઝાલકા મુજે હએ ડર મેરે પ્યારે,
અગર હમ જાન તગ દેવે કદર હોવે તો મેં જાનુ.

તુમ અપની જુલ્હ નાગનકો મેરે મુહસે મીલા દેખો,
 અગર કોઇ લાખોંની કાટે લહેર હોવે તો મેં જાનુ.
 આઠાવતસે તુજે પ્યારે ખતર હોવે તો મેં જાનુ,
 જહર પીયાલા પીલા દેખો અસર હોવે તો મેં જાનુ.
 નીકાળ મુ'સે ઉઠા પ્યારે રહી શય વસ્લકી થોડી,
 તુમ અપની જુલ્હકોં ખોલો સહર હોવે તો મેં જાનુ.
 જરા છુપકે રક્ષીઓંસે મેરે આખોંમે આ બેઠો,
 અગર કોઇ લાખની ઢુંડે ખતર હોવે તો મેં જાનુ.
 હજારો તીર મીઝગાંકે હુવે હયે પાર સીનેગે,
 મેરે પેહલુકો તુમ ચીરો જીગર હોવે તો મેં જાનુ.
 મોહખત ઉનકી ક્યું છુટે જીનકા હયે ખુદા જામીન,
 જહર તુ દેખ મહેશરમે હીજર હોવે તો મેં જાનુ.

ગજલ—૧૬.

બહડકે પરીસે શકલ મેરે દેલરખાકી હયે,
 જો દેખતા સો કહેતા હયે કુદરત ખુદાકી હયે.
 બદલા હવાને રંગ સીયાહી ઘટાકી હયે,
 લા સાફીયાં શરાબ રેહમત રેહમાંકી હયે.
 પીતે નહીં શરાબ કબી બેવજુ કીયે,
 ફાલખમે મેરે રૂહ કીસી પારસાકી હયે.
 અખસ રોજે હશર યે કહેતા ઉઠુંગા મેં,
 લુટા મુજે ખુતોંને દોહાઈ અલાહકી હયે.

ગજલ—૧૭.

ફતલ કરનેકો આશકો નેગેહ તલવાર કાશી હયે
 બરોહકે જખમકા મરહમ તેરા દીદાર કાશી હયે.
 પરેશાન દેલ દીવાનેકો નહીં દરકાર જજીરોં,
 દેસોંકે ફયેદ કરનેકો જુલ્હ બલદાર કાશી હયે.
 ન તસખીહ હયે ન સીકંદા હયે નહીં મતલબ કીતાઓંસે,
 ખસુવર બન ગયા દીલમે તો યેહી તફરાર કાશી હયે.

પરેશાં દેખકર મુજકો જુલ્મ ઈતના ન કર જાશીમ,
સાફકત મેહરબાનીસે સુખનકા પ્યાર કાશી હએ.
છોડ જા મત એકેલા યહાં ઇસ દના મુકામમેં,
જાહેરકો જામેહ કરનેકો તુમહી ચસ્મકા હશાર કાશી હએ.

ગાજલ—૧૮.

કીસીને ઉસકો સમજયા તો હોતા,
કોઇ યાંહાં તગ ઉસે લાયા તો હોતા.
મજા રખતા હએ જાખમે ખંજરે ઇશક,
કબી અએ ખુશ હવસ ખાયા તો હોતા.
ન ભેજા તુને લીખકર એક પરયા,
હમારે દીલકો પરચાયા તો હોતા.
કહા ઇસાને ખુમે કીશતીકો તેરે,
કુછ અબ તુનેલી ફરમાયા તો હોતા.
ન ખોલા હમે ખડકાયા બહોત ડર,
જરા દરબાંકો ખડકાયા તો હોતા.
યે નખત આહ હોતા બેદ હી કાશ,
ન હોતા ગો સમર સાયા તો હોતા.
બે કુછ હોતા સો હોતા તુને તફદીર,
વાદાં તગ મુજકો પોહોંચાયા તો હોતા.
કીયા કીસ જુરમ પર તુને મુજે કતલ,
જરા તો દીલમેં શરમાયા તો હોતા.
કીયાયા ગર મરીજે ઇશક મુજકો,
અયાદતકો કબી આયા તો હોતા.
દીલ ઇસકે જુલ્મમેં ઉઝા હએ કબસે,
જાહેર એક રોજ સુલજાયા તો હોતા.

ગાજલ—૧૯.

ગમ યકબચક જો હવા પલટ નહીં દીલકો મેરે ફરાર હએ,
કરં ગમ સીતમકા મએ ક્યા બયાં મેરા ગમસે સીના શીગાર હએ.
સારે રેયાયાં હીંદ તબાહ હુધ કહું ક્યા ક્યા ઉનપે જો જહા હુધ,
જસે દેખા હયે હાકમ વફતને કહા ગેહ નો ફાબેલેદાર હએ.
યેહ સીતમ કીસીનેલી હયે સુના કે દી ફાંસી લાખોંકા ખેચુનાહ,
વલે કલમે ગોચોંકી તરફસે અલી દીલપે ઉનકે ગોખાર હએ.
ન દબાયા હયે જોરે ચમન ઉતે ન દીયા હયે ગોરો કદન ઉતે,
યારો કીસને કીઆ હયે દદન ઉતે ખેડીકાને ઉનકા મજાર હએ.
જો સલુક કરતે થે ઔરસે અબ હયે વોહ દેખો કીસ તૌરસે,
વોહ તંગ હએ ચર્ખકે જોરસે રહા તનપે ઉનકે ન તાર હએ.
યેહ જમાના વો હયે ખુરા ફલક ચલો ખચકે સખસે અલગ અલગ,
ન રશીફ કોઇ યાંહાં કીસીકા ન યાંહાં કીસીકા કોઇ યાર હએ.
શખો રોજ પ્રેમોમે જો તુલે કયું ન ખાર ગમસે વોહ જબ રહે,
મીલી તોફ કયદમે જબ ઉન્હે કહા બદલે ગુલકે એહ હાર હએ.
યેહ વખાલે તનપે હયે સર મેરા નહીં જન જનકા ડર જરા,
ખચે ગમસે નીકલે હએ દમ મેરા મુજે અપની જુદગી ખાર હએ.
યાંહાં હાલે તંગ જો સખકા હએ એહ કરશમા કુદરતે રખકા હએ,
યાંહાં બાહારે તો ખેજા હુધ વાંહાં ખેજાંમે દેખે તો બાહાર હએ.
વલે શેહર દીલહી યેહ થા ચમન કે સખ તરેહકા યાંહાં થા અમન,
જો ખીતાબ ઇસકા જો મીટ ગયા ફક્ત અબતો ઉજડા દૈયાર હએ.
ન તો દુશમની હએ ગયેરમે ન યાંહાં અપના કોઇ દહેરમે,
ચલા તીર અજલકાલી શહેરમે કીયા લાખોંકા જો શીકાર હએ.
યેહ પેડ જો ખોએ થે ફુલકે હએ ઉનહે અબ જો ફુલ લજે,
જયેસે જયેસે દમને ચુનાહ કીયે યેહ ઉનહી ચુનાહોકા ખાર હએ.
પડે આકે જનનોપે અયેસી બન કે નશે હુવે સબોંકે હેરન,
જસે દેખતાહું પડા હુવા યેહ ગલેમે અરકોંકા હાર હએ.
જસને ગમ દીઆ હયે ખરમલા ખુશીલી દીલકા વહી ખુદા,
ઇસે હર બશર હએ જનતા કે ખેજાંકે ખીચ બાહાર હએ.
હયે ગમ જફર તુજે હુદરકા જો ખુદા રખે તુજે ખરમલા,
તુજે હએ વસીલા રસુલકા કે વોહ તુમહારા હામીકાર હએ.

ગાજલ—૨૦.

યું દેલા ઉસ શરીરપર હો ફફીર,
જ્યેસે રાંજહાહકે હીરપર હો ફફીર.
જો ભયુત અપને મોહકો મલતા હયે,
કય વો માયલે અખીરપર હો ફફીર.
મદદઅ કૈન દેલકા યહાં સમજે હયે,
કોઈ રૌશન જમીનપર હો ફફીર.
બૈઠા યું મેરે પાસ પર મજનુ,
જૈસે કૃપરે ફફીરપર હો ફફીર.
માંગકો દેકે દેલ કીસીકા જફર,
તુમબી બૈઠ લકીરપર હો ફફીર.

ગાજલ—૨૧.

કુશતા હું કીસકે તુરરયે અંખર શમીમકા,
પુશબો હયે મેરે ખાખસે દામન નશીમકા.
ગુલશન હયે ખુલ્લકા કે ચમન હયે નીમમકા,
કય દીલ લગે હયે તેરે ગલીકે મુકીમકા.
દૈલતસે ધરક કે મેરા હર કુતરયે સરેશક,
તુખમ હયે મેરે જેમમે દુરરે યતીમકા.
તારાજ યું કીયા જો મેરા મુલકે દીલ તમામ,
મીઝગાં હયે તેરી યા કોઇ લશકર યતીમકા.
હો જાવે કામ નીમ નીગાહમેં તેરે તમામ,
અયે શોક મેરે સખતયે દીલે દો નીમકા.
દીખલાયેં સોજેસે દીલે બેતાબ હમ અગર,
કાંપ ઉઠે શોલયે શોકસે નારે જહીમકા.
હયેરત નહીં કે પરતવે રૂખસારે યારસે,
આપના હો અગર યદે બચેજા કલીમકા.
માતી હયેં યાદ હીજરકી હમકો અજયતેં,
વાઘજસે જુક સુનકે અજાયે અલીમકા.
આખોંમે અપને તુર ઈસીસે હયે અયે જફર,
યે મરદુમક હયે સાયા પયેખરકે નીમમકા.

ગાજલ—૨૨.

મુઝદા અએ દીલકા મેરે પાસ વો યાર આવેગા,
 ખાકે રહ ઉસકી બનુંગા વો સવાર આવેગા.
 ઇસ લીયે સયેદ ગયે ઇસ્કિમેં હમ સયેદ બને,
 કેં કબી સયેદશીગન બહરે શીકાર આવેગા.
 દેખ અએ દીલ તુ ન પી જામે મહોબ્બતકી શરાબ,
 ખેમજા હોવેગા જીસ વફત ખુમાર આવેગા.
 હમ લખોં પર હએ મેરા આ જો તુજે આના હોં,
 મુજકો ક્યા ગર એ પસ અજ મરગ હજાર આવેગા.
 તુ જો આધના સીકત ગયેરસે હો જાયગા સાફ,
 તેરે જાનેબસે મેરે દીલમેં ગુમાર આવેગા.
 એ યહીં તગ હએ ગીલા કહેતા નહીં કોઇ હમેં,
 ગીનતીલાં ભુલેંગે જબ રોજે શુમાર આવેગા.
 લે મયા એકહી બાર આનમેં દીલ અપના જુદર,
 હોવેમા ક્યા દેખીયે જબ વો કઇ બાર આવેગા.

ગાજલ—૨૩.

યાર ફરીના હએ પુરજોર હએ વો યાર નયા,
 હએ સીતમ ઇસ્કિકા નયા ઇસ્કિ હએ હરબાર નયા.
 નઇ અંદાજકા હએ દામે બલા તુરરએ યાર,
 રોજ હએ એક ન એક ઇસમેં ગીરફતાર નયા.
 તેરે હાંમેં હએ નહીં ઔર નહીં મેં હએ હાં,
 તેરા એકરાર નયા હએ તેરા ઇનકાર નયા.
 કએસે ખેદદ દીલાજારકો દીલ હમને દીયા,
 રોજ હએ દદ નયા રોજ એક આજાર નયા.
 ક્યા ફીયામત હએ સીતમગાર તેરી તજે ખોરામ,
 રીતના હર ગામપર ઉઠા દમે રફતાર નયા.
 કરેં કીસ કીસકી દવા દેખતે હએ રોજ તખીબ,
 તેરે ઇસ નરગીસે ખીમારકા ખીમાર નયા.
 ફેર લે ઇસે જુદ દીલકા જો સૌદા ફેર જાય,
 એક મૌજુદ હએ ઔર ઇસકા ખરીદદાર નયા.

ગાજલ—૨૪.

ન ખુજો દીલ કહાં પૌંદયા કીસીકો કયા કહીં પૌંદ્યા,
 જાહીં પૌંદ્યા ન કોઇ યે વહીં પૌંદ્યા વહીં પૌંદ્યા.
 કાંહાં પૌંદ્યા હયે દેખો હમદમો પયેકે ખીયાલ અપના.
 કે અબતગ ઉસ જગા કોઇ શીરીશતાલી નહીં પૌંદ્યા.
 જમીં લરજ તડપનેસે તેરે બીસ્મીલકે ઓ ફાતીલ,
 કે આખેર ઇસકા એક સદમા સરેગાવે જમીં પૌંદ્યા.
 ન પૌંદ્યા તુ ન પૌંદ્યા તાલેખે દીદાર તગ અપને,
 તેરે તકતેહી તકને રાહ વફને વાપસીં પૌંદ્યા.
 છીપા ખુરશીદે તાબાં શરમસે જેરે જમીં જા કર,
 મેરે જો આહકા શોલા સરે ચરખે બરીં પૌંદ્યા.
 મુજે ડર હયે ન પૌંદ્યા પૌંદ્યાચીચોકે બોજસે સદમા,
 કે નાજુક હયે નીહાયતહી તેરા યે નાજનીં પૌંદ્યા.
 જાફર દામાને મીઝગાંસેહી ટપકા ચાહીયે આંસુ,
 અગર પૌંદ્યા સકે આંખોં તલગ તો આશ્વર્તીં પૌંદ્યા.

ગાજલ—૨૫.

આયા ન અગર નામાઓ પયેગામ કીસીકા,
 આખેર હયે કોઇ રોજમેં યાંહાં કામ કીસીકા.
 દે જન તો હમ ગયેરકો દો બોસા સીતમ હયે,
 લે જાયે કોઇ ઔર હુવા નામ કીસીકા.
 ઉસ ચશમકે ગરદીશસે હો દીલ કયું ન બાહેર,
 ઘર છોડે હયે કામ ગરદીશે અધયામ કીસીકા.
 વો કરતે હયે આરામ સદા ગયેરકે ઘરમેં,
 કયા કામ ઇનહે જાયે જો આરામ કીસીકા.
 શબ હાલાએ માહ રશકસે ગરહું પ ન નીકલા,
 છહા જો પડા દેખા લખે જામ કીસીકા.

સાફી ન ખુલા બેઠ કે અઊંધા હએ ફલક કયું,
મુદ્દતસે હએ અઊંધા હુવા બસ જામ કીસીકા.
જો હએ વો મેરે નામસે હએ ધરકુંમે આગાહ,
બદનામ જફર હો ન ગરજ નામ કીસીકા.

ગજલ—૨૬.

સાફીઆં મસ્તે અજલકો નહીં દરકાર શરાબ,
વો નીશાં ઔરહી હએ કયા હએ યે મુરદાર શરાબ. .
જેરે મેહેરાબે દો અબર વો જાહેદ બદમસ્ત,
આએ મસજીદમેં કયું પીકે યે મયેખાર શરાબ.
હમ પીયે ખુતે જગર કયું ન તનહાઇમેં,
તુ પીએ હોકે જો હમ સોહબતે અગીઆર શરાબ.
ફાફા મસ્તીકે મજ્રે પુછે કોઇ મુફ્લેસસે,
પીતે ઇસ લુલ્હસે હએ કાહેકો જરદાર શરાબ.
મયે ધરકુકા હએ ઇસ બજમેં મોહબ્બતમેં મજા,
દીલે આશક હો ક્યાબ ઔર લબે યાર શરાબ.
દે અરક ખીંચકે કીતનેહી શકા હો ન ઉસે,
પીએ જબતગ ન તેરે ચશ્મકા ખીમાર શરાબ.
ગીરકે હાતોસે મેરે જામ બલાસે તુટા,
પુરકરે પાઊસે ગીરકર ન ગુનાહગાર શરાબ.
ચશ્મ સાફીકે કરીશમેસે અજબ કીઆ કે પીયે,
જાહેદે ગોશેનશીબી સરે ખાખાર શરાબ.
ખાત દીલકી ન કહી ઉસ ખુતે અઘ્યારને એક;
અએ જફર હમને પીલાઇ ઉસે સૌખાર શરાબ.

ગજલ—૨૭.

પીલા ન ગયેરકો સહેબાએ મીસ્કયુકી ઘુંટ,
પીએગા રશ્કસે જાલેમ કોઇ આંસુ લહુકી ઘુંટ.
નહીં હએ ફયેજસે મેહરમ કોઈ સાફીકે,
કીસુકે જામ નસીબોમેં હએ કીસુકી ઘુંટ.

તુમહારે શરબતે દીદારસે હયે સખ સેરાખ,
 નહીં નસીબમે પર ઈસ પુર આરઝુકી ધુંટ.
 સીકનદર આખે બકાસે ફેર આયા તીરાના દહાં,
 મીલા ન એકબી બાદ ધતને જુસ્તજુકી ધુંટ.
 જફર હયે જુરઅયે જહેરાયસે જ્યાદા તદખ,
 શરાબે ઉલફતે ખુબાંને તુંદ ખુકી ધુંટ.

ગજલ—૨૮.

ખુએ વફા ને ગુલશને દુન્યાસે ઉડ ગઈ,
 ઉલફત ગુલોંકી ખુલખુલે શએદાસે ઉડ ગઈ.
 આધી હમારે દસ્ત નવરદીસે એહ ઉડી,
 મજનુકી ખાખ દામાને સહેરાસે ઉડ ગઈ.
 પામાલ ઉસ નેગારને દીલ ઇસ ફદર કીયે,
 સુરખી હીનાકી સાફ કફેલાસે ઉડ ગઈ.
 ઉસ ચસ્મે પુર કુસુને કયા કયા ખેલા ફસુ,
 ને બંદ ચસ્મે નરગીસે શહેલાસે ઉડ ગઈ.
 કયા હમશરી કરેગી કે સખ ચુટકીયોંમેં શમઅ,
 ઉસ માહકે રક્કે આરજે જોખાંસે ઉડ ગઈ.
 પડતેહી પરતવ આતીશે રખસારે યારકા,
 સાફી શરાબ સાગેરે મીનાસે ઉડ ગઈ.
 ખોલા જફર ને જુદફકો ઉસને તો રશકસે,
 ખુશખો તમામ અંબરે સારાસે ઉડ ગઈ.

ગજલ—૨૯.

દેખ કર મીસલે અલીફ વો ફદે રઅના સીધા,
 દીલસે નીકલા મેરે ને નાલાં સો નીકલા સીધા.
 ન હુવા ગરદને દીલદારમેં ખમ યુંહી રહા,
 મુદતોં બહેરે દોઆ દસ્તે તમન્નાં સીધા.
 કબઅદા અએસા કીયા હુસ્નકે દૌલતને ઉસે,
 ખોલતાબી નહીં વો શોખે ખુદઆરા સીધા.

ખાતે કરતા હએ અહુ મુજસે જો ઠેયેરી સીધી,
 એક દીન ખુબ અનખ બહસ બનેગા સીધા.
 જા ન ઉસ જુલુકે કુચેમેં કે હએ ખમદર ખમ,
 દીલે શામત જદા લે માંગકા રસ્તા સીધા.
 યે કમાંદાર તેરે તીરકે ફરખાં હેં ન કયું,
 છુટતેહી મેરે દીલકે તરફ આયા સીધા.
 તર્જ તેડી હએ સુખનકી તેરે કીરસે હો અદા,
 જફર અંદાજ હએ યારોંકા તો સીધા.

ગજલ—૩૦.

તેરે ગલીસે આશકે જાર ઉઠકે રહે ગયા,
 ઉઠા તો નાતવાંસા ગુબાર ઉઠકે રહે ગયા.
 દેતા મેં એક જંહાંકો બાહા સએલ અશકસે,
 પર દીલમેં મેરે જોશસા યાર ઉઠકે રહે ગયા.
 ગુબદ બના ન જોર પ મજનુકે દસ્તમેં,
 અકસર બગુલા ગીરદે મજાર ઉઠકે રહે ગયા.
 રખસે ઉઠકે જુલુકે જો ફીર ઉસને છોડ દી,
 દીલ પરસે પરદએ શબેતાર ઉઠકે રહે ગયા.
 બડકી હએ બેતરાંહ યે જફર આજ દીલકી આગ,
 આગે તો શોલાસા કષખાર ઉઠકે રહે ગયા.

ગજલ—૩૧.

દીલ યે ઉમડા દમે તહેરીરકે દમ બંદ હુવા,
 હમસે અહવાલે ગમ અપના ન ફલમ બંદ હુવા.
 શીદદતે ગીરચેસે આયા ન જરા ખાખ મુજે,
 શખકો એક પલ ન મેરા દીદએ નમ બંદ હુવા.
 જાએ અખ કોઇ કયા કે હએ દએરો દરમકા રસ્તા,
 રાહજનીસે તેરે ગમજેકે સનમ બંદ હુવા.
 રાત ભર સરકો કરાતે પડા શામહીસે,
 ઘરકા દરવાજા તેરે હાએ સીતમ બંદ હુવા.

બંદ દુનીયાંમેં વો બાંધે કે હુઈ દરયા બંદ,
અહલે હીમતકા નાવુંપર દસ્તે કરમ બંદ હુવા.
હો ગયે ગયેરકે બંદે તેરે ઘર આનેસે,
શુકે લીલાહ કે સબજ કદમ બંદ હુવા.
દીલસે બેહતર નહીં ગમકે લીએ કોઇ જાંઘાં,
અએ જાકર ખુબ હુવા દીલમેં જો ગમ બંદ હુવા.

ગજલ—૩૨.

દીલસે એક નાલએ મૈાગુકો જહાં ખીંચ લીયા,
નકશા કદકા તેરે અએ સરવે રવાં ખીંચ લીયા.
જાન જાએગી નીકલ મેરી અગર તીર ઉસકા,
તુમને દીલસે મેરે અએ ચારાગરાં ખીંચ લીયા.
ખાલ શાનેને જો ઉસ જુદ્દે સીયાકા ખીંચા,
ધસ સીયા બખતકા તારે રંગેજનં ખીંચ લીયા.
કયા મેરે કતલકો કમ થે થે કશીદા અબર,
તુમને શમશીરકો અપને જો મીઆં ખીંચ લીયા.
જજબએ શૈફને તેરે તરફ મએખાના,
ખાનકાસે મુજે પીરે મોગાં ખીંચ લીયા.
તેરી તસવીરકો કયા સફહાએ દીલપર હમને,
દેખલે દસ્તો કલમ આઇનાસા ખીંચ લીયા.
પાંઉ આરામસે હએ લાએ ઉસીને અપને,
હાત દુનીયાસે જાકર જસને યાંહાં ખીંચ લીયા.

ગજલ—૩૩.

જબ સુના આ કર ફરીં વો જોએ મહેશીલ ફીર ગયા,
મહેશીલે અયેશો તરબસે બસ મેરા દીલ ફીર ગયા.
કલ દીઆયા જસકો તુને લાખ જલ્લતસે નીકાલ,
આજ કુએમેં તેરે વો તેરા માધુલ ફીર ગયા.
મુજકો જસદમ જુમખીશે અબર તેરી યાદ આ ગઇ,
એક ખાંજરસા ગલેપર મેરે ફાતીલ ફીર ગયા.

દેખકર તસબીરે શીરીં મેરે આંખોંકે તલે,
 તેરા નકુશા સાફ અએ શીરીં શમાઈલ ફીર ગયા.
 ડ્યું લીઆ મોહ તુને ફેર અપના સવાલે બોસે પર,
 ઇસ દરે દીલતસે યે મહેરુમ સાઈલ ફીર ગયા.
 ખુલ હવસ આતા થા મેરે સાથ રાહે ઈસ્કેમે,
 અએ જફર દેખી જો ઉસને સખત મનજીલ ફીર ગયા.

ગજલ—૩૪.

લીખા જો ખત મેં વો ડ્યું નામાયરસે ખોલ દીયા,
 કે ઉસને જનકે વાંહાં હર બશરસે ખોલ દીયા.
 ખુરા હો તેરા મોહખ્ખત કે યાર પર તુને,
 જો દીલકા રાજ થા સખ એક નજરસે ખોલ દીયા.
 હમ અપના આજ ગલા કાટ ડાલતે લેકીન,
 ન ખાંજર આપને અપને કમરસે ખોલ દીયા.
 હમ એક નીગાહ પ દીલ બેચતે હએ લે વો અગર,
 કે હમને મોલ એ ઉસ અશ્વગરસે ખોલ દીયા.
 ન ખોલતે કલુ દરવાજા હમ અદુકે લીયે,
 મગર ખફા ન હોતા તેરે ડરસે ખોલ દીયા.
 દીલો જીગરકે હએ શૈજનમેં સાંસકા રરતા,
 ઇધરસે બંદ કીયા તો ઉધરસે ખોલ દીયા.
 હમારે શૈકે નજારેમેં કુછતો હએ ગરમી,
 જો ધુંધટ આપને રૂખસાર પરસે ખોલ દીયા.
 કબી ન દીલસે ખુલા ઉસઠી જુલ્ફકા ઉફદા,
 ઇલાહી શાનેને કીસ હુનરસે ખોલ દીયા.
 મુંદેગા જુલ્ફસે ગર દીલ તો ખુલ સકેગા ન ફેર,
 યે હાલ પહલેહી હમને જફરસે ખોલ દીયા.

ગજલ—૩૫.

સીનેમે એક ધુંવા કઈઆર ઉઠકે રહે ગયા,
 નીકલા ન મેરે દીલકા બોખાર ઉઠકે રહે ગયા.

પહેલુમે મેરે રસ્કસે ક્યા ક્યા ઉઠાના દદે,
 પહેલુસે ગયેરકે જો વો યાર ઉઠકે રહે ગયા.
 સહેરામે અએ શીકારશીગન ખાકે તેરા તીર,
 ઉઠા જો કોઈ તેરા શીકાર ઉઠકે રહે ગયા.
 આયા ન મેરે દીદએ ગીરયાંકે સામને,
 સૌખાર દેખા અએ બહાર ઉઠકે રહે ગયા.
 દેતા જલા ફલકકો મગર ખયેર હો ગઈ,
 સાથ આહકે જો દીલમે શરાર ઉઠકે રહે ગયા.
 તેરી ગલીસે જા ન સકા ઉઠકે યે નહીફ,
 થા એક નાતવાંસા કષખાર ઉઠકે રહે ગયા.
 પકડે જો ખારે દસ્તે જુનુંને હમારે પાડે,
 અપના કદમ જાદુર સરે ખાર ઉઠકે રહે ગયા.

ગજલ—૩૬.

સવ આદરીં કે મેરે દીલને દાગ લે તો લીયા,
 અધેરે ગારકે ખાતેર ચેરાગ લે તો લીયા
 બલાસે ફેંક દીયા લેકે દીલ મગર એક ખાર,
 વો તુને દીલખરે નાજુક દીમાગ લે તો લીયા.
 બગયેર તેરે ન ઉતરે તાલાસે મયે અપને,
 અગરએ હાથમે હમને અયાગ લે તો લીયા.
 વો આતે કબ હએ મગર હમને ઉતકે આનેકા,
 શોગું સુનકે કુચ આવાજે જાગ લે તો લીયા.
 ન જાઓ.ખાગકે તુમ છોડકર દીલપર દાગ,
 કે તુમને સયેરકો અપને યુ ખાગ લે તો લીયા.
 બલાસે યે વોહ કહીં લેકીન ઉનસે કાસીદને,
 જવાબ ખતકા લગાકર સુરાગ લે તો લીયા.
 હુવા જો કોઈ કનાઅતગુજં જેહાંમે જાદુર,
 ફર ઉસને ગોશએ અમનોં શીશાગ લે તો લીયા.

ગાજલ-૩૭.

ગરબે વોહ ખાંજર બકલ આ કર મકાં પર શીર ગયા,
 શાકકા પર જાએકા આકર જાયાં પર શીર ગયા.
 તપ ચડેગી ઔર ગરમીસે સેવા ખુરશેદકા,
 નાલએ સોળાં મેરા ગર આસમાં પર શીર ગયા.
 ખુલ હવસનેલી કીયાથા ઉનસે એકરારે વક્ષા,
 લેકીન ઇસ એકરારસે લો ઇમતેહાં પર શીર ગયા.
 જાળ હીલી મીંજાં તુમારા એક ખાંજર સા વહીં,
 યા ગુલુએ આશકે આજુરદા પર શીર ગયા.
 ખુજ સકા સોજે જગર મેરા ન જોશોં ગીરયાંસે,
 ગરબે ઈસ તુહાંસે પાની એક જહાં પર શીર ગયા.
 અખતો હમ દીલકો ખયા લાએ નહીં લાએંગે પ્હીર.
 ગર યે હોકર શેહેદતા ઉમ દીલ સીતાં પર શીર ગયા,
 દઝેર ક્યા ઔર ક્યા ક્યા દોનોસે દીલ મેરા જક્રેર,
 પોહચતેહી ઉસ સનમકે આસતાં પર શીર ગયા.

ગાજલ-૩૮.

રાત બર સુજકેસે ગમે યારને સોને ન દીયા,
 શખકો ખાંદે શખે તારને સોને ન દીયા.
 શમેઅકે તરહ મુજે રાત કટી સુલી પર,
 ચયેનસે યારે કહે યારને સોને ન દીયા.
 વો કરાર તેરા ખીમારે અલમ દરદકે સાથ,
 કયેસે હમ સોએકો ખીમારને સોને ન દીયા.
 અએ દીલઆખર તુ સોયા કીયા આરામસે રાત,
 મુજે પલબરલી દીલેખરને સોને ન દીયા.
 મેં વો મજનુ હું કે જુદાંમે નીગાહખાનીકો,
 મેરે જાંજરકે જહકારને સોને ન દીયા.
 સોજી ક્યા મેં કે મેરે પાંજીકોલી જુદાંમે
 આરજુ એ ખલીશી ખારને સોને ન દીયા.

યારો ગમો રંજો તબ મેરે હુવે દુશમને જાં,
શાયદ જાદુર શબ ધનેહ દો મારને ન દીયા.

ગાજલ—૩૯.

સોજાસે દાગે અલમસે પહેમે ભેળ જલ ગયા,
બાદ ઉસકે દીલ જલા ઔર શીર કલેળ જલ ગયા.
હુ મેરે મજમુને સોજે દીલમેલી ક્યા આગ હએ,
મત ને ફાસીદ ઉસકો મેને લીખકે ભેળ જલ ગયા.
તફતા જનોકો તેરે દોજખલી હએ ગુલજારે બહેશત,
વો વાહાં આરામસે હએ તુ કહેગા જલ ગયા.
ઇસ તપીદા દીલકા દીલ પહેલુસે તુ ક્યું લે લીયા,
કામકા તેરે નહીં વો બિસકો દે જા જલ ગયા.
આતીશે શીરકતસે મેરા ખાના આતીશખાર હએ,
અએ જાદુર કાગજ ઉઠા કર યાંસે લે જા જલ ગયા.

ગાજલ—૪૦.

ન દરવીશોંકા ખીરફા ચાહીયે ન તાજે શાહાના.
મુજે તુ હોશ દે ઈતના રહું મેં તુજ પ દીવાના.
કીતામોમે રખા હએ ક્યા બહોત લીખ લીખકે,
ધો ડાલ હમારે દીલ પ નફશે કલહજર હએ તેરા ફરમાનાં.
ગનીમત જાન ને દમ ગુજરે ફૈશીયતસે ગુલશનમે,
દીએ જા સાફીએ પયેમાંશીકન ભર ભરકે પયેમાના.
ન દેખા વો કહીં જીલવા જો દેખા ખાનએ દીવમે,
બહોત મસજદમે સર મારા બહોતસા ફૂંડા ખુતખાના.
કુછ અયેસા હો કે છસ્સે મનજીવે મફસુદકો પાંહોચું,
તરીકે પારસાઈ હોવે યા હો રાહું રીંદાના.
યે સારી આમદો સુદ હએ નફસકે આમદો સુદ પર,
ઇસી તગ આના જાના હએ ન શીર જાના ન શીર આના.
જાદુર વો જાહીદે બેદએ કે હો હકસે બેહતર હએ,
કરે ગરરીંદ દર્દ દીલસે હાઓ હુએ મસ્તાના.

ગાજલ—૪૧.

હમીપર સાફ ફીજીએ દસ્તે શમશીરે સીતમ પહેલે,
 કે રખકે મએદાને ધરકમે હમને કદમ પહેલે.
 બરોસા ફીજીએ કયા હસતીકા અએ ગાશીલ આખેરબી,
 અદમ વએસેહી હો જાવેંગે થે જયેસે અદમ પહેલે.
 બજુજ તકલીફ હાંસેવ હો ન શરમાયા તકલુફકો,
 સમર લાતી હએ પીછે શાખ હોતેહી ફુલમ પહેલે.
 ન કર બદ થેહ દીયા પયમાંશીકન ધનસાફ કર દીલમે,
 કીયેથે તુને મેરે સાથ કયા ફૈલો ફસમ પહેલે.
 ધલાહી વાદએ દીદાર કયા નજદીક આ પૌહોંચા,
 કે ઇસ્તફાલકો આંખોમેં આયા અપના દમ પહેલે.
 સીતમ હએ સીતમ હરદમ જફા પર હએ જફા અબ તો
 ખુદા જાને હુવે કયા વો તેરે લુદ્દે કરમ પહેલે.
 અગર ગુનયા ન હો દીલગીર સદા ગરદીશે ગુલ હો,
 જફર ઇસ બાગમેં પીછે હએ શાદી ઔર ગમ પહેલે.

ગાજલ—૪૨.

કી મીકરાજે સબા કયું ગુલે તરકે તુકડે,
 જહરતે હએ નાલએ ખુલખુલસે જગરકે તુકડે.
 દર્દે દીલ મેરા સુને કૌન કે પહેલેહી કહા,
 દર્દસે મેરે હુવે જાતે હએ સરકે તુકડે.
 તાબે રૂખ તેરી જો દીવાના કયું ન કરે,
 પંજએ મેહર ગીરખાને સહરકે તુકડે.
 આજ નૌખતને મેરે ઔર નયા ગુલ ફતરા,
 કીયા કંએમીસે મેરે ખતકો કતરકે તુકડે.
 દેતે હએ તોડકે તુકડાસા મુજે સાફ જવાબ,
 અએ જફર ખકિ પાસે જો મેરે ઘરકે તુકડે.

ગાજલ—૪૩.

અફ઼લ પર નાજ હએ કુદરત પ નજર કીસકો હએ,
 સબકો શીકર આજકી હએ કલકી ખબર કીસકો હએ.
 રાત દીન નીશએ પીંદારમેં હએ સબ બદમસ્ત,
 તૌબા અબ કૌન કરે ખૌફી ખતર કીસકો હએ.
 દેખ હર ગુનયા લીયે દોશ પ હએ રખતે સફર,
 ઇસ ગુલીસ્તાંસે નહીં અજમે સફર કીસકો હએ,
 શોલા હો બફ હો મેહતાબ હો યા હો ખુરશીદ,
 લાતા ખાતેરમેં મેરા રક્કે કુમર કીસકો હએ.
 બહેરે ઉલફતમેં હરએક મૌજ હએ ગો મૌજે ખતર,
 હાત ઘો બયેઠે હએ હમ જનસે ખતર કીસકો હએ.
 અલાહ અલાહરે દરાજ શમે હીજરાં તેરી,
 સુબેહ મહેશર તલગ ઉમીદે સહર કીસકો હએ.
 દેખતા અયેબો હુન્નર ચૌરકા હએ સબ કોઇ,
 અપના માલુમ જફર અયેબો હુન્નર કીસકો હએ.

ગાજલ—૪૪.

રૈનકે ગુલશને બહાર ગુલ જે કમ હોતી ચલી,
 અશકે શયનમસે નસીમે સુખહ દમ રૈતી ચલી.
 વેહ હવસ ક્યા ખાક પૌહોંચે મંનજીમે મફસુદકો,
 જે કુદમ રખતેહી કાંતે રાહમેં ખોતી ચલી,
 થી શમીમે જુદ્દ જે અબ ચૌર જને નાંતવાં,
 ઉસ ગલીકો દુશ બાદે સુબેહ પર સોતી ચલી.
 ખાકે કુચે યાર શાયદકે હએ કસબે નીસાર,
 બરકે દામનમેં જે મૌજે ગીરયાએ ખોતી ચલી.
 હો ચુકે દીન જખતે ગીરયેકે પી જતે હએ અશક,
 અખતો ચસ્મે તર જફર કુછ આબર ખોતી ચલી.

ગાજલ—૪૫.

વો યુવ તો હમસે બજમમેં શરમાએ જાએંગે,
 પર દીલ નીગાહ ગરમસે ગરમાંએ જાએંગે.

હોંગે વો મેહરખાંબી કપી મેરે હાલ પર,
 સા રોજ મુજ પ ગુસ્સાહી ફરમાંએ જાએંગે.
 હર મુસે કબતગ ઉસ સરો મીજગાંકે દેખીયે,
 ખરમે દીલો જીગર મેરે ખરમાંએ જાએંગે.
 દીલ આશકોંકા મોમ હએ પર નકશે મોહર ફરિક,
 બયેદેગા જળ કે આગસે નરમાંએ જાએંગે.
 જળ તગ સુરર હોગા નશેકા ન અએ વફર,
 હમ ઉનસે ચીર હમસે વો શરમાંએ જાએંગે.

ગાજલ—૪૬.

મેરે આંખોંસે મીસ્લે અબ્જ જળ આંસુ ટપકતે હએ,
 તો હસ કર ખડે આસા મુજ પ વો ક્યા ક્યા ચમકતે હએ.
 ચમનમે જળ બાહાર આતી હએ ચીર ગુનચે ચીટકતે હએ,
 તો હસરતસે અસીરાંને ફરસ ક્યા ક્યા ફરકતે હએ.
 મુજે સમજતે હએ ક્યા નાસેહોંકો કોઈ સમજાવે,
 નહીં આતા સમજમે મેરે ઈતના ક્યુ વો બકતે હએ.
 મજલે ગુફતયુ હમકો કહાં હએ ઉસ પરીરસે,
 મગર આઈનાસા હયેરાંસે સુરતકો તકતે હએ.
 ગયા મનજીવ પ સારા ફાશીલા ચીર રાહે ગુરખતમે,
 હમ આવાજે જરસકે તરહસે તનહા બટકતે હએ.
 કરે હએ ગરમ જોશી ગયેરસે જીસ હમ વો આતશખુ,
 તો મેરે દીલમે ક્યાહી શૌલએ હસરત બટકતે હએ.
 હમારે દોસ્તોંકો દુશમન ઉસ દર પ હએ ધમકતે,
 અબી માલુમ હોતી હએ અગર હમ જા ધમકતે હએ.
 અગરએ ફરિકમે તેરે હુવે હમ સુક કર કાંટા,
 નજરમે નાંતવાં ખીસોંકે પર અએ ગુલ ખટકતે હએ.
 સખળ કુછ ઈસ ખમાશીમે હએ અપને અએ વફર,
 વરના જખાં મુહમે હમારેબી હએ હમબો ખોલ સકતે હએ.

ગજલ—૪૭.

કૌન વાહાં જાએ જાહાં તફતા જીગર જલતે હાએ,
 ઉસ જગા તો મલકીલ મોતકે પર જલતે હાએ.
 આઈને ગીરીઆમેં મેરે સીના ઓ દીદા હાએ સોજાં,
 દેખો ઈસ શીદદતે બારામેં યે ધર જલતે હાએ.
 દુલ લાલેકે જો હાએ દાગ બદીલ ગુલશનમેં,
 દેખકર ઉસ ગુલે આરેજકો મગર જલતે હાએ.
 ખાક કર દે કહીં અએ ઈસ્કે જલાકે જલદી,
 દેરસે હમ રવેશે હીજમે તર જલતે હાએ.
 ગર મે નજજારા હું ઉસ શોઆએ રખસાર પ ક્યા,
 કે વાહાં બાસો પર મુરગે નજર જલતે હાએ.
 રાત ભર ગરએ જલે શમાંઅ તો ક્યા ખાક જલી,
 આશકે સોખતા જાં આઠ પહેર જલતે હાએ.
 દાગ પર દાગ જો વો દીલ પ મેરે દેખતે હાએ,
 ધરમેં ક્યા ધી કે ચેરાગ ઉનકે જરૂર જલતે હાએ.

ગજલ—૪૮.

દીલોજાં દીલો ધમાં જો હો લેના અએ સનમ લે લો,
 કહંગા ઉજર દેતેમેં ન મેં મુજસે ફસમ લે લો.
 હમારા મુંહ કાંહાં જો લેં બોસા ઉસકા બેરખમંદી,
 કહે જબતગ ન વો મુદસે કે હાં રાજી હાએ હમ લે લો.
 તુમ આએ અપેન ગરમીમેં નીકલ કર દીલસે અએ અશ,
 કોઈ દમ નખલે મીઝગાંકે જરા સાએમેં દમ લે લો.
 ચેહી હાએ હજરતે દીલ ઈસ્કે બજારમેં સોદા,
 અગર લેતે હો અપને વાસ્તે તુમ મોલ ગમ લે લો.
 ભરે હાએ કૌન કૌન ઉલ્લસતકા દમ માલુમ હો જાએ,
 મીયાંસે તુમ મીયાં જીસ વક્ત શમશોરે સીતમ લે લો.

રવાનાં ધરિદને ફી સાથ મેરે ફૈજ અશકોંકી,
 અગર ચલતે હો તુમબી નાલાહાએ દીલ અલમ લે લો.
 ઉઠાએ જૈશ વહેશતસે ફદમ મજનુને સહેરામેં,
 કહો કાંટોસે ગર મનજુર લેતે હએ ફદમ લે લો.
 તુમેં આશકે બેદીલસે લેના દીલકા ક્યા મુસ્કીલ,
 કે તુમ દમઆજ હો જસ વફત ચાહો દેકે દમ લે લો.
 નહીં હએ એતેબાર ઉનકા વો કેહ કર હએ મગર જાતે,
 નવીશતે ઉનકે ખાંતોકે જફર તુમ એક ફલમ લે લો.

ગાજલ—૪૯.

વો દાગે ધરિદ દીલે નાતવાંને ખાયા,
 કે જસકે દાગ પર ગુલ એક જેહાંને ખાયા.
 કાંહાં ગયા મેરા ફાસીદ ખખર નહીં ઉસકી,
 જમીને ખાયા કે હએ આસમાંને ખાયા.
 કલામે તદખ કીએ મંતે ક્યા ગીલીમેં તેરે,
 કે જેહર મુજ પ હરએક પાસખાંને ખાયા.
 નીકલકે ચશ્મસે લી સીધી ચાહ જેબકી રાહ,
 ન ફેર આસુવોંકે કારવાને ખાયા.
 તુમારે નીમચએ નીમ નાજકા હર જખમ,
 અજબ મજેસે હએ ઈસ નીમ જાંને ખાયા.
 કહું મએં અપની કાહાંની કહે વો જહુંજલા કર,
 કે મગજ ક્યું મેરા ઇસ ફીરસાખાને ખાયા.
 હજર હએ મુજસે યાંહાં તગ કે હાથસે મેરે,
 કબી ન પાંનબી ઉસ બદગુમાને ખાયા.
 લગા નીગાહસે હોને જો પ્યારકા ઈજહાર,
 તો રસ્ક ચશ્મ પ ક્યા ક્યા જખાંને ખાયા.
 હમેશાં કરતા હું દાગોંસે દીલકી આરાઈશ,
 મેરા વો પએસા જફર ઇસ મકાને ખાયા.

ગાજલ—૫૦.

ગલત હએ શમાકે નાલે'સે મેરી ગૌ બરાબર હએ
અગર પુછો તો ખીજલીલી નહીં એક જવ બરાબર હએ.
તુમારે અબરએ ખમદારસે ચૌર નાખુને પાસે,
ન તેએ મગરેખી હમસર ન માહે નવ બરાબર હએ.
વોહ સુનતેહી નહીં કોઇ કહે તો કયા કહે ઉનસે,
'જે કહીએ તો બરાબર હએ ન કહીએ તો બરાબર હએ.
મુજે અએ આશનાઓ કામ કયા હએ શહેરે દરયાસે,
રવાંની મેરે અસ્કોંકી ચૌર ઉસકી રૈવ બરાબર હએ.
જફર રખતે નહીં મતલબ જેહાંકે નુકતદાંનાસે,
હમે' ફકત જેહાંકા એક નુકત સૌ બરાબર હએ.

ગાજલ—૫૧.

૩ ફશીકા કરે કીસ મોહસે ધરાદા શીશા,
દીલસે નાખુક નહીં દેખા જુઆદા શીશા.
અઓ બારાં હએ ગુલેસ્તાં હએ હવા ચૌર સબજ,
સાફી લબરેજ કર અબ લોકે તુ બાદા શીશા.
ખાક ઇસ દૌરમે' ફયેશીયતે મયે નોશી હો,
સરનીશુ' હએ ફદમે ગમ પ શીતાદા શીશા.
શીશાબાળોંકી તરાંહ રખકે જહાજે દરીયા,
સરપ કયા અપને શીરાતા હએ તુ સાદા શીશા.
મોહતસીબ પર હો જફર કયું ન યે નાવક અંદાજ,
મૌજે સહબા નહીં ખીચે હએ કે બાદા શીશા.

ગાજલ—૫૨.

શીદા હોનેસે તેરે કોઇ આંખે હમ ચોરાતે હએ,
યે આંખે હએ' કે દીલ આતે હુવે એકદમ ચુરાતે હએ.
લગાઓ આજમાં ઇસસે ન ઠોકર અપને કુશતોંકો,
કે જો દેતે હએ' દમ તુમપર વો કોઇ દમ ચુરાતે હએ.

દીલ અફગારે મહોળ્યત ઇસ તરાંહ અશફોકો પી જાએ,
કે પાની જખમે દીલ અએ દીદએ પુરનમ સુરાતે હએ.
પુતુતે મેહર કરતે દયે અમનમે દીન દીએ ચોરી,
સહેર જે ગોશોગુલસે ગાદરે રાખનમ સુરાતે હએ.
કલી કરતા હું ગર મેં સુદગુદી દરતે તસવુરસે,
તો વો કયા કયા બદનકો અએ જફર હરદમ સુરાતે હએ.

સાજલ—૫૭.

સરીશક દીદએ પુરનમસે હું ઠલક કે ગીરે,
કે જયેસે જનમસે પાની છલક છલકકે ગીરે.
અલા જે ઉડકે મેરે તાઅરે ખીયાલકે સાથ,
તો તુટકર વહીં જસ બાલોંપર મલકકે ગીરે.
હજારોં ગવહરે ખુશ આખ મેરે દામન પર,
વોટુરે અશફસં અંરસેમે એક પલકકે ગીરે.
જખીને યારસે બુદે ગીરે પસીનેકે,
કે તુટ કર હએ સીતારે કવી ફલકકે ગીરે.
જફર થા બનકો અફલો હોશકા દાવા,
વો ગમસે દેખતેહી ઉસકે એક જલકકે ગીરે.

સાજલ—૫૮.

બુજ બાદા હમે બાદા પરસતીમેં ન સુના,
કુછ શુદો જરર આલમે હસતીમેં ન સુના.
બા અએઠા હએ સહેરામેં અબસ શહેરસે,
જાહેદ કયા સુનેગા જંગલમેં જે બસતીમેં ન સુના.
પસ્તીમેં જે દેખા વો બુલંદીમેં ન દેખા,
સુના જે બુલંદીમેં વો પસ્તીમેં ન સુના.
અલા રે સીતમગાર તેરે ચીને દો અખર,
જવહર યે કીસી તેગ દોસ્તીમેં ન સુના.
નરગીસકે રવેશ આંખ જફર હમને જે ખોલી,
ઇસ શુલકે સીવા શુલશને હસ્તીમેં ન સુના.

ગાજલ—૫૫.

ખુલેગા ખત કે ખુલનેસે મેરા ભેદ ઔર બેદી પર,
સીયાહી અઠ ગઈ અએ નાંખાખર અળતો સફેદી પર.
સુતર ગમજો કીયે ચરખે ખમીદા પુસ્તને ક્યા ક્યા,
સુતર આસા મેરે નાલેને ઉસકી નાક છેદે પર.
ઉમીદે વસ્લ ગર હોતી તો હમ ક્યા જાને ક્યા કરતે,
શીદા કરતે હએ અપની જાન ઇસ નાઉમેદી પર.
કીયા હએ કોહકા ચે હાલ મેરે જોશ ગીરયાને,
કે જયેસે ડાલ દે પાની કોઈ મરી કુરેદે પર.
ઉઠા કર આજ મેરે જાનસે દીલ ચેહી મલાયા વોહ,
જફર કહેનેસે અપને દોસ્તોંકે હુસને દીદે પર.

ગાજલ—૫૬.

આજ તેરી તેજએ શમશીર કુછ કહેતી તો હએ,
મુજસે અએ કાતીલ મેરી તફદીર કુછ કહેતી તો હએ.
સુન લો જો હએ ખાનએ જુદામે દીવાનોંકા હાલ,
કરકે બરપા શુલ સદા જંજીર કહેતી તો હએ.
તુ ખુદા જાને પરી પયેફર હએ યા હમ શકસે હુર,
ગુજકો ખલ્દ અએ આલમે તસવીર કુછ કહેતી તો હએ.
હો ન હો દીલમે અસર તેરે અગર અએ સંગદીલ,
હાલ મેરા આહે ખેતાસીર કુછ કહેતી તો હએ.
અએ જફર વો ખેખાખર સુન લેગા સબ તેરી ખાખર,
મુખખેરોંકી આજ ચે તફરીર કહેતી તો હએ.

ગાજલ—૫૭.

ખોસોંકે હમ જો ચારસે કલ છુટમેં પડે,
ખોલા વો હસકે આપ બઝે છુટમેં પડે.
સોજો દીલ અપના જાનસે જો મેં બયાં કીયા,
કહેને લગા કે આગ તેરે જુદમેં પડે.

હયે મુજમે ઔર દીલમે બડી ઘુટ દેખીયે,
કોઈ ખરાબી ઔર ન ઈસ ઘુટમે પડે.
તંગ તુટ જાયે ઉમરકા તૌસનકો કુખરકે,
કીસ તરાંહ હાત ખાગપર લે લુટમે પડે.
ડંકા તેરે સુખનકા જરૂર બજ રહા હયે આજ,
કીસ તરાંહ તેરી ધુમ ન ચાખુટમે પડે.

ગઝલ—૫૮.

ખાતી હમેશાં ગમ હયે લહુ પીતી જન હયે,
કીસ તરાંહ ન ખાયે પીયે છતી જન હયે.
તો આપ મેરે સાથ હુવે ગમમે મુખતીલા,
મયેને તેરી ખુરાઈ નહીં ચીતી જન હયે.
ગર ખારે ગમ હયે સોજનો આહુંદેગાંમે તાર,
લેકીન છગરકે ચાકકો કય સીતી જન હયે.
ગુજરી સો ગુજરી દીલપ મહેબ્બતમે તુજકો ક્યા,
તુ કહે કે તુજપ ઈસ્કમે ક્યા ખીતી જન હયે.
આંખ ઉસ ગઝલે ચશમકી હયે તો હીરન જરૂર,
કર લેતી વો શીકાર જુ છતી જન હયે.

ગઝલ—૫૯.

તુ સરે બજમે જેહાં ચેહરા બર અફરોખતા હયે,
શોઅલા યું શમાકા પરવાનયે જાં સોખતા હયે.
નહીં માલુમ કે ઈસ જીન્સમે દેખા ક્યા તુફસ,
કરતા વાપસ જો મેરા લોહ દીલે ખીફરેખતા હયે.
મકતબે ઈસ્કમે મજતુપ હયે મુજકો સબક,
કે સબક હસકા હયે વો જો મેરા અમોખતા હયે.
હસરતે રંજો તાઅબ પ્યાસો ગમો દહો અલમ,
દીલતે ઈસ્કસે પાસ અઘને ચે અદોખતા હયે.
કુછ કમો ખેશ પર દુનીઆકે નહીં ઉસકો દો નીગાહ,
જો જમાનેમે જરૂર ચશમે તઆ દોખતા હયે.

ગજલ—૬૦.

મગર પર કાનકે મીના બેરંગ લાજવરદી હયે,
અજબ હયે બહુર ખુશીમે' નેહંગે લાજવરદી હયે.
અમનને શાખે નાહરમાં નહીં નફાખે કુદરતમે',
અજબહી રંગસે રંગા ખદંગે લાજવરદી હયે.
હમે' મારા કીસીકે ગમજાહાયે લાજવરદીને,
હમારે ગોર પર દરકાર સંગે લાજવરદી હયે.
શીર આખેર ખાક હયે ખીસતર કોઈ રોજ દુનીયામે',
પલંગે તુફરા હયે ચૌર પલંગે લાજવરદી હયે.
જફરે ઉસ અશ્મ વહેશતને નહીં તેહરીર સુરમેકી,
ઈસ હાઉ કેબલેમે પા નેહંગે લાજવરદી હયે.

ગજલ—૬૧.

કુદરત ખોકે ગર સારી દીલે બેકીના બન જાઈ,
સફાઈયે સીનેમે મેં અપને એક આપના બન જાઈ.
કરે મસ્કે ખદંગે નાજ તુ ગર અયે કમાં અબર,
તો મયે તો વો મુકાખીલ કરકે અપના સીના બન જાઈ.
બરાબર આશનાઓંકેલી સમજે ન વો મુજકો,
અગર મેં ઉમ્ર ખો કર આશકે દેરીના બન જાઈ.
કહા યે દારને મનસુરસે ગર ફીરસા હો તેરા,
તો બાંમે ફીશકા તેરે લીયે મેં જીતાં બન જાઈ.
નહીં જાએ તાઆબુબ અયે જફરે ગર ઇસ્કકે દોલત,
હોજુમે દાગસે મયે અપને એક ગંતજીના બન જાઈ,

ગજલ—૬૨.

જાળ તેરે ખીમારકે ગરદનકા મનકા ઢલ ગયા,
હમદમેંકી આંખમે' નકશા કફૂનકા ઢલ ગયા.
જા'ને શીરી' દેને હયે લાખો મીસાલે કોહકંન,
ગરમે જોબન ઉસ ખુતે શીરી' દહનકા ઢલ ગયા.

શામભી પકડી તો શીર ઝુલું કર કટેગી ગમકી રાત,
 દીન તો યે હર તરાંહસે રંજો મહેનકા ઢલ ગયા.
 શમઆઘા કયા મોહ હયો જો ઈસ કંદસે હમસર હો સકે,
 સાફ સાંચેમેં બદન ઉસ સીમતનકા ઢલ ગયા.
 જાએ તહેસીં હયો સરાપા ઈસ ગજલમે અયો જાફર,
 વાહવા કયા ખુશ મજમુન સુખનકા ઢલ ગયા.

ગજલ—૬૩.

અશકકો ટુક દેખ કર અયો દીદયો તર બેચના,
 જોહરી બજારમેં મત તુ યે જોહર બેચના.
 દસ્ત મીજગાંપર ન રખ અયો ચક્મ યું લખતે છગર,
 હયોગે ગુલ લાલેકે યે ઈનકો છડક કર બેચના.
 આહ મોતીસે લગન આપ્પેર વખાલે સર યાંહાં,
 ઈશક પરવાનેસે સીખે શમઆબી સર બેચના.
 ગરદીશે ચક્મ અપની મત દેખલા ચમનમેં સુબહદમ,
 ભુલ જાયેગી યે નરગીસ સાગેરે જર બેચના.
 ઈશકકે બાજારમેં કહેતા હું તુજકો અયો જાફર,
 શીશયો દીલકો મયે ઉલફતસે ભર ભર બેચના.

ગજલ—૬૪.

અશકે ખુનીને મેરે જબકે બહોત સર ખંચેચા,
 દીદયો તરને ઉસે દારે મીજગાંપર ખંચેચા.
 ગરચે માંનીંદે કમાં વો ખુને બદકીશ શીરા,
 પર મેરે દીલકે કશીશને ઉસે અકસર ખંચેચા.
 નકશ હયો મોતીઓંકે દારકા રીતે પ તમામ,
 રાત થા કીસને બગતમેં તુને દીલગર ખંચેચા.
 રખર કીસ કહે નાજુકકે ચમનમેં લચકો,
 તુને ખમીઆજા જો શાખે ગુલ આદમર ખંચેચા.
 બાગે દુન્યામેં જાફરે સુનકે ફયાકો મેરે,
 નાલયો મુરગે ચગનને ન બરાબર ખંચેચા.

ગજલ—૬૫.

દીક્ષા ઉસ જુદાકે કુચેમે ગર જાનાભી હોવેગા,
બહોત મત ઠયેરના શય વાંહાંસે શીર આનાભી હોવેગા.
દીક્ષે પુર ખુસે ચક્ષમે' હમ ખુન બર લાવે',
ને શીશા હોગા મયે હોગી તો પયેમાનાભી હોવેગા.
તડપતા હું પડા મેં ખીસતરે ગમ પર,
મે કેહ કેહકર ખુદાવંદા કબી ઉસકા વાંહાં આનાભી હોવેગા.
ને લાતેયે ઉનેહ મુજ પાસ વો ઉઠે તો યું બોલા,
અબી જાવો નગર તગ મુજકો પૌંહઆનાભી હોવેગા.
જાફર ઉરસે જુદા હોવે યે નહીં હએ મુમકીન અએ યારો,
જહાં હોગા યે શમએ બજમ પરવાનાભી હોવેગા.

ગજલ—૬૬.

જસ તરફ આહકા શૌલા મેરા ઝુકતા હોગા,
હએ યકીં ખાનએ મરદુમ વાંહાં ઝુકતા હોગા.
ફીમતે દીલ મેરે બાજારે મોહબ્બતમેં ન પુછ,
યે વો સૌદા હએ કે હરગીજ નહીં ચુકતા હોગા.
ખાલ કાજલકા ને હએ મુલપ તેરે ઇસકે સીવા,
તીર બખતોંકો પસંદ ચૌર નુકતા હોગા.
કયું ન ઘડીઆલકે માંનીંદ રહેગા નાંહાં,
જસકા દીલ જરબે ગમે ફરિફે ડેકતા હોગા.
યાદ હોગા જસે સીતેસે લગાના ઉસકા,
ઉસકા દમ કયું ન જાફર સાતેમે રકતા હોગા.

ગજલ—૬૭.

મેં હું વો સોખતા જાં ઉત જુને ગુમરાહોંકા,
જસકા પૌંહોંચે હએ ધુવા અર્પ તલગ અહોંકા.
ખાક દો કરબી બગુલેદી તરાંહ અપેન નહીં,
હાલ અબતર હએ યે કુછ તેરે હુવા ખાહોંકા.

હજારે અકબર હો જીસે ફાખએ દીલસે હાંસીલ,
 હો ખીયાલ ઉસકો બલા કીસ લીયે દરગાહોંકા.
 જાએગા જખકે તહે ખાક તેરા સોખતએ જાં,
 ગરમ હો જાએગા પાની વોલી સખ આહોંકા.
 અએ કફર દીલસે હું ખાકે દરે ફાગરહીં,
 મોતકીદ મેં ન ગદાંઓંકા હું ન શાહોંકા.
 હએ ફખા પ તેરે કલકારીકે ગેહનકા ખુટા,
 દેખે કયું કર ન હો પજ્જમુરદા ચમનકા ખુટા.
 આસતીં પ મેરે હર તારે સરીશક ખુસે,
 કાઝા હએ કયા સોજને મીજગાને ચીકનકા ખુટા.
 ગુલહીસે આરજે ગુલગુંકો નહીં હએ તસખીહ,
 ફટે મૈજુંબી હએ ઉસ ગુનઆદહનકા ખુટા.
 દેખ વો જુલ્ફા ખતો આરેજો દનદાં હએ ખમ્મુલ,
 સુમખુલો લાલઓ રેહાંતો સમનકા ખુટા.
 કયા અજબ તુરરએ દસ્તાર સરે મેહેર હો કર,
 અએ કફર ચારકે પાઝીકે ચરનકા ખુટા.

ગાજલ—૬૯.

જો ગયેરકા તેરે ઘરમે પલંગ ખીચ્છેગા,
 તો અપને છાતીપે ચાંહાં ફરે સંગ ખીચ્છેગા.
 ગરક બહેરે ખીજલતમે ન કયું હો જાહેદે ખુશક,
 મુસ્સલા અપના સરે આખે ગંગ ખીચ્છેગા.
 પીલા મુજે ગુલગું ઇસ અમરમેં સાફી,
 ચમનમેં ગાશીયાએ સખજ રંગ ખીચ્છેગા.
 અગર હએ ફરદે હમઆગોશી અખ તુજે ગુલર,
 ખીજોના તેરે લીયે બેદીરંગ ખીચ્છેગા.
 કફરકો ખાખ ન આવેગા ફરે મખમલ પર,
 બગાયેર તેરે અગર શોખો સંગ ખીચ્છેગા.

ગાજલ—૭૦.

ક્યા વરફે જખીં મેં કહુ ઉસ માહજખીંકા,
એક તખ્તા સરાસર હએ વો શીરદોસે ખરીંકા,
યા સુખહ હએ યા આઈના યા હએ યદેખયેજા,
યા સફયે રૂખસાર કીસી શોખ જખીંકા.
યા મુશતરીઓ જોહરા હએ યા મેહેરે દરખશાં,
યા જલવએ પુરનુર હએ ચેહ માહજખીંકા.
યા તખ્ત ખીલોરી હએ કે હએ લોહએ સીંમીં,
યા સફએ સાદા કીસી અનમોલ નર્ગી કા.
ક્યા જોરે જખીં સયેરકી ચે તુને નીકાલી,
એ વરફે જફર ઇસમે બયાં ઉસકે જખીંકા,

ગાજલ—૭૧.

હયે હમારે ખાક પર તેરા સુરાગે નફશે પા,
શમએ મરફદસે બેહતર હએ ખેરાગે નફશે પા.
ગુલ નહીં છાતે પ મેરે નફશે પાએ ફશિકમે,
છલ્લગર હએ લાલએ રૂખ ચે દેખ બાગે નફશે પા.
શીનદુકે પાસે હુવા હએ છસકે ચે આલમ હીંદરા,
હર ગુલે આરંગસા ઉસકા હએ દાગે નફશે પા.
કબક હએ મસ્તી તેરે રફતારસે આ મસ્તે નાજ,
નશા બક્ષે દો જોહાં હએ હર અયાગે નફશે પા.
હએ જખીંપર નફશે પાએ સાહેબે લૌલાક પર,
અએ જફર ઉસકા ફલકપર હએ દાગે નફશે પા.

ગાજલ—૭૨.

ચશમે પુરનમ ક્યા ઉઠાવે ખાક અબ રસ્તમકા રોખ,
જખકે નૈસાપર પડા હો દીદએ પુરનમકા રોખ.
સાંપ રસીકો સમજ કર હમ દહેલ જાતેં હએ આપ,
પડ ગયા હએ જખસે દીલમે કાકુલે પુરખમકા રોખ.

કાસએ સરમે મયે પીંદાર હો તો કયું કે હો,
ખોદ કુછ ફાફુરે ચીંકા ઔર કુછ વો જમકા રોખ.
કયું ન હો આઘવા અખર દેખ કર વો આખ આખ,
હએ ઉલખમેલી તેરે ધસ તેગે આતેશ દમકા રોખ.
ખાકે પાએ હએદરે ફરાર હએ તુ અએ જફર,
ખંદ સકેગા તેરે આગે ખાક અખ રસ્તમકા રોખ.

ગાજલ—૭૩.

પરવા ગમે ઉલફતમે જફર કુછ નહીં અપની,
ચહે ખેખખરી હએ કે ખખર કુછ નહીં અપની.
ખુઆને જેઠાંમેસે ચુના હમને તુમ્હીકા,
દેખો તો સહી કયુંકે નજર કુછ નહીં અપની.
તદખીર તો કરતે હએ સદા વસ્લકી ઉસકે,
ચલતી કબી તફદીરસે પર કુછ નહીં અપની.
હીચ બિનકી હમકુ જે કહા હંસકે બંહો ખોલી,
માલુમ હુવા ધરસે કમર કુછ નહીં અપની.
કયું ખાકમે ચહે ચરમ મીલાઈ હએ દુરરે આશક,
અફસોસ તુજે ફદરે ગીદર કુછ નહીં અપની.
જે અરશસે તા ફરરા હએ સખ ઉસમે હએ લેકીન,
આગાહ હફીફતસે અશર કુછ નહીં અપની.
તારીર ન કી દીલમે જફર સંગદેલોંકે,
બસ દેખ ચુકે આંહે જીગર કુછ નહીં અપની.

ગાજલ—૭૪.

ન રફીઓંસે તુ લીપટ કર બયેઠ,
ઔર બયેઠ તો હમસે હટ કર બયેઠ.
તેરે ગીરદાખે ધંશક દેલ આર હમ,
ગયે દોતુ બદમ ચીમટ કર બયેઠ.
કર ખજલ મેહકુ માહતાખી પર,
મોહસે છુંધટ જરા બિલટ કર બયેઠ.

ન હુવા મેરે ગીરીએસે યહેબી,
જાતે જો પાઝાં વહે રકટ કર બયેઠ.
ગાશે આશીઆત ખોત હએ તાંગ,
ખેઠતા હએ અગર સીમહ કર બયેઠ.
સોંચતા કે આહે ફશકુ યહે દીલ,
જો હો કરના તુજે સો ઝટ કર બયેઠ.
ફસદ ઉઠ ભાગનેકા ન કર જૂફર,
તુ જો વહાં ખેઠતા હએ ઢદ કર બયેઠ.

ગજલ—૭૫.

નજર કીસ વાસતે તુ અપની યો કાતેલ ચોરાતા હએ,
તેજે ખનજર તેરી કબ દમ તેરા ખીસમીલ ચોરાતા હએ.
કબી જા બયેઠતા હું પાસ મેં ઉસકે જો મેહશીલમે,
તો ફીર ક્યા ક્યા બદન વહે રોનકે મેહશીલ ચોરાતા હએ.
મતાએ દીલકી ચોરી યુ' નહી કરતા તેરા ગમજા,
મગર જીસ વખત પાતા હએ મુજે ગાશીલ ચોરાતા હએ.
મુજે દીલ ખોલ કર રોને દો તુમ રોકો ન હમ અશમે,
કે પાની આંસુઓંસે મેરા જખમે દીલ ચોરાતા હએ.
લગા તેજે સીતમ તુ શોકસે જાગેમ કે મરનેસે,
બલા કબ જાના અપની યહે તેરા માએલ ચોરાતા હએ.
યહે ક્યા અંધેર હએ જો દીન દીએ ખાસે ઊખલેમે,
મેરા દીલકો રખે રોશનકા તેરે તેલ ચોરાતા હએ.
જૂફર સખકો બરાબર દેખતે હએ જો હએ રોશન દીલ,
કીસીએ આંખ અપની કબ વહે કામેલ ચોરાતા હએ.

ગજલ—૭૬.

મેરા દુશમન અગરએ જમાના રહે,
તેરા તોભી મએં દોસ્ત યગાના રહે.
ન તો અપના રહે ન તો બેગાના રહે,
જો રહા સો કીસીકા ફસાના રહે.

મેરા સીનેઓદીઘ મેરી જાનોજીગર,
 તેરી તીરે નેધાકા નીશાના રહે.
 રહી કસરતે દાગ બદોલતે ગમ,
 મેરી પાસ હમીશાં ખજના રહે.
 ગયા મોહસમે ગરદશે સાગરે મે,
 ન બહો દોર રહા ન જમાના રહે.
 રહી ખાનેખરાબીયાં હસકે લીએ,
 બહો રફીબકા રૌનકે ખાના રહે.
 જાફર બસકી તો જુલ્ફમે દેલહી મેરા,
 મેરે પાસ બલાસે રહા ના રહે.

ગઝલ—૭૭.

મેરે દીલકી હફીફત ચશમે નમ કુચ્છ ઔર કહેતી હએ,
 વલેકીન આહ સોજાં દમખદમ કુચ્છ ઔર કહેતી હએ.
 અજબ એહવાલ હએ મેરા કે જબ ખાત હસકો લીખતા હું,
 તો દીલ કુચ્છ ઔર કહેતા હએ ફલમ કુચ્છ ઔર કહેતી હએ.
 ઉઠા દેતા હએ જો પરદા જરા તો રૂએ જોયાંસે,
 અખી ખટકે ખુદા તુઝકો સનમ કુચ્છ ઔર કહેતી હએ.
 અસર રહે અંદલીએ ઝાર કયા હો તેરે નાલોંકા,
 કે ગોશે ગુલમે બાદે સુબહ દમ કુચ્છ ઔર કહેતી હએ.
 નહી ખુલતા મેરા હાલે પરેશાં જુલ્ફમે તેરે,
 કે બહો કાશીર તેરે સરકી ફસમ કુચ્છ ઔર કહેતી હએ.
 બચેગી જાન કયુંકર દેખીએ કાતેલકે હાતોંસે,
 કે હસકી આજ શમશીરે સેતમ કુચ્છ ઔર કહેતી હએ.
 ખતાતી ઈસ્કમે હએ અફઝ કોઈ ખાત કબ હમકી,
 જાફર જબ પુછતે હએ ઈસસે હમ કુચ્છ ઔર કહેતી હએ.

ગઝલ—૭૮.

મીજગાંકી હએ બલા તેરી કાશીર ઉલટ પુલટ,
 કર દે હએ પલમે એ સફે લશકર ઉલટ પુલટ.

કુશતેમે તેરે જાં કહાં હયે જો દમખદમ,
તુ દેખતા હયે ઉસકો સીતમગર ઉલટ પુલટ.
એક હરફ સર નવેશતસે પાયા ન બેશો કમ,
દેખો હજાર અફલમે દફતર ઉલટ પુલટ.
ચહે ફાતેલ આખરશ દમે ખીસ્મીલ પહોંચ ગયા,
ફદમોંપે તેરે ચહે દીલ મુજતર ઉલટ પુલટ.
સમજો ન કુચ્છ અજબ કે મેરી ચેક આહસે
હો જાએ નોહ સીપર અલીગર ઉલટ પુલટ.
નુસખા મરજો ગમકા કહાં હયે કેતાબમે,
બચેઠા વરક તખીબ કયા કર ઉલટ પુલટ.
દુન્યાં નહી ફરારકી જાએ જાફર કે યાહાં,
હયે ઇનકલાબે દેહરસે અકસર ઉલટ પુલટ.

ગાજલ—૭૮.

બહો ન આએ યાર લાએ યું ન થા તો યું હુવા,
ઉસકા આન બેન બલાએ યું ન થા તો યું હુવા.
ઝલતમેં કરતા થા નાલાં તા ન હો અફશાય રાજ,
અશમને આંસુ બહાએ યું ન થા તો યું હુવા.
તુ ન થા દીવદાર ઇસ્સે હો ગયા બેજાર દીવ,
કોન તુઝકો ચહે જતાએ યું ન થા તો યું હુવા.
વસ્લ જાહેર તો ન હોતા થા હમે ઉસકા નસીબ,
ખાબમે બહો છુપકે આએ યું ન થા તો યું હુવા.
ઈશિકકા હાંસલ ન થા હમકો મજા બેજખમે દીલ,
જખમલી લો હમને ખાએ યું ન થા તો યું હુવા.
સખર ગર હોતા મુઝે હોતા ન મએ રસવાએ ખરક,
કહેતે હએં અપની પરાઇ યું, ન થા તો યું હુવા.
દે કે ઉસ બેદદકો દીલ હું જાફર મએ દર્દમંદ યું,
વાહ દુખ બેઠે બેઠાએ યું ન થા તો યું હુવા.

રાગ—૮૦.

હરિદા હએ જો તેરે કલકા તુએ કાતેલ,
 તો ખેચ તેગ કે મેનેલી હાં ખુશીસે કહા.
 ફસમ ખુદાકી તુઝકો સદા કે ચહે પયગામ,
 કહા હએ યારને યા તુને અપને જાસે કહા.
 ઉઠાએ લાખોં સીતમ તેરે, દેક દીવ હમને,
 ન આફરીંબી કહી તુને દેલ બહોહીસે કહા.
 સદા નહી ચહે ચટકનેકી ગુનચએ ગુલને,
 લખાંકો દેખકે કુચ્છ તેરી બેકલીસે કહા.
 હમેશાં કરતે રહે ગયેરકી તરફદારી,
 કબી ન અપને ચેક હરકે મુનસરીસે કહા.
 ભર આએ ચશમે ખજલમેલી યકબચક આંસુ,
 તુમારે કુશતેને કુચ્છ અયેસા બેકરીસે કહા.
 જફર વો દુશમને જાં હયે હસે ન જનીઓ દોસ્ત,
 તેરી હેનાને કુચ્છ હમને દોસ્તીસે કહા.

રાગ—૮૧.

હમ રાએ અયેસા જો તુને હમકો રોલા દીઆ,
 પાનીમે એક દેખાએ ફલક ખુલખુલા દીઆ,
 બિસ શોલેખુસે બજમે જોલાનમેં લગાકે લો,
 માનીંદ શમ્મા આપકો હમને ઘોલા દીઆ.
 અયેસા ન હો કે ગયેરપે ખુલ જાએ મુદઆ,
 ફાસદને મેરે ખત બિસે જા કર ખોલા દીઆ.
 સખ યાર કુચ્છ કર ગએ મેરી ખુલી ન આંખ,
 ગફલતને કીઆ કહું! મુઝે કયસા સુલા દીઆ!
 તુમને કીઆ ન યાદ કબી ભુલકર હમેં,
 હમને તુમારી યાદમે સખ કુચ્છ ભુલા દીઆ.
 ખીંચા જો નફશા દીલકે તસવીરસે યારકા,
 નફાશે ચીનક હમને જફર ચયેન ભુલા દીઆ.

ગાજલ—૮૨.

ખુદાને જખકે તુઝે મહેજખીં બનાયા થા,
 તો ખતસે રૂખ મેહ હાલેનશીં બનાયા થા.
 દો ચાર કીઆ તેરે જુમકુસે હુએ શખ પરવીન,
 ફલકને ઉસકા બિનહી ખોશે ચીન બનાયા થા.
 જલાયા આતશે હેજરાંસે કયું મુઝે યા રખ,
 અગરચે શમે સખસ્તાન નહી બનાયા થા.
 બહાર તુને ન દેખ કે હમને આશકોંસે,
 મુજકો શાખે ગુલે યાસમન બનાયા થા.
 બરંગે ગુનચે રહુ સર બ જોખમે કખ તક,
 ઇલાહી કયું મુઝે એદાહગીન બનાયા થા.
 જાફરે ન કયું કે હો દીલસે ગુલામે કુતખુદીન,
 અજલસે માતકદે ફખરે દીન બનાયા થા.

ગાજલ—૮૩.

ઈશકને જીસ હમ દયારે દીલમે આહુકા દીઆ,
 નાલએ સોજાને સીનેમે મેરે રોકા દીઆ.
 ડર નહી જલાદ કુચ્છ તેગે સીતમકા અબ તેરે,
 ખમ દેખાહી ઉસને હમકો અપની અખરકા દીઆ.
 કયું ન હમ ફાસેદકે મોંહકી લેં બલાઈ દમખદમ,
 જીસને લા પેગામ વસલ અબ હમકો મેહરકા દીઆ.
 શમેકી હાજત નહીં ગોરે ગરીબાન પર દેલા,
 તુરખતે મજનુપે ખસ હએ ચશમે આહુકા દીઆ.
 ફશકએ સાંદુર હએ યા કંતલ કર આશક હુઆ,
 તુને માથે પર હએ ટીકા ઉસકે લોહુકા દીઆ.
 તીરહ બખ્ષતોંકો પરેશાની હુષ એક ચૌર હએ,
 તાર જીસને તોડ જોહી અપને ગેમુકા દીઆ.
 ઈતખારે સખરો તાફત ખાકમે રખુ જાફર,
 ફાજે હીંદુસ્તાનને કખ સાથ ટીપુકા કીઆ.

ગજલ—૮૪.

ક્યા કહું કયું કે તેરે કુચેમે હો કર આયા,
 તુઝકો પાયા જો નહી ખુબ મેં રો કર આયા.
 ઉરસે બાજી કભી ચોસરકી જો ખેલા કોઈ,
 માર્ઘએ જીંદગી અપની સભી ખો કર આયા.
 આયા મીઝગાંસે મેરે જોખપે સો બાર સરશક,
 કર ગુબાર ઉસકે ન દીઝસે કભી ધો કર આયા.
 હરસે તુને ખુતે ખુનખાર લડાઈ આંખે,
 તેગે મીઝગાંસે ઉરસે અપની તુ દો કર આયા,
 પુછ ખામોશીકો મત મેરે તુ અય ગુનએ દહન,
 દીઝ મેરા જાનતા હએ મુઝસે જો તુ કર આયા.
 દીઝએ તરકા મેરે નામ ન લે તુ અય દીઝ,
 કામકો અપનેહી તુ આપ હુબ કર આયા.
 પેરહનસે તેરે ખુ આતી ખુશખુકી જરૂર,
 સાથ તુ કોનસે ગુલફે હએ સોકર આયા.

ગજલ—૮૫.

કીસી પરદેનશીકા હે શોકેલકા કોઈ તરેહ અબ એસી બતા દે મુઝે,
 કે ઉઠાકે વઢો પરદે શરમો હયા જરા અપના જમાલ દીખા દે મુઝે.
 તેરે દેખનેકે તો એ સંકડો હબ નહી દેખતા મૈં તો યેહી હૈ સબબ,
 કે તજહીએ હુસ્નસે બરકે ગજબ કહી એસા ન હો જલા દે મુઝે.
 મુઝે ફલ કીયા તો યહે ઉસને કહા, કે તુ રંજે અબબસે છુટ ગયા,
 તેરે સાથ યહે મૈંને સલુક કીયા મેરે કોશતએ નાજ દોઆ દે મુઝે.
 રહી ઇતનીબી તાકતોતાબ નહી કે જમીંમે અબ ઉઠે યહે ખાકનશીં,
 તેરે કુચેકી સીમત બલાસે કહીં મેરા ગીરીએ શોક બહા દે મુઝે.
 કહીં જખમેતો ખાયે પર આજતલગ મીલી લેજતે ધરિકું ન જોરે ફલક
 મેરે જખમે જોગર છડકકે તમક મળા ધરિકું વહાકા ચંખા દે મુઝે.
 લગે ખાતકા મેરે ઠેકાના કહાં કે જબ એક સખુનમે વઢો સહરે બયાં,
 કખી અર્શ બરીપે ચડા દે મુઝે, કખી ફરૈં જમીંપે ગીરા દે મુઝે.

નહો દામે આમયક જીરમ અગરકરં ગુલશને કદસકી શઅર જઢર
કોઇ અસા હો કામેલ પાક નજર જે યહે કહે હૈ ઉસ્સે છોડા દે મુજે.

ગાજલ—૮૬.

મુરગે દીક્ષ મત રાઓ યાંહાં આંસુ બહાના મના હયે,
ધસ કફશકે ફેદીઓંકા આખો દાના મના હયે.
તડકના મત દેખના ખંજર તસે હયે શેદે દીક્ષ,
ઈફ્તેકે મફતઅમે દસ્તો પાઝો હીલાના મના હયે.
ફલ કરકે મુજકુ વો સંગદીલોને યું કહા,
ફલ હો જાના વ લેકીન તડકરાના મના હયે.
તેરેહી દીવારસે હમને સીર પટકા કીયા,
રોજને દીવારતક આંખે મીલાના મના હયે.
એ જઢર તુ હમેશે ચાહીએ ઇસતર મુદાગ,
અઅ તુજે ચાત્રીસ દીન મેંદી લગાના મના હયે.

ગાજલ—૮૭.

કયા ખેજાં આઈ ચમનમે' રાજરે ગુલ જાતા રહા;
ચૈન ઔર મેરે જીગરકા સખલી જાતા રહા.
કયા ખુશી હરએકકુ થી કર રહેયે સખ દુઆ;
જઅ ધુશી ફેાજે નસારા હર વત્રી જાતા રહા.
કયું ન તડકે ઓ હુમા અઅ દામમે સૈયાદકે;
બયેઠના દો દો પહેરે અઅ તખતકા જાતા રહા.
શામકુ ગુનચા ખીલાયા ચૌકકે બાબરમે;
અઅ બહાંપર યા ખુદા લાખોંકા સર જાતા રહા.
રહેતેયે ઉસ શહેરમે શમ્સો કમર હરોં પરી;
લૂટકર ઉનકુ કોઇ લેકર કીધર જાતા રહા.
આગે તો થા શહેરે દેલી અઅ હુવા ઉજડા દયાર;
કહે જઢર યે કયા હુવા જોખનકા ધર જાતા રહા.

રાગલ—૮૮.

ક્યા કહું દીલ માયસે જુલફે દેતા ક્યું કર હુવા,
 યે બલા અંગા ગીરફતારે બલા ક્યું કર હુવા.
 જસકુ એકતાંઇકા દાવા દેખકર વો આઇના,
 હો ગયા હયેરાં કે પયેદા હુસરા ક્યું કર હુવા.
 દીદએ હયેરાં હમારા થા તુમારે જોરપા,
 હમકુ હયેરત હએ કે પયેદા નફશ પા ક્યું કર હુવા.
 જો કુચ હોના થા હુવા હમપર તુમારે ધરફોમે,
 હમને ઇતનાખી ન પુછા ક્યા હુવા ક્યું કર હુવા.
 જસકો મેદરાખે ધ્યાદત હો ખમે આખરએ યાર,
 ઉસકા ફાખેમે કહો સેજદા અદા ક્યું કર હુવા.
 વો તો હયે એઆશના મગહુર આલમમે જફર,
 શીર ખુદા જાને કે તુજસે આશના ક્યું કર હુવા.

મુસ્તઝદે જફર.

રાગલ—૯૦.

જો કુછ તેરે લાતોસે હુવા મુજપ સીતમ હૈ—સખ મેંને સહા હૈ,
 મેં મુંસે નહીં કહોતેકા જળતગ મેરા દમ હૈ—અસ બસ ક્યા હૈ.
 જીતનાકે સતાતા હૈ સતાને દો અજુગ્ગે—કુછ ઉસે ન બોલો,
 હમ જાનતે હૈ જસપ વો મગરર સનમ હૈ—અપનાબી ખુદા હૈ,
 માનીંદે હુગાખ એક નફસ આંખસે અપને—તુ પરદા ઉઠાદે,
 શીર દેખ જો કુછ આલમેં દરતીઓ અદમમેં—સખ જલ્લતુમા હૈ,
 ખીમારતેરા જોફસે જાલીમ સરે ખીસતર—હીલબી નહીં સકતા હૈ,
 તસવીર નેહાલી હૈ કે જો નફશે ફદમ હૈ—ક્યા જાની એ ક્યા હૈ,
 અકસીરસે ન કામ ન તસખીરસે મતલબ—ન જળ યાહાં બાજ,
 દરકાર જફર હમકો ફકત ઉસકા કરમ હૈ—ધ્યાન ઈસે લગા હૈ,

ગજલ—૮૯.

મૈહું આશક મુજે ગમ ખાનેસે ઈનકાર નહીં-કે હૈ ગમ મેરી ગીજા,
તુ હૈ આશક તુજે ગમસે સરોકાર નહીં-ખાચે ગમ તેરી બજા.
દીક્ષો દી તેરે હવાસે કીચે કરતેહી તલબ-ઔર જો કુછ કહા સબ,
શીરજો બેજાર હૈ તુ મુજસે બતા ઈસ્કાસબબ-મેરી તફસીર હૈ ક્યા.
બેજો ખાત સચેંકડો લીખકર તુમે હુશીયારીસે-બડે દુશવારીસે,
તુમને બેગ જવાબ એકબી અછવારીસે-એબી ફીરમતકા લીખા.
તલબે બોસે પ કયું ઇતના ખુરા માનતે હો-હમે પચેછાનતે હો,
દેખો હમ હૈ વોહી જાન બાજ છનેહ જાનતેહો-કરતે હૈ જાન શીદા.
હૈ હયાતે અબદી ગર હો શાહાદત હાંસીલ-તેરે હાંતો ફાતીલ,
તેરી આમે દમે શમશીરકો તેરા ખીરમીલ-સમજે હચે આબે બકા
ક્યા કહું મેંતેરે અંદાજો અદાકા આલમ-હૈ સીતમ હાચે સીતમ,
દેખકર હોશ રહે ક્યાકે નીકલ જાયેગા દમ-અયે ખુતે હોશરખા.
ન તો તફરીરસે હો ઔર ન તેહેરીરસે હો-ઔર ન તદખીરસે હો,
હમતો કહેતે હૈ જફર જો હો સો તફરીરસે હો-હૈ વેહી ખાત ખાન.

ગજલ—૯૧.

ગમે દીલ કીરસે કહું કોઈબી ગમ ખાર નહીં-ગમે શીરકૃતકે સીવા,
ઔર અગર પુછે કોઈ ફાખીલે છજહાર નહીં ચીપકારહેનાહી બજા.
જુલ્ફકી પૈયાંસે છીપ સક્તા નહીં કોઈ દીલ-ઔર ચે પેચબ પેચ,
કૌનસા દીલ હૈ કે જો ઇસમેં ગીરફતાર નહીં-હૈ અજબ દાંમે બલા.
સચેંકડો હચે જગરઅફગાર હજારોં દીલરીશ-તેરે હાંતોં લાયેક,
પાસ તેરે કોઈ ખંજર તલવાર નહીં-હાં મગર નાજો અદા.
ક્યા તેરી ચસ્મે સીયા મસ્તકી ફેરીયાત હચે-કે જોહાં હચે બદમસ્ત,
છસકો અબ દેખો વો હુશીઆર નહીં-અયે ખુતે હોશરખા.
મરમીટે ખાકે દરે ચાર પ ઉસ શાક પર જફર-જો હોના હો સો હો,
ઉઠકે અબ જાગે કાંહાં તાફાતે રફતાર નહીં-મીસલે નકશે કફે પા.

મુખમ્મસે જર.

ગજલ—૯૨.

યે જાનતે સખ ગુનચેબી હએં ઔર ગુલેતરબી,
ઔર દેતે ગવાહી હએં બરે બરગે શજરબી;
હયે મેરી ચેહી મેદા શાંમબી ઔર સાહેરબી,
ગુલ ફેંકે હએં ઔરોંકે તરફ બલકે સમરબી;

અયે ખાના બર આંદાજે ચમન કુછતો ધદરબી.
મુદતમેં મેરે ધરકે તરફસે જો ગુજરના,
દો ચાર ઘડી ગયેરકે તુ પાસ ઠયેરના;
ઔર મુજસે દો ચાર આખેંબી એક બાર ન કરના,
ક્યા જુદે હએં મેરે સાથ ખુદા જાને વગરના;

કાશી હએં તસલીકો મેરે એક નજરબી.
માના તેરે આંસુ દુરરે ખુશ આબ હએં સારે,
ઔર અયેસે હયે તાબીંદા કે પાની હોં સેતારે;
પર ચેતો બતા દે હમેં ધનસાફસે બારે,
અએ અબ્દ કસમ હએં તુજે રોનેકી હમારે;

ટપકા તેરે આંખોંસે કબી લખતે જગરબી.
બૈઠે હુવે હંમદમતો બહોત હએં મુજે ધેરે,
પર અયેસા નહીં કોઈ હએં જો તકદીરકો ફેરે;
જાનેકા નહીં ગમ દીધે નાલાંસે યે મેરે,
અએ નાલાં સદ અફસોસ જવાં મરને પ તેરે;

દેખા ન કબી તુજે જરા રૂએ અસરબી.
અલ્લાહરે બેહોશ તેરી ગફલતે સરશાર,
ન દીનસે હએં હુશીયાર ન દુનીયાંસે ખબરદાર;
દીન રાત જો યું રહેતા મરતે મયે પીંનદાર,
કીસ હસતીએ મેવહુમ પ નાજાં હએં તુ અએ ચાર;
કુછ અપની શબો રોજકી હએં તુજકો ખબરબી.

જાળસે કે હુઈ બાદે ફના દસ્ત દરઆગોશ,
 ઔર શંમઅ સીફતમે હુવા ઇસ બજમમે ખામોશ;
 દીન રાત જાંહાંમે ગમો હસરતકા હએ એક જોશ,
 તનહાં મેરે માતમમે તહીં શામ સીયાપોશ;
 રહેતા હએ સદા આકે ગીરેબાં સહેરબી.
 હમ કહેતે જાહેર હોતી તો સૌદાસે મુલાકાત.
 કયું કરતા બશર આહો ફેગાંમે હએ તુ ઔફાત,
 તંગ આકે જો હમસાએ તેરે કહને હએ યે બાત,
 સૌદા તેરે ફરીયાદસે આંખોંમે કટી રાત;
 આઈ હએ સહેર હોનેકા જાલેમ કહીં મેરેબી.

ગજલ—૯૩.

આનકે હમ દુનીયાંમે પ્યારે જયેસે યે વયસેહી રહે
 ના કોઈ આયા સાથ હમારે ના ગયા કોઈ સાથ,
 દેખકે અગલા આપતો કહેદે મલમલ અપને હાથ—આનકે
 જનકે પીછે જગખીચ હમને અપના સખ કુછ ખોયા,
 આનત સમે-આન અપનોમેસે અપના કોઈ ન હોયા—આનકે
 છડ દી સખકી દોરતી ઔર છડા સખડા મીલાપ,
 સખનો છડકે રેહ ગયે હમ આપી આપ—આનકે
 બહોત આહા હમને હોવે જગ વીચ કોઈ હમારા,
 જાળ ના દેખા કોઈ અપના કીઆ સખસે કીનારા—આનકે
 સખકે મનમે ખોટ હએ ઔર સખકી ખોટી ચાલ,
 કીન લગાવે જ્યા અપનાં ઇન લોંગા દે નાલ—આનકે
 કોઈ કીસદા મીત નહીં સખ ગરજદે મીત,
 સૌફ રંગ અઝા કીતા હમને કી ન કીસીસે પીત—આનકે

ગજલે આતેશ.

ગજલ—૯૪.

સામના તુજસે જો અઝો નાતુક શીગન હો જાએગા,
 ઝાકરીકો લુલ કર તુ વો હેરન હો જાએગા.
 નામ તેરા હસકો વેરદ અઝો ગુલખદન હો જાએગા,
 ગુનઅઝો ગુલકી તરદ ખુશખો દહન હો જાએગા.
 મોસમે ગુલમે ખદનકો કપડે ફાડે ખાયેંગે,
 ઘણ્યાં લેનેકે ફાખીલ પયેરદન હો જાએગા.
 તેરે આનેકી ચમનમે હોગી હર ગુલકો ખુશી,
 શોર ખતર લાકેસે રંગે વાસમન હો જાએગા.
 હોસનકા આલમ દેખાએંગી મુજે સયરે ચમન,
 ચરમે નરગીસ, ગોપ ગુલ, ગુનચા દહન હો જાએગા.
 ઈશક શીરીમે અખસ દોનોકો હઝે અપસમે રશક,
 કોહકન ખુસરવ વ ખુસરવ કોહકન જાએગા.
 ખીલઅતે શાહી નહીં અઝો ખુલહવસ તસવીરપે ઈશક,
 છનસે પહેના ઉસકો એ જામા દુહન હો જાએગા.

ગજલ—૯૫.

ફરેએ હોસનસે ગખરો મુસલમાંકા ચલન ખીગડા,
 ખુદાકી યાદ લુલા સયરે ભુતસે ખીરહમન ખીગડા.
 કુખાએ ગુલકો કારા જખ મેરા ગુલપએરદન ખીગડા,
 ખન આઘ કુચ ન ગુનચોસે જો વોહ ગુનચાદહન ખીગડા.
 કહીં બેજા હંસના ઇસ ફદર જખમે શહીદાંકા,
 તેરે તલવારકા મુહ કુચ ન કુચ અઝો તેગજન ખીગડા.
 તકલુફ ક્યા જો ખોએ જાને શીરી ખોં કર સરકો,
 જો ગખેરત થી તો ફીર ખુશરવસે હોતા કોહકન ખીગડા.
 કીસી ચરમ સીયાકા જખ દૂવા સાબેત મેં દીવાના,
 તો મુજસે મસ્ત હાતીકી તરાંહ જંગલી હીરન ખીગડા.

અસર અકસીરકા યુ'મને ફદમસે તેરે પાયા હએ,
જીભીખાકે રાહ મલ કર બનાતે હે બદન ખીગડા.
તેરે તફલીદસે કબકે દરીને ઠોકરે ખાઈ,
ચલા જબ જાનવર ઇનસાંકી ચાલ ઉસકા ચલન ખીગડા.

ગાજલ—૮૬.

દેખાઈ હુસ્તને ફદરત ખુદાકી આકે જોખન પર,
ચેરાએ તુરકા આલમ હએ તેરે રૂએ રોશન પર.
કરેગે ઇસ્મે સએદ એક દીન હોમાએ તેગે કાતલકે,
રગોંકા જાલ યાંહાં ફયેલા હુવા હએ અપને ગરદન પર.
દેખાઈ દોખતરે રજતે ચેહ મયખાનેમે' નયે રંગી,
દુમે તાઉસકા આલમ હુવા મીનાકે ગરદન પર.
નમાજુકો શરાબ ઉસને મલી હએ જાકે મસજીદમે',
કલીસામે' ગયા તો ખુતકો દે પટકા ખીરાહમન પર.
બલા દેખે' તો ગોઆજમે' સીપકુન કોન કરતા હએ,
ધધર હમબી હોં તોશનપર ઉધર તુમબી હોં તોશન પર.
તસ્સલી દીલકો દેતા હું તેરે મીજગાકી દુરીમે',
મસીહા વર ન આશકુ હે માઅજલા સોજન પર.
ઉસી સઈયાદકો ગુલગષતકા ક્યા આજ ઈરાદા હએ,
હજારો ખુલખુલ હએ મુનતજર દીવારે ગુલશન પર.

ગાજલ—૮૭.

ફએદે જુલ્ફેમે તેરે જો કે દોઆ મેરે ખાદ,
તા લએ મરગ ન આગાદ હુવા મેરે ખાદ.
દીલ કીસી બંદેકા હરગીજ ન ફસા મેરે ખાદ,
જો નીલા ઉસ્સે વોહ બરખાદ હુવા મેરે ખાદ.
લેજજતે ઇશકુસે વાફેહ હએ મેરાહી સીના,
તીર મીજગાં ન કીસુ દીલમે' ચુખા મેરે ખાદ.
આહતા હું કે મેરી ખાક જરાસી યાંસે,
કુચએ યારમે' લે જાવે સખા મેરે ખાદ.

ઝું ના ગુલજાર હો કુચા તેરા બાદે મુરદન,
 દેખીયો આકે તમાશા બ ખુદા મેરે બાદ.
 હએ યે યેલસાન તેરા મુજકોં લેહ રખ દે,
 કીજીયો લાશેસે મેરી ન દયા મેરે બાદ.

ગઝલ—૯૮.

તમાશાએ ચમનસે સયેરે કુએ યાર બેહતર હએ,
 ગુલો સુમખુલસે યાંહાં ખારો ખસે દીવાર બેહતર હએ.
 ચેહી આવાજ આતી હએ દરે મેહરો મોહખતસે,
 ઇલાકા ઇસે મુમકીન હો તો યે સરકાર બેહતર હએ.
 અતીઅબા દેખકર ખીમારકો તેરે યે કહેતે હએ,
 બહમ પૌંહએ તો ઇસકો શરબતે દીદાર બેહતર હએ.
 કહા કરતે હએ આશકુ લોગ અકસર ખ્યારસે યુસફ,
 તુમહારે હુસ્નકોબી ગરમીએ બાગર બેહતર હએ.
 સુના હએ શાએરોંસે બેસ્તર કુંદે મુકરરબી,
 લખે શીરીંકે બોસે લેનેમેં તક્રાર બેહતર હએ.
 નેગાહું મરદુમે દીદકો હરદમ યે સમજાતે હએ,
 મીલે લુટસે જીતની દૈલતે દીદાર બેહતર હએ.
 બાહરે બેખેજાં અયસી નહી કોઇ ચમન રખતા,
 ખુદા જો શીકરે રંગીંદે તો યે ગુલજાર બેહતર હએ.

ગઝલ—૯૯.

જખીં સાઈકો સંગે આસતાને યાર બેહતર હએ,
 કમર તકીયેકો કુસરે દોસ્તકી દીવાર બેહતર હએ.
 અસીરે ફરિફકો હએ ફૈફ આગદાને આલમપર,
 જેહાંકે તંદરૈસ્તોસે તેરા ખીમાર બેહતર હએ.
 રહે જાતે હએ આશકુકી માજાં કયા કુંહેરે કરતેહો,
 કુખાએ તંગપર થોડીસી કજદસ્તાર બેહતર હએ.
 અલેગા કખક કયા તુતી કરેગી કયા સુખાન સાજી,
 તેરી ગુફતાર બેહતર હએ તેરી રફતાર બેહતર હએ.

બાહર બાગ હયે નજ્જરાયે મચ્છાપુદ દીખલાતા,
વો કુયામત સરોસે તુ ગુલસી વો રૂખસાર બેહતર હયે.
સવાલે બોસેપર હસકર વો ખુત કહેતા હયે અયે આતેશ,
ખ્યાલે બદ અગર ગુજરે તો અસતગફાર બેહતર હયે.

ગાજલ—૧૦૦.

ચુપ હો ક્યું કુછ મુસે ફરમાવો ખુદાકે વાસ્તે,
આદમીસે ખુત ન બન જાવો ખુદાકે વાસ્તે.
કબકુટી આંખુસે નજ્જરેકો આશકુ આયે હયે,
આંદસી સુરતકો દીખલાવો ખુદાકે વાસ્તે.
દરદે દીવસે દમ ફના હોતા હયે જાએ રહમ હયે,
જાન જાતી હયે મેરી આવો ખુદાકે વાસ્તે.
જુહમતી જુહંદુ તો હયે કાલી ઘટાકી તરહસે,
હંસ પડો ખીજલી દેખાઓ ખુદાકે વાસ્તે.
પાસ રસવાઇકા દોનો જાનેબોસે શરત હયે,
મેં તુમહે તુમ ગુજરો સમજાવો ખુદાકે વાસ્તે.

ગાજલ—૧૦૧.

બાજુએ ફંશકુ જુજ અંદુલો ગમો રંજ નહીં,
બેલે હરકોઇ જસકો યે વો શેતરંજ નહીં.
ફેરકર મોહકુ દીખાતે હયે વો જુહંદુ યાને
સાંપ પાલો તો હયે મોજુદ મગર ગંજ નહીં.
હાત મલતા હું જો મેં દેખકે સીનેકા ઉમાર,
કહેતે હયે તોડીએ જાનકા એ વો નારંજ નહીં.
તુમ ખાદા હમસે હો દમ તુમસે નહીં આજુરદા,
હમસે હયે રંજ તુમહેં તુમસે હમે રંજ નહીં.
દીલસે આતી હયે મોહખતકી જુમે સેદા,
જાં પર બેલનેવાલોંકા શીશે પંજ નહીં.
ગાજલે ખાજા હયે મતલબકો પાંહોય અયે આતેશ,
નાલાએ બે અસરે મોગેગે નવા સંજ નહીં.

ગાજલ—૧૦૨.

રહા કરતા હએ દર્દ એક રાત દીન બેયાર પહેલુમે,
 દીલે નાંલાં હુવા હએ ખાનએ ખીમાર પહેલુમે.
 તપે હીજરાંકી ગરમી દુરહીસે ટુંક દેતી હએ,
 ઠયેર સક્તા નહીં દંમભર કોઈ ગમખાર પહેલુમે.
 કીસી કરવટસે નીંદ આઈ ન ઉસે અળરકે સોદેમે,
 ન રખી મેને જળ તગ ખીંચ કર તલવાર પહેલુમે.
 અજળ ક્યા હએ ખતે નૌરસકા ગીદ ઉસ રએ રંગીકે,
 વો ગુલ હએ કાનસા રખતા નહીં જો ખાર પહેલુમે.
 શમે મહતાબ હો હરચંદ શમએ રાખ રૌશન હો,
 અધેરા હએ ન હો જો ચાંદસાં રખસાર પહેલુમે.
 ખડા રેહકર જો મેં હસરતસે દરવાજેકો તકતા હું,
 ખીઠા લેતી હએ ફસરે ચારઝી દીવાર પહેલુમે.
 દુઆએ માંગ કર અલાહસે તુજકો જશયા હએ,
 સોજા દે ચારકો અએ તાલેએ બેદાર પહેલુમે.
 ફ્યાએ ચારકો દસ્તીકે તુક મેને હએ ચમકાયા,
 જગા તુરરેકોબી દે લટપટી દસ્તાર પહેલુમે.
 બુલા દે શાખેં ગુલ પર ચહચહોંકો તેરે અએ બુલબુલ,
 હમારીબી જો હો વો ગયેરત ગુલઝાર પહેલુમે.
 પરીસી શકલ ઉનહોને આઈનેમે જળસે દેખી હએ,
 લગાએ રખતે હએ દીવાનેબી દોચાર પહેલુમે.
 ઉડા દેતા હએ બેતાખીએ દીલસે તકયએ પહેલુ,
 શીરાફે ચારમેં બઠા હએ ક્યા મુખતાર પહેલુમે.

ગાજલ—૧૦૩.

દીલ બહોત તંગ રહા કરતા હએ, રંગ બેરંગ રહા કરતા હએ,
 હુસ્નમે તેરે કોઈ અથેબ નહીં, કુંબમે દંગ રહા કરતા હએ.
 મુલકીદીલસે હએ ચહાં મસલહતે, બહાંસરેજંગ રહા કરતા હએ,
 મોહતસીબકો તેરે મસ્તાનોસે, ખોફે સરેજંગ રહા કરતા હએ.

દીલ મેરા પીકે મોહખતકી શરાબ, નશીમેં ભંગ રહા કરતા હએ,
આરસે આર હએ મુજ મજનુકો, નંગસે નંગ રહા કરતા હએ.
જોહરે તેગ દીખાતા હએ હુસ્ન, ઈશિકે ચૌરંગ રહા કરતા હએ,
ગુફતની હાલ નહીં હએ અપના, કુછ અજબ ઢંગ રહા કરતા હએ.
તલબે રૂખમે તેરે ખાલોંસે, લશકરે જંગ રહા કરતા હએ,
મનજુમે ગોરકે દીવાનોંકો, સીને પર સંગ રહા કરતા હએ.
આલમે વજદ તેરે મસ્તોંકો, બે દફો અંગ રહા કરતા હએ,
ફીનદુકે દસ્તે સનમસે નાદીમ, ગુલ ઔર રંગ રહા કરતા હએ.
તેરે ગોશે શનવાકા મુશતાહરકે ખુશ આહંગ રહા કરતા હએ,
બંદીસે ચુસ્તસે તેરે આતેશ, ફાફીઆ તંગ રહા કરતા હએ.

ગજલ—૧૦૪.

ઈંદે નૌરોજ હએ ઈશરતકા સરનજાંમ કરે,
શીશે લબરેજ મયે હોશરૂખા જામ કરે.
બાગબાં ખયેરે ચમનકાબી કોઈ કામ કરે,
સરવો કુમરીકો અનાદીલકો ગુલ છનામ કરે.
હમ ફકીરોકો હએ દીવારકા સાયા કાશી,
ખુશ રહે વો જોકે ખસખાનેમે આરામ કરે.
બેવફા હોતી હએ માશુકકી જાત અએ મેહેબુબ,
ચાહ કર તુજસે વફા ક્યા તમએ ખામ કરે.
શરબતે વરલ મયેસર હો શદ્દા હાંસીલ હો,
તપે હીજરાંસે જો સેહત હો તો હમામ કરે.
નરગીસે ચાર વો આશોબે જમાના તો હએ,
આંખ પુટે જો તેરા સામના બાદામ કરે.
દીલકો ફંદમે નઉન ગેસુઓકે ફસના યા,
જીસ કંદર ચાહે વો અબ ફશમકશે દાંમ કરે.
ગયેરત આતી હએ હમે ખોસેકા સાયલ હોતે,
હરકતે ચારસે ક્યા ફાબેલે હીશનામ કરે.
આતેશ ઓગાજે મહોખતકા હો અંજામ બખષેર,
ખાક પર તેરે ફદમ રંજ ગુલઅનદાંમ કરે.

ગઝલ—૧૦૫.

દીખાએ હુસ્નકી અપને જીસે કે યાર બાહાર,
 યે ફશિક હો કે પુકારા કરે બાહાર બાહાર.
 જુહુરે દાગે મહોખ્ખત યું મેરે દીલસે,
 ચમનકી જયેસે હો પરવરદએ કીનાર બાહાર.
 શીરાફે યાર મુખદીલ વીસાલસે હોવે,
 નીકાસે દીલસે ખીજાંકા થેહ ખાર ખાર બાહાર.
 ચમનકે સચેરમેં મુજ મસ્તકો દીલાતી હયે યાદ,
 દીખાકે આતીશે ગુલ આગે ખુશ ગવાર બાહાર.
 શખાબકા તેરે અએ યાર રંગ બાફી હો,
 બલાસં આલમો આશુખ રોજગાર બાહાર.
 કીનારે જુએ ચમન ઝુમતે હએ મસ્ત તેરે,
 બને શરાબકા ખીલવાતી હએ શીકાર બાહાર.
 નજરે દીદએ ખુલખુલસં કીજીએ અબકે,
 ખુદા જો ચાહે તો આતેશ હો સખતવાર બાહાર.

ગઝલ—૧૦૬.

પુરેગ મેહરકા પયેદા કરે હમારા ચાંદ,
 હીલાલ સામનેસે ઉસકે હોવે સારા ચાંદ.
 નીફાખ ઉલટકે રૂખે રશકે માહ દીખલા દો,
 અંધેરી રાતમેં હએ એક એક તારા ચાંદ.
 વો માહ આજ જો આયા તો કલ કીયા ગુરરા,
 નીશાતો અયેશમે ગુજરા કલી ન સારા ચાંદ.
 વોહી હએ ખુશ જીસે જો પસંદ ખાતેર હએ,
 નીગાહે કબક સુરજમે હએ ખ્યારા ચાંદ.
 રૂખે હખીબસે મુમકીન નહીં પુરુશ આતેશ,
 અગર વો હુસ્નસે શીલા હએ તો શરારા ચાંદ.

ગજલ—૧૦૭.

ખાહાં તેરે હર રંગમેં અએ યાર હમી થે,
 યુસુફ થા અગર તુ તો ખરીદાર હમી થે.
 બેદાહકે મેશીલમેં સખવાર હમી થે,
 તફસીર કીસીકી હો ગુનાહગાર હમી થે.
 વાયદા થા હમીસે લખે બામ આનેકા હોતા,
 સાએકી તરાંહસે પમે દીવાર હમી થે.
 કંગી તેરે જુલ્ફેંકી હમીપર થી રુક્કત,
 આપના દેખાતે તુજે હરબાર હમી થે.
 ફીયામત થી તેરે હોસ્તકે દાસ્તગી હમારે,
 તુ કાને મલાહત થા ખરીદાર હમી થે.
 સૌદા જદા જુલ્ફેંકા ન થા અપને સીવા એક,
 આબદ દો આલમ થા ગીરફતાર હમી થે.
 તુ ઔર હમ દોસ્ત થે એક જન દો ફાલેખ,
 થા ગયેર સીવા અપને જો થા યાર હમી થે.
 બીમારે મદેખ્ખત થા સીવા અપને ન કોઈ,
 એક મુસ્તહફકે શરખને દીદાર હમી થે.
 બેઅપને બહેલતી થી તખીયત ન કીસીસે,
 દીલ સોજ હમી થે તેરે ગમખાર હમી થે.
 એક જુમખીશે મીઝગાંસે ગશ આતા થા હમીકો,
 દો નરગીસે બીમારકે બીમાર હમી થે.
 જખ ચાહતે થે લેતે થે આગેશમેં તુમકો,
 મજબુરસે રહ જતે થે મુખતાર હમી થે.
 હમસા ન કોઈ ચાહતેવાલા થા તુમારા યાર,
 મરતે થે હમી જનસે બસ બેબાર હમી થે.
 બદનામ મદેખ્ખતને તેરે હમકો કીયા થા,
 રસવા સરે કુચ્ચો મદેખ્ખત બખાર હમી થે.

દીલ ઠોકરે ખાતે થે ન હરગામ કીસીકે,
એક ખાકમેં મીલને દમે રક્તાર હમીં થે.
બડકાંનેસે આતેશ કે જલાને લગે યા તો,
અલતાફે ધનાયતકે સજવાર હમીં થે.

ગજલ—૧૦૮.

થે કીસ રશકે મસીહાકા મકાં હએ,
જમીં યાંકી ચાહરમ આસમાં હએ.
ખુદા પીનહાં હએ આલમ આશકારા,
નેહાં હએ ગંજ વીરાના અયાં હએ.
દીસે રૈશન હએ રૈશન ગરકી મનજુત,
થે આધના શાહ સીકંદરકા મકાં હએ.
બરંગે ખુ હું ગુલશનમેં મેં ખુલખુલ,
બગત્ત ગુનચેકી મેરા આસયાં હએ.
શીગુફતા રહેતી હએ ખાતેર હમસા,
કુનાઅતબી ખાહારે બેખીગનં હએ.

ગજલ—૧૦૯.

આખીલે પાંઉકે કીઆ તુને હમારે તોડે,
ખારે સહેરાએ જુનું અર્શકે તારે તોડે.
મસ્ત મુજસાબી કોઇ નીશોકા હોગા ન હરીસ,
પીકે મયે જમકે દાતોંસે કીનારે તોડે.
આ ગયા વો શેજરે હોસન નજર જબ હમકો,
બોસે લેકર લબે શીરીંકે છોહારે તોડે.
ધશિકે બેદર્દસે કરનેકો કહાયા કીસીને,
સીરકો તકરાકે ન દીલ દર્દકે મારે તોડે.
કુંજ ઉજલતમેં ખીઠાયા હએ ખુદાને આતેશ,
અબ જો તુમ યાંસે હીલે પાઝીં તુમારે તોડે.

ગાજલ—૧૧૦.

બાલાએ બામ ખાના વેા આલી જનાય હએ,
 મનજીલસે અપને છલવેનુમા આફતાય હએ.
 દેએ જે બેનેફામ તુજે કીસકો તાબ હએ,
 ખુરશીદ તેરે આએ ગુલે આફતાય હએ.
 ફરસે બહાર આઇ હએ દીરે શરાબ હએ,
 ફાજીયો મુહતસેય કલેમ કબાબ હએ.
 જેરે જર્મીબી ચયેનકી સુરત નહીં કોઇ,
 આસુદગાને ખાકકી મીટી ખરાબ હએ.
 બેદાર આજ હુવે તો ફરદાએ હશરકો,
 ખાબ અપને બખતકા નહીં મુરદેકા ખાબ હએ.
 ફરસે બાહાર આકે ખીજાં બારહા હુઇ,
 અંગુરમેં હનુજ હમારે શરાબ હએ.
 દીવાંનગાને ફશિક ગીરફતારે હાલ હએ,
 તુ અએ પરી અસીરે તીલેસમેં હીખાય હએ.

ગાજલ—૧૧૧.

હસરતે શાદી નહીં જાને ગમ આલુદકો,
 લાલા સમજતા હએ દીલે દાગે ન મકસુદકો.
 દાગે ગમે ફશિકકો દીલમેં જગા દીજીયે,
 હુંડે લેકર ચેરાગે શાહુદે મકસુદકો.
 લાલે શકર બારકા બોસા મેં ક્યું કર ન હું,
 કોઇ નહીં છોડતા હલવા બેહુદકો.
 પરદે ગફલત ઉઠા પેશે નજર ચાર હએ,
 દયરો હરમમેં ન જા હુંડતે મૌખુદકો.
 સીજદેકે ઇનકારસે ફૈકું ન હો જાએગા,
 ખાકીએ મફ્તુલ પર નારીએ મરહુદકો.

ગજલે નાસીખ.

ગજલ—૧૧૨.

અએ જુનુ મુજ જારકા ફરયા બદન હો જાએગા,
 જે લગાએગા વો ફત્તર જુજવે તન હો જાએગા.
 તેરે જાતેલી હવા રંગે ચમન હો જાએગા,
 અરગેગુલ જે હએ વો અરગે યાસમન હો જાએગા.
 કાર ફરમા જાજ મેરા શીરી દહન હો જાએગા,
 એસુતું પર નફશે શીરી કોહકન હો જાએગા.
 જામ પર નંગે ના આએ તુમ શમે મહતાયમે,
 ચાંદની પડ જાએગી મયેલા બદન હો જાએગા.
 હોકે રંજુદા જે તલવાર મારેગા મુજે,
 જામમની બહેર નમકખારા દહન હો જાએગા.
 મએ વદાવી હું કબી સુગાં જે મેરા ઉસ્તામાં,
 મારે વહેવાનકે સંગે જાતા હેરન હો જાએગા.
 હોસનકી જીત અગર ચાહે કલામે ફરિક સુત,
 ગોહરે ગોપ અએ સનમ મેરા સોખન હો જાએગા.

ગજલ—૧૧૩.

જે બોસા લેનેમે કલ મુજસે શીરી દહન ખીગડા,
 લગા કહેને બહોત તેરા હએ ધન રોગોં ચલન ખીગડા.
 હજુર મીસલે બુતકે કરતે યે બહોત દાવા સખાહતકા,
 સજા હએ જે તેરા અએ શમએ કાફૂરી બદન ખીગડા.
 હુવા હએ ખત્રકમે ચરવા બહોત બદગોષકા,
 તેરા ક્યા નીલ ક્યામત અએ ચરખે કોહન ખીગડા.
 મએ કહેતા થા ન બએડા કર રફીઓંકે તુ સોહબતમે,
 મીજાજ આખીર ન તેરા મુજસે અએ પયેમાં શીકન ખીગડા.
 બસર જાકે કડંગાં આદવાંને દસ્ત ગુરખતમે,
 તુમારા તોર મુજ વહશીમે અએ અહલે વતન ખીગડા.

હુવે ગુલ જરદ સંબુલ જુ પરીશાં સરવ ખમધશતા,
તેરે જાતેહી અએ રશકે ચમન રંગે ચમન ખીગડા.
ખનાઇ હે કોહપર તસવીર શીરીંકી તસલીકો,
તેરા નકશા નજર આતા હએ પર અએ કોહકન ખીગડા.

ગજલ—૧૧૪.

નહીં હએ સખજએ અત આરજે મહબુબે પુરફન પર,
• હુવે હએ જમાઅ યે આ કર શમયે રોશન પર.
ગીરેખાં ચાક ગુલકીલી હએ જો દીવાનોંકે સુરતસી,
હુવા હએ ઇશતેખાહે કુએ જના મુજકો ગુલશન પર.
કીયા કયું ફરિકે અખર છોડ કર તાકે હરમ મેને,
નહીં શમશીર ફાતેલ યહ વખાલ ઇસકા હએ ગરદન પર.
ખજાએ શમ આ ગુલ સાકે ખીલોરી પાયે રંગીન હો,
કલી યા રખ ગુજર હો ઉસ પરીકા મેરે મદફન પર.
જગર હોતા હએ ટુકડે મએકસીસે તેરે શીરફતમે,
મએ ગુલરંગ સીખફત લે ગઇ હએ આખે આહન પર.
મેં વો શોરીદાસર દીવા થા જો બાઅદે મોરદનબી,
ચરાહ જાતે હએ પત્થર લોગ આકર મેરે દફન પર.
કીસીકા રએ તાખાં યાદ દીલવાયેંગે એહ હરદમ.
ગીરેગી મેરી બરકે આહ એક શખ મહકે ખોરમન પર.

ગજલ—૧૧૫.

અરફે ખુની રંગ નાલાં રાગ હએ,
વાહ ક્યા ખુશ રંગ અખકા ફાગ હએ.
ફરિકે જખ કામીલ હુવા હએ અયેને હુસન,
આગમે પડ જાયે જો શેએ આગ હએ.
દેતી હયે ફૈજે ફના પયેદમ શીકસત,
લશકરે હસતીમે ભાગાં ભાગ હએ.
જાનતેં હએ જસકો સખ તારે નફસ,
તૌસને ઉમરે રવાંકી બાગ હએ.

હીજરે જાનામે' કરો હુકેકો દુર,
પેચવાં નયેચા મુજે અખ નાગ હએ.

ગજલ—૧૧૬.

સાફીયાં દે મુજે શીતાખ શરાખ,
કખસે કરતા હું મએ શરાખ શરાખ.
હીજરમે' આગ હો ગયા પાની,
દીલકુ કર દેતી હએ કખાખ શરાખ.
ફસલે ગુલમે' અજખ નહીં હએ અગર,
અખર ખરસાએ જાએ આખ શરાખ.
સાફીયાં હએ તેરે ગુદાઈમે',
દાગે દીલ રસ્કે માદાતાખ શરાખ,
નરગીસે મરતે યારકે આગે,
હુઈ ગયરતસે આખ આખ શરાખ.
હએ મેરા જામે જુદગી લખરેજ,
સાથ અખ તો પીએ જનાખ શરાખ.
હએ સખવાર અયશે આખેરે ઉમર,
સોખહે પીરી હએ આફતાખ શરાખ.

ગજલ—૧૧૭.

રૂઠે હુવે યે આપ કઈ દીનસે મન ગયે,
ખીગઠે હુવે તમામ મેરે કામ ખન ગયે.
હમ રોતે રોતે કુર હુવે તખ વતન ગયે,
નરગીમકે ફૂલ ખનકે ગુલે યાસમન ગયે.
લેનેકો એક ગુલકી ખખર હમ વતન ગયે,
ખુએ ચમનકે વારતે સુએ ચમન ગયે.
ખાગે ખેહસ્ત ઔરખી સર સખજ હો ગયા,
મસમુમ જાખ માંહાંસે ઇમામે હસન ગયે.
ચુપ ક્યું લગે રહે બલા મુજકો રાત દીન,
ક્યા ક્યા જેહાંસે ન મેરે હમ સુખન ગયે.

ગજલ—૧૧૮.

ગમ નહીં ગર ર સીયાહી હો ખુદાકે સામને,
 સુરખર હું ઉસ ખુતે નાઆશનાકે સામને.
 છરમ છુટા રહસે દીલસે ન છુટા વો સનમ,
 ખુત બગલમેં લે ચલે હએં હમ ખુદાકે સામને.
 જુલ્ફ હો યા ખાલ હો ચશ્મ હો યા હો મેઝમાં,
 હાએ હો જતા હએ હર કાલી બલાકે સામને.
 ખોસેકા સાએલ હું ક્યું મુજકો ન કહીયે દુર દુર,
 ફદર ક્યા મૌહતાજકી હાજત રવાકે સામને.
 મુજસે પહેલે દે રફીખોંકા અગર પયેગામે માત,
 ક્યા બડા ચે કામ હએ પયેકે ફજલકે સામને.

ગજલ—૧૧૯.

આપ હએં દોસ્ત તો દુશમન ક્યા હએ,
 ખીજર હમરાહ હએ તો રાહજન ક્યા હએ.
 આપ કર દેતે હએ હર સખ્તકો નરમ,
 દસ્તે દાઉદમેં આહન ક્યા હએ.
 આપકા દામે બલા આફત હએ,
 તાએરે અર્શકા નીશમન ક્યા હએ.
 આપકે બરક ગજબકે આગે,
 મહે તો ક્યા માહાકા ખીરમન ક્યા હએ.
 આપસે હો જો ફવી મુરે જખ્ત,
 પીલતન ક્યા હએ તહમતન ક્યા હએ.

ગજલ—૧૨૦.

મએં ન ફરીયાદી ખુતોંકા હું ખુદાકે સામને,
 આશનાકા ક્યા ગીલા નાઆશનાકે સામને.
 આહલે જરકા હમેં વોહી રતબા નીગાહે ફકર,
 મરદે મુફ્લીસકી જો ફજલ હએ ગદાકે સામને.

કાઢ રૂપામે' હએ કસીશ આહન રૂપામે' જજળ હએ,
 દીલ બએ ડ્યું કર હમારા દીલરૂપાકે સામને.
 મુજકો જયે નરગીસે ખીમારકા ધ્યાન આ ગયા,
 ડ્યું તખીઓં લાએ તુમ કાસા દવાકે સામને.
 જુસ્મે નાસીખ ખાક સરદાએમે હો મરનેકે બાદ,
 ધલતેજ હએ પાદશાહે કરબલાકે સામને.

રાજલ—૧૨૧.

જાર અપને જુસ્મકો કમરે ચારને કીયા,
 ખમદાર હમકો અગરએ ખમદારને કીયા.
 અએસી અસરકી આંખ ન પાછ પરીનેલી,
 દીવાના મુજકો રોજને દીવારને કીયા.
 અએસા તખીજ કૌન હએ અએ મુલકે બારહા,
 તુજમે રૂબુઆ નરગીસે ખીમારને કીયા.
 આયે વો નાગાલાં મેરે સાંતેમે' સુખદ દમ,
 દેદાર મુજકો તાલેએ બેદારને કીયા.
 પહેના દીયા હએ ખીલઆતે રોજ ઉસકે તુરને,
 રખને સીયાહ દુર શમેતારને કીયા.

રાજલ—૧૨૨.

જોરે બદનપ ઉસકે નહીં પયેરહન સફેદ,
 યે નસતરન સફેદ હએ વો યા સમન સફેદ.
 કાસ દરજ તેરે દાંત હએ અએ સીમતન સફેદ,
 અએસા નહીં હુવા કોઇ દુરરે આદન સફેદ.
 અયે રશકે શમઆ માહ તેરા તુર દેખ કર,
 અંબુમકી હો રહી હએ તમામ અંબુમન સફેદ.
 અએ ગુલ તેરે હુજુર ન ઠયેરે કોઇલી રંગ,
 હો જાએ એક દમએ' ચમનકા ચમન સફેદ.
 ઉડ જાએ રંગ તેરે લએ લઆલકે હુજુર,
 ખીલ્લોરકી તરાંહ હો અફીકે ચમન સફેદ.

આઘ બહાર હર ખુનેમુસે હએ જોશ ખુન,
હો જાએ સુરખ પહેનું અગર પયેરહન સફેદ.
નીસબત હએ મેરે માહકા કોઘ બદનસે કયા,
હયે છીપસી તો માહકા સારા બદન સફેદ.

ગજલ—૧૨૩.

કૌન અયે ખુત હએ તુ ખોદા જાને,
કુફર કયા શએ હએ કોઘ કયા જાને.
દીલકુ પુછા જો મએને વો ખોલા,
કહી હોગા મેરી બલા જાને.
મુજકો ખેગાના સમજે હએ જાલીમ,
રાહ ચલતોંકો આશના જાને.
એકહી હએ ખોદાઓ ખુત જાહેર,
વોહી મુશરીક હએ જો જુદા જાને.
જોકે હો પાદશાહે મુલકે જુનું,
ચાહીયે ખુમકો હોગા જાને.
કીશતી ઉસકી ન હુએ સુરતે મૈજ,
જોકે તુફાંકો નાખોદા જાને.
દશકે ખુખ શોગુલ સમજે હમ,
કોઘ ઉસકો ન જાને યા જાને.

ગજલ—૧૨૪.

જુકરે કામત શીકરે આરીજમેં મુકરર ચાહીયે,
યે ગજલ ગુલજાર હએ ઈસમેં સનોખર ચાહીયે.
ગુલશને કુએ ખુતાંમેં પદે નાસેહ ખાર હએ,
કાન આશકકા બરગે ગોશ મુલ કર ચાહીયે.
થોડે કાંટે ચુનકે રખ દો હમ ખીઆખાંને મરગ હએ,
કયા હમારે કુષ્ઠ પર કુલોંકી ચાદર ચાહીયે.

મએને લીખા હએ ખીયાલે તાફે અખરમે યે ખત,
 ઇસકે પૌહયાનેકા ફાએકા કબુતર ચાહીયે.
 ઉલફતે અખરએ જનામેં હુવા સૌદા મુજે,
 મેરે સરકે વાસ્તે ફાએકા ફતર ચાહીયે,
 થોડેસે કાંટે ખીઆખાંમે ખીછા દે અએ જુનુ,
 મેરે પાએ ખાખ આલુદાકા ખીસતર ચાહીયે.
 હએ નીગેહયાંનીકા કાશી બસ ગદાઓંકી દુઆ,
 ઔર અખ દરયાં કયા શાહોંકે દરપર ચાહીયે.

રાજલ—૧૨૫.

કીસકો શીરફતમેં ખાહીશે મુલ હએ,
 પાની પીનેમેં યાંહા તાઆમુલ હએ.
 તેરે આશક હુવે હએં સખ માશુક,
 થા જો ગુલ આગે અખ વો ખુલખુલ હએ.
 નહીં તલવાર આપકી ખમદાર,
 ફુલજુમે ઈશકકા ચેહી ખુલ હએ.
 શખે શીરફતમેં શમઆકા કયા જુકર,
 જુંદગીકા ચેરાગભી ગુલ હએ.
 દીલે નાલાં હુવા મેરા જો અસીર,
 મીસલે જનજીરે જુલુફમેં ગુલ હએ.

રાજલ—૧૨૬.

ઉસ માહકે શીરફતમેં જો તારે નીકલ આએ,
 તારોંસે સીવા અશક હમારે નીકલ આએ.
 જખ હંસને લગે દાંત તુમારે નીકલ આએ,
 સરકા જો શકકે સાફ સીતારે નીકલ આએ.
 ખેલેકી નજર આ ગઈ કલીઆં ગુલેતરમેં,
 હસનેમેં જો કલ દાંત તુમારે નીકલ આએ.
 દેતા હએ કાંહાં સાથ ખુરે વફતમેં કાઈ,
 પૂતરકો લગી ચોટ શરારે નીકલ આએ.

ગજલ—૧૨૭.

અખર મીઝગાં હએ જુદાઇમે ઘટા બરસાતકી,
 અપની થંડી સાંસ ગોયા હએ હવા બરસાતકી.
 દર્દમંદે ઈસ્કું હું કબ હએ હવા બરસાતકી,
 દર્દકો કરદેતી હએ દુના હવા બરસાતકી.
 કબલે બારીશ રોતે રોતે કોર હો જાઈ કહીં,
 હીજરમેં સુરત ન દેખું અએ ખુદા બરસાતકી.
 કહેતેં હએં રોરોકે મુઝલીસ મુજકો રોતા દેખ કર,
 ખાના વીરાનીકો ક્યા કમ થી બત્તા બરસાતકી.
 રાત કુલકુલ મૈાજ મએ ખીજલી કફે મએ હએ સેહાબ
 મયેકશીંકો કબ હએ હાજત સાકીયાં બરસાતકી.
 બાગો મએ અબરો ગની મહેતાબો નહેરો વસ્ત્રે દોસ્ત
 એક દીલ હએ ઔર હસરત હએ બડી બરસાતકી.
 તેરે આગે અબરમેં પંજા છીપાલે આફતાબ,
 અએ પરી ક્યા રંગ દેતી હએ હીના બરસાતકી.

ગજલ—૧૨૮.

ન તેરી ગાત ખુરી હએ ન તેરી બાત ખુરી,
 નજર આઈ ન મુજે તેરી કોઈ બાત ખુરી.
 ગરએ અએ જાન નહીં તેરી કોઈ બાત ખુરી,
 પર મેરી બાત ન ગાની હએ યેહી બાત ખુરી.
 ચાહીયે એહ કે ન હો મેરી બાત ખુરી,
 આપતો જાનતે હએં મેરી બત્તી બાત ખુરી.
 સુમ હું કયું ન બલ્લા તુજસે લીપટ કર હાથ,
 વાહ ક્યા મુહ હએ કે નીકલી ન કબી બાત ખુરી.
 બાતકી ગયેરસે તુને મેરી ક્યા બાત રહી,
 હો ગઈ તુજસે યેહ અએ રસ્કું પરી બાત ખુરી.

ગજલ—૧૨૮.

હીંમતે આલી તો દે યા રખ મગર જર આહીયે,
 આસમાં મુજકો બનાયા હએ તો અખતર આહીયે.
 આંખ કયા ખોલું કે હએ મહવે તસવુર દીલ મેરા,
 ધરમેં વો મેહબુબ આયા ખંદ અબ દર આહીયે.
 ખોસા માંગા મએને વો કહેને લગા દરસે નીકલ,
 ને કે સાએલ હો વો દરવાજેકે બાહર આહીયે.
 હું વોહ કશ થા ખરાબાતે અજલમે એહ કલામ,
 જામે મયે મુજકો બજાએ કાસેએ સર આહીયે.
 શીશએ મયે ગલા સાગર હએ તેરા જીરમે મરત,
 તુજકો શીશા આહીયે સાફી ન સાગર આહીએ.

ગજલ નજર.

ગજલ—૧૩૦.

જુદા કીસસે કીસીકા કોઇ હખીબ ન હો,
 યે દાગ વો હએ કે દુશમનકોબી નસીબ ન હો.
 જુદા ને હમકો કરે ઉસ સનમકે કુએસે,
 એલાહી રાહમેં એસા કોઇ રફીબ ન હો.
 એલાબ કયા કરેં હોકમા તપે જુદાઇકા,
 સીવાએ વસ્લકે ઉસકા કોઇ તખીબ ન હો.
 નજર અપના તો માશુક ખુબસુરત હએ,
 ને હોસ્ત ઉસમેં હએ વએસા કોઇ અલબ ન હો.

ગજલ—૧૩૧.

ખુલખુલે રાયેદાને પુછા ગુલસે યું રોજે બહાર,
 અએ ગુલેરાઅના તેરે દામનસે કયું લપટે હએ ખાર.
 ગુલને કર આક ગીરેબાં યું કહા રો રોકે જાર,
 અશમે ગુલકો નોકે મીઝગાંકી જાગ હએ નોકે ખાર.

ક્યા નજાકૃતસે ગેરા સુરમા હએ ચશમે ચારકા,
બારે કાકુલસે કમર કયું કર ન લયકે બારબાર.
મુતરબો મેનાઓ સાફી તુગમઓ ચંગોર્યાબ,
સખ મોહીયા હએ વસે તેરા ફકૃત હએ ઈનતેગાર.
જો ગુલે રૂખસારે જાનાંકી ન આઈ દીલકો તાબ,
છુપ રહા ગુનચેઓ ગુલ ગયેરતસે હોકર શરમસાર.
તેરે મકહમકે લીયે અયે સીમબર ગુરબારમેં,
ગુલ ગીરેઆં ચાક કર આયા નીકલ બેએખતીયાર.

ગજલ—૧૩૨.

તફરકા હોતા હે એસાબી ગુલનદામ કહીં,
મયે કહીં શીશા કહીં સાફી કહીં જામ કહીં.
દીલકી બેતાબી ચાર ઠએરને ન દેતી મુજે,
દીન કહીં રાત કહીં સુજે કહીં સામ કહીં.
એક દીલ દીજયે કીસકીસકો સખી માંગતે હએ,
ખુદ કહીં બાલા કહીં જુદે સીયાદામ કહીં.
નામેંબર નામા લીખું યા મુહ જબાંની કહે દું,
ખતકે પુરજે લીખું ફાસેદે નાકામ કહીં.
દેલબી ઓરબને કેશએતને સબીકી હએ નજર,
ગુલ કહીં ગુનચા કહીં ખુલાખુલે બદનામ કહીં.

ગજલ—૧૩૩.

નીગેહકે સાંભને ઉસકા જોહીં જમાલ હુવા,
વો દીલહી જાને હએ જો દીલકા અદવાલ હુવા.
અગર કહું મેં કે ચમકા વો બરફકે માનીંદ,
તો કલ મીસલ હએ યે ઉસકી જો બીગીસાલ હુવા.
ફરાંરો હોશકા જાના તો કીસ શુમારમેં હએ,
ગરજ ફીર આપમેં આના મુજે મહાલ હુવા.
ઉધરસે ફેર દીયા મયેકા નેગાહને સાગર,
ઉધરસે જુલુકા હલકા ગમેમેં જાલ હુવા.

બહારે હુસ્ન જો આપ નજર વે ઉસકી નજર,
તો દીલ વહીં ચમને ઈશકમેં નેહાલ હુવા.

રાજલ—૧૩૪.

તુજે કુચલી ખોદાકા તરસ હવે અયે સંગદીલ તરસા,
હમાન દીલ બહોત તરસા અયે તરસા ન અબ તરસા.
મેં ઉસપે મુબતીલા વે ગયેર મજહૂબ શોખ અબ તરસા,
ક્યામત હવે મોસલમાં આશકે ઔર માશુકે હવે તરસા.
ફકત તીરે નેગેહસે તો ન દીલકી આરજી નીકલે,
તેરે ફરયાં લગા અબકે કોઇ ઇસ્સેલી બેહતરસા.
ન જાણે મેં તો ઉસ પાસ લેકીન ક્યા કરું ચારો,
ચકાચક જાગરમેં આગ લગ જતી હવે નશતરસા.
પોકારા દુરસે દે કર સરીર ઉસને તો ક્યા મેરા,
ઘડક કર ચકબચક માનેમેં દીલ લુટા ખામુતરસા.
હુવા ખીમાર તેરે ઈશકમેં જો ચરખે આરમ પર,
મસોહા પઠ રહા હવે કુછ બીછા કર અપના બીસતરસા.
નજર એક દો ગેલા કરની યૌત હોતી હવે ખુબાંસે,
ચલો અબ ચુપ રહો બસ ખોલ બૈઠ તુમ તો દક્તરસા.

રાજલ—૧૩૫.

ફલાલે ગરદુ અગર જેહાંમે જો ખાક મેલીકો જામ કરતા,
તો મેં સનમકે લબોંસે મીલકે અજબ રહે એસે મુદામ કરતા.
જો પાતા લહેજજત બસાને મસતાં મેં મહોબ્બતસે તેરે જાહેર,
તો સમયેસે નીકલકે અપને વહો મએકદમેં સુકામ કરતા.
વહો બજમ અપનીલી મએકશીકી વશર હો જતી મસતોં બેખુદ,
જો શોખજી વહાંસે બચકે આતે તો મેં નેજુક કર સલામ કરતા.
જો જુલ્હે મુખડેપે ખોલ દેતા સનમ હમારા તો ફેર રહે ગરદુન,
ન દાન દેખતા ન શય બતાતા ન સુબેહ લાતા ન શામ કરતા.
નજર આખરકો હાર કર મએ ગલીમે ઉસકે ગયા થા બીકને,
તમાશા હોતા જો મુજકો લેકે વહો શોખ અપના ગુલામ કરતા.

ગજલ—૧૩૬.

મીલા આજ મુજકો વો ચંચલ હ'મીલા,
હુવા રંગ સુન કર રફીખોંકા નીલા.
કીયા જીસને મુજસે અદાવતકા પંખ,
સીલીકે અલેહુમ અગ્નિયુન સફીલા.
નીકલ ઉસકે જુદ્દોંકે કુચેસે અચે દેલ,
તો પહરતા કુમુલલ ઈલા કલીલા.
કોહરતાંમેં મારેં અગર આહકા દમ,
ફેકાનત જમાલુન ફસીયુન મોહીલા.
નજર ઉસકો ફજલો કરમપર નજર રખ,
ફફૂલ હસખી અલાહ નીઆમુલ વકીલા.

ગજલે આખાદ.

ગજલ—૧૩૭.

હમ બગલ મુજસે અગર વો ગુલબદન હો જાએગા,
તંગ મીસલે ગુલ ખુશીસે પેરહન હો જાએગા.
ખો તો ક્યા હએ સુરતે કાકુર ઉડ જાએગા રંગ,
ખાલસે તેરે ખજલ મુસ્કે ખોતન હો જાએગા.
દોસ્ત રાહે ઈશકમેં મુજસે કરેંગે દુશમની,
રાહબર હરએક મુજકો રાહજન હો જાએગા.
ખેતરહ શીરદોસમેંભી શાદ હોનેકા નહીં,
કસરે જતતભી મુજે ખયતુલ હુજન હો જાએગા.
નાલાહાએ દીલ હમારે જા લગેંગે મીસલે સંગ,
દુકડેએ શીશોકી તરહ ચરખે કોહન હો જાએગા.
જીસ ફદર રોંગીંગા ફુલેંગે ગુલે દાગે જીનુ,
સબજ આખ અશકસે મેરૂ ચમન હો જાએગા.
નાતવાંનીસે ન નીકલેગી દહનસે કોઇ ખાત,
સાફ ફનદા લખપર ગોયા હર સોખન હો જાએગા.

ગઝલ—૧૩૮.

અગર ખુલખુલકે નાકોંસે હમારા ગુલબદન ખીગડા,
 તો ફેર અએ બાગમાં તુ દેખના રંગે ચમન ખીગડા.
 લગે કુચ ઔર ચાલેં આપ ચલને અપને આશકસે.
 બનેગી અબ ન સાહેબસે કે સાહેબકા ચલન ખીગડા.
 તડપનેમે લહુકે પર ગએ છીટે જો દામન પર,
 બસ ઇસ તકસીરપર વો ફાતીલે શમશીરજન ખીગડા.
 બને સરવે ચેરાગાં દુરીએ 'ખુશીદે અનવરમે',
 રૂયા તનમે' હુધ દાગોસે કબ અપના બદન ખીગડા.
 કુઆએ ગુલકી સુરત ચાક ફીરાહન કીયા હમને,
 મીઝાજ અપના ગમે શીરકતમે' અએ ગુલપએહરન ખીગડા.
 મએ સએદે નીમ જન વોહ હું કે મેરે સખત જનીપર,
 લગાકે તીર મીઝગાં ક્યાહી વો નાપુક શીગન ખીગડા.
 જો મએને શામસે તસલીહ દી ઉસ રૂએ રવશનકો,
 તો ક્યા ક્યા ગરમ હોકર વોહ મીઆને અનજુમન ખીગડા.

ગઝલ—૧૩૯.

લીએ અશઆર વકતે ફેકર જબ ગેસુકે જોબન પર,
 ન સુજ કુછ અધેરા છા ગયા એક તબએ રોશન પર.
 તડપથી નોજવાનોંકી હમે' તીફલીમે' જોબન પર,
 મચલ જાતે થે તીફલે અશકકી સુરતસે દામન પર.
 શબાબ આયા વો અબ નામે 'ખુદા દએ' અપને જોબન પર,
 હુવા મુરગે નેઘા પરવાના શમયે રૂએ રોશન પર.
 ગરીબોંકી મજરોંપર ચેરાગોંકી નહીં હાજત,
 બરાહે રોશની કાશી હએ શમએ માહ મદફન પર.
 તડપના ખીસ્મીલોંકા ખેલ સમજ હએ' વો હસતા હએ,
 મીઝાજ ઉસ ફાતેલે અલમકા દએ અબતગ લકકપન પર.
 સફાઇ ગોહરે દનદાનકે મજમુ' મએને બાંધે હએ,
 જમીને શહેર ગોયા ફેક હએ હીરેકે માદન પર.
 તેરી શીરકત રોલાયેગી ઉસેબી અએ ગુલે ખુબી,
 ગીરેગે અશકે ખુલખુલ બાગમે ફુલોંકે દામન પર.

ગજલે સાદીક.

ગજલ—૧૪૦.

અયે બેસમજ સમજ કે યે મશહુદ કૌન હે,
હર શયમે દેખ લે કે યે મોઝુદ કૌન હે.
ગરચે ખુલા હો રાજ સમીઉલ બશીરકા,
હર ક્ષલમે મે દેખ કે મફસુદ કૌન હે.
આદમ હૈ કૌન તીનતે આદમ કહાંસે હે,
સુજદા કીયા સો કૌન વો મસજુદ કૌન હે.
ખીલવતમે કૌન જાહેદ મય નોશ હો ગયા,
આખીદ હુવા સો કૌન વો મામુદ કૌન હે.
કીસકુ ખરીદ કૌન કીયા કૌન વો ખીકા,
યે બોલ કૌન અવ્યાજ વો મામુદ કૌન હે.
અબ તો સીકુત સાદીકે શા ખૈર હો ગયા,
સમજ કે બૂદકે કૌન હૈ નાબૂદ કૌન હે.

ગજલ—૧૪૧.

મેં આશકું હું દીલસે જાહુલે સનમ પર,
દીવાના હું ઉસકે વજુદો અદમ પર.
કીયા જબસે એકરાર કાલુ બલાકા,
હુવા તબસે નાગ્ન મેં નકદે કદમ પર.
કીસીમેં નહીં વો હે ઉસમેં યે સારે,
વો કદીર હે અપને તો જોરો કરમ પર.
જહાં દેખો મોઝુદ ઉસકી તજલી,
મુકરર નહીં કુછ યે દેરો હરમ પર.
વો જૈસાં હે અવ્વલસે આખીરખી ઐસા,
હે મુખતારે અફઆલ ખુદ બેશકમ પર.
રાહા ખૈર સાદીકું હે જાનાંસે વાસલ,
હે હુશીયાર હર બ્યાન ઉસદમ કદમ પર.

ગાજલ—૧૪૨.

બકાકે તરફ જો આદમ ગયા સો ફીર ન ફીરા,
હશમકો છોડકે હાતમ ગયા સો ફીર ન ફીરા.
ખખર વો કુચેકી કોઇ ન લા સકા જા કર,
સીકંદર ઔર વહાં જમ ગયા સો ફીર ન ફીરા.
જો આયા બજમે તનમેં શમઅસા જલકર,
વો અપને ચશમકો કર નમ ગયા સો ફીર ન ફીરા:
નીહાલ હોકે યે કહેતા હએ બુલબુલ શએદા,
ગુલોંકા બાગમે મોસમ ગયા સો ફીર ન ફીરા.
ગોશ્વે હુસ્ન ન કર છતના અએ મેરે યુસુફ,
વો હુસ્નકા તેરા આલમ ગયા સો ફીર ન ફીરા.
કાંઠાં વો આગલાસા બલ અબરવોમેં પરજના,
વો તેગકા તેરે જો ખમ ગયા સો ફીર ન ફીરા.
ન બાદે મરગબી સાદીકે આન કર પુછા,
લેહલ પકડકે વો માતમ ગયા સો ફીર ન ફીરા.

ગજલે તુરાબ.

ગાજલ—૧૪૩.

અરકસે મોંહપે જો ઉસકે નેકાબ હુબ ગયે,
તો બે હેબાબ હુવા સબ હેબાબ હુબ ગયે.
યે બાલ ખોલકે દરયામેં કીસને હુબી દી,
કે દીનબી રાત હુબ આફતાબ હુબ ગયે.
વો ગરકે દશિક મુજકો જાનબુજ કહેતા હએ,
તુમ કીસકે આહમે ખાનાખરાબ હુબ ગયે.
યે શબલી યુંહીં કટી અબતલગ ન આયા ચાર,
સહર તલુ હુબ માહતાબ હુબ ગયે.

છુપા નહીં રૂપે ગુલશમ સુરખ પુરકમે,
શકક નમુદ હુધ શાહ આળ કુળ ગયે.
સુનકે વો શેખ ગાજલ મેરી યે કહેતા હએ તુરાળ,
ધિકકને મારા સાહેબ તુજે ગમમે તુરાળ કુળ ગયે.

ગાજલ—૧૪૪.

ફીર ના આઈ વો મેરે મેહફલમે,
રહે ગઈ આરજુ યેહી દીલમે.
કીસ તરેહ આતી ઉસપે મુશકાલ ઔર
યાદ રખતા હું ઉસકો મુશકાલમે.
દરદમંદ દેખકે ફદર વો કુજ તો કરે,
દરદકા જુજ અગર હો ફાતીલમે.
કહો ફાતીલસે કબતલક તડપે,
જ્યાદા તાકત નહીં યે ખીસમીલમે.
આગે વો ક્યા સફર કરેગા તુરાળ,
થક ગયા હએ જો અવલ મંનજલમે.

ગાજલ—૧૪૫.

જુહી ગયેરસે વો હંસા ખેલખેલા,
ગયા રશકસે દીલ મેરા તેલમેલા.
નજર બરકે કોન ઉસકા દેખે જમાલ,
જસે દેખ આખે ગધ જહેલમેલા.
તુ જાહેદ ન જાના કમી ઉસ તરફ,
કે વો મોગખયા હએ નપટ ચીલમેલા.
મયાદા કહીં દેખકે ઉસકા હોસ્ત,
તેરે ધિકકકામી ઉઠે ગુલમેલા.
દીવાના હો જો તુજસે કિતજહે તુરાળ,
કે તેરા જબરદસ્ત હએ સીલમેલા.

ગાજલ—૧૪૬.

રહેતા હએ ગમે દીલસે મુજે જાનકા ખટકા,
હએ અશકરવાંસે મુજે તુજાનકા ખટકા.

ક્યું કરના બરેમનસે અદાવત હો તુને શેખ,
 કાશીરકે મોહખ્ખતમેં હએ ઇમાનકા ખટકા.
 પા બરેહના ફીરતા હએ વો સહેરામેં હમેશ,
 મજનુકો નહીં ખારે બયાબાનકા ખટકા.
 ચારો મેરે ખાતેર ન પરેશાં હો કીસીસે,
 હએ દીલપે મેરે જુદ્દે પરેશાંકા ખટકા.
 ક્યું છુપકે ન પરદેમેં કરે શમેએતજલી,
 રખતી હએ તેરી જુમળેશે દામાનકા ખટકા.
 ડરતે હએ અમીર અખકે યરજમ'દોસે એસે,
 જૈસે કીસી મુદ્દલસકો હો મેહમાનકા ખટકા.
 હરચંદ તુરાબ ઉસ જુતે કાશીરકો મેં આહયા,
 દીલસે ન ગયા ઉસકે દીનો ઇમાનકા ખટકા.

ગાજલે—૧૪૭.

અખ તો વો દીલફરીબસે-કામ પડા જો હો સો હો,
 દુસ્ત પર ઉસકે નફદે દીલ-સદકે કીયા જો હો સો હો,
 હોતેહી ઉસકે ચાર ચશમ-લગ ગઇ મેરી ટકટકી,
 જલવા તો ઉસકા આંખમે-છાંએ ગયા જો હો સો હો.
 હમકુ ઉસીસે કામ હયે-દીલમે વોહી તમામ હયે,
 હોઠોંપે જીસકાં નામ હએ-દર્દ સદા જો હો સો હો.
 ના સહો તુમ ન કુછ કહો-દેખ સમજકે ચુપ રહો,
 હસકા જખમ દીલપે તો-કારી લગા જો હો સો હો.
 હોના થા સં હો ગયા-હોગા વોહી જો હોના હયે,
 પુછા ન કુછ દીવાનોંસે-અકતે હો ક્યા જો હો સો હો.
 નીશોકા હયે અજબ મજા-મોહોતે સખા તુ જાને ક્યા,
 પીતે હયે મયે જો બરમલા-કહોતે હયે બાહ જો હો સો હો.
 ચારને દી હમે શરાબ-પીકે હુવે હયે હમ ખરાબ,
 આહો બલા કહો તુરાબ-આહો ખુરા જો હો સો હો.

ગંજલે તમના.

ગાજલ—૧૪૮.

ગમે દુરીસે છ જલતા હએ અસ્ક આંખોંસે જરી હએ,
કહો લયેલાસે જા પ્યારે સુખો રૂપસત હમારી હએ.

અરે પૈયાં કલસે રે તુ આધી રૈન ન કુકે,
હોલે હોલે સીલગત હએ સો તુ ક્યું ડારી કુકે;
તેરે આવાજને જાલમ અજબ આકૃત યુજરી હએ.

ગમે દુરીસે છ જલતા હએ.

સાજન વો દીન કોનસે જો સુખસે લાગી પ્રીત,
અબ દુખ દે ન્યારે ભયે સો કોન ગાજીકી રીત;
અએ બેમરૂવત સાજના કુછબી ખોદે કીરદેગારી હએ.

ગમે દુરીસે છ જલતા હએ.

પીતમ તુમ મત જનીઓ કે તુમ ખીછડે મોએ ચએન,
હારી બનકી લકરી સો સીલગત હએ દીન રએન;
ગયે દીન તો રોતેહી રોતે રાતકુ અખતર શોમારી હએ.

ગમે દુરીસે છ જલતા હએ.

ખીરહા તનકી હોં લગી જલો જાત સખ કાત,
નાડી દેખત દંગી ભયી સો પરો ફેફાલા હાત;
તપે ગમસે જગર તો જલ ચુકા અબ તનકી બારી હએ.

ગમે દુરીસે છ જલતા હએ.

હસમ સુક પીંજર ભયો માસા રહેયો ના માસ,
રગત રતી બર ના રહેયો, રહેયો લખવન સાસ;
અજલ તુ લે ખાવર કે મુજપે અબ જુસ્ત ભારી હએ.

ગમે દુરીસે છ જલતા હએ.

એક તો નૈના મદ બરે દુજો અનજન સાર,
અરે ખાવરે ક્યું દેત હએ મજવારન હથીયાર;
નેગાહે યાર જાદુ હએ યા યુંદીકી કટારી હએ.

ગમે દુરીસે છ જલતા હએ.

કાગા નૈના નીકાલ દું જો પીકે દુખ લે જાય,
 આગે દરસ બતાયકે પીછે લીજો ખાય;
 જમાલે યારસે કબ આશકોંકો આંખ પ્યારી હયો.
 ગમે દુરીસે છ જલતા હયો.
 જવો તગીબ ઘર અપને તુ ક્યું જનલ સાર,
 આશક ચંગે કીને કીયે બીન દેખાવન દીદાર;
 હમારે દરદહી દારસે અફલાતુંબી હારી હયો.
 ગમે દુરીસે છ જલતા હયો.
 તાલ સુક પરપટ બચી હંસા ક્યુ ના જાય,
 ખાંધી મીન પ્રેમઝી કંકર ચુન ચુન ખાય;
 તમન્નાકો અયે પ્યારે હતુજ ઉલજત તુમ્હારી હયો.
 ગમે દુરીસે છ જલતા હયો.

ગજલ—૧૪૯.

ઉમ્ર સખ મુદતમે ખાયા કીયે નદાન રહે,
 દીલને ચાહ છસે ઉસકે લીયે હેરાન રહે.
 યું તો મુહ દેખકી હોતી હયો મોહબત સખકો,
 જખ મેં જનતું કે મેરે બાદ મેરા ધ્યાન રહે.
 કોરી આલા મેરી તુરબતપે ચહડાના યારો,
 નાગની જુલફોંકા મારા ચેહી પચછાન રહે.
 જલ્દ લાદે ખખર ઉસ યારકી તુ અયે ફાસીદ,
 કામ હો મેરા તેરા ઉમ્ર ભર હયસાન રહે.
 કબી ફાગેકો ગયા ઘાહ ગયા દયોરો હરમ,
 આહા ઇસ હરિફમે હીંદુ ના ન મુસલમાન રહે.
 હમ તો જનતે હયે સુએ મુલક અદમકે લીયે પ્યારે,
 કીસે સોંપુ તુજે તેરા અલાહ નીજેખાન રહે.
 હફતાલાસે તમન્ના હયે અલીગોહરકી,
 તંદરોસ્તી રહે ઈમાન રહે જાન રહે.

ગજલે અજમત.

ગજલ—૧૫૦.

આનેકા તેરે પાસ કૃં ક્યા મેં બહાના,
ખીન દેખે તેરે હોતા મેરા દીલ હએ દીવાના.
મરતી હૈં તેરે વાસતે ઔર દીલકો નહીં અયેન,
સૌ આર તુજહે દેખને દરવાજે પર આના.
કોઇ દોસ્ત નહીં અયસા જો મેં બેજુ' સંદેસા,
માલુમ નહીં મુજકો સનમ તેરા ઠીકાના.
ઉસ દામે મહબતમેં જો કોઇ હોવે ગેરફતાર,
લાજમ નહીં ખીમાર પર તલવાર ચલાના.
દીદાર તેરા દેખકે મેં હો ગયા સરશાર,
કીયા બાંકે નેગાહસે મસ્ત દીલ પર નીશાના.
એકબાર મેરે ખાબમેં આયા વો સીતમગીર,
ઉન દીનસે દીયા છોડ પલંગ ઔર ખીછાના.
આતશ જો સીલગતા હએ મેરે સીનેમેં હરદમ,
ધસપંદકે તરાંહ દેલકે તહીં તુજપે જલાના.
અજમત તુજે યજદાને કીયા હએ સખુનવર,
છાતીમેં તેરે હોગા શાએરીકા ખજાના.

ગજલ—૧૫૧.

ગુજરકે તનસે જો દમ ગયા સો ફીર ના ફીરા,
વતનકો છોડકે હાકમ ગયા સો ફીર ના ફીરા.
આવન આવન કહે ગયે, લૂગ ગએ બરસ પચાસ,
તનકા હોવા પીંજરા, અબતગ ગઈ ના આસ.
અમલ બેઠાનેકો નાજમ ગયા સો ફીર ના ફીરા;

હુવાં હએ નામ નીશાં, જગમે' ઈનસાંકા,
જેહાં ફાંનીસે આદમ ગયા સો ફીર ના ફીરા.
ગુજરકે તનસે જે દમ ગયા સો ફીર ના ફીરા.

જહરી લગી બરસાહકી, ચામાસા મોસમ આય,
બાદલ ગરજે ધુમસે, બીજલી ચમક બતાય,
હમારે હુસ્નકા આલમ ગયા સો ફીર ના ફીરા;
કોઇ હએ હકુકે તરફ જનોંકી તલબ યાંહાંસે ચારો,
હમારે પહેલુસે હમદમ ગયા ફીર ના ફીરા.
ગુજરકે તનસે જે દમ ગયા સો ફીર ના ફીરા.

પંચી પહોંચ્યા દેશમે, હમે દીયા પરદેશ,
બધુત લગાયે સીર પાછોંકા લઈ જેગનકા બેસ,
બરાહે જંગકે મોહકમ ગયા સો ફીર ના ફીરા;
સદ્દરસે આને લગે સબ કોઇ મુસાફીર અપને મકાં,
હમારે રીયાસકા મેહરમ ગયા સો ફીર ના ફીરા.
ગુજરકે તનસે જે દમ ગયા સો ફીર ના ફીરા.

દુનીયા હએ દો રોજકી, ઇસપર ન કર ગુમાન,
સો બરસ યા સાહજી, આવે મોત નીદાન.
ફાલકે ફીલેપર હાશમ ગયા સો ફીર ના ફીરા,
રહા હએ નામ સીકનદરકા જે બાદશાહ ના રહે,
જેહાંન ફાનીસે હાતમ ગયા સો ફીર ના ફીરા.
ગુજરકે તનસે જે દમ ગયા સો ફીર ના ફીરા.

ફાલકી તલવાર થી, મુલકોંપે થા નામ,
તેગ ફજાકી આ લગી, કોઇ ન આયા કામ,
ઉધરકો બકે જે કોઇ અલમ ગયા સો ફીર ના ફીરા;
પેહેલવાનોંકે લશકરમે' થી જરબ જસકી,
ફજાકે મહો પાસ રસ્તમ ગયા સો ફીર ના ફીરા.
ગુજરકે તનસે જે દમ ગયા સો ફીર ના ફીરા.

મરદોંકી મરદી રહે, સખીઓંકી ખેરાત,
 ઇસ દુનીયાસે ને ગયે, ખાલી ઉનકા હાત,
 બરસ કર બાગસે શબનમ ગયા સો ફીર ના ફીરા;
 ફીઆ હે જીસને સખાવતકે નામકો રોશન,
 ફનાકે મુલકપે સોરાબ બમ ગયા સો ફીર ના ફીરા;
 ગુજરકે તનસે ને દમ ગયા સો ફીર ના ફીરા.

તખ્ત ઉપર બેઠકે, ને કરતે થે ઇનસાફ,
 ચીઠી આઘ સરકારસે, ઘડી ના કરે માફ,
 જગાકો છોડકે જમ ગયા સો ફીર ના ફીરા;
 બડી રેયાઝત જમશીદકી થી ઇસ દુનીયામે,
 જેહાંસે કરકે વો માતમ ગયા સો ફીર ના ફીરા.

ગુજરકે તનસે ને દમ ગયા સો ફીર ના ફીરા.

તાજ સીરપે રખકે હોતે ને જેહાંકે સીરદાર,
 દેખતે દેખતે તાજ છોડ ખાકસા હે ગીરફતાર,
 હીયાં જીંદગાની હો જુલમ ગયા સો ફીર ના ફીરા;
 લડાઇ હયે જેહાંકી, ઉસમે નરદ ઇનસાન,
 લડકર ને ઇનસાન નમ ગયા સો ફીર ના ફીરા.

ગુજરકે તનસે ને દમ ગયા સો ફીર ના ફીરા.

જેહાં પુર જફા હયે, કીસીકે સંગ ના આય,
 કીસે મીલાવે ખાકમે, કીસુકો માશુફ મીલાય,
 જમાનેસે હોકે ને બરદમ ગયા સો ફીર ના ફીરા;
 ખેળન બહાર તો સખકો લગી હે અજમત,
 વલે નાજવાનીકા મોસમ ગયા સો ફીર ના ફીરા.

ગુજરકે તનસે ને દમ ગયા સો ફીર ના ફીરા.

ગાજલ—૧૫૨.

નાગ જહેરીને હમે કાટકે સારા ઊલટા,
 મેરે ફીસમતકે તરફીકા સેતારા ઊલટા.

મેરે મેહેયુઅકી ખુશવકતી સુના જા મુઝકો,
 લાકે ફાસીદને વડ પએગામ સીધારા ઊલટા.
 જો કરતે હએ તદખીર સો બન આતી નહી,
 દાવ ચહોસરકા પડા હએગા હમારા ઊલટા.
 કર દીયા જખમસે બીમાર હમે અય જાલેમ,
 કયા તેરી ચક્ષમકી હએ શએફકા મારા ઊલટા.
 અયસે સકતીકી ન કર ખાત અજમત હમસે,
 તું જો ઊલટા તો હમે જમાના સારા ઊલટા.

ગંજલે દરદ.

ગંજલ—૧૫૩.

તેરે ફેરાકમે સનમ ગુજરી સો હમપે બેકલી,
 બગએર જાનસે કોઈ કંજા મુદત લે ચલી.
 આકે હમારે તુરબતપે કહેને લગે રશકે કંમર,
 મર ગયા તો અછા હુવા સરસે મેરે બલા ટલી.
 મએ જઈફા નાતવાં હું, દુર ચારકે ગલીમે,
 ઉસકે હવાએ વસલોંપે મુજકો ઉડાકે લે ચલી.
 અહેલે અદમ કુચ ન ખુલા ગુજરી હએ રફતેગાંપે કયા,
 કોઇ હફીકત આનકે કહેતા નહીં ખુરી ભલી.
 મેરા એલાજે દરદેસર ગર તુજસે હો તો કર,
 ના તો સીરસે બાંધ લે અપના દુપેટા સંદલી.

ગંજલ—૧૫૪.

ફત્તે આશક કીસી માયુકસે કુછ દૂર ન થા;
 પર તેરે એહદકે આગે તો એ દસ્તુર ન થા.
 રાત મીજલસમે તેરે, હુસ્નકે શોલેકે હજુર;
 શમયકે મુખપે જો દેખા તો કહીં નૂર ન થા.

જુક મેરહી વો કરતા થા સરૈહા લેકીન;
 મૈને પૂછા તો કહા ખયેર એ મજકૂર ન થા.
 બા બજુદીકે પરા બાલ ન થે આદમકુ;
 વહાં પોંહયા કે શીરસ્તેદાબી મગદૂર ન થા.
 પરવરશે ગમડા તેરે, હાએ સનમ કર દેખા;
 કોઈબી દાગ થા સીનેપે કે નાસૂર ન થા.
 મોહનેશખ આજ તેરે હાથોસે મયખાતેમે;
 દીલે ન થા કોઈ કે શીશાકી તરા ચૂર ન થા.
 દર્દકે મીલનેસે અય યાર ખુરા ક્યૂં માના;
 ઉસકુ કુછ ચૌર સીવા દીદકે મંજુર ન થા.

ગજલે કીશન.

ગજલ—૧૫૫.

જરકી મહોખ્ખત જરકે તક, બેજર તો જગમે ખાર રહે,
 જખખ દેખ મએ આએ, જરસે બેરા પાર રહે.
 મએ હર તરેહસે સોચ દેખા, જગમે જરસે ચૌર કુચ્છ,
 કોઇ દેખા ન સુના મએ જરહી યહાં મુખલાર રહે.
 માશુફાંકી મીઠી બાતોંપર, ન દીલકો તુ લોભા અય યાર,
 જરકી મહોખ્ખત દીલમે ઉનકે, જરહી ઉનકા યાર રહે.
 જનકે મુલસે દમખદમ, નીકલે સુખુન અએ જન તું,
 તુમકો નહી કરતી મીયાં વહે જરકો કરતી પ્યાર રહે.
 યહે દોસ્તો કેહતા હું તુમકો, જર સીવા યહાં નહી કંદર,
 ચાહ હું દુન્યાઇ જરકી કીશનકા કીરતાર રહે.

ગજલ—૧૫૬.

ફશકકે દરીઆકી માજે દેખકર મએ બહે ગયે,
 યારકે મીલનેકા દીલમે ધા સો દીલમે રહે ગયે.

જીસકો દેખા ઇસ જેહાંમે હએ જો મારા ઇશિકા,
 ઇશિક નહી એ બદ બલા હએ જીસને દેખા કહે ગયે.
 મૈને દેખા દોસતો ઇસ ઇશિકે સારે ફરેખા,
 રાત દીન જગતા રહા, જીતેજી મર રહે ગયે.
 મોતકો કરના કુખુલ, ઔર જહર ખાના ખુબ હએ,
 જો ફૂસા ઇસ ઇશિકમે, બહો લાખોં દુખ સહે ગયે.
 કીશનકી એ અરજ ચારો, ઇશિકે માહકુજ રહે,
 બદ બલા હએ બદ બલા હએ, હર કીસીને કહે ગયે.

ગજલે અલફી.

ગજલ—૧૫૭.

ખુદાને કીસ ગજલ બીતર હમકો આન ડાલા હએ,
 ન સાફી હએ ન દીલબર હએ ન શીશા હએ ન પ્યાલા હએ.
 ફીર મુશતાફ જુ ખુલખુલ ગુલોંકે દેખને ખાતેર,
 ન સમખુલ હએ ન નરગીસ હએ ન રએહાં હએ ન લાલા હએ.
 હમારે બાગમેં રૈનક હોવે કીયું કર અરે ચારાં,
 ન દવના હએ ન મરવા હએ ન ચંમપા હએ ન કૌવલા હએ.
 ખીરેહમન હો રીઆઝ અરનાનકે બેતાબ હોતે ફેર,
 ન ગંગા હએ ન જમના હએ ન નદી હએ ન નાલાં હએ.
 તુજે અપના મોતીઅ કીયું કર કરે અએ સંગ દેલ ફેરકર,
 ન તસખી હએ ન સુમરન હએ ન મનકા હએ ન માલા હએ.
 સનમકે પાસ નીત જના ગલા અપના કટાનેકો,
 ન ખનજર હએ ન જમદર હએ ન ખરછી હએ ન બાલા હએ.
 શેએર અલફી કહે અકસર કયા શીરીં શેએર અપના,
 ન કમતર હએ ન બેહતર હએ ન અદના હએ ન આલા હએ.

ગજલ—૧૫૮.

સજન તુમ જુઠ મત બોલો સાંઈકો સાચ પ્યારા હએ.
 સજન તુમે દેખને પાઊં હમ જેવર ડાલા હએ.

તેરે મેં ઇસ્કકા જખમી કલેજે તીર મારા હયે,
 કલેજ ખોલકે દેખો કલેજે ધાવ સારા હયે.
 સોઈ થી નીંદકી માતી ન પાયા સેજકા સાથી,
 કહાં હુંડું કીસે પુછું સદા દીલ ગમખારા હયે,
 બનાઉ શીશકા શીશા બઢી તનકી ચડાઊગી,
 કરું દો નૈનકે પ્યાલે સજન મુજ આનેવાલા હયે.
 બરેહમન આન એ દેખે તેરે અસ્તાનકે ખાતર,
 કહાં ગંગા કહાં જમના કહાં નદીઓનાલાં હયે.
 કહાં રૂપા કહાં સોના કહાં ધરતા સોનેહારા હયે,
 કહાં લડતા કહાં બીડતા કહાં રનમે નગારા હયે.
 કહાં ફાજી કહાં તકીઆ કહાં મુઘાં ખીચારા હયે,
 કહાં ડેરા કહાં મસજદ કહાં ઠાકોર દવારા હયે.
 દુખકા બાંધકર ધાગા મોહખ્યત મનકા ડાલા હયે,
 રંગોંકી મે ગુંઠ કર સચેલી જીગર અલકી સંગારા હયે.

ગજલે નેઆજ.

ગજલ—૧૫૯.

ઈશકમે તેરે કોહે ગમ સીરપર લીઆ ને હો સો હો,
 અએશો નીશાં વ જાંદગી છોડ દીઆ ને હો સો હો.
 અકલકે મદરસેસે ઉઠ ઇસ્કકે મફ્દમે આ,
 જમે ફનાએ બેખુદી અબ તો પીઆ ને હો સો હો.
 લાગકી આગ લગ ગમ તન બદન સીલગ ઉઠા,
 રખતે વો જુદા જનો તન કુછ બચા ને હો સો હો.
 મુજસે મરીજકુ તખીબ હાથ તુ અપના મત લગા,
 મુજકુ ખોદાપે સોંપ દે જેહરે રજા ને હો સો હો.
 હીજરકી સબ મુસીબતેં અરજ કી ઉસકે રખર,
 નાજો અદાસે મુસકરા કહેને લગા ને હો સો હો.

હસતીકી હમ સરાએમેં રાતકી રાત જો જૈઠ રહે,
 સુખેહે અહમ હુધ નમુદ ફેર તો ઉઠા જો હો સો હો.
 પુછો ન મુજ ખરાબસે ધઆરો સલાહેકાર તુમ,
 અપને તો અબ રહે નહી હોશ બજન જો હો સો હો.
 દુનીઆકે નેકો બદસે કામ હમકુ નેઆજ કુછ નહી,
 આપસે જો ગુજર ગયા ફેર ઉસે ક્યા જો હો સો હો.

ગઝલ—૧૬૦.

દેખલાએ દાગે દીલને ગુલેસતાં નએ નએ,
 વેહેશત દેખા રહી હયે ખીઆબાં નએ નએ.
 જારે પુતાંસે મુજકુ ઇલાહી બચાધયો,
 પયેદા હુએ હયે જનકે ખાહા નએ નએ.
 મેં ઈસ તરેહ જુનુ તેરે હાયોંસે તંગ હું,
 લાઝી કાંદાંસે રોજ ગીરેબાં નએ નએ.
 દેરો હરમમે કોઈ નહી તેરે રાહ પર,
 કાફર નએ નએ હયે મુસલમાં નએ નએ.
 કીસ તરેહ હો ગુજર દરે જનાપે અએ નેઆજ,
 દરબાર નએ નએ હયે નેધેબાં નએ નએ.

ગઝલે આફત—૧૬૧.

મુરગાને ફૂફસ સખ કરતે હજોં નગમા સરઆઈ,
 ક્યા ફૂસલે બાહારીકી ચમનસે ખાજર આઈ.
 આશફકો નરગેસને કહીં આંખ દીખાઈ,
 કર ચાક ગીરેબાં નસીમે સહર આઈ.
 ઈસ ચારકે મીલનેકી ઉમ્મીદ મુજે થી,
 ક્યા રાહ ગઈ ભૂલ ખેળાં તુ કીધર આઈ.
 જીસ ઘરમેં બહમ રહેતેથે મુદદતસે હમ ચૌર ચાર,
 ખાલી જો મકાં દેખી મેરી ચશમ ભર આઈ.

ખીમારકી લે જદદ ખાખર અપને મસીહા,
ક્યા કાયદા ને ઉરસે અજલ કામ કર આઈ.
અએસા ન કબી રસવા હુવા હોગા જેહાંમે,
આફત ને ખાલીકે છગર અફઘારપર આખ.

ગજલે ફીરોજશાહ—૧૬૨.

બયેહી હયે દીલગીર ક્યું તેરા દીલરખા આજાવેગા,
ને ઈરાદા હયે તેરા સોહી પુદા ખર લાવેગા.
સોંચમેં બયેહી પરી નાજુક બદન અએ ગુલબદન,
ગમકે ખાનેસે પરી ચેહરા સજન તેરા કુમલાવેગા.
સીરમેં સનદલ ડાલકે બયેહી હયે નાજુક પરી,
સુબહકી થંડી હવા કેં દરદે સર હો નાંવેગા.
નાહકે બાલોંકે તંખ ઇતર મીલાતી ખોતસા,
પુખસરત હો કહીં તુમકો નજર હો લગાવેગા.
ખાંમપે બયેહી હયે પરી નાજો અદાસે ગુલબદન,
વો ફીરોજશાહ બાદશાહ દેખે ઉઠા લે જાવેગા.

ગજલે મોહકમ—૧૬૩.

કરકે વાદા ને સનમ આપ બદલ જાતે હયેં,
હલક પર ખાંજરે ખેદાદસા ચલ જાતે હયેં.
ગરએ ઉફતાદે હયેં ઇસ ગરદશે અફલાકસે હમ,
પર સેહરાસે તેરે આહ સમભલ જાતે હયેં.
પહેલુએ ગયેરમેં હમ દેખતે હયે તુજકુ પ્યારે,
આતશે રશકસે જુ શમઅકે જલ જાતે હયેં.
જનો સખરો ખેરદો હોશો હવાસો ઔસાન,
તેરે રફતારે કયામતસે નીકલ જાતે હયેં.
વોહ તો સુનતે નહીં અહેવાલે દેલ અપના મોહકમ,
તાક પડ લે કે હમ એક ઔર ગજલ જાતે હયેં.

ગજલે સોજ—૧૬૪.

ધ્રુવે થા ક્યા થા જો જીસે દીલ અટકતાહી રહા,
 ખારસા સીતેમે મેરે કુછ ખટકતાહી રહા.
 રાત જખ ગુસ્સે હો મેરે પાસસે ઉઠકે ચલા,
 મેં ન છોડા ઉસકા દામન વો અટકતાહી રહા.
 જોસે રૂખસારકા વાઅદા કીયા કીસે વફા,
 કાંનકે મોતી તલગ ચે દીલ લટકતાહી રહા.
 જીસકો મહેશીલસે નીકાલા વો જી ઉમ્મીદે તલખ,
 હર કદમપે રાહ ચલતેમેં ઠટકતાહી રહા.
 કોનસી થી વો જીદાઇકી ઘડી જો ઉમ્મીદ બર,
 આરજીએ વસ્લમેં ચે દેલ ભટકતાહી રહા.
 ક્યા બંકોલે સોજ ઉલટકી ખલીસ તુમસે કહું,
 કોયલેસા દીલમેં મેરે કુછ અટકતાહી રહા.

ગજલે સૌદા.

ગજલ—૧૬૫.

બદલા તેરે સીતમકા કોઇ તુજસે ક્યા કરે,
 તુ અપનાહી ફરીફતા હોવે ખુદા કરે.
 ફાતીલ હમારે નાઅશકી તશહીર હએ જરર,
 અયે દાતા કોઈ ન કીસીસે વફા કરે.
 ઇતના લીખાઇયો મેરે લોહ મજાર પર,
 યા તો ન દી હયાત કે કોઇ જફા કરે.
 ખુલખુલકુ કુએ ગુલમેં લેટાયા કરે મેં જો,
 નાલેકી ગર ચમનમેં તુ રૂખસત દીયા કરે.
 તાલીમે ગીચ્યા હું અગર અખરે બહારકો,
 ચે લખતે દીલ સદ્દમેં ન ગૌહર બંધા કરે.
 તનહા ન રોજો હેજરહી સૌદાપે હએ સીતમ,
 પરવાના વાર વસ્લકી હર શખ જલા કરે.

ગજલ—૧૬૬.

ખુલખુલ સખ રોતે આયે બાગમે રો દીજયો,
આંસુએ શખનમસેતી હોજો નહેર બર દીજયો.
યે વસીયેત કરકે ખુલખુલ બાગ્યાંસે મર ગયે,
કહે ગયે મુજકો ગૌસલ તખ્તે ચમનપર દીજયો.
બાદ મેરે દફનકે કુછ પહડા ચાહીએ અગર,
ખોદ કર બેખે કાહકો સાફ મીટી દીજયો.
ફીર ફદમ ચાલીસ હટકે આનકર તોરખતપે મેરે,
ફાતહેકે જાએપર તારીફ ગુલકી કીજયો.
યાદ થા મુદતસે સૌદાકે તંધ યે માનરા,
આજ ક્યું જાહીર નહીં કુછ બેદ ઉસકે લીજયો.

ગજલે સાદાન—૧૬૭.

હર શએમે' જલવા ફરમા અએ યાર તુંહી તુ હએ,
જસ ગુલમે' દેખતા હું તેરાહી રંગો ખુ હએ.
ઉક જાવે દરમીયાંસે પરદા અગર દુરીકા,
હર જા હર બશરમે' તાખાં વો માહર હએ.
ક્યું કર કહું અનલહક મનસુરકી તરાંહસે,
હક બોલીએ તો સુલીહા જુરે ગુફતયુ હએ.
તુ હુંડતા હએ જસકો વો હએ તેરી બગલમે',
શહેરોં બ શહેર નાહક બેહુંદા જુસતેજુ હએ.
જુદમતમે હુંડતા હએ ચશમા સીકંદરસા,
આંખે' તુ ખોલ ખ્યારે અપના રૂબર હએ.
હોં તીશના લખ છકા દે અબ દેર ક્યા હએ સાફી,
શીશા તો હએ બગલમે' ઔર દસ્તમે' સખુ હએ.
સાદાન તુ મોજે દરયા હએ ચશમા શાહે આલમ,
દોરરે સખુનકો મેરે સખ જરસે આબર હએ.

રાજલે બફા—૧૬૮.

કોનસી જાએ જેહાં જાકે છુપાઈં તુજકો,
 આંખ પુતલીકે તરેહ આંખમેં સમાઈં તુજકો.
 પહેલે તો શમચ જલે બાદ જલે પરવાના,
 જસ તરેહ મૈલી જલું સાથ જલાઈં તુજકો.
 ન રખું દુર મીયાં એક ઘડી મેરી નજરોંસે,
 ગર રખું ક્યું કર બલા ફીર કહાં પાઈં તુજકો.
 રાત દીન દેખા કહું તેરી તસવીરકા તુર,
 ચાંદવી રાતકા મીયાં ચાંદ બનાઈં તુજકો.
 નામ તેરા હએ બફા તુ તો હએ ચશમે નરગીસ,
 હએ રોજે મેહશરમે મીયાં સાથ લે જાઈં તુજકો.

રાજલે હેરત—૧૬૯.

ખાકબાજી તીફલગીમે ઘર બને ચૌર તુટ જાએ,
 અશક આ મીજગાંપે જુગ જોહર બને ચૌર તુટ જાએ.
 ચાર તેરી દોસ્તી મુજસે ના તુટે ઈસ તરાંહ,
 જસ તરેહકી શીકર કુછ દીલપે બને ચૌર તુટ જાએ.
 જબ નહા કર બાલ વો અપને નીચોરે તસ્તમે,
 આતે આતે તસ્ત તગ જોહર બને ચૌર તુટ જાએ.
 અબ તસવુર ચારકા આંખોંસેતી ઉડને ન પાયા,
 ચશમ અફીયુંનીસે જુગ અજદર બને ચૌર તુટ જાએ.
 કબ તુજે પરવા હએ હેરત ગેરે જાતે બ તુરાબ,
 લાલ જોહરકા મગર અકસર બને ચૌર તુટ જાએ.

રાજલે મીર—૧૭૦.

ચમનમે ગુલને જો કલ દાઅવએ જમાલ કીયા,
 જમાલે ચારને મુંહ ઉસકા ખુબ લાલ કીયા.

ગાજલે હેરત.—ગાજલે બલહાર.—ગાજલે કૌસર ૪૭૧

બહાર રકતે ફીર આઈ તેરે તમાશેકો,
ચમનકો યુમન ફદમને તેરે નેહાલ કીયા.
ફલકને ફસ્ફુકી અબ રાહમેં હમકો પેદા કર,
બસાને સબગાએ રસ્તા પાયમાલ કીયા.
રહી થી દમકી કસાકસ ગલેમેં કુછ બાફી,
સો ઉસકે તેગને બહગડા ધનફેસાલ કીયા.
લગા ન દીલકો કહીં કયા સુના નહીં તુને,
જો ધરમે મોરકા ધસ આશફીને હાલ કીયા.

ગાજલે બલહાર—૧૭૧.

ચશમે જનાને દેલેખરકો સોને ન દીઆ.
રાત ખીમારને ખીમારકો સોને ન દીઆ.
યાદ દીલવાકે સનમ યાર તેરી આંખોંને,
બાગમેં નરગેસે દીલદારકો સોને ન દીઆ.
કુબ્રમેં જીનકો સુલાના થા સુલાયા ઉનકો,
પર મુજે ચખે સીતમગારકો સોને ન દીઆ.
હએ એ મશહુર કે સુલીપેલી આતી હએ નીંદ,
વહાં મુજે આસુઓંકે તારકો સોને ન દીઆ.
આરબુ દીલમેં હએ અબ મેરે લાશ દફન કરો,
ગોરમેં ચએનસે બલહારકો સોને ન દીઆ.

ગાજલે કૌસર.

ગાજલ—૧૭૨.

કીસકે ચશમે ફતાંકા તસબુર દીલમેં લાતેં હએં,
ગાજલાને હરમસે આજ હમ આંખે લડાતે હએં.
લખે જાનબક્ષકી ઉલફતમેં યા રબ જીસે જાતે હએં,
હમેં ફતલ કરતે હએં જો મુરદોંકો જલાતેં હએં.

ખીયાલે ચશમે મચ્છેગુંમે' નમ હીકમત જતાતે' હચે,
 ખુમે મચેમે' અફલાતું બનકે હમ ગોતે ખાતે' હચે.
 હજારોં મુરદોં જી ઉઠે હચે વફતે રફસ મહેશીલમે,
 સીદાએ કુમ બેઘજની હચે કે વોહ ધુંગર બખતે' હચે.
 મસલ સચ હચે મોહખત છુપ નહીં સકતી છીપાનેસે,
 અયાં હોતા હચે જી જી રાજે ઉલફત હમ છીપાતે' હચે.
 નહીં સુનતે હચે લુલેસે કહાની ક્યેસો લયલીકી,
 અબી કમસીન હચે નામે ફશિક સુનકર જીબી જતે' હચે.
 જરા દેખો તો શોખી આખનેકો હાતમે લે કર,
 ખુદ અપને અફસકો પહેરોં વો બચેઠે મોહ ચડાતે' હચે.

ગજલ—૧૭૩.

બાઇસે વહેશદ હુમ હચે બેતનામ આપકી,
 તીનકે ચીનવાને લગી હમસે જુદામ આપકી.
 આપકી જાને બલા કયુંકર કટી શીરફતકી રાત,
 દીલ તડપકે રહે ગયા જબ યાદ આમ આપકી.
 ખુદ ગલા કાટું મુજે ખંજર ઇનાયત કીજીએ,
 દેખીયે દુઃખ જાએગી નાજુક કલામ આપકી.
 આપકી ખાતોંકા રહેતા હચે મુજે હરદમ ખીયાલ,
 જો કોઇ બોલા સેદા કાનોંમે આમ આપકી.
 આશકોંકે જન પર ગીરતે હચે હજારોં બીજલીયાં,
 દેખ કર સીનેપે જંજીરે તીલામ આપકી..

ગજલે મોમીન.

ગજલ—૧૭૪.

વો જો હમમે તુમમે ફરાર થા તુમે યાદ હો કે ન યાદ હો,
 વોહી યાને વાદા નેઆહકા તુમે યાદ હો કે ન યાદ હો.
 વો જો લુલ્હ મુજપ થે પેશતર વો કરમ કે થા મેરે હાલપર,
 મુજે સખ હચે યાદ જરા જરા તુમે યાદ હો કે ન યાદ હો.

વો નએ ગીલે વો શીકાયતેં વો મજે મજેકે હેકાયતેં,
 વો હરેક ખાતપર રૂઠના તુમે યાદ હો કે ન યાદ હો.
 કબી ઐઠે સખમે જો રખર તો ઇશારતોંહીમેં ચુકતચુ,
 વો બયાંન શૈકકા બરમલા તુમે યાદ હો કે ન યાદ હો.
 હુવે ઇતેકાકસે ગર બહમ તો વફા જતાનેકા દમબદમ,
 ગીલા મલામતે અફર્યા તુમે યાદ હો કે ન યાદ હો.
 કાઝ ખાત અયેસી અગર હુધ કે તુમારે જુકા ખુરી લગી,
 તો બયાંસે પહેલેહી ભુલના તુમે યાદ હો કે ન યાદ હો.
 કબી હમમેં તુમમેંબી આહથી કબી હમમેં તુમસેબી આહથી,
 કબી હમબી તુમબી યે આશના, તુમે યાદ હો કે ન યાદ હો.
 સુનો જુકર એ કંઈ સાલકા કે કીયા એક આપને વાદા થા,
 સો નેબાહનેકા તો જુકર ક્યા તુમે યાદ હો કે ન યાદ હો.
 કહા મેંને ખાત એ કૌન હએ કે મેરે દીવસે સાફ ઉતર ગઇ,
 તુ કહા કે જાને મેરી બલા તુમે યાદ હો કે ન યાદ હો.
 વો ખીગરના વસ્લકે રાતકા વો ન માનના કીસી ખાતકા,
 વો નહીં નહીંકી હર આન અદા, તુમે યાદ હો કે ન યાદ હો,
 જસે આપ ગીનતેયે આશના, જસે આપ કહેનેયે બાવફા.
 મએ વોહી હું મોમીને મુબતીલા તુમે યાદ હો કે ન યાદ હો.

ગજલ—૧૭૫.

અગર ગફલતસે બાજ આયા જફાકી,
 તલાશી કીઇ અય જાવીમ તો ક્યા કી.
 વીસાલે યારસે દુના હુવા ફરિક,
 મરજ બડતા ગયા જો જો દવા કી.
 સબાને ઉસકે કુચેસે ઉડા કર,
 ખુદા જાને હમારી ખાક, ક્યા કી.
 અબી ઇસ રાહસે આ ખુત ગયા હયે,
 કહે દેતી હયે શાખી નકશે પાકી.

ન કુચ શોખી ચલી બાદે સબાકી,
બીગરને પરબી જુલ્ફ ઉસકી બના કી.
કહા ઉસ ખુતસે કે મરતા હયે મોમીન,
કહા મેં ક્યા કરે મરજી ખુદાકી.

ગમલે અમાનત—૧૭૬.

હયે જુલ્ફવયે તનસે દરો દીવાર બસંતી,
પોશાક ને પહેને હયે મેરા ચાર બસંતી.
કીઆ ફસલ બાહારીને શગુફતા હયે બીલાયે,
મઆશુક હયે શીરતે સરે બાજાર બસંતી.
ગેંદા હયે બીલા બાગમે મેદાનમે સરસ,
સહરા બહો બસંતી હયે ચહે શુલજાર બસંતી.
મખમલકા નઈ રતમે દીલા જરદ નાહી નયા,
કહેતે હયે ક્યા ચારકી તલવાર બસંતી.
હું ગમસે ચહે મે જઈ ને તુ કૃતલ કરેગા,
ખું નીકલેગા અયે કૃતલે ખું ખાર બસંતી.
ઉસ રશક મસીહાકા ને બહો હો જાવે ઈશારા,
આંખોસે બને નરગીસે બીમાર બસંતી.
ગમ બાકે મુવા હું મયે કીસી જરદ કુબર,
હયે કુબરકી ચાદર મુજે દરકાર બસંતી.
ગેંદોકે દરખતોમે તુગાઆ નહી ગેંદા,
હર શાખકે સર પર હયે દસતાર બસંતી.
મુંદ જરદ દુપેટેકે ન અનચલસે છુપાવો,
હો જાવે નરગે શુલે રખસાર બસંતી.
રત ફીર ગઈ આલમકી ચલી બાદ બાહારી,
મયેખાનેકુ સજવાતે હયે મયે ખાર બસંતી.
ખુદા એકતો થા મેરા કીયા જરદ ક્યાંને,
તર હું ઉસ પર તેરી દસતાર બસતી.

ખુલતી હએ મેરે શોખ પર હર રંગની પોશાક,
હડી અગર હએ ચંપી હએ ગુલનાર બસંતી.
હએ લુલ્હે હશીમોકે દોરંગીકા અમાનત,
દો ચાર ગુલાબી હું તો દો ચાર બસંતી.

ગાજલે શૌક—૧૭૭.

ચહે રંગીલા મેરે દર્દકા દીવાન બનેગા,
આલમે ગોયા રશ્કે ફીસ્તાન બનેગા.
હર બેતમે તારીફ આતી હએ રૂઝ આંખોંકી,
ચહે શહેર મેરે મજનુસે હએરાન બનેગા.
મઆલુમ હુવા શોખી આંખોંસે મેરે તહીં,
ગોયા રોજ દેખો કે તુફાન બનેગા.
ચહે જુલ્હે સનમ શૌકસે ડાલી રે ગલ્લેમે,
ચહે નફીશે પંજરે તીર મીઝગાન બનેગા.

ગાજલે કલનદર—૧૭૮.

બેનસીખીપે અએ દીલ તું અબસ રોતા હએ,
ને લીખા ફાતેબે ફુદરતને બહોલી હોતા હએ.
સફરે મુલકે અદમ તુજકુ હએ આખેર દરપેશ,
ખાબે ગફલતસે તુ બેદાર હો કયા સોતા હએ.
નહીં મુમકીન કે મુગીલાંસે સમર હો પયેદા,
ફલખી ખાતા હએ બહોલી ને કોઇ કુછ ખોતા હએ.
કર લે કુછ કાંમ ગતીમત હએ ચહે ઐયામે હયાત,
બાજુઓ લાગમેં કીયું ઝિમર અબસ ખોતા હએ.
ગમકી પેચેશમેં કલનદર તું મ કર દીલકો તંગ,
ધિક્કા દામ ભલા અયેસાબી કુછ હોતા હએ.

ગાજલે મહુમદ—૧૭૯.

જુલતી દીલસે નહીં યાદ રે જાની તેરી,
 શકલ બતલાવે ખુદા યુસુફે સાની તેરી.
 ગયો રાંકી બાતોંસે હોતા હયે ન દેલકો ફાર,
 હમકો તો યાદ પડી શીરીં જખાંની તેરી.
 લોક તો પુંજતે હયે અપને બુતોંકો હરદમ,
 અબ તો હમકોબી પરી શકલ બનાની તેરી.
 યહે જુદાઇ જો જેઠાં ખીચ ન હોતી પચેદા,
 અયે ખુદા ખાલી ન રહેતી યહે ખુદાઇ તેરી.
 અયે મહુમદ તેરા ધર છોડ કહાં જાયે ગરીબ,
 પાદશાહીસે યહે બેહતર હયે ગદાઇ તેરી.

ગાજલે વલી—૧૮૦.

દેખ દસતારે બસંતી સાફીએ શરશારકી,
 ખુલ ગઇ હયે આજ આંખેં નરગીસે ખીમારકી.
 બાત રેહ જાવેગી ફાસીદ વખત રેહનેકા નહી,
 દીલ તડપતા હયે શેતાખી લા ખાખર દીલદારકી.
 બાત કહેનેકાબી જો વખત પાતા હયે ગરીબ,
 જુલ સખ જાતા હયે જો કુછ દેખ સુરત ચારકી.
 મારકે મયે ફરિક કે હર બુલહવસ કયા કામ કીયા,
 દેખ કયા હાલત હુયી મનશુરસે સરદાર કી.
 અયે વલી ઉસ બેવફાકી મેહરબાંની પર ન જુલ,
 દીલકા દુશમન હયે વલે કરતા હયે બાતોં પ્યારકી.

ગાજલે હસરત—૧૮૧.

કહો બુલબુલકો લે જાવે ચમનસે આસીઆ અપના,
 પહો ગર સદ હજાર અફસુ ન હોગા બાગબાં અપના.

ગાજલે હસરત.—ગાજલે વાહેદ.—ગાજલે સજર. ૪૭૭

ઉઠા કર લે ચલી ખુલખુલ ચમનસે આસીઆ અપના,
 કહા ગુલસે કે લે એહ બેવફા હમસે મકાં અપના.
 હુઝ જળ બાગસે રખસદ કહા રોરોકે યા ફીસમત,
 લીખાયા યુ' કે ફસલે ગુલમે' છોરે ખાનમાં અપના.
 અરે સદ્યાદ યુ' ચાહીએ તો જી એર જાનસે હાજર,
 વલેકીન તોફ કુમરીકી તરેહ કરકે નીશાં અપના.
 ન તુને ગુલ કીઆ અપના ન ખુલખુલ બાગ્યાં અપના,
 ચમનમે કીસ તરેહસા બનાયા ખાનમાં અપના.
 ચેહ હસરત રેહ ગઘ કીસ મજ્રેસે જુદગી કરતે,
 અગર હોતા ચમન અપના ગુલ અપના બાગ્યાં અપના.

ગાજલે વાહેદ—૧૮૨.

જેહાંદારે ફના યારો બકા અલ્લાહી અલ્લા હએ,
 છદર દેખું જાંહાં વ ફાયદા અલ્લાહી અલ્લા હએ.
 કીસીકો કોઈ કામ આતા નહીં વખતે મૂસીબતમે,
 ખુરે વખતોંકા યારો આશના અલ્લાહી અલ્લા હએ.
 શીરસ્તે મુ'ગતે શીરતે ખુશબો વએસે લોગોંકા,
 કે જીનહી રાત દીન લખપે સદા અલ્લાહી અલ્લા હએ.
 બઆ ચાહતા હએ તુ આફતસે તો કર યાદ ખોદા વાહેદ
 દોવા હએ મોજીને રહે બલા અલ્લાહી અલ્લા હએ.

ગાજલે સજર—૧૮૩.

ચમનમે આખ હયે ક્યા ખુશતુમા બહાર બસંત,
 તરાંહ તરાંહકે કીયે હયે અજબ સીંગાર બસંત.
 અમેલી મોધરા એર કેતકીકા ક્યા મજકુર,
 હયે આજ સરદખી ખોસતાંમે ચોબહાર બસંત.

આશ્રમે પહેને હુવે ક્યા જરદ ચંપાઇ પોશાક,
 ગલેમે ડારે હુવે હયે મોતીઓંકા હાર અસંત.
 ખુલી હયે કેતકી ઓર રાયે બેલ ગુલ લાલા,
 ખડા હયે સરવફદ ચમનમે ઓ ખાહાર અસંત.
 ખડે હયે મુજરેકુ સખ દસ્ત અસતાકે સજર,
 કયુ તો કીજયે કુચ તરફકુ ગુલબાર અસંત.

ગજલે મુનેસ—૧૮૪.

ખહાર આઈ હૈ બદે બાદે હયે ગુલગુસે પૈમાના;
 રહો લાખોં બક્ષ સાફી તેરા આબાદ મૈમાના.
 ઇસી રશ્કે પરી પર બન, હેતા હું મૈ દીવાના;
 અદા જસકી હૈ બાંકી તીર્છી ચીતવન ચાલ મસ્તાના.
 નીભે કયોં કર હમારા ઇસ પરીપૈકરસે યારાના;
 વોહ બેપરવા મૈ સૌદાઇ વોહ સંગદીલ મૈ દીવાના.
 હમે આના મીલે કયોં કર, તેરી મહફલમે બના નહીં;
 મેરી સુરત ફૂફીરાડી, તેરા દરબાર શાહાના.
 ગુજર યા રખ ગુલીરતાંમે, હુવા હૈ કીસ શરાબીકા;
 કી શાખે ગુમતી હૈ નાલે હયે, ખુલખુલ હૈ મસ્તાના.
 બતાએ શમઅ બજમ હુશન, યેહ કૈસી હૈ દીલસોશ;
 તુઝે પરવા ન હો ઓર બન દે બલબલકે પરવાના.
 ગીબલે દસ્ત બોલે દેખકર મજનુકી મૈયતકો;
 યેહ વહશી મર ગયા બસ હો ચુકા આબાદ વૈરાના.
 ચલો બસ ચલકે લેટા રાત કમ હૈ બન ચુકી જુલ્ફે;
 હટા દો આઇ નહી બનોસે, રખ દો હાથ સરશાના.
 હમારે ઓર તુમહારે ઈશ્કકા શુહરૈહ હૈ શૈહરોંમે;
 કોઇ સુનતા નહીં અબ સ્તેલી વ મજનુકા આફતાના.
 યેહ ક્યા ખાઇસ હૈ બેમુબા, ઉલજ પડતાહું કાનોસે;
 દીલ સદ આઠ મેરા ગેસુ, બનાનકા હૈ શાના.

ગજલે મુનેસ.—ગજલે જમીમુ.—ગજલે એહમદ. ૪૭૯

યેહ દુનીયા અંદ રોજીહ હે ગનીમત હે ગનીમત હે;
કોઇ દમમેં ન સાફી હે, ન શીશા હયે ન પૈમાના.
ખતાઈ હાલ ક્યા તુમસે, મૈં અપને દીનો છમાંકા;
ફફીર મસ્ત હું મુનેસ, મેરા મજલુમ હે રીન્દાના.

ગજલે જમીમુ—૧૮૫.

ગુલર ચમનમેં વૂફને સયેર એક તોડ લે ડાલી દુલોંકી,
હોતી થી તસદુક આદેસખા ગુલગુલને બલાલી દુલોંકી.
મયેંદી બરે જો નાખુનસા કે હા હસ ગુલમે ખુ બરી,
યે સુરખી હયે બાફી ગુલગુલ ઉરગતી હયે લાલી દુલોંકી.
ગજરે હયે પહેને જન હાતોમેં સદેકે હો સદા ઉન હાતોંકે,
શાખાશ રે માલન હતી રહે તુ તો ગુલનહારી દુલોંકી.
જદ ગુસે ગુલરને કલા મૈં ક્યા બોલું ક્યા સુનાવું રે,
ઉસ મોંહસે ગોયા ગુલ જદરતે યે દમહીદમ ગાલી દુલોંકી.
દુલોંકે જમીમુ યારને કલા ગજલ જો લીયે મખમુલ તલગ,
પર મેરી ગજલમેં આતી હયે એક ખાસ નીરાલી દુલોંકી.

ગજલે એહમદ—૧૮૬.

લખ ઉસ ગુલે રઅનાકા અફીફે યમની હયે,
દનદાં બદખશાંકે હીરેકી કની હયે.
કાકુલ અજબ પેંચ તુમાયાં જુ કમંદ હયે,
આંર ઉસકે સેવા પલકોંમેં નયજેકી અની હયે.
દર જરે શમેં જુલુફે આરેજકે શાફકમેં,
ક્યા ખુખ તલરેદાર વો ગુનચાં દદની હયે.
ક્યા નાજ ક્યા અદા ક્યા જલવગીરી હયે,
રફતાર હયે કબકો તીસપે યે નાજુકબદની હયે.

હએ સરવે સહી કામતે દેલજીયો ખેરામન,
તસવીર ચેહી કુદરતે મૌલાસે બની હએ.
ક્યું હોવે બયાં ઉસકી સખાહત વ મલાહત,
વો યુસફે કીનઆં હએ યા દુરરે અદની હએ.
ચે સુરતો ચે સીરતો ચે હેશન ખુદાદાદ,
એહમદપે સદા રેહમતે હુખ બેવતની હએ.

ગાજલે મોજ—૧૮૭.

ઉસ કાકુલે પેચાંને મોઅમરકાતેરે ચાર-હમસે ન કબી બલ ગયા,
ખુશખોસેતી ખોલોકે મોઅતર હુવા ધરખાર—

જીં ગુનચે નીમન ખુલ ગયા.
ખાદેલે રનજીર તેરી જીલ્દેમેં રહેના-મત કીજીઓ શાના,
બસ ગીરહી પડેગા નહીં સમરેગા ચે ખીમાર—

ગર બાલ કહીં હીલ ગયા.
નારા કફં જસ વફત અગર કાહેકુ પાઠીં-ઉસ જસે હીલાઠીં,
બસ દેખેકે નાજીક બદની હુસ્નેકે સરદાર—

વોહ આપસેતીં ટલ ગયા.
ચે જીંદગી લાઈથી અદમસે હમેં હસ જ-યાંહાં આકે જો દેખા,
સખ ફાફલેકે ફાફલે ઉધરહીકુ હએ ચાર—

બસ દેખકે જ જલ ગયા,
દર પર મુજે આ દેખકે ધર કબજે ઉપર હાથ-કહેનેલગા ચેખાત.
ગર ખુનમે લોટેગા તેરે હુસ્ને ફરિકકે સરદાર—

ગર હાથ કબી ચલ ગયા.
એકે અરજ હએ મોજકી અબ શેરે ખોદાસે-કહેતા હું બફાસે,
હલ કીજીયો મુશ્કેલકો મેરે હએ દરે ફરાર—

તુજ નામકે મેં બલ ગયા.

ગંજલે રસ્તમ ઇરાની.

ગંજલ—૧૮૮.

યહે દમ, દમ નમ નામ બનામ દેખા જેહાન કોન,
મેજ્યાંન કોન, મેહમાન કોન, મકાંન કોન, ઇનસાન કોન.
એ ખેલ, ખેલ ખેલ ડર ડર સમજ ઔર સમજાન કોન,
ખેહતર કોન, બદતર કોન, ગનીમત કોન, ગુમાન કોન.
જો આયા ખાકસે સુરત હો સો સુરત પયેહાન કોન,
તાજ કોન, અમલ કોન, તખ્ત કોન, તખ્તકે નીશાંન કોન.
બીજસે બદત હયે દરખત, દરખતસે આજ કદરદાંન કોન,
મેહરબાં કોન, હએસાં કોન, જુબાં કોન, જુબાંકે રહેમાન કોન.
થોડાસા ચમન ચશમે દેખા, ખોતસા ચમન મેદાંન કોન,
મોહોર કોન, ફાલ કોન, ફુલ કોન, ફલકે આસમાંન કોન.
સરતાપા જેહાં હએ ખાબકે નકુશ બરફરા ફીરે નુરાંન કોન,
સાબુત કોન, બાદલ કોન, હાંચી કોન, હાંચીદાંન કોન.
યહે ખીક્ષ રસ્તમમે જંગલ મન આસાન કોન હેરાંન કોન,
બચ્ચે કોન, ખુર્ગો કોન, જર્ઈફ કોન, નવજવાંન કોન.

ગંજલ—૧૮૯.

તેરા હુસ્ન હમ ખાબમે' દેખતે હએ,
ખોયાલકે કુલ હેસાબમે' દેખતે હએ.
નુરે જમાલ જલવેગર ખુબાંકે ખુબ,
હર આગ ઔર આબમે' દેખતે હએ.
કુલ નુરોંકે નુર કુલ હુસ્નકે હુસ્ન,
આફતાબ ઔર મહેતાબમે' દેખતે હએ.
હએ તેરી રૌશનીકા એક ફતરા ફકત ફલક,
સેતારોંકી રૌશની ઔર ન્તાબમે' દેખતે હએ.
હફતે અફલીમ હએ તેરે નુરકે સરારા,
હુરે મલેકકે ઔજાબમે' દેખતે હએ.

તેરે હુસ્ન પાસ સખ કુચ હોસ્ન,
 હંસાળ કુલ સીયા બાબમેં દેખતે હએ.
 સારી આલમ આગ આળ ખાકકી,
 તુહાં તુર તુકતે નીકાળમેં દેખતે હએ.
 અગર હાવે ગહવરોં ખુરશેદ બરે અફઝીમ,
 એક તુકતેસે કમ અસબાળમેં દેખતે હએ.
 પરદેનશીનીમેં તેરી જલવેગરી જે જહલકી સો,
 રૂસ્તમ ન કોઇ યહાં કેતાબમેં દેખતે હએ.

ગઝલ—૧૯૦.

બાદે સખા લાઇ જહરી પેગામે જનીકી,
 ખુલખુલાંને ગાઇ કલી સલામે જનીકી.
 ઇસ ચમનકે બાગરમેં નાજોંકે બેપારમેં,
 ફલે ના ખીના નસીબ અયામે જનીકી.
 મુશકીલ હે સો ના મુશકીલ આસાન સો હે મુશકીલ,
 લાજુમ હએ સખરગીરી કલામે જનીકી.
 યા દમ હએ સો ના દમ જે દમ હએ સો દીગર,
 એ જુદગાની હએ મુલકગીરી દામે જનીકી.
 દો ચાર રોજકી કયું ખેચી હએ તેગ કાતેલ,
 કર રહી ખુબ ફતલગીરી કામે જનીકી.
 ફસલ હએ યે સારી વહમે ખીયાલો ખાબ,
 લેખાસ હએ જવાનીકા ફનાગીરી કામે જનીકી.
 બનાઇ હએ કુદરત ખાવીંદને એસી રૂસ્તમ,
 જયું બર્ખ જહપક પલક પરી મુકામે જનીકી.

ગઝલ—૧૯૧.

શીકલ તેરી દેખી માહરોયે મલેક દૂર બની હએ,
 જુ અમનમેં નોખહાર શાદ કલી ગુલ બની હએ.
 ખરીદદારો ના ખરીદારોમેં તસવીર મૂનબર તેરી,
 તુરસે જાદા તુર નીશએ અશમ અકચુર બની હએ.

બાણોંકી લટ ને છુટે મોતી ગહવરોંસે ઝલકે,
 જુ' ગુલશનમે' શામ કાલી નાગન પેચપુર બની હએ.
 પેશાની ને ચલકી હએ સો ના ચલકે ચાંદકી,
 તેરે લખોંકી સુરખીસે લાલે ચમન મંજુર બની હએ.
 મુનવર તેરે હુસ્નકી સુરત મુખારક હો તુજે,
 જરરીન પહેરનસે ખુખ સરવળદ બુલબુલ બની હએ.
 ને કોષ દેખે સો કરે ચાક ગીરેખાં તેરે ધરકમે',
 જની સાની તેરી ના આવે જુલ્લેકર મગરર બની હએ.
 ચાંદસા મુખડા જરાસા ગમખારીસે ખૂખ ચોરા હએ,
 રૂસ્તમ જખ દેખતેમે' ચસ્મ રોનક જરર બની હએ.

ગજલ—૧૮૨.

આખેર શીતને અંગીજને લાલુચ દે દીલ મારારે,
 ખુરશીદ નહીં ખલકમે' ધરિકકા તીલ મારારે.
 ને ગોંઢરસે પોશીદા રહેતા છ દીનો રેન,
 સાલ કષ્ટ ગુજરે ખાદ રખ ધીલ મારારે.
 ને સેતારેકી સુરત દેખને પાયે ના હરગીજ,
 ઉનકો ખાતીનસે નીકાલ બન ગીલ મારારે.
 ને પોલાદમે' બસે જાએ પરદેનશીં છુપે,
 મહોખત બહાના લે આય તેજ શમશીર મારારે.
 છયા લપટ છુપાય છયા છોડાય દે ફોલ,
 કેસી મહોખત રૂસ્તમ ઉનકી પલક ખંજર મારારે.

ગજલ—૧૮૩.

ખુખ નુર જલેસે શીકલ તેરી સમન મહતાબ બની હએ,
 હુસ્ન ગુલરંગ બહારસે ગોયા ચમન જખાય બની હએ.
 નુરે ચશમસે હુર દીલમે' લાતી હએ ખુખ ખતર,
 અજખ ગજબકી વો ઝોંકતી અદન નીકાબ બની હએ.
 લાલીએ લખને લી અફીફાંકી ફસલમે' સરદારી,
 નાજે જુલ્લ મોહબતકી મુસ્ક ખુતન કેતાબ બની હએ.

ગુલશનકી તરેહ બની હએ સજ સીંગાર કુસંબી,
અખતરોંકી સાલુરી ગોરે બદન નાજતાબ બની હએ.
ચમનમેં જે આછ માશુક વકત ગુલોંકી હુધ ફસલ,
પુશીકી તાનનમે સખ રૂસ્તમ ગુલશન શરાબ બની હએ.

રાજલ—૧૮૪.

બાદ કંઇએક માહસે શામ જે ઓ શીકલ જહલક રહી હએ,
દેખી કે ચશમ નુરસે સેતારોંકી બન મલક રહી હએ.
રૂખ દેખકે હુરોં માહ રોશની છુપ જાતી શરમીંદે હો,
ઘોર લાલી લખોંમે દેખ તરાય તમામ ખલક રહી હએ.
ગુલતરાંહ પેહરન બદનમેં કુસંબી સાલુ જર નુકતેદાર,
મોતન માલા ગલે, કાનમેં ચરીન ગોહરોંકે લટક રહી હએ.
દસ્ત અદાસે ઠરે જયું ચાંદનીમેં ડાલીકી છાંચી,
નેજારેસે આલમ કરતી અજબ રશકે ચરખ રહી હએ.
સુરત પુખ ધપસે નેજારા કર રહી ખઆલમેં કારી,
ગોયા માહ મુનવર વોહ રૂસ્તમ રોશન ફલક રહી હએ.

રાજલ—૧૮૫.

ચમનમેં બસંત બન આછ ક્યા ખબસુરત પ્રીરી,
એ તો નહીં ફક્ત સુરત, સુરતકી ફલગીરી.
છુટે બાલ જોબનપે લટકે કાલી નાગન અદાકી,
નેનોંઠી બાન ચડાછ ક્યા પુખ કમાન રસીલી.
માહપેશાની રૂખસાર ગુલકી અબરમેં ચઢ આછ,
સેતારોંકી શાલુરીસે નાજો અદા ખીયાલમેં ખીલી.
યે મુખ કૌન ધનસાં કૌન લેલી કૌન જુલીખાં,
તારીફ ના જખાં ખોલ સકતી ક્યા પુખસુરત ગીરી.
નાજુફીમેં ગુલસે જાદા હુરનમે આસમાની,
લાલા ઇમ શખ હે ખાબમેં રૂસ્તમકો જાની મીલી.

ગજલ—૧૮૬.

નેગાહે માશુકમેં દેખી શામ મુનવરી,
 જયું રાશની હએ માહતાબમેં બામ જુલ્વગરી.
 જલ્દે જો દેખા હએ ખુનોંકી શીકલમેં શાયદ,
 સેંકડોં જન ધાયલ બને નીગેહ શમસેહરી.
 ગુલેસતાં જો ગુલ સો જમાલે રૂખ વો હએ,
 મોહબતસે આશકુ ખુલખુલોંકી કરતી ફતલગરી.
 ગુલબદનસે નીકલી હએ ખુ અતર ગુલાબોંકી,
 રંગ ગુલકા દેખ કરમાય દીલ બન ગયે દીલગરી.
 ઇસ સનમમેં જો ફરમાન હોવે સો કહું સર ફરખાન.
 રસ્તમ જુલ્દે જને મનમેં સારી યે દુનીયા હએ-બરી.

ગજલ—૧૮૭.

આજ ચમનમેં ચાંદની, સાફી સુરાહી શરાબકી,
 તદ્યાર હુઈ હએ મીજલસમેં, મેમાની અસબાબકી.
 આજ ચમનમેં ખુલખુલાં, હંસનાસે ઝુંકાતી હએ,
 બહારકી ફરલ, બહારકી ફરલ, ખીલી ખુબ એલકાબકી.
 આજ ચમનમેં ગુલાબોંકી, ખીલી હએ નૌજુવાની,
 ખુશબો બાદ લાતી હએ, ખરસતી દવ મેહતાબકી.
 આજ ચમનમેં ચમન, ચમનકી ચલી હએ ચકચાર,
 સેતાર ગા રહી હએ સરોદ, નાજો અદા હેસાબકી.
 આજ ચમનમેં નોબહાર, નાજ ન કયું નાજની,
 રસ્તમ ચમન રહુને સારે, ખીન વો માશુક તુરતાબકી.

ગજલ—૧૮૮.

બોલે જો દીલ ખીયાલસે છુટે ખામુશ ન રહે જબ,
 ખોદસે ચલાયા નીગેહ તલવાસ્ને અપના કાતેલ કસબ.
 ન ઈનસાફ કીયા ન દરયાફત કીયા ન રખી મુરવ્વત,
 કુચએ ગમમેં લે જા બેઠાયે દીખાકે કમ અદબ.

ગુલફકો ફેંકા કમંદ બનાકે મુજપે ધસી તરાંહ,
 ન તો રહે ચારે વ ખુલાસા ન તો રહી કંદર વ સખર.
 ન તો રહી સખર વ રાહે સફા, લગા દીલ તડપને,
 દીલસે દુર જાને લગા લોહુ ઉડાકે જીગર વ લફળ.
 દસ્તાશી ન રહી જેઠાંમે કંદર ન રહી વફા ન રહી,
 રૂસ્તમ રહી સો જર ઔર ફજુલી રહી ઔર નાહક રહે ગજબ.

ગજલ—૧૯૮.

કોઇ મેરે ચાર ન રહે, સનમ રહે ન દમ રહે,
 જો રહે સો ન રહા રહે, ગમ રહે હોકમ રહે.
 ગુલસતાં સખ વીરાન હુયે ચમન ઔર ચમન,
 ગુનચે ઔર ગુમાન રહે, ખેજાં રહે શખનમ રહે.
 ખાલી હએ ખાકકી ચોસર, હવા આખ ઉડ ગઈ,
 જો રહે સો ખીયાલ રહે, ખુવારી રહે ફસમ રહે.
 દેખી દોરંગી સો ના દેખી, જમાનેમેં જંજલી,
 જેઠાં સારી નાકામ રહે, સફર રહે સીતમ રહે.
 ગઠરી જરકી ખુલ ગઈ, ઉડ ગયે સખ સાર,
 જો રહે સો તોળા રહે, તોળા રહે રૂસ્તમ રહે.

ગજલ—૨૦૦.

જામ ભર દે સાફી શખ આતી હએ સોબા જાતી હએ,
 સારી જીંદગીકી સુખોહ ગુમ હુઇ ચરમ કોમલાતી હએ.
 શમે જલ ચુકી હએ જીંદગાનીકી કોઇ ના પતંગ જલે,
 ફોકટ જલી હએ યે જીંદગાની ફના બદલ જાતી હએ.
 મુનબ્બર ઝલકી અવલ સો આખમેં નુર ઝલકા જાદા,
 જયું ખાલેસ ફાનુસમેં નાજસે શમે રોશની લગાતી હએ.
 નીશએ નુર દરમ્યાન દીલ તાખીશ ન કર સકે આજ,
 આખકે દીન ઔર વફત ઔર ઔર હયાતી હએ.
 તનહાઈમેં જલ ચુકે જો ખાફી સો હએ ના ગીરદ ભર,
 ગીરદસે કમતી રહે વો ગુજર જાયે તો ના પંચાતી હએ.

જેહાંમે' નહીં જોર રહે ન જોરમે' યહાં જેહાન રહે,
જે રહે સો ખીયાલમે' ખાખ રૂસ્તમ દીલ ખાજહુલાતી હયે.

ગાજલ—૨૦૧.

માશુક નહીં આઈ તો ફેર કામ હયે કીસકા,
ખીન વો જુઆંયે આશક નામ હયે કીસકા.
રૈન હુધ ના ચાંદ ચમકા બાદલ ઉલ્લાતકે,
ગમખાર હૈં કાસદ બોલ પેગામ હયે કીસકા.
મુદત પે મુદત દમ હરદમ ગુજરે બાદ મેરી,
યે સાસ વો નુર ચકીન સો ઐઆમ હયે કીસકા.
ન માલુમ થે જે વક્ત આગે સો માલુમ કીયે મોખતને,
બેકદર હુઈ મોખત ફેર મન ગુલામ હયે કીસકા,
ખરપા કીયામત હોવે વહીં તંગ મોખત હયે એકસાં,
બોલો રૂસ્તમ કીયામતમે સરનખમ હયે કીસકા.

ગાજલ—૨૦૨.

ખીન લેલા મજનુકે જાગર સીલગ જાન ખીગડા,
ખીન શીરી ખુશરોકે રખ સીલગ જાખાન ખીગડા.
ચમનમે શીરીયાદ કરતી હયે ખુલખુલ જાખજા દેખ,
ખીન ગુલ ખુલખુલકી શીકલ સીલગ ગુલસ્તાન ખીગડા.
ચમનમે યાદાર ના બાતી જાનકે પાસ નહી હયે આશના,
ખીન માહતાબ શખકી સીયાહી સીલગ આસમાન ખીગડા.
દીલકે જાખમ હોવે તાજે દેખ નરગેસ મસ્તાન,
ખીન નરગેસ ચશ્મકી પુતલી સીલગ પેશાન ખીગડા.
હમને તો ધનસાફે રખી થી ઉમીદ હર વક્તસે,
લેકીન ધસ જાંદગાનીમે રૂસ્તમ સીલગ ધમાન ખીગડા.

ગાજલ—૨૦૩.

હમઈ જાને શીકસ્તગી હમારે મનકી દુજોકો ક્યાલગીકી ખાખર,
શીકસ્ત દીલ દરદકે દસ્તમે' ગમ ગલેકા હાર બને હયે ખવર.

નજર આપ ગ્રેષ્ઠ હુયી વો જલવહ શીર ના નજર પડે,
 મોહખ્યતકે પીંજરમેં બસેહયેદીલ બન અનહલીબ ગમ પકર.
 બટકા હુવા પરવાના દીવાના હો જંગલબજંગલ જાનીપે,
 શમે જલ ચુકી હયે વો પરવાના નહીં હયે અથ જલે પર.
 બુલકને દામ બનકે કીસી તરેહ પકડા હયે બંદમેં સનમ,
 જો દેખે સો અજબ રંગે હે નજર કર વો પરીપેકર.
 ખુદાકી કુદરતમે આરાકે રૂસ્તમ હયે જીં એક શોહલા,
 કુછ બાદ લગે બરબાદ હોવે બહાર હયે ધરકંકા વહા જીગર.

ગજલ—૨૦૪.

દેખી જૈસી મૈને સનમ યહાં વહાકે બાદ દગાબાજી,
 દેખ લેના વૈસી સનમ તુમેબી દગાકે બાદ ગદાબાજી.
 તેરી મોહખ્યતકો પાલી થી મુબારકબાદી દે દે દીલમેં,
 બેવફાકો હે લાજીમ આકુબત દો જેહાંમે સજાબાજી.
 ખુબસુરત દેખકે મત ભુલ જાન સનમસે દીલ જખમી હયે,
 મયખાના હયે સાફી સાગર શરાબ હયે ખંદાબાજી.
 ખીરમીલકી તરેહ હુવા, ના તેરેકો કુચ કંદર આપ,
 ખીરમલ મૈ હુવા ઈસીમેં પાઈ સનમ મજાબાજી.
 તારીર યે દેખી મોહખ્યતમે સનમકી યહાં રૂસ્તમ,
 પીનેસે જામેં મોહખ્યત લગી, આપ હયે મસ્ત ફજાબાજી.

ગજલ—૨૦૫.

તારીફ માશુકકી તાલીમે જીગરમે હયે સો દુખ પાયા ન જાયગા,
 તાજીએ નીકલે હયે ખ્યાલકે તુરસે સો હવા દેખાયા ન જાયગા.
 તકસીર ફેરાકકે તફસીબમે જીનકો હયે તકવે આ સમજ લેતે,
 તકરાર તનહાઈમે તલખ હોતી સો સમા સતાયા ન જાયગા.
 તમકીન જીનકો હયે જાનસે ચાહનેમે જીન તન હયે તંદુર,
 તવારીખે મોહખ્યતમે તમેહસે તવાજી ઉલટાયા ન જાયગા.
 તુંદી હયે ગોયા નાજોઅદા રાહે ધરકંકાજીમે માશુકસે,
 તૌશીફ હયે જાનકો જીન રાહસે બગેર તેરા સમાયા ન જાયગા.

તીર ચલા હયે તનપે તીરનદાજીસે તીરનદાજ હયે શીર માશુક,
તેજ તીરેહમે તૈયારી રખે જો રૂસ્તમ સો ચુકાયા ન જાયગા.

ગાજલ—૨૦૬.

સાખીત સાની ઉન તુરસે હયે તુર સો તુરમે હો મેં બંદ,
જાદુગર હયે ઓ સાની કયા ઝલકી અવલમેસે અવલ ખુલંદ.
જામ ભરકે જાની દસ્તમે લે કે આઘ જાનીય પીલાને મેરે,
જા ગોદ બેડી હસકે છુપ જું જાગીર નામપે યા તનપે બાજુબંદ.
જારી કરને લગી હસ હસ સો હસાઘ મેંને ન દેખી હયે,
જખર બગલબાજી જંગ ચલાઈ જદીદ જીસ્મ બન પરંદ.
જુલ જલાલકી જફા મચી જો આશકુપે ઈસી તરાંહ બેજા,
જદ્દ બંદ પુરતુર સીલગી આગ ઉઝડી રહી જું દરંદ.
જમીયત ફરામોશ કરકે જમાયે ફેરાગકે ગુજરે ગાજબ,
જમીલજબકે યાદ પડતી તબ પહેનતે રૂસ્તમ જનાબકી કમંદ.

ગાજલ—૨૦૭.

અમકે જનાજેમે શીરશીર ફેરાકુકે જંગલ સારા આયા હો જાત,
જુવાનીકા જુનુન જવબી ના રહે સારી જાંદગીકી જફા ગન્નત.
જંગ થી જો જાનીસે મીલનકી સો જવાબ ખીના હાર ચુકે,
જવાહેર જાનકે જાની ખીના જેહાન હે ઉમયેદકી કરવટ.
ચાપલુસીસે ચારેહ અગર કર સકતે સો ફેરબી થી જાદા જુદાઈ,
ચાલાક ન બન સકે તદબીર જબકે કટા ગયે જરસે દરખત.
ચેરાગ કે ચક્મ કે ચંગ કે ચહેરે જો કુચ્છ બોલો સો ઓ થી,
ખીન ઓ સીઆહી તનહાઈ ગમખારી ચૌર હે જાગર હબત.
હમને તો હમારી કેહ કેહ ફાસદને થક ગયે દેખ બીચ પરદા,
સમા સનમહો પરવાના રૂસ્તમ જલાને ખાતરબી રહી સખત.

ગાજલ—૨૦૮.

જુદાઈમે રાજ થી સો અવ્વલ મહોબત ક્યું કરનેસે ન ડરી ?
કુચે સીઆહીમે રોલાનેકી થી સો ક્યું રૌશન હુઈ પરી ?
રંજ દરમીઆન રોજબરોજ રદીફ જાગરકે બાંચ રીઝબે,
રયાદ બગાયેર ના બારા રસ્ખસે રશીદ ના બને દીલબરી.

રશી રશીકું સમજકે આપકું મએ થા રદાકુંતસે રફીબ,
 શીરાફો રંજમે રંગો રઆન રંજુર બને ફેરબી હોં ગમવરી.
 રવા ન રવાં કરકે આપને નુરકું છુપાએ રબર કરનેસે,
 રફાકી આરજુ થી સો રમાલ દેખાનેસે કયું આજ સરી.
 રૈનક થી સો અવલસે ગુમાઈ બેવફા જબકે હુધ આશકારા,
 રાહ શીરી શામ હુધ રસ્તમ રખબ હએ રીશ ખુનરેજસી.

રાગજલ—૨૦૯.

અજલકે કુચેમે જબકે મીલ અપન દોનો સાથ ચલેંગે પયેછાનકે,
 મહોબતકી યાદ પર તબ દીલ જલન દીલસે બોલેંગે હેસાનકે.
 આબે હયાતકી ઉમેદમે ચલા સીકંદર બસ મસ્ત હો અબર તલગ,
 આરાસ્તગીમે શીરજગર હોનેકા ધરાદા ના પાએ અમલ યુનાનકે.
 ઉરદુએ અરાંયશમે બેઠે આજુરદા બન જો રહે ઉસ્તવાર,
 અંજમ એઈ આયા કે અજલ પોંહોએ બટક દારાં ધરાનકે.
 ઈસરાર જો કોઈ સમજતે સો કબી ના ચુકતે મુરવતકી રાહ,
 આશનાઇકે આસીઆનેમે અસલ હે ઓ ઠરે નુર ધનસાનકે.
 આગાજમે આદત આનેસે રસ્તમ ઇતેકાદસે હોતા હે મસ્ત,
 જો આજમુદા હે આદમ ગીરદેશમે પાકા સો માશુક નીશાનકે.

રાગજલ—૨૧૦.

ફેરાકુંમે ફસના ફકુંત આશકું રંગો રાગ હે,
 ફરિકુંમે જલના જયું ખુનસે સીલગી આગ હે.
 પેચમે આ જના જનીકે નખરોંમે ખીટલ,
 માશુક આશકું અધારે મન રૈશન ચેરાય હે.
 દીલ દે દર્દ લે ફેર પુકારના તેજ અફસોસ,
 ખાસી ખીલી ગુલશનમે ખુલખુલકા ફાગ હે.
 નઈ બાત ચે ફરિકુંમે મેને જો પાઈ હે ચાર,
 આશકું હો વફાદારીસે ગોયા જહેરી નાગ હે.
 ચમન સમજ રસ્તમ પોંહોયા ફરિકું બાગમે,
 અફસોસ બન બરા દેખા હજારોં કાગ હે.

ગજલ—૨૧૧.

દીલબનકે તરફસે લાએ હે પયેગામ ધન શખ તાએર,
 હમને દીલશ્યાકા દીલસે પાયા ઉસી વખત દમ બહેર.
 સમરન સમબયા થા એક તરાંહ અબતલગ દીલકી વફા,
 હસમે પડ ગયે દાગે જલે પરવાનેસે જુ' શમ બાહેર.
 શીરીનકી શીકલ થી ફરહાદકુ મહોબતકી આપના જો,
 સો માહે મુનવ્વર જીગરમે હે તલુ ઓ સનમ માએર.
 ફીસમતકે નવેશતેકી કીતાબમે દેખા જબ બેફદરીકે બાબ,
 રખ હો ગઈ જદે જબસે ટપકે શખનમ કાએર.
 મુદતમે જાન જલ બધ હયે બશમ જાની ફેરાકસે,
 પેચ ખાતા હએ પેચે જુલ્દે નુરે માશુકસે રસ્તમ શાએર.

ગજલ—૨૧૨.

વફાઇસે વાજેબ થા સો તેરે ફેરાકમે પૌંહોઆ હું મઓતકે સેરાંને,
 મહોબતમે ફાએમ થા સો દીલકે આતશમે પડા હું દીવાને.
 જાનસે જુદા જાનીકે નામ જુબાંપે હે ધન દીનોમે હરદમ,
 કબ બયા હે દેખા દે જબકે મારતા કશબ તીરે મીજગાને.
 બટકતા હું મૈં હો ગમમે ચીકાર જુ' નુરમે હે આંદ,
 જુ' સીને સનમમે ફસા આશક પકડ રખે જુલ્દ મરતાને.
 ધનતેજાર થા જાન જબતલગ જાન પયેજાન પડી ના થી,
 અબકે લગીમે ઓ બખે પરીને બુલાયા હે હસ કૃતલ કરવાને.
 ખીરમીલકી તરેહ કૃતલ હો જાનેમે હે થોડીસી રસવાઇ,
 ફીસલીએ રસ્તમ રહે રાજી રસવાહો બચેસેલા આંસુ બહાને.

ગજલ—૨૧૩.

જીંદગાનીકા મત બરોસા કીજાએ દીલદાર મેરા,
 લખે શીરીંપે બોસા દીજાએ અય દીલદાર મેરા.
 મસલહતસે મહોબત કીઈથી મનજુલ કાટકાટ,
 મરવ્વતકા હરદમ તૌશા લીજાએ દીલદાર મેરા.

નસીમે જાન સુલેહમે રંગ ઔર હએ ગુલ,
 સનમસે શરાબ નૌશા કીજએ દીલદાર મેરા.
 હમને તો દેખલાઇ થી મસતી ગોદમે સમાએ,
 માનો મેરા જલ્દ જોશા પીજએ દીલદાર મેરા.
 જુદગાની હે ગોયા કેરખાસી મહેબતસે બર રખી,
 લખોસે રૂસ્તમ ગમેસા રીજએ દીલદાર મેરા.

ગઝલ—૨૧૪.

હર જએ હર ખ્યાલમે મઆશુક આહનેહાર હમી થે,
 શમે થી જો તુરી તું તો પરવાના યાર હમી થે.
 મસ્તીકી ખુમારમે મહેબતકી મહેશીલમે,
 માંદ થી જો રૌશન તું તો ચકોરે જેજાર હમી થે.
 નરગીસકી જુલ્વમે ખેદાદકી બાદલીમે,
 ગુલ થી જો ખુશબો તું તો ચડોલ ખાર હમી થે.
 ધનનેજરીકે સાએમે જુલ્ફોંકે ઝુંકાએમે,
 નાલાં થી જો નખાત તું તો મુરગ સવાર હમી થે.
 મહેબતકે આધનેમે મસલતકે માએનેમે,
 સરવથી જો આજાદ તું તો પરંદ ગીફતાર હમી થે.

ગઝલ—૨૧૫.

જો આશક સમજે મોખત સો ફેરાકે માશુકસે સર કુટે,
 મસ્ત હો ચુકેમે તોઆ પઢપઢ હાયસે સારા ધર લુટે.
 આતશકા નીશા હજી બલા હે જલાવે એકખાર અગર,
 દુશ્મનકોબી મત હો નસીઆ આશનાઇ તોડે તન નગર ખુટે.
 બહેતર જો માલન ચુને ગુલકો હજી હે જહાં તલગ કલી.
 મસ્ત હો હો પાસ રહે અનદલીખ મત દીયો જખમ સજર કુટે.
 મેં તો એ સમજતા હું માશુક હે આશકોકી શીકારી.
 હરદમ વો આશક શીકાર કરનેમે હે સારી નજર ગુટે.
 ફાતલે મહેબતસે ફતલ હો કે ફેરાકપે હે તડપતા રૂસ્તમ,
 એહી બકતા હે ફનાપે વફાઇ ઔર મહેબત સબ હએ જુટે.

ગજલ—૨૧૬.

મયેને ફાસદસે પુછા આજ માશુકે કયું હેઝબમે રોશન,
તો શીર વોહ હસ બોલા હએ જયું રૂખ માહતાબમે રોશન
આશના કરકે આશના હોકે યું છુપના હે ન બહેતર,
સુન કહે હસકે જયું અરકે હએ લાલ શરાબમે રોશન.
રંગીની દેખનેમે દીયા ફૂસા દેલકો મેને ઉન શીકલપે,
તો કહા વોહ નવેશતા ફીસમતકા હએ હર આબમે રોશન.
મજનુ બનાકે તું લેલાને બનમે નીકાલા હએ મુજે,
બોલે સય કહેતા હએ જયું સોબ આફતાબમે રોશન.
બનેમનકી તલાશમે શીરે હએ સબ કોઇકુ પુંછતે દુંડતે,
કીધરકા કીધર આયા જયું શમે હએ ખાબમે રોશન.
દર્દકી બાત કીનકુ સુનાઈ બે સુનનેવાલા હએ બેવફા,
સમજકી મજા ફગમે હએ જયું ફીરસા બાબમે રોશન.
માશુકેને હફીકતમે ઉડાયા હએ હસ હસ યહાં રૂસ્તમ,
વહાં ઇન બદલેમે વફા હો તો જુઠું હયે અફલ કીતાબમે રોશન.

ગજલ—૨૧૭.

માશુકેને હસકે ઈશારા કર દુબેકુ આજ દુબાયા હએ,
નાજો કીબમકી લાલુચ દેકે મારેકુ આજ મરાયા હએ.
ચશમે પલકોંસે જારી કીધ હએ ખુશ તીરનદાજ,
હારે હે તન સારે યહાં જખમીકો આજ જખમાયા હએ.
છુપકે બેઠા થા ચુપ મેં વહાંસે નીકાલકે સમગના,
લાકે જાહેરમે નજર પાસ જલેકો આજ જલાયા હએ.
નીશાં થી જાનકી વફાકે નીશેમે હર દમબદમ એહી,
વોહ જુલફકી દામમે અબ ફસેકો આજ ફસાયા હએ.
આરજુ થી દીલમે બહોત સનમકે બગલ સર રખનેકી,
પાસામે લેકે સીર છપર દે દુઃખીકો આજ દુઃખાયા હએ.
અબલસે દેખનેમે આઇ થી સનમકી સારી બેવફાઇ,
રૂસ્તમ અસલસેબી એ અબલ ડરેકો આજ ડરાયા હએ.

ગજલ—૨૧૮.

જલ ચુકે જન જુદાઈસે ક્યા દીવજની જન સતાવેગી,
 જે વફાઈકી સુરત થી સો વો આતશકી બનાવેગી.
 શમા જલાકે પરવાના કલી ગીરી કે અનદલીખ,
 સ્યાના હએ સો સોંચમે હએ ખુંદ શખનમ જલાવેગી.
 ચાંદકી ચાંદનીસી ખુશખોસે મીલ જે કુચ કર સકે,
 સો દીલસે દીલ સમજ હએ છુપ ફરિકે છસમ લુટાવેગી.
 અબરએ માશુક હએ ગોયા અબરે આતશ આશકપે,
 બદન સખ જલ ખાક બને ક્યા ખાક શીકલ છોકાવેગી.
 જુદી ચાર દીનકી ફાતી મહેબબત હએ રૂસ્તમ ગુમાન,
 વો ગુમાનમે ખીયાલ મત કર માશુક ખાખ હવા ઉડાવેગી.

ગજલ—૨૧૯.

માશુકને છીનકે દેલ મહેબબતકી ચેરાગ સીલગા દીએ,
 શીર ઓ શમાને દીલ આરજુમંદમે આગ લગા દીએ.
 એકરારસે ધનકાર હએ બહેતર જળકે દીલમે વફા નહીં,
 વફાકા કામ મરૂબતને કીએ ઈશારેસે લાગ જગા દીએ.
 ગુલે આશનાઇ આસાન નહીં તુમ લાઓ કબી હાથ,
 દીલબરને દીલ લગાકે ગલે સારા દીમાગ ઉલટા દીએ.
 ખુજનેકી શયાન ન થી સનમકો સો ખુલએ ધમાન,
 જે કુચ થી ખુખી ઉસ બદલમે ફકત શીરાક નફા દીએ.
 દીલ બચાનેકી ખાત મત કર ગુમાનસે આજ રૂસ્તમ,
 સારે જોરે જુરસા અસલ ખીચ ખ્યાલને બેરાગ હટા દીએ

ગજલ—૨૨૦.

આતશમે આશનાને ડાલે છસસે મએ હરદમ ખીમાર થા,
 વાહ ક્યા કુદરત થી ન્યારે જે આતશ બરફે શુલજાર થા
 મીજજ લા માહતાબને ફેકે સંગ સીર મેરે સીઆહ,
 ના ઓ સીઆહ સંગ થા વો તો ચાંદસા રૂખસાર થા.

જનાળ બડી જહેમતસે પોંહાયકે દોળને કીધ સલામ,
 ઉનને તઓરસે પીછાન કીધ થી જુઁ ગુલબાખતા ખાર થા.
 કહા મએને તુ હએ પરી જુલવનુમા ગમખાર દીલકે જન,
 હસી વખત જો ચશમ શીરાઇ સો બસ ગજલે ખુમાર થા.
 મત કર બેવફાઇ માશુક ધન દીનોકે ઈશક રંગમે આશકુસે
 જુદગાની તબકે જુવાની થી જબકે રસ્તમ દીલબર નેબર થા.

ગજલ—૨૨૧.

મુશકીલસેબી મુશકીલ ગુજરી જબ પોંહયા પુરનુર આલીજનાળ,
 તબબી મુલાકાત કયુ કર હોવે વો હએ જુલવનુમા આફતાળ.
 ફેરબી મએ ખયાલ કીયા કયુ કર હોવે માશુકસે મીલાપ,
 મસલહત એ દેખી મીલનેકી જો અમલ ચઢાય દોરે શરાળ.
 નીશએ ઈશકુસે આશકુને નીશએ આતશ કર લીએ,
 કયા કહું જો ગુજરી હમપે અફસોળ જલ હુવા કસેજ કવાળ.
 દરદસે અફસોસે આસમાન ગીરે એ સરપે તમામ,
 ન હોશ રહા જબકે દેખા મેને ગજળ પુર મુરદોંકાં ખાળ.
 બરખા હુધથી એક જોહાન સારી તમામ આશકોંકે મુરદોંકી,
 ઉસ જોહાનમે ખોંચતા બૈઠા ગમસે રસ્તમ ગમજદોંકા હીસાળ.

ગજલ—૨૨૨.

તરીકા હએ એ ફાની જોહાંકા કોઇ છતા હએ કોઇ મરતા,
 કોઇ બસતા અબર ખીચ નુરી હએ કોઇ આગ ખીચ જલતા.
 મરતીમે મત માશુકકો દુંડ અએ દીલ એ દૌર હએ તોખા,
 કોઇ જુવાન ખાસા ખીલતા હએ કોઇ રોગ ખીચ રીખતા.
 જબકે જોખન જાનસે મએ તબ ન ઢંગ રહેતે હએ એકસાં,
 કોઇ રંગસે રાજ પાએ ઠરતા કોઇ રાજ ગુમાએ હે બમતા.
 દીલકી હએ સબ દીલમે લગી આરજુ દરમીઆન દાવાસે,
 કોઇ દગેસે દીલતમે જમતા હએ કોઇ વફાસે ફકીર બનતા.
 અરે દીલકો મત પુછ ગાફેલ હએ ફેરી પાઇ મહોબતમે માર,
 કોઇ રસ્તમ બીતર જપતા હએ કોઇ બહીર દૌલ જગ બજતા.

ગાજલ—૨૨૩.

મોહન આગન બંસી બળવત હે,
 મોઝે ખોલાવન એહી ધસારત હે.
 કળકે ઠારે આગન મોરે મધુ લલકારત હે,
 પ્રેમ બાવન રીત દરસાવત હે.
 મીનત ખીનત મોહીની લપટમે મન ન્યારે,
 બનત મોહાવન મન મોહાવત હે.
 મોકી લાજ રખે નહીં આજ મોહન પ્રેમહારે,
 અદ્ધર ઉઠાવન તન લે જવત હે
 આનંદ રૂસ્તમ મોહન નેનન હે બવસાર,
 બસંત ગાવત મોહન નચાવત હે.

ગાજલ—૨૨૪.

યહાં તેરા નહીં હે કચું ઉતારા,
 યહાં હે તુ તો પરદેશી બંજરા.
 સંસાર હે માહસાગર તુ હે તારા,
 બહી ઔર નેકી દોહી દમ પસારા.
 ન તુ હે પાલનહાર ગર હે બીચારા,
 ન તુ ઉજ્યાલા ગર હે અંધારા.
 સમજ કર સમજસે હો જા તુ પારા,
 યહાં હે તુ દો દીન રૂસ્તમ પુકારા.

ગાજલ—૨૨૫.

બંહો જાતી હએ સો કૌન રશ્કે કુમર હએ?
 લોભાતી હએ સો કૌન માહે મુનવર હએ?
 આસમાસે હએ ઉતરી યા જમીસે હએ પયદા?
 ખોલાતી હએ સો કૌન પુએ અતર હએ?
 દીલસે રોશન હએ યા ચસ્મસે હએ લોટન?
 ધુમાતી હએ સો કૌન તુરે ફીસ્વર હએ?

નાજસે નાજનીં હએ યા સાસે હએ સખજી?
દીક્ષ બાતી હએ સો કૌન મુશકા અમખર હએ?
ગુલશનકી ગુલ હએ યા હએ બહારે રસ્તમ?
જલાતી હએ સો કૌન માશુક શીરીં શકર હએ?

ગાજલ—૨૨૬.

આજ ઇસ ગમમે મીલાવે કોઈ મેરી મઆશુક,
બસ દેખતેઇમે કુરખાંત કઈ દેરી મઆશુક.
એક હુશનસે ઇન્તેજર હએ જહાં સારી,
મએ જહો હુસ્નપે જલું ને અકેલી મઆશુક.
ચૌસરે મહેબ્બતપે ના કોઈ છત પાવે,
બચેઠે સો હાર હટે શવેરી મઆશુક.
જાબજા હર શમાપે યાદ થી જસફી,
હર રંગ બ રંગપે ચાહતે બનેરી મઆશુક.
સાજસેં રસ્તમ ગમમે બને હએ આનેશ,
કબ આસ્નાઈ દીખાવે નવેરી મઆશુક.

ગાજલ—૨૨૭.

ઇનાયત કીચે મઆશુકને આજ જોબન બહાર,
ઇસ્કકા ઇનામ દે બરસાયા રોશન બહાર.
બામુદત શીરાકમે ગીફતાર પુર હમ થે,
નેકાબ ગિફા સારે દીબલાયા હોસન બહાર.
નેજારે લગા લીચે સારા તન જાબજા લુટ,
શેકારકે શેકાર હો ખીલવાયા લોચન બહાર.
આશફી દેખને ચાહો તો હએ જગર આયના,
ચમનકી કીતાબમે સુનાયા સોખન બહાર.
મત રસ્તમ હસ દે ગર ગમ પકડ ઇન ઇનામસે,
મંજલ લંબી પડી હએ પહોંચાના ખોતન બહાર.

ગાજલ—૨૨૮.

ચાંદસી મુખ ગોલ તુમારેમે ખીજલી ચમકતી હએ,
ગુલસા રખ કીખ અંગારેમે ખીજલી ચમકતી હએ.

બાઝામાં બહારકી ખુમારમે દોસ્તકો ચાહતે હએ દોસ્ત,
સરવસી બદન લટકન ઉઝલેમે બીજલી ચમકતી હએ.
દીલકો ફંદસે મત બંદ કર લે બીવફાઈ લપેટકે,
અનારસી પીસ્તાં જોખન હાલેમે બીજલી ચમકતી હએ.
જો ચાહેસો યારસે લુટ લે અબ જમાના સારા તેરા હે,
લાલસી લખાં ધંરકું કુયારેમે બીજલી ચમકતી હએ.
રસ્તમ મઆશુકકી ગોદમે જા બચકનાં ચૌર હએ તાલે,
નગીનાસી ચસ્મ નુર નેજારેમે બીજલી ચમકતી હએ."

ગજલ—૨૨૯.

બાતમે નીગાહ રખ્યો જુમાંસે સમશીર ચલતી હએ,
બહારે ચમન ગુલસે બુલબુલ દીવગીર ચલતી હએ.
કેહના સો મીયાં કહો અદાસે ફીર ખુબ અંદાજસે,
ચહે મોશમે મહેબ્બત બહારસે જાની નગજર ચલતી હએ.
સખ્જ રંગ બની હુરસે ન લડના મીયાં ખોદસેતી,
ચહે નાજ અદાકી મીયાં હસંતી જનજર ચલતી હએ.
તમાશા હએ મીયાં દેખ લો અપની જંદગાનીકા,
ચહે મદારે મખ્મુકાત મીયાં લેખ કલગીર ચલતી હએ.
અદા નેજારસે માશુક ઠેર જા પાસ મેરી તરફ,
ગુજર ગઈ યાર રસ્તમ સનમ તસવીર ચલતી હએ.

ગજલ—૨૩૦.

બાગમે તરફતા હએ બુલબુલ ગુલ મીલાના મુશકેલ,
આગમે જલતા હએ મેહબુબ જાન બચાના મુશકેલ.
મુબારક હએ આતશે ધંરકું આશકકો યા જલ્લાદ,
તલેસમ હએ અજબ ચહે યારીકા વહાં છ જાના મુશકેલ.
કદમ પોશીદે મુરબ્બતસે ચાહે રેહના હજુરે આપ,
ફલક બદલતા હએ રંગ મ્લકમ છુપાના મુશકેલ.
આપકી મહેરબાનીઆં ખરીદદાર હમ કુચે તેરે હાજર,
આશનાઇસે પલતા હએ આશનાવ આસ બુખના મુશકેલ.

અબસ કરાર નીકલ ગયા સનમ મુરબ્બત મનજલસે,
જનમે લગતા હયે દાગ વ્હો ધુ'આ શીરાના મુશકેલ.
જગમે કહેની ચલતી 'બીવહાસે હરગેજ સોબત ન કીલયે,'
મ્હેાખ્ખત પાસ અફલ નાચીજ ઠેરી સો ઠેરાના મુશકેલ.
યા પરવાના દેખ તુ તેરા હમદમ પરવાને ચારકુ,
તુ પલકમે જલતા હયે અજબ બરખત નીબાના મુશકેલ.
તુજસા આશક રૂસ્તમસે સીતમગર બના હે જીગર,
ચેરાગમે દેખતા હયે જે હીસાબ સો સારા લીખાના મુશકેલ.

ગજલ—૨૩૧.

શબ્દ જે દેખી તેરી તસવીર હમામકે બીચ,
નાતવાં હુઝ ચશમ મેરી નરગેસ સલામકે બીચ.
ગમખાંનેમે બજ રહા થા સીતાર ગીરીઆંગીરસે,
અયે ખુલખુલાં ગમ સુન આશક તમામકે બીચ.
ધ્રુવ દરમ્યાં હયે બેતર વ્હો વફા જીરસે રહે નાજ,
આતી હયે માશુક મસ્ત હો મીજલસ બેદામકે બીચ.
સાફીને હસ હસ ચલાયા શરાબકા દોર જબ,
બન ગઈ તાબેદાર બજમ વ્હો હીંગામકે બીચ.
શીકલ હુઈ જાહીર શોલા ઉઠ રહે હયે જીગર,
ક્યામતકી જંગ મચી તબ નામ બનામકે બીચ.
રો રો કે મુતરબને પટકા હયે કાતુન આપ,
રૂસ્તમ ગાતે થે જબ દર્દ મસ્ત કલામકે બીચ.

ગજલ—૨૩૨.

મ્હેાખ્ખતકો નખચીર ગુલ અવ્વલ દેખા,
ફીર ચાર નખચીરે આજારે અજલ દેખા.
ફસા દીલ શીતેસે કુચયે મ્હેાખ્ખત,
ફીર વ્હો કુચયે ખુ ખુ-ખાર અસલ દેખા.
અસ્મ સીદા તુરે મસીહાંસે જાદા મસ્ત,
અસ્મ વ્હો લાલ ફજફશ શીકલ દેખા.

કમાને આસ્તેસે હુવા થા મૈં પયેકાન,
કમાનસે શીના કુબાખ મજતુ નકુલ દેખા.
શખ કીસુસે ના કહા, જા ધોરમે રહા,
બેકુરાર યહાં તલગ રૂસ્તમ બગલ દેખા.

ગઝલ—૨૩૩.

કોન બેદદકો હએ માલુમ જફાએ ઇશકકા અહેવાલ,
આજકે જમાનેમે માશુકકુ આશક હએ હલાલ.
બાદે હયાત જા કે બેગુ આ માશુકકે મકાં,
મસ્ત મ્હોખ્ખત દરમ્યાંસે ગીફતારકો નીકાલ.
જાંજરે કાકુલ તેરીમે ફસા હએ દેલ સરતાપા,
હયે ક્યા લુલ્હ તેરી આશનૈમે રહે જાંજલ.
દીલ ઝીનક તસવીર તેરી હએ નરગેસકે નકશ,
જલાતા નુરે ચશ્મ જયું પરવાના શમેપે લાલ.
રૂસ્તમ હએ જેહાં શીરી ફકત માશુકકે ખાતર,
વહો નાજોફીખ પાસ સારી જેહાં હએ જવાલ.

ગઝલ—૨૩૪.

કીસ જા હુંડુ તેરી તસવીર, સનમ તેરી તસવીર દેલરૂખા,
નવબહાર ઇશકસે મ્હોખ્ખત અજહુ ના હુમ્મ હએ ખુરઆ.
કલ જો ચુકે તેરી રાહ, સનમ તેરી ગુલસ્તાંકી રાહ,
વહાં ચલ ગયે બેઆખત્યાર આશકોકી હે ધોરસ્તાં.
દેખા, બસ મજતુ ગીરીયાંકી લેલી બનાય બેઠે હએ,
ફરહાદ અયેશસે કોહફાદમે હે છોલે શીરીં મસતાં.
જુલીખાં થી આતશ બીચ સીલગી જયું જરદ સમા,
લેલી થી ખ્યાલો બીચ જયું સરવ હએ બીઆખાં.
શીરીં થી ખાંજરો બીચ દીલબરકી લગી ફેરાફસે,
દેખતેહી રૂસ્તમ ચમકા મયખાને જયું મસ્ત સાફ્યા.

ગજલ—૨૩૫.

સાફી સાગર પીલા મુજે નહીં ચયેન અબી,
જલ ચલા જગર સારા હુંડતેહી મઆશુક સખી.
ચખેં ગુલપે ખુલખુલને મસ્તી કીયા શીર,
નુરકા પયેમાના મીલા ના અખતક જલતેહી.
ફીસમતકી જુખાની નજુમ નહી સુનાતે મુઝે,
મીલી હે મઆશુક મસ્ત આરજુમંદકા હાં કખી.
તેહફીક કરકે પહોંચાના જો હફીકત હએ મંજુર,
ખોસતાંથી સો હએ ખેળાં ખાર જેવફાઇકી લગી.
ધતેફાક યા સો તફદીર થી સો બને નકશ,
રસ્તમ કહાં પહોંચે જો વહાં પહોંચે ના નખી.

ગજલ—૨૩૬.

વાયદા કયું કરતા હએ મેરા જ નીકલ જતા,
વદહા ખોસ્તાંએ મઆશુક નાહક શીસલ જતા.
મએ વહો નહી પક્કા આશક ન સીલગું વાયદાસે,
આશને હએ આસાનગી નહી સો પીગલ જતા.
મોજુદ હએ જો બને હએ આતશ સો જન ગનીમત,
અસલ મીલે સો મનકે સારા ન્યારા અમલ જતા.
જસકી આરજુમે જલતા હએ રેનકો માહતાય,
કોન હએ આશક ખીસાત હુવે ફતલ જતા.
ગુમાનપે જન હેરાન રખકે પાર હો રસ્તમ,
વહેમપે જન હેરાન રખનેસે રંગ અસલ જતા.

ગજલ—૨૩૭.

દીલસે અખ દીલદારીકી હરીઆલી જતી હએ,
હો ગયે બદલ રંગ, મજેહે ચારી જતી હએ.
ચમકા હએ સીતારા બદ, બહારમે ખુવારા,
ખુખ બહારસે આરાંમે બહારી જતી હએ.

જના ન જો અવલમે સો આખેરમે જના,
કુચે તુફાને મોહખત મહેશીલ સારી જતી હયે.
જો બાવે સો બોલ ફીર શમાલ નખચીર,
સીને વહો નેગાહ નખચીર ફટાગી જતી હયે.
ખીજલી હરએક શાંમ છગરમે જખર હોતી,
વહો ખીજલીસે રસ્તમ ખાકમે ખુમારી જતી હયે.

રાજલ—૨૩૯.

જલાતી મસ્કસે યાદે મઆશુક આવન થી,
ખુન્દને અસ્કસે યાદે મઆશુક આવન થી.
ઘટા ખીલી હયે મેહખુખ ખુખ ધસ્કસે આજ,
રખે મસ્તસે યાદે મઆશુક આવન થી.
શીરફત હયે ફકત શોહોલે દીલ વહો યાર,
ખુ બરે તુસ્કસે યાદે મઆશુક આવન થી.
મીલેગી ચહે ખાક ખાકમે કોઇ દીન તેરીસે,
હયે ખાક નકશયે વાયદે મઆશુક આવન થી.
લગાયે કીનને ચમનમે સીહે ખુટે વહો માલી,
રસ્તમ અજલસે ફરયાદે મઆશુક આવન થી.

રાજલ—૨૪૦.

જોખીલીહંચુલ અનદલીખસે સો ખીલા મેરા જાન ના જાન હયે,
ખીલી હયે જો અસંત બહાર સો ખીલા આસ્માં ના આન હયે.
બહાર દીલ બહાર હુમ, વહો બહાર દીલ ખાર હુમ,
મુકાબેલ દીલદારસે જો દમ, સો પરેશાન ના તુફાન હયે.
શોહોલે ગમમે તન ચીફતાર, અખ તલક હયે નાજ જુલમગાર,
જો બાદલ બારાં પવનસે, સો ખુખ પેફાન ના કમાન હયે.
એક ચમકલી મુલાકાતકી ના કોઇ ખાખમે ચારો દેખી,
જો બાદ હર કુચે વહો 'યાદ સો જુખાંન ના જુખાંન હયે.
દોસ્તો દરીન ખીઆખાંન મીલાવો જુલ્દે જાનસે એકબાર,
જો હાંસેલ જુલ્દમે સો જાને નુર સો રસ્તમ અઘીર બયાંન હયે.

ગાજલ—૨૪૧.

ગુલસ્તાંમે દેખી જળ્ય ખુલખુલ રેતી,
રાગસ્તાંમે રાગણી બેરોંમે સોતી.
મજનુસે લેલી મહોત તલગ આતેલ,
મગર દો છગરકા એકહી તલખ હોતી.
કનાઆનમે યુસુફ થા જળ્ય બેખખરા
જુલીખાં ધરિક મીલનમેથી શીરતી
ખુખ બાદરવા બાદલસે બારાં ઝરી હએ,
લાલનકે લોચનકી બારાં હએ જાંનેતી.
જો માશુક બેકુદ્ર ઉસકે આશક રસ્તમ,
બામ શાંમ તલગ હએ તલરમાત તોતી.

ગાજલ—૨૪૨.

યા સાકી લા દે પયમાના શરાબકા,
દીખા દે દર્દ ખુતખાંના ચેરાગકા.
નામ મુખમે ધરતે ધરતેહી લરજના,
મજો હએ વલેકીન પરેશાંના દેમાગકા.
હએ ધરિક મકતબ મીસલ આતશકદે,
હજાર તદબીરસે મીતે ના દાગ ફેરાગકા.
ખુંદા હએ મીસલ એ જોદાં આશક માશુક,
સમજ હએ જો ધનશાન હે દાગકા.
દમ એક હએ જો હજાર દોરમે ચકચૂર,
રસ્તમ ધસી તરાંહ રંગ હએ વેરાગકા.

ગાજલ—૨૪૩.

નરગેસ તેરી નાહીદ અખતર અજળ્ય દમ હએ,
આરજુએ આશક તેરી પાસ બસ બરદમ હએ.
ખુનરેજ દરયાવ દેખ જોડે હએ શમ ખાખમે,
જહા ગુજરી સો બસ ફાતેલ સીતમ હએ.

જામે મુરાદ બેફારીસે હુવે હાએ જળ પુરજે,
મહોબ્બતમે વાઃવા મજતુ ક્યા ઊમદા ફલમ હાએ.
પોંહોંચી દામન તેરી ચહે માશુક મલાયક દસ્તોમે,
ખ્યાખ્યામે ઊડ ગયે સદ હજાર હજાર ફદમ હાએ.
લાઇલાજ આશક રૂસ્તમ હાએ ફેરાકે ખીચ,
બહાં શબરમે તુફાં હામીશાં કાયમ બરમ હાએ.

ગઝલ—૨૪૪.

દરદો ગમ તેરી નવાખી એક ચમન હાએ,
બહાં મહોબ્બતમે જગર અજબ રશન હે.
આશકુકી ચસ્મ ગોયા હાએ મકાં માશુકકા,
માશુક ખાતર સરા ચહે ખુશ ગુલશન હાએ.
માશુકે જફા જુદમ નહી હાએ અદ્દસોસ,
શીર્સ જખાં સનમ વલા આશકુકે કદન હાએ.
ગુલસ્તાંમે હે અનદલીખ જે મસ્તાના,
દહેર હે ફિક્કી મન સો તનશીકન હાએ.
યારાંને બેવફાસે ખુબતર હાએ ખ્યાખાન,
યા દરયાવે આતશ રૂસ્તમ સારે બદન હાએ.

ગઝલ—૨૪૫.

સોતી થી ગીરયાં બરી પરી જવાન ચમનમે,
લગી થી ફશિક ઝરી તુરી શાન ચમનમે.
રોતી થી આશકુક યાદ કરકે બેવફાઇકો,
પીરયાદ બહો પીરયાદસે રહી હેરાન ચમનમે.
પીઆ ના થા પયેમાના સો સજન યાદકે,
જારી ઇસ જારીસે બની મસ્તાન ચમનમે.
મહોબ્બતકી સેલ સંગદેલોંસે હાએ યાર ફલ,
પીરતે બેફાંમ ખુલખુલાં ક્યા ઇનશાન ચમનમે.
લાલા ના જાન જાનીકી મુલાકાત હાએ આસાન,
રૂસ્તમ મુલાકાતકે આરજુમંદ પદેશાન ચમનમે.

ગાજલ—૨૪૬.

શબ હસનાં દેખા કર માશુકને આશક મસ્તાના કીયા,
 મયે મ્હોખત પીઝા કર અશકુકો સારે દીરાના કીયા.
 બાગ્યાં નૌગુલશનકી લહેજત મુઝે ના આહીએ,
 ફરિક મકુતમમે રહે સારે તન હયે ફરયાના કીયા.
 બહરે અસ્કમે ચલે હયે આશક મુરદોકે ઝાજ,
 હો માશુકપે વફાદાર યારોને તન નીશાના કીયા.
 રહે શેખ છત્રતમે કહાં હયે ફતલ હુએ આશકો ઐઠે,
 બહો નુરે ચેરાગપે મએને દેલ બસ પરવાના કીયા.
 સરા-સે પંજમે ક્યા લગાઈ હયે મુજામત રૂસ્તમ,
 સમજ લે ધશારા ખડાના આશકુકો જલાના કીયા.

ગાજલ—૨૪૭.

ફલકુજર બાગર ચમનમે કલીયોંકા,
 બાગર નહીં આગર ચમનમે હુરાયોંકા.
 કલી ખીલી હયે ચમનમે,
 મીલે ના જનીકા હેત,
 જલે સો જલે અગનમે,
 ન જલે જો ન જનત કેત.
 રંગ સર બ સર યાર મલેફોંમે વત્રાયોંકા.—ફલકુજર.
 બનાયા હયે બાગ માત્રીને,
 બેઠી હયે માલન ઈનતેજાર,
 બમાયા હયે જુગર જનીને,
 ખાવફા અબ હયે સંસાર.
 મીલે ન મલમે મ્હોખત મશહુર દલીયોંકા.—ફલકુજર.
 જન લગી હયે જની સંગ,
 જયું કાજલ સારે અખ્યાસે,
 તનમે બીન બહો છ બતંગ,
 લે આઈ બહો પીયા કહાંસે.
 રહેઈ રંગ જુગ જુગ રૂસ્તમ જલીયોંકા.—ફલકુજર.
 ૪૩

રાજલ—૨૪૮.

જો દેખે સો મતલબકે મીયાં સખ સખલનકે જાની હે,
 જોરખપે મુશ્વત ના કાસુકી તલુપે સારી કુરખાની હે.
 પેદા કાઠ પરવરદેગારને ખાકમેસે જોહાં સારી જેઠાં,
 ખાકાકે ગુમાન નુરીસે જાદા એ સરા-સે-પંજ ફાની હે.
 તમાશા ટપકાયા અલમસે જુગં જરસાયા બારાન બાદલસે,
 વફાકા ફોલ દે કે એવફા હોવે સો અવલ ઈનસાની હે.
 અનદલાયાં હજારોં આતે જળકે ખીલા હુવા ચમન,
 ખારસે મોહ શીરાતે જો સો બહારપે જાન ફેસાની હે.
 વસીલા સારી રાત સીઝગ સીઝગ જો પુજુદસે બનાથા,
 એ રોશન શમે જળકે જુગ ગછ ના રખ યા રવાની હે.
 માશુક જળકે રખમે માહે મુનવરસે જાદા થી આખ,
 આશક ઈનતેજાર થે તખ અખ ફેરાકમે સમેદાની હે.
 હમને દેખી હમારી હાલત રસ્તમ એસી તરાંહ પુરજો,
 જળકે ખુશબો રંગ જોખન ગયે ગુલ ખીલકુલ કુમલાની હે.

રાજલ—૨૪૯.

આજ મીયાને પરદેસસે પ્રેમ પુરાંત બેજો,
 પ્રેમ પુરાંતકે સાત ઓર લી પ્રેમ ખેરાત બેજો.
 જો હીરદે બસે હે સો હીરદેમે બસું મે,
 ઉન હીરદેને ઇન હીરદેકુ પ્રેમ ખેલાન બેજો.
 જ્યાકે જ્યા રહે જ્યામે ચપટ જસ હો,
 સફરસે જ્યાને જ્યા એ હાં વેલાત બેજો.
 મુદત જુદાગી લાંબી બધી પ્રેમ લગનસે,
 એ જાનકે પીયાને સખ પ્રેમ જગાત બેજો.
 જળ દેખી ચુન ચુન તનમનકી આસ,
 જ્યા તલપને તલપતે ઉનકે પ્રેમ પ્રભાત બેજો.
 ચુનીજન પીયા પ્યારેપે હે મેરી તમામ પાર,
 ફરીજન મૈં રસ્તમ છુપાય છુપાય પ્રેમ હયાત બેજો.

ગજલ—૨૫૦.

માને સો જીને જોહાં સારી પલકમે તેજ જર બનકે,
 વહામમે વાત પરી સો વહાં ખલલ હે રહોર સર તનકે.
 બહાર આતી જબકે જોબન ખીલકે ચશ્મમે રહોલા ચમક,
 જ્યું બર્ખ બાદલસે ગીરે ખુશ ધનતેજાર સજનકે.
 લાજમ બાજ ખૂલતી હે જબકે જબાં ખોલતી મોહબત;
 ચેહી બહાર હે અનમોલ માશુક હે જન અશક બદનકે.
 સખી તુર તો હે બેવફા જબકે કલત હે નૌશીનેપે,
 ફસમકી ચલી હોજત તબ દસ્ત હે ગોરી ગરદનપે.
 જંગલ બનતા બાગ જબકે માશુક હે આશક પાસ,
 એ સામેતી રૂસ્તમ જન્મ ચાહીએ એ દેખે તમાશા ચમનકે.

ગજલ—૨૫૧.

હમે મોખત તેરીકી ચાન ગુજરીમે એ એક રાત યાદ હે,
 મુલાકાત દીલ લગાઈમે દીવખનકી દીલ એક ખાત યાદ હે.
 ધરિકને ખેંચા નકશમે દેખ સનમ જો તસવીરે યાદ હે,
 બસ નખરોસે નાજમે કીયે સો હસના બેહીસાબ યાદ હે.
 જબ દીલ થા તબ ખેજાંમે તુથી દીલકી ગુલસ્તાં ખુશ,
 એ ખીલી નોબહાર જોબન ગુલજાર તુ સરવજાત યાદ હે.
 એ આનશાહ કીનકુ હે માલુમ જો ના આશનાઈમે ચકચુર,
 ખીસમેલકી તરહેસે બનયાનેકી એ મુલાકાત યાદ હે.
 એ ક્યા બર્ખ ગીરી આશમાંસે એ ફેરાકી સીહાઈમે,
 તુરમે તુર સીલગા રૂસ્તમ આશક મુશ્કેલાત યાદ હે.

ગજલ—૨૫૨.

ખીવફા થે તબ વફા હરદમ ચશ્મમે ક્યું સમજાતે થે,
 વસીલા થા જબ મતલબ ક્યું દેલ તુ લે જાતે થે.
 'મોતી જો સીપમે હે સો જન રખા એ જગરમે તુ,'
 મોતી હો જગરકા મેરે, ક્યું ફેરાકમે પ્રીર જલાતે થે.

‘ગોહર જો સંગમે હૈ સો શીકલ રખા એ ચસ્મમે તુ,’
 ગોહર હો ચસ્મકા મેરે, કયું ફેરાકુંમે ચસ્મ ટપકાતે થે.
 ‘પુશમો જો નરગીનમે હૈ સો મોખત હૈ બદનમે તુ,’
 પુશમો હૈ બદનકે મેરે, કયું ફેરાકુંમે બદન કરમાને થે.
 ‘બખ્શ જો અંધકારમે હૈ સો ચમક હૈ પલકનમે તુ,’
 બખ્શ હૈ રૂસ્તમકે મેરે ફેરાકુંમે પલકન તલપાતે થે.

રાજલ—૨૫૩.

કોન જાને કયા ગુજરતી હૈ શમેપે પરવાનાકુ કયામત,
 એ ફેરાકું હૈ ગોયા આતશ અશકુંપે માશકુંસે નયામત.
 પરંદ ચરંદ આદમ હુર જીન તામે હુવે થે સુલેમાનકુ,
 શંદાલા બર્ફમે બખ્શે ધરકું જોશન હૈ આપહી જમાનત.
 ખેલાર હૈ કુદરત જો નૌખહારગાહમે નૌમેસમસે,
 છતનેવાલે દારેપે ટુકે હૈ ખેજાન મસ્ત ખમજત.
 બહાર હો ચુકી અબ મત રો છાં બૈઠ અનહલીબ,
 નાકારગાહ હૈ નરગીસ જબકે શીરે હૈ દીલ દયાનત.
 એ ગુજરતી હૈ દંખેપે હસનાસે ચલતી હૈ ફતેલ,
 બહાં ફરખાની લાજમ હૈ ગીરફતારપે રૂસ્તમ ખાનખકત.

રાજલ—૨૫૪.

અનહલીબ મસ્ત દેખ ચમન ગુલમે જાત જલતી થી,
 પુશમુ મસ્ત દેખ નરગેસ સીરમે નખાત ગલતી થી.
 નુરસે આલા નુરે જમાલ મીસલે માહસે જાહ હૈ રખમ,
 માશુકું મસ્ત દેખ આશકું આતશમે હયાત તલપતી થી.
 વફાસે આલા બેવફાકું આજ મોજે ધરકુંમે રાહત હૈ,
 દીલ મસ્ત દેખ દર્યાકે જાન દર્યાવમે માહી કુદતી થી.
 મંજીલકી ક્યમ મુશકેલ્ય લગે ચાર બહાં સારી હૈ મુશકીલ,
 શીકલ મસ્ત દેખ જામે મયં શીશામે મોખત લીખતી થી.
 જેબા જો જંદેશાની થી ઓ જેબા આજ હૈ એબા,
 બેઠ મસ્ત દેખ હમે રૂસ્તમ ચસ્મમે પુતલી છપતી થી.

ગજલ—૨૫૫.

મીલા આજ હારે સરગદાન ચમન મુજકો દીલગન હે,
શીકલ દેખતેહી બસ દમ ચઢા જ્યું બહર તુફાન હે.
જુલ્ફકી ઝુસરીમે બૈઠ હમ કયશ આશનાઈ જપતે થે,
આતશકે નીશમે ગુલતાન હો હમીશાં દીલ મસ્તાન હે.
ખ્યાખ્યાન થા ચમન મેરે આરજુ મેરી ચશમે દીલગન,
લેકીન મોહબતકે પરદેમે ખ્યાલ સારા ના ફરમાન હે.
લેન દેન થી સો દીલકી થી લેકીન દીલ થે બરી બલા,
વાયદેમે વાજબ થા સો લુટકે ચલા દીલ દેવસ્તાન હે.
વાયદા જો ખીચ થે તુમે હમે મોહબત હો સચ ફરાશેકે,
ફરામોશ કીયે ઓ રસ્તમ જહાં માશુક મસ્ત હૈશાન હે.

ગજલ—૨૫૬.

હે તેરો નામ સારી જ્હાન આધાર,
પરવરદેગાર પાક દાદગર દાદાર.
ઝહુનમે રાહ બક્ષી નૌજવાં કે ખુશરોકો,
આતશકી ચાહમે શીઆવક્ષ હુએ પસાર.
તેરે હોકમસે અફલાકપે હે બરપા ખુરશીદ,
અમલ આશકાર તેરી કુદરત ગુલગાર.
લશકર બગર દીઈ શીરેદુનકો શીરજગીરી,
લશકર સાથ હુએ હે ઝોહાક ગીફતાર.
કાફસે કેકોળાદકુ લા બનાયે શાહ રસ્તમ,
જહાં દાનેશ હે ગુલામ અજમાયશ હે ખાર.

ગજલ—૨૫૭.

મકદુર નહી હે મલકાંમે પહાંચે પાસ અનલ હક,
ખુરશીદ કૌન ખીસાત પાસ તુરે ખોદાવંદ બચ્હક.
આપી ખુદરતસે બનાયા બાવાઆદમકો એઈ ચમન,
એથી ચમન ઉઠાઇ સાની મામાહવા તુરે શાની બક.

તુકા મીસાલકી એ જેઠાં બનાઈ બસાઈ આલમસે,
 તુકામે તુર ઝલકાયે હરએક આદમ હરએક હલક.
 માલ મુનબર ગોયા દાને જીનકે તુરકે હજારોં દરમ્યાંકે
 હજારોં તુરકે દાને એસે હે અમલ ગીરને પલક પલક.
 કીનને પાયા કોન પાયગા ઉસ તુરાંનોતુર બકે રૂસ્તમ,
 ના શીકલ રંગ ના થામ ધામ ના રાહ રમલ તરક.

રાગલ—રપટ.

મકદુર નહી મલકમે જહીં બાંધે ખ્યાલ તુર ઉવ અનવાર,
 ઉતકી જોત ઝલકતી હે સારી જેઠાન અગત આશકાર.
 બનાયે ચમન આહ આશકે જબકે ઉતકી મેહેર હોઇ,
 જબકે ઉતકી રેહેમ બચી તબ ઝહુનમે રાહ મીલી તૈયાર.
 કહાં સંબંધ હે બંદારોં ખાબમે ખ્યાલ ખ્યાલમે ખુર
 ખુરમે ખેલ ખેલમે ખલલ ખલલમે ખુદત ખુદતમે ખાર.
 હુકમે ઉતપે આલમ ઠરી હે હુરોં મલકોં માહી મુગસ,
 રજમે રજલ રજલમે રોજ રોજમે જીંદગી હે બરકરાર.
 ક્યા હે તેરા હાં જા કરતા હે શહેર સબ દીન રૂસ્તમ,
 એ તમાશા હે હોનારત સારી આલમ રચી હે એક તાર.

રાગલ—રપટ.

લગી હે સો જાને માશુકી ઓ કાતેલ ચશમ,
 અસીલ હે સો અઝહર મીન અલશમ્સ નજમ.
 કોઈ કામેલ એતેકાદ મળક પર રખે આઘાઝ,
 અઘલબ પાએ અઘવા બીચ આફક હરદમ,
 ઇશારા હે અવલ આશકીકે કુવારાકી ચાવી.
 ઇપત્યાકે રખના બસ આફત ખાતર બૈઠ બનમ,
 હજારોં સેતારે ફલકપે હે રોશન સો જાનમે જાન.
 બાયાદ માશુકે હેસાન હે બરકરાર બાકશમ,
 એ ફસલ હે નહી હે નફલ અકલકે હાં હે અહેવાન,
 આઇના ઘરકે દેખતે બટકતે તુરે માશુકપે રૂસ્તમ.

ગજલ—૨૬૦.

આતશે ઇશ્કે સલગા ચમનમે તુર ખોલતી હે,
બાદલસે બર્ફ બરસા ખુશખોમે ખુર નોલતી હે.
ઇમેહમે ઇમાનકે એલચી રવાના હો ચુકા હૈં,
ઇતીહાદકી ઉમેદ ફેલા ખેઆલમે ખુર ઝોંકાતી હે.
ફનકી ફુદરત હે ઉસકે નાઝમે ફના જ્યું ફલુશ,
શીકસે સર શીલક ઉઠા ફઝીલતમે હુર લોભાતી હે.
ફજલમે ફજલ દેખી હે જ્યું ઘોરસ્તાંમે ગોલસ્તાં,
ગુમખસેખીરદ છુકા મશાલમે બીમીશાલ ખેશાળી હે.
લાઈલસે લીમ ઝલકા મોહબતમે મેહબુબ દેખા દીયે,
મોસમમે રસ્તમ દેખા મુસકીમે બન ઝોખાતી હે.

ગજલ—૨૬૧.

તકલીફ ને થી હમારી કુસુરકી સો તકદીર શીત્તેઅંગીજ થે,
ખીઆત્તા થા મોહબતકા ફતેલ ઝેર વો દેખ છ આછજ થે.
ને દેખે શમેમે જલતા સો સુરાલીમે દેખે હે સનમ,
મૈસમે ચસ્મખાન્નોમે વાહ ક્યા જમાના ખુતરીજ થે.
ખુલખુલ તુ મન જખાનપે તાન લે ગમ અહો ફેગાં,
હાં થે આશના દીલકે એઆમ જખ બહાર ગુલરીજ થે.
ખેદદોમે દર્દનંદ હે ગોયા ગુલરખસારપે સીહા ખાલ,
શીરીન બસ પરીબાદ શાદ થી જખ ગોદમે પરવીજ થે.
બાદે સખા સનમકે પાસ પરવાના લે જ તુ ખોલ,
એથી હે અસલ વફાકા હોસ્ત રસ્તમ સીતે આગીજ થે.

ગજલ—૨૬૨.

બજમમે માશુફને તુફાન ઉઠા કયું દીલ સતાયા હે,
ખાશુશીમે તેજ ફતેલ ક્યાં ચસ્મતીર લગાયા હે.
હમ ને જાનતે હે હંદગાનીકી મન્નો અજગમ,
ઓ ખંદા કર મયે લાલ ઉઠા જાન નગઝીર સમાયા હે.

અગર જુદે નોખદાર પરીર રાહે રૂખપે નાગન હે,
 દોલતે મુરાદની સલામીમે ઓ કાતીલ ઉઠા પીલાયા હે.
 નસીમ ના તુ ઓ જુદે માશુકસે મીલ કર જા,
 ગુલશન બસ ખીકામ બનતે દીવે બેઠીલ ઝુંકાયા હે.
 માશુક હે ચાર ગોયા નુરે ગુલશને શીરદુસ રસ્તમ,
 હાં મુદતમે તાબેદાર કર બહાં જીનતને ગુલામ બનાયા હે.

ગજલ—૨૬૩.

ક્યા એ બાગરમે જવાહીરની કસોટી ના ચશ્મ હે,
 ક્યા એ બજમમે જાનની વફાઈ ના ફશ્મ હે.
 પરદા થા સો પરદા બન ઉર ગયે માદસ્તાનમે,
 ક્યા એ કાખમે મુત્રાકાતની અગાઈ ના નજમ હે.
 અક્લમ'દોમે ચલી તફરાર તદખીર હે અબલીસ તફદીર દુર,
 ક્યા એ જીકમે દોલે દાનેશની દર્યાફ ના રશ્મ હે.
 માતી હે મોતી, ચાંદી નગદ ઔર ગોહરો ખીકમત,
 ક્યા અ માતીમે નુરાનો નુર રોશન ના ધશ્મ હે.
 જો દેખે સો ખાકો નુર મીલકે બને હે નકશ રસ્તમ,
 ક્યા એ જેઠાંમે આદમ અલમ હુરો જીન ના તીલશ્મ હે.

ગજલ—૨૬૪.

જાનીકુ દુ'ડને શીરતે થે આજ મસ્ત હો ગુલસ્તાંમે,
 આતશમે લીપટ હોતે થે નાજ ગમ હો ગર્દેરતાંમે.
 લખે લાલએ માશુકની દેખકે સુરખી બાદને પુકારા યુ;
 કોઈ આશક થા સો મસ્ત હો ગીરા હે તલેસ્તાંમે.
 અજબ નમકતસે એ મેદશીલ હે મોખતની માહુતમ,
 ફિક્રાબાંઈની બ જી હે યા ખાલી ફેરાક આફસ્તાંમે.
 હયાતની હીમાત હે શમાપે જલતા પરવાનાસે જ્યુ,
 આશનૈ ચશ્મસે ગોહર બને અફસોસ યાફુસ્તાંમે.
 ચેહી પરદા હે બાદલ યહી ચાંદ હે માશુક રસ્તમ,
 જો સમજે સો સીનેમે રેહકે ઝલકે હે રૂખરતાંમે.

ગાજલ—૨૬૫.

જ્યાં દેખો વહાં પરવરદેગારને અલ આલમ બસાઈ હે,
ખાકમે ધાતુ અખમે હુર આગમે નુર ઝલકાઈ હે.
બાલા ચમન હે માલા મોહીનીકી લોબાને ખાતર લાં,
હવામે પરંદ જંગલમે ચરંદ બસ્તીમે આદમ બરાઈ હે.
શમે સીલગીલી એક ગુલ હે ગુલલી ફેર એક સમે હે,
હેવાન ઇનસાન એક હે જોત ભેદ ફાતુસ લગાઈ હે.
અવતારકી જો બાજુ હે સો વીરલે કોઈ ખેલ સકે,
કોઈ શીકલ નુર ભરી નાજનીં ગાફેલ બેવફા બનાઈ હે.
અમને જો દેખી સો કેહ દીધ એધ ફાનેલ એઈ કમર,
તલાશમે સખ કોઈ ચોકસ રહેવે સો સરજત જુલાઈ હે.
ખાસા થા સો ખાર બના હે ખાર થા સો ખરમી હે,
આજ બખ્તને વખ્તસે રૂસ્તમ એ સૌદાગરી રચાઈ હે.

ગાજલ—૨૬૬.

કર બંદગી તુ દીન રેન રબકી રાહસે,
ફીર આપકુ બચાવો ખુબ તોખા તોખાહસે.
છનને સંસાર પકડા આ હો ચુકા પાપી,
એ તારે દમ દમકા બને હે નેવાહસે.
ન જુખાંસે તકતકસે હકસે ધર ધ્યાન,
અકલમન ગુમસે જયુ' પતંગ હે સમાહસે.
જયુ' ભવર હે કમલસે, જયુ' ખુંદ હે અખસે,
ત્યુ' તુ આ રૂસ્તમ પઢો જ બનામ અદાહસે.

ગાજલ—૨૬૭.

મેરે પીયાને લુટા છયા ન ક્યુ કહા ઔર એ કાહ,
મે પીયા ફરમાનમે હૈં બંદગીકે બંદેનવાજે લીખા.
મે દીપ ના દેખી ચંદ હે જો મોરે પીયા સખ જને,
મેં જાતું ક્યુ ના એ જાતું પીયાને પઢાઇ પાતી નેહા.

મેરે પીયા હે ચંદ ક્રોડી ચંદ મીલ બને હે ન્યારે,
એસે ન્યારે સખ બ્રહ્માંડ સખ માયા મોહે હે પીયા.
મેં પીયા પીયા પોકારે પીયા પીયા પ્રાન સખદ સાસ,
રૂસ્તમ જો મીલે પીયા તખ હે સખી મેહેર બર હીયા.

ગજલ—૨૬૮.

વખતે બહાર આઈ પીલા દો સાફીયાં પીયાલા,
મેં મોખતકે પીછાનહારે માશુકકે સીતમ ઉઠાનેવાલા.
મોહખતકી યાદસે મેરા મન તાજગીસે હોતા ખુશ,
જળકે જનને જનકે મહેલ ગુમાનસે દીદા ડાલા.
એ જો હે બરી સરા બોલતે બોલતે બોલતે ગાફિલ હુવે,
જો આયા સો મોખતને મારા શીરખી બચા ઘોરને મારા.
જો સમજો સો સમાલ લીજો છાંડી દરવા હે દગા સારે,
અવલમે અપના કરકે રૂસ્તમ પીસે મારા ફાતીલ બાલા.

ગજલ—૨૬૯.

બચી ગીરદેશીમે પાયામાલી સારી મીયાંમોહખતને પ્રેમહારા મારા,
એ નસીબા જો ખીલા થા યારમે મીયાં યારને દલકારા મારા.
જો કુછ હુવા સો મેરા નશીબા હુવા એ ચર્ખમે કૈન સાખુત હે,
ક્યા કુદરતને બાજુરચી મજેદા મીયાં સીકતદરને શાહદારા મારા.
સુનીયા સો હુઈ અબ આસ્નાઈ મેં ક્યા થા કુછમી ના થા મીયાં,
જો થા સો ચુપ ગજબ થા મીયાં તકુદીરને મેરા સીતારા મારા.
બાદવામે બાદલ બરસનહારા સો મીયાં ગજબસે લોહુ બરસાયા,
દીવ સાગર બન લોહુકે મીયાં દીવબરને હા: દીલદારા મારા.
અવલ સનમ બને આ પીછુ મીયાં બન ગયે ખુતી સીતમગીર.
હસ હસ મુલાકાત લે કે જાનીને મીયાં કમીગાહસે મુદારા મારા.
તામેદાર અવલ થે સો આખર મીયાં બેવફા બન ગયે બેફામ,
ઉતારા લીયા થા સો દીલ મીયાં લુટકે દયાનતને ઉતારા મારા.
આરબુ સારી દીલ દુન્યાકી બરહમ મીલાયકે મસ્ત હો રહીઆસ્ના
રૂસ્તમકુશુવાન જબે કર મીયાં ગોયા પીઆદાને અસ્વારા મારા.

ગજલ—૨૭૦.

તફદીરકી યારો તાસીર મગદૂર કીસીકી શીરાવે કાંઠાં?
 એ લેખા બેદકે અવલસે આલા શમા જલાવે પર્વાના.
 હે સરજત ક્યા ખાતેલ, હે પુછનેવાલા કૌન, કૌન હાંસલ હે?
 હમને સલામસે મોખત મચાઇમે શીર ખાલી મેખાના.
 ચશમે મોખત ઠેરાઈપે માશુકકી જો ફાતેલ શીરી,
 સો ખારાન આતશ ખરસ રહે તુફાન બને જમાના.
 હમને દીયા દસ્ત નગીનાપે નાજનીનકે ઉતર રહે કોફ,
 ક્યા સરજત મેરી યારો ઉમેદ રક્કા લુટા ગયે પુરાના.
 રસ્તમ નવાજેશ સારી જુદગી જનકેશાન હુઈ હે,
 ઉનકી નવાજેશ જનહેરાની કોફે જુખાન ફરખાના.

ગજલ—૨૭૧.

ગુલપે ખરા અયાી ના આયી કાંટા ખુનખારા બાકી હે,
 આતશને જલા દીયા મયખાના નીશામે ખારા બાકી હે.
 સરોહોંસે ફુક દી ખુલખુલાંને નાજુક ગરદનકી નળીયાં,
 ના રહી પાદશાહોંકી પાદશાહી બયાં એક દારા બાકી હે.
 ખતે ખું લીખ લીખ હુઈ કાયર લૈલી મજનુપે સુખોશામ,
 આઈ અજલ શીરખી મજનુ ખાતર ચશમ ખું ધારા બાકી હે.
 કીઈ ફતેહ સીકનદરને સારી જેહાંકી શમશેર ઔર નસીયાસે,
 નસીયાકી ફતેહ કીનસે હુઈ મીયાં નસીયા સારા બાકી હે.
 જખ આઈ માલન ખત ફાતેલ હુઈ ગુલ ચમન પલમે ખેજાન,
 હોશનમે બેહોશી ક્યાંસે આઈ એ તાજુખ ગુચવારા બાકી હે.
 હમને કીયા શોક માશુકકા દીલમે પુકારા હે યા ખીસમલા,
 ક્યા ફાતેલ ચલી જખતો મીયાં વલેકીન તાલે સેતારા બાકી હે.
 અમને કલા માશુકને સખી તુ અધાર તો ફેર દસકે ચુરાઈ ચશમ,
 રખમે જુદમકી લગાઈ મારમે રસ્તમ એક ધશારા બાકી હે.

ગજલ—૨૭૨.

રસ્તાખેજી કીઈ ઐસી જફાખોર હો ગુલ ના કાંટા બાફી હે,
 વેરાનીને ચમન તામે કર લીધે શીર વેરાનીકા નાટા બાફી હે.
 કુચામતકી સરજત ઐસી બધી મીયાં કુચા ફૂલું મેરે તનકી બીપત,
 તફદીરકી લીખત સખ સાફ હોકર અસલ એક બીંધાતા બાફી હે.
 મેં ફર્યાદ કાન સુને મીયાં દાડગોલા ઐરા તોપાં પાસ,
 અબ તો સરકાર એક અદાલત એક ઐ મેરે દાતા બાફી હે.
 બહાના બેવફા બીચ લાય સારી ઐલાદ બાતલ કરવાય,
 છાં તો બંદ હુવા સારા હીસાબ લેકીન વહાં ખાતા બાફી હે.
 જનાસી કસુર હુઈ ઉસીકા બદલામે કુચા એ સોંગ લગામ,
 રસ્તે મને શીદાકીયે જાન બેકદ્રોપે એ ગુનાહકીયે બાતાં બાફી હે.

ગજલ—૨૭૩.

સનમકી આશનાઈમે શીરી ફાનેલ ઐ સનમ ખુનખારા હે,
 જો દમ ગનીમત થા ગુમાનમે ઐ દમમે દમ અંધારા હે.
 છાં તો હે ઈન્સાફ ઈન્સાનોકા વહાં હે અદાલતે મલકાન,
 છાં તો હે જીંદગી એક સાયત વહાં જીંદગી સારા ગુજારા હે.
 આશનાઈ મત જાન્યો આસાન હે કોહે શીતુર, આતશે વગુદ,
 એ સમે જલી મોખત સો મયે જાન ખાના સાકી મદારા હે.
 પીછાનત પડી જબ આશકી તબ આતશ હે બંદ દીલ,
 વે છયા સમાય છયા જાન, જાન જૈસે પ્રદેશ બંજારા હે.
 જો થા આરજુઅ મન વો સનમ ગીર ગયે જાનસે જોખત,
 વહાં રસ્તે મ અબકે બહારમે ચસ્મ બહરે આતશ સારા હે.

ગજલ—૨૭૪.

સરોદે બુલબુલને ખેજાન પીટાઈ વહાં શીર ફૂજા આઈ જાન,
 આબ નોશ કરતે જાનપે શીતાબ જામે ખું બરસાઈ જાન.
 હમને કહા હમ ના જાને જો કહું હુઆ ગુલ્યાંગ ગુલજારમે,
 બહારકી ફક્લમે હમથે ખુએ ફરિફસે દીવાના દીલે બાદશાહી જાન.

હમને કહા એક શમે થી ઔર લખખો પરવાના જલે હે ના તાજુમ,
સુના સારે જુએ ઝોંઢાકીસે જાદા જખરી બજાઈ જાન.
હમને કહા મૈં ઓઢ્યા હૈં મેરી શાની એ સામેત નીશાની હે,
ન સુના ન સુનાયા વાજેબ જખુનકી ફાંસી લગાઈ જાન.
શીર ક્યા ફહું ગુજરી ફયામત સુરત ઓ ન રહી હૈયાત,
રોનેકી મના જાન રસ્તમને જામે ગમ હાં ઉઠાઈ જાન.

ગાજલ—૨૭૫.

અખનક ના દેખી ઉમીદકે ખોસ્તાં લાલા ગુલનદામ,
જો દેખી સો દેખી આયનામે યારે યારાં મુસ્કદામ.
ફલકમે ચમકે હે સીતારે ના તાફત મુજે દેખનેકી,
જો રહી સો રહી જાનમે બહારે નીજારા ગુઝદામ.
પુછા શામસે પર્વાનેને ‘કયુ’ રે શામ મૈં હોતા બેદામ?’
‘પર્વાના તું જળ હોતા રૈનમે શીદા ખારા સરનજામ.’
શહોલા હે શહોરા હે યાર છગરમે જંગે બખેડા હે,
જો હે સો ઓછ હે મુદારામે મય પ્યાલા અંજામ.
નક્ષ ખેંચતી હે રહેતી જાનમે દીલજાનકી શીકઝ,
જો શીકઝ સો જલવ હે રસ્તમ દમે કીનારા બનામ.

ગાજલ—૨૭૬.

લગી જાન મોખતકે હેવાલ મઆલુમ તુજે હે સારા,
ક્યા રોશન હે રોજ આશકકે ખીના સનમ સીતારા.
ક્યા રજે ફયામતમે મીલનેકી મનાઇ હે ઓ મસીદા ?
અગર હોતી મનાઈ ફેરબી હે રેહતુમાઇ નીજારા,
ફલકસે સીતારા ગીરતે હે, જબ શીરતી હે તકદીર,
મુસ્કીલસે મુસ્કીલ બેદીલસે મીલાકાત હોતી બેયારા.
દીદારકે પ્યાલે દીયે દીલકે હવાલે શરખત બર બર,
હલકત હોસ્ને યારાંકી દેખ નમ રહે નાજસે દીદારા.
લગી સો જાને જાનકી દીલદાર છગર હે બને ખાર,
રખમકી રોશની જો ચસ્મને ચખી ઓ હે રસ્તમ ખીમારા.

ગજલ—૨૭૭.

દેખી ગુલસ્તાં દરમ્યાં માહતમસે ગુલ ગીફતાર,
હર રંગસે ઓ ઢંગ મચે થે રહે યુલયુલ બેદકાર.
રહી હે લૈલી અજલ તુલીક મજનુનસે બસ ખાતલ,
એકી તલબ થે જો ફરિફરી કુચામત તક રહે ઉમીદવાર.
યુસુફકી બેખબરીસે જલી હે નવજોખના જુલીખાં,
એહી ફરિક દર્દસે દુન્યાઈ સારી ગર્ક રહી હે તલબદાર.
લગી આશને એકપ્યાર જનકી સો જયું શમામે જલેહે પતંગ,
ઘડાંસેના બનસકે ઉલટા છરાદા અગર શીરે ફાતેલ સીરપાર.
ચમન વો નાજનીન કૈસી, વૈસી તનમે જાન હે શાહી,
ઓ શાહી તલગ દીલ હુશ્યાર રૂસ્તમ હે હાં ફના બાખાર.

ગજલ—૨૭૮.

લગી કમખખતી જો જાવેદાન મીયા શીરીં ફાતેલ ઝેર બને,
ફલકને ખીવફાઇ એસી કાઈ મીયાં આબાદી સો અંધેર બને.
જુદ્દ થા જૈશીકા મીયાં નાતરસ હો ઉન્ને ઉખાર દીયા,
હોલતને દુરાઈ એસી કાઈ મીયાં જાજર સો અંધેર બને.
નાજ થા જો ચમનકા મીયાં નજર ખીચ સારા જલા દીયા,
મુરવતને જુદાઈ એસી કાઈ મીયાં નાજ સો કેહેર બને.
આધાર થા સારા ઈન્સાફે મીયાં ઉતકી સારી મજાકુ હુઈ,
તાલેને જુગઈ એસી કાઈ મીયાં મકાન સો દાદકી ખેર બને.
ફોલ થા જો મોખતકા મીયાં ઉતકી શમા હોલા દીધ,
રૂસ્તમને બલાઈ એસી કાઈ મીયાં તાબેદાર સો શેર બને.

ગજલ—૨૭૯.

અબકી બહાર જો આઇ સો દેખી બહાર કપી આઈ નહીં,
એ બહાર જૈસી કારી ચમકેવૈસી કાનને કટારી ચમકાઈ નહીં.
મૈને કહા મૈ તારા હે મીયાં લૈકીન ના તુમ્હારા દાવા હે,
ના દાવા થા સો દુદાઈ શીરી મીયાં નાદાવાકી દવાઈ નહીં.

કૌનસે કહું કૌન સુને મીયાં કૌનકુ લગે કીસુકી લગાઈ,
જ્યાં લગે સો જન જલાના હે મીયાં જનસે જનકી દુરાઈ નહીં.
મકસદ જો હોતી મેરી મસ્તાની મીયાં ઉમેદકી ચમન ઔર ખીલતી
ખુલખુલ ક્યા ગાના ગાતી મીયાં ગમકી જીયા ધુમાઈ નહીં.
એ દીલબર લે દમ ચલા મીયાં ન કુછ મેરે દમસે કલા હે વલા,
એ દમખીનકે ગનીમત રૂસ્તમકી મોખત મોતકી આશનાઈ નહીં.

ગજલ—૨૮૦.

ખતા હુધ વફાકી સારી કૌન પુછે કૌન હાંસલ હે,
વફાકી ખતામે દીલ ખફા કૌનપે ચલે કાગલ હે.
મદારા થી જો માશુકપે બહાંકે ખત નામંજુર આયે,
ઔર એઈ જાદા કોફ આયે 'હાં તેજ ફાતલ હે.'
નવાજેશદી ફરમાયશ એઈ નવીશદાને લીખ બેજે,
'બંધ હો તેરી મુલાકાત વલેકીન અજલ આગલ હે.'
હમને આજેજ રૂકફા બેજવાકે એક સાઅત ચાહી નેધા,
બહાંસે આયે જખાખ 'તુફાનસે તેરા મુ કાજલ હે.'
હમને ફરબી અર્જ લીખવાઈ રૂસ્તમ કુર્બાન હે,
જખાખ શીરે 'લુટા જયગા અગર હુવા હાં દાખલ હે.'

ગજલ—૨૮૧.

તુને જો કુચ દેખા સો ફકત માશુકકે નુર દેખા,
સમાએ હે જસમે સખ આલમ હુર કોહે નુર દેખા.
દીલ બેતાબીસે હો ઉસપે યાર પરવાના દેખા,
કદ્યાન હુઈ જખ તો ઓ ફરિકમે ચરચુર દેખા.
માશુકકે માહતાબસે એ સીહાઈ હુધ હે રોશન,
રોશન ઓ નુર માશુકકે સખ શરા મશહુર દેખા.
ક્યા ચમન ક્યા ખીઆખાન ક્યા બહેર ક્યા પાહાર,
ખીછાયા હે એ ચરખ ઓન નુરસે બરપુર દેખા.
જહાં દેખા બહાં બહાર થી ઔર દેખા જન થે ખેજાં,
ઔર સખ ખુદરત માશુક, રૂસ્તમ ખાબેખુર દેખા.

ગજલ—૨૮૨.

હવા હેં જો દમ હેં જો સાસ હેં જો બહાર હેં,
 જળ હવા એ પુલત ગઈ સખ તખ ખાર હેં.
 ગુલોંકી ચદરપે બીઠાયે હેં કીસીકુ માથુકને હસ ?
 સીતા સીતમસે આશકોંકે ખુશ ગમ મદાર હેં.
 ઉનકી સલુકમે રયાને સખ મોસ્લ ગુલ હાલતસે,
 બકાદારીમે માથુકસે ચુનાય ચુનાય બેકરાર હેં.
 ન કર તોર લાખુમે એક એકબાલ હેં ઉનકુ પ્યારે,
 નરગેસ ચમનમે રહેલ કરેંગે તખ છતે જન મજાર હેં.
 નુર અસલસે આદતનાક આશકોંકી હેં મુદ્દમ વક્ષા,
 માથુક હેં કોનેહ શીકારી સમાલના રૂસ્તમ શીકાર હેં.

ગજલ—૨૮૩.

એકહી નીજારાસે એ મુજ હાલત માથુકને બનાઈ,
 જ્યું ચકી લે બાજ પલક બીચ પાહાર ઉરાઈ
 જ્યું બેદર્દી શીકારીને મીઠાકુ કોનેલ તીર લગાઇ,
 ધ્યું હાલત મેરી માહોંકરને શોખીસે ગુંઠાઈ.
 નવાજેશ ન કરે ગર તુ ન કર છતની ખંદા,
 તેરી ખંદા દેખ શીરીં શકરને શરમીન્દગી સુનાઈ.
 પ્યાસ મોખતકી ના મીટે નદી નાલોંકી જહાંસે,
 પર્વાને જલતે જલતે ખુશ હોતે જખકે શમા ખુબાઈ.
 સનમ તુ ન જા ગર ન કર રૂસ્તમકુ ચપસી સજા,
 બેહતર એ સજાસે લીએ ખુશ કામ કર સાસ ઉઠાઈ.

ગજલ—૨૮૪.

સોઈ મુજકુ તેરા અજબ સતાના યાદ હેં,
 ફસર હુઈ સો તેરા ગજબ ખતાના યાદ હેં.
 દુખા નહી શાગેદ તેરા હંકાલ દીયે દરપે આનેસે,
 કતરએ કોઈ મુજકુ તેરા કોઈસે પીલાના યાદ હેં.

આશનાઈ કાતુનસે ઉલટી હો ગઈ રાહબીચ,
દમ રહા આપખાતર બદન જલાના યાદ હે.
આપકા નકુશ છાતીમે રખા છાતીસે હુવા ખીગાના,
તકદીરકી આલમોમે તેરા તકદીર શીરાના યાદ હે.
રહેમ કબ મોહબતસે બરસી ? નહી માલુમ રૂસ્તમ,
જુદગાની સારી ના તરસ હો તેરા ગજલ બરસાના યાદ હે.

ગજલ—૨૮૫.

એક નેવાસે બાજુ ચાર દેખી અજલકી સારી ખુવારી હે,
જો દેખે સો દેવાને દેખે મંજુલકી માહેનમ સવારી હે.
ખબર નહી કીસીકુ કોનસી ધરી ગુલકે આવેંગે ઉઠાનેવાલે,
એ ગીરદેશ શીરતી દેખે જંગલકી ફાતેલ અંધારી હે.
ખુશમો થી એસી શીરદુસસે બરસતી ખુદ સાબાશીકી,
લહેજેમે કુક દીયે એ ખાના નજરકી કાફેર કટારી હે.
સુકે ગુલોંદી પતીસે એચમન થી એસી જયું અફલાક શીતારેસે,
ગીરે ખુ બરે મુનબ્બર સુરતાં દેખે ચકરકી તોળા ગુજારી હે.
બાગબાંને બાગ લગાયા એ બાગ જલા એર મહલ રહા,
બાગબાં ગમમે જલા દેખે રૂસ્તમ જફા ગજલાહ બારી હે.

ગજલ—૨૮૬.

જો આખ ચે નુર પુર આલા ઉતને એ એક શખ ઝલકાઇ,
ફીસમતકે સીહા વેરાનમે બસ મેહરબાન હો છબ બખશાઇ.
જો ખાક થી સો ખુશમો બન દરખશાંકે કલીઆંમે હુષ બંદ,
એઇ તરાંહ શીરા હાલ એ શીકરતા બનીને રૂખે જબ અયકાઇ.
જો ખુદ થી સો અનમોલ મોતી બન દર્યાવકે સીપમેં હુષ બંદ,
એઇ કુદરત બની હે પલકમે જબકે પાચી હે રજે ગીદે રેનુમાઇ.
જો લાલ થી સો કમલ બન સરોવરમે પરીજાદ ખડા હે,
મોહબતકી રોશન આરબુમે એક ધ્યાન અતરંગ દેખલાઇ
જો નાસ્તી થી સો હસ્તી બન રૂસ્તમ જંદેખો વાં ગુલસ્તાં હે,
કહાંકી ગુલસ્તાં કહાંકી ખાક કહાંકે બાદલ બારાં બરસાઇ.

ગઝલ—૨૮૭.

કરે કોન ખ્યાં ગઝલ્યકે આજ કમનસીબીને ભારી ફૈજ ચઢાઈ,
 ગુજરી ને મુપે સારી હાં તારાજ કમઅખતીને દીલ સોજ બસાઈ.
 ખાખ દેખનેકે એજ માનેમે કહુ મગદુર કદાં કરેકે છ ખુઅખ્યાલ,
 રંજજકાનેહાં મુકાં ધરકે મીયાં તેજે સીનમ શમે રોજ ચઝાઈ.
 મેરે દેલ દરદકે દારૂ હાંતો નહી હે લેકીન નજર બ્દાં જાનેસે,
 આરામ ઔર આસાન દાગ બને મીયાં તખ્તે નવરોજ દેખાઈ.
 હલાલ થા સો દરામ હુગે, દરામ થા સો હાં લાલ પાયા,
 તાસીર જમાનાકી ઉલટી હે મીયાં લોહુ પીચે જીનકુ મેન્જકરાઈ.
 મેરી બઝાઈ મેરી દસાઈ કરે દગ્ગુર જેઠાંમે જાન એક પાર હે તન,
 તસવીર જીનકી ચશમ રખી મીયાં રૂસ્તમ ઉત્તે સોંચ બરસાઈ.

ગઝલ - ૨૮૮.

યારા મુજકુ તેરા ગઝલ બરસાના યાદ હે,
 ખીન યાર યારકી જીંદગાની બરબાદ હે.
 ને દીનસે તુને મુપે ચશમ ધરી ઉલટી,
 ઓ પહેરસે મુજપે ખુવારી અબાદ હે.
 તેરી કુમકપે થા મેરા મદાર મસ્ત વફા,
 હોના થા સો હો ચુકા તકદીર ખીદાદ હે.
 તેરી મહેરકા તરસા મેં પડા હો કેં મંઝલ દુર,
 તન આતશ બને શીર સાસ એક બાદ હે.
 હોશકી ના મગદુર અફલકે ના હે આખ,
 જબકે જુદાગી બની તુ બીચ જલાદ હે.
 રખ લે મંજુર. ઓ યાર મેરી ઇતની અરજ,
 તકસીર હુધ સો માફ રૂસ્તમ મેરે શયાદ હે.

ગઝલ—૨૮૯.

બંદાકે બનાવેવાસે યાર, બંદાપે ગઝલ કુચું લાચે,
 બંદેનવાજ ઓ સીરદાર, કોન તકસીર દેખ દીલ ઉઠાચે.

ફલકપે આપ તુરસે બનાયે ઉજવાલા ખુંદ અનદીઠ,
 મલકસે પલકમે સો પરાધ મંજૂર હાં ફનામે બેગવાયે.
 બેદસે પાયા ન જાયે ઓછ હીકમતસે ખુદરત તેરી એ,
 અવલ નજરકે મેલેમે મલકોતુરસે ઇજત શકામ દીલવાયે.
 ઔસી ખતકત કરોરો બરપાકર બનાહે આપ ખાતક ઉનપે,
 કરાંમતસે ખુદરત ઉઠાય ફલકકુ માહ સેનારોસે ઝલકાયે.
 બુંદાકી નવાજેશ સખસે જાદા, મખલુકાત હે બંદાકે મહેલ,
 યેસી નવાજેશ બીચ ક્યા પડી આપકુ ગાજળ બીનપાર બરસાયે.
 તુ એક આપ સખ સક્તી ચાહે સો પલક બીચ કર રહો,
 કોન કારન બંદે રૂસ્તમ આફત આતશકે બહર દુબવાયે.

ગાજલ—૨૯૦.

જો કુછ હુવાસો હોકમ લકકા આજકી નૌખત ન્યારી હે,
 જો અફસોસ હે સો એઈ હે મીયાં જફાકાર દીલદારી હે.
 મે બોલા આપ તુ કોન હો ઓ બોલા મે શીરાન હો,
 મે બોલા આપ જબોન હો જીસકી બરી જુદમગારી હે.
 મે બોલા શાહનશાહ મે હો, એ બોલા તુ જરાસા હે,
 મે બોલા તુ ખીદમમે થા બોખ એઈ ખીદમત બરી હે.
 મેરા તાજ થા મેરા સીસપે મીયાં ઉતને ઝુટા લીયે મીજલીસમે,
 જો બોલા ન સખવાર અબલીસકુ મીયાં લાઃ જાન જખમદારી હે.
 કીતને લુટા સીરદાર આપકા ઉતને લુટ જો ના સખવાર બન,
 હાં તો ખામ હે સારે બહાર મીયાં બહાર ખુબસા અંધારી હે.
 જો જાન હે રૂસ્તમ જાનીકી ઓ બની હે અખત રૂસ્તમસે,
 યુ' ચમત એ જલા જલમે તખ જીંદગાની સારી હારી હે.

ગાજલ—૨૯૧.

હક નાહક હક રૂઠા જમ મીયાં ના ઇનસાફ રહા ન ચાર રહા,
 કંઈ મુદતકે હકપે લક બઠયા મીયાં ન દસ્તાફ રહા ન સાર રહા.
 હમને બોલા હમે ના જાને ઓ બોલા સખ તુ તોફાને,
 હક હુબાયા હક જલાયા મીયાં ન હક સખવાર રહા.

ઓ પુછને લગા ખીન પાયા મૈ કહેને લગા હા: હા: હા:,
હકકા તમશા હકકી દરબાર ન હકકાર ન રહા ન એકરાર રહા.
એ ખેળાનમે હક ના શીરાવો નાહક નાસળવાર સારા હે,
હસકે હકને રચાર્ધ હસાર્ધ મીયાં ન હુકારા રહા ન નેળાર રહા.
જૈશીકા હક દીવાના હુવા જૈશીસે રૂસ્તમ યુ' ખીગાના હુવા,
વાં હકકાઆસાન સીરાના હુવા મીયાં ન અસખાબ રહા ન રવાર રહા

ગજલ—૨૯૨.

બહોત મુદતસે મેરે યાર તુપે આબ દીલ ધનતેજાર હે,
મોહબતકે બહારસે જુદાગીમે એ જાન ગમખાર હે.
નીશાં હો સામે ઈશિકકા જલદ છયા પ્યાલા બના રહે,
જોબન બના આપ સાફી કહા દીલજન તલબદાર હે.
દીપક ઝરફસે જલતા જાન હે તન નીશાના ગોયા શાયદ,
દેખાકે પેચદાર જુલ્ફ પરવાના શીર ન દેખાયા દીદાર હે.
એ ખોસતાંમે બાજુ રચી સો યુ'હી રહી હે મેરે જાન,
ખાકમેસે નીકલા રંગ ગુલકા જો બુલબુલ ખરીદદાર હે.
જુદાગીકે ગમસે જાન મેરી હે જાન સમજ શીકરત દમ,
શીર જો રહી જારી એ જુદાગી આતશમે એક સાર હે.
એ રૂસ્તમ એ સરા જો કુછ હે સો ઓ હે ઉમીદ,
મીલે એક બાર યાર ઓ દેખુ' શીરખી દેખુ' ઓ યાર હે.

ગજલ—૨૯૩.

તેગ ચલાઇ માશુકને કાતેલ આશકકી ખુનદેજ હે,
મેદાન હે મોબતકે મીયાં કપતકે બનાય દાવપેજ હે.
બોલે આશક હોતે હે જરાવ માશુકપે જાફેશાનીસે,
આગકી ખાકુપે મીયાં ખિલાઇ ખજરકી ગુઠી સેજ હે.
ન ખબર તનકી આશકુંમે ન હે આરામ ન હે ફરાર,
વહાં મરદાનગીકી મોહોર મીયાં ખાસાત એક રેજ હે.

તાબેદારીકી તોફ ગલેમે રખ રેહવે ખીદમતમે સુખો શખ,
કૌદગી ઉનોપે રવા નહી માથુક ઓરખી રહમ તેજી હે.
એ રૂસ્તમને દેખે લાલા રંગ મેદાન આશકી ખુશારીકે,
ધર હો રહેથે નરદ ચોપટ મેદાન જયું આતશ સંતરંઝી હે.

ગજલ—૨૮૪.

મેરે ચાર ન મીલે મુજસે તો જોહાંકી મુજે પરવા નહી,
ચાર ખાતર તનકી જતન રહી શીર ના તો એ જલવા નહી.
રેન અંધેરી બનાય સેજમેં રહી ઉતપે સર કુખાનીસે,
ચારકી સુગત જો નેન રહી ઓ નેન સુરમા નહી.
ગમકી મારી જયું નરગેસ બન રહી બીન ચાર ઉજરમે,
ચારકી મુરત બીચ એ તન દુજી એસી દરગા નહી.
દેખાય દેખાય ચમનકુ રો દીપે આસાઆને યું,
કોનસી તર્ફ ગુઝ મયે જાન સારે ગુનચેકી જબાં નહી.
ચુન ચુન કલીયા સુખોહ બધાઇ લે ગઇ ખુશમોંકી,
ઘાં રૂસ્તમ મીલે જલાય તનસે જાન બીન જાન જલા નહી.

ગજલ—૨૮૫.

ચમનમે આજ મસત હોકે બોલાય જાનીને હમકુ,
કરકે મજાક દોસ્ત હોકે બેઠાય જાનીને હમકુ.
ચસ્મ ફાતેલ દેખા કરકે જબાં કંચી ચલા કરકે,
હસના જબરદસ્ત હોકે સુનાય જાનીને હમકુ.
મેરી તાફત ન કચુ પુછી મેરે હાલકે હેંકાર કીયે,
ગમ દીલદારપરસ્ત હોકે પીલાય જાનીને હમકુ.
જબુનગી કચુ ના બાફી રહી એ ખુરી જુલમગી બધ,
જુદાગી બતાય નાતરસ્ત હોકે ડરાય જાનીને હમકુ.
મેરી દસ્તગીર તુ એ સનમને શીરાઇ બજમમે ચસ્મ,
પોહારા રૂસ્તમ આશક હોકે જલાય જાનીને હમકુ.

ગજલ—૨૮૬.

ખતા હે મીયાં જો કીયા એક વખત નાગળયા દીક્ષમની,
 એ બાજુ ગધ સો ગધ હમીશાં શીરા ચકર આસમાની.
 હમને અફલાકકુ દેખા કીયા જળરા ઘેરા ડાલા થા,
 ઘેરા રંગકા ધુમત ધુમ્માયા જનપે નૌખત નીશાની.
 આશનાને શરૈદ સુનાયા જ્યુ વહે ખુ જંગધા ખીચ,
 મલકકુ જ્યુ શએતાન પકર લાય બનાય ઇન્સાફી શેતાની.
 જો થા સો નહી થા નહી થા સો થા મીયાં ગોહર નીકલા સંગ,
 તાજુખી હુધ ખુશબો નહી ગુલમે હુધ ખાર ખુશબોદાની.
 શેકરીને ગજલ પકરા મીયાં ખુમ મારી પકરા બાંધ,
 જળ બાંધ પકરનેકી આઘ નૌખત મીયાં તળ છાતી ઘબરાંમી.
 રૂસ્તમને એધ દેખા જેદાનમે તાબેદારીપે હે શમશેર,
 સરકશીપે હે તાબેદારી સારી મીયાં હરાંમકી હે જેદાની.

ગજલ—૨૮૭.

જળ લાગ થા તળ દીલમે સનમકે મોખતકી ખુબ શરમ થી,
 નરહા જળલાગ તળ મીયાં સનમને લીખી ખીષમાન કલમ થી.
 આગ તળ ઉડી દીલમે પોંહોંચી એ અફલાક તલગ,
 તળ મીથી મીથી ફરેખબાજુ મીયાં ખીવફાઇ હરદમ થી.
 દીલમે કલમકા ખતર ન લાના એ તો લીખનેકી લઢન હે,
 બજનેકી ખાત સળ દીલકી હે મીયાં એસી તલાવત નરમ થી.
 મે તો ચેતકે હસ દીયા મુપે જોલા ક્યા એ બેઠંગી હે,
 સો સુના ના સુના કરકે મીયાં ખાતાં ઉરાચે સનમ થી.
 જળ મતલબને ઇજત હંકાલ દી મીયાં તળ ગરજ ભધ અવલ,
 ગરજ વખત ગુલામ હો મીયાં ગરજ સરી હકુમત હજમ થી.
 જખદ નાતવાં દો ચાર પલકા હસ સરામે હૈં રૂસ્તમ,
 દો ચાર પલ મેરી ના દેખ સકે મીયાં એસી હરામજાદી રસમ થી.

ગજલ—૨૯૮.

કચુ રહી ના રહી યાદ ગુજરી ગજળા સો કીસુકુ કહું ક્યા,
 ક્યા ગુજરી ક્યા ના ગુજરી ક્યા ગુજરનેવાલી ઓ કીસુકુ કહું ક્યા.
 હમારી તો સખ ગમત ગઇ હમારી તો ચમન સખ હુઇ વેરાન,
 તુમારી તો જુદમમે જીત બધ જોલ્યાલા સો કીસીકુ કહું ક્યા.
 હેરત હે આલમ ઇન્સાફીંકી ખીઇન્સાફીંકી કૈસી હુઈ ફતેહ,
 પેરોના હોકે માંગી પનાહ અખ માલક હુવા સો કીસુકુ કહું ક્યા.
 પેરોના હોકે લીયે ઉતારા મોખત માહાલમે ઓ યાદ હે,
 ચારા દેખ દેખ ચારા શીરાયે બના હરામખા સો કીસુકુ કહું ક્યા.
 દીલ છીનવાયે ખગ્ગના છીનવાયે ચૌર સખ કુચ છીનવાયે,
 અખ જુઠે તોહમતમે તકસીરવાર બરા ઠેરાયા સો કીસીકુ કહું ક્યા.
 ઇન્સાફકા ઢોંગ બનાયા, ઢોંગકા બનાયા ઇમાનો યકીન,
 આદમકા કાલા હારેમન રસ્તમ બનાયા સો કીસીકુ કહું ક્યા.

ગજલ—૨૯૯.

જો કુચ હે સો ફીસમતકી ચારો નરદ હમારી શીરી હે,
 ખલક જાને પાદશાહી થી ચારો તખ્તપે દમ ફફીરી હે.
 ચાંદસા ઉજ્યાલા હોવા થા જખકે આશના થી ચક્મ રોશન,
 જખ ચક્મ ઓ શીર ગઈ ચારો આશનાઈમે દીલગીરી હે.
 હમને કહા ના કુછ નાવાજેખ ના સોખનકી ખુદ બરસી,
 જો બરસા સો કેહેર કાદેરકા આદમકી હમીશાં ચુગલી હે.
 હસ હસકે હમારા ગંજ દેખા કસ કસકે લીયા બદામ બદામ,
 ધસ ધસકે દમ લીયે ઘેર મીયાં જહેર કાતેલ સખુરી હે.
 સખ કુચ લીયા જો મનમે આયા ન રખા એક જવાલ જાન,
 હમારા તો થાઇમાન એક મીયાં વાં ખેઈમાનકી બગજગીરી હે.
 ક્યા બાત હુઈ મોહબતકે તખ્તસે કીયે બાતેલ હો બેવહા,
 જોહાનમે રસ્તમપે ગુજરા જો મીયાં હસેખાના કોઈ જબરી હે.

ગજલ—૩૦૦.

જાળ નીકલે દમ દર્યાવ દીલ મીયાં જેહાંન સારી ફાની હે,
 ગનીમત હે જો ગુજરે દમ મીયાં બહાર આરમાની હે.
 જેહાંન જમાના એક હે ગર શીકલ ઈમાન ખામ હુઈ,
 આતશ બરસે બારાન હાંગામ મીયાં મોસમ પુરાની હે.
 ચમન બધ હે ખેજાન ગુલાબ હુઈ હે ખાર નોબહાર,
 ખેજાન હાંગામ જીગર સારે મીયાં ગમકી લોહુદાની હે.
 જરાવ કુન્દન પેહેને થે જીવાનીને ખેલ જીંદગાની ઝોકસે,
 ઝો જર કુન્દન નહીં રહે મીયાં ફકત ઉગલી પેશાની હે.
 હમને દેખે દુરસે માશુક પલકારાં ચશમ કીયા હરખાય,
 માશુકને નીકાળ ચરાય કીયે મીયાંનોહોસ્ત ગુમાની હે.
 એ વોહ સમજે હેવાલ જો કીસુપે ગુજરે હોવે ઐસે,
 દરદકી કદર બુજે બુખ મીયાં દરદી રૂસ્તમ ધરાની હે.

ગજલ—૩૦૧.

ખામ ખ્યાલપે લગ રહી ચમન સો દીલદારી હે દીલખનકી,
 શમા રોશન મોખતકી માશુક સો ગમખારી હે દીલખનકી.
 જનકી શીરીની મોખતકી દામન દીલને પકરી શીદગીસે,
 ચમનસે બાવર આય જલા પરવાના સો જરો હે દીલખનકી.
 ચશમ હુંડ હુંડ શીર શીર રહી હે આશનાકી ખોલમે યાર,
 ફલકપે રોશન આંદ સો આશનાઈ કારી હે દીલખનકી.
 જ્યાં દરદી કહાં કહા સફે દીલકી જલદ બેતાખી તમામ,
 દીલપે લગા દર્દકા ધા સો દર્દ બેકારી હે દીલખનકી.
 મત કર આરજી મોખત-શહેર કરનેકુ જેહાંદીદે હોય,
 જીંદગીકુ લગી રહે ઉમેદ સો રૂસ્તમ ખારી હે દીલખનકી.

જેહાંગીર કરાણીએ પ્રગટ કરેલાં
ગાયન સંગ્રહનાં પુસ્તકો.

૧. હિંદુસ્તાની ગાયન સંગ્રહ-ભાગ ૧ હો ને મધે
૭ આખા ગાયનરૂપી હિંદુસ્તાની ખેસો, ગજસો,
વીગેરે મલી ૬૦૦ હિંદુસ્તાની ગાયનોનો મોટો સંગ્રહ છે.
કીંમત ફક્ત રૂ ૧—પોસ્ટેજ ૦)=

૨. હિંદુસ્તાની ગાયન સંગ્રહ-ભાગ ૨ જે ને મધે
૫ આખા ગાયનરૂપી હિંદુસ્તાની ખેસો, ગજસો,
રાગ રાગણીઓ વીગેરે મલી ૧૦૦૦ હિંદુસ્તાની
ગાયનોનો મોટો સંગ્રહ છે.
કીંમત ફક્ત રૂ ૧—પોસ્ટેજ ૦)=

૩. હિંદુસ્તાની ગાયન સંગ્રહ-ભાગ ૩ જે ને મધે
૫ આખા ગાયનરૂપી હિંદુસ્તાની ખેસો, ૧ જલસો
અને ગજસો વીગેરે મલી ૧૦૦ હિંદુસ્તાની ગાયનોનો
મોટો સંગ્રહ છે.
કીંમત ફક્ત રૂ ૧—પોસ્ટેજ ૦)=

૪. ગુજરાતી ગાયન સંગ્રહ-કંમપ્લીટ ને મધે
૩ આખા ગાયનરૂપી ગુજરાતી ખેસો, ગજસો,
ગરબાઓ વીગેરે મલી ૭૫૦ ગુજરાતી ગાયનોનો
મોટો સંગ્રહ છે.
કીંમત ફક્ત રૂ ૧—પોસ્ટેજ ૦)=

